T.C.
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ARKEOLOJİ ANABİLİM DALI
ARKEOLOJİ PROGRAMI
DOKTORA TEZİ

TEOS BATI NEKROPOLİSİ: MEZAR TİPOLOJİSİ ve BULUNTULAR

Serhat FOÇA

Danışman
Doç. Dr. Duygu Sevil AKAR TANRIVER

İZMİR - 2019

DOKTORA
TEZ ONAY SAYFASI

Üniversite	: Dokuz Eylül Üniversitesi
Enstitü	: Sosyal Bilimler Enstitüsü
Adı ve Soyadı	: SERHAT FOÇA
Öğrenci No	: 2014800122
Tez Başlığı	: Teos Batı Nekropolisi: Mezar Tipolojisi ve Buluntular
Savunma Tarihi	: 12/04/2019
Danışmanı	: Doç.Dr.Duygu Sevil AKAR TANRIVER

JÜRİ ÜYELERİ

Ünvanı, Adı, Soyadı	**Üniversitesi**	**İmza**
Doç.Dr.Duygu Sevil AKAR TANRIVER	- Dokuz Eylül Üniversitesi	
Prof.Dr.Binnur GÜRLER	- Dokuz Eylül Üniversitesi	
Prof.Dr.Ahmet Kaan ŞENOL	- Ege Üniversitesi	
Prof.Dr.Gül GÜRTEKİN DEMİR	- Ege Üniversitesi	
Doç.Dr.Yusuf SEZGİN	- Celal Bayar Üniversitesi	

SERHAT FOÇA tarafından hazırlanmış ve sunulmuş olan bu tez savunmada başarılı bulunarak oy birliği( ) / oy çokluğu(X) ile kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Metin ARIKAN
Müdür

YEMİN METNİ

Doktora Tezi olarak sunduğum "Teos Batı Nekropolisi: Mezar Tipolojisi ve Buluntular" adlı çalışmanın, tarafımdan, akademik kurallara ve etik değerlere uygun olarak yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

12/04/2019

Serhat FOÇA

ÖZET

Doktora Tezi

Teos Batı Nekropolisi: Mezar Tipolojisi ve Buluntular

Serhat FOÇA

Dokuz Eylül Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Arkeoloji Anabilim Dalı
Arkeoloji Programı

Günümüzde İzmir ili Seferihisar ilçesi sınırlarında yer alan Teos Antik Kenti, MÖ I. binyılda ki güç dengesi içerisinde önemli bir merkez olarak uzun yıllar varlığını sürdürmüştür. Birçok kamu ve sivil yapıları bugün dahi ayakta olan kentin, nekropolislerine ait veriler son derece kısıtlıdır ancak son yıllarda yapılan kurtarma kazıları sayesinde mezarlık alanları ile ilgili veriler çoğalmaktadır. Bu bağlamda, kentin Batı Nekropolisi sınırlarında yer alan, İzmir Müzesi tarafından kazısı gerçekleştirilen 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü'nde ortaya çıkarılan mezarlar ve bu mezarların kontekstlerine ait buluntular bu çalışmanın konusunu oluşturmaktadır.

Nekropolis alanından ortaya çıkarılan 142 mezar üzerinden yapılan değerlendirmede, inhumasyon ve kremasyon olmak üzere iki farklı gömü tipinin uygulandığı belirlenmiştir. Tipolojik olarak incelendiğinde ise inhumasyon gömülerde Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit, pithos, sanduka, çömlek, çatı kiremidi mezarların tercih edildiği saptanmıştır. Kremasyon gömüler ise birincil ve ikincil şeklinde uygulanmıştır. Alan üzerinde, hem mezar kontekstleriyle bağlantılı, hem de tabakalardan ele geçen toplam 210 buluntu incelenmiştir. Pişmiş topraktan üretilen seramik grupları ve figürinler ile metal, cam, kemik, sikke olarak sınıflandırılan buluntular, mezarların kronolojik sıralanmasına katkı sağlamıştır.

Yapılan değerlendirmede nekropolis içerisinde Arkaik ve Geç Klasik-Hellenistik Dönem olmak üzere iki evre mezar grubu tespit edilmiştir. Birinci

evre mezarlar, alanda kümeler halinde bulunan çevirmeler ile bağlantılı, Arkaik Döneme tarihlendirilen Klazomenai tipi pişmiş toprak lahitler, pithoslar ve kremasyon mezarlardır. MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı ve sonları ile MÖ 5. yüzyıl başına tarihlendirilen bu mezarlar, Batı Anadolu'daki karşılaştırmalı örneklerin paralelinde bir tümülüs geleneği oluşturularak toprak yığını ile kapatılmıştır. İkinci evre ise birinci evre mezarlarının bulunduğu tepecikleri tahrip ederek yerleştirilen, MÖ 4. yüzyıldan başlamak üzere MÖ 4. yüzyıl sonu-MÖ 3. yüzyıl başında yoğun gömülerin görüldüğü, MÖ 3. ve 2. yüzyıla değin uzanan mezarlardır. Sanduka, çömlek, çatı kiremidi ve birincil kremasyon tipindeki mezarlarda, lekythos, unguentarium, alabastron, kâse gibi hediyeler ağırlıkla görülmektedir.

Özetle bu çalışma, Teos kentinin sosyo-ekonomik yapısı, beğenilerini ve ölü gömme geleneği paralelinde Batı Anadolu'da ki diğer nekropolisler ile karşılaştırılması için önemli bir çalışma niteliği taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ionia, Mezar, Mezar Hediyeleri, Ölü Gömme Geleneği, Teos.

ABSTRACT

Doctoral Thesis

Doctor of Philosophy (PhD)

West Necropolis of Teos: Tombs Typology and Foundings

Serhat FOÇA

Dokuz Eylül University

Graduate School of Social Sciences

Department of Archaeology

Archaeology Program

The ancient city of Teos, located in Seferihisar district of Izmir, for many years has been obtained as an important center of balanced power in the first millennium BC. Nowadays there are many civil and public structures still standing in that area, however, the data on the necropolis of the city are extremely limited, but due to the rescue excavations performed in the recent years, the data on the necropolis are increasing. Therefore, the aim of this thesis is to identify the West Necropolis of Teos and its foundings, which were carried out on the 1258 block in section A of the plot number 1 after salvage excavations conducted by Izmir Museum has been performed.

In the evaluation of the study on 142 graves, which were uncovered from the necropolis area, two different burial types as inhumation and cremation have been identified. In accordance with the typology of the graves, it was determined that terracotta sarcophagus (Clazomenian), pithoi tombs, cist tombs, pot graves and tile tombs were preferred in the inhumation burials. Likewise, in the cremation burials, primary and secondary cremations are detected. Altogether, in the study were identified 210 grave offerings that are linked to the graves or unearthed from the stratums. All the grave offerings, chronologically classified into groups such as terracotta (ceramics and

figurines), metal, glass, bone, were found to contribute to the dating of the tombs.

Moreover, the assessments of the study in the necropolis determine two phases dating Archaic and Late Classical-Hellenistic Period. The early period graves, dated to the Archaic Period, consist of the Clazomenian terracotta sarcophagi, the pithoi tombs and the cremation burials, have been enclosed by a wall, known as peribolos. The graves dated to the second half/the end of the 6th century BC and the early 5th century BC, have been filled up with the soil forming the burial mound known as tumuli, this burying tradition allows making parallels with Western Anatolian examples. The second phase (Late Classical-Hellenistic Period) tombs were built up by destroying the Archaic Period tumuli mounds, which are dated to the 4th-2nd century BC, however at the end of the 4th and at the beginning of the 3rd century BC those tombs were used the most. Furthermore, the grave offerings like lekythoi, unguentaria, alabastra and bowls generally were found in cist tombs, pot graves, tile tombs and primary cremation places.

Briefly, this study is an important source, which compares Necropolis of Teos with other necropoleis in Western Anatolia, reflects socio-economic structure and aspirations according to the burial customs of Teos.

Keywords: Burial Customs, Grave Offerings, Ionia, Teos, Tomb.

TEOS BATI NEKROPOLİSİ:
MEZAR TİPOLOJİSİ VE BULUNTULAR

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAY SAYFASI ii
YEMİN METNİ iii
TÜRKÇE ÖZET iv
İNGİLİZCE ÖZET vi
İÇİNDEKİLER viii
KISALTMALAR xiii
EKLER LİSTESİ xv

GİRİŞ 1

BİRİNCİ BÖLÜM
TEOS

1.1. TEOS TARİHSEL COĞRAFYASI VE KENT TARİHİ 5
1.2. ARAŞTIRMA VE KAZILAR TARİHÇESİ 7
1.3. NEKROPOLİS ARAŞTIRMALARI 8
1.4. 1258 ADA 1 NUMARALI PARSEL A BÖLÜMÜ 10

İKİNCİ BÖLÜM
ARKEOLOJİK VERİLER IŞIĞINDA MÖ I. BİN YILDA ÖLÜ GÖMME GELENEKLERİ

2.1 GÖMÜ GELENEKLERİ 11
2.1.1. Prothesis 11
2.1.2. Ekphora 15

2.1.3. Gömü 17

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ÖLÜ GÖMME UYGULAMALARI

3.1. KREMASYON UYGULAMASI 18
3.2. İNHUMASYON UYGULAMASI 26

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
MEZAR ÇEVİRMELERİ

4.1. PERİBOLOS ÖRNEKLERİYLE MEZARLIK ALANLARI 28
4.2. YIĞMA TEPELER (TÜMÜLÜSLER) 31
4.3. TEOS BATI NEKROPOLİSİ PERİBOLOSLARI VE KÜÇÜK TÜMÜLÜSLERİ 35

BEŞİNCİ BÖLÜM
MEZAR TİPLERİ

5.1. TEOS BATI NEKROPOLİSİ MEZAR TİPLERİ 40
5.1.1. Lahit Mezarlar 40
5.1.2. Sanduka Mezarlar 53
5.1.3. Çatı Kiremidi Mezarlar 55
5.1.4. Basit Mezarlar 58
5.1.5. Çömlek Mezarlar 59
5.1.6. Pithos Mezarlar 62
5.1.7. Kremasyon Mezarlar 64
5.1.8. Anıtsal Mezar 66

ALTINCI BÖLÜM
MEZAR BULUNTULARI

6.1. PİŞMİŞ TOPRAK BULUNTULAR 67
6.1.1. Seramikler 67
6.1.1.1. Şişeler 67
6.1.1.1.1. Alabastronlar 67
6.1.1.1.2. Lekythoslar 76
6.1.1.1.3. Unguentariumlar 86
6.1.1.1.4. Krem/Kozmetik/Tıbbi Kap 94
6.1.1.1.5. Amphoriskoslar 95
6.1.1.2. Servis Kapları 99
6.1.1.2.1. Oinokhoeler 99
6.1.1.2.1.1. Küresel Gövdeli Oinokhoe 100
6.1.1.2.1.2. Yonca Ağızlı Oinokhoeler 100
6.1.1.2.1.3. Khous (Form 3) 103
6.1.1.2.2. Olpeler 104
6.1.1.3. Kâseler 106
6.1.1.3.1. Küçük Kase 106
6.1.1.3.2. Yuvarlak Dudaklı, Düz Ağız Kenarlı Sığ Kâse 107
6.1.1.3.3. İçe Dönük Ağızlı Sığ Kâseler 107
6.1.1.3.4. Gövdesi Açılı, İçe Dönük Ağızlı Kâseler 108
6.1.1.3.5. Gövdesi Açılı, Düz Ağızlı Kâse 109
6.1.1.3.6. Minyatür Kâseler 110
6.1.1.3.7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse 110
6.1.1.3.8. Hafif Dışa Meyilli Kâse 110
6.1.1.3.9. Dışa Dönük Çengel Ağızlı Kâse 111
6.1.1.3.10. İçbükey Gövdeli Tuzluk 111
6.1.1.3.11. Diğer Kâse Grupları 112
6.1.1.4. Tek Kulplu Kaseler 112
6.1.1.5. Doğu Yunan Seramikleri 113
6.1.1.5.1. Bantlı Skyphoslar 113

6.1.1.5.1.1. İki Bantlı Grup 115
6.1.1.5.1.2. İki Bantlı, Işın Motifli Grup 117
6.1.1.5.1.3. Gövdesi Rezerve Bantlı Grup 118
6.1.1.5.1.4. Gövdesi Rezerve Bantlı, Işın Motifli Grup 118
6.1.1.6. Askoslar 118
6.1.1.6.1. Süzgeç Tipi 120
6.1.1.6.2. Guttus Tipi 120
6.1.1.7. Biberonlar 121
6.1.1.8. Amphoralar 122
6.1.1.8.1. Masa Amphoraları 122
6.1.1.9. Stamnos 123
6.1.1.10. Siyah Firnisli Kaplar 124
6.1.1.10.1. Skyphos 124
6.1.1.10.2. Kantharos 126
6.1.1.10.3. Tabaklar 126
6.1.1.10.3.1. Balık Tabağı 126
6.1.1.10.3.2. Düz Tabak 128
6.1.1.11. Kapaklı Kap 129
6.1.1.11.1. Lekanis 129
6.1.1.12. Aydınlatma Araçları 130
6.1.1.12.1. Kandil 130
6.1.1.13. Ağırşaklar 131
6.1.1.14. Aplike Seramik Parçası 133
6.1.2. Figürinler 133
6.1.2.1. Kourotrophos 133
6.1.2.2. Grotesk Figürini 134
6.1.2.3. Aktör Figürinleri 135
6.1.2.4. Hayvan Figürini 135
6.1.2.5. Ayakta Giyimli Kadın Figürinleri 136
6.1.2.6. Tapınak Oğlanı 137
6.1.2.7. Kadın Başı 139
6.1.2.8. Ayak Parçası 140

6.2. METAL BULUNTULAR 140
6.2.1. Süs Eşyaları 140
6.2.1.1. Bronz Aynalar 140
6.2.1.2. Fibula 143
6.2.2. Kesici Alet 143
6.2.2.1. Demir Bıçak 143
6.2.3. Takı 144
6.2.3.1. Demir Yüzük 144
6.2.4. Çiviler 144
6.2.5. Demir Spatula 145
6.2.6. Filiseler 145
6.2.7. Bronz Obje 145
6.3. CAM BULUNTULAR 146
6.3.1. Şişe 146
6.3.1.1. Cam Aryballos 146
6.3.2. Boncuk 147
6.4. KEMİK BULUNTU 147
6.4.1. Kemik Obje 147
6.5. SİKKELER 147
6.5.1. Gümüş Sikkeler 148
6.5.2. Bronz Sikkeler 149
6.6. TAŞ BULUNTU 150
6.6.1. Yazıt 150

SONUÇ 151
KAYNAKÇA 156
EKLER

KISALTMALAR

AA	Archäologischer Anzeiger
Abb.	Abbildung
ActaArch	Acta Archaeologica København
Agora	The Athenian Agora
AJA	American Journal of Archaeology
AM	Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, Athenische Abteilung
AST	Araştırma Sonuçları Toplantısı
B	Buluntu
BASOR	Bulletin of the American Schools of Oriental Research
BCH	Bulletin de Correspondance Hellenique
Bkz.	Bakınız
BMC	British Museum, Coins, Greek: Catalogue of the Greek Coins in the British Museum
BSA	British School at Athens
cm	Santimetre
Corinth	Corinth. Results of Excavations Conducted by the American School of Classical Studies at Athens
CVA	Corpus Vasorum Antiquorum
Env.	Envanter
FIE	Forschungen In Ephesos
Fig.	Figure
IstMitt	Istanbuler Mitteilungen
Jdl	Jahrbuch des Deutschen Archäologischen Instituts
JHS	The Journal of Hellenistic Studies
Kat. No.	Katalog Numarası
KST	Kazı Sonuçları Toplantısı
Lev.	Levha
M	Mezar
m	Metre

MÇKS	Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu
MÖ	Milattan Önce
MS	Milattan Sonra
No.	Numara
OF	Olympische Forschungen
P	Peribolos
Pl.	Plate
RA	Revue Archéologique
RendNaps	Rendiconti della Accademia di archeologia, lettere e belle arti, Naples
s	Sayfa
SNG	Sylloge Nummorum Graecorum
SPHS	The Society fort he Promotion of Hellenic Studies
ss	Sayfa Sayısı
TAD	Türk Arkeoloji Dergisi
Taf.	Tafel

EKLER LİSTESİ

EK 1: KATALOG ek1 s.1
EK 2: HARİTALAR ek2 s.1
EK 3: LEVHALAR ek3 s.1
EK 4: TABLOLAR ek4 s.1
EK 5: PLANLAR ek5 s.1

GİRİŞ

Ölüm, en eski dönemlerden itibaren insanoğlunun ilgisini çekmiş ve insanoğlu bu olguyla ilgili olarak kültürden kültüre değişen çok farklı davranış biçimleri sergilemiştir. En yalın haliyle tanımlandığında ölüm, hücrenin, organın veya organizmanın yaşamsal fonksiyonlarını tamamen yitirmesi ya da canlı olma halinin sona ermesi olarak ifade edilmektedir[1]. Bu durumun olağan sonucu olarak gömü gelenekleri en eski dönemlerden itibaren toplumların aynası olmuştur. Günümüz toplumlarında semavi dinlerin bir gereği ya da zorunluluğu olarak ölen kişiyi öteki dünyaya uğurlama eylemi belli geleneklerle vücut bulmaktadır. Antik Çağ'a bakıldığında ise hem literatür kaynakları hem de arkeolojik veriler yardımıyla Hellen toplumlarında ölüm kavramının önemi ve bunun sonucu olarak ölü gömme gelenekleri, belli inanışların paralelinde uygulanmaktadır. Bu uygulamalar, yaşanılan coğrafyanın geleneklerine ve göreneklerine uygun olarak yapılmıştır. Bu bağlamda arkeolojik verilerle elde edilen sonuçlar Antik Çağ toplumlarının oluşturduğu ölü gömme geleneklerini anlayabilmemiz açısından büyük önem arz etmektedir. Bilhassa, ölü gömme uygulamaları toplulukların dinsel inanışlarıyla, sosyal ve ekonomik yapıları hakkında önemli bilgilerin kaynağını oluşturduğu unutulmamalıdır.

MÖ 1. binyılın başından itibaren, Hellen Dünyası ile ilgili arkeolojik verilerin kaynağı Kıta Yunanistan, özellikle Attika üzerinden elde edilmektedir. Karşı kıyıyı, yani Batı Anadolu ve Adalar coğrafyasını değerlendirdiğimizde ise, sınırlı sayıda yapılan çalışmalar nedeniyle bilgiler azdır. Ionia özelinde bakıldığında ve tek tek kentler değerlendirildiğinde tatmin edici olmayan veriler bulunmaktadır. Bilhassa, son dönemlerde yapılan çalışmalar sonucunda, yeni yayınların da eklenmesiyle Ionia Bölgesi ölü gömme gelenekleri üzerine bilgiler güçlenmektedir ancak yine de bir bütün olarak değerlendirebilmek adına birçok yeni çalışmanın yayınlaması önem arz etmektedir.

Bölge coğrafyası için önemli bir konumda bulunan Teos'un hem nekropolisleri hem de ölü gömme gelenekleriyle bulgular yok denecek kadar azdır. Özellikle Arkaik ve Klasik Dönem ile ilgili veriler sadece nekropolisler değil kent

[1] Gürbüz Erginer, "Bir Halk Bilimcinin Gözünden Ölüm", **Cogito,** Sayı: 40, Ölüm: Bir Topografya, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2004, s. 286.

açısından da parlak gözükmemektedir. Son dönemlerde yapılan bilimsel kazılar ve kent çevresinde belli periyotlarda devam eden kurtarma kazıları sayesinde, yeterli düzeyde olmasa da bu boşluğu doldurmaya başlamıştır. Bu çalışmanın konusunu oluşturan 1258 Ada 1 Parsel alanı, yukarıda aktarıldığı gibi kent çevresinde gerçekleştirilen kurtarma kazılarının bir sonucu olarak değerlendirilmelidir. A, B, C ve D olmak üzere dört bölümden meydana gelen alan, kentin batısında, Teos Batı Nekropolisi'nin bir parçası olarak İzmir Müzesi tarafından kazılmıştır. Bu tez çalışmasında yalnızca A Bölümü'nden ele geçen buluntular incelenmiştir.

Bu alanın doktora tezi olarak seçilmesindeki öncelikli amaç, çok sayıda mezarın ve buluntunun elde edildiği nekropolis alanından, Teos'un ölü gömme gelenekleri üzerine en kapsamlı çalışmanın ilk kez yayınlanacak olmasıdır. Yapılan değerlendirmelerin sonucunda Arkaik, Geç Klasik ve Hellenistik Dönem aralığında ki geniş bir tarih skalasının saptanması tezi bir kat daha önemli kılmaktadır. Hem mezar kontekstlerinden hem de mezar dışından ele geçen buluntu gruplarının yardımıyla, kent sakinlerinin uyguladığı ölü gömme geleneklerinin yakın coğrafyadaki kentlerin gelenekleriyle karşılaştırılması hedeflenerek yola çıkılmıştır. İkincil hedef ise nekropolis olarak kullanılan alanın organizasyonu üzerine tespitlerde bulunulması, yer seçiminde ve kent ile ilişkisinde görüşler ileri sürülmesi, ayrıca çevre coğrafyalardaki organizasyonlar ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Özellikle nekropolis üzerindeki küçük tümülüs geleneği ve bu tümülüslerin Geç Klasik-Hellenistik Dönem gömüleriyle birlikte iç içe olması, nekropolisin kullanımındaki soru işaretlerini çoğaltmaktadır.

Teos Batı Nekropolisi'nin içerisinde yer alan 1258 Ada 1 Parsel Alanı A Bölümü'nden ortaya çıkarılan mezarlar ve mezarlarla ilişkili buluntular tezin kapsamında değerlendirilmiştir. Kentin batısında, tarıma elverişli olmayan kayalık bir jeomorfolojik yapıya sahip bu nekropolis alanı içerisinde toplam 142 mezar açığa çıkarılmış, 210 buluntu incelenmiştir. Birden fazla mezar tipinin saptandığı nekropolisin, belli boşluklar olsa da MÖ 6. yüzyılın ikinci yarısından Hellenistik Dönem başlarına ve ortalarına kadar uzanan geniş bir zaman diliminde kullanıldığı anlaşılmıştır.

Tezin birinci bölümünde, nekropolisin ait olduğu Teos kentinin tarihsel coğrafyasına, kuruluş tarihçesine, antik kaynaklar ve arkeolojik veriler yardımıyla

Arkaik, Klasik, Hellenistik kısmen Roma Dönemi'ndeki siyasal olaylarına değinilmiştir. Kent ile ilgili araştırmaların ve kazıların günümüze değin kronolojik olarak anlatılmasına başvurulmuştur. Kent ile ilişkili nekropolis alanlarının geçmiş yıllarda yapılan gözlemleri aktarılmış, son yıllarda birden fazla noktada gerçekleştirilen kurtarma kazılarında ortaya çıkarılan mezarlardan bahsedilmiştir. Kesintilerle de olsa Protogeometrik Dönem'den itibaren Hellenistik Döneme kadar devam eden bir gömü geleneği belirlenmiştir.

İkinci bölümde ise yapılan literatür taramalarının ardından arkeolojik veriler ışığında, Hellen Dünyası'ndaki ölü gömme ritülleri üzerine bilgiler aktarılmıştır. Özellikle seramikler üzerindeki betimlemeler ve antik kaynakların verileri kullanılarak yaşamın sona ermesinden gömü sürecine kadar olan zaman aralığı incelenmiştir. Bu ritüellerin önemli bir kısmını oluşturan prothesis ile ekphora geleneğinin, arkeolojik ve literatür verileriyle sağlaması yapılmaya çalışılmış, nasıl ve hangi amaçla uygulandığına dair sorulara yanıtlar aranmıştır.

Üçüncü bölümde Teos Batı Nekropolisi'nde uygulanan kremasyon ve inhumasyon geleneklerinin tarihsel sürecine bakılmış, MÖ 1. binyıldan itibaren Kıta Yunanistan ve Anadolu coğrafyasındaki benzer uygulamalardan bahsedilmiştir. En erken dönemlerden beri bilinen kremasyon geleneğinin, antik kaynaklardan ve arkeolojik gösterimlerinden faydalanılmış, inhumasyon uygulamaların ise arka planına değinilmiştir.

Dördüncü bölümde ise nekropolis içerisinde yer alan Arkaik Dönem mezarların çevrelenmesiyle oluşturulan peribolosların ve üzerinin kapatılmasıyla meydana getirilen küçük tümülüslerin detayları aktarılmış, benzer uygulamaların gerçekleştirildiği mezarlık alanlara değinilmiştir. Aynı geleneğe sahip bu tip mezarların diğer örneklerle karşılaştırılması yapılmaya çalışılmıştır. Özellikle en eski dönemlerden beri Anadolu'da bilinen dromos girişli ve mezar odalı tümülüslerden Teos uygulaması arasındaki farklılıklar ortaya konmuştur.

Beşinci bölümde Teos Batı Nekropolisi'nde ortaya çıkarılan mezarlar tipolojik olarak sınıflandırılarak sekiz ana başlıkta toplanmıştır. Arkaik Dönem'e ait Klazomenai tipi pişmiş toprak lahit, pithos ve kremasyon mezarlar, Geç Klasik-Hellenistik Dönem'e ait çatı kiremidi, kremasyon, çömlek ve sanduka mezarlar kısmen kronolojik gruplandırmayla sıralanmışlardır. Mezarların Batı Anadolu

nekropolislerindeki yakın örnekleri incelenmiş, Teos bulgularıyla benzerlik ve farklılıkları ortaya konmuştur. Özellikle tarihlendirmeleri konusunda bugüne değin tartışmalı olan Klazomenai tipi lahit mezarların, kontekstleri ve pervaz betimlemleri ile tarihlendirilmeleri, bu mezarların kronolojisine katkılar sağlamaktadır. Lahit mezarlar ile birlikte görülen kremasyon ve pithos mezarların verileri, Arkaik Dönem Teos ölü gömme geleneklerinin irdelenmesinde önemlidir. Son olarak ise diğer mezar tipleri başlığı altında, bu gruplandırmaların dışında kalan mezarlar değerlendirilmiştir.

Altıncı ve son bölümde ise tüm mezar kontekstlerinden ve alan içerisindeki tabakalardan gelen mezar hediyeleri kategorize edilmiştir. Yapıldıkları malzemeye göre ana başlıklar (pişmiş toprak, metal vb.) oluşturulmuş, kendi içlerinde form ve kullanım amaçları doğrultusunda (skyphos, unguentarium, alabastron, amphora vb.) gruplandırılmıştır. Tüm buluntular yakın coğrafyadaki merkezlerden ele geçen benzer örnekler ile yayınlanmış nekropolislerden ortaya çıkarılan mezarlardan ele geçen buluntuların paralelinde karşılaştırılmış ve tarihlendirilmiştir.

Bu çalışmanın hazırlanmasında tercih edilen yöntem, öncelikli olarak tüm mezarların ve buluntuların künyelerinin çıkarılarak, katalogların yapılmasıdır. Katalog kısmının hazırlanmasında mezarlar ve mezar ile ilişkili buluntular kontekstleri bozmamak adına arka arkaya değerlendirilmiştir. Kronolojik sıralamanın bozulmamasına katalog kısmında özen gösterilmiştir. Mezar ile ilintili olmayan buluntular ise kataloğun sonuna sıra halinde eklenmiştir. Mezarların ve buluntuların çizimleri bütünlüğün sağlanması için katalog bilgilerinin altında yer almıştır. Tüm mezarlar ve buluntular tek bir tabloda toparlanmış, grafik üzerinde tipolojileri verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM
TEOS

1.1. TEOS TARİHSEL COĞRAFYASI VE KENT TARİHİ

Teos kenti, günümüz Türkiye sınırları içerisinde bulunan İzmir ili, Seferihisar ilçesinin 8 km batısında yer almaktadır. Erythrai (Çeşme-Ilıca) yarımadasının güney kıyısında kalan yerleşim, İzmir Körfezi ile Samos Denizi arasında ki bir mevkide lokalize edilmiştir **(Harita I-a)**. Sığacık Körfezi olarak adlandırılan hinterlandın içerisindeki kuzey-güney doğrultulu yarımadada bulunan Teos, bu küçük yarımadanın çevresinde kurulmuş ve gelişmiştir. Yapılan son araştırmaların verilerine göre, kuzey ve güney limanlarına hâkim konumda bulunan, kayalık bir yükselti olan Kocakırtepe, şehrin Akropolisi olarak değerlendirilmektedir[2]. Günümüze değin ulaşan Hellenistik Dönem sur tahkimatı içerisinde kalan yapılar sayesinde kentin mimarisi hakkında arkeolojik veriler mevcuttur. Bu tahkimatın içerisinde Dionysos Tapınağı, Tiyatro, Bouleuterion, Agora ve Agora'nın içinde bir tapınak ile sarnıç yer almaktadır. Surların dışında kalan alanda ise Roma Dönemi'ne ait bir tapınak ve stoalarla çevrili bir forum bilinmektedir[3].

Antik kaynaklara göz atıldığında, Teos ile ilgili bir takım bilgilere bu kaynaklardan ulaşılmaktadır. Ünlü coğrafyacı Strabon, güneyde bilinen ana limanın yanı sıra, kentin kuzeyinde, kentten yaklaşık otuz stadion uzaklıkta, Gerrhaiidaion adı verilen bir başka limanında da varlığından bahsetmektedir[4]. Bu liman, Roma Dönemi'nde Gaeresticus olarak isimlendirilmiştir[5]. Osmanlı Dönemi kaynaklarında ise söz konusu limanın bir askeri üst olarak kullanıldığı aktarılmıştır[6].

---

[2] Musa Kadıoğlu ve diğerleri, "Teos im Licht der neuen Forschungen – Yeni Araştırmalar Işığında Teos", **Anatolien - Brücke der Kulturen-Kültürlerin Köprüsü Anadolu,** Ed. Ünsal Yalçın-Hans-Dieter Bienert, Bonn, 2015, Teos, s. 345.

[3] Musa Kadıoğlu ve Canan Özbil, "Yeni Araştırmalar Işığında Teos", **Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haberler**, Sayı: 40, 2015, ss. 8-13.

[4] Strabon, XIV, C 644-30.

[5] Titus Livius 37, 28, 4.

[6] Hâfız Mehmet Zıllî Evliya Çelebi, **Evliya Çelebi Seyahatnâmesi**. 9. Cilt, Anadolu, Suriye, Hicaz (1671-1672), Devlet Matbaası, İstanbul, 1935, s. 129.

Herodotos tarafından aktarılan bilgilerin doğrultusunda, Teos'un Ionia Birliğinin üyesi on iki kentten biri olduğu bilinmektedir[7]. MS 2. yüzyılda yaşamış olan Romalı tarihçi Pausanias kentin kuruluşu üzerine bilgiler verirken, Karların ilk yerleşimciler olduğunu, Boiotia ve Atina'dan gelen halkların ilk göç edenler olduğunu ifade etmektedir. Kentin kurucusunun ise Ion kolonizasyonu döneminde bölgeye gelen Orkhemenus Minyaslılardan Athamas olduğunu belirtmektedir[8]. Kentin, MÖ 545 yılından sonra Persli komutan Harpagos tarafından ele geçirilmesinin ardından, Pers hâkimiyeti kentte hüküm sürmeye başlamıştır. Söz konusu dönemlerde bir erken dönem savunma surunun varlığının kent sınırlarında olduğu ileri sürülmektedir[9]. Strabon, bu gelişme neticesinde Teosluların Pers Döneminde bir Thrak kenti olan Abdera'ya göç ettiğini aktarır[10]. MÖ 543 yılında kurulan Abdera kentinin[11] Teos ile ilişkileri bu göç dalgasının ardından da devam etmiştir. Kent sakinlerinin kurduğu diğer koloni kenti ise Karadeniz kıyılarında, Taman yarımadasında lokolize edilen Phanagoria yerleşimidir[12]. Herodotos'un aktardığı bilgiler ışığında MÖ 494 yılında yapılan Lade deniz savaşında, Teos donanmasına ait 17 geminin Ion birliğine katıldığı bilinmektedir[13]. Ion ayaklanmasının bastırılması ile birlikte MÖ 494 yılında Teos, yeniden Pers hâkimiyeti altına girmiş, bu gelişmeyi takiben, kent Delos Deniz Birliği'ne üye olmuş ve düzenli aralıklarla altışar talent vergi ödemiştir[14]. MÖ 479 yılında Mykale'de elde edilen zaferin ardından ise Pers egemenliği sona ermiştir. Pelopennesos Savaşları boyunca zayıflayan Teos, MÖ 387 yılında Antalkidas Barışı ile tekrar Pers egemenliği altına girmiş ve bu süreç Büyük İskender'in gelişine kadar devam etmiştir. Büyük İskender döneminde gelişmeye başlayan kent, ardılı komutanlar tarafından yönetilmiştir. Çok sancılı ve kargaşa ortamının yaşandığı bu

[7] Herodotos, I-142.
[8] Pausanias, VII, 3, 6.
[9] Wolfram Hoepfner, **Ionien Brücke zum Orient**, Theiss, Konrad, Stuttgart. 2011, s. 135.
[10] Strabon, XIV, C 644-30.
[11] Teos'tan Abdera'ya olan kolonizasyon hareketi için bkz. Alexander John Graham, "Abdera and Teos", **JHS**, Cilt: 112, 1992, s. 48.
[12] John G. F. Hind, "Greek and Barbarian Peoples on the Shores of The Black Sea", **SPHS**, Sayı: 30, 1983-1984, s. 90.
[13] Herodotos, VI-8.
[14] Jonathan Ryan Strang, **The City Of Dionysos: A Social and Historical Study of The Ionian City of Teos**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi)**,** State University of New York at Buffalo, 2007, s. 75; Hülya Boyana, "Vergi Listelerine Göre Attika-Delos Birliği ve Ionia ile İlişkileri", **Tarih İncelemeleri Dergisi**, Cilt: XXI, Sayı: 1, 2006, s. 25.

dönemler, kent için olumlu bir gelişme sağlamamış ve savaşlarla devam etmiştir. Sırasıyla MÖ 287'de Lysimakhos, MÖ 286'da I. Seleukos egemenliğinde kent varlığını sürdürmüştür. Apameia Barışı ile birlikte Pergamon Krallığına bağlanan Teos, III. Attalos'un egemenlik alanlarını miras yoluyla Roma'ya bırakmasının ardından, Küçük Asya'nın bir parçası olarak MÖ 129 yılında Roma'nın hâkimiyetine girmiştir. Geç Antik Dönem verileri sınırlı olan kentin, önemini kaybetmekle birlikte varlığını küçük çapta devam ettirdiği bilinmektedir.

1.2. ARAŞTIRMA VE KAZILAR TARİHÇESİ

Teos araştırmaları, 18. yüzyıldan itibaren günümüze kadar belli aralıklarla devam etmiştir. Kent ile ilgili ilk çalışmalar 18. ve 19. yüzyıllarda Society of Dillettanti kuruluşu tarafından yapılmıştır. Bu çalışmalarda kentin günümüze değin kalan en sağlam yapısı olan Dionysos Tapınağına ait gözlemler aktarılmıştır[15]. Daha sonra W. J. Hamilton, tapınak, liman, surlar ve topolojik veriler üzerinden çalışmalarda bulunmuştur[16]. İlk çalışmaların ardından 1924 yılında Fransız arkeologlar kent ile ilgili kazı faaliyetleri gerçekleştirmiştir[17]. Yabancı araştırmacıların yaptığı çalışmaların ardından, 1962-1966 yılları arasında Prof. Dr. Yusuf Boysal'ın başkanlığındaki bir ekip tarafından yürütülen kazılarla Türk arkeologlar kent ile ilgili çalışmalara katkıda bulunmuştur[18]. 1980-1984 yılları arasında Dr. Mustafa Uz[19], 1995-1996 yılları arasında ise Prof. Dr. Numan Tuna[20], kentte kazı ve restorasyon çalışmaları yürütmüştür. Teos kenti yeni dönem kazıları

[15] Richard Chandler, **Travels in Asia Minor: or an Account of a Tour Made at the Expense of the Society of Dilettanti**, Third Edition, London, 1817, ss. 109-112.
[16] William John Hamilton, **Researches in Asia Minor, Pontus and Armenia**, Cilt: I, London, 1842, ss. 11-15.
[17] Yves Bequignon ve Alfred Laumonier, "Fouilles de Teos-1924", **BCH**, Cilt: 49, 1925, ss. 281-321.
[18] Yusuf Boysal ve Baki Öğün, "Teos Kazısı 1962 Kısa Raporu", **TAD**, Sayı: XII-1, 1964, ss. 12-13; Yusuf Boysal, "1962 Senesi Teos Kazıları Hakkında Kısa Rapor, **TAD**, Sayı: XII-2, 1965, (Teos Kısa Rapor), ss. 5-7; Yusuf Boysal, "Teos Kazısı 1965 Yılı Kısa Raporu", **TAD**, Sayı: XIV, 1967, (Teos 1965), ss. 231-233; Baki Öğün, "Teos Kazıları 1963",**TAD**, Sayı: XIII-I, 1964, ss. 115-121.
[19] Mustafa Duran Uz, "Teos Dionysos Tapınağı Temenos Alanı", **III. AST,** Ankara, 1985, (Temenos), ss. 227-242; Mustafa Duran Uz, "The Temple of Dionysos at Teos", **Hermogenes und die Hochhellenistische Architektur**, Ed. W. Hoepfner-E. L. Schwandner, Internationalaes Kolloquium, Mainz, 1990, (Temple), ss. 51-61; Mustafa Duran Uz, **Teos'taki Dionysos Tapınağı**, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, Ankara. 2013 (Dionysos).
[20] Numan Tuna, "Teos Araştırmaları 1993", **XII. AST**, Ankara, 1995, (Teos 1993), ss. 167-176; Numan Tuna, "Teos Araştırmaları 1995", **XIV. AST**, Cilt: 1, Ankara, 1997, (Teos 1995), ss. 219-233; Numan Tuna, "Teos Araştırmaları 1996", **XV. AST**, Cilt: 2, Ankara, 1998, (Teos 1996), ss. 323-331.

2010 yılından itibaren Prof. Dr. Musa Kadıoğlu başkanlığında halen sürdürülmektedir.

1.3. NEKROPOLİS ARAŞTIRMALARI

Teos kentinin nekropolisleri ile ilgili ilk gözlemler, 1924 yılında çalışmalarda bulunan Fransız arkeologlar tarafından aktarılmıştır. Araştırmacıların elde ettiği veriler doğrultusunda kentin nekropolisler ile çevrelendiği belirtilirken, kentin doğu kısımda ki alanlarda çok sayıda lahit mezar ve stel parçalarının varlığından bu çalışmaların sonuçlarında bahsedilmektedir[21]. Teos kentinin nekropolis çalışmaları ikinci kez 1962 senesinde Yusuf Boysal tarafından kazılan alan üzerinden değerlendirilmiştir. Yapılan gözlemlerde kent yerleşimi ile deniz arasında kalan tepelerinde farklı zaman dilimlerine ait mezar gruplarının bulunduğu belirtilmiş, bu mezar gruplarının genelde üst kısımları açılmış pişmiş toprak lahitler olduğu anlaşılmıştır[22]. Yapılan değerlendirmelerde, yüzeyde bulunan lahit fragmanlarının Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezarlara ait olduğu ifade edilmiştir[23]. 1963 yılında yapılan kazı çalışmasında ise, E çukuru olarak isimlendirilen bir Hellenistik Dönem seramik çöplüğünde bir adet mezar tespit edilmiştir. Protogeometrik Döneme tarihlenen bir amphora içerisinden kemik parçaları ele geçmiştir[24]. Kabın içerisine bırakılan ölen birey olasılıkla bir bebek ya da çocuğa ait olmalıdır.

1990'lı yıllardan itibaren ise kent çevresinde ki imar faaliyetlerinin de etkisiyle bazı alanlarda kurtarma kazıları gerçekleştirilmiştir. İzmir Müzesi tarafından 3. derece arkeolojik sit alanları üzerinde yapılan bu çalışmalarda, iki farklı noktada sonuçlara ulaşılmıştır. İlk çalışma, 1996 yılında Türbe Mevkii olarak adlandırılan lokalizasyonda yapılmıştır[25]. Siyah, yanık ve karbonlaşmış odun parçalarının ele geçtiği bir alan içerisinden bulunan 1 adet ayaklı krater ve 23 adet kotylenin yardımıyla kazılan alanın Geç Geometrik Dönem'de kullanıldığı

[21] Bequignon ve Laumonier, ss. 290, 291.
[22] Boysal, Teos 1962, s. 7.
[23] Boysal ve Öğün, s. 13.
[24] Öğün, s. 117.
[25] Turhan Özkan, "Funde aus einem spätgeomtrischen Brandgrab", **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi**, Cilt: XIV, Sayı: 2, 2009, (Brandgrab), s. 59; Kaan İren ve Ayla Ünlü, "Burning in Geometrik Teos", **Stephanéphoros De l'économie antique à l'Asie Mineure**, Ed. K. Konuk, Hommages à Raymond Descat, Bordeaux, 2012, s. 310.

saptanmıştır. Alandan herhangi bir kemik buluntusunun gelmemiş olması nedeniyle ikincil kremasyon işleminin uygulandığı ve sadece bir kereye mahsus kullanıldığı önerilmektedir[26]. Ayrıca, alan içerisinden Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit parçaları da bulunmuştur[27]. Kurtarma Kazıları'nın yapıldığı ikinci nokta ise kentin yaklaşık 1 km yakınında ki Akkum Mevkii olarak adlandırılan alan üzerindedir. İzmir Müzesi tarafından gerçekleştirilen kurtarma kazısında inhumasyon geleneğinde gömüsü yapılmış sanduka tipi bir mezar ve ikincil kremasyon uygulanarak urne olarak kullanılmış bronz bir hydria bulunmuştur[28]. Alan içerisinde doğal taşlardan yapılmış, birbirine paralel uzanan iki duvar tespit edilmiştir. Söz konusu duvarlar aile mezarlığı ile ilgili koruma duvarları olarak değerlendirilmiştir[29]. Bronz hydria, çevirme duvarı olarak nitelendirilen bu duvarlar arasında bulunmuştur. Bu mezarlar, buluntuların doğrultusunda MÖ 5. yüzyıl sonları ile MÖ 4. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir[30]. Son dönem çalışmalarında ise Elif Koparal ve Numan Tuna tarafından Teos khorasında ki yüzey araştırmalarında, Batı Nekropolisi verilerinin yanında kentin kuzey kısmında ki nekropolisin yoğunluğundan da bahsetmişlerdir[31]. Bu son dönem çalışmasında, Teos coğrafyasında Arkaik Dönem'de başlamak üzere 33 adet tümülüs mezar kaydedilmiştir[32]. Ayrıca kentin güneydoğusunda, çevresinde ki belli noktalarda Mangırtepe, Tuzlabağı, Sazlıgöl, Bedelkaya ve Göztepe'de tümülüs mezarlar yer almaktadır[33]. Son olarak 2010 yılında, kentin Güney Nekropolisi'nde yapılan kurtarma kazılarında, altısı daha önce tahrip olmuş anakaya oygu sanduka, çatı kiremidi ve kremasyon olmak üzere yedi mezar ortaya çıkarılmıştır[34]. Ayrıca aynı parsel üzerinde yer alan B Bölümüyle ilgili yüksek lisans tez çalışması Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Klasik Arkeoloji Anabilimdalında Şebnem Güllüsaç tarafından yapılmıştır ancak bu tez ile ilgili verilerin ve sonuçların paylaşılması tarafıma verilmemiştir.

[26] İren ve Ünlü, s. 316.
[27] İren ve Ünlü, s. 316.
[28] Nuray Çırak ve Selma Kaya, "İzmir, Seferihisar İlçesi, 3021 Ada, 4 Parseldeki Sondaj Kazısı", **XV. MÇKS**, Ankara, 2007, (Seferihisar), ss. 1-12.
[29] Çırak ve Kaya, Seferihisar, s. 5.
[30] Çırak ve Kaya, Seferihisar, s. 5.
[31] Elif Koparal ve Numan Tuna, "Results of the field surveys at Teos and environs (2007–2009): revealing the Archaic landscape", **Journal of Greek Archaeology,** Sayı: 2, 2015, s. 210.
[32] Koparal ve Tuna, s. 210.
[33] Koparal ve Tuna, s. 210.
[34] Musa Kadıoğlu ve diğerleri, "2010 Yılı Teos Kazı Raporu", 33. KST, Ankara, 2012, Kazı Raporu, ss. 449-451.

1.4. 1258 ADA 1 NUMARALI PARSEL A BÖLÜMÜ

Seferhisar ilçesi Ekmeksiz Mevkii yakınlarında, Teos kentine kuş uçuşu yaklaşık 500 m mesafede, kentin batısında yer alan 1258 ada 1 numaralı parsel üzerinde, İzmir Müzesi tarafından gerçekleştirilen sondaj kazıları sonucunda mezarlara ulaşılmıştır. Müze uzmanlarının yaptığı değerlendirmede, parsel birden fazla koruma alanına bölünerek bir koruma planı hazırlanmıştır. A, B ve C olarak isimlendirilen parsel bölümlerinin kazıları İzmir Müzesi tarafından gerçekleştirilmiştir. Parselin A bölümünde 01.01.2014 / 09.10.2014 tarihleri arasında kurtarma kazısı yapılmış ve tamamlanmıştır[35] **(Harita I-b).**

Parsel ile ilgili bir değerlendirme yapacak olursak, Teos kentinin batısında, deniz kıyısı ile kent arasında kalan alanda **(Levha I-a/b)** mezarların saptanmasıyla nekropolisin varlığı anlaşılmıştır[36]. Mezarların yerleştirildiği ve nekropolis alanı olarak kullanıldığı kanıtlanan parsel, yüksek bir tepenin güney yamacında, bu yamacın denize bakan doğu ve güney kısımlarında yer almaktadır. Kuzeyden güneye inen eğimli bir arazi yapısına sahip olan A Parsel alanı, temel olarak belirli yükseklikliere sahip küçük tepeciklerden oluşmaktadır. Tepeciklerin dışında kalan alanlarda ise anakaya kütleleri yüzeyde görülmektedir. Tepeciklerin kazıları sırasında en alt seviyede tespit edilen Arkaik mezarların etrafının yuvarlak, kareye yakın ya da at nalı biçiminde basit yapılmış taş sıraları ile çevrelendiği, üzerlerinin yığma tepecik şekli verilen topraklarla örtüldüğü düşünülmektedir. Teos Batı Nekropolisi içerisine giren alanda ki tüm mezarlar kümeler halinde gruplandırılmıştır **(Levha II-a/b, Levha III-a)**.

[35] Kurtarma Kazısı çalışmalarında, Ark. Elif Erginer, Ark. Ebru Kırmızıyüz ve Ark. Bilal Yürük İzmir Müzesinden görevli uzmanlar olarak görev almışlardır. Çalışmalarda ekip üyesi olarak Ark. Mesut Mert Yenişehirli, Ark. Onur Bozoğlan, Ark. Büşra Şahin Yenişehirli, Ark. Celil Samet Harmandar ve Rest. Elif Güven Yıldırım yer almışlardır.

[36] Hem Fransız hem de Türk araştırmacıların bahsettiği bu durum, fiziksel olarak alan üzerinde kanıtlanmaktadır.

İKİNCİ BÖLÜM
ARKEOLOJİK VERİLER IŞIĞINDA MÖ I. BİN YILDA ÖLÜ GÖMME GELENEKLERİ

2.1. GÖMÜ GELENEKLERİ

2.1.1. Prothesis

Grek Dünyasında ölü gömme gelenekleri arasında önemli bir uygulama olan prothesis süreci ile ilgili, birçok bilim insanı, kaydedilmiş arkeolojik veriler ışığında konu üzerinde çalışmalarda bulunmuştur. Bu kısımda, hem antik kaynaklar hem de arkeolojik görsel malzemelerin paralelinde prothesis süreci ile ilgili saptamalarda bulunacağız. Dilbilimsel açıdan baktığımızda Antik Yunanca'da "πρόθεσις" olarak kullanılan sürecin kelime anlamı "yerleştirmeden önce" olarak açıklanabilir.

Prothesis, temel olarak ölen kişinin ailesinin ve yakınlarının yer aldığı, ölünün vücudunun gömülme için hazırlandığı aşama olarak tanımlanabilir **(Levha IV-a/b)**. Demosthenes göre, sadece kadınların yer aldığı bu ritüelde, yaşın 60'ın üzerinde olmasını ve ölen kişinin birinci dereceden akrabalık bağının gerekliliğini aktarmıştır[37]. Bu kadınlar ölen kişinin vucudunu yıkayıp, yağ ile yağlayıp giydirirken; çiçekler, çelenkler, kurdeleler ve süs eşyaları ile kutsamaktadırlar. Sergileme düzeninde ölen bireyin vücudu yüksek ayaklı bir ahşap kline, yemek masası ya da yatak benzeri bir materyal üzerinde durmaktadır. Prothesis ritüelinin amacı sadece ölen bireyin sergilenmesi değil, aynı zamanda geleneksel ağıt ritüelinin ve ölen kişinin arkadaşlarıyla ailesinin saygılarını sundukları bir aşamadır[38]. Prothesis aşamasında yapılan ilk işlem, vefat eden bireyin birinci derece yakını tarafından gözlerinin ve ağzının kapatılmasıdır[39]. Bu işlem gerçekleştirilirken

[37] François Pieter Retief ve Louise Cilliers, "Burial Customs, The Afterlife and The Pollution of Death in Ancient Greece", **Acta Theologica,** Supplement, Cilt: 7, 2005, s. 53.
[38] Donna C. Kurtz ve John Boardman, **Greek Burial Customs,** Cornell University Press, Ithaca, New York, 1971, s. 144.
[39] Homeros, Iliada, XI, 452; Homeros, Odysseia XXIV, 296.

kozmetik ürünlerin kullanılabilirliği göz önünde bulundurulmalıdır[40]. Gözlerin kapatılması ile ruhun (psyche) rahat bir şekilde vücuttan ayrıldığına inanılmaktadır[41]. Bunun sonrasında yapılan gelenek ise Kharon'a Styks nehrini kayıkla geçme karşılığında ödemek amacıyla dişlerinin arasına ya da gözlerinin üstüne bir sikkenin yerleştirilmesidir[42]. Hellenistik Dönem öncesine kadar bilinmeyen bu işleme Atina'da ki mezarlarda arkeolojik veri olarak rastlanmamaktadır. Genellikle bronz sikkelerin tercih edildiği bu aşamada, sikkelere ağız çevresinde rastlanırken, mezar içerisinde oluşan doğal ve harici tahribatlar nedeniyle farklı yerlerde de ele geçebilmektedir. *Othonoi* olarak bilinen, ölen bireyin çenesini tutma amacıyla başından bağlanan bir kordon kullanılmaktadır[43]. Atina mezarlarında Arkaik ve Klasik Dönemlerde rastlanmayan bu kordonun kullanımını Garland, tülün daha sonra bulunmasına bağlamaktadır[44]. Vücudun yıkanma işlemi, yukarıda belirtildiği gibi, ev hanesinden yaşlı insanlar tarafından yapılırdı[45]. Yıkama işleminin ardından ölen birey giydirilir ve *kline* adı verilen bir musalla taşı benzeri bir platforma bırakılır[46]. Klineler *stroma* adı verilen bir örtü ile kaplanmıştır. Ölen kişinin ayakları kapıya doğru dönük olma gerekliliği mevcuttur[47]. Bu durum ile ilgili Geometrik Dönem tabut örnekleri ile beyaz zeminli lekythoslarda gösterilen örnekler birbirinden farklılıklar göstermektedir[48]. Ölen bireyin başının altında ise *proskephalai* adı verilen yastıklar kullanılmaktadır[49]. Geometrik Dönem betimlemelerinde, ölen birey bileklere kadar inen uzun bir elbise ile resmedilmiştir[50]. Ancak primitif betimleme nedeniyle bu durum tartışmaya açık bir konumdadır. Sonraki veriler doğrultusunda

[40] Robert Garland, **The Greek Way of Death,** Cornell University Press, Ithaca, New York, 1982, (Dead), s. 23.
[41] Georgivs Kaibel, **Epiggrammata Graeco Ex Lapidubus Conlecta**, Berlin, 1878, s. 652.
[42] Kurtz ve Boardman, s. 166, 211. Sikkelerin ölen bireylerin gözlerine kapatmak için kullanıldığını anlatan en erken literatür kaynağı Aristoteles'in Kurbağalar komedyasıdır. Garland, ölen kişiyi kayıkla geçirmek için iki obol verildiğinden bahsetmektedir. Bkz. Garland, Dead, s. 23.
[43] Othonoi'un kullanıldığı, Sappho Ressamının boyadığı siyah figür plaka için bkz. Kurtz ve Boardman, s. 144, Fig. 33.
[44] Garland, Dead, s. 23.
[45] Sophocles, Ajax, 1404.
[46] Kurtz ve Boardman, s. 144.
[47] Homeros, Iliada, XIX, 212; John Boardman, "Painted Funerary Plaques and Some Remarks on Prothesis, **BSA**, Cilt: 50, 1955, (Funerary), s. 51.
[48] Geometrik örnekler için bkz. Gudrun Ahlberg, **Prothesis and Ekphora in Greek Geometric Art,** Södra Vägen, Göteborg, 1971, s. 47, Fig. 24 b, 25, 29; Beyaz zeminli lekythos örnekleri için bkz. John Oakley, **Picturing Death in Classical Athens: The Evidence of the White Lekythoi,** Cambridge University Press, Cambridge, 2004, (Picturing), Fig. 47, 48, 50, 54.
[49] Kurtz ve Boardman, s. 144.
[50] Ahlberg, s. 40, Fig. 31 a, 36 c, 37 c.

vücut öncelikle *endyma* adı verilen bir kefene sarılırken, daha sonra *epiblema* olarak bilinen bir örtü ile örtülmüştür[51]. Ölen birey için ise beyaz örtü kullanılmaktadır. Sınıfsal gösterimlere kanıt olarak, evlenmemiş genç kızlar prothesis aşamasında beyaz gelinliklerini giymektedirler[52]. Ölen askeri kökenli bireyler ise zırhlı kıyafetleri ile tabut üzerinde yer alırlar[53].

Kaydedilmiş en erken prothesis betimlenmesi MÖ 770-760 tarihleri arasına tarihlendirilen pişmiş toprak bir kraterdir[54]. Özellikle Geç Geometrik Dönemde seramik materyaller üzerinde yoğun bir şekilde prothesis sahneleri görülmektedir. MÖ 7. yüzyılın ikinci yarısına kadar ise bu betimlemeler azalarak devam etmektedir. Bu tip vazoların azalmasıyla mezar plakaları popüler olmaya başlamıştır[55].

Prothesisin ne kadar sürdüğü üzerine hem antik kaynaklar hem de arkeolojik veriler üzerinde değerlendirmeler tartışmalıdır. En eski kaynak olarak Homeros anlatımlarına başvurulduğunda, Akhilleus için on yedi, Hector için dokuz ve Patroklos için iki günlük bir sergileme süresinden bahsedilmektedir[56]. Ancak tarihsel verilere bakıldığında Solon yasalarında belirtildiği üzere sadece yirmi dört saat-bir gün sürmektedir[57].

Prothesis'in uygulandığı yer olarak farklı görüşler mevcuttur. Geometrik Dönem vazolarında çok sayıda figürin resmedilmiş olması açık bir alanda yapıldığını gösterebilir. Boardman prothesisin gösterildiği siyah figür fragmanlar üzerinde açık alanların tercih edildiğini belirtmektedir[58]. Solon Dönemi uygulamalarında ise, kısıtlamalar ile birlikte hane içerisinde yapıldığı düşünülebilir. Prothesis'te gerçekleştirilen başlıca uygulama cenaze ritüeli ile ilgili şarkıların söylenmesidir. Bu şarkılar ölen kişinin yakın akrabaları ya da arkadaşları tarafından seslendirilmektedir[59]. Bunun yanında profesyonel olarak bu ritüel için şarkılar

[51] Franciszek Sokolowski, **Lois Sacrees de L'Asie Mineure,** Cilt: 9, E. De Boccard, Paris, 1955, 97 A, 3 F.
[52] Margaret Alexiou, **The Ritual Lament in Greek Tradition**, Cambridge University Press, 1974, s. 5.
[53] Garland, Dead, s. 25.
[54] Ahlberg, Fig. 1.
[55] Oakley, Picturing, s. 76.
[56] Homeros, Iliada, XXIV, 782 ve diğerleri, Homeros, Odysseia XXIV, 62.
[57] Garland, Dead, s. 26.
[58] Boardman, Funerary, s. 56
[59] Homeros, Iliada, XXIV, 720.

söyleyen bir grubun (koro) varlığı söz konusudur[60]. Solon Dönemi yasalarıyla şarkı söyleyerek ağıt yakan bu gruplar yasaklanmıştır[61].

Siyah figür vazolarında prothesis sırasında yer alan kadın figürler naaşın yanındadır ve başına yakın dururlar[62]. Erkekler ölen kişinin ayaklarına kadar yaklaşmazlar, sadece evin sahibine selamlaşmak amacıyla yer alırlar[63]. Tek elleri açık olup, avuçlarını gösterirler ve vedalaşma posizyonunda gözükmektedirler. Bu duruşların amacı kadınların ağlamasının tam aksine erkek gruplar *threnos* adı verilen bir cenaze şarkısını söylemeleridir. Hektor'un cenaze töreninde de benzer bir söylem söz konusudur.

Kişinin ölümden sonra gerçekleştirilen cenaze törenleri, onları son yolculuğuna uğurlamak için önemli bir görevdir. Ölen kişilerin yakınları için arkadaşlıklarını ve ailenin gururunu göstermek bir fırsat olarak görülmektedir. Grek Dünyasında cenaze törenleri kedeia olarak adlandırılmaktadır[64]. Louvre Müzesi'nden ele bulunan bir pinax (Louvre MNB 905 (L4) üzerinde ki yazıdan, akrabalık ilişkisi ile ilgili bazı verileri elde etmek mümkündür[65]. Ölen genç bireyin annesi, annenin arkasında yer alan iki çocuk ölen genç kişinin küçük kardeşleridir. Baba ise ritüeli gerçekleştirecek erkekleri selamlamaktadır. Ayrıca büyükanne, teyzeler ve erkek kardeş de betimlenmiştir. Bazı loutrphoslarda da aynı sahneler görülmektedir[66].

Geometrik Dönem vazoları genel olarak değerlendirildiğinde ölen kişinin bedeni yüksek bir tabut üzerinde resmedilirken, seremoniye katılanlar ise hemen yanında, başucunda gösterilmektedir. Ağıt yakan figürler ayakta, diz üzerinde ya da bir taburede otururken, kolları açık bir şekilde veya tabut ya da ölen kişiye dokunur biçimde resmedilir. Bulundukları yer ile önemli bir pozisyonda bulunan, ölen bedenin yanında yer alan kadın figürleri, başın konduğu yastığı ayarlarken, omuzlardan bedeni kavramaktadır[67]. Bunun yanında bu kadınlar ölen bireye de

[60] Alexiou, s. 12.
[61] Garland, Dead, s. 30.
[62] Sappho Ressamı tarafından boyanan siyah figür bir plakada ki gösterim için bkz. Alan H. Shapiro, "The Iconography of Mourning in Athenian Art", **AJA**, Cilt: 95, Sayı: 4, 1991, s. 630, Fig. 1.
[63] Gisela Marie Augusta Richter, "A Newly Acquired Loutrophoros", **BMMA**, Cilt: 23, 1928, ss. 54-57.
[64] Garland, Dead, s. 21.
[65] Pinax için bkz. Shapiro, s. 630, Fig. 1.
[66] Johannes Burow, **CVA**, Tubingen, Cilt: 3, 1980, s. 21, Taf. 13.
[67] Garland, s. 28.

sarılmaktadır[68]. Geometrik Dönem betimlemelerinde ağıt yakan figürler hem kadın hem erkek olarak görülmektedir[69]. Kadınlar her iki kollarını da başlarına birleştirip saçlarını yolarken, erkekler kollarını sadece başlarına yerleştirmiştir[70]. Ölen kişi yeni evlenmiş ya da bekar bir kadın ise genellikle gelinlik giydirilmiş ve taç takmış olarak betimlenmektedir[71].

Geometrik Dönem verileriyle karşılaştırıldığında, siyah ve kırmızı figür eserlerinde betimlenen prothesis sahnelerinde azalma belirgindir. Betimlemelerde toplu gösterimden ziyade tek odaklanma hâkimdir. Beyaz zeminli lekythoslarda da benzer uygulamalar görülmektedir.

2.1.2. Ekphora

Prothesis'in ardından ikinci aşama olan ekphora, üçüncü gün güneş doğmadan önce başlanılan bir ritüel olarak uygulanmaktadır[72]. Geometrik Dönem seramiklerinde yoğun biçimde resmedilen prothesise nazaran sınırlı sayıda olan örnekler ekphora için mevcuttur. Ekphoranın betimlendiği örneklerde ölen kişinin bedeni at arabalarıyla taşınmaktadır[73]. Silah taşıyan erkekler ve ağıt yakan kadınlar bu aşamada yer almaktadır. Homeros Çağı'ndaki anlatımlarda beden, gömünün yapılacağı yere, tabutu taşıyanların eşlik etmesiyle gitmekteydi[74].

Ekphora ile ilgili en dikkat çekici materyal Güney Attika'da Vari'de bulunmuş bir pişmiş toprak figürindir[75] **(Levha IV-c)**. MÖ 7. yüzyıldan önceye tarihlendirilen buluntu, ölen kişinin tabutunu taşıyan dört tekerlekli bir araç ve birden fazla figürden oluşmaktadır. Sürücü aracın hemen karşısındadır ve ölen kişi kefene sarılmış bir biçimde bir tabuta konmuştur. Dört figür ağıt yakan kişiler olarak resmedilmiş, tabutun üzerinde bir çocuk ve kuş figürü yer almaktadır. Bunun yanı

[68] Boardman, Funerary, s. 57.
[69] Miken larnakslarında bu tip figürler en erken örnekler olarak görülürken, mezar içlerinden çıkmış figürünlerde bilinmektedir. Larnakslar üzerinde ki betimlemeler için bkz. Bkz. Emily Dickinson Townsend Vermeule, "Painted Mycenaean Larnakes", **JHS**, Cilt: 85, 1965, s. 128, Fig. 2 a-e, Pl. XXVII a-d.
[70] Ahlberg, s. 77.
[71] Robert Parker, **Miasma: Pollution and Purtification in Early Greek Religion**, Clarendon Press, Oxford, 1983, s. 35.
[72] Kurtz ve Boardman, s. 144.
[73] Ahlberg, Fig. 54 a.
[74] Garland, Dead, s. 32.
[75] Garland, Dead, s. 33, Fig. 9.

sıra İtalya'da bulunmuş MÖ 7. yüzyıl sonlarına tarihlenen siyah figür kyathoi formunda ki iki kap ekphora aşaması ile ilgileri bazı bilgiler vermektedir[76]. Resmedilen sahnelerde birinde ölü beden arabacılar tarafından çekilirken, diğerinde bedenin yanında ki kişiler uzun khimation giymiş biçimdedir. Her iki betimlemede de ölen kişiler bir epiblemaya sarılmış başları ise yastığa koyulmuş biçimdedir. Her iki örnekte de cenaze kortejleri yer almaktadır. Ağıt yakan kadınlar, aulos çalan erkekler, yaşlılar ve gençler bu kortejde görünmektedir[77]. Peiraieus'ta ele geçen bir pişmiş toprak plakadan da bazı bilgiler aktarmaktadır[78]. Ölen birey epiblemaya sarılmış, iki at tarafından çekilmektedir. Kortejin başını elinde bir çömlek taşıyan bir kadın çekmektedir. Tabutun arkasında zırhlı ve miğferli bir erkek savaşçı elinde silahı olmadan betimlenmiştir. Bunun yanında tabutun iki yanında ağıt yakan kadınlar ve aulos çalan figür ve ne yaptığı bilinmeyen iki kadın figür yer almaktadır. Ekphora'da kortej törene başlamadan önce bir kurban ritüelinin olması muhtemeldir[79]. Solon Döneminde prothesis'de olduğu gibi kadınlara bazı yasaklar uygulanmıştır. Erkeklerin kortejde başı çekmesini isterken, kadınların katılımlarına da kısıtlamalar getirmiştir[80]. Flüt çalan figürler on rakamıyla sınırlandırılmıştır[81]. Tabut taşıyan kişiler önceleri aileden olurken, sonrasında kiralanma yöntemiyle yapılan bir iş haline gelmiştir. Epheboi'lar bu iş için kullanılmaktadır[82].

Doğu Yunan coğrafyası ve özellikle Ionia bölgesi için ekphora ile ilgili önemli bir veri Klazomenai Akpınar Nekropolisinde bulunan pişmiş toprak lahit üzerinde ki betimlemedir[83]. Ölen kişi dört tekerlekli bir at arabası ile taşınırken, erkek ve kadınlardan oluşan bir kortej yer almaktadır. Ölen birey üç kat bir elbise giymiş, ayaklar ve eller açıkta bırakılmıştır. Ölünün başında bekleyen kadın figürü bir eliyle sinekleri kovma amacıyla yelpaze tutarken, diğer eliyle de acı çekme ritüelini gerçekleştirmektedir. Erkek figürler ise ölüyü taşıyan arabanın arkasında ve

[76] Kyathoi örnekleri için bkz. Willy Zschietzschmann, "Die Darstellungen der Prothesis in der griechischen Kunst", **AM**, Cilt: LIII, 1928, s. 17, Taf. 15, No. 91, 92.
[77] Garland, Dead, s. 32.
[78] Olivier Rayet, **Monuments de L'art Antique**, Cilt: II, Paris, 1884, s. 6, Pl. 75.
[79] Garland bu kurbanın ya ölen birey için ya da yer altında ki tanrılara sunu için kesilmiş olabileceğini ancak Arkaik Döneme kadar bu geleneğin vazgeçildiğini düşünmektedir. Bkz. Garland, Dead, s. 33.
[80] Pseudo-Demosthenes 43.62, aktaran Garland, Dead, s. 33.
[81] Retief ve Cilliers, s. 54.
[82] Garland, Dead, s. 32.
[83] Bilge Hürmüzlü, **Klazomenai-Akpınar Nekropolisi**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2003, (Akpınar), s. 256, Fig. 76.

yanında resmedilmiştir[84]. Arabanın üzerinde ise ruhu temsil ettiğine inanılan[85] karşılıklı iki kuş figürü yer almaktadır.

2.1.3. Gömü

Ölen bireyin bedeninin gömülme töreni son aşama olarak tanımlanabilir. Beden, tezin üçüncü bölümünde ayrıntılı olarak anlattığımız gibi temel olarak kremasyon ve inhumasyon uygulamalarıyla farklı şekillerde defin edilmektedir. Homeros Çağı'nda mezarın başında kurban ritüelleri yapılmıştır[86]. Bazı hayvanların ölen bireyler ya da tanrılar için kurban edildiği söylenebilir. Kişi gömüldükten sonra *ta trita / ta enata* olarak isimlendirilen üçüncü ve dokuzuncu günlerde[87] tanrılara sunu için içki ve dökme libasyonu gerçekleştirilmekteydi[88]. Gömü töreninin ardından ölen kişinin hayatını anmak ve onurlandırmak için *perideipnon* ölü ziyafetinde bir araya gelmektedirler[89]. Bu süreci takiben dokuzuncu ve *triakosta* olarak isimlendirilen otuzuncu gün seremonisi gerçekleştirilmektedir. Tüm bu özel günler arasında en önem arz eden seremoni, yıldönümü devriyesinde yapılan anma törenleridir[90].

[84] Hürmüzlü, Akpınar, s. 259.
[85] Emily Dickinson Townsend Vermeule, **Aspects of Death in Early Greek Art and Poetry,** University of California Press, Los Angeles, 1979, (Death), ss. 7, 18, 19, Fig. 12-14.
[86] Homeros, Iliada, XVIII, 336.
[87] Alexiou, s. 7.
[88] Retief ve Cilliers, s. 54. Tez alanını kapsayan parseller içerisinde ki kazılarda ele geçen çok sayıda kaide parçasının alt kısımlarının kasti olarak delindiği görülmüştür. Bu fragmanların libasyon olarak kullanıldığı düşünülebilir.
[89] Garland, Dead, s. 37.
[90] Kurtz ve Boardman, ss. 149-151.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ÖLÜ GÖMME UYGULAMALARI

3.1. KREMASYON UYGULAMASI

İnsanlığın evrimsel sürecinde ateşin keşfedilmesi günlük yaşamdan teknolojik gelişmeye kadar birçok alanda yenilikler getirmiştir. Bu keşif, insanların akraba, arkadaş sınıfına girebilecek ölen yakınlarını gömmesi içinde bir yöntemin oluşmasına olanak sağlamıştır. Bu oluşumun sonucu olarak, bir ölü gömme biçimi olan yakarak gömme geleneği tarih boyunca günümüze kadar uygulanmış ve uygulanmaya devam etmektedir. Kelime anlamı yakarak gömme olarak tanımlanan kremasyon sözcüğünün kökeni Latince "cremo+tio"dan gelmektedir[91]. Kremasyon, yakma aşamasında iskeletin organik yapısının yanması ve su kaybına uğraması olarak tanımlanmaktadır[92]. Kremasyon gömünün sosyolojik açıdan hangi amaçla yapıldığına dair farklı görüşler ortaya atılmıştır. Bu görüşlerin paralelinde, ateş, vücudu ortadan kaldırmak için kullanılan bir güç ve öteki dünyaya yapılan yolculukta ruhun arındırmaya yardımcı olan bir araç olarak ifade edilmektedir[93]. Ölümden sonra yeniden doğuşun gerçekleşmesini[94], kötülüklerden arındırılmasını[95], bedenin yakma işlemiyle temizlenmesini[96] ve öteki dünyaya daha hızlı ulaşmasını sağladığı ileri sürülmektedir[97]. Modern dünyada ise belirli prosedürler uygulanarak, birçok coğrafyada gerçekleştirilen bir gömü biçimi olarak halen varlığını sürdürmektedir.

---

[91] Oxford Latin Dictionary, Oxford, 1968, s. 456.
[92] Jacqueline McKinley, "The Analysis of Cremated Bone", **Human Osteology in Archaeology and Forensic Science**, Ed. Margaret Cox ve Simon Mays, Greenwich Medical Media, London, 2000, s. 404.
[93] Jonathan Musgrave, "Dust and Dam'd Oblivion: A Study of Cremation in Ancient Greece", **BSA**, Cilt: 85, 1990, s. 272.
[94] George Thomson, **Tarihöncesi Ege: Eski Yunan Toplumu Üzerine İncelemeler,** Çev. Celal Üster, Homer Kitabevi, İstanbul, 2007, s. 498.
[95] Orhan Hançerlioğlu, **İnanç Sözlüğü: Dinler, Mezhepler, Tarikatlar, Efsaneler,** Remzi Kitabevi, İstanbul, 1975, s. 76.
[96] Metin I. Akyurt, **M.Ö. 2. Binde Anadolu'da Ölü Gömme Adetleri,** Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1998, s. 32.
[97] Yücel S. Şenyurt, "Hititler Döneminde Öbür Dünya Anlayışı", **Bilim ve Ütopya**, Sayı: 36, 1997, s. 19.

Ölen birey, hem et, yağ ve su barındırarak yakıldığı gibi, hem de organik dokuları yok olmuş kuru kemik olarak da yakılabilmektedir[98]. Bilim insanları tarafından gerçekleştirilen deneylerde, 700°C'ye kadar uygulanan yakma işlemlerinde kemiklerin yapısında herhangi bir bozulma olmadığı kanıtlanmıştır[99]. 700-900°C arasında gerçekleştirilen yakma uygulamalarında ise renk değişimleri izlenmektedir[100]. Isı yükseldikçe sarımsı bir renkten başlayarak beyaza doğru giden bir renk skalasında ki değişim kemikler üzerinde görülmektedir.

Kremasyon tipi gömü, birincil ve ikincil olarak iki biçimde uygulanmaktadır. Genel olarak tanımlandığında birincil kremasyonda ölen bireyin gömüsü yakma işleminin gerçekleştirildiği alanda yapılmaktadır. Yakma işlemi sona erdikten sonra, ölen bireyden kalan kemikler belirli materyaller kullanılarak kapatılmaktadır. İkincil kremasyon ise bedenin yakılma işleminin yapılmasının ardından, geriye kalan kül veya kemiklerin urne adı verilen değişik formlarda olabilen bir kap içine bırakılarak, yakıldığı alandan farklı bir yere gömüsünün gerçekleşmesidir.

Arkeolojik veriler üzerinden bakıldığında, Avustralya'da Mungo Gölü'nde Buzul Çağı'na ait bir birey için uygulanmış kremasyon gömü bulunmuştur. MÖ 32000-25000 arasına tarihlenen bulgular, bilinen en eski kremasyon gömü örneği olduğunu kanıtlamaktadır[101]. Anadolu coğrafyasına baktığımızda ise kremasyon tipi gömüler Neolitik Dönem'den itibaren bilinmektedir. Aşıklıhöyük'te Seramiksiz Neolitik Dönem'e tarihlenen bazı mezarlarda yanmış odun parçaları ile birlikte yanmış kemikler ele geçmiştir[102]. Neolitik Dönem için önemli bir merkez olan Çatalköyük'te evlerin altında intramural gömüsü yapılmış, yanmış kemiklerin bulunduğu mezarlar tespit edilmiştir[103]. Erken Tunç Dönemi'nde ise çok sayıda mezarın tespit edildiği Gedikli'de kremasyon geleneğinin uygulandığı örnekler

---

[98] Yavuz Selim Erdal, "Baklatepe Geç Tunç Çağı Mezarından Gün Işığına Çıkarılan Yanmış İnsan İskelet Kalıntılarının Antropolojik Analizi", **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 19, Sayı: 2, 2002, s. 118.

[99] H. Douglas Ubelaker, **Human Skeletal Remains: Excavation, Analysis, Interpretation, Manuals on Archeology,** Manuals on Archeology Series, Sayı: 2, Washington, 1989, s. 98.

[100] Erdal, s. 120.

[101] M. James Bowler ve diğerleri, "Pleistocene Human Remains from Australia: A Living Site and Human Cremation from Lake Mungo, Western New South Wales", **World Archaeology**, Cilt: 2/1, 1970, s. 39.

[102] Metin Özbek, "Aşıklı Höyük Neolitik Çağ İnsanları", **VIII. Arkeometri Sonuçları Toplantısı**, Ankara, 1993, s. 206.

[103] Jürgen Seeher, "Tarihöncesi Çağlarda Ölüm ve Gömü", **Arkeoloji ve Sanat Dergisi**, Sayı: 59, 1993, s. 11.

kaydedilmiştir[104]. M.Ö. 13. yüzyıl öncesine kadar kremasyon gömüler inhumasyon mezarlarla karşılaştırıldığında çok az sayıda tespit edilmiştir.

M.Ö. II. bin içerisinde Anadolu'da kremasyon tipte gömünün yapıldığı örnekler çoğalmaktadır[105]. Batı Anadolu coğrafyasında ise M.Ö. II. binin ikinci yarısında, yerleşimlerin mezarlık alanların da yakma gömüler çoğalmaktadır. Troia VI yapı katında elde edilen veriler doğrultusunda, hem yakma alanı hem de ikincil kremasyonun uygulandığı urne kaplar tespit edilmiştir[106]. Dönem içerisinde önemli bir merkez olan Bodrum Müskebi yerleşiminde ise yanmış çömlek mezarlar vasıtasıyla kremasyon gömünün gerçekleştirildiği bilinmektedir[107]. M.Ö. 1450-1200 tarihleri arasına mezarlık alanı tarihlenen Panaztepe ise yakma gömünün gerçekleştirildiği diğer bir örnektir[108]. Tespit edilen yanmış iskeletler paleoantropolojik olarak kanıtlanmıştır. Hitit Dönemi'nde elde edilen yazılı tabletler üzerinden bakacak olursak, MÖ II. binde ölen bireylerin yakılması ile ilgili bilgiler mevcuttur. Bu yakılma işleminin belli bir düzen ve mekan içerisinde yapıldığına değinilmektedir[109]. Anadolu ekseninde değerlendirildiğinde MÖ I. binyıla gelinceye değin kremasyon gömü geleneği hem birincil hem de ikincil olarak geniş bir coğrafyada uygulanmıştır. Bu durumda Anadolu'da bu geleneğin uzun zamandır kullanıldığını kanıtlamaktadır.

MÖ I. binyılda ise kremasyon gömü geleneğinin Grek Dünyası ekseninde incelenmesi önemlidir. Attika'da Miken dönemi sonrasında Salamis ve Pompeion nekropolis alanlarında ikincil kremasyon gömüler görülmektedir[110]. Her iki nekropolis alanında ele geçen mezarlar ikincil kremasyon örnekleridir. Vucudun

---

[104] Refik Duru, **Gedikli Karahöyük I: Prof. Dr. U. Bahadır Alkım'ın yönetiminde 1964-1967 yıllarında yapılan kazıların sonuçları/The results of excavations directed by Prof. Dr. U. Bahadır Alkım in the years 1964-1967**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2006, s. 57.

[105] Niğde Arıbaş Mezarlığı'nda kremasyon mezarlar için bkz. Aliye Öztan, "Preliminary Report on the Arıbaş Cemetery at Acemhöyük", **Bulletin of Middle Eastern Culture Center in Japan**, X, 1998, ss. 168, 169; Boğazköy Osmankayası'nda ki urne mezarlar için bkz. Kurt Bittel, "Osman-Kayası, eine Hehitische Grabstätte", Mitteilungen der Deutschen Orient Gesellschaft, Sayı: 86, 1953, ss. 37-47.

[106] Carl William Blegen ve diğerleri, **Troy: The Sixth Settlement**, Cilt: III, Princeton University Press, Princeton, 1953, ss. 392, 393.

[107] Yusuf Boysal, "Müskebi Kazısı 1963 Kısa Raporu/Vorlaufiger Bericht über die Grabungen 1963 in Müskebi", **Belleten**, Cilt: XXXI, Sayı: 121, 1967, (Müskebi), s. 70.

[108] Armağan Erkanal, "Panaztepe Kazısı 1985 yılı Sonuçları", **VIII. KST**, Ankara, 1987, (Panaztepe 1985), s. 257.

[109] Hamza Ekmen, "Yeni Veriler Işığında Başlangıcından M.Ö. II. Binin Sonuna Kadar Anadolu'da Yakarak Gömme (Kremasyon) Geleneği", **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2012, s. 40.

[110] Kurtz ve Boardman, s. 33.

yakılma işlemi başka bir alanda gerçekleşmiş, toplanan küller ağzı farklı materyaller ile kapatılmış bir kap içerisine konulmuştur. Son aşamada ise bu kaplar, kabın boyutuna yakın bir çukur içerisine bırakılmıştır. Sub-Miken döneminde birçok inhumasyon mezar ile birlikte kremasyon mezarların varlığı demografide büyük bir değişikliğin göstergesi olarak açıklanmaktadır[111].

Protogeometrik Dönem içerisinde kremasyon gömülerde belirgin bir artış görülmektedir. Hem inhumasyon hem de kremasyon gömülerin birlikte yapıldığı örneklerde mevcuttur[112]. Bu dönemde Kıta Yunanistan'da Attika'da yapılan gömüler ikincil kremasyon tipindedir ancak yanmış odun parçalarının ele geçtiği kremasyonlar tespit edilmiştir. Nea Ionia Nekropolisinde[113] birincil kremasyona ait örnekler tespit edilmiştir. Bunun dışında Agora yakınlarında ki bulgularda da kremasyon kalıntıları belirlenmiştir[114]. Bu dönemde kullanılan mezar kaplarının cinsiyete göre belirlendiği veriler doğrultusunda iddia edilmektedir[115]. Batı Anadolu örnekleri incelendiğinde ise, Aiolis Bölgesi yerleşimlerinden Pitane'de bulunmuş urne kabı olarak kullanıldığı düşünülen bir amphora ve Kyme'de ele geçen bir krater kremasyon gömüler için bir kanıt oluşturabilir[116]. Ionia Bölgesi'nde ise Klazomenai'de birincil kremasyonun yapıldığı örnekler nekropolislerde tespit edilmiştir[117]. Kremasyon mezarlar biçimsel olarak çukur, kare ya da dikdörtgen olarak yapılmıştır.

Geometrik Dönem kremasyon gömülerinde Protogeometrik Dönem'in anlayışı devam etmiştir. Biçimsel olarak çok fazla değişikliğin izlenmediği görülmektedir. Gömü tarzı, kişisel ya da aile fertlerinin tercihleri neticesinde şekillenmiştir. Genel olarak ikincil kremasyon gömüler çoğunlukta olduğu örnekler

---

[111] Kurtz ve Boardman, s. 33.
[112] Protogeometrik mezarların yer aldığı Torone mezarlığında inhumasyon gömüsü yapılan bireyin ayaklarının arasında urne olarak kullanılmış bir kap bulunmuştur. Bkz. Musgrave, s. 273.
[113] Evelyn Lord Smithson, "The Protogeometric Cemetery at Nea Ionia, 1949", **Hesperia**, Cilt: 30, Sayı: 2, 1961, s. 151.
[114] Emily D. Townsend, **"A Mycenaean Chamber Tomb under the Temple of Ares"**, Hesperia, Cilt: 24, Sayı: 3, 1955, s. 200.
[115] Kurtz ve Boardman, s. 37.
[116] Kaan İren, "Dark Age Pottery From Southern Aeolis", **International Union For Prehistoric and Protohistoric Science**, Ed. D. Brandherm ve M. Trachsel, Proceedings Of The XV World Congress, Oxford, 2008, s. 36.
[117] Polat Ulusoy, **Burial Customs of Clazomenae in the Iron Age (1100 – 500 BC)**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2010, s. 69.

tespit edilmiştir. Protogeometrik Dönemin devamı olarak yaygın gömü tipi, mezar çukuru içinde urne çukurlarının yer aldığı örneklerdir.

Genel olarak arkelojik veriler değerlendirildiğinde farklılıklar göstersede bütünlük gösteren sonuçlar elde edilmektedir. Lefkandi'de birinci kremasyonun uygulandığı alanlarda boyutlarına ilişkin saptamalar mevcuttur. Ölen bireyin yakılması için 1-1.8 m uzunlukta, 0.5-1 m genişlikte ve derinlikte yakım çukurları kremasyon işlemi için kullanılmıştır[118]. Olynthos'ta gerçekleştirilen kremasyon uygulamaları da benzer biçimde yapılmıştır[119]. Rhodos yerleşiminde, Vroulia Nekropolisi'nde MÖ 7. yüzyıla tarihlenen inhumasyon çukurlarına yakın boyutlarda, her dört köşesi derinleştirilmiş yakma alanları görülmektedir[120] **(Levha V-b)**. Rodos'un Arkaik Döneme tarihlenen Ialysos ve Kamiros nekropolislerinde benzer biçimde dikdörtgen çukurlarda yakma alanları belirlenmiştir[121]. Samos Arkaik Dönem Güney Nekropolisi'inde çukur içinde bulunmuş yanmış kemik parçaları birincil kremasyona işaret etmektedir[122]. Klazomenai Akpınar Nekropolisinde birincil kremasyon gömülerin 3 x 4 m genişliğinde ve 20-30 cm derinliğinde oval ya da daire formlu çukurlarda yakıldığı belirlenmiştir[123]. Kremasyoların içinden ve çevresinden iyi korunmuş durumda ele geçen odun parçaları bu durumu kanıtlar niteliktedir[124]. Yıldıztepe Nekropolisi'nde tespit edilen iki adet birincil kremasyon örneğinde de Akpınar'da uygulanan yöntem kullanılmıştır. Mezarlar üzerinde çok sayıda kemik, yanmış odun parçaları ve kırık içki kabı parçaları bulunmuştur[125]. DSİ ve Kalabak Nekropolislerinde de birincil kremasyonlar görülürken, Arkaik Dönem ve sonrası için ikincil kremasyon uygulamalara rastlanmamıştır[126].

---

[118] Mervyn Reddaway Popham ve diğerleri Lefkandi I, **Lefkandi I, The Iron Age**, BSA Supplement, Cilt: 11, London, 1979, s. 200.
[119] David M. Robinson, **Necrolynthia, A Study in Greek Burial Customs and Anthropology**, Cilt: XI, The Johns Hopkins Press, Baltimore, 1942, (Necrolynthia), ss. 151, 152.
[120] Karl Frederik Kinch, **Fouilles de Vroulia (Rhodes)**, Berlin, 1904, ss. 53, 54, Fig. 22.
[121] Charles Werner Gates, **Burials at Ialysos and Kameiros (Rhodes) in the Mid Archaic Period 625-525 B.C.,** (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Pennsylvania, 1979, ss. 241-252.
[122] Johannes Boehlau, **Aus Ionischen und Italischen Nekropolen**, Leipzig, 1898, s. 8.
[123] Hürmüzlü, Akpınar, s. 241.
[124] Hürmüzlü, Akpınar, s. 241. Kremasyon mezarlar için bkz. Lev. 32, 59, 65, 66; Şek. 7: 2, 10 ve 12.2.
[125] Ümit Güngör, **Klazomenai Yıldıztepe Nekropolisi**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006, (Yıldıztepe), s. 61.
[126] Kalabak Nekropolisi kremasyon gömüleri için bkz. Ece Çaldıran, **Klazomenai Kalabak Nekropolisi,** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1983, ss. 5-6.

Batı Anadolu'da kremasyon geleneğinin uygulamalarına yerleşimlerin nekropolis alanları üzerinden değerlendirilebiliriz. Çanakkale sınırlarındaki Parion yerleşimine ait Güney Nekropolisi'nde MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlenen 2 x 2 m boyutlarında kremasyon alanı bulunmuştur[127]. Zerrin Aydın Tavukçu'nun doktora tezi çalışmasında, nekropolis alanında E3 açması ile E4 a-E4 c açmaları arasında odun parçaları ve yanmış siyah toprak yapısına sahip bir alandan bahsedilmektedir[128]. 220 x 100 x 20 cm boyutlarındaki alanın, birincil ya da yakım işlemi gerçekleştirildikten sonra urnelere konulup ikincil kremasyon olarak kullanıldığı ve bu bireylerin başka bir yerde gömüsünün yapıldığı fikri ileri sürülmektedir[129]. Nekropol alanında hem pişmiş toprak hem de bronz urneler buluntularıyla ikincil kremasyonun uygulandığı da kanıtlamaktadır. Erken Hellenistik ve Geç Hellenistik-Erken Roma aralığına tarihlenen bu urneler[130] az miktarda da olsa kentte kremasyon uygulamaların Roma Dönemi içlerine kadar devam ettiğini göstermektedir.

Assos Batı Nekropolisi'nde birincil kremasyon örnekleri sınırlı sayıda da olsa görülmektedir. Daha geç dönemde yapılmış olan lahit mezarların arasında yanmış kremasyon alanı Batı Nekropolisi'nde bulunmuştur[131]. Buluntuların paralelinde mezar MÖ 600-580 dolaylarına tarihlenmektedir[132].

Antandros'da diğer Troas yerleşimleri olan Parion ve Assos örneklerinde olduğu gibi birincil kremasyon mezarları Arkaik Dönem'in popüler uygulaması olarak göze çarpmaktadır. Antandros'un nekropolis alanında toplam yirmi üç adet birincil kremasyon mezar tespit edilmiştir[133]. Diğer tüm merkezlerde görülen standart

---

[127] Cevat Başaran ve diğerleri, "Parion 2010 Kazı ve Restorasyon Çalışmaları", **33. KST**, 1. Cilt, Ankara, 2012, s. 22.

[128] Zerrin Aydın Tavukçu, **Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 2006, s. 161, Lev. 79, Resim 295.

[129] Aydın Tavukçu, s. 162.

[130] Hasan Kasapoğlu, "Parion Nekropolü Mezar Tipleri", **Doğudan Yükselen Işık Arkeoloji Yazıları, Atatürk Üniversitesi 50. Kuruluş Yıldönümü Arkeoloji Bölümü Armağanı**, Ed. Birol Can-Mehmet Işıklı, İstanbul, 2007, s. 493.

[131] Yanık alanın geniş bir alana yayılması nedeniyle birden fazla gömü olduğu düşünülmüştür. Ancak tek bir bireyin kemiklerine ulaşılmıştır. Bkz. Reinhard Stupperich, "Fünfter Vorbericht über die Grabung in der Westtor-Nekropole von Assos im Sommer 1993", **Asia Minor Studien**, Cilt: 57, 2006, (Westtor-Nekropole 1993), s. 22.

[132] Erdinç Buruldağ, **Assos Batı Nekropolü Ölü Gömme Gelenekleri (M.Ö.7.-M.Ö.1. Yüzyıl)**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale, 2009, s. 23.

[133] Kahraman Yağız, **Antandros Urneleri,** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2005, (Antandros), s. 25.

kurallar benzer biçimde burada da uygulanmıştır[134]. Mezarların etrafında yoğun biçimde ele geçen çanak çömlek parçaları, mezarların başında gerçekleştirilmiş bir ziyafet ya da sunudan kalmış olarak gösterilmiştir[135]. Boyutsal olarak kesin sınırların belirlenemediği birincil kremasyonlar Arkaik Dönem'e tarihlenmektedir.

Kremasyon mezarlara bırakılan mezar hediyelerinin yerleştirilmesinde iki farklı yöntem kabul edilmektedir. Literatürde *offering places, opfergrube/opferplatz* olarak isimlendirilen birinci yöntem en yaygın tercih edilen yerleştirme geleneğidir **(Levha V-a)**. Düzensiz yerleştirmenin yapıldığı bu yöntemde, dağınık bir şekilde hediye bırakma geleneği görülmektedir. Bu hediyeler (parçalanmış seramik parçalarıda olabilir), kremasyonun yakınında ya da uzağında, mezarın üstünde, üzeri kapatılmış materyallerin üzerinde ya da kremasyonu örten tepeciğin üzerinde de yer alabilir. İkinci yöntem ise *offering ditches, opferrinne* olarak adlandırılmaktadır. MÖ 8. yüzyıldan itibaren uygulanmaya başlayan bu yöntem Arkaik Dönem'de çok zengin buluntularıyla tercih edilirken Klasik Döneme kadar kullanılmıştır[136]. Standart geleneğin yanında opsiyonal olarak tercih edilebilmektedir. Yapılış biçiminde uzun sığ bir çukur mezar yakınında ve ya yığma tepenin yakınında ya da yanında açıldıktan sonra, çukurun içinde başında, sonunda ya da ortasında tuğla, taş vb. materyaller, bu uzun çukuru ik eşit parçaya bölmek için yerleştirilmektedir. Çukurun içinde ahşaptan masa işleviyle kullanılan plakayı destekleyen ayak çukurları yer almaktadır. Bu plakanın üzerine çukur içinde bulunan mezar hediyeleri olarak değerlendirilen kırılmış seramik parçalarının konulduğu düşünülmektedir. Çukurun tabakalaşmasında bu izler görülmektedir[137]. Bu yöntem çok pahalı bir uygulama olması nedeniyle sıklıkla tercih edilmemektedir[138]. İncelediğimiz Teos Batı Nekropolisi içerisinde ki kremasyon mezarlarda düzensiz bir mezar hediyesi yerleştirme geleneği görüldüğünü söyleyebiliriz.

---

[134] Yoğun yanık tabakası ile birlikte toprağın kırmızımsı renkte bulunması yakım ve gömü işleminin burada yapıldığını kanıtlamaktadır. Bkz. Gürcan Polat ve Yasemin Polat, "Antandros Nekropolü 2001–2006 Yılları Ön Raporu", **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi,** Cilt: IX, 2007, (Ön Raporu), s. 2.

[135] Kahraman Yağız, **Kuzeybatı Anadolu'da İ.Ö. 1. Bin'de Ölü Gömme Gelenekleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2012, (Kuzeybatı), s. 121.

[136] Kurtz ve Boardman, s. 75.

[137] Kurtz ve Boardman, s. 75.

[138] Kurtz ve Boardman, s. 75.

Yakarak ölü gömme gelenekleriyle ilgili en erken literatür kaynağı Homeros'un anlatımlarıdır. İlyada'da en ayrıntılı şekilde betimlenen ise Patroklos'un cenaze törenidir. Cenaze ritüelinde ana figür en yakın arkadaşı Akhilleus olarak anlatılmaktadır. Hektor tarafından öldürülen Patraklos'un cenazesinde, odun yığınından oluşan ateşin üstünde ki üçayaklı bir kazan içerisinde su ısıtılıp, Patroklos'un kanlı bedeni yıkanır[139]. Patroklusun cesedi odun yığını üzerine konulurken, yığının üstünde Patroklosun arkadaşlarının saç telleri ve kurban edilen hayvanların yağları kaplanmıştır. Kurban edilen bu hayvanların bırakılma amacı yakma işlemini daha da hızlandırmak olarak açıklanmaktadır[140]. Kurban edilen hayvanlar bırakılmadan önce ise arpa taneleri adak amacıyla serpilmektedir[141]. Patraklosun bedeninin etrafına öldürülen dört atı ile iki köpeği bırakılırken, Akhilleus'un Patraklosun ölümünün ardından intikam amacıyla öldürdüğü on iki Troialı askerin bedenleri de bırakılmıştır[142]. Troia tarafında ise Hektor'un ölen bedeni ketene sarılı olarak yakılmıştır[143]. Akhilleus'un bedeninin de kokulu merhemler ve tatlı bal kullanılarak yakıldığı aktarılırken[144], Elpenor'da zırhıyla birlikte aynı işlemde yakılmıştır[145]. Ayrıca Eetion'da silahlarıyla birlikte yakılarak öteki dünyaya uğurlanmıştır[146]. Elpenor ve Eetion'un zırhlarıyla ve silahları ile yakılması savaşçıların zırhlarını savaşta kaybetmesine bağlanmaktadır[147].

Ölen bedenlerin yakılmasının ardından ateşin şarapla söndürüldüğü bilinmektedir[148]. Yakım işlemi gerçekleştirildikten sonra kalan kemiklerin bir toprak yığını altında bırakıldığı[149] ya da bir kaba konularak gömüldüğü Homeros destanlarında aktarılmaktadır[150].

---

[139] Homeros, Iliada, XVIII, 325.
[140] George E. Mylonas, "Homeric and Mycenaeau Burial Customs", **AJA**, Cilt: 52, Sayı:1, 1948, s. 59.
[141] Ömer Çapar, "Homeros Destanları Işığında Anadolu-Hellas Ölü Gömme Adetleri", **Ankara D.T.C.F. Fakülte Dergisi**, Cilt: XXXIII, Sayı: 1-2, 1990, s. 69.
[142] Homeros, Iliada, XXIII, 175.
[143] Homeros, Iliada, XXIV, 581.
[144] Homeros, Odysseia XXIV, 67. Bal ve yağın manevi anlamda huzur verdiği düşünülürken, maddi anlamda ise ateşin ısısını aktarıldığı düşünülmektedir. Bkz. Mylonas, ss. 59, 60.
[145] Homeros, Odysseia, XI, 74.
[146] Homeros, Iliada, VI, 418.
[147] Çapar, s. 68.
[148] Homeros, Iliada, XXIV, 791; XXIII, 236.
[149] Homeros, Odysseia, XXIV, 81; Homeros, Iliada, XXIV, 801; XXIII 245.
[150] Homeros, Iliada, XXIII 242, XXIV 795; Homeros, Odysseia, XXIV 75.

Herakles'in Hyllus ile diyaloğunda odun yığının nasıl olmasını anlatılmaktadır. Bedeninin seçtiğin arkadaşların ile elleriyle taşınması gerektiğinin, taşıdığın yerde kökten kesilmiş meşe ve zeytin ağacı gövdesinin koyulup odun yığının hazırlanıp bedeninin bunun üzerine bırakılmasını, çamdan yapılmış bir meşale ile bedeninin yakılmasını istemektedir[151]. Arkeolojik veriler üzerinden değerlendirildiğinde kırmızı figür vazoları üzerinde odun yığının kullanıldığı örnekler söz konusudur[152]. Odun yığınlarının hem çok düzgün ve eşit hem de dağınık ve düzensiz bir biçimde oluşturulduğu örnekler vardır. Bedenin yıkanması ve yağlanması, gözlerin ve ağızın kapalı olması ve cesedin giydirilmesi kremasyon öncesinde yapılması gereken bir eylem olarak gözükmektedir.

3.2. İNHUMASYON UYGULAMASI

Bir gömü biçimi olarak inhumasyon gömü en erken dönemlerden itibaren birçok coğrafyada temel özelliklerini koruyan, değişikliğe uğramadan, hatta günümüzde bile benzer biçimde uygulanmaya devam eden bir gelenektir. Bir fiil olarak inhume kelimesi arkeolojik literatüre İngilizce kökeninden geçmiş olup, tam karşılığı doğrudan toprağa gömü olarak tanımlanabilir[153]. İnhumasyon gömü biçimi, en basit şekliyle açıklandığında, ölen bireyin boyutlarına uygun dikdörtgen biçimde yaklaşık 40-50 cm. derinliğe sahip bir çukur kazıldıktan sonra, ölümü gerçekleşen bireyin bu çukur içine bırakılmasıdır. Daha sonra ise farklı materyaller kullanılarak (doğal ya da düz plaka taşlar, çatı kiremidi, tuğla vb.) mezar içinin, yanlarının ve üst kısımlarının kapatılmasıdır[154] **(Levha V-c-d)**. Ölen bireylerin, oluşturulan bu mezar çukurlarına bırakılmasında bir yön birliği söz konusu değildir. Ölen bedenin mezar

[151] Sophokles, The Trachiniae, 1192.
[152] Figürlü vazolar üzerinde resmedilmiş odun yığını betimlemeleri için bkz. Musgrave, s. 275, dipnot. 20.
[153] İnhumasyon uygulaması bir gömü biçimi olarak değerlendirilebilir. Gömü biçimi olarak kremasyon ve inhumasyon temel olan iki gömü türü bulunmaktadır. Mezarların yapımında özellikle üzerlerinin kapatılması mezar tipi olarak dikkate alınabilir.
[154] İnhumasyon geleneği kapsamında, birçok nekropoliste, en erken dönemlerden itibaren basit inhumasyon olarak isimlendirilen tipler sayıca yoğun biçimde görülmektedir. Bu tip mezarların kazısı sırasında doğrudan ölen bireyin iskeletine ulaşıldığı için nasıl bir kapatma işlemi uyguladığı tartışmalıdır. Ekip üyesi olarak katıldığım hem Kyme hem Teos nekropolislerinin kazıları sırasında çatı kiremidi ve plaka kapaklı inhumasyon mezarların binlerce yıllık doğal oluşumun sonucu içleri toprak ile dolmuştur. Ancak, iyi korunan ve içleri toprak ile dolmayan bazı örneklerde ölen bireylerin üzerine toprak atılmadığı doğrudan kapaklar ile kapatıldığı belirlenmiştir. Bunun sonucu olarak basit inhumasyon mezarlar için nasıl bir uygulama yapıldığı tartışmalıdır.

içerisinde aldığı konum genel olarak sırt üstü yatırılmış, baş yukarı yatar biçimde, kollar iki yana kapalı şeklindedir. Ayrıca bir tip olarak değerlendirilen çömlek[155] ve pithos mezarlar için de bazı genellemeler yapılabilir. Fetus (yeni doğup olmüş), bebek ya da çocuk bireylerin bedenlerinin bırakıldığı çömlek mezarlar[156], toprakta açılan bir çukur içerisine bırakılmaktadır. Bireylerin kap içerisinde ki pozisyonu olasılıkla hocker durumundadır[157]. Ağızları taş ya da farklı bir plaka ile kapatılan bu çömlek mezarları uygulanışı açısından inhumasyon sınıfına almak sağlıklı bir değerlendirme olacaktır. Pithos mezarlar içinde yakın genellemelerde bulunulabilir ancak bir çukur kazılıp içine mi ya da doğrudan toprağa mi bırakıldığı tartışmaya açıktır. En erken örneğine baktığımızda ise Orta/Üst Paleoltik Çağ'dan itibaren bu gömü biçiminin kullanıldığı bilinmektedir. Batı Anadolu coğrafyasına Erken Tunç Çağı mezarları için rakamsal veriler üzerinden yapılan değerlendirme de inhumasyon geleneğinin baskın ve kesintisiz uygulandığı belirlenmiştir[158]. MÖ II. bin yılda hem Kıta Yunanistan'da hem de Batı Anadolu'da benzer biçimde inhumasyon gömüler yaygındır. MÖ I. binyılda ise Ege coğrafyasında birçok nekropolis alanında baskın bir gömü tipi olarak inhumasyon mezarlar görülmektedir[159].

Teos Nekropolisi'nde elde edilen veriler neticesinde toplamda bulunan 142 adet mezarın büyük çoğunluğunda inhumasyon geleneği uygulanmıştır. Kullanılan malzemeye göre tipolojik değişiklik gösteren bu mezarlar, ayrıntılı olarak mezar tipleri bölümünde anlatılmıştır.

[155] Bkz. Bölüm 5.
[156] Bu tip gömülerde ölen bireylerin bedenleri çömleklerin ortası kırılıp, kap içine bırakılıp tekrar üstü kırılan parça ile ya da başka bir materyal (taş ya da farklı bir pişmiş toprak kap parçası) kullanılarak kapatılabilir.
[157] Ana rahmi pozisyonu olarak tanımlayabileceğimiz hocker tarzında ki duruşlar en erken dönemlerden itibaren görülmektedir.
[158] Ahmet Uhri, **Batı Anadolu Erken Tunç Çağı Ölü Gömme Adetleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006, s. 272.
[159] MÖ I. binyılda Protogeometrik Dönemden itibaren Hellenistik Döneme kadar inhumasyon mezar geleneği uygulamaları ve örnekleri için. Bkz. Kurtz ve Boardman 1971, s. 1 ve sonrası.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
MEZAR ÇEVİRMELERİ

4.1. PERİBOLOS ÖRNEKLERİYLE MEZARLIK ALANLARI

Nekropolislerde bulunan mezarların, aile geleneği, akrabalık ilişkisi ya da ölen kişiler için özel olan oluşturulması gibi amaçlar doğrultusunda etraflarının çevrelendiği bilinmektedir. Periboloi[160] olarak isimlendirilen bu gelenek, çok sıklıkla olmasa da bazı merkezlerin nekropolis alanlarında uygulanmıştır. Garland'ın kullandığı çevirme terimine ek olarak, Morris bu tanımlamayı biraz daha genişleterek genellikle heykel ve yazıtın kullanıldığı bir duvar ile çevrelenmiş bir grup mezar olarak tanımlamıştır[161].

Garland, periboloslar üzerine yaptığı değerlendirmede, ortaya çıkışının kesin olmamakla ile birlikte Kıta Yunanistan olduğunu belirtmektedir[162]. Periboloi mezarlarının erken örneklerini MÖ II. binyıldan itibaren Ege Coğrafyasında görmekteyiz. Miken Döneminde, Yuvarlak B Mezarı olarak adlandırılan bir küme içerisinde 24 adet mezar tespit edilmiştir. Bu mezarlar yaklaşık 1 m yüksekliğinde basit taşlardan oluşturulmuş bir duvar ile çevrelenmiştir. Bu küme mezarlar, MÖ 17. yüzyıl başı MÖ 16. yüzyıl sonuna tarihlenmiştir[163]. Bunun yanı sıra altı adet mezar ve içerisinde çok sayıda bireye ait olan iskeletin tespit edildiği Yuvarlak A Mezarı, MÖ 16. yüzyıla tarihlenirken, periboloslar Yuvarlak B Mezarı ile benzer biçimde yapılmıştır[164]. Atina yakınlarındaki Nea Ionia yerleşiminde ise Protogeometrik Döneme tarihlenen bir peribolostan bahsedilmektedir[165]. Tespit edilen basit örgülü duvarlar 1.10 m yüksekliğinde olup, mezarları çevreleme amacıyla yapıldığı

---

[160] Robert Garland, periboloi terimini mezarların çevrelenmesi olarak tanımlamıştır. Biz de incelediğimiz bu mezarların çevrelendiği taş sıralarını periboloi olarak kullandık. Bkz. Robert Garland, "A First Catalogue of Attic Peribolos Tombs", **BSA**, Cilt: 77, 1982, (Peribolos), s. 125, dipnot 2.

[161] Ian Morris, **Death-Ritual and Social Structure in Classical Antiquity**, Cambridge Universty Press, 1992, (Death), s. 134.

[162] Garland, Peribolos, s. 127.

[163] Garland, Peribolos, s. 126.

[164] George E. Mylonas ve J.K. Papademetriou, "The New Grave Circle at Mycenae", **Archaeology**, Sayı: 8, 1955, s. 43.

[165] Peribolos olduğu düşünülen duvarlara ait çok az bir kısım korunmuştur. Hem kremasyon hem de inhumasyon gömüler bu çevirme içerisinde uygulanmıştır. Bkz. Smithson, s. 150, Fig. 2.

düşünülmektedir. Atina Agorası'nda ise Geometrik Döneme tarihlenen (MÖ 725) bir çevirme içerisinde yirmi adet mezar tespit edilmiştir[166]. Burada belirtilen önemli durum, bu çevirme duvarının yapılış amacının hem tepelerden gelecek olan sudan korumak, hem de mezarların oluşturacağı dağınıklığı kontrol altına almaktır. Değerlendirilen Geç Geometrik Dönem mezar örneklerinde π şeklinde oluşturulmuş peribolosl ar mevcuttur[167]. Atina Agorası'nda Aeropagos Caddesi yanında tespit edilen mezarları içerisine alan bir peribolos ise Arkaik Döneme tarihlenmektedir[168]. MÖ 8. yüzyıldan MÖ 6. yüzyıl arasına tarihlenen 48 mezar dikdörtgen bir peribolos ile çevrelenmiştir.

Kıta Yunanistan'da, Atina'nın nekropolis alanı olan Kerameikos, hem uzun yıllardan beri kazılması hem de birçok yayının yapılması nedeniyle en iyi araştırılmış alanlardan biridir. Kentin kuzeybatı eteklerindeki, Eridanos nehrinin oluşturduğu bataklık alan gömü için kullanılmıştır. Mezarlar MÖ 478 yılında inşa edilen Temistokles duvarlarının dış kısmına yapılmıştır[169].

Batı Anadolu kıyıları üzerinden kaydedilmiş verilere baktığımızda, Doğu Yunan coğrafyasında güçlü bir Arkaik Dönem yerleşimi olan Klazomenai kentinde, tespit edilmiş ve kazılmış nekropolis alanları geniş bir alana yayılmıştır. Akpınar ve DSİ Nekropolislerinde bulunmuş bölmeler içerisinde mezarların gömüleri yapılmıştır. Düzenli ve bilerek bırakılmış boşluklar ile düzenli koyulmuş grup mezarlar aile geleneğine işaret olarak değerlendirilmiştir[170]. Çandarlı Körfezi kıyısında iskân edilen Pitane'de, kremasyon işlemi yapıldıktan sonra, bireylerin kalan külleri urneler içerisine konulup gömüler çukur içerisine yapılmıştır. Arkaik Döneme tarihlendirilen bu urnelerin kendi etrafları kaba taşlar ile çevrilirken, bu mezar grupları 3-5 metre çapında ki çevirmelerin içerisinde yer almaktadır. Bu çevirmeler Ekrem Akurgal tarafından işaretleyiciler ile birlikte özel mülkiyetli aile mezarları olarak değerlendirilmiştir[171]. Samothrake Nekropolisi'nde S Nekropolü olarak isimlendirilen alanda ortaya çıkarılan mezarların birbirleriyle akrabalık

[166] Rodney S. Young, **Late Geometric Graves and Seventh Century Well in the Agora**, Hesperia, Supplement, Cilt: 2, 1939, (Graves), s. 6, Fig 1.
[167] Young, Graves, ss. 6-20.
[168] Rodney, S. Young, "Sepulturae Intra Urbem", **Hesperia**, Cilt: 20, Sayı: 2, 1951, (Sepulturae), s. 67.
[169] F. E. Winter, "Sepulturae Intra Urbem and the Pre-Persian Walls of Athens", Studies in Attic Epigraphy History and Topography, **Hesperia Supplement**, Cilt: 19, 1982, ss. 203, 204.
[170] Hürmüzlü, Akpınar, s. 238.
[171] Ekrem Akurgal, "Çandarlı (Pitane) Kazısı", **TAD**, Sayı: X-1, 1960, (Çandarlı), ss. 5, 6.

ilişkisinde olduğu ve peribolos duvarlarıyla çevrelendiği belirtilmektedir. Sınırlı sayıda mezar gruplarında görülen bu uygulama geç örnekler (Geç Hellenistik-Erken Roma) olarak temsil edilmektedir[172]. Tenedos yerleşiminde MÖ 8. yüzyıl sonu-MÖ 7. yüzyıl başına tarihlenen sanduka mezar grubunun tespit edilebilen taş sıraları, söz konusu mezarları çevreleyen peribolos duvarları olarak kabul edilmiştir[173]. Neandria örneklerinde mezarların etrafına daire şeklinde çevrelemiş taş sıraları da işaretleyici olarak kullanılmıştır[174]. Phokaia yerleşiminde, Güney Nekropolis'de yapılan çalışmalarda tespit edilen mezarlarda[175], Arkaik Döneme tarihlenen taş lahit mezarın etrafının nispeten düzgün kesilmiş taşlar ile çevrelenmesi[176] aile mezarı geleneğine uygun düşmektedir.

Bourriot, aile mezarlığı geleneği için bazı gerekliliklerden bahsetmektedir. Bireyler en az dört kuşak aynı soydan olmalı, gömü biçimleri aynı gelenekte yapılmalı, yazıtlar aracılığıyla soyağacının vurgulanması ve tüm aile üyelerinin aynı tepe üzerinde ya da periboloi içerisinde yer almasının önemini ifade etmektedir[177].

Aynı inanış, aynı ırktan gelen ve aynı özelliklere sahip grupların akrabalık ilişkisi bağlamında aynı mezarlık alanlara kümeler halinde gömülmesi birçok bilim insanı tarafından kabul edilen bir durumdur. Kerameikos üzerinden yapılan değerlendirmede MÖ 4. yüzyıl öncesinde mezarlık alanların kullanımında akrabalık ilişkisi çok uzun kuşaklara dayanmamaktadır[178]. Atina'da peribolos niteliğindeki duvarlar ve içlerinde ki mezarlar, aile mezarlığı olarak kullanılmıştır. Çevirmelerin içinde genelde aile üyelerine ait grup halinde mezarlar yer alırken, çok az da olsa tekil mezarların varlığının savaşlarda ölmüş olan askerlerin anısına (polyandreia)

---

[172] Elsbeth Dusenbery, **Samothrace The Nekropoleis and Catalogues of Burials**, Sayı: 11, Princeton, 1998, ss. 65, 66.

[173] Nurettin Arslan ve Nurten Sevinç, "Die eisenzeitlichen Gräber von Tenedos", **IstMitt**, Cilt: 53, 2003, s. 247.

[174] Robert Koldewey, **Neandria,** Einundfünfzigstes Programm Zum Winckelmannsfeste der archäologischen Gesellschaft zu Berlin, Berlin, 1891, s. 17.

[175] Arkaik Dönem'den Roma Dönemine değin kullanılan alandan otuz altı adet mezar ortaya çıkarılmıştır. Bkz. Ömer Özyiğit, "2000–2001 Yılları Phokaia Kazı Çalışmaları", **24. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2003, (Phokaia 2000-2001), s. 337.

[176] Ömer Özyiğit, "1999 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları", **22. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2001, (Phokaia 1999), s. 4.

[177] Félix Bourriot, **Recherches Sur La Nature Du Genos: Etude d 'histoire Sociale Athenienne. Periodes Archaique et Classique,** Atelier reproduction des thèses, Université Lille III, 1976, ss. 934-984.

[178] Konuyla ilgili düşünceler için bkz. Bourriot, ss. 831-1039; Sally, C. Humpreys, "Family Tombs and Tomb-cult in Ancient Athens", **JHS**, Sayı: 100, 1980, ss. 96-126; Ian Morris, **Burial and ancient society: The rise of the Greek City-state**, Cambridge Universty Press, 1987, (Rise), s. 90.

yapıldığı ifade edilmektedir[179]. Kerameikos'ta yazıtlar aracılığıyla belirlenmiş aile mezarları bilinmektedir[180]. Houby-Nielsen, Kerameikos'da MÖ 700-400 arasına tarihlenen mezarların aile ilişkisinden ziyade yaş ve cinsiyete göre belirlendiğini öne sürmektedir[181]. Morris, Atina'daki mezarlar üzerinden yaptığı değerlendirmede MÖ 5. yüzyılın sonlarından, MÖ 4. yüzyıla kadar oluşturulan aile mezarlığı geleneğinin seçkin kişilerce uygulandığını, bunun bir ideoloji amaçlı yapıldığını ileri sürerken[182], aile mezarlarının seçimini, yüksek statü ve refah durumuyla açıklamaktadır[183]. Attika'nın doğusunda ki Vari yerleşiminde MÖ. 7. yüzyıl ile MÖ 5. yüzyıl arasına tarihlenen mezar gruplarının çevrelendiği peribolosla mevcuttur[184].

Biçimsel açıdan bakıldığında "π" şeklindeki peribolosla, Arkaik ve Klasik Dönem de baskın bir formdur. Bunun yanında kare ve dikdörtgen biçimli peribolos örnekleri de görülmektedir[185]. Dikdörtgen formlar π şeklinde ki peribolosladan türemiştir[186]. Çok sayıda ki mezar grubunun dikdörtgen peribolosla kullanılması daha elverişlidir[187]. Hem dairesel hem de yarı dairesel planlı çevirmeler mevcuttur[188].

4.2. YIĞMA TEPELER (TÜMÜLÜSLER)

Tümülüs kelimesi köken olarak Yunancada tumbos olarak adlandırılmış, anlam açısından mezarları örtmek için toprak yığını olarak kullanılmıştır. Latince'de

[179] Garland, Peribolos, s. 127.
[180] Wendy Elizabeth Closterman, The Self Presentation of the Family: The Function of Classical Attic Peribolos Tombs, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Michigan, 1999, s. 2, dipnot 3.
[181] Sanne Helene Houby-Nielsen, "Burial Language in Archaic and Classical Kerameikos", **Proceedings of the Danish Institue at Athens I**, Ed. Søren Dietz, Aarhus Universty Press, Arhus, 1995, s. 132.
[182] Morris, Death, ss. 134, 135.
[183] Benzer görüşler için bkz. Garland, Peribolos, s.132; Thomas Heine Nielsen ve diğerleri, "Athenian Grave Monuments and Social Class", **Greek Roman and Byzantine Studies**, Cilt: 30, No: 3, 1989, ss. 415, 416; Sarah B. Pomeroy, **Families in Classical and Hellenistic Greece: Representations and Realities**, Clarendon Press, Oxford, 1997, s. 124.
[184] O. Walter, "Archäologische Funde in Griechenland vom Frühjahr 1939, bis Frühjahr, 1940", **AA**, Sayı: 55, 1940, s. 178; Alexandra Alexandridou, "The North Necropolis of Vari Revisited", **ΑΡΧΑΙΟΛΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ**, Cilt: 151, 2012, s. 3, Fig 2.
[185] Closterman, s. 30.
[186] Closterman, s. 30.
[187] Kerameikos örneği için bkz. Kurtz ve Boardman, ss. 106, 107.
[188] Attika'da Rhamnous ve Vari'de MÖ 5. yüzyıla tarihlenirken, Atina'da Long Wall alanında ki örnekler MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlenmektedir. MÖ 4. yüzyıl ortalarına kadar yuvarlak biçimli peribolosla kullanılmıştır. Closterman, ss. 31, 32.

ise tumulus (tvmeovlvs) olarak ifade edilmiştir[189]. Tümülüs mezar geleneği farklı coğrafyalarda benzer biçimde uygulanmış bir gömü aracıdır.

Lydia ölü gömme gelenekleri arasında en çarpıcı örnek olan tümülüsler, bölge coğrafyasında çok sayıda tespit edilmiştir[190]. Temel olarak Lydia tümülüsleri bloklardan oluşturulmuş ya da anakayaya oyulmuş oda ve içerisinde yer olan lahitlerin üzerinin örtülmesiyle meydana getirilmiştir. Bu mezar odalarına ulaşılması için dromos koridoru oluşturulurken, mezar odalarının kapıları metal taklidi uygulanmış taş kapı örnekleridir[191]. Bu oluşturulan mezar odalarının üzerleri yığma şeklinde toprak yığını ile kapatılmıştır. Lydia geleneklerinde bu tip tümülüslerin yüksek statü sahibi bireyler için yapıldığı hem mezar buluntuları hem de anıtsal yapısı dolayısıyla kabul edilen bir durumdur.

Batı Anadolu kıyı coğrafyasında ise tümülüs geleneği birçok yerleşimde tespit edilmiştir. Özellikle nekropolis alanlarından bağımsız yapılan bu tümülüsler Lydia tümülüs geleneğine yakın, aynı şekilde yüksek statü sahibi bireyler için yapılmış olmalıdır. Yukarıda bahsettiğimiz tümülüs geleneğinden farklı bir uygulama olarak Batı Anadolu'da nekropolisler içerisinde hem büyük hem küçük tepecikler halinde uygulanmıştır. Bu tepeciklere ait olan çevirmelerde bu gelenekle bağlantılı değerlendirilmelidir.

Batı Anadolu örneklerine göz attığımızda, Teos yerleşimine komşu Klazomenai'de kent çevresinde yığma tepeler görülmektedir. Hem yerleşimin çevresinde hem de yerleşime uzak alanlarda on üç adet anıtsal tümülüs tespit edilmiştir[192]. Büyük çoğunluğu Arkaik Döneme tarihlenen bu tümülüslerden biri olan Nalbant Tepe örneğini farklı kılan özelliği bir mezar odasına ve dromos girişine sahip olmamasıdır. Büyük boyutlu taşlar ile örülmüş yuvarlak biçimli peribolos duvarlarının ortası ölen bireyin gömüsünün uygulandığı alandır. Mezarın üzerine toprak yığını bırakılmasıyla tümülüs haline getirilmiştir. Klazomenai yerleşiminde

---

[189] Oxford Dic., s. 1989.

[190] Lydia bölgesinde ki tümülüsler için bkz. Christopher Havemeyer Roosevelt, **Lydian and Persian Period Settlement in Lydia,** Cornell University, 2003, (Lydian), s. 1 ve sonrası; Rafet Dinç, **Lydia Tümülüsleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1993, s. 1 ve sonrası.

[191] Ölen birey defin edildikten sonra kapının bir daha açılmayacak şekilde kapatılması olasıdır.

[192] Klazomenai çevresindeki tümülüslerin dağılımı için bkz. Yaşar Ersoy ve Elif Koparal, "Urla ve Seferihisar İlçeleri Yüzey Araştırması 2007 Yılı Çalışmaları", **26. AST**, 3. Cilt, Ankara, 2009, ss. 74-80; Bilge Hürmüzlü, "The Organization and Utilization of the Burial Grounds in Klazomenai", **OLBA**, Sayı: XII, 2005, (Organization), s. 47; Ulusoy, s. 52.

incelenmiş dört tümülüs üzerinden yapılan değerlendirmede[193], hem kremasyon hem de kayaya oyulmuş pişmiş toprak lahit mezarlar Arkaik Döneme tarihlendirilmiştir[194]. Birden fazla bireyin gömüsünün yapıldığı bu tümülüslerde tespit edilmiştir[195] **(Levha VI-d)**. Tümülüslerin zengin, seçkin ve yüksek seviyede ki kişilere ait olduğu düşünülmektedir[196].

Samos nekropolislerinde yapılan kazılarda, Batı Nekropolisi'nde ortaya çıkarılan bir mezarın etrafı 80 cm lik bir taş sırası ile çevrelenmiştir[197]. Kuzey Nekropolisi'nde ise daire plana sahip taş sıraları tespit edilmiştir[198] **(Levha VI-c)**. Tek bir kremasyon gömünün yer aldığı bu daire planlı peribololu mezar Arkaik Döneme tarihlenmiştir[199]. Bu mezarların yakınında bulunan kouros heykelleri ve altlıklar mezarlara ilintili olarak düşünülmüştür[200]. Tümülüs mezar geleneği ile yapıldığı düşünülen bu mezarların üstleri yukarıda aktardığımız Klazomenai örneklerine de benzerliği doğrultusunda yığma tepecikler ile kapatılmıştır.

Eski Smyrna yerleşiminde, kentin Yamanlar Dağına bakan eteğinde Büyük Nekropolis alanı yer almaktadır[201]. Günümüzde, modern adlarıyla Alparslan, Cengizhan ve Çay Mahallesi yerleşimlerinde tümülüs mezarlar tespit edilmiştir[202]. Bunun yanı sıra kentin kuzeydoğu kısmında kalan bölgedede çok sayıda tümülüs mezarlar belirlenmiştir[203]. Miltnerler incelediği on üç tümülüs mezar üzerinden yaptığı çalışmada, bir mezar hariç tüm mezarların dromos girişinin ve mezar odalarının olmadığını; yukarıda aktardığımız Samos ve Klazomenai örnekleri gibi,

---

[193] Ulusoy, s. 53.
[194] Hürmüzlü, Organization, s. 47.
[195] Hürmüzlü, Organization, s. 47.
[196] Hürmüzlü, Organization, s. 56.
[197] 19. yüzyılda Batı Nekropolisinde kazılar yapan Boehlau, bu duvarların mezarların korunması amacıyla bir nevi istinat amacıyla yapıldığını ileri sürmüştür. Bkz. Boehlau, s. 26; Löwe ise bu tip bir yapının tümülüs mezar geleneğinin bir unsuru olduğu ifade etmiştir. Bkz. Wanda Löwe, "Die Kasseler Grabung 1894 in der Nekropole der archaischen Stadt", **SAMOS- die Kasseler Grabung 1894**, Staatliche Museen Kassel, 1996, s. 94.
[198] Boehlau, s. 33, Fig. 20; Löwe, s. 104, Abb. 6.
[199] Boehlau, s. 36.
[200] Boehlau, s. 34; Löwe, s. 104; Heykeller mezarlar için işaretleyici amacıyla bırakılmış olabilir.
[201] Ekrem Akurgal, "Bayraklı Nekropolis Çalışmaları", **IX. KST**, Cilt: II, Ankara, 1987, (Nekropolis), s. 37.
[202] Ekrem Akurgal 1950'li yıllara kadar nekropolisin görülebilir olduğunu, ancak söz konusu yamaçların çarpık kentleşme ile birlikte tahribata uğradığını belirtmektedir. Bkz. Akurgal, Nekropolis, s. 37.
[203] Franz Miltner ve Helene Miltner, "Bericht über eine Voruntersuchung in Alt-Smyrna", **Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Institutes in Wien**, Cilt: XXVII, Wien, 1932, s. 149; Robert Manuel Cook, "Old Smyrna: The Clazomenian Sarcophagi", **BSA**, Cilt: 69, 1974, (Old Smyrna), s. 55.

yuvarlak formlu peribolos duvarlarının ortasında yer alan mezarlardan oluştuğunu söylemektedir[204] **(Levha VI-a)**. Kimi mezarlarda düzgün bir işçiliğin, kimi mezarlarda ise çapları kabaca 8-24 m arasında değişen, düzgün olmayan taşlardan oluşan taş sıraları ile çevrelendiği öne sürülmüştür[205]. Mezar işaretleyicisi olarak bir mezarın yakınında phallos[206] buluntusunun kullanıldığı düşünülmektedir[207]. Cook ise 1948-1951 kazılarında aynı alanda Miltner ile benzer saptamalarda bulunmuş, tümülüslerin yüksekliklerinin 80 cm - 134 cm, çaplarının ise 5.50 m - 9 m arasında değiştiğini aktarmıştır[208]. Alçak tümülüs şeklinde oluşturulan mezarların, çevresinin peribloslar ile çevrelendiğini saptamıştır[209].

Teos kentine yakın konumda yer alan Khios adasında 1912 yılında yapılan çalışmalarda Tourlote Tepesinde ortaya çıkarılan otuz mezarın taş lahitler ve dekorasyonsuz pişmiş toprak lahit mezarlardan oluştuğu belirlenmiştir[210]. Bu alan üzerinde, dekorasyonsuz bir pişmiş toprak lahit mezarın, yukarıda açıkladığımız Klazomenai, Samos ve Smyrna'daki tümülüslere benzer biçimde yapılmıştır[211]. R. M. Cook bu alandan çıkan dekorasyonsuz üç Klazomenai lahdini MÖ 5. yüzyıla tarihlendirmiştir[212].

Kolophon yerleşiminde Güney Nekropolisi kuzeybatı kısmında tespit edilen iki tümülüs mezar, yukarıda aktardığımız örneklerle benzerlikler göstermektedir[213]. TSW-07 isimli yığma tepe, krepis olarak adlandırılan bir taş sırası çevrelenirken, ana kayaya oyulmuş üç inhumasyon mezarı barındırmaktadır[214] **(Levha VI-e/f/g)**. Tümülüsün içi düzensiz küçük taşlar ile doldurulmuştur. TSW-06 olarak

[204] Bu peribolosların içlerinde taş sanduka, kayaya oygu ve pişmiş toprak lahit mezarlar bulunmuştur. Bkz. Miltner ve Miltner, ss. 156-158.
[205] Miltner ve Miltner, s. 153.
[206] Miltner ve Miltner, s. 156.
[207] Samos Kuzey Nekropolisinden ele geçen kuros heykellerinin kullanıldığı gibi, phallosun yığma tepenin üzerine bir işaretleyici olarak kullanılmış olması olasıdır.
[208] R. M. Cook, Old Smyrna, s. 55.
[209] R. M. Cook, Old Smyrna, s. 55.
[210] Anna A. Lemos, "Rizari. A Cemetery in Chios Town", **Greek Offerings, Essays on Greek Art in honour of John Boardman**, Ed. Olga Palagia, Oxbow Monograph, 89, Oxford, 1997, s. 75.
[211] R. M. Cook, Old Smyrna, s. 55, dipnot 3.
[212] Robert Manuel Cook, **Clazomenian Sarcophagi**, Mainz am Rhein, 1981, (Clazomenian), s. 163.
[213] Verena Gassner ve diğerleri, "The Urban Organization of Kolophon and Its Necropoleis: The Results of the 2011–2014 Surveys", **Hesperia**, Cilt: 86, Sayı:1, 2017, s. 67. Kolophon ve çevresinde tümülüs mezar geleneği Erken Bronz Çağı'ndan itibaren görülmektedir. Birçok noktada belirlenen tümülüs mezarlarda hem dromoslu hem de dromossuz örnekler tespit edilmiştir.
[214] Gassner ve diğerleri, s. 67.

isimlendirilen diğer tümülüste bir mezar izine rastlanmazken[215], at nalı biçiminde bir taş sırası ile çevrelendiği, diğer örnekte olduğu gibi taşlar ile doldurulduğu görülmüştür[216]. Tümülüslerin çevresinde ele geçen taş plakalar doğrultusunda, mezarların üzerinin bu plakalar ile kapatıldığı düşünülmektedir[217]. Tümülüsler tarihlendirici buluntulardan yoksundur[218].

Ionia'nın kuzeyine doğru baktığımızda, Aiolis yerleşimi Pitane'de yöre halkı tarafından "tumba" olarak isimlendirilen, içerisinde birden fazla gömünün bulunduğu Arkaik Döneme tarihlendirilen tümülüsler tespit edilmiştir[219]. Bu tepeciklerin çapları 10-50 m. yükseklikleri 1-2 m. arasında değişmektedir[220]. Ekrem Akurgal bu yığma tepecikler için yaptığı değerlendirmede lahit mezarların üstlerinin toprak yığınları ile kapatıldığını, bu tepelerin üstlerinde de stellerin ya da heykellerin dikildiğini belirtmiştir[221]. Tümülüslerin altında herhangi bir taş sırası bulgusundan bahsedilmemiştir[222].

Neandria Güney Nekropolisi'nde, savunma tahkimatına yakın konumda küçük düzensiz taşlar ile örülmüş daire planlı çevirmeler belirlenmiştir[223]. Bu çevirmelerin üzerileri yığma tepecikler ile örülmüştür[224] **(Levha VI-b)**. Aiol Bölgesi'nde yer alan Larissa içinde benzer bir uygulamadan bahsedebiliriz **(Levha VI-h)**.

4.3. TEOS BATI NEKROPOLİSİ PERİBOLOSLARI VE KÜÇÜK TÜMÜLÜSLERİ

Yukarıda anlattığımız örneklerin paralelinde, Teos nekropolis alanında, kazısı yapılmış bölüm sınırlarında, birbirinden bağımsız mezar gruplarını içine alan toplam dokuz adet çevirme duvarı bulunmuştur **(Plan VIII-a)**. Bazı örnekler iyi durumda korunurken, bazıları ise hem doğal felaketler hem de sonraki dönemlerde birden

[215] Gassner ve diğerleri, s. 69.
[216] Gassner ve diğerleri, s. 67.
[217] Gassner ve diğerleri, s. 69.
[218] Gassner ve diğerleri, s. 69.
[219] Ekrem Akurgal, "Çandarlı Kazıları (Özet)", **VI. Türk Tarih Kongresi**, Kongreye Sunulan Bildiriler, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1967, s. 41.
[220] E. Akurgal, Çandarlı Kazıları, s. 41.
[221] E. Akurgal, Çandarlı Kazıları, s. 42.
[222] Yukarıda aktardığımız dromussuz tümülüs örneklerinin birçoğunda taş sıraları belirgindir.
[223] Koldewey, s. 17.
[224] Koldewey, s. 17.

fazla kez kullanılmasının oluşturduğu tahribat nedeniyle özgün haliyle korunamamış, eksik halde tespit edilmiştir. Bu çevirme sıraları biçim bakımından incelendiğinde, "yuvarlak", "yarım yuvarlak" ve "π" şeklinde planlara sahip olduğu söylenebilir. Alanın doğusunda yer alan P-1 numaralı peribolos **(Plan I-a)** hem anakaya hem de bu anakayaların arasında kalan boşlukların küçük boyutlu taşlar ile çevrelenmesiyle oluşturulmuştur. Doğu uçta yer alan P-2 ise **(Plan II-a)** benzer biçimsel özellikler taşırken, küçük boyutlarda doğal taşlar yığıntı halinde kullanılarak yapılmıştır. P-3 numaralı çevirme yapısı ise **(Plan III-a)**, hem tahribat hem de özgün yapılış biçimi açısından ilk iki örnekten ayrılmaktadır. Bu peribolos örneğinde "π" biçimine yakın at nalı şekli çevirmeler tercih edilmiş, bazı kısımlarında anakayanın avantajı da kullanılmıştır. H-13 plankaresi içerisinde ise M-21 mezarını çevreleyen, daire planına yakın kısım farklılık yaratmaktadır. Nekropolisin ortasında yer alan P-4 ve P-5 olarak isimlendirilen iki peribolos örneğinde **(Plan IV-a, Plan V-a)** P-3'te olduğu gibi at nalı biçimi uygulanırken, içerisinde dikdörtgene yakın formlar oluşturulmuştur. M-34 kremasyon mezarın tamamı çevrelenirken, cep şeklinde yapılmış peribololarda mevcuttur. P-6 örneği çok iyi korunmamasına rağmen "π" formu belirgindir. Alanın batısında kalan P-7, P-8 ve P-9 peribololarını biçim bakımından birlikte değerlendirmek doğru bir yaklaşım olacaktır. P-7 ve P-8 daire planlı yapılırken, P-9 çevirmesinin sadece yarısı korunmuştur[225] **(Plan VI-a).**

Alanda tespit edilen peribolos duvarlarının büyük bir kısmı biçimsiz doğal taşlardan tek sıra halinde örülmüş olarak tespit edilmiştir. Ancak bazı kısımlarında birden fazla sırada örülmüş taş sıraları belirlenmiştir. Genel olarak alanın tamamına baktığımızda duvarlarda kullanılan taşların nekropolis alanının doğal anakaya yapısı ile yakın benzerlik gösterdiği anlaşılmıştır. Bu sebeple bu duvarların yapılmasında yerel taşlar kullanılmıştır[226]. Büyük oranda tek sıra halinde korunan çevirme duvarlarında birden fazla korunanlar değerlendirildiğinde örgü biçimi olarak belirli bir örgü sistemi uygulanmamıştır. Taşlar hem boyutsal hem de biçimsel olarak dağınıktır.

[225] Olasılıkla P-7 ve P-8 biçimine sahipti.

[226] İncelediğimiz nekropolis alanın hemen yakınında, İzmir Müzesi tarafından gerçekleştirilen 1258 Ada 1 Parsel B bölümü kazısında, anakayanın bazı kısımlarında taş bloklar, plakalar çıkarmak amacıyla işlem görmüşlerdir. Bu işlemlerin nekropolisin kullanımı sırasında mı yoksa geç dönemlerde mi yapıldığı tartışmaya açıktır.

Çevirmelerin boyutlarına ilişkin saptamalar mümkündür. Anakaya avantajı kullanılarak organize edilen P-1 çevirmesi 12.68 x 10.98 m boyutlarındadır. Yuvarlak planlı P-2 peribolosu ise 9.81 x 8.92 m ölçüleriyle daha küçük ebatlara sahiptir. Birden fazla mezarın tespit edildiği P-3 peribolosu 25.74 x 15.10 m'lik alanda yayılım göstermektedir. En yoğun mezar gruplarının tespit edildiği P-4 çevirmesi 15.89 x 15.47 m ölçülerindedir. P-3 çevirmesi gibi geniş bir alana yayılmış olan P-5 peribolosu 24.45 x 16.86 m boyutlarındadır. Nekropolis içerisinde en küçük çevirme olarak belirlenen P-6 peribolosu 7.34 x 5.80 m ölçülerinde gözükürken, tahribata bağlı bir deformasyonda izlenmektedir. Yanyana organize edilen, birbirine yakın biçimsel özelliklere sahip P-7, P-8, P-9 peribolosları yaklaşık aynı boyutlardadır. P-7, 10.57 x 10.40 m, P-8 8.20 x 8.29 m, P-9 ise 9.25 x 10.10 m ebatlarındadır.

Çevirmelerin içlerinde kalan alanda, birden fazla sayıda mezarlar belirlenmiş, hem kremasyon hem de inhumasyon gömülerin uygulandığı tespit edilmiştir. Yuvarlık biçimli olarak yapılan P-1 ve P-2 peribolosları, kremasyon mezarları çevreleyen çevirmelerdir. Çevirmenin içerisinde, birincil kremasyonun uygulandığı M-36 numaralı mezar yer almaktadır. P-1 çevirmesi içerisinde kalan bu mezar tarihlendirilememiştir. Çevirme içerisinde tarihlendirmesi mümkün olmayan M-35 numaralı birincil kremasyon mezar, tek örnek olarak uygulanmıştır. Hem biçimsel hem de aynı gömü geleneği uygulanması bakımından bu iki peribolos yakın benzerlikler göstermektedir[227].

P-2 ve P-1 arasında kalan P-3 peribolosu, plan bakımından at nalı biçiminde olup, özellikle pişmiş toprak lahit mezarların bu peribolos ile ilintili olduğu anlaşılmaktadır. Ancak, doğuda kalan kısmının tahribata uğradığı görülmektedir M-39 ve M-41 numaralı pithos mezarlar ile M-14 ve M-16 numaralı pişmiş toprak lahit mezarların çevresi olasılıkla taş sıralarıyla çevriliydi. Peribolosun batısında ve kuzeyinde P-2 ve P-1 de uygulanan, anakayadan faydalanarak taş sırasını oluşturma tekniği görülmektedir. Pişmiş toprak lahit mezarlar yoğun olmak üzere, çömlek ve pithos mezarlar ile kremasyon gömüler uygulanmıştır. Plan bakımından at nalı ya da S biçiminde yapılması ile oluşturulan ceplerde mezarlar konumlandırılmıştır.

[227] Her iki çevirme kazılmadan önce alçak tepecik şeklindedir.

Çevirmelerin içerisinde birden fazla gömü biçimi ve mezar tipi yer alırken, bu mezarlar buluntuların doğrultusunda Arkaik Dönem aralığına tarihlendirilmiştir.

P-4 peribolosu, hem gömü geleneği hem de tipoloji açısında mezarların en yoğun tespit edildiği çevirmedir. Temel olarak at nalı biçiminde bir plana sahip olunan peribolos içerisinde dairesel ve dikdörtgen planlı diyebileceğimiz bölmeler yer almaktadır. Peribolosu oluşturan taş sıraları ağırlıklı olarak tek sıra biçiminde örülmüştür. Doğu ve güney kısmında ki çevirmeler korunurken, özellikle batı kısmı MÖ 4. yüzyıl çatı kiremidi mezarların yapımında tahrip olduğu düşünülebilir. P-4 çevirmesinde çeşitli mezar tiplerinin görüldüğü birinci evre mezarlar Arkaik Döneme tarihlenirken, tümü çatı kiremidi tipinde ki ikinci evre mezarlar Geç Klasik-Erken Hellenistik Döneme tarihlendirilmiştir. M-33 ve M-34 numaralı kremasyonlar bölmelerin içerisinde, M-32 kremasyon ve M-54 çömlek mezar ise bu bölmelerin bitişiğinde yapılmıştır. Ancak bu mezarı çeviren taş sıralarının da tahribatı göz önünde bulundurulmalıdır. Lahit ve çömlek mezar ise çevirmenin iç kısmında yapılmıştır. Sonrasında çatı kiremidi mezarların yapımında taş sıralarının tahribatı görülmektedir. M-118, M-119 ve M-121 mezarları taş sıralarının üzerinde tespit edilmiştir.

Nekropolisin ortasında yer alan P-5 peribolosu, özellikle P-4 peribolosu ile yakın benzerlikler göstermektedir. Genel olarak at nalı şeklinde bir plana sahip olup, içerisinde ağırlıklı olarak kremasyon mezarlar bulunmuştur. Aynı P-4 peribolosunda görüldüğü gibi, MÖ 4. yüzyıla tarihlenen çatı kiremidi mezarlar, çevirmelerin taş sıralarında tahribat yaratmıştır. Hem P-4 hem de P-5 peribolosların üzerine gelişi güzel yapılan çatı kiremidi mezarlar, Geç Klasik-Hellenistik Döneme tarihlenmektedir.

Nekropolis alanında tespit edilen en küçük boyutlu çevirme ise çift at nalı biçimli olarak tanımlanabilen P-6 örneğidir. Peribolosun, mezarlar ile ilintili doğrudan bir bağlantısı plan üzerinde gözükmese de, çevresinde aralıklı olarak yer alan ve yoğun gözükmeyen çatı kiremidi mezarların tahribatına uğradığı ifade edilebilir.

Nekropolisin batısında, P-7, P-8 ve P-9 peribolosları yer almaktadır. P-7 örneği yuvarlağa yakın bir formda yapılırken, P-8'in at nalı, P-9'un ise yarım yuvarlak biçiminde oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Hem pişmiş toprak lahitler hem

de çatı kiremidi mezarlar bu peribolosların içerisinde görülmektedir. Diğer peribolos örneklerinde ön görülen durumun bu çevirmeler içinde uygulandığı söylenebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
MEZAR TİPLERİ

5.1. TEOS BATI NEKROPOLİSİ MEZAR TİPLERİ

Teos Batı Nekropolisine ait alanda yapılan çalışmalarda, toplam 142 adet mezar açığa çıkarılıp, mezarların kazısı yapılmıştır. Yapılan sınıflandırma sonucunda, inhumasyon (doğrudan toprağa gömü), kremasyon (yakarak gömü) ve lahit gömü (doğrudan lahite gömü) olmak üzere üç farklı biçimde gömü geleneğinin uygulandığı saptanmıştır[228]. Doğrudan toprağa defnedilerek yapılan inhumasyon geleneğinde, sekiz adet mezar tipi farklı zaman dilimlerinde uygulanmıştır. Bu şekilde tespit edilen toplam mezar sayısı 106 olarak belirlenmiştir. Yakarak gömünün uygulandığı kremasyon mezarlar ise birincil ve ikincil olmak üzere iki tiptedir. Ağırlıklı olarak uygulanan birincil kremasyon mezarların sayısı 12 iken, sadece 1 adet ikincil kremasyon mezar tespit edilmiştir. Lahit gömü geleneğinde ki uygulama ise pişmiş toprak lahitler kullanılarak yapılmıştır. Klazomenai tipinde olduğu saptanan 22, oval biçimli ise 1 adet olmak üzere toplam 23 adet lahit mezar ortaya çıkarılmıştır. Aşağıda yaptığımız sınıflandırma kronolojik ve gömü tipinden ziyade tamamen mezar tipleri üzerinden yapılan bir gruplandırmadır.

5.1.1. Lahit Mezarlar

Antik Yunanca'da "lahit" sözcüğünün anlamı, "σαρξ" (et) "φαγειν" (yemek) birleşiminden oluşturulan "σαρκοφάγος" (et yiyen) olarak adlandırılmıştır. Taş lahitler için ise "λιθος σαρκοφάγος" (et yiyen taş) ifadesi kullanılmaktadır. Teos Batı Nekropolisi içinde yer alan parsel üzerinde, 22'si Klazomenai tipinde 1'i ise oval biçimli olmak üzere toplam 23 adet pişmiş toprak lahit mezar bulunmuştur. İstatistiksel veriler bazında değerlendirdiğimizde 17 mezar doğu-batı, 4 mezar kuzeybatı-güneydoğu, 2 mezar ise kuzeydoğu-güneybatı yönünde

[228] Lahit mezarlar genellikle literatürde bir inhumasyon aracı olarak değerlendirilmektedir. Ancak doğrudan toprağa temas etmeden bireyin lahit içine bırakılması, farklı bir gömü aracı olarak nitelendirilmesi tartışmaya açıktır.

konumlandırılmıştır. Ölen bireylere ait iskelet kemiklerinden cinsiyetlere yönelik bir analiz mümkün olmamıştır, ancak mezarların boyutları üzerinden yaptığımız değerlendirmede 16 bireyin yetişkin, 7 bireyin ise çocuk olduğu belirlenmiştir. Ölen bireyler için bırakılan mezar hediyeleri lahitlerin dışına ya da lahit teknesinin içerisine yerleştirilmiştir[229]. Mezarların tarihlendirilmesinde hem mezarlara bırakılan mezar hediyeleri hem de lahitlerin üzerinde uygulanan bezemelerden faydalanılmıştır. Ancak bazı mezarların birden fazla kullanım gördüğü anlaşılmıştır[230].

Alanda bulunan pişmiş toprak lahit mezarların biri hariç tümü Klazomenai tipi lahitlerdir. Kuzey Ionia'da Arkaik Dönemin önemli bir yerleşim yeri olan Klazomenai, önemli bir seramik üretim merkezi olmasının yanı sıra pişmiş toprak lahit üretimi ve bu tip lahitlerin ticareti ile de gelişmiş bir kenttir. Klazomenai tipi olarak adlandırılan bu lahit grubu, hem biçimsel özellikleri hem de zengin bezemeleriyle 19. yüzyıldan itibaren dikkat çekmiş, genel olarak MÖ 7. yüzyıldan MÖ 5. yüzyılın sonuna kadar üretilmiştir[231]. Klazomenai lahitleri ile ilgili ilk çalışmayı yapan L. Kjellberg, form üzerinden bir sınıflandırma oluşturmuş, 3 farklı gruba ayırdığı lahitleri kronolojik olarak sıralamıştır. A sınıfı, pişmiş toprak kapak ile örtülmüş, baş ve ayakucu kısmı eşit genişliğe sahip, dekorasyonu siyah figür tekniğinde resmedilmiş gruptur. B sınıfı uzun kenarları eşit, baş ve ayakucu kısmı farklı genişlikte trapezoidal biçiminde yapılmış lahitlerdir. Bu grup örneklerinde rezerve hayvan ve siyah figür tekniğinde dekorasyonlar mevcuttur. C sınıfı ise iç köşe çıkıntılarına sahip, baş ve ayakucu kısmı aynı genişlikte olup dekoratif olarak rezerve hayvan stili uygulanan gruptur. Kronolojik olarak C-B-A şeklinde sıralanmıştır. C sınıfı MÖ 7. yüzyıl, B ve A sınıfı ise MÖ 6. yüzyılın son çeyreğine verilmiştir[232]. H. Gallet de Santerre bu sınıflandırma üzerinden, trapezoidal lahitlerin dikdörtgen biçimli örneklerden daha erken olduğu yorumunda bulunmuştur[233].

---

[229] Klazomenai nekropolislerinde görülen, lahitlerin içine ve dışına bırakma geleneği, Teos örnekleri için benzer özellik olarak değerlendirilebilir.

[230] Bazı mezarların üstü olasılıkla bir başka mezara ait lahit teknesiyle kapatılmıştır. Kapak olarak kullanılan bu tekneler alanda bazı mezarların ikincil kullanımını olduğunu göstermektedir.

[231] Fuat Yılmaz, "Klazomenai Pişmiş Toprak Lahitlerinin Üretim ve Bezeme Teknikleri", **II. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, Eskişehir, 2002, s. 77.

[232] Söz konusu gruplandırma için bakınız. Lennart Kjellberg, "Eine Neue Klasse Der Klazomenischen Tansarge", **Jdl**, Cilt: 41, 1926, ss. 51-55.

[233] Hubert Gallet de Santerre, "La Classification Des Sarcophages De Clazoménes", **RA**, Cilt: 12, 1938, s. 17.

Johansen ise karşılaştırmalı verilere dayanarak A sınıfına giren dikdörtgen biçimli lahitlerin daha erken olduğunu belirtmiştir. MÖ 6. yüzyılın üçüncü çeyreğinin yarısının üretimin başladığı tarih olarak önerirken, bu lahitlerin Mısır menşeili olduğunu savunmuştur[234].

Klazomenai lahitlerinin sınıflandırılmasında en kapsamlı çalışma R. M. Cook tarafından gerçekleştirilmiştir. Ancak bu çalışmada kullanılan pişmiş toprak lahitler, sistemli kazılarda bulunan örneklerden ziyade ağırlıklı olarak çeşitli müzelerin envanterlerine kayıtlı buluntulardır. Cook, temel olarak form bakımından "Normal" ve "Özenli" olmak üzere iki ana grup belirlemiştir. Kronolojik olarak yaptığı değerlendirmede Normal Formu kendi içinde dört farklı sınıfa ayırmıştır. Form 1; Hem uzun kenarların hem de kısa kenarların eşit boyutlarda olduğu form olarak değerlendirmiştir. Dikdörtgen biçimli tanımlanan bu tipteki lahitlerin iç köşe çıkıntısı yoktur. Monastirakia sınıfı olarak adlandırılan bu sınıf bezeme bakımından kendi içinde dört gruba ayrılmıştır. Grup 1, hem uzun hem de kısa kenar pervazlarında dalgalı çizgili bezeme bulunan; Grup 2, uzun kenar pervazlarında dalgalı çizgiler, kısa kenarlarında ion kymationu betimlenen; Grup 3 kısa kenar pervazlarında meanderlerin yer aldığı; Grup 4 ise lahit üzerinde dalgalı çizgilerin terk edildiği örneklerdir[235]. Form 2: Bu tipte temel form aynı şekilde devam ederken, hem baş hem de ayakucu kısmında ki birleşme noktalarında dikdörtgen iç köşe çıkıntıları eklenmiştir[236]. Bezemeyle bağlantılı olarak Borelli Ressamının üretimi ile formun ortaya çıkışını aynı sürelerde olduğu için MÖ 530 civarında kullanılmıştır[237]. Form 3; Bu formun 1. ve 2. tipten ayrılan en önemli özelliği baş ve ayakucu kısmında meydana gelen genişlemedir. Ayrıca lahdin uzun kenarlarında da bariz bir genişleme görülmektedir. Formda ortaya çıkan genişlemenin sebebi dekoratif bezemeler için yer açmak olarak açıklanabilir. Bezemeler hayvan stilinde yapılmıştır. Borelli Ressamı ile başlayan bu grubun üretimi, MÖ 530 civarındadır ve MÖ 500'e kadar

[234] Knud Friis Johansen, "Clazomenian Sarcophagus Studies: the Earliest Sarcophagi", **ActaArch**, Cilt: 13, 1942, s. 61.
[235] R. M. Cook, Clazomenian, s. 136.
[236] İç köşe çıkıntılarının ortaya çıkışının nedeni, ahşaptan yapılan erken örneklerde lahidi güçlendirme amacıyla yapılmış olması olarak savunulmaktadır. Bkz. Boehlau, s. 16, Johansen s. 62; ancak R. M. Cook yaptığı değerlendirmede bunun bir dekoratif yenilik olduğunu dile getirmektedir bkz. R. M. Cook Clazomenian, ss. 136, 137.
[237] R. M. Cook, Clazomenian, s. 137.

devam etmiştir[238]. Form 4; Trapezoidal formda üretilen bu grupta biçimsel olarak baş ve ayakucu kısmında boyutsal farklılıklar oluşmuştur. Başucu kısmı hem genişlik hem de uzunluk olarak ayakucu kısmından daha büyüktür. R.M. Cook trapezoidal tip olarak değerlendirdiği bu lahitleri siyah figür tekniğinde boyananlar ve boyanmayanlar olarak iki alt gruba ayırmıştır[239]. Albertinum grubu ile birlikte parlayan bu form, MÖ 500 civarından MÖ 5. yüzyıl sonuna kadar kullanılmıştır. Süslü form olarak gruplandırılan form için Cook kapaklı ve özenli tanımlamaları yapmıştır. MÖ 5. yüzyıl sonlarında üretilen bu sınıf için veriler çok sınırlıdır[240].

Arkeolojik veriler doğrultusunda Klazomenai Nekropolislerinde ortaya çıkarılan lahitlerden elde edilen bilgiler önemlidir. Özellikle tarihlendirmenin yapılmasında lahitlere gömülen bireyler için bırakılmış mezar hediyeleri temel alınmıştır. Büyük çoğunluğu Akpınar Nekropolisinde ortaya çıkarılan lahitler, MÖ 630-500 aralığına verilmektedir[241]. Bilge Hürmüzlü doktora tezi çalışmasında 4 farklı gruplandırma yapmıştır. Grup 1; MÖ. 630-600 arasına tarihlenen birinci grup örneklerinde çeşitlilik söz konusudur. Dikdörtgen formlu ahşap lahitlerin taklitleri olarak yapılan bu lahitler kare, oval ve apsidal biçimindedir. Ortaya çıkarılan lahitlerin büyük çoğunluğu bezemelidir. Ağırlıklı olarak oryantalizan stilde bezemeler yapılırken hayvan ve bitkisel motifler kullanılmıştır. Bezemeler lahitlerin hem pervaz üstlerine hem de yan kısımlarına uygulanmıştır[242]. Grup 2; Bu grupta yer alan lahitler form bakımından Grup 1 ile benzerlikler gösterir. MÖ 600-575 arasına tarihlenen üç örnek üzerinden yapılan değerlendirmede, bezemelerin yalnızca pervaz üzerinde uygulandığı belirlenmiştir[243]. Grup 3; Trapezoidal formda üretilen bu lahitler MÖ 580-550 tarihleri arasındadır. Figürlü betimlemelerin yer aldığı gruptur. Grup 4; MÖ 580-500 arasına tarihlenen bu grup Cook'un yaptığı sınıflandırmaya göre Monastirakia sınıfına girmektedir. Formun standartlaştığı görülürken, bezeme açısından bitkisel ve çizgisel motifler kullanılmıştır.

[238] R. M. Cook, Clazomenian, s. 137.
[239] Siyah Figür tekniğinde boyanan trapezoidal lahitlerde, uzunluk 220-210 cm, baş kısmı genişliği 85-105, aya ucu genişliği 65-85 cm iken siyah figür tekniği uygulanmamış örneklerin ise uzunluğu 195-185 cm, baş kısmı genişliği 60-70 cm, ayakucu genişliği 55-60 cm olarak belirtilmiştir. Bkz. R. M. Cook, Clazomenian, s. 137.
[240] R. M. Cook, Clazomenian, s. 139.
[241] Hürmüzlü, Akpınar, s. 408.
[242] Hürmüzlü, Akpınar, s. 411.
[243] Hürmüzlü, Akpınar, s. 414.

Klazomenai yerleşiminde kazısı yapılan ve doktora tezi olarak çalışılan Yıldıztepe Nekropolisi'nde elde edilen verilerde lahitlerin tarihlendirilmesi tartışmasına önemli veriler sağlamıştır. Ümit Güngör yaptığı değerlendirmelerde, R. M. Cook'un yaptığı sınıflandırmanın Yıldıztepe verileri üzerinden farklı olduğunu ifade etmiştir. Cook, lahitlerin bezemelerinin kronolojik olarak basit süslemelerden süslü ve figürlü süslemelere doğru bir gelişimi olduğunu belirtirken, Güngör ise Yıldıztepe bulgularında bu durumun tersini işaret ettiğini ileri sürmektedir[244]. Yıldıztepe Nekropolisi'nde gömüler dar bir alanda ve üst üste yapılmıştır. Lahitler üzerinden üç gömü evresinin belirlendiği nekropoliste, üçüncü evre yüzeye en yakın tabakayı, birinci tabaka ise anakayaya yakın ya da bu zemine oturtulmuş tabakayı temsil etmektedir. Birinci gömü tabakasında üç figürlü lahit bulunmuştur[245]. İkinci gömü evresinde bulunan lahitler ise R. M. Cook'un erken olarak belirlediği Monastirakia tipindeki Form I lahitlerinide içine alan aynı zamanda figürlü bezemelerinde yer aldığı gömü evresidir[246].

Klazomenai tipi pişmiş toprak lahitler ağırlıklı olarak Batı Anadolu coğrafyasında ortaya çıkarılan bir üretim malıdır. Özellikle ismini alan ve üretim yeri olarak bilinen Klazomenai, birçok nekropolis alanının kazılması sayesinde en çok lahdin ortaya çıkarıldığı yerleşimdir. Klazomenai dışındaki merkezlere göz attığımızda, Antandros nekropolislerinde Klazomenai tipi lahitler bulunmuştur[247]. Sistemli kazıların başlamasının ardından bulunan üç adet pişmiş toprak lahidin formları hakkında saptamalar mevcuttur. Lahitlerin ikisi kapaksız ve bezemesiz Monastirakia, biri ise kapaklı bezemeli, Albertinum grubuna ait trapezoidal formdadır[248]. G. Polat ve Y. Polat üç trapezoidal formdaki lahdin Klazomenai'dan ithal edildiğini ifade ederken[249], K. Yağız ilk iki lahdin bezemesiz olması nedeniyle yerel üretim olabileceği üzerinde durmaktadır[250].

---

[244] Güngör, Yıldıztepe, s. 127.
[245] 82.10 ve 81.35 No'lu lahitler Form III tipinde, 81.13 No'lu lahit ise Form IV tipindedir. Lahitlerin ayrıntılı bezemeleri ve karşılaştırmaları için Bkz. Güngör, Yıldıztepe, ss.128-130.
[246] İkinci gömü evresine ait lahitler için Bkz. Güngör, Yıldıztepe, ss. 130-135.
[247] Bu çalışmalarda aktarılan bilgiler yüzeysel olup, lahitlerin biçimsel ve betimsel verilerine dair bilgilere yer verilmemiştir. Bedri Yalman, "Antandros Nekropol Kazısı", **III. Müze Kurtarma Kazıları Semineri**, Ankara, 1993, s. 457; Öcal Özeren ve diğerleri, "Antandros Nekropolü 1995 Yılı Kurtarma Kazısı", **VII. Müze Kurtarma Kazıları Semineri**, Ankara, 1997, s. 164.
[248] G. Polat ve Y. Polat, Ön Raporu, s. 3.
[249] G. Polat ve Y. Polat, Ön Raporu, s. 3.
[250] Yağız, Kuzeybatı, s. 140.

Klazomenai'dan sonra lahitlerin yoğun biçimde ele geçtiği yerleşim Eski Smyrna'dır. Hem fragman hem de insitu şeklinde bulunmuş parçalar ve tam lahitler Smyrna nekropolislerinden bulunmuştur. Üzeri taş kapaklar ile örtülmüş biçimde korunmuş lahitler ve müze envanterine kayıtlı örnekler üzerinden çalışmalar yapılmıştır. Genel olarak incelenen örneklerin paralelinde, Eski Smyna'dan çıkan buluntular MÖ 5. yüzyılın başından önceye tarihlendirilmiştir[251]. R.M. Cook bu çalışmasında üretim yeri olarak Klazomenai'i işaret ederken, Smyrna buluntularının ithal ürün olduğunu ileri sürmektedir[252].

Yakın coğrafya üzerinde durulduğunda, Khios'ta lahit fragmanların varlığından bahsedilmiştir ancak sağlıklı değildir. Boyalı ve figürlü Klazomenai lahitlerinden[253] ele geçmezken, adanın güneybatı ve kuzeydoğu yamaçlarında birçok fragman ile kazısı yapılarak elde edilmiş bezemesiz pişmiş toprak lahit mezarlar bulunmuştur[254]. Genel olarak Khios lahitleri MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir.

Bunun yanı sıra R.M.Cook'un monografisinde aktardığı üzere Ephesos, Samos, Rodos, Pitane, Lesbos, Abdera, Galepsos, Akanthus yerleşimlerinde bezemeli ve bezemesiz lahitler bulunmuştur. Son zamanlarda yapılan çalışmalarda ise Ainos /Enez[255], Phokaia[256], Kyme[257] ve Iasos'da[258] Klazomenai tipi lahitler yeni veriler sağlamıştır.

---

[251] R. M. Cook, Clazomenian, s. 60.
[252] R. M. Cook, Old Smyrna, s. 60.
[253] R. M. Cook, Clazomenian, s. 145.
[254] Bulunan örnekler için bkz. Konstantinos Kourouniotes, "Ανασκαφαί καί έρέυναί έν Χίω", **ADelt**, Sayı: 1, 1915, ss. 67-71; R. M. Cook, Clazomenian, s. 163; D. W. S. Hunt, "An Archaeological Survey of the Classical Antiquities of the Island of Chios Carried out between the Months of March and July 1938", **BSA**, Cilt: 41, 1940-1945, s. 33.
[255] Sait Başaran, "Enez'de Ortaya Çıkan Klazomenai Tipi Lahitler", **Refik Duru'ya Armağan, Studies in Honour of Refik Duru,** Ed. Gülsün Umurtak-Şevket Dönmez-Aslıhan Yurtsever, Ege Yayınları, İstanbul, 2007, s. 273.
[256] İzmir Müzesi tarafından 1997 gerçekleştirilen kurtarma kazılarında Arkaik Dönem Güney Nekropolisi içerisinde bulunan pişmiş toprak lahitlerin varlığı bilinmektedir. Ancak bu lahitlerin Klazomenai tipi olup olmadığına dair bir bilgi bilinmemektedir. Ömer Özyiğit, "Phokaia'da Akurgal'ın Kazıları Işığında Son Dönem Çalışmaları", **Anadolu/Anatolia**, Sayı: 25, 2003, (Akurgal), s. 105.
[257] Kazı ekip üyesi olarak yer aldığım, İzmir Müzesi tarafından gerçekleştirilen Batı Liman Kurtarma Kazısı'nda pişmiş toprak bir lahit bulunmuştur. Söz konusu lahitin çıktığı alan Mesut Mert Yenişehirli tarafından yüksek lisans tezi olarak hazırlanmaktadır. Buna ek olarak Kyme doğusunda yer alan Habaş Nekropolisi'nde pişmiş toprak lahit mezarlar bulunmuştur. Habaş Nekropolisi örnekleri için bkz. Cenker Atila ve diğerleri, "Kyme Doğu Nekropolü Mezar Tipleri", **Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan-Studies in Honour of Ömer Özyiğit**, Ed. Emre Okan-Cenker Atila, Ege Yayınları, İstanbul, 2015, s. 19.

Teos Batı Nekropolisi'nde ortaya çıkarılan mezarları form açısından değerlendirirken, R. M. Cook'un sınıflandırması tercih edilmiştir. Alanda Form I olarak isimlendirilen Monastirakia tipi lahitler bulunmazken, Form II, III ve IV grubunda yer alan lahitler tespit edilmiştir. Tipolojik olarak ise hem dikdörtgen hem de trapezoidal biçimde üretilmiş örnekler saptanmıştır. Mezar buluntuları ve mezar üzerinde ki bezemeler doğrultusunda on bir mezar kontekstleriyle tarihlendirilmeye ve belli bir tarih aralığına uygun bir biçimde yerleştirilmeye çalışılmıştır.

Nekropolis alanında bulunmuş en erken mezarlardan biri M-6 numaralı örnektir. P-5 çevirmesinin kuzeyinde yer alan[259], Form II sınıfında ki mezar **(Levha VII-b/c)**, köşesine bırakılmış buluntuların paralelinde MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilmelidir[260]. Aynı zaman diliminde yer alan diğer örnek ise P-4 çevirmesinin içerisinde ortaya çıkarılmıştır. Form III grubunda yer alan ve dikdörtgen biçime sahip M-10 numaralı mezar, içerisinden ele geçmiş buluntuların doğrultusunda MÖ 6 yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilmelidir[261]. P-4 çevirmesi içerisinde yer alan M-11 numaralı mezar **(Levha VIII-a/b/c/d, Levha IX-a/b)** ise zengin bezeme özellikleriyle dikkat çekici bir örnektir. Form III ya da IV sınıfında değerlendirdiğimiz ve dikdörtgen biçiminde olduğunu düşündüğümüz mezarın pervazları üzerinde ki korunabilen kısımları doğrultusunda bazı saptamalar ve tarihlendirmeler mümkündür. Rezerve teknikte[262] resmedilmiş olan lahdin baş kısmında bir hayvan figürü, hemen yanında bir palmet motifi yer almaktadır[263]. Hayvan figürünün kalçasının üst kısmı, arka ayakların yarısı ve aşağıya doğru inen kuyruğu korunabilirken, karşısında ki hayvan figürinin kuyruk kısmının çok azı izlenebilmektedir. İki hayvan figürü arasında kalan palmet figürü ise belirgindir. Güney ve kuzeyde iç içe geçmiş S biçimli kordon dizisi, bu kordon dizilerinin üst ve

---

[258] Iasos'ta bulunan boyalı bir yan parvaz parçası için bkz. Günsel Özbilen Güngör, **Geometrik ve Bitkisel Bezemeli Klazomenai Lahitleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2016, s. 19, Resim 1.

[259] Olasılıkla mezarı çevreleyen taş sıraları tahribat nedeniyle yok olmuştur.

[260] Mezarın köşesine bırakılmış birer oinokhoe ve olpe bulunmuştur. Buluntuların tarihlendirilmesi için bkz. Katalog No: 8-9.

[261] Mezar içerisinden geç tip bantlı bir skyphos ve bir adet lekythos ele geçmiştir. Buluntuların tarihlendirilmesi için bkz. Tablo I

[262] Rezerve teknik, silüet şeklinde çizilmiş olan figürlerin iç detaylarının rezerve bırakılmasıdır. Rezerve tekniğin Klazomenai lahitlerinde uygulanışı için bkz. Melike Zeren Hasdağlı, **Albertinum Grubu ve Çevresindeki Klazomenai Lahitleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2014, (Albertinum), ss. 28-30.

[263] Pervazın devamında olasılıkla antikite duruşta ikinci bir hayvan figürü yer almaktadır.

alt kısımlarda damla motifi, S biçimli kordonların başlangıç noktalarında spiral doldurmalar mevcuttur. Her iki üst panelde genç erkek figürü başları resmedilmiştir. Kalın bantlarla bordürlenen ve kontür tekniği ile çizilmiş figürlerin anatomik detayları boyun kısmında ki çizgilerle verilmiştir. Kuzey alt panelde çok zor izlenebilen saltire motifi yer almaktadır. M-11 mezarını bezeme özellikleriyle değerlendirdiğimizde, Rodos Kamiros Nekropolisi'nden bulunan ve Hopkinson Ressamına verilen pişmiş toprak lahit mezar ile benzerlikler göstermektedir[264]. M-11 lahdinin başucu panelindeki bezeme organizasyonu, Rodos örneğinin ayakucu paneliyle aynıdır. Söz konusu lahitte karşılıklı ağzı kapalı olan aslan figürleri ve figürlerin arasında kullanılan palmet motifleri aynı şekilde M-11 mezarında da uygulanmıştır. Ancak aslan figürlerinin kuyruklarının uç kısmının resmedilmesi küçük farklılıklar gösterebilir. S biçimli kordon dizileri genelde Albertinum Grubuna ait siyah figür tekniğinin uygulandığı lahitlerde ağırlıklı olarak görülen bir süsleme unsurudur[265]. İlk kez Geç Evre Albertinum lahitlerinde görülen[266], MÖ 5. yüzyıl sonuna değin revaçta olan bu motife, oryantalizan seramiklerde sıklıkla başvurulmaktadır. Ancak M-11 mezarını farklı kılan bir özellik kordon dizilerinin üstünde dil motifinin kullanılmasıdır. Özellikle bu süsleme ile birlikte palmet bezemeleri resmedilmektedir[267]. M-11 mezarının hem kuzey hem de güney üst panelde karşılıklı olarak resmedilen erkek figürlerinin kullanılması ilk kez Hannover Ressamıyla başlamış[268], Albertinum grubu lahitlerde sıklıkla uygulanmış ve lahitlerin üretiminin sona erdiği döneme kadar devam etmiştir[269]. Hopkinson Ressamının boyadığı bir lahit üzerinde yer alan figürlerin işlenişi yakın benzerlik göstermektedir[270]. Her iki figür bizim örneğimizde olduğu gibi biri ciddi diğeri ise

[264] Söz konusu lahit mezar için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, s. 62, Pl. 96, 1-2.
[265] R. M. Cook, Clazomenian, s. 81.
[266] Zeren Hasdağlı, Albertinum, s. 172.
[267] Bu tip örnekler için bkz. Albertinum grubu örnekleri için, R. M. Cook, Clazomenian, Pl. 91, G-49-50, Hopkinson Ressamının örnekleri için, R. M. Cook, Clazomenian, Pl. 96, H-4, Pl. 97, H-5, Pl. 98, H-a; Geç Dönem Ressamlarının örnekleri için, R. M. Cook, Clazomenian, Pl. 101, J-9, Pl. 104, J-6 / J-2, Pl.105, J-13; Dil motifinin çift S kordonlu motif ile kullanıldığı MÖ 5. yüzyıl örneği için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, Pl. 103, J-10.
[268] Hannover ressamının ilk kez resmettiği baş figüründe uyguladığı yer, alt paneldir. Bkz. R. M. Cook, Clazomenian, Pl. 10-2.
[269] R. M. Cook, Clazomenian, s. 133.
[270] İzmir menşeili olan şu an Leipzig'de bulunan örnek için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, ss. 61, 62, Pl. 93-3-4, Pl. 95.

hafif gülümseyen bir ifade sergilemektedir. Genç erkek sınıfında[271] değerlendirebileceğimiz bu figürlerin, saçlarının kabarık işlenişi ve anatomi detaylarının benzer verilmesi Hopkinson Ressamının özelliklerini göstermektedir. Alt panelde ki saltire motifinin kullanımı Kamiros Nekropolisi'inden çıkan H-4 lahdinde ki bezemeyle benzerdir[272]. Tüm figürlü bezemelerin yanı sıra mezar kontekstine ait olduğunu düşündüğümüz, mezarın dışından ele geçen dört adet bantlı skyphos ise tarihlendirme tartışmasında bulgular sağlamaktadır[273]. Yukarıda aktardığımız tüm verilerin doğrultusunda M-11 numaralı lahit mezar, Hopkinson Ressamının stil özelliklerini karşılamaktadır. R. M. Cook yaptığı tarihlendirmede MÖ 470-450 dilimlerinde ressamın aktif olduğunu söylemektedir[274]. Doğrudan mezar içi konteksti olmamasına rağmen mezar çevresine ait olduğunu düşündüğümüz bantlı skyphosların kabaca MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına, sonlarına tarihlendirdiğini öne sürerek tartışmayı farklı bir boyuta taşıyabiliriz[275].

P-4 çevirmesi içerisinde tespit edilen, çevreleyen taş sırası korunan, pişmiş toprak çift kapaklı M-12 mezarı (**Levha IX-c)** trapezoidal formda üretilmiştir. Kapakların üzerinde yer alan "B" işaretleyicileri, üretim sırasında ya da sonrasında karşılaşılabilecek karışıklığı engellemek amacıyla yazılmış olmalıdır. Ölen birey için bırakılan, mezar içerisinden bulunan alabaster alabastron, olpe ve kâsenin doğrultusunda mezar MÖ 5. yüzyıl başına tarihlendirmek uygun düşebilir[276].

M-14 numaralı mezar (**Levha X-a/b/c, Levha XI-a/b/c, Levha XII-a)**, ölen birey için bırakılmış hediyelerden yoksundur ancak lahit üzerinde korunabilen bezemeler aracılığıyla bir takım yargılarda bulunmak mümkündür. P-3 olarak isimlendirdiğimiz çevirme grubu içerisinde yer alan mezar, kireçtaşı plaka kapaklıdır ve trapezoidal formdadır. Özensiz bir taş kapağa sahip olması ve mezar içerisinden kontekst bir buluntu grubunun gelmemiş olması mezarın ikinci bir kullanım olduğunu gösterebilir. Mezarın üzerinde bazı kısımlarda korunabilen bezemeler mevcuttur. Hem güney hem de kuzey uzun pervazlarında birbirleriyle birleşmeyen S

[271] Baş figürlerinin resmedilmesinden itibaren kadın, yaşlı erkek, genç erkek, hoplit gibi farklı gruplarda figürler mevcuttur. Bkz. R. M. Cook, Clazomenian, s. 133.
[272] R. M. Cook, Clazomenian, s. 62, Pl. 96.
[273] Bantlı skyphosların tarihlendirilmesi ile ilgili bkz. Tablo I.
[274] R. M. Cook, Clazomenian, s. 64.
[275] Söz konusu skyphos serilerinin üretiminin MÖ 5. yüzyıl başlarına ve sonrasına sarkabileceği gözardı edilmemelidir.
[276] Mezarın üzerinde korunabilmiş bir bezeme tespit edilememiştir. Ancak pervazlar üzerinde yer yer boya izleri izlenebilmektedir. Mezar ile ilişkili buluntuların tarihlendirilmesi için bkz. Tablo I.

biçimli kordon dizisi, üst ve alt kısımlarında ise doldurma motifi olarak kullanılmış lotus bezemesi uygulanmıştır[277]. Pervazların iç kenarlarını, çepeçevre bir yumurta frizi sarmaktadır. Bu yumurta frizleri, birleşme noktalarının yaklaşık 1 cm kalınlığında koyu renkte boyanmış şeritlerin arasında yer almaktadır. Yalnızca güney uzun pervazın iç kenarında yumurta bezemelerinin arasında doldurma ögesi olarak damla motifi kullanılmıştır. Lahit mezarın güney pervazı köşe şeridinde ki meander süslemesi ise iyi durumda olmasa da izlenmektedir. Yumurta-ok bezemesi Klazomenai lahitlerinde sıklıkla görülen bir unsurdur. İlk olarak pervaz dış kenarında Borelli ressamı tarafından uygulanan bu bezeme türü, Hannover Ressamının pervaz yüzeyinde kullanmasıyla popüler hale gelmiştir[278]. Cook yaptığı değerlendirme de pervaz içine uygulanan yumurta-ok süslemelerini pervaz yüzeylerinde uygulananlara nazaran daha geniş ve büyük boyutlu olduğunu öne sürmüştür. Bu örneklerin özensiz işçiliğine dikkat çekerek bunların ressamların yardımcıları tarafından yapılmış olabileceğini ifade etmiştir[279]. Mezar Albertinum Grubu arasında değerlendirilebilir.

P-3 çevirme içerisinde yer alan, oldukça tahrip olmuş biçimde ortaya çıkarılan M-15 mezarı, içerisinden ele geçen bir cam aryballos yardımıyla MÖ 5. yüzyıl başlarına tarihlendirilmiştir. Mezarın, hem kapağının hem de mezar teknesinin dağılmış olması ve bezeme unsurlarından yoksun bulunması, mezarı değerlendirmemizi zorlaştırmıştır. Boyutsal olarak bir çocuk bireye ait olduğunu söyleyebileceğimiz mezar için ikincil bir kullanım olduğunu ileri sürebiliriz.

Süsleme ve stilistik açıdan nekropolis alanında ki dikkat çekici birkaç mezardan biri olarak değerlendirilebilecek M-16 numaralı örnek (**Levha XII-b/c**, **Levha XIII-a/b/c, Levha XIV-a/b)** yetişkin bir birey için yapılmış olup, trapezoidal formdadır. Kapağın kapatılması sırasında kullanılan marn maddesinin oluşturduğu beyaz bir tabaka, bezemelerin net izlenmesine engel olmaktadır. Bu yüzden mezar teknesinin üzerinde bazı bölümlerde bezeme unsurları kısmen korunabilmiştir. Mezarın kuzey pervazında S biçimli kordon dizisi ve doldurma öğesi olarak palmet, pervazın kenarında ise meander süslemeleri görülmektedir. Ayakucunda ki kuzey uzun pervazın alt paneli bir mitolojik veya hayvan figürü (?) ile bezenirken,

[277] Bu bezeme Klazomenai tipi pişmiş toprak lahit mezarlarda sıklıkla kullanılmaktadır.
[278] Hannover Ressamının pervaz yüzeyinde uyguladığı örnekler için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, Pl. 10.1, 12.1.
[279] R. M. Cook, Clazomenian, s. 87.

başucunda ki üst panelde yumurta firizi yer almaktadır. Güney pervazın kenarında aynı şekilde meander süslemesi kısmen izlenmekte olup pervazdaki ana süsleme kireç tabasıyla örtülüdür. Lahdin bezeme açısından en iyi korunmuş kısmı kuzey pervazı ve başucu iç köşe çıkıntılarında uygulanan bezemelerdir. Kuzey pervaz iç köşe üç silmeye bölünüp[280], her bir silme için farklı süsleme elemanları bezenmiştir. Üst silmede yıldızlı svastika, orta silmede yumurta, alt silmede ise tekrar yıldızlı svastika dizisi bulunmaktadır. Başucu iç köşe çıkıntısı ise iki silmeye bölünmüş, üst kısımda svastika dizisi bezenirken, alt kısım belirgin değildir. Tüm elde edilebilen veriler doğrultusunda bezemeler üzerinde bazı çıkarımlar yapılabilir. S biçimli kordon dizisinin yukarıda anlattığımız mezarların bezemelerini de baz alarak Klazomenai lahitlerinde sıklıkla uygulandığını söyleyebiliriz. Yıldızlı svastika motifi siyah figürlü lahitlerden itibaren görülürken, Albertinum Grubunda dekoratif unsur olarak sıklıkla başvurulmuş bir bezeme türüdür[281]. İlk örneklerde tekne yüzeyinde kullanırken, sonrasında lahit iç köşelerinde ve yan kısmının etrafında daha kaliteli bir işçilikle uygulanmıştır[282]. Hemen altında ki yumurta sırası, Klazomenai lahitlerinde hem lahit yüzeyi hem de iç köşe çıkıntılarında uygulanmaktadır. Genelde süsleme açısından yumurta içleri her üç sırada bir boşluk bırakılarak boyanırken, nadir bir örnek olarak M-16 mezarında tümü siyah boyalı biçimdedir[283]. Lahit teknesinin pervaz kenarlarında şerit halinde uygulanan, kırık basit meander süslemesi, Albertinum Grubu lahitlerinde uygulanan bir bezemedir[284]. Yukarıda elde ettiğimiz tüm veriler paralelinde M-16 numaralı mezarı, kanıtlayıcı unsurların yardımıyla Albertinum Grubu lahitlerin arasına sokmak mümkündür[285]. Mezar içerisinden gelen,

[280] Üst silme 6 cm, ortada ki silme 7 cm, alt silme 8 cm yüksekliğinde yapılmıştır.
[281] Erken örneklerde yıldızları oluşturan kuyrukların dördü boyanırken, diğer dördü boş bırakılmıştır. Ayrıca daha kısadır. Örnekler için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, s. 85, Pl. 19-3, Pl. 21-4.
[282] İç köşe çıkıntısında uygulandığı Albertinum örneği için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, s. 44, Pl. 92-8.
[283] Aynı şekilde yumurta süslemesinin tümünün boyandığı Albertinum grubu örneği için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, s. 86, Pl. 92-1.
[284] Basit kırık meander süslemesi özellikle Albertinum Grubu mezarlarda süslemeleri oluşturacak alanların çerçevelenmesi için uygulanmıştır. Örnekler için bkz. R. M. Cook, Clazomenian, s. 83, Pl. 47-2 ve 3; Pl. 50-1 ve 2, Pl. 51-2.
[285] Mezar özellikle dekoratif organizasyon açısından R. M. Cook'un Albertinum Grubu sınıfına soktuğu G-6 örneğiyle yakın benzerlik göstermektedir. Bkz. R. M. Cook, s. 35, Pl. 47-2 ve 3.

alabaster alabastron buluntusunun paralelinde MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı mezarın tarihlendirilmesi için uygun düşebilir[286].

Bir çocuk bireye ait olan ve P-3 çevirmesinin içerisinde yer alan M-18 numaralı mezar **(Levha XVI-c)** , Form IV sınıfı içerisindedir ve trapezoidal biçimde üretilmiştir. Düzensiz kayrak taşıyla üzeri kapatılan lahdin, pervazları kırılmış olmasına rağmen, kuzey pervazında ki bezemesi kısmen izlenebilmektedir. Alanın tümünde uygulanan birbirini takip eden spiral (ya da volute) süslemenin aralarında doldurma motifi olarak üçgen bezemeler kullanılmıştır. Dekoratif bakımdan Albertinum Grubu lahitlerde popüler olan running palmette bezemesine yakın benzerlik göstermektedir[287]. Ancak M-18 örneğinde bezeme öğesi olarak palmet yerine üçgenler kullanılması yerel bir özellik gösterdiğini düşündürebilir. Mezar Albertinum Grubu ya da sonrasına verilebilir.

P-3 çevirmesinde yer alan bir diğer mezar ise çocuk bireyin gömüsünün yapıldığı, trapezoidal formlu M-20 numaralı lahittir. Dekoratif olarak bezeme lahit üzerinde uygulanmamıştır ancak mezarın dışına, güneydoğu köşesine bırakılmış mezar hediyesi grubundan tarihlendirme üzerine öneriler mümkündür. Karınlı lekythos, biberon ve lekane buluntusu doğrultusunda, mezar MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına, sonlarına tarihlendirilebilir[288].

Nekropolis alanında tarihlendirebilir verilere sahip mezarlardan sonuncusu, bezeme ve mezar içine bırakılan hediyesiyle M-22 pişmiş toprak lahit mezardır **(Levha XV, a/b/c/d)**. Lahit teknesinde ki dekoratif bezemeler üzerinde ki kireç tabakası nedeniyle çok zor izlenmektedir. Kuzey ve güney uzun pervazda çift saç örgüsü bezemesi kullanılmış, doldurma ögesi olarak saç örgüsünün hemen üstünde ve altında palmet motifi uygulanmıştır. Ayakucu iç köşe ucunda meander, başucu iç köşe ucunda ise yıldız motifi bezenmiştir. Mezar, içerisinden ölen bireyin bacak kemikleri yanına bırakılmış alabaster alabastronun yardımıyla MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başına tarihlendirilebilir[289].

[286] Söz konusu buluntu oldukça zarar görmüş biçimde ele geçmiştir. Katalog kısmına almayı tercih etmediğimiz alabaster alabastron MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başına tarihlendirilen diğer örneklerle aynıdır.
[287] R. M. Cook, Clazomenian, s. 92, Fig. 57.
[288] Mezar buluntularının benzer örneklerine göre tarihlendirilmesiyle ilgili bkz. Tablo I.
[289] Alabaster alabastronun tarihlendirilmesi ile ilgili bkz. Tablo I.

Teos Batı Nekropolisi'nde yukarıda değerlendirdiğimiz tarihlendirilebilir Klazomenai tipi pişmiş toprak lahit mezarların dışında, 12 adet örnek daha mevcuttur. Ancak bu mezarların tarihlendirilmesinde ne üzerlerinde dekoratif bir bezeme ne de mezar ile ilişkili buluntu grubu tespit edilememiştir. Bu nedenle bu mezarların tarihlendirilmesine yönelik kesin bir söylemde bulunmak sağlıksızdır. Ancak bu mezarların hem form hem de tarihlendirilebilir mezarlarla aynı lokalizasyonda bulunması benzer tarih aralığına verilmesini olanaklı kılabilir[290].

Alanda ortaya çıkarılan son örnek ise Klazomenai tipi pişmiş toprak lahit mezarlardan farklı bir biçime sahip oval formlu mezardır. H-11 plankaresi içerisinde yer alan M-9 numaralı lahit mezarın 2/3 lük kısmı korunurken, korunmayan kısmı üzerine yapılan çatı kiremidi mezar nedeniyle tahrip olmuştur. Mezarın üzerinin Klazomenai tipi bir lahit mezar teknesi ile örtülmesi nedeniyle ikincil bir kullanımının olduğunu göstermektedir. Dikdörtgen bir forma sahip mezarın hem uzun hem de kısa kenarları silindirik bir biçimde yapılmış olup baş kısmından ayakucuna doğru genişlemektedir[291]. Köşe birleşme yerleri yuvarlak olan mezarın yan duvarları ölen bireyin bırakıldığı taban kısmından pervaza doğru genişleyerek açılmaktadır. Mezar kontekstine ait olan ve mezarın köşesine bırakılan bir hediye grubu tespit edilmiştir ancak tahribat dolayısıyla yalnızca bir adet tek kulplu kâse değerlendirmeye alınmış, tarihlendirme için kaseye başvurulmuştur. Mezar içerisinden ise benzerleri Bizans Dönemi'ne işaret eden bir demir bıçak bulunmuştur[292]. Klazomenai tipi figürlü lahit mezarlardan farklı olarak, oval formlu, bezemesiz ve sade özellikte olan mezar MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilebilir[293].

---

[290] Mezarların künyeleri için bkz. Tablo II.

[291] Klazomenai yerleşiminde Monastraki Nekropolisi'nde benzer bir forma sahip en erken Klazomenai lahitlerinden biri olarak tanımlanan oval formlu örnek, Arkaik Döneme tarihlendirilmektedir. Pervaz kısmı üçgen sırasıyla dekore edilen bu mezar, Teos örneğinden bu özelliğiyle ayrılmaktadır. Söz konusu mezar için bkz. Maria Christina Tzannes, "The Excavations of G. Oikonomos at the Archaic Cemetery of Monastirakia in Klazomenai, 1921-22", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, ss. 101, 102, Fig. 8-9.

[292] Mezarın geç dönemlerde bir soyguna uğramış olması ihtimali düşünülmelidir, ancak metal buluntuların tek başına sağlıklı bir tarihlendirme unsuru olmaması nedeniyle yoruma açıktır.

[293] Assos Batı Nekropolisi'nde kısmen benzer form özelliklerine sahip bezemesiz bir pişmiş toprak lahit mezar MÖ 5. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilmiştir. Karşılaştırmak için bkz. Reinhard Stupperich, "Beobachtungen zu Grabern und Grabsitten in der Nekropole von Assos", **Laverna**, Cilt: 5, 1994, (Grabern), ss. 73, 74.

5.1.2. Sanduka Mezarlar

Toprağa kazılan dikdörtgen bir çukur, bu çukurun kısa ve uzun kenarda ki yan kısımlarının çeşitli yapı elemanları yardımıyla kapatılması, ardından üzerinin tek veya birden fazla taş blok ya da plaka ile örtülmesiyle oluşturulmuş mezarlara verilen isimdir. Bu tip mezarlar sandık şeklinde yapılırken, ölen bireylerin bırakıldığı taban kısımları sıkıştırılmış toprak ya da herhangi bir yapı elemanıyla kapatılabilmektedir.

Sanduka mezarların Batı Anadolu örnekleri incelendiğinde birçok merkezde bu tip mezarlar bilinmektedir. Teos'un yakın komşusu Klazomenai örneklerinde, MÖ 9. yüzyıldan itibaren sanduka mezarların yapıldığı belirlenmiştir. HBT alanında Demir Çağ'ına tarihlendirilen üç adet örnek[294] ile Kaya Elmalı alanından bulunan Geç Protogeometrik Döneme tarihlendirilen bir örnek[295] basit sanduka şeklinde yapılmışlardır. Mezarın sandukası dikine koyulmuş levha biçimli taşlardan oluşturulurken, üzeri düz plaka kapatılmıştır. Yıldıztepe[296] ve Akpınar[297] Nekropolisleri'nde Arkaik Döneme tarihlenen sandukalar rakamsal veriler doğrultusunda çok tercih edilen bir uygulama olarak gözükmemektedir. Sandukaların tekneleri dikdörtgen bir çukur açıldıktan sonra, taşların dik bir biçimde yerleştirilip üzerinin plakayla kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Tenedos Nekropolisi Geç Geometrik Dönem mezarlarında uygulanan teknik, mezar kazıldıktan sonra, kısa kenarlarında birer, uzun kenarlarında ise birden fazla plaka ya da taş blok kullanılarak sandukanın meydana getirilmesidir. Farklı bir yöntem olarak mezarların tabanlarında taş döşeme uygulanırken, sandukaların üstleri ise bir ya da iki plaka ile kapatılmıştır[298]. Arkaik ve Klasik Dönem'de bu tipin kullanımı Tenedos'da devam etmektedir. Uzun kenarlarda birden çok, kısa kenarlarda ise birer plaka ile oluşturulan teknenin tabanı sıkıştırılmış topraktır. Mezarın üzeri ise dönem özelliğine

[294] Yaşar Ersoy ve diğerleri, "2009 Yılı Klazomenai Kazısı", **32. KST**, 4. Cilt, Ankara, 2011, (2009 Klazomenai), s. 172.
[295] Güven Bakır ve diğerleri, "2002 Yılı Klazomenai Kazısı", **25. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2004, (2002 Klazomenai), s. 103.
[296] Güngör, Yıldıztepe, s. 39.
[297] Hürmüzlü, Akpınar, s. 250.
[298] Arslan ve Sevinç, s. 226.

uygun olarak semerdam biçimli tek plakalar ile kapatılmıştır[299]. Parion'da ele geçen sanduka mezarların tekneleri dikdörtgen çukur açıldıktan sonra, düzgün taşlar ile dikine koyulmuş bloklarla oluşturulmuştur. Taban kısmı için plakalar kullanılırken, sıkıştırılmış zemin de uygulanmıştır. Sandukanın üzeri tek ya da birden çok semerdam biçiminde kapakla örtülmüştür[300]. Assos örneklerinde bebek bireylerin gömüldüğü MÖ 7. yüzyıla tarihlenen mezarlarda, hem uzun hem de kısa kenarlarda birer plaka kullanılırken, taban kısmı da düz plakalar ile kapatılmıştır[301]. Bu geleneğin Klasik Dönem'de de devam ettiği, çok sayıda mezarın açığa çıkartılmasıyla kanıtlanmıştır[302]. Bazı mezar örnekleri lahit mezar olarak gösterilmiştir ancak bunlar teknik açıdan sanduka mezar olarak nitelendirilebilir. Troia'da farklı nekropol alanlarından birçok sanduka mezar, bölge örneklerine benzer biçimde geniş bir tarih aralığında kullanılmıştır[303]. Bir Aiol yerleşimi olan Gryneion Nekropolisi'nden Arkaik Döneme tarihlenen bir sanduka mezar örneği bilinmektedir[304]. Ionia özelinde ise, Ephesos'ta Ayasuluk doğusunda yapılan çalışmalarda altı adet sanduka tipinde mezar bulunmuştur[305]. Bu mezarlarda sanduka kısmı düz plakalardan oluşturulurken, üstü tek plakalarla kapatılmıştır. Özensiz bir biçimde yapılan mezarların zeminleri sıkıştırılmış toprak olup MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Myrina nekropolisleri örneklerinde kaliteli işçiliğe sahip düz plakalar, dikdörtgen mezarlara dikine bırakılıp yan yana konularak sanduka mezarların tekneleri oluşturulmuştur. Mezarların üzerlerinin kapatılıp kapatılmadığı belirsizdir[306]. Kyme Nekropolislerinde ise sanduka mezarlar tercih edilen bir mezar

[299] Turan Özkan, **Tenedos Arkaik ve Klasik Nekropolü**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1993, (Tenedos), s. 198.
[300] Aydın Tavukçu, s. 157.
[301] Federico Utili, **Die Archaisch Nekropolise Von Assos**, Asia Minor Studien, Cilt: 31, Bonn, 1999, ss. 127, 128.
[302] Reinhard Stupperich, "Vierter Vorbericht über die Grabung in der Westtor-Nekropole von Assos im Sommer 1992", Ed. Ümit Serdaroglu, Reinhard Stupperich, Ausgrabungen in Assos 1992, **Asia Minor Studien**, Cilt: 21, 1996, (Westtor-Nekropole 1992), s. 19.
[303] Bilge Ayça Polat, **Troia'nın Hellenistik ve Roma Dönemi Nekropolleri**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2005, ss. 85-96.
[304] Turan Özkan, "1992 Yılı Gryneion Kazısı Çalışmaları", **IV. MÇKS**, Ankara, 1994, (Gryneion), s. 5.
[305] Adil Evren ve Cengiz İçten, "Selçuk-Efes 3447 Parsel Kurtarma Kazısı", **Birinci Uluslararası Geçmişten Günümüze Selçuk Sempozyumu**, İzmir, 1997, ss. 46, 47.
[306] Edmond Pottier ve Reinach Salomon, **La Nécropole de Myrina**, Recherches Archeologiques Exécutées au nom et aux Frais de L'ecole Francaise d'Athènes, Paris, 1887, s. 69.

türü olarak bilinmektedir[307]. Sonuç olarak, yukarıda da değerlendirdiğimiz Batı Anadolu ölçeğinde ki sanduka mezarlar, teknik olarak Teos Batı Nekropolisi örneklerimizle paralellik göstermektedir.

Nekropolis alanından incelediğimiz mezarların sınıflandırması sonucunda toplam 4 adet sanduka tipi mezar ortaya çıkarılmıştır. Nekropolis alanında tespit edilen, diğer mezar tiplerine göre sınırlı sayıda olan sandukaların işçiliği göz önünde bulundurularak iki farklı grup belirgindir. Birinci grup, özensiz işçiliğin görüldüğü, hem sandukası hem de kapakları kabaca murçlanmış bloklardan oluşturulmuş M-57, M-58 ve M-59 numaralı mezarlardır. Bu mezarların dikkat çekici özelliği, P-5 çevirmesinin batı ucunda ve birbirlerine yakın mesafede yer almalarıdır. Bu durum bir akrabalık ilişkisine, aile mezarı geleneğine atfedilebilir. M-57 numaralı mezar içerisinden gelen sikke, M-59 numaralı mezar ise içerisinden ve çevresinden gelen buluntular doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl dolaylarına tarihlendirilmelidir. Herhangi bir mezar kontekstine sahip olmayan M-58 numaralı mezar ise hem iki mezarla yakın mesafede olması, hem de benzer teknikte yapılması nedeniyle aynı tarih aralığına verilebilir. İkinci grup sanduka mezarlar ise Teos Batı Nekropolisi'nde tek örnek ile temsil edilen M-60 numaralı mezardır. Oldukça kaliteli bir işçiliğe sahip olan bu gömüde, sandukanın iç kısmı dekoratif özellikler göstermektedir. Yan plakaların hem üst hem de alt kısmında 8-10 cm genişliğinde kabartmalı silmeler uygulanmış, bu silmeler arasında kalan orta kısım panel olarak bırakılmıştır. Mezarın üstü semerdam biçiminde yapılmış, üç parçadan oluşan kapak ile kapatılmıştır. Sanduka mezarın içerisinden ele geçen iki adet alabaster alabastron, bir pişmiş toprak oinokhoe ve bir adet bronz ayna doğrultusunda gömü MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilebilir.

5.1.3. Çatı Kiremidi Mezarlar

Arkeolojik terminolojide, beşik çatılı ya da stroter olarak geçen bu mezarlar, ismini yapıların çatılarında kullanılan kiremitlerin, mezarlar için kapatma unsuru amacıyla uygulanmasından almıştır. Çatı kiremidi mezarların yapımı temel olarak birçok merkezde benzer şekildedir. Öncelikle ölen bireyin boyutlarına uygun

[307] Serhat Foça, **İzmir ili Aliağa ilçesi Kendirci Mevkii İDÇ Liman Kurtarma Kazısı'nda Ortaya Çıkarılan Bir Grup Mezarın İncelenmesi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2011, s. 24.

yaklaşık 35-40 cm derinliğinde bir dikdörtgen çukur kazılır ve birey bu çukur içerisine bırakılır[308]. Daha sonra dikdörtgen çukurun uzun kenarlarına üçer adet çatı kiremidi karşılıklı çatılarak bırakılır. Ölen bireyin ayak ve baş kısmını oluşturan kısa kenarlarında ki boşluk ise dik olarak konulan iki adet çatı kiremidiyle, uzun kenarlara birleştirilerek kapatılır **(Levha XVI-a/b/c/d)**.

Çatı kiremidi mezarların ilk örnekleri Geç Arkaik Dönem'de Kıta Yunanistan'da tespit edilmiştir[309]. Batı Anadolu coğrafyası'nda yer alan yerleşimlere ait birçok nekropolis alanında çatı kiremidi mezarlar ortaya çıkarılmış, Klasik Dönem'den itibaren Roma Dönemi'ne kadar uzun bir tarih aralığında değişikliklere uğrayarak kullanılmıştır. Kuzeybatı Anadolu'nun kuzeyinde Troas Bölgesi'nde yapılan çalışmalarda, Neandria kentine ait Güney Nekropolis alanında tarihi belirlenemeyen çatı kiremidi mezarlar tespit edilmiştir[310]. Antandros'da ortaya çıkarılan, Klasik Dönem'e tarihlenen beş çatı kiremidi mezardan elde edilen veriler neticesinde, yaş aralığına bağlı olarak sekiz ya da altı adet çatı kiremidinin kullanıldığı söylenmektedir[311]. Hellenistik Dönem'de ise Klasik Dönem geleneğinin devam ettiği gözlemlenirken, çocuk mezarların yapımında ölen bireylerin üzerinin doğrudan kapatıldığı mezarlar belirlenmiştir[312]. Troia'nın Hellenistik ve Roma Nekropolisi alanlarında çok sayıda çatı kiremidi mezar ele geçmiştir. Kent surlarının dışında tespit edilen altı nekropoliste[313], genel olarak sekiz adet mezar kiremidi kullanılarak yapılmış örnekler mevcuttur. Arazinin durumuna göre anakayanın oyulup mezar teknesinin farklı biçimde olduğu uygulamalarda belirlenmiştir[314]. Assos örneklerinde ise Antandros'daki gibi yaş aralığına bağlı olarak kullanılan kiremit sayısı değişen mezarlar mevcuttur. Hellenistik Dönem'e tarihlenen üç kiremit mezar yapım şekliyle bölge örnekleriyle aynıdır[315]. Ionia Bölgesinin önemli bir kenti

[308] Genellikle bu tip mezarlar açılmadan önce toprak ile dolu olarak tespit edilir. Ancak; ölen birey gömü çukur içerisine bırakıldıktan sonra, çukur tamamen dolduracak kadar toprak ile örtülmez. Bu duruma kanıt olarak, söz konusu mezarların bazılarının kazısı sırasında tamamı toprak ile dolmayan mezarların gözlemlenmesi gösterilebilir.
[309] Hanna Philipp, "Archaische Graber in Ostionien", **IstMitt**, Cilt: 31, 1981, s. 149.
[310] Koldewey, s. 14.
[311] Yağız, Kuzeybatı, ss. 294-296.
[312] Gürcan Polat ve Yasemin Polat, "Antandros 2002 Kazıları", **25. KST**, 1. Cilt, Ankara, 2004, (Antandros) s. 457.
[313] Wilhelm Dörpfeld, **Troja und Ilion**, Ergebnisse der Ausgrabungen in den Vorhistorischen und Historischen Schichten von Ilion 1870-1894, Athen, Beck & Barth, 1902, Taf. II.
[314] B. A. Polat, s. 83.
[315] Nurettin Arslan, "2006 Yılı Assos Kazı Çalışmaları", **Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi**, Sayı: 8, 2009, ss. 54, 55.

olan Klazomenai'de ise farklı noktalarda yapılan kazılarda MÖ 4. yüzyıldan itibaren çatı kiremidi mezarlar bilinmektedir. Monastirakia[316], Yıldıztepe[317], Akpınar[318] Nekropolisleri'nde ki örnekler sekiz adet çatı kiremidi kullanılarak yapılmıştır. Ephesos'ta, Ayasuluk Tepesi'nin doğusunda MÖ 4. yüzyıl nekropolis alanında sekiz adet çatı kiremidi kullanılarak yapılan bir örnek ele geçmiştir[319]. Benzer biçimde yapılmış beş çatı kiremidi mezar ise Yamaç Evlerin güneyinde bulunmuştur. Bu mezarlar MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir[320]. Phokaia'da belirlenen iki adet Hellenistik Dönem çatı kiremidi örneği günümüz yerleşiminin kuzeyinde, Çifte Kayalar Tepesinin batısında, bir tepe üzerinde[321] ve Güney Nekropolisinde[322] bulunmuştur. Miletos'ta Kazartepe Nekropolisi'nde[323] Hellenistik Dönem örnekleri sekiz çatı kiremidi kullanılarak yapılmıştır. Khios örnekleri de benzer yapım tekniği uygulanırken, sekiz adet çatı kiremidi kullanılmıştır. Bu mezarlarda hem tekil hem de birden fazla gömünün tek bir mezar içinde yapıldığı saptanmıştır[324]. Samos'ta ise, yukarıda ki aktardığımız örneklere benzeyen, ancak konteksti nedeniyle MÖ 6. yüzyıla tarihlendirilmesiyle en erken çatı kiremidi örneklerinden biri olarak dikkat çekmektedir[325].

Çalışmasını gerçekleştirdiğimiz alanda, toplam 76 adet çatı kiremidi mezar ele geçmiştir. Tüm mezarların yapım şekli yukarıda aktardığımız Batı Anadolu ve Doğu Yunan Adaları örneklerine benzer biçimde olup, sekiz adet çatı kiremidi kullanılarak yapılmıştır. Hem mezarların hem de iskeletlerin boyutlarına göre, yetişkin bireyler için yapılan bu mezarların oluşturulmasında belli bir yön birliği saptanamamıştır. Tanımlanan 76 çatı kiremidi mezarın 32'sinde herhangi bir mezar

---

316 Tzannes, s. 108.
317 Güngör, Yıldıztepe, s. 65.
318 Hürmüzlü, Akpınar, ss. 219, 220.
319 Evren ve İçten, ss. 46, 47.
320 Stefan Karwiese, "1984 Yılında Efes'de Yapılan Avusturya Kazı ve Onarım Çalışmaları", **VII. KST**, Ankara, 1986, Resim 1.
321 Ele geçen tek çatı kiremidi örnek, mezar buluntularından yoksundur. Çatı kiremitleri üzerinden MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısından MÖ 3. yüzyıl tarihlendirilmiştir. Ömer Özyiğit, "1989 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları", **XII. KST**, 1. Cilt, Ankara, 1991, (Phokaia 1989), ss. 134, 135.
322 Ömer Özyiğit, "1998 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları", **21. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2000, (Phokaia 1998), s. 45, Res. 11.
323 Volkmar von Graeve, "1994/95 Yılı Milet Çalışmaları", **XVIII. KST**, 1. Cilt, Ankara, 1997, s. 537.
324 John Kinloch Anderson ve diğerleri, "Excavation on the Kofina Ridge, Chios", **BSA**, Cilt: 49, 1954, s. 160.
325 Konstantinos Tsakos, "Δυτικη Νεκρόπολίς", **ΑΡΧΑΙΟΛΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ 24: ΧΡΟΝΙΚΑ**, 1969, (Νεκρόπολίς), s. 388.

hediyesi bulunamamıştır. Geriye kalan 44 mezar ile ilişki, hem içine hem de dışına bırakılmış birçok farklı hediye grupları ele geçmiştir.

Mezarları tek tek incelediğimizde en erken gruplar lekythos ve amphoriskoslardır. Her iki formda MÖ 5. ve 4. yüzyıl mezarları içerisine bırakılmıştır. Aynı zaman diliminde kâseler ve oinokhoeler paralel kullanım göstermektedir. Bu sürecin devamında, ortaya çıkışıyla Akdeniz coğrafyasında popüleritesiyle damga vuran unguentariumlar Teos Nekropolisi'nde yoğun gözükmektedir. MÖ 4. yüzyılın ortasından başlayıp, MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başında yoğun olan unguentariumlar, MÖ 2. yüzyıla kadar mezarlara bırakılmıştır. En yoğun buluntu grubu olarak göze çarpan pişmiş toprak alabastronlar ise MÖ 4. ve 3. yüzyıla tarihlendirilen unguentariumlar ile aynı kontekstlerden çıkmıştır. Bunun yanı sıra figürinler, bronz aynalar ve sikkeler çatı kiremidi mezarlardan da bulunmuşlardır.

5.1.4. Basit Mezarlar

Mezar terminolojisinde, basit gömü / mezar, basit toprak, basit inhumasyon vb. isimlendirilmeler ile kullanılan bu tip gömüler, Anadolu'da en basit ve en eski gömü biçimi olarak uygulanmaktadır[326]. Temel olarak toprak içinde dikdörtgen boyutlarda açılan bir çukurun içerisine ölen bireyin bırakılmasının ardından, üzerinin toprak ile kapatılmasıyla oluşturulan bir tiptir[327]. En basit ve masrafsız bir mezar formu olması, sosyal statü açısından da bir fikir verebilmektedir.

Değerlendirdiğimiz parsel içerisinde basit gömü sınıfında yer alan iki adet mezar ortaya çıkarılmıştır. M-140 numaralı ilk mezar, düzgün olmayan doğal taşlar kullanılarak tek sıra halinde yapılmış U formunda bir taş sırası ile çevrelenmiştir. İskeletin tamamının ele geçmediği mezar ile ilişkili olduğu düşünülen bir oinokhoe bulunmuştur. M-141 numaralı diğer mezar ise ortaya çıkarılan hediyeleri nedeniyle basit mezar olarak sınıflandırılmıştır. İskeletin ele geçmediği mezarın içinden gelen

[326] Celal Şimşek ve diğerleri, "Laodikeia Nekropolleri ve Mezar Tipleri", **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi**, Cilt: XX, 2015, s. 127.

[327] Bu mezarların oluşturulma şekliyle ilgili durum tartışmalıdır. Üzeri herhangi bir materyalle kapatılmayan tüm mezarlar, birçok yayında basit inhumasyon olarak değerlendirilmektedir. Doğal olarak üzerinin zaman içerisinde toprak ile örtülmesi bu durumu ortaya çıkarmaktadır. Ancak mezarların üzerilerinin zamanla tahrip olması ya da başka mezarlar için ikincil kullanımlarının olması göz ardı edilmemelidir.

hediyeler Arkaik Döneme tarihlenmesi nedeniyle yerinden oynatılmış olası bir lahit mezar teknesinin varlığını düşündürebilir.

5.1.5. Çömlek Mezarlar

Amphora, hydria ya da kyhtra gibi yakın boyutlarda form grupları kullanılarak, fetus (doğum sırasında ölen), bebek ya da çocuk bireylerin gömüsü için yapılan mezar tipi çömlek mezar adlandırılmaktadır[328]. Genellikle çocuk bireylerin gömüsü için kullanılan bu tip gömüler, MÖ II. binden itibaren Batı Anadolu coğrafyasında uygulanmaktadır[329]. Klazomenai ve çevresinde Protogeometrik[330] ile Geometrik Dönemlerde[331] çömlek mezarlar tespit edilirken, Monastirakia[332], Yıldıztepe[333] ve Akpınar[334] Nekropolisleri'nde amphora formunda kapların farklı dönemlerde çömlek mezar olarak kullanıldığı belirlenmiştir. Khios'da MÖ 9. yüzyıla tarihlendirilen bir çömlek mezar[335], Samos'ta Geometik Dönem'de hydrialara konularak gömülmüş bebek / çocuk mezarları[336] ve Batı Nekropolünde bebekler için uygulanmış amphora ve hydria formlu çömlek mezarlar[337] bulunmuştur. Antandros'ta amphora, hydria ve khytra formunda kapların kullanılmasıyla yapılan gömüler mevcuttur. Antropolojik verilerin katkısıyla 0-4 yaş

---

[328] Birçok çalışmada amphora mezar olarak isimlendirilen çömlek mezarlar için farklı kap formları da kullanılmaktadır. Çömlek mezar isimlendirmesi bu tipte uygulamalar için ana başlık olarak ifade edilebilir. Ayrıca bir urne olarak kullanılan amphora ya da benzeri diğer formlar için çömlek mezar isimlendirilmesi değil bir kremasyon gömü tipi olarak ikincil kremasyon adlandırılması uygulanabilir.

[329] Troia örnekleri için Bkz. Carl William Blegen ve diğerleri, **Troy: The Sixth Settlement, Cilt: III,** Princeton University Press, Princeton, 1953, (Troy III), s. 165; Akyurt, ss. 10, 11. Panaztepe örnekleri için bkz. Armağan Erkanal, "1990 Panaztepe Kazısı Sonuçları", **XIII. KST**, 1. Cilt, Ankara, 1992, s. 450.

[330] Farklı formlar kullanılarak yapılan kapların içlerinden yetişkin olmayan bireylere ait kemik parçaları ele geçmiştir bkz. Yaşar Ersoy ve diğerleri, "2007 Yılı Klazomenai Kazısı", **30. KST**, 3. Cilt, Ankara, 2009, (2007 Klazomenai), ss. 237-238, Ulusoy, ss. 122-123.

[331] Ulusoy, ss. 21, 22.

[332] Tzannes, s. 107.

[333] Güngör, Yıldıztepe, s. 64.

[334] Hürmüzlü, Akpınar, s. 249; "Burial Grounds at Klazomenai: Geometric through Hellenistic Periods", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, (Grounds), s. 88.

[335] Lemos, s. 80.

[336] Maria Viglaki-Sofianou, "Γεωμετρική νεκρόπολη αρχαίας Σάμου", **ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ**, Πρακτικα του Διεθνούς Συμποσίου. Ed. N. ΧΡ.ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ-Α.ΓΙΑΝΝΙΚΟΥΡΗ, Αθηνα, 2004, s. 193.

[337] Konstantinos Tsakos, "Stadt und Nekropolen: Samos in der archaischen Epoche (6. Jh)", **SAMOS- die Kasseler Grabung 1894**, Staatliche Museen Kassel, 1996, (Stadt), s. 123.

arası bebek ve çocukların gömüldüğü Antandros mezarları, MÖ 7. ve MÖ 6. yüzyıllara tarihlendirilmektedir[338]. MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilen amphora formlu mezarlarda çömlek mezar geleneğinin Antandros'da devam ettiği gözlemlenmiştir[339]. Tenedos Nekropolünde Arkaik ve Klasik Dönemlere tarihlenen, bebek ve çocuklar için kullanılmış, toprağa yan yatırılmış amphora formlu mezarlar ortaya çıkarılmıştır[340]. Bu mezarların genelinde mezar hediyeleri sınırlı sayıda ele geçmiştir. Lesbos'da ki Antissa yerleşiminde ise farklı formlarda kullanılarak uygulanan gömüler ele geçmiş, bunlar MÖ 6. yüzyıl başına tarihlendirilmiştir[341]. Bayraklı Eski Smyrna'da da benzer olarak farklı formlar kullanılarak sur tahkimatı içinde bulunan, gömüsü yapılan kaplar bulunmuştur. Bebek ve çocuklar ait olan bu mezarlar MÖ 7. yüzyıla tarihlendirilmiştir[342]. Kyme'de İDÇ Nekropolisi'nde urne mezar başlığı altında değerlendirilen, ancak amphora formlu çömlek mezar sınıfında yer alan bir mezar ortaya çıkarılmıştır[343]. Khios'ta, içerisinden unguentarium bulunan amphora formlu bir çömlek mezarda Hellenistik Dönem'de bu tip gömülerin devam ettiğine kanıt olarak gösterilebilir[344].

Yukarıda özetlediğimiz, yakın coğrafyada ki yerleşimlerden elde edilen bulgular, Batı Anadolu ve çevresinde ki çömlek mezar uygulama geleneğinde benzerlikler olduğunu göstermektedir. Teos Batı Nekropolisi çömlek mezarları da bu geleneklerin paralelinde gözükmektedir. Teos geneline baktığımızda ise Protogeometrik Dönem'e tarihlendirilen boyundan kulplu bir amphora en erken çömlek mezar uygulaması olarak saptanmıştır[345].

Teos Batı Nekropolisi'nde ise farklı formlarda kaplara uygulanmış toplam 15 adet çömlek mezar ortaya çıkarılmış, yalnızca üçünde mezar hediyelerine ulaşılmıştır. Büyük kısmında az da olsa kemik parçaları tespit edilebilen mezarlar, alanda belli bir kıstas gözetilmeden, küçük tepeciklerin üzerinde, ağızları farklı

[338] Yağız, Kuzeybatı, s. 129.
[339] Yağız, Kuzeybatı, ss. 289-292.
[340] Özkan, Tenedos, s. 199.
[341] Nigel Spencer, "Early Lesbos Between East and West: A 'Grey Area' of Aegean Archaeology", **BSA**, Cilt: 90, 1995, s. 287.
[342] Richard Vaughan Nicholls, "Old Smyrna: The Iron Age Fortifications And Associated Remains on the City Perimeter", **BSA**, Cilt: 53/54 (1958–59), 1959, ss. 44-46.
[343] Nuray Çırak ve Selma Kaya, "2009 İDÇ Nekropolü Kurtarma Kazısı", **19. MÇKS**, Ankara, 2011, (İDÇ), s. 222. Kazı ekibi üyesi olarak yer aldığım kazılarda, yukarıda bahsettiğimiz amphora MÖ 4. ve MÖ 3. yüzyıl mezarlarının yer aldığı mezarlara yakın bulunmuştur.
[344] Anderson ve diğerleri, s. 163.
[345] Öğün, s. 177.

yönlere bakar biçimde gömülmüşlerdir. Mezarlar için arı kovanı biçimli situlalar, amphoralar ve iç içe geçirilmiş açıkağızlı büyük kaplar kullanılmıştır. Büyük kısmı çatı kiremidi mezarlar ile aynı seviyede bulunan, tümü birbirinin çağdaşı olan bu gömüler için bırakılmış hediyelerin çok sınırlı olması sosyal statülerinin iyi bir durumda olmadığını gösterebilir.

Çömlek mezarların arasında ki en erken örnek olarak gözüken 82 katalog numaralı M-43 mezarı, üç adet büyük boyutlu açık kabın iç içe geçirilip, doğuda kalan ağız kısmının bir adet pişmiş toprak çatı kiremidi ile kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Gelişi güzel yapıldığı izlenimi veren mezarın içerisinden gelen palmet bezemeli bir pişmiş toprak lekythos yardımıyla MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmektedir. Ayrıca doğrudan mezar içerisinden bulunmayan ancak mezar ile ilişkili olduğunu düşündüğümüz iki adet kâse ve iki figürün buluntusu yakın tarih aralığına denk gelmektedir.

Buluntusu ile birlikte ortaya çıkarılan M-44 numaralı mezar, arı kovanı biçimli iki adet situlunan iç içe geçirilmesi, kuzey ve güneyde kalan kısa kenarlarının tutamaklı yuvarlak kapaklar ile kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Gömünün hemen yanına bırakılmış pişmiş toprak kâse yardımıyla mezar, MÖ 4. ve MÖ 3. yüzyıla tarihlenmektedir. Benzer biçimde situla kaplardan gömüsü yapılan, ancak hediyelerinden yoksun olması nedeniyle tarihlendirilemeyen dört mezar daha tespit edilmiştir (M-42, M-46, M-49, M-51, M-52). M-49 numaralı gömünün situla formu, tek kapaklıdır ve kısa, küçük, yuvarlak kaidesi bariz görülmektedir.

Tarihlendirilebilen son gömü ise formu belirlenemeyen bir kaba uygulanan M-54 numaralı mezardır. Kabın içinden bulunan bir oinokhoe yardımıyla mezar MÖ 4. yüzyıla verilebilir. Aynı şekilde formu belirlenemeyen M-45, M-47, M-50 numaralı çömlek mezarlar mezar buluntulardan yoksundur.

Çömlek mezarlar için kullanılan amphora formlu mezarlar diğer baskın bir gruptur. Herhangi bir mezar hediyesinin ele geçmediği M-48, M-53, M-55 ve M-56 numaralı mezarlarda yoğun tahribat izlenmektedir. Özellikle bu mezarlar çatı kiremidi mezarlar ile aynı seviyelerde ortaya çıkarılmıştır.

5.1.6. Pithos Mezarlar

Gömü uygulaması bakımından çömlek mezarlar ile benzerlik gösteren bu tip mezarlar, inhumasyon geleneğinin bir aracı olarak nitelendirilebilir. Teos çevresindeki nekropolisler de bu tip gömüler yoğun olmamakla birlikte görülmektedir. Batı Anadolu'da bu gömü türüne baktığımızda, Klazomenai'de ortaya çıkarılan pithos mezarlar, Protogeometrik Dönem'den itibaren kullanılmaktadır. Hamdi Balaban Tarlası alanından bulunan ve Geç Protogeometrik Döneme tarihlenen altı pithos ile Geometrik Döneme tarihlenen bir pithos belli bir yön birliği olmadan tümü yatay biçimde bırakılmıştır. Hem yetişkin hem de çocuk bireylerin gömüsü bu pithoslarda uygulanmıştır[346]. Monastrakia Nekropolünde hem yetişkin hem de çocuklar için çoklu gömünün yapıldığı belirlenmiştir[347]. Yıldıztepe Nekropolisi'nde ise tespit edilen bir pithos tarihlendirilememiştir[348]. Pithos mezarlar ile ilgili kronolojik verileri Akpınar Nekropolisinden daha sağlıklı öğrenmekteyiz. Bir pithos toprağa dik olmak üzere, tespit edilen diğer beş örnek toprağa yatay yerleştirilmiştir. Yetişkinlerin gömüsü yapılan, ağız kısımları plakalar ile kapatılan pithosların etrafı küçük taşlarla çevrelenmiştir. Pithoslar MÖ 630 tarihinde pişmiş toprak lahitlerin üretilmeye başlandığı zaman dilimiyle çağdaş başlamış, MÖ 6. yüzyıl boyunca kullanılmıştır[349]. Bunun yanı sıra DSİ[350] ve Çayır[351] nekropolislerinde, benzer uygulamanın yapıldığı pithoslar, rakamsal verilerle bilinmektedir.

Assos Batı Nekropolisi'nde bulunan pithos mezarların tamamı yan yatırılarak bırakılmıştır. Kuzeybatı-güneydoğu şeklinde konumlandırılan pithoslarda yön birliği söz konusudur ve ağız kısımları taş vb. materyaller kullanılarak kapatılmıştır[352]. Pithoslar, hem yetişkin hem de çocuklar için kullanılırken, ölen bireyler pithos

[346] Mezarların ayrıntıları için bkz. Güven Bakır ve diğerleri, "2005 Yılı Klazomenai Kazısı", **28. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2007, (2005 Klazomenai) s. 190; Yaşar Ersoy ve diğerleri, 2007 Klazomenai, s. 236; Yaşar Ersoy ve diğerleri, 2009 Klazomenai, s. 170; Limantepe'de bulunan bir Protogeometrik pithos için bkz. Nezih Aytaçlar, "The Early Iron Age at Klazomenai", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, s. 27.
[347] Tzannes, ss. 107, 108.
[348] Güngör, Yıldıztepe, s. 63.
[349] Hürmüzlü, Akpınar, s. 248.
[350] Ulusoy, s. 49.
[351] Ulusoy, ss. 50, 51.
[352] Utili, s. 131.

içerisine hem dorsal hem de cenin pozisyonunda bırakılmıştır[353]. Pithoslar MÖ 6. yüzyıla tarihlendirilmektedir[354].

Antandros'da açığa çıkarılan pithos mezarlar MÖ 650'lerden MÖ 500 lere değin kullanılmıştır[355]. İlk örnekler çocuk bireyler için gömülerin yoğun olduğunu gösterirken, MÖ 6. yüzyıl sonlarında yetişkin bireylerinde pithoslara gömüleri gerçekleşmiştir. Pithoslar yön birliği olmaksızın, toprağa yatay bir şekilde bırakılmıştır[356]. MÖ 4. yüzyıla tarihlenen iki pithos örneğinde de Arkaik Dönem geleneğinin devam ettiği ifade edilebilir[357]. Gryneion'da bir parçalanmış pithos gömünün sadece içerisinden çıkan kemikler sayesinde varlığı bilinmektedir[358]. Lesbos'ta Antisa'da ise ele geçen pithoslar içinde yanmış odun parçaları ve kemiklerin içerisinden çıktığı iki pithos ortaya çıkarılmıştır[359]. Bayraklı Eski Smyrna'da sur önünde yerleşim dışı alanda birçok pithos mezar açığa çıkarılmıştır. Pithosların tümü yan yatırılmış ve ağızları farklı materyaller ile kapatılmıştır[360]. Samos Batı Nekropolisi'nde MÖ 6. yüzyıla tarihlenen pithoslar yan yatırılmış ve ağızları aynı şekilde kapatılmıştır[361]. Tenedos Arkaik Nekropol'ünde, hem içine hem dışına bırakılmış hediyeleriyle pithos mezarlar yan yatırılmış ve ağızları kapatılmış olarak bulunmuştur[362]. Son olarak ise Karadeniz kolonisi Abdera'da yakın yöntemler uygulanmıştır[363].

Teos Batı Nekropolisi'nden ikisi oldukça iyi korunmuş durumda olan toplam 5 adet pithos mezar bulunmuştur. Bu gömüler hem konum hem de uygulanış bakımından yukarıda sıraladığımız yakın coğrafyadaki örneklerle benzerlik göstermektedir. Pithos mezarların tümü yan yatırılmış biçimde alan içerisine yerleştirilmiştir. M-38 ve M-41 numaralı mezarların korunan ağız kısımları taş

---

353 Utili, s. 133.
354 Utili, s. 133.
355 Pithos gömüler için bkz. Bkz. Gürcan Polat, "Antandros 2001 Kazıları", **24. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2003, s. 26; Yağız, Kuzeybatı, s. 135.
356 Yağız, Kuzeybatı, s. 136.
357 Yağız, Kuzeybatı, s. 289.
358 Lenore Keene, "Recent Finds at Gryneion", **TAD**, Sayı: IX-2, 1959, s. 57.
359 Winifred Lamb, "Antissa", **BSA**, Cilt: 31, (1930/1931), 1931, s.174.
360 Kemal Öztürk, **Smyrna Kent Sur Duvarı Önü Bezemesiz Gömü Kapları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2005, s. 1 ve sonrası.
361 Boehlau, s. 17, Fig. 14-15.
362 Özkan, Tenedos, s. 199.
363 Chaido Koukouli-Chrysanthaki, "The Cemeteries of Abdera", **Nécropoles et Sociétés Antiques**, Actes du Colloque International du Centre de Recherches Archéologiques de I'Université de Lille III, Ed. Juliette de La Genière, Naples, 1994, s. 52, Fig. 24.

plakalar ile kapatılmıştır. Pithos mezarları, yer seçimi organizasyonu bakımından değerlendirdiğimizde, bu mezarların peribololoslar içerisinde yer aldığı belirlenmiştir. M-37 ve M-38 mezarları P-4, M-40, M-41 ve M-39 mezarları ise P-3 peribolosları içerisinde organize edilmiştir. Ölen bireylerin iskeletleri ise pithosların içerisinde dorsal pozisyonda yatırılmış olarak bulunmuş, ayak kısmı pithosların ağız tarafına gelecek şekilde yerleştirilmiştir.

Pithos mezarların yalnızca ikisinden tarihlendirici mezar hediyeleri bulunmuştur. Her iki bireye bırakılan alabaster alabastronlar, iskeletin hemen yanında uzunlamasına yerleştirilmiştir. Söz konusu alabastronların paralelinde M-38 ve M-41 numaralı mezarlar MÖ 6. yüzyıl sonu 5. yüzyıl başına tarihlendirilebilir[364].

5.1.7. Kremasyon Mezarlar

Teos Batı Nekropolisi'nde kremasyon gömü geleneğinin uygulandığı toplam 13 mezar tespit edilmiştir[365]. İki temel tipte uygulandığını belirlediğimiz bu mezarların, 12'si birincil kremasyon, sadece 1'i ikincil kremasyon özellikleri göstermektedir. Birincil kremasyon mezarların olduğu alanların tümü uygulama açısından aynıdır. Bu mezarların tespit edildiği noktalar hem boyutsal hem yakılma alanlarının konumlandırılması bakımından benzerlikler göstermektedir. Yakım işleminin yapıldığı tabakaların toprak yapısı siyah, sert ve taşlıdır[366]. Tüm mezarlarda yakma işlemi için kullanılmış odun izleri bazı mezarlarda yer yer parçalar halinde görülmüştür[367]. M-35 ve M-36 numaralı birincil kremasyon mezarların nekropolis üzerinde ki yer seçimi dikkat çekici özellik göstermektedir. Her iki mezarda, daire şeklinde oluşturulmuş peribololoslar içerisinde yer almaktadır[368]. Bu peribolosların söz konusu iki örnek için yapıldığı, üzerlerinin toprak yığını ile örtüldüğü ileri sürülebilir. Diğer mezarların da bağımsız olmasa da nekropolis alanında ki peribolos kümelerinin içerisinde organize edildiği anlaşılırken, özellikle

[364] Alabaster alabastronlar ile ilgili ayrıntılar için bkz. Kat. No. 75, 79 ve 80.
[365] Kremasyon gömü geleneğinin Ege coğrafyasında ki uygulamaları için bkz. Üçüncü Bölüm.
[366] Klazomenai Akpınar Nekropolisi'nde de aynı tabaklara ulaşılmıştır. Bilge Hürmüzlü bu uygulamayı, yakım işlemi sona erdikten sonra mezarı söndürme amacıyla yapıldığını öne sürmektedir. Hürmüzlü, Akpınar, s. 244.
[367] Ekip üyesi olarak yer aldığım, kazısını gerçekleştirdiğim Batı Nekropolisi içerisine giren parselin B bölümünde ortaya çıkarılan kremasyon mezarlarda odun kütükleri bütün halde çok iyi korunmuş olarak tespit edilmiştir.
[368] M-35 numaralı mezar P-2, M-36 numaralı mezar ise P-1 çevirmesi içerisinde yer almaktadır.

P-5 çevirmesi üzerinde yoğunluk görülmektedir. İkincil kremasyon gömü örneği Teos Batı Nekropolisi'nde tek bir örnek ile temsil edilmektedir. M-29 numaralı mezar, formu belirlenemeyen orta ölçekli bir kap içerisine, yakma işlemi uygulanmış kemiklerin doldurulup, olasılıkla bir çukur kazılıp, bu çukur içerisine bırakılmasıyla gerçekleştirilmiştir[369]. Kremasyonun yapıldıktan sonra kemiklerin bir kaba koyma geleneği özellikle İlyada destanında aktarılmaktadır. Klazomenai nekropolislerinde urne içine koyulmuş ikincil kremasyon mezarlar görülmemiştir. Bu tip kremasyon mezarları Teos kolonisi Abdera'da görülmektedir[370]. Abdera'da kemikleri toplanıp urneye koyulan ölen bireylerin yakma işlemi için ortak bir alan vardır[371].

Teos Batı Nekropolisi'nde buluntular doğrultusunda bazı kremasyon mezarların tarihlendirilmesi mümkündür. M-24, M-29, M-31, M-33 ve M-34 numaralı birincil kremasyonlardan mezar hediyeleri ele geçmiştir. Bu mezar hediyelerinin nasıl bırakıldığı konusunda, bulundukları konum itibariyle bazı veriler mevcuttur. M-29 mezarına ait hediyeler yanık tabakanın hemen yakınında ele geçerken, diğer mezarların buluntuları yakım işleminin yapıldığı alan içerisinden bulunmuştur[372]. Bunun yanı sıra kremasyonların yakınında ve çevresinde parçalar halinde, kırılmış seramik fragmanları gözlemlenmiştir. Nekropolis alanında tespit edilmiş en erken kremasyon gömü, P-5 çevirmesi içerisinde yer alan M-29 numaralı mezardır. 1.90 m x 1.50 m boyutlarında ki bir alan üzerinde yakım işlemi gerçekleşmiş, üç adet bantlı skyphos yanık alanın hemen bitişiğinden bulunmuştur. MÖ 6. yüzyıl son çeyreğine tarihlendirdiğimiz bu gömünün verileri Arkaik Dönemde kremasyon geleneğinin varlığını kanıtlamaktadır. M-34 numaralı kremasyon gömü, P-4 çevirmesi üzerinde daire plana yakın bir alan içerisinde bulunmuştur. Mezar içerisinden ele geçen buluntular MÖ 5. ve 4. yüzyıl aralığına işaret etmektedir[373]. P-5 kümesi içerisinde tespit edilen, M-34 numaralı mezar gibi dikdörtgen plana sahip bir çevirme içerisinde yer alan M-24 gömüsü, 1.90 m x 0.90 m ölçülerinde bir alanda

[369] Mezarın hemen yakınında yer alan M-26 ve M-27 numaralı birincil kremasyon mezarlardan birinin, bu mezarın yakma işleminin gerçekleştirildiği alan olması düşünülebilir.
[370] Evi Skarlatidou, Η Καύση των νεκρών σταΆβδηρα κατά την πρώιμη αρχαϊκή εποχή", **Καύσεις στηνΕποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχήτου Σιδήρου**, Ed. N. Chr. Stampolidis, Athens, 2001, ss. 334, 335.
[371] Skarlatidou, s. 334, 335.
[372] Klazomenai Akpınar Nekropolisi'nde Arkaik Döneme tarihlenen kremasyonların etrafına koku kapları yerleştirilmiştir. Hürmüzlü, Akpınar, s. 243.
[373] Çevirme içerisinde sadece bir mezar ele geçmesi ve geniş bir tarih aralığında yer alması bu çevirme içinin birden fazla kullanımı olduğuna işaret edebilir.

yakılmıştır. Mezar içerisinden ele geçen lekythos[374] sayesinde gömü, MÖ 4. yüzyıl ikinci çeyreğine tarihlendirilebilir. Nekropolis alanından son tarihlendirilen örnek ise, P-5 kümesi üzerinde, yukarıda ki örnekler ile benzer biçime sahip M-33 numaralı mezardır. 2.04 m x 1.80 m ölçülerinde ki gömü, içerisinde çıkan amphoriskos[375] buluntusu aracılığıyla MÖ 4. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmelidir.

Tüm kremasyon verileri değerlendirildiğinde MÖ 6. yüzyıldan MÖ 4. yüzyıla değin yakarak gömme geleneğinin uygulandığı tespitinde bulunulabilir.

5.1.8. Anıtsal Mezar

Alan içerisinde, üzeri toprak yığını halinde keşfedilen, tespit edildiği an itibariyle tümülüs izlenimi veren mezar, kare plana sahiptir. Mezar 9.14 m x 9.11 m boyutlarındadır. Bazı kısımları traşlanarak düzeltilmiş bir anakayanın üzerinde inşa edilmiş olup, düzgün olmayan taşlardan bir yığma tepe olarak oluşturulmuştur. İç kısım duvarları niteliksiz taşlardan düzgün bir taş işçiliği ile örülmüş, dış kısmı ise büyük boyutlu düzgün taşlardan oluşturularak meydana getirilmiştir. Olasılıkla iç yan duvarlarıda düzgün bloklar ile kaplanmış olmalıdır. Kuzey kısmındaki örgünün tabanda yer alan tek sırası korunmuştur. Ölen bireye ait herhangi bir veri ve tarihlendirici unsurlar bulunamamıştır.

[374] Lekythos üzerinde yoğun bir biçimde yanık izleri izlenmektedir. Ölen bireyin yakılması sırasında bu buluntunun bırakılmış olması olasıdır.
[375] Lekythos örneğinde olduğu gibi amphoriskosun üzerinde de yanık izleri görülmektedir.

ALTINCI BÖLÜM
BULUNTULAR

6.1. PİŞMİŞ TOPRAK BULUNTULAR

6.1.1. Seramikler

6.1.1.1. Şişeler

6.1.1.1.1. Alabastronlar

Alabastronlar, günlük yaşamda işlev gören bir obje olmasının yanı sıra ölen bireylerin mezarlarına bırakılan bir hediye olarakta uzun yıllar kullanılmış popüler bir kaptır. Biçimsel bakımdan tanımlandığında, ağız kısmı yuvarlak ve disk şeklinde olan, çok dar boyunlu, uzun, ince, silindirik gövdeye sahip, sivri dipli bir üründür. Günlük yaşamdaki kullanım amacı daha çok kozmetik ürünlerinin saklanmasına ve kolayca kullanılmasına yöneliktir[376]. Bu sebeple el ile kavranabilen ve taşınabilen bir form olarak tasarlanmıştır ancak; dip kısmının etkisiyle, düz zeminde sabit durması zor bir form olmasının sonucu olarak *alabastrotheke* adı verilen bir altlık ile kullanılmıştır[377]. Form, *alabastos*, *alabastro* ve *alabastron* gibi farklı isimlerle de ifade edilmiştir[378]. MS 10. yüzyılda yaşamış Bizanslı filolog Suidias lekythos ile birlikte Atinalıların kullandığı kulpsuz bir parfüm kabı olarak alabastronu tanımlarken[379], Herodotos mermer bir koku kabı olarak bu kapları nitelendirmiş[380], Plinius ise kendi dönemi içinde alabastronların en çok kullanılan (özellikle kadınlar

[376] Darrell Arlynn Amyx, "The Attic Stelai: Part III. Vases and other Containers", **Hesperia**, Cilt: 27, No: 4, 1958, s. 216; İlknur Özgen ve Jean Öztürk, **Heritage Recovered The Lydian Treasure**, Kültür Bakanlığı, İstanbul, 1996, s. 121.
[377] Charles Victor Daremberg ve Edmond Saglio, **Dictionnaire Des Antiquites Grecques et Romaines**, Graz, 1963, s. 177, Fig. 207, 208.
[378] Gisela Marie Augusta Richter ve Marjorie Josephine Milne, **Shapes and Names of Athenian Vases**, New York, 1935, s. 17; Günther Hölbl, "Zur kunsthistorichen Stellung der ägyptischen Alabastra aus Fayence", **Studien zur altägyptischen Keramik**, Ed. Dorothea Arnold, Philipp von Zabern, 1981, s. 44.
[379] Maxwell George Kanowski, **Containers of Classical Greece: A Handbook of Shapes**, University of Queensland Press, New York, 1984, s. 16.
[380] Herodotos, III, 20.

tarafından) form olduğunu belirtmiştir[381]. Alabastronlar özellikle kadınların kullandığı bir form olarak bilinmektedir ancak erkek bireylerin heroonlarına bırakılan hediyeler arasında da bu tip kapların ele geçtiği kaydedilmiştir[382]. Formun erken örnekleri MÖ 3. binyılda Orta Krallık Dönemi'nden itibaren Mısır coğrafyasında izlenmektedir[383]. Mısır coğrafyasında ilk olarak alabester taşından üretilen erken alabastronların isim kökeninin üretildiği taştan geldiği düşünülmektedir. Mısır'da Bubostos kenti tanrıçası Ebaste'nin kabı olarak bilinen alabastronun[384], Mısır'da en yaygın kullanıldığı dönem 21. Hanedan Dönemi ve sonrasındadır[385]. Özellikle Grek coğrafyasının MÖ I. binyılda doğu ile kurduğu etkileşimin sonucu olarak, alabastronlar çok tercih edilen bir form haline gelmiştir. Grek Dünyasında da popüler olan klasik form örneklerin benzerleri bu dönemde Kahire'de ele geçmiş buluntular ile kanıtlanmıştır[386]. Arkeolojik verilere bakıldığında ise MÖ 5. yüzyıl kırmızı figür vazo örneklerinde alabastronların kullanımı üzerine betimlemeler yer almaktadır. Phiale Ressamının boyadığı iki hydria örneğinde, hem oturan bir kadın figürinin elinde tuttuğu alabastron[387], hem de duvarda asılmış bir alabastron örneğinde[388] kadınların kullanımına yönelik yapıldığını kanıtlar niteliktedir. Alabastronların MÖ 5. yüzyılda popüleritesinin artmasında mezar ile ilintili kullanımlarda gözükmektedir. Sabaouroff Ressamının resmettiği bir mezar stelinde, karşısında alabastron tutan hizmetçi figürü, formun kullanımına dair örneklerden biridir[389]. Ayrıca alabastronların önemli bir mezar hediyesi olarak, seçkin kişiler ya da yöneticilerin mezarlarında kullanılmış olduğuna dair veriler kuvvetlidir[390].

---

[381] Plinius, NH, IX, 113; XXI, 14.
[382] Hans Eberhard Angermeier, **Das Alabastron: Ein Beitrag zur Lekythen Forschung**, Giessen, Glagow, 1936, s. 46.
[383] Amyx, s. 214.
[384] Kurt Sethe, "Die Bau und Denkmalsteine der alten Ägypter und ihre Namen", **Sitzungsberichte der Preußischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin**, Philosophisch-Historische Klasse, 1933, ss. 887-889.
[385] Amyx, s. 214.
[386] Wilhelm von Bissing, **Musée du Caire, Catalogue general: Steingefässe,** Vienna, 1904-1907, Pl. 3, No. 18317, 18322, 18325, 18326.
[387] John Davidson Beazley, **Attic Red-Figure Vase-Painters**, 2nd edition, Clarendon Press, Oxford, 1963, No. 1020.96.
[388] John Oakley, **The Phiale Painter**, P. von Zabern, Mainz, 1990, (Phiale), Pl. 74 A-B, No. 94.
[389] Oakley, Picturing, s. 162, Fig. 122.
[390] Alabastronlar, Lydia örneklerinde yönetici veya önemli statüde kişiler için inşa edilmiş tümülüslerden çıkan bir mezar hediyesi olarak göze çarpmaktadır. Bkz. Christopher Havemeyer Roosevelt, "Stone Alabastra in Western Anatolia", **New Approaches to Old Stones: Recent Studies**

Korinth ve Attika olarak iki ana gruba ayrılan alabastronun, Grek dünyasında ilk kez üretilmesi Korinth coğrafyasında görülmektedir. Bunun yanı sıra Erken Korinth sonu ile Orta Korinth başı arasında örneklerin görüldüğü halka biçimli kaide şeklinde üretilmiş Columbus alabastronları alt bir grup olarak değerlendirilebilir[391]. Kronolojik olarak birinci tip olan Korinth alabastronlarının en erken örnekleri MÖ 650 civarına verilmektedir[392]. Korinth alabastronlarının, Attika tipinden farklı olarak Asur etkili bir tip olduğu düşünülmektedir[393]. Korinth tipi örnekler şişkin gövdeli, yuvarlak dipli, dışa dönük ağızlı ve tek kulplu olup daha çok aryballoslar ile yakın benzerlikler gösterir. İkinci grup olan Attika tipi alabastronlar form olarak disk ağızlı, dibe doğru genişleyen uzun gövdeli, sivri dipli ve kulpsuz olarak tanımlanabilir. Bazı örneklerde, disk bölümünün altında, her iki kısmına da uygulanmış kulakçıklar bulunmaktadır. Attika tipi alabastronların ortaya çıkışı için MÖ 550 civarı verilebilir. Atina Agorasında Amasis Ressamının boyadığı bir alabastron en erken Attika tip alabastron olarak kabul edilmektedir[394]. MÖ 5. yüzyıldan itibaren formun popüleritesi artarken, Attika tipi alabastronlar form olarak çok fazla değişim göstermezler[395]. MÖ 5. yüzyılın ortalarından itibaren önemini kaybetmeye başlayan alabastronların yerini lekythoslar almıştır. Bunda kullanım işlevinin özellikle kaide kısmının lekythoslarda daha elverişli olması etkilidir. Ancak alabastronların Hellenistik Dönem içlerine kadar üretimi devam etmiştir.

Çoğunlukla taş ve pişmiş topraktan üretilen bir kap olan alabastronların, cam ve metal olarak yapıldığı örneklerde bilinmektedir. Alabaster taşından yapılan alabastronlar MÖ 6. yüzyıldan MÖ 4. yüzyıla değin Grek dünyasında en çok tercih edilen formlardan biri haline gelmiş, Hellenistik Dönem boyunca da kullanılmaya devam etmiştir[396]. Pers Dönemi'nde de alabastronların çok kullanılan bir ürün olarak işlev gördüğünü antik kaynaklar aracılığıyla bilmekteyiz. Herodot, Pers kralı Kambyses'in Etiyopyalılara kraliyet hediyesi olarak alabastronları gönderdiğini

---

of Ground Stone Artifacts, Ed. Yorke M. Rowan-Jennie R. Ebeling, Equinox Publishing, 2008, s. 291.

[391] Meral Akurgal, **Korinth Seramiği**, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1997, s. 54.

[392] Darrell Arlynn Amyx ve Patricia Lawrance, **Archaic Corinthian Pottery and The Anaploga Well**, Corinth, Cilt: VII, Sayı: 2, New Jersey, 1975, Pl. 1, No. 1.

[393] Humfry Payne, **Necrocorinthia: A Study of Corinthian Art in the Archaic Period**, Clarendon Press, Oxford, 1931, s. 269; Amyx, s. 215.

[394] Eugene Vanderpool, "An Alabastron by the Amasis Painter", **Hesperia**, Cilt: 8, Sayı: 3, 1939, (Amasis), s. 248, Fig. 1-7.

[395] Richter ve Milne, s. 17.

[396] Roosevelt, Alabastra, s. 289.

aktarmaktadır[397]. Pişmiş topraktanda ağırlıklı olarak üretilen alabastronların, MÖ 6. yüzyıldan sonra da camdan örnekleri Grek coğrafyasında belirlenmiştir. Bu tip örneklere Grek dünyasına göre İtalya'da daha sıklıkla rastlanmaktadır.

Teos Nekropolisi'nden farklı tiplerde olduğu saptanan, mezarlara bırakılmış toplam kırk dört adet alabastron bulunmuştur. Bu alabastronların sekizi alabaster taşından, geriye kalan otuz altısı pişmiş topraktan üretilmiştir. Alabaster taşından üretilen alabastronlar pithos, bir geç örnek çatı kiremidi ve lahit mezarlardan tespit edilirken, pişmiş toprak alabastronların tümü çatı kiremidi mezarlardan bulunmuştur.

Sekiz adet ele geçen alabaster alabastronların formları birbirine yakındır. Disk şeklinde ağız, kısa ve şişkin boyun, silindirik gövde ve yuvarlak dipli taban olarak tanımlanabilir. Altı örneği silindirik, diğer ikisini ise şişkin gövdeli olarak gruplandırmak mümkündür. Ancak bu tiplerin kullanımı birbirlerine yakın zaman dilimleri içerisinde olmuştur. Alabaster alabastronlar pişmiş toprak Klazomenai lahitleri ile pithos ve çatı kiremidi mezarlardan bulunmuş, buluntular mezar içerisinden ele geçmiştir[398]. 24, 75, 79, 118, 119 ve 297 katalog numaralı alabastronlar form olarak silindirik biçime daha yakınken, 41 ve 80 numaralı örnekler şişkin gövdelere sahip örneklerdir. M-22 numaralı pişmiş toprak lahit mezardan bulunan 41 numaralı alabastron ile M-41 numaralı lahit mezarın buluntusu 80 katalog numaralı alabastron dibe doğru genişleyen şişkin gövdesi ile diğer altı örnekten ayrılmaktadır. Mezar hediyelerinin Ephesos ile Sardes'te ki iki tümülüsten ve Klazomenai'de lahit mezardan ele geçen benzer örnekleri paralelinde MÖ 6. yüzyılın sonu ile MÖ 5. yüzyıl başına tarihlendirilmesi uygundur[399]. M-12 numaralı pişmiş toprak lahit mezardan ele geçen 24 katalog numaralı alabastronun ağız ve dip kısmı korunamamıştır. Silindirik ve dibe doğru çok hafif genişleyen gövde ile çift taraflı kulakçıkları korunan alabastron, MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmektedir[400].

---

[397] Herodotos, III. 20.

[398] Tüm alabaster alabastronlar ölen bireyin yanına yatay şekilde bırakılmıştır. Benzer bırakılış şekli pişmiş toprak alabastron için de geçerlidir.

[399] Sardes'te ki benzer örnek için bkz. Roosevelt, Alabastra, s. 287, Fig. 18. 2; Ephesos benzeri için bkz. Peter Scherrer ve Elisabeth Trinkl, **Die Tetragonos Agora in Ephesos**, FIE, Cilt: XIII/2, Wien, 2006, s. 161, Taf. 36, Abb. 169, Kat. No. 269. Klazomenai'de lahit mezardan ele geçen örnek için bkz. Seval Konak, "Some Remarks on Newly Discovered Graves at Klazomenai", **Keramos Ceramics: A Cultural Approach**, Ed. Gül Gürtekin Demir-Hüseyin Cevizoğlu-Yasemin Polat-Gürcan Polat, Proceedings of the First International Conference at Ege University, Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara, 2015, (Klazomenai), s. 315, Fig. 4, Cat. No. 5.

[400] Atina'da mezar kontekstinden ele geçen benzer örnek için bkz. Cedric Boulter, "Graves in Lenormant Street, Athens", **Hesperia**, Cilt: 32, Sayı: 2, 1963, (Lenormant), s. 125, Pl. 45, No. G-3;

Benzer biçime sahip diğer buluntu ise M-38 numaralı pithos mezardan ele geçen 75 numaralı alabastrondur. Tamamı korunan mezar hediyesi, dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, ince ve geniş çaplı ağız diskli, kısa silindirik boyunlu, hafif profillendirilmiş omuzlu, gövdede dikdörtgen çıkıntılı karşılıklı kulp tutamaklı, dibe doğru genişleyen gövdeli, yuvarlatılmış diplidir. Paralel örnekleri doğrultusunda, eser MÖ 5. yüzyıla aittir[401]. M-41 numaralı mezar içerisinden ele geçen 79 katalog numaralı alabastron ise hafif şişkin silindirik gövdesinin yanında, dar disk kısmı ile diğer iki örnekten ayrılmaktadır. Kulakçık kısmı korunan buluntu MÖ 6. yüzyıl başı MÖ 5. yüzyıl sonuna tarihlendirilmektedir[402]. M-60 numaralı sanduka mezar içerisinden gelen, ölen bireyin her iki yanına bırakılan 118 ve 119 katalog numaralı alabastronlar form olarak birbirine yakın biçimdedir. Ağız kısmını oluşturan disk, gövdenin ve dibin çapından büyük olup, kısa ve kalın boyun kısmından gövde kısmına geçişi yumuşaktır. Gövdeden dip kısmına ise hafif bir genişleme mevcuttur. Hem benzer örnekleri hem de mezarın içinden gelen minyatür oinokhoenin doğrultusunda MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmelidir[403]. M-127 numaralı çatı kiremidinden gelen 297 katalog numaralı buluntu, geniş disk kısmı, kısa ve kalın boyun ile dibe genişleyen gövdesiyle diğer silindirik alabastronlardan farklı özellikler göstermektedir. İnce ve kırılgan malzemeye sahip bu alabastron, MÖ 5. yüzyıl son çeyreğinden MÖ 4. yüzyıl başlarına tarihlendirilebilir[404].

Rodos benzerleri için bkz. Giulio Jacopi, **Scavi Nelle Necropoli Camiresi 1929-1930**, Clara Rhodos, Cilt: IV, Rodi, 1931, (Camiresi), s. 112, Fig. 101, s. 133, Fig. 126.

[401] Atina'da mezar kontekstinden ele geçen benzer örnek için bkz. Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Rodos benzerleri için bkz. Jacopi, Camiresi, s. 112, Fig. 101, s. 118, Fig. 108, s. 135, Fig. 128, s. 249, Fig. 269; Nurten Sevinç ve diğerleri, "A Child's Sarcophagus From the Salvage Excavations at Gümüşçay", **Studia Troica**, Cilt: 9, s. 491, Fig. 3, No. 3.

[402] Samos benzeri için bkz. Löwe, ss. 31-32, Grab 12.1; Rodos benzeri için bkz. Jacopi, Camiresi, s. 108, Fig. 96, No. 12880; Sardes'te tümülüsten ele geçen örnek için bkz. Roosevelt, Alabastra, s. 287, Fig. 18. 2.

[403] Rodos'ta ele geçen benzer örnekler için bkz. Giulio Jacopi, **Scavi Nella Necropoli Di Jalisso 1924-1928**, Clara Rhodos, Cilt: III, Rodi, 1929, (Jalisso), s. 250, Fig. 247, No. 12002, s. 155, Fig. 148, No. 6648; Jacopi, Camiresi, s. 118, Fig. 108, No. 13067, s. 329, Fig. 365; Sardes benzerleri için bkz. Christopher Havemeyer Roosevelt, "Lale Tepe: A Late Lydian Tumulus Near Sardis 1. Introduction, Excavation, and Finds", **Love for Lydia**, A Sardis Anniversary Volume Presented to Crawford H. Greenewalt, Jr. Ed. Nicholas D. Cahill, Report 4, London, 2008, Lale Tepe, ss. 17-18, Fig. 16, No. 7-8; Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Schlörb Vierneisel, s. 39, Beilage 30.4, No. 3.

[404] Atina örneği için bkz. Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Kerameikos'tan mezar içerisinden bulunan örnek için bkz. Wilfried K. Kovacsovics**, Die Eckterrasse an der Gräberstraße des Kerameikos**, Kerameikos, Cilt: XIV, De Gruyter, Berlin, 1990, s. 36, Taf. 34.9, No. 24.11; Ephesos örneği için bkz. Evren ve İçten, s. 44, Şekil 6; Abdera'da ele geçen, MÖ 5. yüzyıl sonu-MÖ 4. yüzyıl başına tarihlendirilen benzer bir örnek için bkz. Constantina Kallintzi, "Αλάβαστρα από το νεκροταφείο των αρχαίων Αβδήρων", **ΠΕΡΙ ΘΡΑΚΗΣ**, Sayı: 3, 2003, (Αλάβαστρα), s. 29, Σχ. 10,

İstatistiksel olarak en yoğun grubu oluşturan ve pişmiş toprak malzemeden yapılmış alabastronların büyük çoğunluğu mezar içlerinden bulunmuştur. Buluntu grubunun tümü, tabakadan çıkan iki örnek hariç, çatı kiremidi tipindeki inhumasyon mezarların içerisinden tespit edilmiştir. Ölen bireylerin yanına tek sıra halinde dizilerek yerleştirilmiş durumda bulunmuş olan alabastronlar, biçimsel açıdan küçük değişiklikler göstermesine karşın, benzer bir forma sahiptir. Özellikle unguentariumlar ile birlikte bulunan ve birbirine yakın tarih aralığında üretildiğini saptadığımız bu buluntuları, aşağıda mezar kontekstlerine bağlı kalarak değerlendirdik[405].

M-70 numaralı çatı kiremidi mezar, üzerinden ve çevresinden ele geçen birbirinden farklı buluntulara sahiptir. 139 ve 140 katalog numaralı iki alabastron çatı kiremidi kapakların üzerinde tespit edilmiştir. Diğer örneklere göre orantılı bir şekilde dibe doğru genişleyen gövdeye sahip olan 139 numaralı alabastronun benzerleri Miletos[406], Mylasa[407] ve Argos'ta[408] görülmektedir. Mezar ile ilişkili oinokhoe, amphora, guttus ve kâsenin özelliklerini göz önüne aldığımızda, her iki alabastronda MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir[409].

M-87 numaralı çatı kiremidi mezar içerisinden, olasılıkla gömüsü yapılan bireyin yanına bırakılmış toplam altı adet alabastron bulunmuştur. Tüm buluntular temel olarak silindirik bir forma sahiptir ancak gövde kısımlarında kısmen biçim değişiklikleri mevcuttur. 178 katalog numaralı örnek, mezardan çıkan diğer alabastronlara göre boyun kısmından başlamak üzere dibe doğru genişleyen oldukça

---

Φώτ 10. Taoufik Redissi, "Les alabastrons égyptiens et égyptisants de Carthage", **Africa,** Cilt: XX, 2004, s. 191, Fig. 13.

[405] Özellikle kesin bir form gelişimi göstermediği bilinen alabastronların tarihlendirmesinde, başta unguentariumlar olmak üzere aynı mezar kontekstlerinden bulunan mezar hediyelerinden faydalanılmıştır. Hägg ve Fossey Asine'de mezar içerisinden bulunan alabastronları ağız kısmında ki farklılıklara göre sınıflandırmıştır. Tip A grubu aşağı eğik ağızlı ve omuzsuz, Tip B grubu ise düz ağızlı, hafif armudi gövdeli ve çıkıntılı omuzludur. Inga Hägg ve John M. Fossey, **The Hellenistic Necropolis and Later Structures on the Middle Slopes 1973-1977,** Excavations in the Barbouna Area at Asine, Cilt: 4, Ed. Inga Hägg-Robin Hägg, Uppsala, 1980, s. 96.

[406] Elke Forbeck, **Die Nekropolen von Milet: Die Grabungen 1901 bis 1909 und die Arbeiten der Jahre 1993 bis 1996**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ruhr-Universität Bochum, Bochum, 1998, s. 364, Taf. 314.1.

[407] Abuzer Kızıl, "1990-2005 Yılları Arasında Mylasa'da Kurtarma Kazıları Yapılan Mezarlar ve Buluntuları Üzerinde Genel Bir Değerlendirme", **Die Karer und die Anderen**, Internationales Kolloquium an der Freien Universitat Berlin, Ed. Frank Rumscheid, Bonn, 2009, s. 456, Resim 156.

[408] Philippe Bruneau, "Tombes D'Argos", **BCH**, Cilt: 94, Sayı: 2, 1970, s. 486, Fig. 135, No: 82.4.

[409] K-140 alabastronun benzerleri için bkz. Bruneau, s. 440, Fig. 2, No. 1.3; Forbeck, s. 372, Taf. 333.1; Kızıl, s. 456, Resim 156.

şişkin bir gövdeye sahiptir. Benzer örnekleri Miletos[410], Asine[411] ve Abdera'da[412] görülen alabastron, MÖ 4. yüzyıl sonu, MÖ 3. yüzyıl başına tarihlendirilebilir. Aynı mezardan çıkan, benzer örnekleri Miletos[413], Asine[414] Argos'da[415] görülen 179, 180 ve 181 numaralı üç alabastron, ilk örneğe göre daha dar bir gövdeye sahiptir. 177 ve 182 katalog numaralı iki örnek ise daha ince ve baton formuna yakındır. Miletos[416], Asine[417] ve Argos'ta[418] yakın örneklerini tespit ettiğimiz alabastronlar, kapasite bakımından da azalma göstermektedir. Üç farklı biçimde alabastron buluntularının tespit edildiği mezarda, hem aynı gömüden ele geçen kâse hem de benzer örneklerinin paralelinde MÖ 4. yüzyıl başı-MÖ 3. yüzyıl sonu uygun bir tarihtir.

M-93 numaralı mezar içerisinde ki ölen bireyin yanına yatay yerleştirilen 198 katalog numaralı alabastron dibe doğru hafif genişlemektedir. Miletos[419], Asine[420] ve Argos'ta[421] yakın örnekleri görülen alabastron, MÖ 4. yüzyıl sonu 3. yüzyıl başına tarihlendirilebilir. M-94 içinden ele geçen 200 numaralı alabastron ise şişkin gövdesiyle MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başına tarihlenmektedir[422]. Pişmiş toprak alabastron buluntuları arasında en erken özellik gösteren örnek, M-97 içerisinden bulunan 209 katalog numaralı alabastrondur. Gövde hizasını geçen, neredeyse dip kısmıyla aynı genişlikteki ağız tablası, omuzdan itibaren dibe genişleyen şişkin gövde kısmıyla MÖ 4. yüzyıl ortalarına tarihlenmektedir[423].

M-98 çatı kiremidi mezarından bulunan 214, 215, 216 ve 217 katalog numaralı alabastronlar yatay biçimde ölen birey için bırakılmışlardır. Ağız tablası dip kısmıyla aynı genişlikte, dibe doğru şişkinleşen gövdeye sahip baton formlu bu

[410] Forbeck, s. 339, Taf. 254.2.
[411] Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6.
[412] Kallintzi, Αλάβαστρα, s. 42, Φωτ. 16.
[413] Forbeck, s. 389, Taf. 375.2.
[414] Kat. No. 179 ve 180'in benzerleri için bkz. Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5; Kat. No. 181'in benzeri için bkz. Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6.
[415] Kat. No. 179 ve 180'in benzerleri için bkz. Bruneau, s. 486, Fig. 135, No. 82.4; Kat. No. 181'in benzeri için bkz. Bruneau, s. 486, Fig. 137, No. 82.6.
[416] Forbeck, s. 340, Taf. 258.1.
[417] Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2.
[418] Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2.
[419] Forbeck, s. 340, Taf. 258.1.
[420] Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6.
[421] Bruneau, s. 486, Fig. 135, No. 82.4.
[422] Miletos örneği için bkz. Forbeck, s. 381, Taf. 354.2; Argos örneği için bkz. Bruneau, s. 486, Fig. 137, No. 82.6; Asine'de bulunan benzer için bkz. Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3.
[423] Samothrake'de bulunan benzer örnek için bkz. Dusenbery, s. 174, D 111-4; Atina örneği için bkz. Barbara Schlörb-Vierneisel, "Eridanos – Nekropole I. Gräber und Opferstellen", **AM**, Cilt: 81, 1966, s. 70, Beilage 47.3, No. 131.2.

örneklerin benzerleri Miletos[424], Mylasa[425] ve Argos'ta[426] görülmektedir. Yakın örneklerin ve diğer tarihlendirilebilen mezarlardan ele geçen benzerlerinin paralelinde MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı uygun düşmektedir.

Bir diğer alabastron grubunun ele geçtiği gömü, M-100 çatı kiremidi mezarıdır. Ölen bireyin bacak kemiği yanına bırakılan üç alabastron iki farklı tiptedir. Benzer örneklerini Mylasa[427], Sardes[428], Asine[429] ve Argos'ta[430] saptadığımız 220 katalog numaralı alabastron, kısa ve şişkin gövdeye sahip olup, yerel özellikler göstermektedir. Diğer iki örnek (Kat. No. 221 ve Kat. No. 222) ise daha ince ve uzun formda olup, yukarıda bahsettiğimiz M-98 numaralı mezardan ele geçen alabastronlara benzemektedir[431]. Her iki buluntuda, mezarın içerisinden geçen kase ve unguentarium ile benzer örneklerin paralelinde MÖ 4. yüzyıl sonlarına verilebilir.

M-101 çatı kiremit mezar altından bulunan 228 katalog numaralı alabastron omuzdan dip kısmına orantılı bir şişkinliğe sahiptir. Mezar ile ilişkili olduğunu düşündüğümüz, Sardes[432] ve Argos'ta[433] tespit ettiğimiz benzerlerin ve mezardan çıkan diğer buluntuların paralelinde MÖ 4. yüzyıl sonlarına tarihlenmelidir.

M-103 mezarı içerisinden bulunan 235, 236, 237, 238 ve 239 katalog numaralı alabastronlar, ölen bireyin sol kısmına omuzdan dize kadar olan bölgede tek sıra halinde dizilerek bırakılmıştır. Belirgin olmasada farklı ve özensiz üretim özellikleri gösteren tüm alabastronlar, birlikte ele geçen erken unguentariumun yardımıyla MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başına tarihlendirilmelidir[434].

---

[424] Forbeck, s. 340, Taf. 258.1.
[425] Kızıl, s. 451, Res. 140.
[426] Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2.
[427] Kızıl, s. 444, Resim 110.
[428] Rotroff ve Oliver Jr. , s. 71, Pl. 45, No. 272.
[429] Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3.
[430] Bruneau, s. 440, Fig. 3, No. 1.4.
[431] Kat. No. 221'in paralelleri için bkz. Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Kızıl, s. 451, Resim 140; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5. Kat. No. 222'nin benzerleri için bkz. Bruneau, s. 486, Fig. 136, No. 82.5; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 6.
[432] Susan Irene Rotroff ve Andrew Oliver Jr., **The Hellenistic Pottery from Sardis: The Finds Through 1994**, Archaeological Exploration of Sardis, Cilt: 12, London, 2003, s. 71, Pl. 45, No. 273.
[433] Bruneau, s. 440, Fig. 2, No. 1.3.
[434] Benzer örnekler için bkz. Kat. No. 235: Bruneau, s. 484, Fig. 122, No. 81.5; Kızıl, s. 444, Resim 110, Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3. Kat. No. 236: Bruneau, s. 486, Fig. 137, No. 82.6; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3. Kat. No. 237: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Kızıl, s. 444, Resim 110. Kat. No. 238: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Rotroff ve Oliver Jr., s. 71, Pl. 45, No. 273; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3. Kat. No. 239: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Kızıl, s. 412, Resim 110; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 109, No. 4.

M-108, M-110 ve M-113 numaralı çatı kiremidi mezarlardan birer örnek olarak ele geçen 247, 253 ve 258 katalog numaralı alabastronlar, aynı mezarlardan bulunan unguentariumların katkısıyla MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başına tarihlenmektedir[435].

M-117 mezarından bulanan, en erken unguentarium örnekleriyle birlikte ele geçen 267 ve 268 katalog numaralı buluntular, yukarıda aktardığımız alabastronlar ile benzer özellikleri sürdürmektedir. 267 numaralı alabastron dip kısmıyla yakın genişliğe sahip ağız tablasına ve dibe genişleyen gövde kısmına sahipken, 268 numaralı örnek dip kısmında daha geniş bir ağız tablası ve omuz ile dip kısmıyla eşit genişliğe sahiptir[436]. Her iki alabastronda MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısından MÖ 3. yüzyıl başına tarihlendirilebilir.

M-120 mezarında tespit ettiğimiz 276 ve 278 numaralı iki alabastron yüksek ve kavisli ağız tablası, dar ve dibe doğru çok hafif genişleyen gövdeleri ile diğer buluntulardan ayrılmaktadır. Daha kısa boyuta sahip olan bu iki örnek, aynı mezardan ele geçen unguentariumların tarihlendirilmesini de göz önüne alarak MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısına verilebilir[437]. M-122 çatı kiremidi mezarı buluntuları ise M-120 mezarından bulunan alabastronlar ile yakın benzerlik göstermektedir. İncelediğimiz 284, 285, 286 ve 287 katalog numaralı buluntular, özellikle aynı mezardan bulunan unguentariumun yardımıyla MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başlarına tarihlendirilmelidir[438]. Aynı şekilde M-126 içerisinden gelen 295 katalog numaralı örnekte bu grup içerisine sokulabilir[439].

Mezar kontekstleri dışında, mezarlar ile yakın ilişkide olmadığını düşündüğümüz iki örnek nekropolis içerisinden bulunmuştur. 324 katalog numaralı

---

[435] Alabastronların benzerleri için bkz. Kat. No. 247: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Kızıl, s. 444, Resim 110; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5. Kat. No. 253: Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Kızıl, s. 444, Resim 110; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6. Kat. No. 258: Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Kızıl, s. 444, Resim. 110; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2.

[436] Her iki alabastron buluntusunun benzerleri için bkz. Kat. No. 267: Bruneau, s. 484, Fig. 122, No. 81.5; Kızıl, s. 444, Resim 110. Kat. No. 268: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2.

[437] Aşağıda değerlendirdiğimiz M-122 mezarı içerisinden bulunan alabastronlarda da benzer bir form görülmektedir. Ancak bu mezardan ele geçen unguentarium MÖ 4. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir. Olasılıkla bu ince form MÖ 3. yüzyıla değin kullanılmaya devam etmiştir. Alabastronların benzerleri için bkz. Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2.

[438] Buluntuların benzerleri için bkz. Kat.No: 284, Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Kızıl, s. 444, Resim 110. Kat.No: 285, Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Kızıl, s. 444, Resim 110. Kat. No. 286, Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Kızıl, s. 444, Resim 110; Kat. No. 287, Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2, Kızıl, s. 444, Resim 110.

[439] Paralel örnek için bkz. Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4.

alabastron şişkin ve dibe doğru orantılı genişleyen bir gövdeye sahiptir. 325 katalog numaralı daha ince bir formda olup, 324'e göre daha geniş ağız tablalıdır. Benzer örnekleri Argos[440] ve Miletos'da[441] bulunan her iki alabastronda, MÖ 4. yüzyıl sonu, MÖ 3. yüzyıl başına tarihlenmelidir.

Genel olarak değerlendirildiğinde, pişmiş toprak alabastronlar belirgin olarak tipolojisi yapılması zor bir buluntu grubudur. Teos Nekropolisi'nde ele geçen tüm alabastronlar iki örnek hariç, çatı kiremidi mezarların içerisine, ölen bireyin yanına yatay olarak bırakılmışlardır. Özellikle alabastronların tarihlendirilmesinin yapılmasında, birlikte bırakılan unguentariumların yardımına başvurulmuştur. MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısından başlamak üzere, MÖ 3. yüzyıla değin mezarların içerisine bırakılan bu alabastronlar için temel olarak iki form belirlenmiştir. Birinci form şişkin gövdeliler, ikinci form ise ince gövdeliler. Diğer yandan Asine örneklerinde olduğu gibi düz ve dışa eğik ağızlı bir sınıflandırma mümkündür. Ancak her iki formunda birlikte kullanılması, üretimin beraber sürdüğünü ve formun değişikliğe uğramadan MÖ 3. yüzyıl içlerine kadar devam ettiğini kanıtlamaktadır.

6.1.1.1.2. Lekythoslar

Lekythoslar MÖ 10. yüzyıldan itibaren başlayıp, MÖ 4. yüzyıla kadar biçimsel değişiklikler göstererek kullanılmış bir kap formudur. En erken örneklerine Protogeometrik Dönem'de hatta Submiken Döneminde rastlanan lekythoslar[442], düz konik ağızlı, tek kulplu, dar silindirik boyunlu, uzun ve oval gövdeli olarak tanımlanmaktadır. Formun Miken Dönemi'nde üretilen üzengi kulplu kaplarından doğduğu düşünülmektedir[443]. Form; yağ, sıvı vb. ürünleri saklamak amacıyla günlük yaşamda kullanılırken, ölü gömme geleneklerinin bir unsuru olarak hem mezar

[440] 324 katalog numaralı alabastron için bkz. Bruneau, s. 440, Fig. 3, No. 1.4; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5. 325 katalog numaralı alabastron için bkz. Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 387, Taf. 385.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6.
[441] 325 katalog numaralı alabastronun benzeri için bkz. Forbeck, s. 387, Taf. 375.2.
[442] Saul S. Weinberg, **The Geometric and Orientalizing Pottery**, Corinth, Cilt: 7, Sayı: 1, Cambridge, 1943, s. 22.
[443] Kanowski, s. 95.

içlerine hem de anıt mezarların basamaklarına ölen bireylere sunu amacıyla bırakılmıştır[444].

Formun gelişimini Attika Siyah Figür ve Beyaz Zeminli örnekler üzerinden izlemek mümkündür. Bu nedenle, gelişimi Teos Nekropolis alanı buluntularının doğrultusunda MÖ 6. yüzyıldan itibaren aktarmak yerinde bir yaklaşımdır. Lekythoslar, MÖ 6. yüzyıl başlarından itibaren, MÖ 4. yüzyıl sonuna kadar, kronolojik değişim göstererek farklı biçimlerde üretilmiştir. Haspels yaptığı sınıflandırmada, MÖ 6. yüzyılda üretilen ve kullanılan Deianeira tipini birinci grup olarak değerlendirmektedir[445]. Kendi içerisinde biçimsel farklılar nedeniyle iki gruba ayrılmaktadır. Birinci grup Alabastron-Deianeira olarak adlandırılırken, Gorgon grubu eserlerinin, bu tipin öncüsü olduğu ileri sürülmektedir[446]. Form açısından Korinth tipi alabastronlardan etkilenerek üretilmiş olan birinci grup[447], yuvarlatılmış dudak kenarlarına sahip, uzun, yumurta biçimli gövdeli, dışa doğru yayılan etek biçimli kaideli ve omuzdan ağıza bağlanan tek kulpludur. MÖ 6. yüzyılın başından itibaren yoğun olmak üzere, MÖ 6. yüzyıl üçüncü çeyreğine kadar bu tipler kullanım görmüştür[448]. İkincisi ise köken olarak Korinth aryballoslarından türetilmiş Aryballos-Deianeira olarak adlandırdığımız gruptur. Birinci grup ile paralel olarak, MÖ 6. yüzyılın başlarında ortaya çıkan Aryballos-Deianeira tipi, genel biçimini koruyarak MÖ 4. yüzyıl sonlarına kadar üretilmeye devam etmiştir. Temel olarak tanımlandığında, konik ağızlı, boyunsuz, küresel gövdeli ve dışa doğru yayılan alçak etek biçimli kaidelidir[449]. Formda MÖ 6. yüzyılda çok değişiklik olmamış, omuz kısmı erken örneklerde daha dik iken, yüzyılın sonlarına doğru daha düz bir görünüm almıştır. Konik biçimli ağız ise daralmaya ve uzamaya başlamıştır. MÖ 5. yüzyılda ise ağız daralmış ve boyun uzamış, gövdenin şişkinliği azalmaya başlayıp omuz düz hale gelmiştir. Kaide kısmı dışa çekik durumunu kaybetmiş ve düz biçime gelmiştir.

---

[444] Lekythoslar ile genel değerlendirmeler için bkz. Richter ve Milne, ss. 14-15; Donna C. Kurtz, **Athenian White Lekythoi: Patterns and Painters**, Clarendon Press, Oxford, 1975, s. 1 ve sonrası; Brian A. Sparkes ve Lucy Talcott, **Black and Plain Pottery of the 6th, 5th, 4th Centuries B.C.**, The Athenian Agora, Cilt: XII, Bölüm: 1-2, Princeton, 1970, ss. 150-155; Caroline Henriette Emilie Haspels, **Attic Black Figured Lekythos**, E. de Boccard, Paris, 1936, s. 1 ve sonrası.
[445] Haspels, s. 1.
[446] Payne, s. 193.
[447] Haspels, s. 1.
[448] Sparkes ve Talcott, Pl. 38, No. 1097, 1098, 1099; Mary Moore ve diğerleri, **Attic Black-Figured Pottery**, Agora, Cilt: 23, New Jersey, 1986, s. 43, Pl. 75, No. 798.
[449] Form gelişimi için bkz. Haspels, Pl. 4-5.

MÖ 4. yüzyılda, form çok değişikliğe uğramamıştır. Minyatür biçimli üretimlerde görülmektedir[450].

Silindir biçimli lekythoslar, uzun süre tercih edilmiş, ortaya çıkışı ile birlikte Deianeira tipi lekythoslarına göre daha fazla tercih edilmeye başlamıştır. Haspels MÖ 6. yüzyılın ikinci yarısını formun başlangıcı olarak kabul ederken, Daienera tipinin biçimsel özelliklerinin erken örneklerde kısmen devam ettiğini aktarmıştır[451]. Giderek silindirik bir forma doğru ilerleyen bu grup, MÖ 6. yüzyıl sonlarında standart formuna kavuşur[452]. Silindirik lekythoslar ile ilgili en kapsamlı çalışma Kerameikos buluntuları üzerinden ressam ve atölyelerin stil kritiklerini kullanarak sınıflandıran Ursula Knigge'dir[453]. Çalışmada silindirik lekythoslar altı farklı tipe ayrılmıştır. Tip 1'i yukarıda tanımladığımız Daienera tipi olarak isimlendirirken, Tip 2 ise omuzlu lekythosların erken örneklerinin başladığı formdur. Form yassı ağızlı, kısa dik boyunlu ve omuzdan gövdeye keskin geçişli, yumurta biçimli gövdeye sahip tiptir. MÖ 500-490 aralığı tarihlendirme kullanılmıştır. Tip 3, Tip 2 ye göre huni ağızlı, daha uzun bir boyna sahip, incelmiş gövdeli ve geniş kaideli olup MÖ 490-480 arasında kullanılmıştır. Tip 4, Tip 3'ün gelişim göstermiş biçimidir, dönüşümü daha silindirik bir forma devinirken, genel form daralmaya başlamıştır. MÖ 480-460 tarihlerinde üretim vardır. Tip V, Tip VI'nın öncüsü olarak görülebilir. Tip VI uzun boyun, geniş omuz ve kısa gövdeye sahiptir. Gövde süreç içerisinde incelmeye başlar.

Diğer bir grup ise ismini şeklinden alan kısa boyunlu, düz veya konik ağız biçimli, oval gövdeli, geniş halka kaideli bodur lekythoslardır. Kulp bu tiplerde omuzdan dikey bir şekilde bağlanmıştır. Attika kökenli bir form olarak gelişen[454], MÖ 5. yüzyılın ortalarından itibaren görülmeye başlayan bodur lekythoslar, unguentariumlar ortaya çıkıncaya kadar, MÖ 4. yüzyıl boyunca kullanılmaya devam etmiştir.

---

[450] Sparkes ve Talcott, Pl. 1109-1111.
[451] Haspels, s. 7.
[452] Haspels, s. 69.
[453] Ursula Knigge, **Der Südhügel, Kerameikos Ergebnisse der Ausgrabungen**, Cilt: IX, Walter de Gruyter, Berlin, 1976, (Kerameikos), s. 31 ve devamı.
[454] Rudolph Attika örneklerinin Korinth ve Anadolu örneklerine göre daha erken olduğunu belirtmektedir. Wolf Rudolph, **Die Bauchlekythos: ein Beitrag zur Formgeschichte der attischen Keramik des 5. Jahrhunderts v. Chr.**, Bloomington, 1971, (Keramik), ss. 6-8.

Teos Nekropolisi'nden toplam on adet lekythos ele geçmiş, üretim bakımından, karınlı, silindirik ve bodur olmak üzere üç farklı form saptanmıştır. En erken buluntu grubunu oluşturan Daienera tipinde ki karınlı lekythoslardan iki adet buluntu mezarlarla ilişkili olarak değerlendirilmiştir[455]. M-10 numaralı pişmiş toprak Klazomenai tipi lahit içerisinden gelen basık gövdeli lekythos, düz ağız kenarına sahip, konik ağızlı, sığ ve dar boyunludur. Basık biçimli gövdeye sahip bu mezar buluntusu, geniş kaideli olup kulp, dar boyundan ve ağızdan çıkıp gövdenin başladığı kısma bağlanmıştır. 17 katalog numaralı basık gövdeli lekythosun yakın coğrafyada ki benzer örneği Klazomenai Yıldıztepe Nekropolisi'nde bulunmuştur[456]. Klazomenai örneği MÖ 6. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilmiştir. Samos'ta ele geçen diğer bir benzer buluntu ise Klazomenai örneği gibi MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilmiştir[457]. Karadeniz kolonisi Histria örneğinde ele geçen benzer lekythos ise MÖ 5. yüzyıl başlarına aittir[458]. Buluntu üzerinde bezeme korunamamıştır ancak ağız kısmında kırmızı firnis izleri izlenmektedir. Mezar içerisinden gelen bantlı skyphos ve benzer örnekler paralelinde, Teos buluntusu MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına, sonlarına tarihlendirilmelidir.

M-20 numaralı Klazomenai tipi pişmiş toprak lahit mezara ait olan küresel gövdeli lekythos, mezarın güneydoğu köşesine bırakılmıştır. Düz ağız kenarlı, konik ağızlı, dar ve kısa boyunlu, ortadan şişkin küresel gövdeli, geniş, yuvarlak kaidelidir. Kabın kulbu, boyun ile omuzun birleştiği noktadan başlayıp, omuz ile gövdenin birleştiği noktada sonlanmıştır. Dudak iç kısmı ve kulp siyah firnisle, boyun ile omuz arası dalgalı çizgiyle, omuzdan kaideye kadar siyah yatay bantla bezenmiştir. 36 katalog numaralı lekythosun benzer örnekleri Samos'ta[459], Miletos'ta[460] ve

---

[455] Bilge Hürmüzlü yüksek lisans tez çalışmasında değerlendirdiği karınlı lekythosları iki tipte isimlendirmiştir. Teos nekropolis alanından tespit edilen iki örneği, Hürmüzlü'nün adlandırmısana göre isimlendirdik. Bkz. Bilge Hürmüzlü, **Klazomenai'de M.Ö. 7. ve 6. Yüzyıl Bezemeli Vazo Formları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İzmir, 1995, (Bezemeli), ss. 131-133.

[456] Hürmüzlü, Bezemeli, s. 131, Lev. 71, No. 255; Güngör, Yıldıztepe, s. 96, Fig. 1-2, No. 80-04-11.

[457] Peter Kranz ve Reinhard Lullies, **CVA**, Cilt: 38, Kassel II, München, 1975, s. 20, Taf. 55.6.

[458] Petre Alexandrescu, **Histria IV, La céramique d'époque archaïque et classique (VIIe-IVes.)**, Editura Academiei Republicii Socialiste Romania, Bucarest, 1978, s. 690, Pl. 69.

[459] Boehlau, s. 50, Taf. VIII, No. 8.

[460] MÖ 6. yüzyıl 3. çeyreğine tarihlendirilen örnek için bkz. Wolfgang Schiering, "Milet: Eine Erweiterung der Grabung östlich des Athenatempels", **IstMitt**, Cilt: 29, 1979, ss. 106, 107, Taf. 25.2, Abb. 7.

Tokra'da[461] görülmektedir. Sardes örneğinde çocuk mezarı içerisinden ele geçen lekythos MÖ 6. yüzyılın ikinci yarısına verilmektedir[462]. Klazomenai tabakalarında MÖ 6. yüzyıl son çeyreğine tarihlendirilen lekythos bezeme organizasyonu ve form açısından diğer en yakın örnektir[463]. Benzer örneklerin ve birlikte ele geçen bezemeli biberonun doğrultusunda, Teos örneği MÖ 6. yüzyılın ikinci yarısına tarihlendirilebilir.

Alanda tek örnek ile temsil edilen 342 katalog numaralı silindirik lekythos ise mezar kontekstleri dışından G-13 plankaresinden ele geçmiştir. Hem kaide hem de ağız ve kulp kısmı korunmamış olan lekythos, ince ve dar boyunlu, boyundan omuza keskin geçişli, silindirik gövdelidir. Buluntu üzerine astar atıldıktan sonra firnis doğrudan uygulanmıştır. Gövde üzerinde üst kısımda iki sıra şerit, alt kısımda ise gövdenin 1/3 lük kısmı siyah firnis ile bezenmiştir. Boyun kısmında ise iki sıra şeklinde ışın ve dil motifi yer almaktadır. Kesin tarihleyici unsurlara sahip olmamasına rağmen Knigge'nin yaptığı sınıflandırma da Tip IV grubuna dahil edilebilir. 342 katalog numaralı buluntunun Kerameikos'ta mezar kontekstinden ele geçen bir lekythos ile form bakımından benzerlik gösterdiğini belirtebiliriz[464]. Söz konusu buluntu MÖ 480/470 arasına tarihlendirilebilir.

Teos Nekropolisi'nden bulunan üçüncü grup ise hem mezar kontekstlerinden hem de tabakalar içerisinden gelen toplam yedi adet olarak belirlenen bodur lekythoslardır. Yedi buluntunun altısı kırmızı figür tekniğinde, diğer tek örnek farklı bezeme kullanılarak üretilmiştir. 161 ve 340 katalog numaralı lekythoslar, form, uygulanan teknik ve bezeme anlayışı bakımından benzerdir. M-81 numaralı mezar içerisinden bulunan 161 katalog numaralı lekythos, boynun yarısından itibaren korunmuştur. Boyundan gövdeye yumuşak geçişli, oval gövdeli, dışa çekik alçak halka kaidelidir. Yer yer siyah firnis izleri korunan (özellikle gövde altı ve kaide kısmında) buluntunun gövde kısmının tam ortasında palmet bezemesi yer almaktadır.

[461] John Boardman ve John Hayes, **Excavations at Tocra 1963-1965: The Archaic Deposits I**, BSA, Supplementary, Cilt: 4, Oxford, 1966, s. 70, Pl. 48, No. 840.
[462] Crawford Hallock Greenewalt Jr., "Two Lydian Graves at Sardis", **California Studies in Classical Antiquity**, Cilt: 5, 1972, s. 117, Pl. 3.2, No. 12.
[463] Kozan Uzun, **Klazomenai Dalgalı Çizgi Bezekli Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007, s. 147, Fig. 102, No. E-7/E-8.
[464] Benzer örnek için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 112, Taf. 27.2, No. 6.

Olynthos[465], Rodos[466], Atina[467] ve Troia'da[468] bulunan örnekler ve aynı mezar konteksine ait olduğu düşünülen amphoriskosun paralelinde, lekythos MÖ 4. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilebilir. 340 katalog numaralı lekythos ise, hem form hem de bezeme anlayışı olarak 161 numaralı örnekle benzerlikler taşımaktadır. Konik ağızlı, düz ağız kenarlı, dar ve uzun boyunlu, oval gövdeli, dışa çekik halka kaidelidir. Formu ilk örnekle karşılaştırıldığında biraz daha uzatılmış biçimdedir. Siyah ve kırmızı firnis izleri korunan buluntunun tam ortasında palmet bezemesi uygulanmıştır. M-48 numaralı mezarın yakınında ele geçen ancak mezar ile ilişkili olduğunu düşünmediğimiz lekythosu, Olynthos[469], Rodos[470] ve Tenedos[471] depozitlerinde ki paralel örneklerin doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirmek yerinde olacaktır. I-11 plankaresi içerisinde bulunan, 341 katalog numaralı lekythos örneği ise 340 katalog numaralı buluntu gibi, düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, uzun ve dar boyunlu, boyundan omuza bağlanan tek şerit kulpludur. Lekythosun üzerinde astar ve firnis izleri izlenmektedir[472]. Lekythosun benzer örnekleri Olynthos[473], Rodos[474] ve Tenedos[475] nekropolislerinde mezar kontekstlerinden bulunmuştur. Paralel örneklerin doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilebilir. Bodur lekythos buluntuları arasında, M-24 numaralı birincil kremasyon mezar içerisinde ki yanık tabakadan bulunan 44 katalog numaralı lekythos, yukarıda tarihlendirdiğimiz iki buluntu ile form açısından yakındır. Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, dar ve silindirik boyunlu, tek şerit kulplu, oval gövdeli ve dışa çekik halka kaidelidir. Diğer örneklerle karşılaştırıldığında boyun

[465] David M. Robinson, **Mosaics, Vases, and Lamps of Olynthus Found in 1928 and 1931**, Excavations at Olynthus, Cilt: V, Baltimore, 1933, (Mosaics), s. 175, Pl. 142, No. 105; David, M. Robinson, **Vases Found in 1934 and 1938**, Excavations at Olynthus, Cilt: XIII, Baltimore, 1950, (Vases), s. 151, Pl. 104, No. 105.
[466] Mezar içersinden çıkan örnek için bkz. Jacopi, Jalisso, s. 162, Fig. 154, No. 10476.
[467] Eridanos Nekropolisi'nden ortaya çıkarılan lekythos için bkz. Schlörb-Vierneisel, Beilage 46.9, No. 122.2.
[468] Troia yerleşim katmanlarından çıkan palmetli lekythos için bkz. Blegen ve diğerleri, **Troy Settlements VIIa, VIIb and VIII**, Cilt: IV, Princeton University Press, Princeton, 1958, (Troy IV), s. 280, Pl. 316, No. 37.947; MÖ 4. yüzyıl tabakalarından çıkan örnekler için bkz. Andrea Berlin, "Ilion Before Alexander: A Fourth Century B.C. Ritual Deposit", **Studia Troica**, Cilt: 12, 2012, (Ilion), s. 147, Pl. 2, No. 6.
[469] Robinson, Vases, s. 153, Pl. 105, No. 104.
[470] Jacopi, Jalisso, s. 157, Fig. 150, No. 6713.
[471] Özkan, Tenedos, s. 74, Lev. 90, No. 113.
[472] Buluntu üzerinde ki olası bitkisel bir süsleme (palmet ?), aşınma nedeniyle yok olmuş olabilir.
[473] Robinson, Vases, s.153, Pl. 105, No. 104.
[474] Jacopi, Jalisso, s. 159, Fig. 152, No. 6679.
[475] Özkan, Tenedos, s. 374, Lev. 90, No.113.

kısmı daha kalın ve gövde ise biraz daha uzatılmış görünümündedir. Mezar içerisinden bulunan tek örnek olan lekythos, Theben[476], Olynthos[477], Samothrake[478] ve Tenedos[479] buluntularının paralelinde MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmektedir. M-43 çömlek mezar içerisinden bulunan 83 numaralı palmet bezemeli örnek Rodos[480], Olynthos[481] ve Tenedos[482] paralelleri doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmektedir. Son bodur lekythos ise M-80 numaralı çatı kiremidi mezar içerisinden gelen tek örnektir. Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, dar ve uzun boyunlu, omuzdan gövdeye yumuşak geçişli, oval gövdeli, dışa dönük alçak kaidelidir. Ağız ile kulbun başladığı yer ve kulbun üzeri siyah firnisle kaplanırken, boyun ve gövde üzerinde kaideye kadar uzanan simetrik olmayan baklava (ya da ağ) dilimi motifleri uygulanmıştır. Akdeniz dünyasında birçok mezar kontekstinden ve seramik depozitlerinde görülen bu tip lekythoslar MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlenmektedir. Teos Nekropolisi'nde tek örnek ile temsil edilen 158 katalog numaralı lekythos, standart bodur lekythos formuna sahip olup, gövde kısmı tamamı ağ motifi ile bezenmiştir. Birçok merkezde popüler olan bu form, Samothrake[483], Olynthos[484], Kyme[485], Karaçallı Nekropolisi[486] ve Kıbrıs[487] örneklerinin paralelinde MÖ 375-350 arasına tarihlendirilebilir.

Nekropolis alanında kırmızı figür tekniğinde bezenmiş iki adet lekythos daha bulunmuştur. 302 katalog numaralı kırmızı figür lekythos, M-130 mezarının üzerinden ele geçmiştir. Yukarıda değindiğimiz lekythos buluntularından farklı olarak basık biçimdedir ve daha küçülmüştür. Düz, tabla biçimli konik ağızlı, kısa ve dar silindirik boyunlu, geniş oval gövdeli, dışa dönük profilli düz alçak kaidelidir. Yüzeyinde yer yer aşınmalar olmasına rağmen siyah firnisli yüzey tamamında

[476] Ursula Heimberg, **Die Keramik des Kabirions**, Des Kabirenheiligtum bei Theben, Cilt: 3, Berlin: de Gruyter, 1982, s. 138, Taf. 17, No. 393.
[477] Robinson, Vases, s. 142, Pl. 109, No. 86 A.
[478] Dusenbery, s. 450, No. H-10-A.
[479] Özkan, Tenedos, s. 152, Lev. 89, No. 108.
[480] Jacopi, Jalisso, s. 157, Fig. 150, No. 6713.
[481] Robinson, Vases, s. 155, Pl. 106, No. 125.
[482] Özkan, Tenedos, s. 374, Pl. 90, No. 113.
[483] Dusenbery, s. 480, No. XR-4.
[484] Robinson, Mosaics, s. 182, Pl. 146, No. 479, s. 183, Pl. 147, No. 489; Robinson, Vases, s. 164, Pl. 108.
[485] Foça, ss. 55, 56, Lev. 10 b-c.
[486] Sedef Çokay-Kepçe, **Antalya Karaçallı Nekropolü: The Karaçallı Necropolis Near Antalya**, AKMED Yayınları, Antalya, 2006, s. 120, Kat. No. SF 13.
[487] Olof Vessberg ve Alfred Westholm, **The Hellenistic and Roman Periods in Cyprus**, The Swedish Cyprus Expedition, Cilt: IV, Sayı: 3, Stockholm, 1956, s. 59, Fig. 22, No. 3.

korunmuştur. Gövdenin tam ortasında kırmızı figür tekniğinde resmedilmiş geyik figürü yer almaktadır. Figür başı hafif yukarı bakar biçimde, iki kulağı arkada, arka ayakları çömelmiş, ön ayaklarından sağda ki kıvrılmış, solda ki ise geriye atıp kıvrılmadan önceki biçimde resmedilmiştir. Figürin oturduğu düzlem kırmızı renkte verilmiştir. Boyun ve vücudun ön bölümü ile arka ayaklarının anatomik detayları koyu renk (siyah ?) boya ile resmedilmiştir. Form açısından yakın örnekler Atina Agorası[488], Samothrake[489] ve Olynthos'ta[490], bezeme bakımından en yakın örneğini Viyana Müzesi'nde tespit ettiğimiz buluntu MÖ 4. yüzyıl başlarına tarihlenmelidir[491]. Nekropolis alanından dikkat çekici olarak değerlendirilebilecek son lekythos örneği ise, birincil kremasyon tipinde ki M-34 mezarından ele geçen 63 katalog numaralı buluntudur. Form olarak düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, omuza dikey bağlanan şerit kulplu, yuvarlağa yakın genişlikte oval gövdeli ve dışa dönük profile sahip alçak kaidelidir[492]. Teknik özellikleri ile Meidias Ressamının üslubunda resmedildiğini düşündüğümüz lekythos, süsleme ve figürler için dört ana bölüme ayrılmıştır. Boynun üzerinde, gövde ile başlangıç noktasında olan alt kısma doğru genişleyen, iki silme arasında yapılmış dil motifleri[493] ve bu dil motiflerinin hemen altında iki silme kuşağı arasında lotus-palmet bezemesi yer almaktadır. Lotus-palmet süslemelerinin arasında hem üstte hem de altta fırça darbeleriyle atılmış birer tane virgül formunda bezeme mevcuttur[494]. Kabın gövde kısmında ana bant olarak figürlerin yerleştirildiği sahne kısmı bulunmaktadır. Figürlerin yer aldığın bantın hemen altında, bu figürlerin oluşturduğu sahneyi sınırlandıran yumurta dizisi motifi, gövdenin bittiği kaide kısmının başladığı kısmın üstünde yer almaktadır[495]. Gövde de yer alan sahne üzerinde beş figür yer almaktadır. Tam ortada yer alan ana figür, bir

[488] Ağız kısmı benzer, MÖ 410-400'e tarihlendirilen örnek için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 316, Pl. 38, No. 1137, gövde kısmı benzer, MÖ 400-390'a tarihlendirilen örnek için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 316, Pl. 38, No. 1138.

[489] MÖ 400'lere tarihlendirilen mezar hediyesi olarak ölen bireye bırakılmış lekythos için bkz. Dusenbery, s. 658, No. H 7.2.

[490] MÖ 375-350 aralığına tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Robinson, Vases, s. 242, Pl. 167, No. 402.

[491] Benzer figür için bkz. Elisabeth Trinkl, **CVA**, Cilt: V, Wien, 2011, s. 86, Fig. 53, No. 5-6.

[492] MÖ 5. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilen benzer form için bkz. Lucilla Burn, **The Meidias Painter**, Oxford University Press, New York, 1987, Pl. 11.

[493] Meidias'a atfedilen birçok bodur lekythos örneğinde bu dil motiflerini görmek mümkündür.

[494] Lotus-palmet süslemelerinin kullanıldığı benzer örnekler için bkz. Beazley, No. 1326-66, No. 1326-69, No. 1324-45, Burn, No. MM-96, MM-109, MM 74.

[495] Meidias uslubunda boyanan birçok lekythos örneğinde görülen, figürlerin üzerine bastığı yumurta dizisi bezemesi sınırlayıcı unsur olarak kullanılmaktadır.

kadın olarak çizilmiştir[496]. Baş kısmı profilden verilen figürün saçları, enseden itibaren bir bant içerisinde arkaya topuz şeklinde bağlanmış, kulağın üstüne kadar saç kıvrımları belirginleştirilmiştir. Sağ kulağında yarı dairesel küpesi gözüken tanrıçanın, sağ gözü büyük çizilmiş, yüz kısmı hafif gülümser bir biçimde karşısında yer alan figüre tam karşıdan bakarak betimlenmiştir. Vücudu ¾ oranında resmedilen figürün, duruşu hafif sağa eğik biçimindedir. Sağ kol dirsekten, el ise bilekten kırık şekilde parmakları enseye doğru verilirken, sol kol hafif dirsekten kırık, bel kısmına dayanmış (?) el boşta bırakılmıştır. Khiton giyen tanrıçanın elbise detayları, kısa çizgiler ile verilmiş, göğüs kısmı ve khitonun katlandığı kısım belirginleştirilmiştir. Sağ ve sol omuzu ile beline bağladığı kuşak kısmı kalın siyah konturlarla vurgulanmıştır. Elbise ayak bileklerine kadar örtülmüş, sağ ayak karşıdan, sol ayak ise profilden verilmiştir.

Tanrıçanın karşısında omuz hizasında yer alan figür ise Erostur. Kanatlı ve çıplak olarak resmedilen Eros'un dış konturları siyah kalın çizgiler ile verilmiştir. Genç bir erkek olarak betimlenen Eros, üç dallı bir mersin ağacının üzerinde yer almaktadır. Baş kısmı profilden verilen figürün, saçları enseyi kapatacak şekilde yapılırken, alnının ortasında ince, düz ve sade bir bant kullanılmıştır. Bantın altından, alnın üzerinde saç kısmı gözükmektedir. Gözler Afrodit'in omuzlarına bakar şekilde resmedilirken, yüzünde belli belirsiz hafif bir gülümseme mevcuttur. Sırt kısmından çıkan iki kanat figürün üzerinde kapalı halde ancak hareketli olarak verilmiştir. ¾ oranında çizilen vücudun anatomi detayları fırçayla yapılmış, siyah çizgiler ile verilmiş, hafif, tanrıçaya eğik bir şekilde ifade edilmiştir. Sol kol, boşta yana açık, sağ kol ise dirsek sol bacağın üzerinde (?) olarak resmedilmiştir. Her iki bacakta mersin ağacının üzerinde dururken, sağ bacak dizden kırılmış, en üstteki mersin ağacının üzerinde, sol bacak ise onun hemen altındaki yaprağın üzerinde, diz kısmı çok hafif kırılmış bir biçimde betimlenmiştir.

Sahnenin yer aldığı gövde üzerindeki üçüncü ana figür ise bir erkek (?) betimlemesidir. Bir yere oturur şekilde resmedilen figürün oturduğu yerin üstünde, kendi kiyafeti vardır. Bu kıyafet ince fırça darbeleriyle siyah çizgilerle belirlenirken, figürün vücut kısmı beyaz boya kullanılarak yapılmıştır. Kırılmaya bağlı olarak yer yer eksik olan parçalar nedeniyle baş ve vücudun bazı kısımları izlenememektedir.

[496] Aşağıda ayrıntılarını aktaracağımız Eros'un bu ana figür karşısında durması, Afrodit olmasını güçlendirmektedir.

Sadece başın üstündeki saçı ile kuyruk şeklinde sırtına kadar inen kısmı gözükmektedir. Baş hafif öne eğik, sağ ayak önde, sol ayak ise dizden kırık bir şekilde geriye doğru atılmış biçimdedir. Figür elinde bir nesne[497] tutmaktadır.

Sahnede yer alan diğer iki figür ise ana figürlere yardımcı gözükmektedir. Aphrodite'nin hemen arkasında ki kadın figürü ayakta, sağ adımını atarken çizilmiştir. Başı tanrıçaya dönük figür sol eliyle bir sepet tutarken, sağ eli havada olasılıkla sepetten aldığı birşeyleri serpmektedir. Saçı ve saç bantı Aphrodite ile neredeyse aynı yapılan figürün elbise (khiton) detaylarına önem verilmemiş, daha sade işlenmiştir. Tanrıça ile kıyaslandığında ana figürün gerisinde resmedildiği görülmektedir. Lekythos üzerinde ki son figür ise, beyaza boyanmış ana figürin arkasında yer alan kadın figürüdür. Sağ ayağını dizden kıvırmış bir desteğin üstüne koyup, sol ayağı üzerinde durmaktadır. Sağ el dirsekten kıvrılmış, diz üzerinde öne doğru, sol ise bel üzerinde durmaktadır. Üzerinde yer alan khitonun elbise detayları yatay ve dikey çizgiler ile verilirken, anatomik detaylar göğüs üzerinde belirginleştirilmiştir[498]. Khiton sol bacağı tamamen örtmektedir. Eros ile ana kadın figürine bakar biçimde resmedilen baş kısmı ve hafif gülümseyen bir yüz ifadesi yer almaktadır. Topuz biçimde bağlanan saç ve baklava dilimleriyle şekillendirilmiş bir bant detayları görülmektedir[499].

İkonografik olarak değerlendirildiğinde, kanatlı genç erkek figüri soru işaretleri olmaksızın Eros'un betimlemesidir. Hemen karşısında duran ve ana figürlerden biri olan kadın Aphrodithe olması Eros'un varlığından dolayı bu ihtimali güçlendirmektedir. Beyaza boyanmış ve oturan figür ise Aphrodite'nin karşısında oturduğu varsayılırsa, güçlü duruşuyla tanrısal bir betimleme olarak değerlendirilebilir. Elinde tuttuğu nesne bir kılıç kabzası olma ihtimalinde Ares olarak gösterildiği düşünülebilir. Gerçek dünya ile ilişkilendirildiğinde, lekythos buluntusunun nekropolis sınırlarında ve bir kremasyon mezardan gelmiş olması ise

[497] Miletos'da Meidias'a atfedilen, kırmızı figür tekniğinde üretilmiş bir kap parçası üzerinde betimlenen kadın figürü, elinde benzer bir nesne tutmaktadır. Söz konusu örnek için bkz. Norbert Kunisch, **Milet: Funde aus Milet Die Attische Importkeramik**, Cilt: V, Sayı: 3, De Gruyter, Berlin, 2016, s. 200, Taf. 118, No. 1481.

[498] Sahnede yer alan tüm figürlerin elbise ayrıntılarını karşılaştırmak için bkz. Georges Nicole, **Meidias et Le Style Fleuri Dans La Céramique Attique**, Geneve, 1908, Pl. X-XII, Fig. 1-30.

[499] MÖ 5. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilen, Meidias'a atfedilen kadın figüründe benzer bir bant görülmektedir. Bkz. Dick Cramers ve Erika Simon, "Eine Neues Werk Des Meidias-Malers", **AA**, 1978, s. 71, Abb. 5.

beyaza boyanan figür ölen kişiyi simgelemesi, mezar hediyesini bırakanın ise Aphrodite üzerinden bir kadın olarak temsil edildiği öne sürülebilir.

6.1.1.1.3. Unguentariumlar

Hellenistik Dönemin başlarından itibaren yaygın bir form olarak büyük rağbet gören unguentariumlar, Akdeniz Dünyası'nda Orta Doğu'dan İspanya'ya kadar geniş bir coğrafyada kullanım görmüştür[500]. MÖ 4. yüzyılın ortalarından itibaren başlayıp MS. 7. yüzyıla kadar tipolojik değişimlere uğrayarak üretilen unguentariumun ismi ilk kez Fransız arkeologlar tarafından kullanılmıştır[501]. Bunun yanında *lacrimaria* ve *balsamaria* terimleri de unguentariumları isimlendirmede tercih edilmiştir[502]. Kullanılış amacı bakımından cenaze törenlerinde ağıt yakan kişilerin gözyaşlarını akıttığı bir kap olarak öne sürülmektedir[503]. Antik kaynaklar üzerinden bakıldığında ise vasa unguentaria sözcüğünü kullanan Pilinius'un bu kapları işaret ettiği düşünülebilir[504]. Terminolojik olarak kullanılan unguentarium ismi, kabın formundan ziyade, içinde yer alan ürünü ifade etmektedir. Tüm verilerin sonuçları doğrultusunda konunun uzmanları arasında isimlendirme konusunda kesin bir fikir oluşmamıştır ancak unguentarium ismi terminolojik olarak bu küçük şişeler için yaygın olarak kullanılmaktadır.

Birçok farklı materyalden yapılan unguentariumlar, ilk ortaya çıkışından itibaren pişmiş topraktan uzun süre kullanılmıştır. Roma Dönemi'nde cam teknolojisinin gelişmesi ile birlikte, camdan yapılan örnekler çoğalmaya başlamıştır. Bu durumun sonucu olarak cam örnekler, pişmiş toprak unguentarium üretimlerini form açısından şekillendirmiştir. Pişmiş toprak ve cam dışında gümüş, altın, mermer ve kurşun gibi ürünlerden de unguentariumların yapıldığı bilinmektedir.

Unguentariumların arkeolojik veriler doğrultusunda çeşitli alanlarda kullanıldığı kanıtlanmıştır. Günlük yaşamda kullanılmasına yönelik birçok yerleşim

---

[500] Virginia Anderson-Stojanovic, "The Cronology and Function of Ceramic Unguentaria", **AJA**, Cilt: 91, Sayı: 1, 1987, (Unguentaria), s. 105.
[501] Paul Gauckler, **Nécropoles puniques de Carthage**, Auguste Picard, Paris, 1915, s. 545.
[502] Anderson-Stojanovic, Unguentaria, s. 105.
[503] Birçok bilim insanı tarafından bu görüş reddedilmektedir. Anderson-Stojanovic Zebur'da geçen bir pasajda (56.8), gözyaşlarımı şişene akıt ifadesinden yola çıkarak uzmanlar tarafından düşünüldüğünü iletmektedir. Anderson-Stojanovic, Unguentaria, s. 106, dipnot 6.
[504] Plinius, NH, XXXVI, 12.

yerinde ele geçmiş örnekler mevcuttur[505]. Genel olarak ortaya atılan fikir bu kapların günlük yaşamda yağ, merhem, parfüm ve sıvı ürünleri vb. saklamak için kullanıldığı yönündedir[506]. Yerleşim yerlerinin dışında ise yoğun biçimde nekropolis alanlarında mezar hediyesi olarak ölen bireylerin mezarlarına bırakılmıştır[507]. Mezarlık alanlarda ele geçen örneklerin üretim kalitesi bakımından daha düşük bir seviyede olduğu düşünülmekte, kullanım yeri ve amacı, ürünün kalitesine işaret edebilmektedir[508]. Bunun yanı sıra kutsal alanlarda tespit edilmiş unguentarium örnekleri de mevcut olup, bu amaçla Pergamon'da adak eşyası olarak kutsal alana bırakılmış unguentariumlar ele geçmiştir[509]. Benzer şekilde Aigina'da Apollon kültüne bırakılan örnekler de tespit edilmiştir[510]. Unguentariumların betimsel açıdan yer aldığı diğer bir görsel veri ise mezar stelleridir. Ağırlıklı olarak Roma Dönemine ait stellerde yoğun olarak gösterilirken, az sayıda da olsa Hellenistik Dönem içerisine tarihlenen örnekler mevcuttur[511]. Unguentariumlar genellikle mezar stellerinde betimlenen kişi ya da kişilerin (resmedilen ölen birey veya yakın akrabasıda olabilir) üzerinde yer alan raflarda ve kapı bölmelerinde durmaktadır. Unguentariumlar hem kadın hem

[505] Yerleşim yerlerinde ele geçen örnekler için bkz. Lidia Forti, "Gli unguentari del primo periodo elenistico", **RendNap**, Cilt: XXXVII, 1962, ss. 143-157; Pontus Hellström, **Pottery of Classical and Later Date Terracotta Lamps and Glass,** Labraunda, Cilt: II, Sayı: I, Lund, 1965, ss. 23-27; Homer Armstrong Thompson, "Two Centuries of Hellenistic Pottery", **Hesperia**, Cilt: 3, Sayı: 4, 1934, ss. 472-474; Rudolfine Smetana-Scherrer, "Spätklassische und Hellenistische Keramik", **Alt-Ägina**, Cilt: II,1, Philipp Van Zabern, Mainz/Rhein, 1982, ss. 88-91; Wolf Rudolph, "Hellenistic Fine Ware Pottery and Lamps from above the House with the Idols at Mycenae", **BSA**, Cilt: 73, 1978, (Pottery), ss. 223-231; Philippe Bruneau ve diğerleri, **L'îlot de la Maison des Comédiens**, Exploration Archéologique de Delos, Cilt: XXVII, Paris, 1970, ss. 254-255; Frances Follin Jones, "The Pottery", **Excavations At Gözlükule**, Tarsus, Cilt: 1, The Hellenistic and Roman Periods, Ed. Hetty Goldman, New Jersey, 1950, ss. 171, 172; Ulriche Dotterweich, **Unguentarien mit kuppelförmiger Mündung aus Knidos**, Knidos-Studien, Cilt: I, Bibliopolis, 1999, ss. 1-64; Binnur Gürler, **Metropolis'in Hellenistik Dönem Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1994, ss. 63-74; Vessberg ve Westholm, ss. 60-79; Crawford Hallock Greenewalt Jr. ve E. E. Freedman, "The Sardis Campaign of 1977", **BASOR**, Sayı: 233, 1979, ss. 12-19.

[506] Unguent kelimesi, bu tip tanımlamaları karşılamaktadır.

[507] Nekropolislerde ele geçen örnekler için bkz. Bruneau, ss. 437-531; Boulter, Lenormant, ss. 113-137; Schlörb-Vierneisel, ss. 1-11; Knigge, Kerameikos, ss. 158-168; Carl Blegen ve diğerleri, The North Cemetery, **Corinth**, Cilt: XIII, New Jersey, 1964, (North), s. 88 ve sonrası; Elizabeth G. Pemberton, "Ten Hellenistic Graves in Ancient Corinth", **Hesperia**, Cilt: 54, Sayı: 3, 1985, (Corinth), ss. 271-307; George McFadden, "A Tomb of the Necropolis of Ayios Ermoyenis at Kourion", **AJA**, Cilt: 50, No: 4, 1946, ss. 449-489.

[508] Anderson-Stojonovic, Ungeuentaria, s. 117.

[509] Klaus Nohlen ve Wolfgang Radt, **Kapıkaya; Ein Felsheiligtum bei Pergamon**, AvP, Cilt: XII, Berlin, 1978, s. 83.

[510] Smetana-Scherer, 1982, s. 88.

[511] Unguentarium betimlemeli mezar stelleri örnekleri için bkz. Ernst Pfuhl ve Hans Möbius, **Die Ostgriechischen Grabreliefs I-II**, DAI, Mainz am Rhein: Von Zabern, 1977, ss. 131-132, 157, 231, 235, 251.

erkek mezarlarında kullanıldığı bu steller üzerinde görülmektedir[512]. Söz konusu örneklerden elde edilen veriler neticesinde, unguentariumların cinsiyet ayrımı gözetmeden gömü hediyesi olarak, mezarlara bırakıldığı söylenebilir.

Unguentariumların ortaya çıkışı ile ileri sürülen tezler tartışmalıdır. Jacobi Rodos'ta MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen mezarlarda şişkin gövdeli unguentariumları tespit etmiştir[513]. Ancak Rotroff mezarın birden fazla kullanımı olduğunu ifade ederek bu görüşü reddetmektedir[514]. Çok yoğun bir şekilde üretilen bu formun yerel üretimlerinin çok fazla olması nedeniyle bölgesel farklılıklarda göstermektedir. H. A. Thompson krem, parfüm gibi unguentlerin doğudan geldiğini hesaba katarak bu kapların doğu kökenli olduğunu öne sürmektedir[515]. Myres bunun için Suriye fikrini öne sürmesine rağmen Thompson bunun için yeterli kanıt olmadığını ifade etmektedir[516]. Köken olarak diğer önerilen bölge ise Mısır'dır[517]. Hellström ise unguentariumların doğu çıkışlı olmadığını, tek bir merkezden ziyade, yakın zaman dilimlerinde yerel üretimle geniş coğrafyalarda kullanıldığını iddia etmektedir[518]. Guz-Zilberstein Pers Dönemi şişelerinin, erken unguentariumların öncüsü olduğunu ileri sürmektedir[519].

Unguentariumlar, ortaya çıkışlarından itibaren Klasik Dönemde yoğun bir şekilde mezar hediyesi olarak kullanılan lekythosların yerini almıştır[520]. Unguentariumların kendi içinde sınıflandırılmasında iki tip görülmektedir. Birinci tip iğ biçimli olarak üretilen fusiform unguentariumlar, ikinci tip ise torba biçiminde yapılan bulbous unguentariumlarıdır[521]. Fusiform tipi, erken örneklerde şişkin bir gövdeye sahiptir, ancak sonrasında Hellenistik Dönem'in sonlarına doğru giderek incelmeye başlar ve gövde kısmı iğ formunu almaya başlar. Kıta Yunanistan ve

---

[512] Aynur Civelek, "Mezar Stelleri Üzerinde ki Unguentariumlar Üzerine Gözlemler", **Arkeoloji ve Sanat**, Sayı: 141, 2012, s. 88.
[513] Rodos-Kamiros'ta mezardan siyah figür bir amphora ile ele geçen örnek için bkz. Jacopi, Camiresi, s. 377, Fig. 427; farklı dönemlere tarihlendirilen buluntularla birlikte ele geçen bir unguentarium için bkz. Jacopi, Camiresi, s. 65, Fig. 41.
[514] Bkz. Susan Irene Rotroff, Hellenistic Pottery The Plain Wares, **Agora**, Cilt: XXXIII, New Jersey, 2006, (Plain Wares), s. 138, dipnot 28.
[515] Thompson, s. 473.
[516] Thompson, s. 473.
[517] Vessberg ve Westholm, s. 74.
[518] Hellström, s. 26.
[519] Bracha Guz-Zilberstein, "The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods", **Excavations at Dor, Final Report IB, Area A ve C: The Finds**, Ed. E. Stern, Qedem Report, Sayı: 2, Jerusalem, 1995, s. 304.
[520] Forti, s. 143; Boulter, Lenormant, s. 115; Jones, s. 171; Hellström, s. 25.
[521] Anderson-Stojanovic, Unguentaria, s. 108.

Doğu Yunan ekseninde bakıldığında, MÖ 4. yüzyılın üçüncü çeyreğinde ilk örneklerini ortaya çıktığını ifade edebiliriz. Form olarak incelediğimizde dışa çekik ağız kenarlı, kısa boyunlu, omuzdan boyuna geçişte keskin, topaç gövdeli, düz yuvarlak kaideli olarak tanımlanabilir. Bu örneklerin en önemli özelliği gövdeden kaideye doğrudan geçişin olması ve ayak kısmının oluşmamasıdır. Erken unguentariumların, şişkin gövde ve ayaksız formuyla Kypriot Bikhrome V amphora örnekleriyle yakın benzerlikler gösterdiği ileri sürülmektedir[522]. MÖ 3. ve MÖ 2. yüzyılda ise boyda uzama ve gövde kısmında giderek daralma meydana gelmiştir. Şişkin gövdeden iğ biçimli gövdeye geçiş periyodik olarak oluşmuştur. Bulbous unguentariumları ise MÖ 1. yüzyılda çoğalmaya başlar[523].

Teos Batı Nekropolisi'nde doğrudan mezar kontekstleri içerisinden veya hemen yakınından tespit edilen toplam 22 unguentarium bulunmuştur. İki buluntu hariç, tümü çatı kiremidi mezarlar ile ilişkili olup, Anderson-Stojanovic'in fusiform grubu olarak nitelendirdiği grup içerisinde sınıflandırılmıştır. Buluntuların mezar içerisinde bulunma durumları alabastronlarla karşılaştırıldığında belli bir standartta olmayıp, ölen bireyin farklı yerlerine bırakılmıştır.

Unguentariumlar arasında en erken buluntu grubu, M-117 mezarı içerisinden ele geçen 266 ve M-101 mezarından bulunan 223 katalog numaralı örneklerdir. 266 numaralı unguentarium, dışa çekik yassı ağızlı, silindirik boyunlu, omuz kısmı geniş olup kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve ayak kısmı olmaksızın doğrudan dışa çekik düz yuvarlak kaideye bağlanan bir biçime sahiptir. MÖ 4. yüzyılın ortalarında başlayan geniş omuzlu, şişkin gövdeli, ayak kısmının oluşmaya başlamadığı örneklerle yakın benzerlik göstermektedir. Paralel örneklerini Korinth[524], Aigina[525], Kelenderis[526], Kyme'de[527] tespit ettiğimiz unguentarium, MÖ 4. yüzyıl ortasına ya da

[522] Susan Irene Rotroff, "The Origins and Chronology of Hellenistic Gray Unguentaria", (in) The Eighty-Fifth General Meeting of the Archaeological Institute of America, **AJA**, Cilt: 88, Sayı: 2, 1984, (Chronology), s. 258.
[523] Anderson-Stojanovic, Unguentaria, s. 110.
[524] MÖ 4. yüzyıl ikinci çeyreğine tarihlendirilen Korinth buluntusu daha geniş bir gövdeye sahiptir. Bkz. Blegen ve diğerleri, North, s. 291, Pl. 76, No. 491-10.
[525] MÖ 4. yüzyıla verilen benzer örnek için bkz. Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 55, No. 700.
[526] Kelenderis'te bir mezardan çıkan unguentarium, MÖ geç 4. yüzyıla verilmiştir. Bkz. Levent Zoroğlu, "Kelenderis Mezar Buluntuları", **Anadolu Araştırmaları**, Sayı: X, 1986, s. 464, Lev. III, Resim 9 a.
[527] Çatı kiremidi mezar içerisinden bulunan Kyme örneği, MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilmiştir. Bkz. Foça, ss. 65, 66, Lev. 29 a-b.

geniş bir aralıkta ikinci yarısına tarihlendirilmelidir[528]. Erken bulgular arasında ki ikinci örnek ise, yukarıda ki temel özellikleri sürdürürken, kapasite bakımından daha küçük boyutlu olup, kalın boyun kısmı ile belirgin farklılık yaratmaktadır. Gövdeden kaideye geçişi doğrudan olan, ayak kısmı tam anlamıyla oluşmamış olan unguentarium, Aigina[529] ve Kyme'de[530] bulunan benzerleri doğrultusunda, ilk örnekten biraz daha geç bir tarih olarak MÖ 4. yüzyılın sonlarına verilmelidir.

En erken örnek ile birlikte aynı mezardan ele geçen büyük boyutlu, kulplu 265 numaralı unguentarium MÖ 4. yüzyıl sonlarına işaret etmektedir. Dışa çekik yassı ağzı, uzun ve ince silindirik boynu, topaç gövdesi, kalın ayak kısmı ile fark yaratmaktadır. Her iki omuzunda yüksek ve yatay kulpları bulunan buluntu üzerinde uygulanmış olan koyu kahverengi firnis net bir şekilde izlenmektedir. Benzer buluntuları araştırdığımızda, Kerameikos'ta bir mezar içerisinden gelen, MÖ 4. yüzyıl sonuna tarihlenen yakın bir örnek, incelediğimiz unguentariuma göre daha kısa boyunlu, alçak kulpludur[531]. Miletos Nekropolisi'nde çatı kiremidi mezarda bulunan örnekte ise ayak kısmının biraz daha ince olduğu görülürken, bu örnek Forbeck tarafından MÖ 3. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmiştir[532]. Atina Agorası depozitlerinde de benzer unguentariumlar görülmektedir[533]. Hem mezardan çıkan diğer unguentariumlar hem de benzerlerin paralelinde MÖ 4. yüzyıl sonları Teos örneği için uygun düşmektedir. M-117 içerisinden en erken iki unguentarium (K-265, K-266) ile birlikte ele geçen 269 numaralı buluntu hem form hem de kapasite bakımından daha incelmiş bir görünüme sahiptir. Agora depozitlerinde MÖ 4. yüzyıl sonlarından itibaren görülen, Kerameikos ve Eridanos Nekropolisi'nde MÖ 3. yüzyılda baskın olan bu tip unguentariumlar, mezar konteksti nedeniyle daha erkene de tarihlendirebiliriz[534].

---

[528] İzmir Müzesi'nden MÖ 4. yüzyıl ortasına tarihlendirilen benzer bir örnek için bkz. Gamze Günay Tuluk-Von Graeve, "Die Unguentarien im Museum von Izmir", **Anatolia Antiqua / Eski Anadolu**, Sayı: VII, 1999, s. 129, Taf. I-a, Abb. 1, Kat. No. 1.
[529] Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 55, No. 700.
[530] Foça, ss. 65, 66, Lev. 29 a-b.
[531] Söz konusu unguentarium için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 159, Taf. 67.4, No. 358.1.
[532] Miletos örneği için bkz. Forbeck, s. 370, Taf. 328.2.
[533] Rotroff, Plain Wares, s. 288, Fig. 61, Pl. 51, No. 401, 403.
[534] Benzer örnekler için bkz. Schlörb-Vierneisel, s. 99, Beilage 60.4, No. 178.1, s. 100, Beilage 60.4, No. 180.3; Ursula Knigge, "Eridanos Nekropole II. Gräber", **AM,** Cilt: 81, 1966, (Eridanos), s. 125, Beilage 76.4, No. 224.2; Knigge, Kerameikos, s. 159, Taf. 78.1, No. 360.1, s. 186, Taf. 96.5, E 95, A. 1; Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 46, I-1; Forbeck, s. 351, Taf. 286.2.

Buluntu grupları arasında, boyutsal bakımdan daha küçük örnekleri temsil eden unguentariumlar minyatür formlulardır. Rotroff Atina örnekleri üzerinden yaptığı sınıflandırmada, erken örnekler arasında belirlediği bu grubun, küçülmüş, kulpsuz amphoralardan türediğini söylemektedir[535]. M-95 mezarının tek buluntusu olan 204 numaralı unguentariumun, dışa dönük kavisli ağızı, ovoid gövdesi ve dışa çekik kaide kısmı belirgin özelliğidir. Tespit ettiğimiz benzerleri doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl sonlarına tarihlendirilebilir[536]. 210 numaralı unguentarium ise M-97 çatı kiremidi mezarın içerisinden bulunmuştur[537]. 204 ile benzer forma sahip buluntu, daha ince boyna ve düz kaideye sahip olup MÖ 4. yüzyıl sonuna verilebilir[538]. Aynı mezar içerisinden ortaya çıkarılan 211 örneğinde daha kaba bir üretim görülürken özellikle boyun kısmı kalın biçimdedir. Mezar kontekstine bağlı kalarak MÖ 4. yüzyıl sonları uygun düşmektedir[539]. Aynı dönem aralığında değerlendirdiğimiz diğer örnek 68 numaralı çatı kiremidi içerisinden gelen 130 numaralı unguentariumdur. Ağız kısmı korunamayan ve eksik bulunan şişe, minyatür biçimli, ovoid gövdeli olup, doğrudan ayaksız olarak dışa çekik düz kaideye bağlanmıştır. MÖ 4. yüzyıl unguentariumları arasında sınıflandırdığımız buluntunun, benzerleri Korinth[540] ve Kerameikos Mezarlığı'nda[541] aynı tarih aralığında yer almaktadır.

Fusiform tipinde ki unguentariumların gelişim sürecinde MÖ 4. yüzyıl ortasından sonlarına doğru topaç gövdenin çok hafif daralması ve gövdeden geçişin doğrudan kaideye olmadan ayak kısmının ortaya çıkışı görülmektedir. Bu tip unguentariumlar Teos Nekropolisi'nde MÖ 4. yüzyıl sonu, MÖ 3. yüzyıl başı yoğun olmakla birlikte MÖ 3. yüzyıl ortalarına kadar kullanılmış, süreç içerisinde iğ formuna doğru evrilmeye başlamıştır. Çatı kiremidi mezarlardan yoğun şekilde ele geçen bu grup, boyutsal ve küçük farklılar dışında, birbirine yakın formdadır. Tespit

[535] Rotroff, Plain Wares, s. 151.
[536] Benzer örnekler için bkz. Atina Agorası Susan Irene Rotroff, **Hellenistic Pottery Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material, Agora**, Cilt: XXIX, Bölüm: 1-2, New Jersey, 1997, (Table Ware), s. 355, Fig. 72, Pl. 85, No. 1167; Eridanos Nekropolisi mezar kontekstinden, Schlörb-Vierneisel, s. 89, Beilage 53.6, No. 154; Korinth için, Pemberton, Corinth, s. 284, Pl. 80, No. 2 ve No. 26. 2 numaralı örnek MÖ 4. yüzyıl sonuna, 26 numaralı örnek MÖ 3. yüzyıla tarihlendirilmiştir.
[537] Mezar içerisinden MÖ 4. yüzyıl civarına tarihlendirilen pişmiş toprak alabastron ve MÖ 3. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilen kadın figürini bulunmuştur.
[538] Atina örneği için bkz. Rotroff, Table Ware, s. 354, Fig. 72, Pl. 85, No. 1164; Eridanos Nekropolisi örneği için bkz. Schlörb-Vierneisel, s. 89, Beilage 53.6, No. 154.1.
[539] Atina Agorası benzeri için bkz. Rotroff, Table Ware, s. 355, Fig. 72, Pl. 85, No. 1165.
[540] Blegen ve diğerleri, North, s. 291, Pl. 76, No. 491-11.
[541] Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 355-3.

ettiğimiz 206, 227, 234, 248, 288 ve 350 katalog numaralı buluntular dışa çekik ağızlı, uzun silindirik boyunlu, daralan omuzlu erken unguentariumlarda bariz görülen topaç gövdenin yerini alan şişkin gövdeli, ayaklı ve düz kaidelidir[542]. Değerlendirdiğimiz tüm örnekler MÖ 4. yüzyıl sonu, MÖ 3. yüzyıl başına tarihlendirilmelidir[543]. Yalnızca 204 numaralı buluntu daha dar gövdesi ve kalın ayak kısmıyla, MÖ 3. yüzyıl başlarına verilebilir[544]. Mezar kontekstleri dışından ele geçen 351 numaralı buluntu, silindirik boynu, dar omuzu ve gövdesiyle farklı bir form çizmektedir. Kalın ayak kısmı ve dışa çıkık kaideli örnek MÖ 3. yüzyıl başına tarihlendirilmektedir[545].

Bir diğer grup ise üç örnekle temsil edilen, tümü çatı kiremitleri içerisinden ortaya çıkarılan 171, 245 ve 252 katalog numaralı unguentariumlardır. Dışa çekik ağızlı, gövdeye doğru genişleyen silindirik boyunlu, omuz kısmı yumuşak geçişli, armudi gövdeli, kalın ayaklıdır. Bu tipin en belirgin özelliği ise gövde kısmının ayak ve kaide ile birlikte bütün olarak üretilmesi, keskin geçişlerin olmamasıdır. 245 ve 252 numaralı örnekler birbirine benzer formda olup, boyutsal açıdan aynıdır. MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı tarihlendirme için uygun düşebilir[546]. Bu iki unguentarium ile birlikte değerlendirebileceğimiz 231 numaralu unguentarium, M-102 çatı kiremidi içerisinden bulunmuştur. Ağız ve boyun yarısı eksik olan, boyundan itibaren korunan buluntu armudi biçimli gövdeye sahiptir. Ayak kısmı oluşmayan, dışa çekik kaide erken özellikler göstermektedir. Boyun ve gövdenin üst kısmında kırmızı bant bezemesi yer alan unguentarium MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3.

---

[542] Ayak kısmının ortaya çıkışı, kapasite bakımından bir azalmaya gidilmesinin sonucu olarak açıklanabilir.

[543] Kat. No. 206'nın benzerleri için bkz. Knigge, Eridanos, s. 124, Beilage 76.2, No. 221.5; Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357. Kat. No. 227'nin benzerleri için bkz. Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 705; Schlörb-Vierneisel, s. 94, Beilage 59.1, No. 166; Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357. Kat. No. 234'ün benzerleri için bkz. Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 705; Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357; Zoroğlu, s. 465, Lev. III, Res. 9 b. Kat. No. 248'in benzerleri için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 160, Taf. 68.1, No. 364.2; Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 706; Rotroff, Plain Wares, s. 415, Fig. 62, No. 415. Kat. No. 288'in benzerleri için bkz. Jones, s. 231, Pl. 135, No. 248; Thompson, s. 342, Fig. 22, B 44; Tuluk-Von Graeve, s. 143, Abb. 2a. Kat. No. 350'nin benzerleri için bkz. Smetane-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 705; Schlörb-Vierneisel, s. 94, Beilage 59.1, No. 166; Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357.

[544] Benzer örnekler için bkz. Rotroff, Table Ware, s. 355, Fig. 72, Pl. 85, No. 1167; Schlörb-Vierneisel, s. 89, Beilage 53.6, No. 154; Pemberton, Corinth, s. 284, Pl. 80, No. 2.

[545] Benzerler için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 185, Taf. 96. 1, E 87, 2; Knigge, Eridanos, s. 124, Beilage 76.2, No. 221.1.

[546] Benzer örnek için bkz. Veronika Mitsopoulos-Leon, **Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleinfunde, FIE, IX, 2/2, Wien, 1991**, s. 152, Taf. 208, O-5; Forbeck, s. 230, Taf. 104.4.

yüzyıl başına tarihlendirilmektedir[547]. 171 numaralı unguentarium ise form bakımından yukarıda ki iki örnekle temel özellikleri korurken, kapasite bakımından daha küçük şekle sahiptir. Söz konusu örnekte gövde daha yuvarlak, ayak kısmı daha incedir[548]. Mevcut buluntunun, MÖ 3. yüzyıl başına tarihlendirilmesi uygundur.

Kronolojik sıralamada diğer grubu oluşturan MÖ 3. yüzyıl unguentariumları iki örnekle temsil edilmektedir. M-71 mezarının kuzeyinden ele geçen 142 numaralı buluntu ile M-82 içerisinden bulunan 163 katalog numaralı unguentariumlar temel form özelliklerini sürdürürken, en belirgin değişim iğ formuna dönüşümün görülmeye başlamasıdır. Boru şeklinde, kavissiz boyuna sahip 142 örneği için Miletos[549], Sardes[550], Atina Agorası[551] ve Kerameikos'da[552] ortaya çıkarılan benzerleri doğrultusunda MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı uygun düşmektedir. İki parça halinde bulunan 161 numaralı unguentarium, yakın örnekler aracılığıyla MÖ 3. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmiştir[553].

Unguentariumlar ilk ortaya çıktıkları topaç gövdeli örneklerden sonra kapasitelerinin azaltılmasına doğru orantılı form bakımından değişime uğrar. İğ formuna dönüşmeye başlayan örnekler, Teos Nekropolisi'nde 188, 275, 277, 280 ve 291 katalog numaralı unguentariumlarda görülmektedir. Bu beş buluntu kendi içlerinde küçük farklılar gösterse de birbirine benzerdir. M-120 çatı kiremidi mezar içerisinden bulunan 275, 277 ve 280 numaralı unguentariumlar, aynı forma sahiptir. Dışa dönük ağızlı, omuza genişleyen silindirik boyunlu, iğ biçimine yakın gövdeli, kısa ayaklıdır. Atina[554], Kerameikos[555], Miletos[556] ve Korinth'de[557] benzerlerini tespit ettiğimiz bu buluntular, MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilebilir.

---

[547] Mitsopoulos-Leon, s. 152, Taf. 208, O-5; Forbeck, s. 230, Taf. 104.4.
[548] Knigge, Kerameikos, s. 186, Taf.96.5, E 96,1; Rotroff, Plain Wares, s. 290, Fig. 62, No. 415.
[549] MÖ 3. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Michael Pfrommer, "Milet 1983-1984: Klassische und Hellenistische Keramik aus dem Heroon III", **İstMitt**, Cilt: 35, 1985, s. 76, Abb. 52, No. 52.
[550] MÖ 3. yüzyıla ait bir unguentarium için bkz. Rotroff ve Oliver Jr., s. 67, Pl. 44, No. 255.
[551] Agora depozitlerinde ele geçen örnek için bkz. Rotroff, Plain Wares, s. 290, Fig. 62, No. 416.
[552] Kerameikos'ta mezar kontekstlerinden ortaya çıkarılan, MÖ 3. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilen unguentarium için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 186, Taf. 96.5, E 92.1.
[553] Kerameikos'da bulunan benzer için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 185, Taf. 96.1, E-87,1; Atina Agorası'ndan gelen örnek için bkz. Rotroff, Plain Wares, s. 290, Fig. 62, No. 415.
[554] Atina depozitlerinde MÖ 3. yüzyıla tarihlendirilen örnek için bkz. Rotroff, Plain Wares, s. 296, Fig. 66, Pl. 54, No. 495.
[555] Nekropolis alanında bulunan MÖ 3. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilen örnek için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 162, Taf. 68.3, No. 374.
[556] Pfrommer, s. 76, Abb. 52, Kat. Nr. 52.
[557] İnhumasyon bir mezar kontekstinden gelen, MÖ 3. yüzyıl üçüncü çeyreğine tarihlendirilen siyah firnisli unguentarium için bkz. Pemberton, Corinth, s. 303, Pl. 80, No. 50.

Doğrudan mezar içinden ele geçmeyen ancak çok yakınında bulunması nedeniyle mezar ile ilişkide olabileceğini düşündüğümüz M-88 çatı kiremidi tipi mezara ait 188 katalog numaralı unguentarium, yukarıdaki örnekler ile karşılaştırdığımızda temel özellikleri açısından ince bir görünümdedir. Gövdeden ayak kısmına geçişi doğrudan olan buluntunun kaidesi dışa çekik biçimdedir. Kerameikos[558] ve Kıbrıs'da[559] benzerleri bulunan unguentarium, MÖ 2. yüzyıldan biraz önceye tarihlendirilmelidir. M-123 mezarından tespit edilen örnek ise en geç unguentarium olarak gözükmektedir. İğ formuna dönüşümün başladığının net olarak izlendiği buluntuda, ağız ve kaide ile boyun ve ayak kısmının orantılı olarak üretildiği görülmektedir. Bronz ayna ile birlikte bulunan unguentarium benzer örneğin paralelinde MÖ 2. yüzyıla verilebilir[560].

6.1.1.1.4. Krem/Kozmetik/Tıbbi Kap

Küçük kaplar genelde, medikal ürünlerin saklanması için kullanılan bir form olarak tanımlanabilir[561]. Bunun yanında bu tipler, merhem ya da kozmetik ürünlerin saklanması içinde kullanılmış olmalıdır[562]. Barbouna'da mezar içinden bulunan cildi beyazlatmak için kullanıldığı düşünülen bir maddeyi saklayan, minyatür olpe (?) olarak isimlendirilen benzeri bir kap bilinmektedir[563]. Agora depozitlerinde hem lokal üretim hem de ihraç ürünü olan on yedi örnek kulpsuz, armut biçimli gövdeli, düz oturma düzlemli, geniş ağızlı, dışa dönük ağız profillidir. Farklı tiplerde olan bu gruplar Hellenistik Döneme ve biraz daha önceye tarihlenmiştir[564].

Teos Nekropolisi'nde mezar kontekstinde bulunan tek minyatür krem kabı, 94 numaralı mezar içerisinden ölen bireyin ayakucuna yakın bir noktadan ele geçmiştir. Alabastron ile birlikte bulunan 201 numaralı kap, mürekkep şişesi biçimli

[558] Mezar içinden tespit edilen örnek için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 187, Taf. 96.7, E-100.1.
[559] Vessberg ve Westholm, s. 61, Fig. 24, No. 31.
[560] Veira-Makedonya'da ele geçen benzer örnek için bkz. Stella Drougou ve Ioannis Touratsoglou, **ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΛΑΞΕΥΤΟΙ ΤΑΦΟΙ ΒΕΡΟΙΑΣ,** Β' Εκδοση, Athens, 1998, s. 77, Pl. 53, Π 1461.
[561] Göz hastalıklarının tedavisi için lykion isimli maddenin kullanıldığını gösteren damgalı kaplar için bkz. Erik Sjöqvist, "Morgantina: Hellenistic Medicine Bottles", **AJA**, Cilt: 64, Sayı: 1, 1960, ss. 78-83.
[562] Rotroff, Table Ware, s. 129.
[563] Hägg ve Fossey, s. 67, Fig. 72-73, No. 12.
[564] Agora örnekleri için bkz. Rotroff, Table Ware, ss. 198-200, Pl. 100, Fig. 83, No. 1309-1313.

bir formda olup, ağız kısmı dışa çekik yuvarlatılmış ağızlı, keskinleştirilmiş şişkin gövdeli, dışa çekik düz oturma zeminlidir[565].

6.1.1.1.5. Amphoriskoslar

Amphoriskos, Ege ve Akdeniz coğrafyasında, depolama ve ticari amaçla yoğun üretimi olan amphoraların minyatürleştirilmiş biçimidir. Temel olarak, dışa çekik ağız, dar boyun, yumurta formlu gövde, düğme biçimli dip kısmı, karşılıklı iki kulplu küçük şişe formu olarak tanımlanan amphoriskos, krem, şarap ve yağ gibi maddeleri koymak için uygun bir kaptır. Aryballos, lekythos, unguentarium gibi haznesi yuvarlak olan formlar Grek Dünyasında daha çok tercih edilirken, amphoriskos gibi uzun formlu şişeler yakın doğuda kullanılan şişelerdir[566]. Atina Agorasında MÖ 6. yüzyıl başlarında sınırlı, MÖ 4. yüzyıl boyunca ağırlıklı olmak üzere siyah firnisli örnekler yer almaktadır[567]. Korinth Kuzey Nekropolisi'nde MÖ 5. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen bir mezar buluntusu[568], Aigina depozitlerinde MÖ 4. yüzyıl ortasına tarihlenen bezemeli siyah firnis amphoriskos[569], Kerç'te[570] ele geçen örnekler Agora örneklerine benzer formun geniş bir yayılım alanı olduğunu göstermektedir. Amphoriskosların bu form üzerinden türemiş örnekleri, Labraunda[571], Rodos[572], Metropolis[573], Khios[574], Mylasa[575], Miletos[576], Kyme[577],

[565] Unguentarium sınıfında değerlendirilen benzer örnek için bkz. Heimberg, Taf. 44, No. 762.
[566] Andrea Berlin, "The Hellenistic and Roman Pottery: The Plain Wares", **Tel Anafa,** Journal of Roman Archaeology, Supplementary Cilt: 10, Sayı: 2-i, Ed. Sharon C. Herbert, Ann Arbor, 1997, (Plain), s. 54.
[567] Sparkes ve Talcott, s. 155, Pl. 39, Fig. 11.
[568] Attika üretimi amphoriskos için bkz. Blegen ve diğerleri, North, s. 272, Pl. 71, No. 421-3.
[569] Smetana-Scherrer, s. 68, Taf. 34, No. 470.
[570] Jan Bouzek, **Studies of Greek Pottery in the Black Sea Area**, Charles University, Prague, 1990, Pl. 8, No. 4-6.
[571] Unguentariumların içerisinde değerlendirilen iki örnek için bkz. Hellström, s. 27, Plate 12, No. 169 ve 195. Mezar içerisinden bulunan örnek için bkz. Oliver Henry ve diğerleri, "Labraunda 2016", **Anatolia Antiqua / Eski Anadolu**, Cilt: XXV, 2017, s. 235, Fig. 75, No. T 94.01.
[572] Mezar kontekstlerinden bulunan örnekler için bkz. Giulio Jacopi, **La Necropoli Di Pontamo (Calchi)**, Clara Rhodos, Cilt: II, Rodi, 1928, (Pontamo), s. 141, Fig. 19; Jacobi, Jalisso, s. 45, Fig. 31, s. 246, Fig. 243; Jacobi, Camiresi, s. 162, Fig. 161, s. 166, Fig. 166, s. 176, Fig. 181, s. 210, Fig. 223, s. 287, Fig. 316; Giulio Jacobi, **Esplorazione Archeologica Di Camiro II**, Clara Rhodos, Cilt: VI-VII, Part I, Rodi, 1932, (Camiro), s. 448, Fig. 3; Luciano Laurenzi, "Necropoli Ialisie", **Clara Rhodos**, Cilt: VIII, Bergamo, 1936, s. 177, Fig. 166.
[573] Gürler, s. 76, Çizim 42, Lev. 32, No. 150-151.
[574] Anderson, Khios örneklerinin Rodos'tan ithal edilebileceğini ancak incelediği örneklerin Rodos amphoralarına benzemediğini ifade ederken, çocukların oynaması için kullanıldığını aktarmıştır. Anderson ve diğerleri, s. 146, Pl. 7, No. 132, 162.

Lesbos[578] ve Ephesos'da[579] mezar kontekstleri içerisinde tespit edilmiştir. Hellenistik Dönem amphoriskoslarının benzer formları, MÖ 4. ve MÖ 3. yüzyılda Rodos mezarlarında amphora olarak yoğun biçimde kullanıldığı bilinmektedir. Atina Agorası'nda ele geçen örnekler, sadece mezar hediyesi olarak değil aynı zamanda unguentariumların işlevi gibi günlük durumlar içinde üretilmiştir[580].

Teos Batı Nekropolisinde sekiz adet amphoriskos buluntusu kremasyon ve çatı kiremidi mezarlardan ele geçmiştir. Belirgin bir ayrım olmamasına rağmen temel olarak uzun-ince ve kısa-şişkin formlu olarak iki grupta amphoriskoslarda değerlendirdik. 61 katalog numaralı amphoriskos M-33 numaralı ikincil kremasyon gömü içerisinde ki yanık toprak üzerinden bulunmuştur. Kül izleri gövde üzerinde izlenen amphoriskosun ağız ve kulpları korunamamıştır. Diğer örneklere nazaran uzun ve ince form özelliği gösteren, omuz kısmı daha düz biçimde izlenen buluntunun benzer örnekleri Ephesos[581] ve Miletos[582] mezarlarında görülmektedir. Yakın örnekler ile paralelliği göz önüne alınarak MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmelidir. M-78 numaralı kiremit mezar içerisinden bulunan 155 katalog numaralı amphoriskos düz ağız kenarlı, geniş-keskin omuzlu ve üçgen gövdeli, topuk diplidir. Ephesos'da mezar kontekstlerinde[583], Labraunda'da yerleşim tabakalarında[584] benzerleri görülen buluntunun MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmesi uygun düşebilir. M-81 çatı kiremidi mezarın kuzeyinde ele geçen 160 katalog numaralı amphoriskos form açısından her iki örnekle paralellik gösterir[585]. Omuz kısmından yumuşak geçişi, keskin olmayan kısmen üçgen biçimli gövdesi belirleyici özelliği olan ve 61 numaralı örnekle paralellik gösteren buluntu, MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıla

---

[575] Mylasa'da Geç Klasik ve Hellenistik mezarlardan ortaya çıkarılan amphoriskoslar için bkz. Kızıl, ss. 408, 409, Resim 25, 26, 40, 111, 162, 165.
[576] MÖ 4. yüzyıl sonları, MÖ 3. yüzyıl başlarına tarihlendirilen çatı kiremidi ve inhumasyon mezarlardan ele geçen amphoriskoslar için bkz. Forbeck, s. 313, Taf. 222.2-3, ss. 341-342, Taf. 260.1-6, s. 381, Taf. 350.2, s. 384, Taf. 361.1-2, s. 388, Taf. 373.3-4, ss. 393-394, Taf. 383.2-3, Taf. 384.1-4.
[577] Foça, s. 64, Lev. 27 a-b.
[578] MÖ 5. yüzyıl ilk yarısına tarihlenen örnek için bkz. Lamb, s. 63, Fig. 12.
[579] Scherrer ve Trinkl, s. 159, Taf. 36, Abb. 163-167; Evren ve İçten, s. 44, Şek. 4, s. 45, Şek. 7, s. 46, Şek. 8, Resim 10, s. 47, Şek. 9, Resim 10.
[580] Rotroff, Plain Wares, s. 160.
[581] Mezar içerisinden ele geçen örnek için bkz. Scherrer ve Trinkl, s. 159, Taf. 36, Abb. 166, Kat. No. 266.
[582] Çatı kiremidi mezar buluntusu için bkz. Forbeck, s. 342, Taf. 260.5
[583] Evren ve İçten, s. 49, Şek. 13; Mitsopoulos-Leon, s. 151, Taf. 210, No. O 13.
[584] Hellström, s. 27, Pl. 12, No. 165.
[585] Ephesos'ta mezar kontekstlerinde bulunan benzer örnekler için bkz. Scherrer ve Trinkl, s. 159, Taf. 36, Kat. No. 264, Abb. 164; Evren ve İçten, s. 44, Şekil 4. Labraunda benzeri için bkz. Hellström, s. 67, Pl. 12, No. 195.

tarihlendirilmelidir. Benzer form özelliklerine sahip dördüncü amphoriskos, M-89 çatı kiremidi mezar ile doğrudan ilişkili olmayan ancak hemen kuzeyinde tespit edilmiştir. Silindirik uzun boyunlu, keskin olmayan hatlara sahip üçgen gövdeli, topuk kaideli ve ağız altından başlayan karşılıklı iki kulpludur. 191 katalog numaralı bu örnek Ephesos[586], Labraunda[587] ve Rodos'taki[588] yakın örneklerin paralelinde MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir. 160 numarasının formuna yakın özellikler gösteren, 69 numaralı çatı kiremidi mezardan ele geçen amphoriskosun ağız, boyun ve kaide kısmı eksiktir. Buluntu MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir[589].

Kısa-şişkin olarak ayırdığımız ikinci grubu oluşturan amphoriskoslar, biçimsel açıdan ilk grubun temel özelliklerini korumaktadır. Daha kısa boylu ve şişkin gövdeye sahip bu buluntular, nekropolis içerisinde dört örnek ile temsil edilmektedir. M-34 kremasyonu üzerinden gelen 67 katalog numaralı amphoriskos, dışa dönüş yapan geniş yuvarlak ağızlı, silindirik boyun ortasından başlayan geniş omuza bağlanan karşılıklı kulplu, topuk diplidir. Kremasyon üzerinden gelen diğer buluntuların paralelinde amphoriskos, MÖ 4. yüzyıl civarına tarihlendirilebilir[590]. M-91 çatı kiremidi mezardan bulunan 195 katalog numaralı amphoriskos, mezardan çıkan tek örnektir. Labraunda[591] ve Ephesos'ta[592] görülen benzerleriyle karşılaştırıldığında MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıl tarihi uygun düşmektedir. Üçüncü örnek M-137 mezarı içerisinden tek örnek olarak bulunan, 312 katalog numaralı amphoriskostur. Standart amphoriskos formunu koruyan buluntu boyun altından başlayıp, omuza bağlanan kulplu ve solid biçimli kaidesiyle farklılık göstermektedir. Mylasa[593], Thasos[594] ve Rodos'ta[595] benzerleri görülen buluntu MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir. Mezar kontekstleri dışından tek örnek olan 326 numaralı buluntunun ağız ve kulp kısmı korunamamış, gövde ile kaide kısmından yola

[586] Mezar içerisinden çıkan benzer örnek için bkz. Scherrer ve Trinkl, s. 161, Taf. 36, Abb. 162, Kat. No. 262.
[587] Henry ve diğerleri, s. 235, Fig. 75, No. T94.01.
[588] Rodos'ta kremasyon mezardan bulunan amphoriskos için bkz. Jacobi, Jalisso, s. 45, Fig. 31, No. 10754.
[589] Benzerler için bkz. Scherrer ve Trinkl, s. 159, Taf. 36, Kat. No. 264, Abb. 164; Evren ve İçten, s. 44, Şekil 4; Hellström, s. 67, Pl. 12, No. 195.
[590] Benzer örnek için bkz. Francine Blonde, "Un remblai thasien du IVe siècle avant notre ère", **BCH**, Cilt: 109, 1985, s. 515, Fig. 13, No. 154.
[591] Hellström, s. 27, Pl. 12, No. 169.
[592] Evren ve İçten, s. 47, Şek. 9.
[593] Kızıl, s. 444, Resim 111.
[594] Blonde, s. 515, Fig. 13, No. 153.
[595] Kaide açısından benzerlik gösteren örnek için bkz. Jacopi, Camiresi, s. 287, Fig. 316.

çıkarak, Miletos[596] ve Rodos'taki[597] benzer örneklerin paralellerini göstererek MÖ 4. yüzyıl tarihini verebiliriz.

Fenike amphoriskosları dar bir zaman diliminde üretilen ve biçimsel açıdan değişiklik gösteren bir kap formudur. Ağız ve kaide kısmında ki farklılıklar ayırt edici özellik olarak belirleyicidir. Bunun yanı sıra gövde kısmı kalındır ve daha özensiz bir görüntüye sahiptir. Daha kalın ve özensiz yapılmasının sebebi, uzak mesafelere taşınmasında ve ticaret için gönderilmesi sırasında, içerisinde tuttuğu maddeyi daha iyi koruması olarak düşünülmektedir[598]. MÖ 2. yüzyıldan önce[599] MÖ 1. yüzyıldan sonra hiçbir yerleşimde ele geçmemiştir[600]. Akdeniz coğrafyasında sınırlı da olsa yerleşim yerlerinden bu formlar bilinmektedir. Aigina'da MÖ 144-133 arasına tarihlenen mezar kontekstinden[601], Atina Agorası'nda MÖ 180-MÖ 1. yüzyıl depozitlerinde farklı formlarda[602], Olympia'da Hellenistik Dönem içerisinde[603], Delos'ta MÖ 2. yüzyıl sonu, MÖ 1. yüzyıl başına tarihlendirilen Komedyenler Evi'ndeki tabakalarda[604], Tarsus'da[605], Kıbrıs'ta[606] ele geçen örnekler bilinmektedir. Karadeniz kıyılarında kurulan Grek kolonilerinde de Fenike tipi amphoriskoslara yoğun olmamakla birlikte geniş bir coğrafyada rastlanmaktadır[607]. Bu bölgede bulunan örnekler MÖ 2. ve MÖ 1. yüzyıl aralığına tarihlendirilmektedir. Tel Anafa'da ele geçen 177 parça üzerinden yola çıkarak bir üretim merkezinden söz

[596] Çatı kiremidi mezardan çıkan iki amphoriskos için bkz. Forbeck, s. 393, Taf. 383.1-2.
[597] Jacobi, Camiro, s. 448, Fig. 3, No. 14147.
[598] Berlin, Plain, s. 55.
[599] John Walker Hayes, **The Hellenistic and Roman Pottery**, PAPHOS, Cilt: III, Nicosia, 1991, s 65.
[600] Berlin, Plain, s. 56.
[601] Smetana-Scherrer, ss. 85, 86, Taf. 54, No. 678.
[602] Rotroff, Plain Wares, ss. 300, 301, Fig. 69, 70, Pl. 58, 59.
[603] Ulriche Hausmann, **Hellenistische Keramik: Eine Brunnenfüllung Nördlich von bau C und Reliefkeramik verschiedener Fundplätze in Olympia**, OF, Cilt: XXVII, Berlin, 1996, s. 35, Taf. 14, No. 68.
[604] Bruneau ve diğerleri, s. 253, Pl. 45, D-150.
[605] Jones, s. 239, Fig. 143, No. 358.
[606] Hayes, s. 66, Fig. XXV-3, Pl. XIII- 2-4.
[607] Abdera örneği için bkz. Chrysiis Samiou, "Hellenistic Graves in Abdera", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, s. 295, Fig. 9; Romanya Tulça'da bulunan örnekler için bkz. Vasilica Lungu, "Amphorisques Pheniciens au Bord de la Mer Noire", **Pontica**, Sayı: XL, 2007, ss. 111, 112, Pl. 1-2; Apollonia örneği için bkz. Teofil Ivanov, "La Céramique antique de la nécropole d'Apollonia", **Apollonia: Les Fouilles dans la Necropole d'Apollonia, en 1947-1949**, Sofia, 1963, ss. 257, 258, Pl. 129, No. 748a; Bizone örnekleri için bkz. Asen Salkın, "Dva trakiski groba ot okolnostite na Bizone", **Izvestija Varna**, Cilt: 25/40, 1989, ss. 9-12, Fig. 2-5; Olbia örneği için bkz. Ewdoksia Papuci-Władyka, "A Phoenician Amphoriskos from Olbia in the Collection of Jagiellonian University in Krakow. Notes on Our Research in the Ukraine", **Peregriatones Archaeologicae in Asia at Europa Joanni Chochorowski Dedicatae**, Krakow, 2012, s. 568, Fig. 3.

eden Berlin, bu tip amphoriskosların kökenini Fenikenin güneyine dayandırmaktadır ve bunların doğu etkili kaplar olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca bu kapların Levant coğrafyasında yoğun olarak görüldüğünü değerlendirmektedir[608]. Kendi arasında iki alt tipe ayıran Berlin, birinci tipin konik, ikinci tipin ise düz kaideli olduğunu belirtmiştir. Hayes ise köken olarak ilk çıktığı yerin Filistin olduğunu söylemektedir. Dayandırdığı nokta ise Haifa/Shiqmona'da MÖ 130-125 arasına tarihlenen tabakada bu tipte çok sayıda buluntunun ele geçmesidir[609].

Teos Batı Nekropolisi'nde, Fenike tipi amphoriskoslar M-119 numaralı çatı kiremidi mezar üzerinden gelen 273 katalog numaralı buluntu ile temsil edilmektedir. Özensiz bir işçiliğe sahip görünümü olan, dışa çekik yuvarlak ağız kenarına sahip silindirik formda bir amphoriskostur. Düz kaideli ve boyundan başlayıp gövdede biten çift kulbu korunan Teos örneğinin gövde üzerinde, paralel yivler mevcuttur. Form açısından değerlendirildiğinde en yakın örnekleri Atina Agora'sı[610], Tarsus[611] ve Tel Anafa[612] tespit ettiğimiz amphoriskos, MÖ 2. yüzyıl ortalarına tarihlendirilebilir.

6.1.1.2. Servis Kapları

6.1.1.2.1. Oinokhoeler

Oinokhoe formu, kepçe görevi amacıyla kullanılan ve sıvı içecekleri aktarım işlevi gören bir kaptır. Antik çağda çok uzun süre kullanılmış olan oinokhoeler, ağız kısmı yonca ağızlı ya da düz, hafif ince örneklerine rağmen gövdesi yuvarlak biçimli, omuzdan ve boyundan tek kulplu bir formdur. Antik kaynaklarda oinokhoenin kullanımıyla ilgili bilgiler, yukarıda bahsettiğimiz kullanım amacını doğrulamaktadır. MÖ 5. yüzyılda yaşamış şair Euripides'in metinlerinde, Ganymedes Zeus'un kyliksini altın bir oinokhoe ile doldururken anlatmıştır[613]. Bunun yanı sıra MS 5. yüzyıl da yaşamış Hesykhios'da sıvıları aktarmak için

[608] Berlin, Plain, s. 55.
[609] Hayes, s. 65.
[610] Kaide kısmı daha geniş olan, MÖ 2. yüzyıl son çeyreğine tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Rotroff, Plain Wares, s. 301, Fig. 69, Pl. 59, No. 536.
[611] Tarsus tabakalarından çıkan benzer örnek için bkz. Jones, s. 239, Fig. 143, No. 358.
[612] MÖ 2. ve MÖ 1. yüzyıla tarihlenen yakın örnek için bkz. Berlin, Plain, s. 57, Pl. II, PW 75.
[613] Euripides, Troades, 820 ve sonrası.

kullanılmış bir form olarak değerlendirmiştir[614]. Grek seramik sanatında hem siyah figür hem de kırmızı figür vazolarında betimlenmiş kap olan oinokhoe, genellikle sıvının (şarap vb.) saklandığı krater vb. özellikteki büyük boyutlu kaplar ve sıvının oinokhoe ile aktarıldığı kyliks gibi kaplarla birlikte gösterilir. Symposium ile ilgili sahnelerde ise genç erkeklerin şarap doldururken kullandıkları bir formdur[615].

Mezarlar ile ilişkisini değerlendirdiğimizde ise, ölü gömme geleneklerinin gösteriminde önemli bir arkeolojik veri olan beyaz zeminli lekythoslar üzerinde oinokhoeler sıklıkla resmedilmiştir. Atina buluntularında stellerin basamaklarına mezar hediyesi olarak bırakılmış bodur lekythosların olduğu örneklerde kadın figürlerin kullandığı betimlemeler olarak görülmektedir[616]. Genellikle bu tip figürler ellerinde phiale de tutarlar. Bunun yanı sıra mezara bırakılmış hediyeler arasında da oinokhoeler mevcuttur[617].

6.1.1.2.1.1. Küresel Gövdeli Oinokhoe

M-6 numaralı Klazomenai tipi lahit mezardan ele geçen 8 numaralı oinokhoe, yonca biçimli ağız kenarına sahip olup kaideye doğru daralan küresel gövdelidir. Kalın ve geniş boyunlu, ağızdan başlayıp, gövde ortasına bağlanan dikey kulpludur. Oinokhoenin kaidesi dışa çekik halka formda olup dudak kısmında yonca ağız boyunca siyah bir firnis ile çevrelenmiştir. Mezarın hemen köşesinden MÖ 6. yüzyıla tarihlenen bir olpe ile birlikte bulunan oinokhoenin yakın benzeri Klazomenai'da ele geçmiştir[618].

6.1.1.2.1.1. Yonca Ağızlı Oinokhoeler

Yonca ağızlı gruplar arasında yerel bir üretim olduğu düşünülen oinokhoe (Kat. No. 100), M-54 çömlek mezarın hemen yanına bırakılmıştır. Kalın dudaklı, dışa çıkıntılı bir ağız yapısına sahip buluntu, kalın ve kısa boyunlu, armudi

[614] Richter ve Milne, s. 18.
[615] Alfred Schäfer, **Unterhaltung beim griechischen Symposium**, Mainz, 1997, Taf. 28.1 (I).
[616] Beazley, No. 1227.3, Bosanquet Ressamı MÖ 450-400; No. 1232.10, Bird Ressamı MÖ 450-400; No. 1235.10, Carlsberg Ressamı MÖ 450-400.
[617] John Boardman, **Athenian Red Figure Vases, The Classical Period**, Thames and Hudson, London, 1989, Fig. 254.
[618] Benzer örnek için bkz. Hürmüzlü, Bezemeli, s. 120, Lev. 66, No. 232.

gövdelidir. Gövde kısmı kaideye doğru daralan oinokhoe, dışa çekik yüksek bir oturma düzlemiyle sonlanmaktadır. Dudak üstünden başlayıp, ağız üstünden yükselen, gövde ortasında sonlanan tek dikey kupludur[619].

M-59 sanduka mezarın hemen kuzeyinden bulunan 110 numaralı oinokhoe, ağız ve boyun kısmından eksiktir. Kırık parçalarının gösterdiği doğrultuda yonca ağızlı olduğu belirlenen buluntu, kaideye daralan şişkin gövdeli, yuvarlak halka kaidelidir. Ağızdan başlayan gövde ortasında sonlanan tek dikey kulpla bağlanan oinokhoenin çok yakın bir benzeri Olynthos'ta görülmektedir[620].

12.4 cm'lik yüksekliğiyle küçük boyutlu üretilen 120 numaralı oinokhoe, M-60 numaralı sanduka mezarın üzerinden bulunmuştur. Dışa dönük yonca ağızlı, uzun silindirik gövdeli, kaideye daralan üçgen keskin gövdeli, dışa çıkık düz halka kaidelidir. Dudaktan başlayan ağız üstünde yükselen ve omuza bağlanan tek kulplu oinokhoenin ağız altı, kulplar ve kaidenin üstünde parçalar halinde siyah firnisler görülmektedir. Gövde ortasındaki keskin kısımdan iki sıra bant çepeçevre çevrelenmiştir[621].

M-70 çatı kiremidi mezarı kontekstine ait 136 numaralı örnek, korunan kısımlarıyla kaideye daralan yuvarlak geniş gövdeli, omuzdan korunan tek dikey kulplu, alçak yuvarlak kaidelidir[622]. Kırık olan parçalarından yonca ağızlı olduğu anlaşılan 186 numaralı oinokhoe ise, ağız ve boyun kısmından kırık olmak üzere gövdesi korunmuştur. Küresel gövdeli buluntu doğrudan 88 numaralı mezar içerisinden bulunmuştur[623]. Aynı mezarın dışından gelen, yonca ağızlı ancak farklı formda ki oinokhoe (Kat. No. 187), ağız ve boyundan kırıktır. Kaideye uzayan kısmıyla uzun ve torba biçimlidir. Neredeyse düz bir oturma düzlemine sahip olan buluntu, ağız hizasından yükselip gövde ortasına bağlanan tek dikey kulpludur.

[619] MÖ 5. yüzyıl sonlarına tarihlendilen, daha şişkin gövdeli benzeri için bkz. Antione Hermary ve diğerleri, **Apollonia du Pont (Sozopol)**, La nécropole de Kalfata (Ve-IIIe s. av. J.-C.), Ed. Antoine Hermary, Paris, 2010, s. 229, Planche 104, CC 1 a.

[620] Olynthos tabakalarına göre MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Robinson, Mosaics, s. 220, Pl. 170, No.789.

[621] Mezar konteksti doğrultusunda MÖ 5. yüzyıl oinokhoenin tarihlendirmesi için uygun bir zaman dilimi olarak değerlendirilebilir.

[622] MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başına tarihlendirilen Olynthos örneğine göre biraz daha şişkin gövdeye sahiptir. Bkz. Robinson, Mosaics, s. 212, Pl. 166, No. 729.

[623] Ağız ve boyun kısmı kırılmış, gövdesi kırık küresel gövdeli benzer örnek için bkz. Robinson, Mosaics, s. 214, Pl. 168, No. 740.

Benzer örneği doğrultusunda, MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı uygun düşebilir[624].

M-89 numaralı çatı kiremidi mezarın hemen doğusundan ele geçen 9 cm yüksekliğinde ki bu küçük ölçekli oinokhoenin (Kat. No. 190) tamamı korunmuştur. Kalın dudaklı, dışa dönük yonca ağızlı, kalın kısa boyunlu ve aşağı sarkık küresel gövdelidir. Dudak üstünden başlayan, gövde üstünde sonlanan tek dikey kulplu oinochoe, alçak halka kaidelidir. Olynthos depozitlerin de yakın ölçülere sahip daha şişkin gövdeli yonca ağızlı benzeri MÖ 5. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmektedir[625].

Mezar kontekstleri dışında tabaka içerisinden gelen buluntular arasında 316 katalog numaralı örnek, yonca ağızlı, kalın dudaklı, küresel gövdelidir. Dikey kulp kısmı ağız üstünden yükselip gövde üstüne bağlanmıştır. Yakın formda ki diğer bir oinokhoe (Kat. No. 348) armudi gövdeye sahip olup, dudak üstünden başlayıp, omuzdan biten tek dikey kulpludur. MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı oinokhoenin tarihlendirilmesi için uygun düşmektedir[626]. 346 katalog numaralı oinokhoenin gövdeden itibaren kısmı korunmuştur. Olynthos'da görülen benzerleri paralelinde MÖ 5. yüzyıl sonları uygun düşebilir[627]. Kontekst dışından gelen son örneğimiz ise I-11 plankaresi içerisinden bulunan, yonca ağızlı, kalın dudak profilli oinokhoedir. Kalın boynun ardından geniş omuzu ile açılan, daralarak dışa çekik oturma düzlemine oturmaktadır. Omuzdan şişkin gövdeli oinokhoe, doğrudan ağızdan çıkıp, gövdeye bağlanmaktadır[628]. Bu grup arasında değerlendirdiğimiz son örnek, M-34 mezarıyla ilişkilendirdiğimiz 65 numaralı buluntudur. Ağız ve kulp kısmı kırık ve eksik olan, boyundan itibaren korunan, şişkin gövdeli buluntu, yuvarlak kaidelidir. Kabın üzerinde hafif yanık izleri izlenmektedir. Çok yakın bir benzeri Olynthos depozitlerinde sürahi sınıfında değerlendirilen örneğimiz MÖ 5. yüzyıl sonu, MÖ 4. yüzyıl başına tarihlendirilebilir[629].

[624] Benzer olarak gösterdiğimiz Olynthos örneğinde, form biçimsel olarak çok yakındır ancak kaide kısmı bizim örneğimizde düzdür. Bkz. Robinson, Mosaics, s. 220, Pl. 170, No. 789.
[625] Olynthus örneği için bkz. Robinson, Vases, s. 215, Pl. 152, No. 287; Rodos benzeri için bkz. Jacopi, Jalisso, s. 250, Fig. 247.
[626] Benzer örnek için bkz. Robinson, Mosaics, s. 212, Pl. 166, No. 726.
[627] Robinson, Mosaics, s. 221, Pl. 170, No. 792; Robinson, Vases, s. 215, Pl. 152, No. 287.
[628] Robinson, Mosaics, s. 212, Pl. 166, No. 276, (MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı).
[629] Benzer örnek için bkz. Robinson, Mosaics, s. 264, Pl. 196, No. 1127.

6.1.1.2.1.3. Khous (Form 3)

Bu tip oinokhoeler Richter ve Milne'nin yaptığı sınıflandırmada Tip III olarak değerlendirilmektedir[630]. Bodur oinokhoe olarak isimlendirebileceğimiz khouslar, yonca ağızlı, kalın boyunlu, şişkin yuvarlak gövdeli, alçak kaideli, omuzdan ağız kısmına bağlanan tek kulplu bir kap olarak nitelendirilebilir. Sparkes ve Talcott'un Atina Agorası'ndan ele geçen hem siyah firnisli hem de günlük kullanım khouslar üzerinden yaptıkları çalışmada, MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıl içerisinde ki form gelişimi sağlıklı bir şekilde görülmektedir. MÖ 5. yüzyıl örneklerinde daha bodur bir görünüm hâkimdir. Yonca ağız kısmı daha yumuşak, boyun kısmı güdük şekildedir. Kaide kısmı küçük ve alçaktır. MÖ 5. yüzyılın sonlarında alçalmaya ve büyümeye başlamıştır[631]. MÖ 4. yüzyıl örneklerinde ise form daha ince bir dönüşüme girer ve boyu uzar. Ağız kısmı fonksiyonelliği geliştirmek için keskinleşir, çıkıntı belirginleşir, boyun uzar, gövde incelir ve buna bağlı olarak kaide kısmı daha da küçülür[632]. MÖ 4. yüzyıl örneklerinde kulp MÖ 5. yüzyıla göre daha uzun ve diktir. Ayrıca dekoratif unsurlar MÖ 4. yüzyıl khouslarında daha fazla kullanılmıştır. Ancak Rotroff, MÖ 4. yüzyılda ki khousların yeniden gözden geçirilmesini söyleyerek, son çeyrek örneklerinin MÖ 3. yüzyıl içlerine kadar girdiğini, kontekst üzerinden ifade etmektedir[633]. Sparkes ve Talcott, khous tipi oinokhoelerin MÖ 6. yüzyıl erken olpelerden yola çıkılarak üretildiğini ileri sürmektedir[634].

Teos Batı Nekropolisi'nde khous formunda sınıflandırılan iki örnek ele geçmiştir. M-34 kremasyon üzerinden, hemen yakınından ortaya çıkarılan 64 katalog numaralı örnek tipik khous özellikleri göstermektedir. Temel form olarak bodur biçimde olan buluntu, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten tek kulplu, oldukça kalın kısa boyunlu ve geniş küresel gövdelidir. Olynthos'da yerleşim tabakalarından çıkan örnekler ile yakın benzerlikler göstermektedir[635]. Gelişim süreci en iyi görülen buluntu grubuna sahip Atina Agorası'ndaki siyah firnisli yakın örnek

[630] Richter ve Milne, Fig. 118-121.
[631] Sparkes ve Talcott, Pl. 6-7, No. 105-125.
[632] Sparkes ve Talcott, Pl. 7, No. 127-138.
[633] Rotroff, Table Ware, s. 126.
[634] Sparkes ve Talcott, s. 63.
[635] Apulian kyliksi ile birlikte ele geçen, MÖ 5. yüzyıl başı, MÖ 4. yüzyıl sonuna tarihlendirilen örnek için bkz. Robinson, Mosaics, s. 221, Pl. 170, No. 794; MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilen diğer benzer örnek için bkz. Robinson, Vases, s. 216, Pl. 152, No. 289.

MÖ 420-400'e tarihlendirilmiştir[636]. Teos örneğinin boyun kısmı paralel örneklere göre daha kalındır. Söz konusu oinokhoe MÖ 5. yüzyıl sonu-MÖ 4. yüzyıl başına tarihlendirilebilir[637]. Aynı forma sahip ikinci örnek ise I-11 plankaresi içerisinde tabakadan ortaya çıkarılan 349 katalog numaralı oinokhoedir. Khous formunda ki buluntu, 64 numaralı örnekle ile aynı formda olup, daha ince boyna ve zayıflamış bir gövdeye sahiptir. Atina Agorası[638], Kerameikos Mezarlığı[639] ve Olynthos[640] paralelleri doğrultusunda, MÖ 5. yüzyıl sonu, MÖ 4. yüzyıl başı tarihlendirme için uygun düşmektedir.

Khous formuna yakın benzerlik gösteren diğer bir buluntu ise M-70 mezarının hemen yanından ele geçen 135 numaralı oinokhoedir. Dışa dönük yonca ağızlı, kalın boyunlu, kaideye daralan geniş armudi gövdeli, alçak halka kaidelidir. Hem kontekst hem de benzerleri doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl ortaları uygun düşebilir[641].

6.1.1.2.2. Olpeler

Şarabı aktarma kabı olarak kullanılan olpeler, yağ kabı işlevinde de kullanılmıştır[642]. İki formda üretilmişlerdir. İlki MÖ 6. yüzyılda ortaya çıkan uzun, yumurta biçimli, yonca ağızlı veya yuvarlak ağızlı erken formdur. Sonraki örneklerde ise küçülmüş form, ayaklı ya da ayaksız olarak MÖ 4. yüzyıla değin üretilmiştir[643].

MÖ 6. yüzyıl örneklerinde üç farklı form kullanılmıştır. Yonca ağızlı biçiminde üretilen bu örnekler yumurta biçimli sarkık uzun gövdeli, ağızdan kaideye

[636] Sparkes ve Talcott, s. 244, Pl. 6, Fig. 2, No. 118.
[637] Kerameikos'da amphora mezardan bulunan, MÖ 450/440'a tarihlenen benzer bir diğer örnek için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 149, Taf. 78.5, No. 277,1.
[638] MÖ 400'lere verilen benzer örnek için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 244, Pl. 6, Fig. 2, No. 118.
[639] Knigge, Kerameikos, s. 149, Taf. 78.5, No. 276,1.
[640] Robinson, Vases, s. 216, Pl. 152, No. 288.
[641] Benzer örnekler için bkz. Robinson, Vases, s. 247, Pl. 159, No. 416a; Sparkes ve Talcott, s. 351, Pl. 74, Fig. 14, No. 1626; Hermary ve diğerleri, s. 195, Planche 93d, VN5, Thompson, s. 324, Fig. 8, No. A 49.
[642] Richter ve Milne, s. 17.
[643] Atina örnekleri üzerinden olpelerin gelişim süreci için bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 76-79, Pl. 12, 13, Fig. 3, 22.

kavisli alçak kaidelidir[644]. Çağdaş biçimde üretilen ikinci form ise yuvarlak ağızlı, alçak ve yüksek kulplu olpelerdir[645]. Son form ise kalın dudaklı üretilen formlardır. MÖ 5. yüzyılda ortaya çıkan küçük örnekler bantlı, ayaksız ve ayaklı siyah firnislidirler.

Teos Batı Nekropolisi'nden M-6 lahdi köşesinden gelen 9 katalog numaralı olpe dışa dönük, yuvarlak ve kalın ağızlı, kavisli dudak yapısına sahiptir. Hafif silindirik boyunlu ve torba gövdeli örnek, düz kaidelidir. Dudak üstünden başlayan yüksek kulp, gövde altına bağlanmıştır. Buluntunun erken örneklerini Tokra depozitlerinde MÖ 6. yüzyılda görmekteyiz[646]. Her iki benzer örnekte de dar ve silindirik bir form oluşurken, gövde üzerinde iki bant yer almaktadır. Karadeniz yerleşimi Histria'da ise MÖ 6. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilen örnek, Tokra buluntusu gibi gövdeden çift bantlı olup, düz kaideli ve silindirik gövdelidir[647]. Teos örneğinin en yakın benzerlerini Atina Agorası depozitlerinde görebiliriz. Düz kaideli ve yuvarlak kalın ağızlı olan bu grup örnekleri siyah firnisli üretilmiştir[648]. Ağız kısmından yükselen kulp MÖ 5. yüzyılın başlarında ve ikinci çeyreğinde yükselmeye başlamaktadır[649]. Buluntu için, benzerleri doğrultusunda MÖ 6. yüzyıl sonları tarihlendirme için uygun düşebilir[650]. İkinci olpe buluntusu ise M-12 numaralı lahit mezardan, alabaster alabastron ve kase ile birlikte aynı konteksten bulunan 25 numaralı örnektir. Dışa dönük yonca ağızlı Teos buluntusu, omuzsuz, torba biçiminde gövdesi ile düz ve yuvarlak oturma düzlemine dayanmaktadır. Ağızın altı ve dudak üstünde daldırma tekniğiyle uygulanmış siyah firnis belirgindir[651].

---

[644] Bu form, Gorgon Ressamı ve ardıllarının olpelerinin üretimidir. Sparkes ve Talcott, s. 76.

[645] Gorgon Ressamının yanı sıra Amasis Ressamı da bu örnekleri kullanımıştır. Sparkes ve Talcott, s. 77.

[646] John Boardman ve John Hayes, **Excavations at Tocra 1963-1965: The Archaic Deposits II and Later Deposits**, BSA, Supplementary, Cilt: 10, Oxford, 1973, (Tocra II), s. 34, Pl. 18, No. 2074-2075.

[647] Marcelle Lambrino, **Les Vases Archaïques d'Histria**, Fundaţia Regele Carol I, Bucuresti, 1938, s. 165, Fig. 117.

[648] Sparkes ve Talcott, s. 78.

[649] Sparkes ve Talcott, s. 78.

[650] MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen, Doğu Yunan üretimi olarak bahsedilen Tokra örneğinde kulp ağız hizasında olup, bizim örneğimize göre daha şişkindir. Benzer için bkz. Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 69, Pl. 35, No. 2300. Atina Agorası'nda MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen, dudak yapısı benzer, daha şişkin gövdeli siyah firnis olpe örneği için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 254, Pl. 13, No. 265.

[651] Atina Agorası'nda MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen armudi gövdeli daha dar örnekler yer almaktadır. Bkz. Sparkes ve Talcott, s. 255, Pl. 13, No. 287, 289.

Buluntunun benzer örneği, Rodos'ta mezar kontekstinde MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir[652].

Olpeler arasında değerlendirdiğimiz son örnek ise 66 numaralı çatı kiremidi ile ilişkili, bu mezarı içinde yer aldığı P-9 çevirmesi içerisinden bulunan minyatür biçimli olpedir. Dışa çekik düz ağızlı, kısa ve silindirik boyundan kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeye sahip olpenin astar ve firnis izleri yer yer izlenmektedir. Teos örneği kuplsuz üretilmiştir. Buluntunun benzerleri Knossos'ta Demeter Kutsal Alanı'nda MÖ 3. yüzyıl ortalarına ve sonlarına tarihlendirilen depozitlerde görülmektedir[653]. Olynthos buluntuları arasında ki MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilen kulplu bir olpe, paralel bir örnek olarak karşılaştırılabilir[654]. Teos buluntusu benzerleri paralelinde MÖ 4. yüzyıla verilebilir.

6.1.1.3. Kâseler

6.1.1.3.1. Küçük Kase

M-141 mezarı içerisinden bulunan, yüksek kaideli 320 numaralı kâse, parlak sarımsı hamur rengi, firnissiz yüzeyi ile ithal üretim özellikleri göstermektedir. Oldukça yüksek dış bükey bir kaideden yükselen Teos örneği, iç bükey gövdeli olup, içe dönük düz ağız kenarlıdır. Dudak bitiş kısmı oldukça inceyken, gövdenin ağıza dönüş yaptığı projeksiyon kısmı kalındır. Atina Agorası depozitlerinde erken küçük kaseler grubunda yer alan bu tip kaseler, MÖ 5. yüzyılın ikinci yarısının başlarından itibaren ortaya çıkıp MÖ 5. yüzyılın son çeyreğinin başlarına kadar devam etmektedir[655]. Atina Agorası'nda kalın ağızlı formlar dikkat çekerken, kaide kısmında çeşitlilik göstermektedir[656]. Bu tip kâseler MÖ 5. yüzyıl tabakalarının çok bilinmemesi nedeniyle Batı Anadolu'da çok yaygın değildir. Klazomenai'de Karantina Adası'ndan çok yakın bir benzer MÖ 5. yüzyıl sonlarında

[652] Rodos örneği düz ağızlı olup, ağız kısmının tamamına siyah firnis uygulanmıştır. Bkz. Jacopi, Jalisso, s. 164, Fig. 156, No. 10482.
[653] John Nicholas Coldstream, "The Pottery", **Knossos The Sanctuary of Demeter**, BSA, Supplementary, Cilt: 8, 1973 s. 33, Pl. 15, No. 24-26.
[654] Robinson, Vases, s. 235, Pl. 166, No. 371.
[655] Sparkes ve Talcott, s. 132.
[656] Sparkes ve Talcott, s. 132, Pl. 33, Fig. 9, No. 854-862; Ayrıca MÖ 425-400 arasına tarihlenen benzer bir örnek için bkz. Cedric Boulter, "Pottery of the Mid-Fifth Century from a Well in the Athenian Agora", **Hesperia**, Cilt: 22, Sayı: 2, 1953, (Agora), s. 85, Pl. 29, No.75.

tarihlendirilmiştir[657]. Miletos'da bulunan, Voigtländer tarafından Atina ihraç ürünler arasında değerlendirilen yakın benzerde MÖ 5. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir[658].

6.1.1.3.2. Yuvarlak Dudaklı, Düz Ağız Kenarlı Sığ Kâse

Alan içerisinde, H-8 plankaresi ortasında yer alan taş sırası içinden bulunan 338 numaralı kâse, düz ağızlı, yuvarlatılmış dudaklı, geniş yayvan gövdeli, dışa dönük yuvarlak kaidelidir. Hem iç hem de dış kısmı kaliteli siyah firnis ile bezenen, ithal üretimi olduğunu düşündüğümüz buluntunun altında kazıma harfler işlenmiştir[659]. Bu gruplar Atina Agora'sı depozitlerinde MÖ 5. yüzyılın son çeyreğinde başlayıp, MÖ 4. yüzyıl içlerine kadar girmektedir[660]. Küçük kâseler grubunda temsil edilen, geniş tabanlı bu formun belirgin bir değişimini izlemek zordur. Korinth depozitlerinde ekhinus kâseleri MÖ 4. yüzyılın ikinci çeyreğinden MÖ 146'ya değin yoğun bir şekilde üretilmektedir. Sos grubu kâseleri ile ilgili kanıtlar Korinth depozitlerinde MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı öncesinden bilinmemektedir. Teos örneği, form bakımından Korinth buluntusu ile yakın benzerlik göstermektedir. Bizim örneğimizde kaide bileziğinde ki iç bükey kısım farklılık yaratmaktadır ancak ağız profili birebir paralellik göstermektedir. En erken kâselerden biri olarak gözüken bu örnek MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına verilebilir[661].

6.1.1.3.3. İçe Dönük Ağızlı Sığ Kâseler

İçe dönük ağız profilli, kalın ekhinus gövdeli, sığ biçimli, dışa dönük halka kaideli örnekler, Attika siyah firnisli kâselerin taklitleri izlenimi göstermektedir.

---

[657] Söz konusu örneğin Attika taklidi olarak üretildiği belirtilmiştir. Bkz. Ümit Güngör, "The History of Klazomenai in the Fifth Century and the Settlement on the Island", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, s. 126, Fig. 11.

[658] Walter Voigtländer, "Funde aus der Insula westlich des Buleuterion in Milet", **IstMitt**, Cilt: 32, 1982, s. 161, Abb. 52, No. 353.

[659] Benzer bir monogram örneği için bkz. Laurence Jehasse, **La céramique à vernis noir du rempart méridional**, Salamine de Chypre VIII, Paris, 1978, s. 101, No. Gr.18.

[660] Sparkes ve Talcott, s. 134.

[661] Benzer örnekler için bkz. Roger Edwards, **Corinthian Hellenistic Pottery**, Corinth, Cilt: VII, Sayı: III, New Jersey, 1975, s. 32, Pl. 2, No. 39; Samos örneği için Werner Technau, "Griechische Keramik im Samischen Heraion", Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, **Athenische Abteilung**, Cilt: 54, 1929, s. 43, Abb. 31.1; Miletos benzeri için bkz. Pfrommer, s. 62, Abb. 12, Kat. Nr. 12.

Atina Agorası depozitlerinde ayaklı tuzluk grubunda değerlendirilen bu örnekleri küçük kâselerden belirgin biçimde ayırmak mümkün değildir. Sparkes ve Talcott formun kökeninin MÖ 5. yüzyıl başlarına kadar devam ettiğini söylerken, MÖ 4. yüzyılın ikinci ve üçüncü yarısında gelişimin özellikle kaide kısmında yükselme olduğunu aktarmaktadır[662]. Nekropolis içerisinden mezarlarla ilişkili olan siyah firnisli erken iki kâse, bu grup içerisinde yer almaktadır. 109 katalog numaralı örnek mezar kapağının üzerinden, kuzeyinden bulunmuştur. İçe dönük ağızlı ince dudak kısmı, dışa dönüşlü ekhinus gövdesi, sığ iç kısmı, dışbükey halka kaidesi belirgin özellikleridir. 170 numaralı diğer buluntu ise aynı özellikleri sahip olup doğrudan çatı kiremidi mezar içerisinden ele geçmiştir. Her iki örnekte Attika siyah firnisli kâselerin taklidi olarak üretilmiştir ve benzerleri paralelinde MÖ 4. yüzyıl ortalarına ve sonrasına tarihlendirilebilir[663].

6.1.1.3.4. Gövdesi Açılı, İçe Dönük Ağızlı Kâseler

Bu grup içerisinde yer alan kâseler, içe dönük ağızlı sivrileştirilmiş dudak kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak halka kaideli formdaki üretimlerdir. M-86 çatı kiremidi mezarın kuzeyinden bulunan 172 numaralı kâse oldukça sığ, sivri dudaklı, gövde üstünden açıyla içe dönük kalın cidarlı, ekhinus gövdeli, alçak halka kaidelidir. Aynı formda, sığ biçimli çok yakın bir örnek Labraunda tabakalarında Geç Klasik Döneme tarihlendirilmektedir[664]. M-120 numaralı mezar içerisinden, üç alabastron ve bir unguentarium ile birlikte bulunan 279 katalog numaralı kâse ile 108 numaralı çatı kremidi tipinde ki mezardan ele geçen 249 katalog numaralı diğer bir kâse buluntusu birbirlerine yakın formdadır. Bu tiplerde ki en belirgin özellik gövdenin ağız ile bağlantı yaptığı kısımda oluşan sert dönüştür. Her iki buluntu da firnis korunmamıştır. Formun benzer örnekleri Labraunda'da MÖ 3. ve 2. yüzyıl tabakasında[665], Eretria'da MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ

[662] Formun gelişimi için bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 137-139, Pl. 34, Fig. 9, No. 939-950.
[663] Benzer örnekler için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 302, Fig. 9, No. 946; Robinson, Mosaics, s. 232, Pl. 175, No. 876; Rotroff ve Oliver Jr., s. 33, Pl. 15, No. 75; Hellström, s. 58, Pl. 5-33, No. 42; Jehasse, s. 43, Fig. 28, No. 160.
[664] Çok yakın benzer örnek için bkz. Hellström, s. 75, Pl. 38, No. 356.
[665] Hellström, s. 59, Pl. 33, No. 64.

4. yüzyıl bulguları arasında[666], Pergamon'da Erken Hellenistik Dönem'de[667], Khios'ta[668] ve Korinth depozitlerinde[669] görülmektedir. 100 numaralı çatı kiremidinden gelen 224 numaralı buluntu, aynı tarih aralığına verilirken, gövdeden ağıza geçişi daha yumuşak olmuştur. Diğer örneklerle kaide formu bire bir aynıdır[670]. M-43 çömlek mezarın kuzeybatısında ortaya çıkarılan 87 numaralı kâse bu grup içerisinde değerlendirilebilir. Gövdenin hemen üstünde açıyla dönüş yapan, ekhinus gövdeli içe dönük ağızlı kâse, alçak kaideli olup, oldukça ince bir cidar yapısına sahiptir[671]. Ana hatlarıyla aynı formda olan M-44 situla mezarın hemen yanından bulunan 89 numaralı kâse, MÖ 4. yüzyıl ortalarına tarihlendirilmelidir[672] . 86 ve 184 katalog numaralı içe dönük ağızlı kâseler sığ biçimli olup, gövde üzerinden yumuşak içe dönüşlü, sivri dudaklı örneklerdir. Özellikle kalın cidarlı gözüken kâseler, MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmelidir[673].

6.1.1.3.5. Gövdesi Açılı, Düz Ağızlı Kâse

P-1 çevirmesi içerisinde yer alan, M-34 kremasyonu ile ilişkili tespit edilen 69 numaralı örnek, dudak kısmı çok hafif dışa çıkık, ince cidarlı, ekhinus gövdelidir. Alçak halka kaideli kâsenin iç kısmı tamamen siyah firnis ile kaplanmıştır. Salamis'te bulunan, MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilen kâsenin kaide kısmı bire bir aynıdır[674].

---

666 Ingrid Metzger, "Keramik und Lampen", **Die Klassichen und Hellenistischen Wolmnauser im Westquartier**, Ed. Karl Reber, Eretria, Cilt: X, Lausanne, 1998, s. 216, Abb. 239, No. 330.
667 Jörg Schäfer, **Hellenistische Keramik aus Pergamon**, Pergamenische Forschungen, Cilt: 2, Berlin, 1968, s. 43, Taf. 4, C-14.
668 Anderson ve diğerleri, s. 178, Fig. 15, No. 220.
669 Korinth örnekleri MÖ 300'leri göstermektedir. Edwards, s. 225, Pl. 3-44, No. 95, Pl. 2, No. 93.
670 Benzer örnekler için bkz. Metzger, s. 216, Abb. 239, No. 330, (MÖ 5. yüzyıl sonu, MÖ 4. yüzyıl başı); J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-14 (Erken Hellenistik); Edwards, s. 225, Pl. 3-44, No. 95, Pl. 2, No. 93 (MÖ 300'ler).
671 Benzer örnekler için bkz. Metzger, s. 193, Abb. 239, No 330, (MÖ 5. yüzyıl sonu, MÖ 4. yüzyıl başı); J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-14 (Erken Hellenistik); Edwards, s. 35, Pl. 3, 44, No. 95.
672 J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-15 (Erken Hellenistik); Sparkes ve Talcott, s. 295, Fig. 8, No. 829; Vessberg ve Westholm, ss. 57-58, Fig. 21, No. 4.
673 Kat. No. 86'nın benzerleri için bkz. Virginia Anderson-Stojanovic, "A Well in the Rachi Settlement at Isthmia", **Hesperia**, Cilt: 62, Sayı: 3, 1993, s. 287, Fig. 13, No. 66; Edwards, s. 35, Pl. 3, 44; No. 95; Kat. No. 184'ün benzeri için bkz. Heimberg, s. 133, Taf. 12, No. 212.
674 Catherine Diederichs, "Céramiques Hellénistiques, Romaines et Byzantines", **Salamine de Chypre IX, Paris**, 1980, s. 27, Pl. 7, No. 72.

6.1.1.3.6. Minyatür Kâseler

Bu grup buluntuların yükseklikleri 2.5 / 3 cm, ağız çapları 7-8 cm arasında değişmektedir. M-12 numaralı pişmiş toprak lahit mezar içerisinden gelen 26 numaralı örnek düz ancak çok hafif yuvarlatılmış kenarlı olup neredeyse düze yakın bir oturma düzlemindedir[675]. M-70 çatı kiremidi mezarın hemen güneyinden bulunan 134 numaralı kâse, minyatür biçimli olup, ağızı yuvarlatılmış sivri ve ince, konveks gövdeli, düz oturma zeminlidir. Dış yüzeyi astar renginde bırakılan kâsenin içinin tamamı, ağızın üstü ve dış kısmı siyah firnis ile kaplanmıştır. Derin formlu kap, MÖ 4. yüzyıl başına ya da ortasına tarihlendirilmelidir[676].

6.1.1.3.7. Dışa Dönük Ağızlı Kâse

Hellenistik Dönem'de popüler bir kap olan dışa dönük ağızlı kâseler, Klasik Dönem'de gelişmeye başlamıştır[677]. Özellikle ekhinus gövdeli, dışa dönük dudaklı formda ki kâseler MÖ 3. yüzyıldan sonra yoğunlaşmıştır. Teos Nekropolisi'nde M-86 çatı kiremidi mezar içerisinden ele geçen 173 numaralı kâse, hafif dışa dönük ağızlı, ekhinus gövdeli, dışa çıkıntılı alçak halka kaidelidir. Kaide ortası delik olan kâse MÖ 4. yüzyıl sonları MÖ 3. yüzyıl başına verilebilir[678].

6.1.1.3.8. Hafif Dışa Meyilli Kâse

Tek örnekle temsil edilen bu grup kremasyon alanın çevrelendiği, peribolos içerisinden bulunmuştur. M-34 mezarıyla ilişkilendirilen dışa meyilli kâse, sığ olup, alçak halka kaidelidir. Tondo hariç iç kısmının büyük kısmı ve ağız üstü ile dışı bant

---

[675] Melike Zeren Hasdağlı, "Klazomenai Geç Klasik Dönem Yerel Üretim Kâseleri", **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi**, Cilt: XXIII, 2018, (Klazomenai), s. 137, Fig. 6, No. 54 (MÖ 5. yüzyıl); Sparkes ve Talcott, s. 301, Pl. 34, Fig. 9, No. 913.

[676] Agora depozitlerinde MÖ 4. yüzyıl başına ve ortasına tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Boulter, Agora, s. 86, Pl. 29, No. 75. Atina Agorası depozitlerinde, ekhinus gövdeli tuzluklar sınıfında değerlendirilen, gövdesi bant dekorasyonlu form, MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir. Sparkes ve Talcott, s. 301, Pl. 34, No. 916.

[677] Bu gruplar MÖ 5. yüzyılın son çeyreğinden önce yaygın değildir. Sparkes-Talcott, s. 128. Dışa dönük ağızlı kaselerin gelişimi için bkz. Edwards, ss. 33-34; Rotroff, Agora 29, ss. 156-160, MÖ 5. yüzyıl gelişimi için bkz. Sparkes-Talcott, ss. 128-130.

[678] Metzger, s. 183, Abb 224, No. 41.

halinde firnisle kaplanan 66 numaralı kâse, MÖ 4. yüzyıl dolaylarına tarihlendirilebilir[679].

6.1.1.3.9. Dışa Dönük Çengel Ağızlı Kâse

M-34 kremasyonu çevresinden ele geçen 68 numaralı örnek, düz bir oturma zeminine sahip olup, ağız kısmı dışa dönük çengel biçimli dudaklıdır. MÖ 4. yüzyıl aralığı kontekst yardımıyla uygun düşebilir[680].

6.1.1.3.10. İçbükey Gövdeli Tuzluk

Gövdesi iç bükey biçimde yapılmış tuzluklar, temel olarak düz yuvarlak bir kaide üzerinde yükselen, ağız ve kaideden dışa çıkıntılı formlardır. Atina Agorası örneklerinde Geç Arkaik Dönem'e kadar uzanan seriler yer alırken, formun gerçek şeklini MÖ 4. yüzyılda aldığı görülür[681]. MÖ 5. yüzyıl örneklerinde de gelişim görülürken, form en popüler dönemini MÖ 4. yüzyılın üçüncü ve ikinci çeyreğinde yaşamıştır[682]. Bu tuzluklar Erken Hellenistik Dönem'de devam ederken, sonrasında ortadan kalkmıştır[683]. Mezar konteksti dışından, H-8 plankaresi içerisinden bulunan Teos örneğinde, düz kaide üzerinden yükselen kase, kalın cidarlı iç bükey gövdelidir. Oldukça sığ biçimli olan 347 numaralı buluntunun ağız kısmı düz, dudak kenarı yuvarlaştırılmış dışa dönüktür. Benzer örneklerinin paralelinde MÖ 5. yüzyıl sonları tarihlendirme için ileri sürülebilir[684].

---

[679] Benzer örnek için bkz. Zeren Hasdağlı, Klazomenai, s. 136, Fig. 4, No. 37. Tokra'da tarihlendirilemeyen, yerel üretim olarak gösterilen, benzer ağız kısmına sahip yakın örnek için bkz. Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 95, Fig. 43, No. 2414.

[680] Klazomenai örneklerinde ağız özellikleriyle MÖ 5. yüzyıla denk gelen, MÖ 4. yüzyıl tabakalarından bulunan örnek için bkz. Melike Zeren, **Klazomenai'de Ele Geçen M.Ö. 4. Yüzyıl Kap Formları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2004, Kat. No. 35; Uzun, s. 263, Fig. 194, No. 6; Miletos'da MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Voigtländer, s. 145, Abb. 39, No. 241.

[681] Sparkes ve Talcott, s. 136.

[682] Sparkes ve Talcott, s. 137.

[683] Rotroff, Table Ware, ss. 165, 166.

[684] Sparkes ve Talcott, s. 302, Fig. 9, Pl. 34, No. 934; Robinson, Vases, s. 390, Pl. 238-239, No. 937.

6.1.1.3.11. Diğer Kâse Grupları

M-101 çatı kiremidi içerisinden ele geçen 226 numaralı kâse, içe dönük yuvarlatılmış dudak kenarlı olup, derin bir biçime sahiptir. Küçük yuvarlak kaideden yükselen Teos örneği ince cidarlıdır. Miletos'ta unguentarium ve alabastronlar ile birlikte mezar kontekstinden ele geçen benzer örnek MÖ 2. yüzyıla tarihlendirilmiştir[685]. Daha geniş kaideli ve sığ bir örnek, Pergamon depozitlerinde MÖ 2. yüzyıl dolaylarına verilmiştir[686]. Kyme İDÇ Nekropolisi'nde MÖ 4. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen bir inhumasyon mezardan tespit edilen daha şişkin gövdeli, alçak kaideli bir örnek yakın benzerlikler göstermektedir[687]. M-105 mezarı içerisinden tespit edilen 242 numaralı buluntu kaidesiz yuvarlak oturma düzlemli olup, oldukça tahrip olmuş durumdadır.

6.1.1.4. Tek Kulplu Kâseler

Tek kulplu kase formu, isminden de anlaşılacağı gibi kase grupları arasında spesifik bir grubu nitelendirmektedir. Antik çağda kanastron adıyla kullanıldığı öne sürülmektedir[688]. Temel olarak form ağız altından yatay bağlanmış kulplu, alçak biçimlidir. Doğrudan düz biçimli kaideden kurulan bu tiplerin ağızları düz ya da yuvarlak dudaklara sahiptir. Pratik kullanılışıyla tek kulplu kâseler seyahat eden gruplar ve askerler için uygun formdur[689].

MÖ 7. yüzyılın ortalarında ortaya çıkan ve bu tarihlerden itibaren gelişim gösteren tek kulplu kâseler, Teos Batı Nekropolisi'nde mezar kontekstlerinden de bulunmuştur. En erken buluntu olarak göze çarpan 321 numaralı kâse, M-141 mezar konteksti içerisinden ele geçmiştir. Düz bir kaide üzerinden yükselen kâse, gövde ortasından çok hafif olmak üzere yumuşak geçişli dışa çıkıntılıdır. Çok az yuvarlatılmış gibi görünsede düz bir dudak yapısına sahip olup hafif dışa çıkıntı yapan kâsenin, kulbu ağız altından yatay olarak bağlanmıştır. Ağız üstünde ve tondo çevresinde kırmızı bir bant şerit halinde çepeçevre sarılmıştır. Hem kontekst hem de

[685] Forbeck, s. 290, Taf. 186.2.
[686] J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-20.
[687] Foça, s. 60, Lev. 20 e-f.
[688] Milne ve R. M. Cook'un isim ile ilgili tartışması için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 124, dipnot 1 ve 2.
[689] Sparkes ve Talcott, s. 124.

benzerleri doğrultusunda MÖ 6. yüzyıl son çeyreği olarak değerlendirilebilir[690]. İkinci buluntu ise M-31 kremasyonu içerisinden, yanık alandan bulunan 58 numaralı kâsedir. Aynı dönem aralığına tarihlenen buluntu, yuvarlak ve düz bir kaide üzerinden yükselen, hafif yuvarlatılmış ağız kenarlıdır. Ağız altından yatay bağlanan kulplar, eksiktir. MÖ 6. yüzyıl sonları kâsenin tarihi için uygun düşmektedir[691]. M-9 mezarı köşesinden bulunan 14 katalog numaralı kâse, düz bir kaide üzerinden yükselmektedir. Sığ biçimli kâsenin dudak kısmı içe meyilli, ağız altından biraz aşağıda bağlanmış yatay tek kulpludur. Herhangi bir bezeme izlenememesi MÖ 6. yüzyıl örneklerinden ayırmaktadır. Buluntu MÖ 5. yüzyılın ikinci çeyreğine tarihlendirilmektedir[692].

6.1.1.5. Doğu Yunan Seramikleri

6.1.1.5.1. Bantlı Skyphoslar

Temel olarak, ağız altından bağlanan yatay çift kulplu, küresel gövdeli, açık ağızlı kâseler olarak tanımlanan bu form grubu, ismini üzerindeki bant bezemelerinden almaktadır. Bantlı skyphoslar, MÖ 7. yüzyılın ortasından itibaren başlayıp, MÖ 6. yüzyılın sonlarına kadar Grek coğrafyasında üretimi yapılmış bir form grubudur. Köken olarak MÖ 640-600 arasına tarihlendirilen geç dönem kuşlu skyphoslardan farklı dekoratif unsurla kullanılarak ortaya çıkmışlardır[693]. Yaşar Ersoy doktora, Bilgi Hürmüzlü ise yüksek lisans tez çalışmasında, Klazomenai buluntularını iki ana tip üzerinden değerlendirmişlerdir[694].

---

[690] MÖ 6. yüzyıl son çeyreğine verilen Khios benzeri için bkz. John Boardman, **Excavations in Chios 1952-1955: Greek Emporio**, BSA, Supplementary, Cilt: 6, Oxford, 1967, (Chios), s. 165, Fig. 113, Kat. No. 813; Miletos'da aynı tarih aralığına verilen yakın örnek için bkz. Wolf Dieter Niemeier, "Die Zierde Ionies", **AA**, 1999, s. 384, Kat. No. 15, Abb. 14, 15, 27.

[691] Yakın örnekler için bkz. Dusenbery, s. 742, XS-162; Lambrino, s. 180, Fig. 133a, Fig. 134a.

[692] Benzer örnek için bkz. Knigge, Kerameikos, s. 144, Taf. 62.1, Abb.19, No. 249.1. İçe meyilli ağız kısmı benzerlik gösteren Klazomenai örneği için bkz. Zeren Hasdağlı, Klazomenai, s. 137, Fig. 6, No. 57. Melike Zeren Hasdağlı bu grupların Arkaik Dönem'den itibaren çok değişikliğe uğramadığını belirtmiştir.

[693] Ersoy, s. 374.

[694] Yaşar Ersoy erken örnekleri Tip I, geç örnekleri Tip II olarak sınıflandırmıştır. Tip II'yi ise kendi içerisinde dekoratif unsurlara göre gruplandırmıştır. Bkz. Ersoy, ss. 373-378; Bilge Hürmüzlü ise yüksek lisans çalışmasında erken ve geç olarak iki grupta sınıflandırmış, geç tip örneklerini ise iki alt başlıkta kategorize etmiştir. Bkz. Bezemeli, Hürmüzlü, ss. 36-38. Bunun yanında Bilge Hürmüzlü Akpınar Nekropolisi buluntuları üzerinden yaptığı doktora çalışmasında farklı bir gruplandırmaya

Erken bantlı skyphosların ağızları içe eğimli, sığ, küresel formlu ve düğme kaidelidir[695]. Birinci özelliği, gövde üzerinde üçlü, ince bantların bezenmesidir. İç yüz boyalı, tondo kısmı hamur renginde bırakılıp, ince çemberler firnis renginde uygulanmıştır. Kaide ve kulp kısımları tamamen boyalıdır. Erken tipteki bantlı skyphos örnekleri Klazomenai[696], Samos[697], Khios[698], Rodos (Vroulia)[699], Assos[700] ve Kıbrıs'ta[701] görülmektedir. Yukarıda bahsettiğimiz merkezlerde ele geçen örnekler MÖ 7. yüzyılın sonu ile MÖ 6. yüzyılın başına tarihlenmektedir. Teos Nekropolisi'nde erken tipte skyphos buluntuları ele geçmemiştir.

Geç tip bantlı skyphoslarda temel olarak erken tipin takibi gözükmektedir. Form daha ince cidarlı bir biçime bürünürken, bezeme anlayışı büyük oranda değişmiştir. Erken tipteki ince, üçlü ve çoklu bantlardan oluşan boyama yerini az sayıda ve nispeten daha kalın bir bezemeye bırakmış, ağız kenarında çok ince bir bant, gövde kısmında ise kalın ve onun altında ince bantlar kullanılmaya başlanmıştır. Bantların uygulanmasıyla gövde üzerinde bir, gövde altında ise daha kalın paneller oluşmuştur. Skyphosların tondo kısımları hamur renginde bırakılırken, daire formunda çizgiler ek boyalar yardımıyla uygulanmıştır. Boyalı olan kulplar yukarıya kalkık biçimi almıştır. Bu kapların bezeme anlayışı bakımından Geç Tip Nokta Rozetli Kâseler ile benzerliği bulunmaktadır. Birbirinden ayıran belirgin farklılık nokta rozetin bantlı skyphoslarda uygulanmamasıdır[702]. Klazomenai'de hem yerleşim içinde hem de nekropolis alanlarında[703], Miletos[704] ve Tokra'da[705]

---

gitmiş, üç tipte incelediği bantlı skyphosları Üçlü Bant Grubu ile Bezeli, Gövdesi Siyah Boyalı, Rezerveliler, Kalın Bantlılar olarak sınıflandırmıştır. Bu üç tipi erken ve geç olmak üzere iki alt başlıkta incelemiştir. Bkz. Hürmüzlü, Akpınar, ss. 283-294. Ümit Güngör ise Yıldıztepe Nekropolisi'nden bulunan örnekleri erken ve geç olmak üzere iki başlıkta incelemiştir. Bkz. Güngör, Yıldıztepe, ss. 75-78.

[695] Hürmüzlü, Bezemeli, s. 36, Lev. 7, No. 28.

[696] Mehmet Sinan Baç, **Klazomenai'de Bulunmuş Doğu Yunan Kâseleri**, (Yayınlanmamış Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İzmir, 1985, ss. 26-33; Arkaik tabakalardan çıkan, Tip I olarak sınıflandırılan örnekler için bkz. Ersoy, ss. 374-375; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 36.

[697] Elena Walter-Karydi, **Samische Gefässe des 6. Jahrhunderts v. Chr. Landschaftsstile**, Samos, Cilt: 6, Sayı: 1, Rudolf Habelt, Bonn, 1973, ss. 300-302, Taf. 36.

[698] Boardman, Chios, s. 454, Fig. 83.

[699] Kinch, ss. 134, 135, Pl. 25. 2.

[700] Utili, Abb. 3, No. 42, 43, 44, 45.

[701] Jean-Paul Thalmann, "Céramique trouvée à Amathonte", **Greek Geometric And Archaic Pottery Found in Cyprus**, Ed. Einar Gjerstad, P. Åströms Förlag, Stockholm, 1977, Pl. 1, No. 22.

[702] Baç, s. 86.

[703] Baç, Kat No. 59 ve 62; Ersoy, ss. 350-352; Hürmüzlü, Bezemeli, ss. 37-38, Lev.7, Örn. 29, 30, 31, Hürmüzlü, Akpınar, s. 291; Güngör, Yıldıztepe, s. 77.

[704] Volkmar Von Graeve, "Milet 1990, Vorbericht über die Arbeiten des Jahres 1990", **IstMitt**, Cilt: 41, 1991, (Vorbericht), Taf. 22-1.

bilinmektedir. Gövde altında, ek boyalarla uygulanan ışın motifli örnekler Klazomenai[706] ve Abdera'da[707] bugüne kadar görülen sınırlı örneklerdir. Ayrıca Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde, Teos'ta 1962-1965 yılları arasında yürütülen kazı çalışmalarında, E Çukuru olarak isimlendirilen alandan ele geçen Doğu Yunan kaseleri üzerinden bir yüksek lisans çalışması Seval Konak tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada bantlı skyphoslar başlığı altında bir grup incelenmiştir[708]. Geç Tip skyphoslar arasına tarihlendirilen bir örnek, MÖ 6. yüzyıl son çeyreği, MÖ 5. yüzyılın ilk yıllarına tarihlendirilmiştir[709]. Teos Nekropolis alanından çok sayıda bantlı skyphos parçaları kazılar sırasında ele geçmiştir. Hem mezarların hem de tabakaların içerisinden tam ve tama yakın olmak üzere toplam on iki adet buluntu değerlendirilmiştir.

6.1.1.5.1.1. İki Bantlı Grup

Bezeme anlayışına göre isimlendirdiğimiz bu gruptan, toplam üç adet buluntu incelenmiştir. Form bakımından ele aldığımızda ve erken örneklerle karşılaştırıldığında üç buluntu da ince cidar özelliğine sahip, zarif bir görünümdedir. İçe dönük ince, sivri ağızlı, kaideye doğru daralan küresel gövdeli, alçak torus kaidelidir. 319 ve 328 numaralı örnekler biraz daha şişkin gövdeli olup, kulplar tüm örneklerde ağızın altından yukarıya yükselmektedir.

Skyphosların dış kısmının bezenmesinde doğrudan hamur rengine yakın açık renkte astar uygulanmıştır. 16 numaralı skyphosun gövdesinin 1/3'lük üst kısmı hamur renginde bırakılırken, buluntunun kaideye kadar olan kısmı ise hamur rengine yakın bir tonda astarlanmıştır. 319 numaralı örnek için tek renkte bir astarlama

---

[705] Boardman ve Hayes, Tocra I, Fig. 2, No. 746-760, Pl. 38, No.751-759; Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 24, Fig. 9, No. 2038.

[706] Baç, Şekil 24, No. 60; Ersoy, s. 373, Pl. 110, Record 138, Pl. 133, Record 139; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, Örnek 30-31.

[707] Abdera'da ele geçen örnekler için bkz. Koukouli-Chrysanthaki, s. 47, Fig. 18; Constantina Kallintzi, "Κύλικες ιωνικού τύπου από το νεκροταφείο των Αβδήρων", **Ζ΄ Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 2011, (Αβδήρων), s. 475, No. ά.

[708] Araştırmacı, Erken ve Geç Tip olmak üzere iki alt başlıkta bantlı skyphosları gruplandırmıştır. Seval Konak, **Teos Antik Kenti Doğu Yunan Kâseleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2011, (Teos), ss. 34-39.

[709] Söz konusu parçanın çok küçük olmasından kaynaklı hata payı nedeniyle, bantlı skyphos grubunda değerlendirilmesinde şüpheci yaklaşılmıştır. Ayrıca Geç Tip Bantlı Skyphos grubunda sınıflandırılan üç fragmanın bezeme unsurlarının da tek rozetli skyphoslar içerisinde de yer alacağı ihtimali üzerinde durulmaktadır. Konak, Teos, s. 39.

yapılmıştır. Bantlı skyphoslara ismini veren bantlar, tüm örneklerde aynı biçimde uygulanmıştır. Dudak kısmında, dışa doğru olmak üzere bir ince, gövdenin tam ortasından geçen bir kalın bir ince olmak üzere iki adet bant koyu renkte ek boyalar yardımıyla yapılmıştır. Üstte yer alan kalın bant, altta yer alan ince bantın 1/3 kalınlığındadır. 319 için kalın bantın altında iki ince bant bezenmiştir. Bunun yanı sıra gövde ile kaidenin birleştiği noktada ince siyah bir bant bezemesi üç örnektede görülmektedir. Renk bakımından iç kısımda kırmızı boya tercih edilmiştir. Ayrıca kulpların üst ve yan kısımları ile kaidenin dış kısmında bant bezemeleriyle aynı renkte ek boya uygulanmıştır.

İç kısımların bezenmesindeki firnis/boya, kabın tümünde bezenirken, kalıpla uygulanmış rulet izleri, plastik unsurlar belirgindir. Ağız kenarlarının iç kısmında tek kırmızı bir bant[710], tüm örneklerin iç kısmında merkezde yer alan tondo kısımları hamur renginde bırakılmıştır. 328 numaralı skyphosun tondosu kırık olmasına rağmen, astar renginde bırakıldığı belirgindir Kulplar erken örneklere doğru yükselmeye başlamıştır. Tondoların ortasında iç içe geçmiş iki adet daire kırmızı ek boya ile yapılmıştır. Bu bezeme 16'da izlenirken, 319 ve 328'de belirgin değildir.

Bu grubun değerlendirmesinde Klazomenai yerleşiminde çıkan buluntular hem form açısından hem de bezeme anlayışı olarak birebir benzerlik göstermektedir. Yıldıztepe Nekropolisi'nde Monastraki tipi pişmiş toprak lahit mezar içerisinden çıkan skyphos örneği, incelediğimiz üç buluntu ile dekorasyon ve form açısından aynıdır ancak Yıldıztepe buluntusunda kulp kısmı daha alçak, yataya yakın yapılmıştır[711]. Yerleşim yerinde, bu tipte çok sayıda buluntu ele geçerken, tabakalardan gelen seramiklerin yardımıyla da iki bantlı skyphoslar MÖ 6. yüzyılın sonlarına tarihlenmektedir[712]. Klazomenai tabakalarından gelen örneklerde ağız kısmında ki bant daha kalındır. Yaşar Ersoy'un yaptığı sınıflandırmada Geç Tip A sınıfına girmektedir. Tokra'da Arkaik Dönem depozitlerinde bantlı geç kaplar olarak

[710] Bu bezeme anlayışı ilk olarak Üç Nokta Rozetli Kaselerin geç örnekleriyle, Geç Tip Tek Nokta Rozetli Kaselerin erken örneklerinde ortaya çıkmıştır. Baç, s. 87.
[711] Güngör, Yıldıztepe, s. 77, Fig. 8, 81.28.01. Diğer örnekler için de bkz. s. 77, Fig. 15, D-14, D-16.
[712] Yerleşim yerinden benzer örnekler için bkz. Ersoy, s. 76, Pl. 174, Record 121, Pl. 175, Record 123, 124, Pl. 138, Record 145, Pl. 135, Record 148; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 37, Lev. 7, No. 29.

gösterilen gövde üzerinde tek kalın bantlı formlar MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilmektedir[713].

6.1.1.5.1.2. İki Bantlı, Işın Motifli Grup

Form ve bezeme anlayışı bakımından İki Bantlı Grup ile aynı özellikler göstermektedir. Bu tipi çağdaş grubundan ayıran farklılık gövdenin ortasında yer alan ince bantın altından kaideye kadar olan kısımda ışın motifleri kullanılmış olmasıdır.

Bu grup içerisinde toplam altı adet bantlı skyphos (Kat. No. 19, 20, 21, 22, 51, 339) nekropolis alanı içerisinde tespit edilmiştir. Form açısından değerlendirildiğinde tüm örnekler boyutsal farklılıklar dışında benzer konumdadır. Yalnızca 339 numaralı skyphos boyut olarak daha büyük, 22 numaralı ise derin bezeme uygulaması ve kaide açısından farklıdır. İnce ağız profili, küresel gövde, ağız kenarından çıkan kulpların yukarıya doğru yükselmesi ortak özelliklerdir. Kaide kısmı tüm örneklerde dış bükey kaide özelliğine sahipken, 22'de daha yüksek ve dış bükey konkav kaide tercih edilmiştir. Bezeme anlayışı 22'de küçük farklılıklar olmak üzere, ortak gözükürken, 51 numaralı buluntu, diğer örneklere göre sığ bir kaptır. 21 numaralı örnekte ise biraz daha farklı bir bezeme tekniği kullanılmıştır. Bantların ve ışın motiflerinin uygulandığı alanda farklılıklar belirgindir. Gövdenin ortasından kaideye kadar olan kısım için kırmızı bir astar yapılırken bu astarın üstü kalın bant dekorasyon işlevi görmüştür. İnce olan bant gövde altında yer alan geniş kuşak üzerindeki ışın motifi siyah ek boya kullanılarak yapılmıştır. 20 numaralı örnekte farklı bir teknik kullanılarak, bantlar astar rengiyle bırakılmıştır. İnce bant ile ışın motifleri beyaz renkte ek boya uygulanarak verilmiştir.

Bu grupta yer alan örneklerin en yakın benzerlerini Klazomenai[714] ve Abdera'da[715] görmekteyiz. Işın motifinin gövde altında kaide üstündeki kuşakta uygulanması Klazomenai ve Abdera dışında belirlenen ilk merkezdir.

---

[713] Teos örneklerine nazaran Tokra buluntularının kulpları yataydır. Bkz. Boardman ve Hayes, Tocra I, s. 55, Fig. 28, Pl. 38, No. 746, 751, 759; Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 22, Fig. 8, No. 747.

[714] Klazomenai örnekleri için bkz. Ersoy, Pl. 293, No. 151, Pl. 110, No. 138, Pl. 133, No. 139; Hürmüzlü, Lev. 7, No. 30, 31; Yıldıztepe Nekropolisi'nden bulunan örnek için bkz. Güngör, Yıldıztepe, Fig. 15, D-15; Baç, Lev. 24, No. 60.

6.1.1.5.1.3. Gövdesi Rezerve Bantlı Grup

Bu grupta yer alan bantlı skyphoslar, iki bantlı gruptan farklı bir bezeme tekniği uygulanarak üretilmişlerdir. M-29 kremasyon mezarın kontekstinden ele geçen buluntular (Kat. No. 50 ve Kat. No. 52), form bakımından iki bantlı skyphosun özelliklerini taşımaktadır. Her iki örnek için de torus kaide uygulanmıştır. Dış kısmın bezemesinde devetüyü renginde bir astarlamanın ardından, kulp altından gövde altından itibaren kaideye kadar olan kısmı siyah ek boya ile bezenmiştir. Ağız üstünde ince bir bant görülürken, arada kalan rezerve kısım astar renginde bırakılmıştır. Kaide alt kısmı ve kulplar firnislenirken, tam ortasında daire bezemesi yer almaktadır. Her iki buluntunun da iç kısmı tamamen siyah firnisle kaplanırken, tondo bölümleri astar renginde bırakılmıştır. Her iki mezar buluntusu kontekstin yardımıyla MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilebilir.

6.1.1.5.1.4. Gövdesi Rezerve Bantlı, Işın Motifli Grup

Bu grupta, gövdesi rezerve biçiminde yapılan skyphoslarda uygulanan bezeme organizasyonunda ışın motiflerinin kullanılmasıdır. Tek örnek, Teos Batı Nekropolisi içerisinden mezar kontekstlerinin dışından bulunmuştur. Yuvarlak torus kaide üzerinden yükselen skyphos, küresel gövdeli olup, form olarak iki bantlı grubun özelliklerine sahiptir. Dış bezeme organizasyonunda ise gövdesi rezerve bırakılan iki örnekle aynıdır ancak onlardan farklı olarak gövde altında ek boyayla ışın motifleri bezenmiştir. Buluntu MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmiştir.

6.1.1.6. Askoslar

Askos formu, düz yuvarlak kaideli, dairesel gövdeli, dışbükey üst gövdeli ibrik biçimli ağız kısmından kabın sonuna bağlanan kemer kulplu olarak tanımlanabilir[716]. Form ile ilgili, Atina Agorası'ndan ele geçen örnekler tipoloji

[715] Abdera'da örnekleri için bkz. Koukouli-Chrysanthaki, s. 47, Fig. 18; Constantina Kallintzi, "Κύλικες ιωνικού τύπου από το νεκροταφείο των Αβδήρων", **Ζ΄ Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 2011, (Αβδήρων), s. 475, No. ά.
[716] Richter ve Milne, ss. 17, 18.

bakımından önemli veriler sağlamaktadır[717]. Sparkes ve Talcott, MÖ 5. yüzyıl örneklerini gövdesel değişikliklere bakarak derin ve sığ biçimde tanımlamıştır. Ancak formun gelişiminde sadece gövdede değil, ağız ve kulp kısmındaki değişiklikler de dikkat çekicidir. Bu bağlamda, MÖ 5. yüzyıl örneklerini kemer kulplu askoslar olarak tanımlamak mantıklı bir yaklaşım olacaktır. Kemer kulplu askoslar gövdeden çıkıntılı düz kaideli, dikine uzanan şişkin gövdeli, üst kısmında genellikle bir oyuk bulunan, kabın sonundan silindirik biçimli boyun kısmına uzanan kemer biçimli kulplara sahip kaplardır. MÖ 5. yüzyılın ikinci çeyreğinden itibaren ortaya çıkan bu tip, yüzyıl sonuna kadar kullanılmıştır[718]. Diğer tip ise kapasite bakımından küçülen örneklerdir. Form, düz kaide, gövde yanından çıkıntılı, sığ ve ince gövdeli, üst kısmı hafif kubbe biçimli ve oyuksuzdur. Kulp kısmı kabın üstünden ağız kısmına doğru kemer biçiminde uzanır. Gelişim sürecinde, proporsiyon kısmında genişleme ve alçalma ile kulp kısmının giderek yükselmesi belirleyici unsurlardır. Bu tip askoslar derin gövdeliler ile birlikte ortaya çıkmıştır ancak MÖ 5. yüzyılın sonlarında popüler olarak kullanılmıştır[719]. Form, MÖ 4. yüzyılın başlarına kadar kullanılmıştır.

İkinci tip ise süzgeç biçimli askos formudur[720]. MÖ 5. yüzyıl sonlarında yaygın olarak üretilen kemer biçimli sığ askosların değişime uğramış biçimidir. Düz kaideli olan kap, sığ gövdeli şeklini korurken, üst kısmında delikli süzgeç kullanılmıştır. Gövdenin üstünden kuşak gibi geçen kemer kulp ortadan kalkarken, sırt kısmından yükselen halka kulp ortaya çıkmıştır. MÖ 5. yüzyıl sonlarından MÖ 4. yüzyıl ortasına kadar kullanılmıştır.

Guttus tipi askoslar biçimsel açıdan yukarıda ifade edilen iki tipten farklılık göstermektedir. Silindirik boyun kısmı dikey, gövde şişkin ve alçak kaidelidir. Kulp kısmı ise sırt kısmından yükselmektedir. Form çok fazla değişikliğe uğramaz. MÖ 4. yüzyıl başında ki erken örneklerde gövde daha şişkin, kaide ise daha geniştir. MÖ 4. yüzyıl sonlarında ise gövde daralmaya, kaide ise küçülmeye başlamıştır[721].

[717] Genel tipoloji için bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 157-160.
[718] Sparkes ve Talcott, s. 158.
[719] Sparkes ve Talcott, s. 159.
[720] Süzgeç biçimli örnekler için bkz. Robinson, Vases, Pl. 173-177.
[721] Gelişim için bkz. Sparkes ve Talcott, Pl. 39; Robinson, Mosaics, Pl. 172; Robinson, Vases, Pl. 168; Emil Kunze ve Hans Schleif**, III. Bericht uber Die Augrabungen in Olympia: Winter 1938/39**, Berlin de Gruyter, 1941, s. 51, Fig. 45.

Nekropolisten ele geçen üç askos, hem mezarlardan hemde alanın içerisinden mezar kontekstlerinden bağımsız olarak belirlenmiştir. İki guttus tipi buluntu, mezar ile ilişkili, süzgeç tipli bir askos ise kontekst dışından bulunmuştur.

6.1.1.6.1. Süzgeç Tipi

Mezar dışından bulunan tek örnek olan askos, G-9 plankaresi içerisinde açılan bir sondaj içerisinden ele geçmiştir. Siyah firnisi yer yer aşınan ancak büyük oranda korunan 335 numaralı buluntu, geniş ve düz kaideli, süzgeç ağızlı ve konik formlu akıtacağa sahiptir. Gövde üzerinden yükselen daire şeklinde kulbu yivlendirilmiştir. Ağız ve omuz kısmı da iki sıra yivlendirilmiş olan askosun, yer yer siyah firnisi aşınma izleri görülmesine rağmen, Attika taklidi olarak üretildiği söylenebilir. Olynthos tabakalarından yakın örnekleri baz alınarak MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmiştir[722]. Kition örneğinde ise yakın benzeri yaklaşık aynı tarih aralığına verilmiştir[723].

6.1.1.6.2. Guttus Tipi

M-59 numaralı sanduka mezarın kuzey ucundan bulunan 111 numaralı örnek, guttus tipinde olup MÖ 4. yüzyıl özellikleri göstermektedir. Dışa dönük yuvarlak ağız kenarlı, gövde başlangıcına doğru genişleyen boyunlu, ovoid gövdeli ve hafif dışa çekik geniş halka kaidelidir. Kulbu eksik buluntunun yakın örnekleri Gordion[724], Olynthos[725], Khios[726], Kition[727] ve Korinth'de[728] belirlenmiştir. Paralel örnekler ve mezar ile ilişkili diğer buluntuların doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısı önerilmektedir.

---

[722] Olynthos'dan bulunan örnekler için bkz. Robinson, Mosaics, s. 257, Pl. 192, No. 1073; Robinson, Vases, s. 263, Pl. 174, No. 475.
[723] Jean-François Salles, Les Egouts de la Ville Classique, **Kition-Bomboula II**, Paris, 1983, ss. 44-45, Fig. 17, 18, No. 125.
[724] MÖ 333-275 arasına tarihlendirilen örnek için bkz. Marie Shannan Stewart, **Gordion after the Knot: Hellenistic Pottery and Culture**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Cincinnati, 2010, s. 263, Fig. 206, No. 150.
[725] Robinson, Vases, s. 247, Pl. 168, No. 414.
[726] Anderson ve diğerleri, s. 180, Fig. 17, No. 118.
[727] MÖ 320 tarihi verilen örnek için bkz. Salles, s. 47, Fig. 17-18, No. 127.
[728] Dudak kısmı biraz daha sarkık olan, MÖ 4. yüzyıl üçüncü çeyreğine tarihlendirilen Korinth örneği için bkz. Pemberton, Pottery, s. 99, Fig. 18, Pl. 16, No. 135.

M-70 numaralı kiremit mezarın kuzeyinden bulunan 137 numaralı askos ise guttus tipinde ki diğer örnektir. MÖ 4. yüzyıl sonlarına doğru görülen gövde ve kaide kısmında ki daralma izlenmektedir. Temel özellikleri koruyan guttusun belirgin farklılığı kulbun yarım kalp şeklinde olması ve gövde kısmında ki köşeli dönüşüdür[729]. Firnis izleri çok az görünen, yerel üretim olarak değerlendirilebilecek buluntu, Atina Agorası'nda bulunan yakın örneğin paralelinde MÖ 4. yüzyıl üçüncü çeyreğine tarihlendirilebilir[730].

6.1.1.7. Biberonlar

Üst kısmı açık ya da süzgeç biçimli, gövde üstünden yatay veya dikey kulplu, boru şeklinde akıtacak ağızlı kapalı kaplar biberon olarak kullanılmaktadır[731]. Atina Agorası'nda, hem mezarlardan hem de tabakalardan ele geçen biberonların yorumlanmasında birkaç öneri öne sürülmüştür[732]. Çok kullanmadan deforme olmuş, diş izleri gözüken bu tip biberonların dokuz ay üzeri çocuklar tarafından kullanılmaya uygun ürünler olduğu belirtilmektedir[733]. Yetişkinler için kullanımı ise hasta ya da yatalak durumda olan kişiler için düşünülmektedir[734]. Hem akıtacak ağızı hem de merkezdeki açık kısmı çift fonksiyonlu kullanımın mümkün olduğunu göstermektedir. Günlük kullanımın yanında, bir mezar hediyesi olarak mezarlara bırakıldığı bilinmektedir[735]. Yukarıda anlattığımız durumlar cinsiyet ve yaş üzerine kimler için bırakıldığına ipucu vermektedir.

Teos Batı Nekropolisi'nde iki adet biberon buluntusu doğrudan mezar içinden değil mezar ile ilişkili kontekstlerden bulunmuştur. İlk örnek M-20 Klazomenai lahdi içerisinden ele geçen 38 numaralı biberondur. Karınlı lekythos ve lekanis ile birlikte bulunan buluntu, lekanisin içine oturtulmuş olarak ele geçmiştir. Düz halka kaide üzerinden yükselen Teos örneği, basık ve şişkin bir gövde yapısına sahiptir.

[729] Atina Agora'sında ele geçen guttus örneğinde benzer bir gövde çıkıntısı görülmektedir. Sparkes ve Talcott bunun tarihlendirme için bir kıstas oluşturmadığını söylemektedir. Sparkes ve Talcott, s. 160.
[730] Sparkes ve Talcott, s. 319, Pl. 39, No. 1195; Khios'ta bulunan diğer benzer için bkz. Anderson ve diğerleri, s. 152, Fig. 17, No. 211.
[731] Karşılaştırmalar için bkz. Geerto Aeilko Sebo Snijder, "Guttus und Verwandtes", **Mnemosyne**, Third Series, Cilt: 1, Sayı: 1, 1933-1934, ss. 34-60.
[732] Atina Agorası örnekleri için bkz. Sparkes ve Talcott, Pl. 39, No. 1197-1199.
[733] Sparkes ve Talcott, s. 161.
[734] Sparkes ve Talcott, s. 161.
[735] Robinson, Mosaics, Pl. 193, No. 1080-1083; Robinson, Vases, Pl. 178-179, No. 477-487.

Daralarak hacmi küçülen boru şeklinde ki akıtacak kısmı gövde ortasından çıkarken, yatay kulp gövde ortasının üstünde yer almaktadır. Üst (merkez) kısmı açık olan biberon, bağımsız bir kapak ile kapatılmış olmalıdır ancak kapak bulunamamıştır. Açık kahverengi biberon için, gövde ortasından koyu kahverengi ek boyayla bir bant çekilmiştir. Ayrıca kulp, ağız ve akıtacak kısmında da aynı tonlara yakın bezemeler uygulanmıştır. Kontekstin yardımıyla MÖ 6. yüzyıl sonları biberon için uygun düşebilir. İkinci buluntu ise M-129 çatı kremidi mezar üzerinden ele geçen 300 numaralı biberondur. Dışa çekik etek biçimli bir kaide üzerinden yükselen buluntu, "V" formlu gövdeye sahip olup, akıtacak ağızı gövde üstünden daralarak yükselmektedir. Aynı hizada yer alan yatay kulp kısmı kırılmıştır, ancak çıkış noktaları korunmuştur. Üst kısmı süzgeç biçiminde yapılmış olan biberonun ağız kenarları yüksektir. Akıtacak ağızında kabın tamamına uygulanmış firnisten koyu, kahverengi tonlarında bezeme izlenmektedir. Atina Agorası'nda MÖ 450-425 aralığına tarihlendirilen siyah firnisli bir buluntu, kaide ve yatay kulbu ile benzerlik göstermektedir[736]. Olynthos Doğu Nekropolisi'nden bulunan, benzer diğer buluntu ise MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmektedir[737].

6.1.1.8. Amphoralar

6.1.1.8.1. Masa Amphoraları

Antik Dönem'de amphoralar çoğunlukla ticari amaç güdülerek üretilen, taşımacılık ve saklama fonksiyonlarıyla kullanılan formlardır. Bunun yanında daha küçük ve geniş kaideli oturma düzlemine sahip masa amphoraları da bir tip olarak üretilmişlerdir. Kalın dudaklı ağız kenarları dışa çıkıntılı bu amphoralar, geniş ve ovoid gövdeli olup, omuzdan çıkıp gövdeye bağlanan karşılıklı kulplu, sert ve kalın boyunludurlar.

Üç buluntu ile temsil edilen masa amphoraları, mezar hediyesi olarak ölen bireylere bırakılmıştır. M-70 çatı kiremidi kuzeyinden, hemen çatı kiremidi yanına bırakılan 138 numaralı amphora, dışa meyilli kalın dudaklıdır. Kalın boyunlu ve ovoid gövdeli buluntunun ağız altında dışa çıkıntılı bir bilezik, bu bileziğin üstünden

[736] Sparkes ve Talcott, s. 320, Pl. 39, No. 1199.
[737] Robinson, Vases, s. 268, Pl. 179, No. 486.

başlayan omuza bağlanan karşılıklı kulplar yer almaktadır. Mezarın çevresine bırakılan diğer buluntular doğrultusunda MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmesi uygun düşebilir[738]. Diğer amphora ise M-72 mezarının güneyinden bulunan, doğrudan mezarı tarihlendirilmeyen ancak ilintili olduğunu düşündüğümüz 144 numaralı amphora, dışa dönük, yuvarlak dudaklı olup, yüksek ağızlıdır. Ovoid gövdesi belirgin olan amphora, dışa çekik alçak kaidelidir[739]. Son örnek ise M-84 mezarının kuzeydoğusundan bulunan, mezar buluntusu olarak değerlendirdiğimiz 167 numaralı masa amphorasıdır. Yalnızca ovoid gövdesi sağlam korunan eserin, karşılıklı kulpların çıkış noktaları belirgindir. Yüksek geniş ve yuvarlak dışa çekik kaideli buluntu MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir.

6.1.1.9. Stamnos

Alçak kaide üzerinden yükselen, üçgen ya da yuvarlak gövdeye sahip, geniş boyunlu, omuzuna yerleştirilmiş iki yatay kulplu formlar stamnos olarak isimlendirilmektedir[740]. İşlevsel olarak amphora, hydria gibi kapların depolama ya da servis yapma özelliklerini karşılamaktadır. Klasik stamnos formu, Attika figürlü seramik ekollerinde karşımıza çıkar. En erken Attika örneği siyah figür tekniğinde bezenmiş olup MÖ 6. yüzyılın üçüncü çeyreğine tarihlenmektedir[741]. Birçok merkezde MÖ 7. yüzyıldan itibaren farklı form değişiklikleriyle üretilmişlerdir[742].

Teos Nekropolisi'nden ele geçen 192 numaralı tek stamnos buluntusu M-89 çatı kiremidi mezarın kuzeyinden bulunmuştur. 7 cm uzunluğunda ki minyatür biçimli stamnos, ince dudak yapısına sahip olup, geniş ve yuvarlak ağızlıdır. Geniş omuzundan itibaren, oval gövde, kaideye doğru daralmaktadır. Alçak bir kaideden yükselen stamnosun omuz üstünden yükselen iki yüksek ve yatay kulbu bulunmaktadır. Gövde üzerinde yatay uygulanmış bantlar yer alırken, ağız kısmı tek bantla çevrelenip nokta şeklinde ki bordürlerle süslenmiştir. Rodos'ta ele geçen, daha

[738] Benzer örnek için bkz. Gül Işın, "The Building Complex on the Tepecik Acropolis at Patara", **Anatolian Studies**, Cilt: 60, 2010, Acropolis At Patara, s. 97, Fig. 5.
[739] Samothrake'de mezar içinden ele geçen benzer örnek, MÖ 500-475 dolaylarına tarihlendirilmiştir. Bkz. Dusenbery, ss. 139, 140, No. S78-1.
[740] Richter ve Milne, ss. 8, 9, Fig. 64-68; Kanowski, ss. 140-143.
[741] Barbara Philippaki, **The Attic Stamnos**, Clarendon Press, Oxford 1967, ss. 1, 2, Pl. 1.
[742] Uzun, ss. 197-219.

oval gövdeli benzer örnekler MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmektedir[743]. Olynthos'ta Pers Dönemi öncesi tabakalarda bulunan, yakın bir örnek benzer süsleme şemasına sahiptir[744]. Samos'ta ise MÖ 4. yüzyıl ortasına tarihlendirilen stamnos, kaide ve oval gövdesinin yanında bezeme öğeleriyle yakın benzerlikler göstermektedir[745]. Teos batısında yapılan kurtarma kazısında MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başına tarihlendirilen sanduka mezara ait stamnos paralel özellikler göstermektedir[746].

6.1.1.10. Siyah Firnisli Kaplar

6.1.1.10.1. Skyphos

Skyphos işlevsel bakımdan içki kabı olarak isimlendirilirken, iki kulplu, alçak kaideli ve derin bir form olarak tarihlendirilebilir[747]. Formun ortaya çıkışı MÖ 6. yüzyıl sonlarına verilmektedir. Atina örnekleri üzerinden değerlendirdiğimizde erken skyphoslar MÖ 5. yüzyıl başlarından, ortalarına kadar yoğun olarak üretilmiştir[748]. Siyah Figür tekniğinde yapılmış örnekler MÖ 6. yüzyıl ortasından itibaren[749], kırmızı figür üretilenler ise MÖ 5. yüzyıl ortasından itibaren görülmektedir[750]. Erken formun özellikleri düz alçak kaide, içe kıvrımlı gövde, iç bükey dudak profili ile temsil edilir.

Formun ikinci aşaması çok popüler olarak kullanılan ince ve kalın cidarlı form gruplarının ortaya çıktığı dönemdir. İnce cidarlı örnekler kapasite bakımından kalın cidarlılarından daha derindir. MÖ 5. yüzyıl ortasından itibaren bu tipler, düz

---

[743] Laurenzi, ss. 181, 182, Fig. 171.
[744] MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilen benzer bir örnek için bkz. Robinson, Mosaics, ss. 38, 39, Pl. 36, No. P-64.
[745] Melina Filimonos ve Angeliki Giannikouri, "Grave Offerings from Rhodes: Pottery and Jewellery", **Hellenistic Rhodes: Politics, Culture, and Society**, Ed. Vincent Gabrielsen-Per Bilde-Troels Engberg Pedersen-Lise Hannestad-Jan Zahle, Aarhus University Press, Aarhus, 1999, s. 207, Pl. 17, No. 17213.
[746] Bant ve yaprak motifi bezemeli pyksis olarak değerlendirilen stamnos için bkz. Çırak ve Kaya, Seferihisar, s. 12, Resim 14.
[747] Richter ve Milne, s. 26.
[748] Atina örneklerinde skyphos ve stemless formları yakın benzerlikler göstermektedir. Bkz. Sparkes ve Talcott, Pl. 22, No. 469, Pl. 25, No. 579.
[749] Atina siyah figür örnekleri için bkz. Eugene Vanderpool, "The Rectangular Rock-Cut Shaft", **Hesperia**, Cilt: 15, Sayı: 4, 1946, (Rectangular), ss. 289-294; Batı Anadolu için bkz. Yasemin Tuna-Nörling, "Die Ausgrabungen von Alt-Smyrna und Pitane, Die attisch-schwarzfigurige Keramik", **Istanbuler Forschungen**, Cilt: 41, 1995.
[750] Beazley, No. 661,94; No. 898,137; No. 1172,21.

yuvarlak kaideli, kaideden dudağa kadar tek kıvrımlı, iç kısmının tam ortasında baskı bezemelidir. Formun erken örnekleri MÖ 5. yüzyılın sonuna kadar birden çok profilli ayak, geniş bir gövde yapısı ve ağız kısmına yakın bir şekilde eğimli yükselen, gövde ortasından çıkan kulplar şeklindedir. Yüzyılın sonunda gövde kıvrımında değişiklik olurken, kulplar değişikliğe uğramamıştır. MÖ 4. yüzyıl başlarında kapasiteye bağlı gövdede daralma, MÖ 5. yüzyıl örneklerinden farklı bir tarihlendirme detayı olarak gövde altından çıkan ve ağız kısmının hizasını geçerek yükselen kulplar önemli değişimdir. Ayak kısmında ise daralma ve yükselme görülmektedir. Erken örneklerde kaide altında ki dairesel bezeme daha küçük boyutlarda iken, MÖ 4. yüzyıl başlarında dairesel bezemeler çoğalmaya ve genişlemeye başlamıştır[751]. Formun merkezinde yer alan baskı bezemeleri MÖ 5. yüzyılda daha çarpıcıdır, ancak MÖ 4. yüzyıl sonlarında zengin bezemeler azalır. En erken baskılı bezemeli örnekler MÖ 5. yüzyılın üçüncü çeyreğinden itibaren bilinirken, bu bezemeler MÖ 4. yüzyılın ikinci çeyreğine kadar uygulanmıştır[752]. Batı Anadolu'da Smyrna örneklerinde Attika üretimlerinden farklılıklar gözükse de, biraz daha kalın örnekler içerse de aynı çizginin devam ettirildiği söylenebilir[753].

Kalın cidarlı skyphoslar, köken olarak ince cidarlılar ile paraleldir. MÖ 5. yüzyılın sonlarında ortaya çıkan bu form, ince cidarlılar kadar popüler değildir. En önemli form özelliği iç bükey dudak kısmının daha sağlam bir yapıda olması ve ağız kısmının kalın olmasıdır. Bunun yanında gövde kısmında kalınlaşma MÖ 4. yüzyıl başlarında oluşur[754].

Teos Batı Nekropolisi'nden ortaya çıkarılan siyah firnisli tek skyphos örneği G-8 / G-9 plankareleri içerisinde bulunmuştur. Herhangi bir mezar ile bağlantısı olmayan 336 numaralı buluntu, MÖ 5. yüzyıl özellikleri göstermektedir. Dudak kısmı sivrileştirilmiş, dışa dönük ağızlı, kaideye doğru daralan gövdeli, karşılıklı yapılmış ağıza yükselen yatay kulplu, alçak yuvarlak kaidelidir. Kaidesi dışa çekik profillendirilmiş olan skyphosun, kulbun birinde ve ağızın küçük bir kısmında eksiği vardır. Tamamı siyah firnisle kaplanan kabın tondo kısmında baskı bezeme

[751] Formun gelişimini Atina örneklerinden izlemek için Sparkes ve Talcott, ss. 110, 111, Pl. 26, No. 580-611.
[752] Sparkes ve Talcott, s. 111.
[753] John Manuel Cook, "Old Smyrna: Fourth-Century Black Glaze," **BSA**, Cilt: 60, 1965, s. 145, Fig. II.
[754]Formun gelişimini Atina örneklerinden izlemek için Bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 111, 112, Pl. 27, No. 612-623.

uygulanmıştır. Tam merkezde kazıma yaylarla birbirine bağlanmış, damgalanmış altı palmet, bu palmetleri çevreleyen kazınmış kymation, son olarak üç ögeyide içine alan, kazıma tekniği uygulanan daire yer almaktadır[755]. Kabın iç kısmı, gövde ortasından itibaren, daraltılarak içe çıkık yapılmıştır. Buluntu benzerleri doğrultusunda MÖ 5. yüzyıl sonlarına tarihlendirilebilir[756].

6.1.1.10.2. Kantharos

Bir içme kabı olarak kantharoslar[757], Atina Agorası depositlerinde MÖ 4. yüzyılın ilk yarısında ortaya çıkmaktadır[758]. Hellenistik Dönem'de ise skyphos ve kantharos gibi derin ve çift kulplu formlar içki kabı olarak tercih edilmektedir[759]. Özellikle Hellenistik Dönem içlerinde siyah firnisli, sade ve parlak kantharos formları yoğun biçimde üretilmektedir[760]. Teos Nekropolisi'nde mezar hediyesi olarak hiç kantharos ele geçmezken, yalnızca bir adet örnek H-11 plankaresi açmasından bulunmuştur. Yer yer siyah, parlak firnis izleri üzerinde izlenen buluntu alçak yuvarlak bir kaide üzerinden yükselirken, orta kısmı kısmen şişkin ve hafif içe giren olmak üzere, yukarıya genişleyen bir gövdeye sahiptir. Ağız kısmı kırık, kulpları eksik olan kantharosu MÖ 5. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirebiliriz[761].

6.1.1.10.3. Tabaklar

6.1.1.10.3.1. Balık Tabağı

Form, üst kısmı dış kenarından merkeze doğru uzatılmış düz zemin, gövde ortasına kadar inen sarkık ağız, kaideye doğru daralan gövde ve dışa çekik halka

[755] Benzer baskı bezemeler için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 277, Pl. 26, No. 593; Smetana-Scherrer, Taf. 35, No. 405-406; Berlin, İlion, Pl. 9, No. 41.
[756] Sivri dudaklı ağız ve gövde biçimi benzer Atina örneği için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 277, Fig. 6, No. 588; Korinth'de yerel üretim benzer için bkz. Elizabeth G. Pemberton, "Corinthian Black-Glazed Pottery with Incised and Stamped Decoration", **Hesperia**, Cilt: 66, Sayı: 1, 1997, (Corinthian), s. 59, Fig. 7, No. 57.
[757] Formun temel özellikleri için bkz. Kanowski, ss. 49-51.
[758] Sparkes ve Talcott, s. 117, MÖ 6. ve MÖ 5. yüzyıl örneklerinin gelişimi için bkz. Sparkes ve Talcott, ss. 113-117.
[759] Thompson, ss. 444-445, Edwards, ss. 74-86.
[760] Rotroff, Table Ware, ss. 106, 273, Pl. 30, No. 300.
[761] Benzer örnek için bkz. Heimberg, s. 128, Taf. 3, No. 45.

kaide olarak tanımlanabilir. Form ismini kırmızı figür seramiklerinde kaide kısmında balıklar ve deniz canlıların birlikte betimlendiği örneklerden almıştır[762]. Kırmızı figür üzerinden formun en erken örneklerinden biri, MÖ 5. yüzyıl ortalarında Larissa'da bulunmuştur[763]. Ortaya çıktığı zaman dilimiyle ilgili farklı görüşler mevcuttur. Sparkes ve Talcott[764] ile McPhee ve Trendall[765] MÖ 400'ler ve biraz öncesini verirken, Rotroff yaptığı kişisel görüşmelere dayanarak Lesbos/Mytelene'de ele geçen buluntuların daha erken olabileceğini önermektedir[766]. Figürlü örneklerin Schelefold tarafından özellikle mezar hediyesi olarak kullanıldığı ifade edilirken[767], Robinson bu görüşün aksini savunarak günlük yaşamda da kullanıldığını belirtmektedir[768]. Balık tabağı formu siyah firnisli örneklerde yoğun olarak kullanılmıştır. Formun öncül örnekleri için MÖ geç 6. yüzyıl-MÖ erken 5. yüzyıl kulplu tabakları önerilmektedir[769]. MÖ 400 civarında siyah firnis örnekleri başlamıştır. Olynthos'ta erken örnekler MÖ 4. yüzyıl ilk yarısından itibaren görülmektedir[770].

Kullanılış fonksiyonu açısından kabın tabandan çökük biçimde yapılmasının sebebi servis sırasında yemek suyunun daha sağlıklı tutunması ya da içerdiği baharatları tadını koruması içindir[771]. Balık tabaklarının tarihlendirmesinde kaide kısmında ki gelişim önemlidir. MÖ 4. yüzyıldan itibaren görülen gelişim sürecinde kaide, iç yüzeyinden tabana geçişte iç bükey profil ve set ile temsil edilir. Kaidelerin üst kısmında bir boyun kısmı yer almaktadır. Dip kısmının tamamı firnisle kaplanırken, kaidenin alt kısmı rezerve alanlar bırakılır. Dip kısmının gelişimi erken örneklerde sığ şeklinde yapılırken, süreç içerisinde derinleşmeye başlar. Önemli değişimlerden biride tondo çukurunun gelişimidir. İlk örneklerde sığ ve geniş olan

[762] Ian Mc Phee ve Arthur Dale Trendall, **Greek Red-figured Fish-plates**, Antike Kunst, Cilt: 33, Kitapçık: 1 (Supplement), Basel, 1987, s. 21.
[763] Johannes Boehlau ve Karl Schefold, Larisa am Hermos: Die Ergebnisse der Ausgrabungen 1902-1934, Cilt III: Die Kleinfunde, Berlin, 1942, s. 177, Taf. 59, No. 10.
[764] Sparkes ve Talcott, ss. 147-148.
[765] Mc Phee ve Trendall, s. 18.
[766] Rotroff, Table Ware, s. 146, dipnot 11.
[767] Karl Schefold, **Untersuchungen zu den Kertscher Vasen**, Berlin, 1934, ss. 148-149.
[768] Robinson, Vases, s. 126.
[769] Özellikle dışa çıkık ağız örnekleri balık tabaklarıyla ciddi benzerlikler göstermektedir. Bkz. Sparkes ve Talcott, s. 142, dipnot 2.
[770] Robinson, Mosaics, s. 231, Pl. 113.
[771] Rotroff, Table Ware, s. 147.

tondo çukuru, sonraki örneklerde yiv kısmı belirginleşmeye başlar. Dudak kısmı kaideyi kaplayacak biçimde dışa sarkıktır[772].

Teos Nekropolisi'nden bulunmuş bir adet balık tabağı bu grubu temsil eden tek örnektir. Mezarlar ile ilişkili olmayan, H-11 plankaresi içerisinden bulunan 337 katalog numaralı siyah firnisli tabak, üst kısmı geniş düz zeminli, gövde ortasına kadar sarkık, yuvarlak kaidelidir. Tondo kısmı derin olan buluntu Atina Agorasından[773] çıkan yakın benzeri doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl üçüncü çeyreğine tarihlendirilmelidir[774].

6.1.1.10.3.2. Düz Tabak

Hem siyah hem de kırmızı figür ressamlarının kullandığı formlardan biri olan tabaklar, Arkaik Dönem'den beri bilinmektedir. Arkaik Dönem'de yaygın olmasına rağmen MÖ 480'den önceki popüleritesi çok revaçta değildir. Özellikle MÖ 5. yüzyıl sonları, MÖ 4. yüzyıl ve Hellenistik Dönem'de form değişikliklerine uğrayarak üretilmiştir[775]. MÖ 4. yüzyılda Akdeniz coğrafyasında bir ihracat-ithalat ürünü olmasına bağlı olarak birçok merkezde görülmektedir[776]. MÖ 3. yüzyılda ise form giderek azalmaya başlamıştır. Formun temel görünümü düz bir dudak ve kalınlaştırılmış bir ağızla temsil edilirken, sığ ve dışa bükey bir gövdeye sahiptir. Genellikle alçak kaideye sahip olup, tondo kısmında bezemeler uygulanmıştır. Bu tip tabaklar Teos Nekropolisi'nde yalnızca bir örnek ile temsil edilmektedir. M-130 çatı kiremidi mezarın üzerinden (kuzeydoğusundan) ele geçen 303 numaralı tabak ile birlikte düz bir ayna ve bodur lekythos yan yana bulunmuştur. Dışa çıkıntılı bir kaide üzerinden yükselen tabak, dış bükey bir gövde ile oluşturulmuştur. Dudak altından tekrar bir kıvrımla dış bükey görünüm kazanan ağız kısmı olan buluntu sığ biçimlidir. Tam orta kısmı yuvarlak bir bantın, hem dışında hem içinde de dil

[772] Siyah firnisli örneklerin form gelişimi için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 148, Fig. 10, Pl. 37, No. 1061-1076; Hellenistik Dönem form gelişimi için bkz. Rotroff, Table Ware, ss. 147-149.
[773] Sparkes ve Talcott, s. 310, Pl. 37, No. 1075.
[774] Benzer diğer örnekler için bkz. Jehasse, Fig. 22, No: 38; Eugene Vanderpool ve diğerleri, "Koroni: A Ptolemaic Camp on the East Coast of Attica", **Hesperia**, Cilt: 31, Sayı: 1, 1962, s. 40, Fig. 8, No. 22; Jehasse, s. 34, Fig. 22, No. 38.
[775] Sparkes ve Talcott, s. 144.
[776] Bazı örnekler için bkz. Sparkes ve Talcott, s. 146, Fig. 10, No. 1022-1045; Robinson, Vases, Pl. 227, No. 854, 858, 861, 862, Pl. 228, No. 859, Pl. 229, No. 269; Technau, s. 45, Fig. 33, No. 10, Hellström, Pl. 33, No. 58; J. Schäfer, ss. 33-34, Pl. 1, C-1; Jehasse, s. 30, Fig. 20, No. 2-5, Fig. 21, No. 32-33.

motifleri, bu bantı çevreleyen başka bir bağımsız bant aynı resmedilme düzeninde dil motifleriyle süslenmiştir. Kazıma tekniği ile üretilen bu motiflerin olduğu tabak, kaliteli bir firnise sahip olup, olasılıkla Attika üretimi ithal bir üründür. Hemen yanında birlikte bulunan lekythosunda paralelinde MÖ 4. yüzyıl başı tabağın tarihlendirilmesinde uygun bir tarihtir[777].

6.1.1.11. Kapaklı Kap

6.1.1.11.1. Lekanis

Lekanis, ev ile ilgili işlerde birden fazla kullanımı olan, derin olmayan, genellikle kapaklı ve yatay iki kulplu da üretilen bir formdur[778]. Birçok ürünü saklama işlevi olan lekanisler, yaygın biçimde düğün hediyesi ve ölü gömme geleneklerinde mezar hediyesi amacıyla bırakılmıştır[779]. M-20 lahit mezarın hemen güneydoğu köşesinden bulunan lekanis, düz ve dışa çıkıntılı ağız kenarlı, alçak halka kaideye doğru gövdeden hafif açılı aşağıya inen bir biçimdedir. Kulpsuz üretilen lekanisin, kapak kısmı, dışa çıkıntılı, düz ağızlıdır. Tam ortasından tutamağı olan kapak, kâse ağızıyla örtüşmektedir. Tarihlendirme noktasında baktığımızda ise Tokra'da MÖ 600 dolaylarına tarihlendirilen, alttan iki delikli buluntu ile yakın benzerlik göstermektedir[780]. Assos Batı Nekropolisi'nden bulunan diğer benzer bir örnekte dudak kısmı paralel ve daha düz gözükmektedir[781]. Lekanislerin belirgin bir form değişimi göstermediğini baz alarak, mezar kontekstinin de yardımıyla MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı kabaca bir tarih olarak değerlendirilebilir.

[777] Samos'ta benzer bir örnek için bkz. Technau, s. 45, Abb. 33, No. 10; Thasos'da benzer örnek için bkz. Blonde, s. 313, No. 179; Eridanos Nekropolisi için bkz. Schlörb-Vierneisel, s. 55, Abb. 1, Beilage 34.1, No. 4 (MÖ 5. yüzyıl sonları).
[778] İsimlendirme için bkz. Richter ve Milne, s. 23; Kökenine yönelik ayrıntılar için bkz. Amyx, ss. 202-205.
[779] Sparkes ve Talcott, s. 164.
[780] Kaide kısmı daha ince ve yüksek gözüken buluntunun dudak kısmı daha incedir. Bkz. Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 28, Pl. 17, No. 2057.
[781] MÖ 7. yüzyıl ikinci yarısı, MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Utili, s. 324, Abb. 39, No. 717.

6.1.1.12. Aydınlatma Araçları

6.1.1.12.1. Kandil

Günlük yaşamın bir unsuru olarak üretimi her dönem bir ihiyaç olan kandiller, çok sıklıkla olmasa da nekropolis alanlarında ele geçmektedir. Aydınlatma aracı olarak nekropolis ziyaretlerinde kullanılmış kandiller bu durumu kanıtlarken, bir mezar hediyesi olarakta ölen bireylerin mezarlarına bırakılmışlardır. Mezara kandil bırakma amacı, öteki dünyada kullanmak olarak açıklanabileceği düşünülmektedir[782].

Teos Nekropolisi'nde tek kandil buluntusu M-120 çatı kiremidi mezar kapakları üzerinden ele geçen 281 numaralı kandildir. Fitil deliği öne doğru uzatılmış, diskus deliği geniş ve düz diplidir. Fitil deliğinde bir yanma izi bulunurken, diskusun çevresinde, elinde uzun bir mızrak tutan, ayakta duran bir figür resmedilmiştir. Buluntu, paralelleri doğrultusunda Roma Dönemi'ne tarihlendirilirken, mezar içi konteksti MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başlarına verilmektedir[783]. Mezar buluntuları ile kandil arasında ki tarihlendirme farklılıkları, Roma Dönemi içerisinde nekropolisin mezar soyguncularının hedefi olarak açıklanabilir[784].

---

[782] Sedef Çokay, **Antikçağda Aydınlatma Araçları,** Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları, İstanbul, 1998, s. 26.

[783] MS 1. yüzyıla tarihlendirilen benzerleri için bkz. Siegfried Loeschcke, **Lampen aus Vindonissa**, Zürich, 1919, s. 237, Abb. 7, Tip, VIII, burun tipi L2; Donald Michael Bailey, **A Catalogue of the Lamps in the British Museum 3,** Roman Provincial Lamps, British Museum Publications, London, 1988, (Lamps 3), s. 376, Pl. 101, No. Q3040; Sabine Ladstätter, XIV. Keramik, Hanghause 2 in Ephesos, Die Wohneinheit 4, Baubefund, Ausstattung, Funde, **FiE**, Cilt: VIII/6, 2005, Taf. 175, 216, K417. Discus üzerinde yer alan figürin benzerleri için bkz. Donald Michael Bailey, **A Catalogue of the Lamps in the British Museum 2,** Roman Lamps Made in Italy, British Museum Publications, London, 1980, (Lamps 2), s. 10, Fig. 5, Pl. 15, No. Q910 (volütlü kandil üzerinde Neptün bir eline yaba diğer elinde yunus balığı var), Bailey, Lamps 2, s. 14, Fig. 12, Pl. 4, No. Q799.

[784] Kandiller mezar hediyesi olarak yerleştirilmesinin yanında, mezar soyguncuların arkalarında bıraktıkları bir obje olarak düşünülebilir ve mezar hediyelerinden daha sonrasına da tarihlendirilebilir. İlgili görüş için bkz. Donald Micheal Bailey, **Greek and Roman Pottery Lamps**, London, British Museum Press, 1972, Pottery, ss. 11, 12.

6.1.1.13. Ağırşaklar

Dokumacılık sektörü, Grek Dünyasında kadınlar tarafından uygulanan ve kadınların günlük yaşamda becerilerini sergiledikleri bir meslektir[785]. Pişmiş toprak dokuma ağırlıkları ise en erken dönemlerden itibaren birçok merkezde ele geçen bir buluntu grubudur. Grek toplumlarına bakıldığında, dokumacılık ve bununla ilgili birçok alan, bilhassa Athena kültüyle yakın ilişki içerisindedir[786]. Birçok merkezde farklı formlarda ele geçen bu ağırlıklar, dokumacılık sektörü dışında, ağırlık (?), kutsal alanlara bırakılmış bir adak eşyası[787], balıkçıların ağlarında bir ağırlık unsuru[788] gibi farklı amaçlar için kullanıldığı düşünülen bir üründür. Uzun süre biçimsel değişikliğe uğramaması nedeniyle, tek başına tarihlendirilmesi oldukça zor olan bu ağırlıklar, üretim bakımından yerel özellikler göstermesi nedeniyle bölgeden bölgeye değişiklik gösterebilir[789]. Ancak her bir form için kendi içerisinde bir gelişim gösterdiği söylenebilir[790]. Piramidal, konik ve disk biçimli olmak üzere üç temel formda üretilen dokuma ağırlıkları, hem yerleşim yerlerinden hem de nekropolis alanlarında ki mezarlardan ele geçmektedir. Disk biçimli ağırlıklar elde üretilen bir form olup, erken dönemlerde büyük ve ortadan tek delikli üretilirken, MÖ 6. yüzyıldan sonra küçülen biçim kazanarak, iki deliği kenarlara çekilmiş bir forma sahip olmuştur[791]. MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıllarda Atina'da tercih edilen disk

[785] Nuran Şahin, **Antik Dönemde Anadolu'da Kadın**, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir, 2013, s. 192.
[786] Kazı ekibi üyesi olarak yer aldığım Eski Smyrna/Bayraklı Kazılarında, Athena Kutsal Alanı ve çevresindeki mekânlarda hem Ekrem Akurgal dönemi hem de yeni dönem kazılarında çok sayıda dokuma ağırlığı ele geçmiştir.
[787] İsmail Fazlıoğlu, **Eskiçağda Dokuma**, Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları, İstanbul, 2001, s. 9.
[788] Chrysa Sofianou, "The Loomweights of the Hellenistic Settlement at Trypitos, Siteia", **Textiles and Dress in Greece and the Roman East: A Technological and Social Approach**, Ed. Iris Tzachili-Eleni Zimi, Kondyli Press, Atina, 2012, s. 77.
[789] Susan Wallrodt, "Ritual Activity in Late Classical Ilion: The Evidence from a Fourth Century B.C. Deposit of Loomweights and Spindlewhorls", **Studia Troica**, Cilt: 12, 2012, s. 182.
[790] Nihan Aydoğmuş, "2015-2016 Yılı Myrina ve Gryneion Yüzey Araştırmalarında Bulunan Pişmiş Toprak Ağırlıklar", **Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları Belgeler ve Yeni Araştırmalar,** 1. Cilt, Ed. Murat Çekilmez-Emel Dereboylu-Poulain, Aliağa Kent Kitaplığı, Ankara, 2017, s. 231.
[791] Fazlıoğlu, s. 26; Troia'dan bulunmuş disk biçimli, tek delikli bir örnek için bkz. Peter Pavuk, "Of Spools and Discoid Loom-Weights: Aegean-Type Weaving At Troy Revisited", **KOSMOS: Jewellery, Adornment and Textiles in the Aegean Bronze Age**, Ed. Marie-Louise Nosch-Robert Laffineur, Proceedings of the 13th International Aegean Conference, Liege, 2012, Pl. XXXII-a.

biçimli dokuma ağırlıklarının popülaritesi Hellenistik Dönem'de giderek artmıştır[792]. Form, Roma Dönemi içlerine kadar kullanılmış, MÖ 1. yüzyılın sonunda ortadan kalkmıştır[793]. Korinth'de bulunan örnekler ise MÖ 4. yüzyıl sonlarından itibaren Atina bulgularıyla paralellik göstermektedir[794]. Disk biçimli Korinth örnekleri MÖ 5.-MÖ 3. yüzyıllara tarihlenirken, bunların Atina menşeili olduğu ileri sürülmektedir[795].

Teos Batı Nekropolisi'nde mezar kontekstleri içerisinden tümü disk biçimli toplam üç adet dokuma ağırlığı ele geçmiştir. M-75 çatı kiremidi içerisinden bulanan iki ağırlıktan birincisi 150 katalog numaralı örnektir. Özensiz bir biçimde üretilen ağırlık, disk formlu, yanları hafif yuvarlatılmış bombeli bir yüzeye sahip olup, yüzeyin üst kısmında eşit büyüklükte iki adet deliği bulunmaktadır. Benzer örnekleri Korinth[796] ve Ilion'da[797] tespit ettiğimiz ağırlık, MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir. Aynı mezar içinden bulunan diğer ağırlık ise 151 katalog numaralı örnektir. 150'ye göre discoid forma daha yakın olan buluntu, biçimsel özellikler bakımından aynıdır. Atina[798] ve Ilion'daki[799] yakın örneklerin paralelinde, ağırlık MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir. Ayrıca mezar içerisinden bulunan bronz ayna ağırlıkların tarihlendirilmesinde paralellik göstermektedir. G-13 plankaresi içerisinden bulunan üçüncü ve son buluntu ise disk formlu, kısmen düz yüzeyli, yanları yuvarlatılmış olup, yüzeyin üst kısmında eşit büyüklükte iki deliklidir. Korinth[800] ve Atina'da[801] ele geçen benzer örneklerin doğrultusunda 323 katalog numaralı ağırlık, MÖ 4. ve MÖ 3. yüzyıla tarihlendirilmelidir. Teos Nekropolisi'nde incelediğimiz mezarlardan çok sınırlı sayıda ağırlık çıkmış olsa da, bu hediyelerin kullanım işlevi açısından ve Athena kültüyle bağlantısından dolayı bir kadın bireye ait olduğu düşünülebilir.

[792] MÖ 5. yüzyıl ve Hellenistik Dönem örnekleri için bkz. Gladys Davidson ve Dorothy Burr-Thompson, **Small Objects From the Pnyx: 1**, Hesperia, Supplement, Cilt: VII, Amsterdam, 1943, s. 79.
[793] Davidson ve Burr-Thompson, s. 79.
[794] Gladys Davidson, **The Minor Objects**, Corinth, Cilt: XII, New Jersey, 1952, s. 146.
[795] Davidson, s. 163.
[796] Davidson, s. 171, Pl. 77, No. 1208.
[797] Wallrodt, s. 189, Pl. 1, No. 8.
[798] Davidson ve Burr-Thompson, s. 94, Fig. 41, No. 147.
[799] Wallrodt, s. 189, Pl. 2, No. 15.
[800] Davidson, s. 171, Pl. 77, No. 1205.
[801] Davidson ve Burr-Thompson, s. 93, Fig. 41, No. 145.

6.1.1.14. Aplike Seramik Parçası

M-34 kremasyon mezarı çevresinden bulunan 70 numaralı figürlü parça bir seramik kaba aittir. İki figürden oluşan bir kompozisyonun meydana getirildiği örnekte, oturur vaziyette bir kadın ve bu figürin arkasında sadece ayakları ve elleri korunan, ikinci figür yer almaktadır. Oturur durumda olan en iyi şekilde izlenen kadın figürünün başını yukarı kaldırmış ve üzüntülü ya da acı çeker bir ifade ile verilmiştir. Sağ kol dirseği bir yere dayandırılmış, sol kol ise bacak üzerinde bırakılmıştır ancak korunamamıştır. Eller uzatılmış hareketli gösterilmiştir. Figürün elbise detayları ayrıntılarıyla işlenmiş, anatomik detayları verilmiş, kumaş kıvrımları hareketli gösterilmiştir. İkinci figür ise kadın figüri arkasından sarmakta ya da kavramaktadır. Yalnızca dizden kıvrılmış sağ bacak ile kadın figürünün iki göğsü arasında bırakılmış sağ kolu korunmuştur. Buluntu mezar kontekstleri ışığında MÖ 4. yüzyıla tarihlenmektedir.

6.1.2. Figürinler

6.1.2.1. Kourotrophos

Kourotrophos olarak adlandırılan pişmiş toprak figürinler, farklı biçimlerde ve değişik formlarda üretilmiştir. Grek Dünyası'nda kourotrophos terimi, emziren kadın/sütanne anlamlarını karşılamakta, daha geniş bir söylemle aile, soyun devamı anlamları da bu terime yüklenmektedir. Bunun yanında birçok tanrı ve tanrıçaya da kourotrophos bir sıfat olarak verilmektedir[802]. Farklı tiplerde birçok varyasyon olmasına rağmen genel görüntü ayakta ya da oturur biçimde bir kadın figürünün kucağında çocuk taşımasıdır. Kourotrophos figürinleri, nekropolislerden[803] ve

[802] Ana Tanrıça, Demeter, Artemis, Aphrodite, Eileithyia ve Hekate gibi bazı tanrıçaların Kourotrophos sıfatı taşıdıkları ifade edilmektedir. Feriştah Soykal-Alanyalı, "Ephesos'ta bulunmuş Olan Bir Terrakotta Figürin Işığında Kourotrophoi", **II. Uluslarası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, Eskişehir, 2002, s. 169. Bunun yanı sıra Demeter, Artemis, Athena, Persephone, Hera, Aphrodite, Apollon ve Asklepios gibi tanrı ve tanrıçalar bu kimlik altında tapım görmüşlerdir. Theodora Hadzisteliou-Price, **Kourotrophos: Cults and Representations of The Greek Nursing Deities**, Leiden, 1978, (Kourotrophos), ss. 189-195.

[803] Olynthos'ta mezar hediyesi olarak bırakılan örnekler için bkz. David M. Robinson, **The Terracottas found in 1931**, Excavations at Olynthus, Part VII, Baltimore, 1933, (Terracottas), s. 66, Pl. 31-32, No. 249-254; Kyme İDÇ Nekropolisi'nde mezar kontekstleri dışından çıkan örnekler için

çoğunlukla adak olarak bırakılmış kutsal alanlardan[804] farklı betimlemeler ile bulunmuştur.

Çalışmamızda Teos Batı Nekropolisi içerisinden bulunan iki adet kourotrophos figürini ele geçmiştir. İlk örneğimiz 183 numaralı figürin M-87 mezarınının kuzeyinden ele geçmiştir. 333 numaralı ikinci kourotrophos figürini ise mezar kontekstleri dışından, G-6 plankaresi içerisinden bulunmuştur. K-183 ve K-333 birbirine stil bakımından yakın örneklerdir. Yüzeyinde ki aşınma nedeniyle ayrıntıları izlenemeyen figürlerin başları örtülüdür. Göğüs hizasından başına doğru ana hatları izlenen eserin, olasılıkla kucağında bir bebek/çocuk taşımaktadır. K-183 belden itibaren eksik korunurken, K-133'ün alt kısmının arkası kırık olup, bacakları dizleri kırılmış, oturur durumdadır[805].

6.1.2.2. Grotesk Figürini

Tiyatro ile ilgili oyuncuların kullandığı masklar ve aktörlerin karikatürize edilmiş halleri Hellenistik Dönem'de günlük yaşamın yansıması olarak pişmiş toprak figürinler içinde de bir moda haline gelmiştir. Grotesk tipli figürlerde Dionysos kültünün yansıması bir grup olarak yer bulmuştur. Tiyatral bir terim olarak, zıtlıkları içinde barındıran, karmaşık, abartılı ve gülünç karikatürleşme groteski tanımlamaktadır.

Teos Nekropolisi'nde grotesk figürü tek örnekle temsil edilmektedir. Mezar kontekstleri dışında tuttuğumuz G-8 plankaresi içerisinden ele geçen 331 numaralı

---

bkz. Fuat Lebe, **İDÇ Nekropol'ünde 2009-2011 Yılları Arasında Mezar Dışından Gelen Figürinler**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2013, Lev. 3-5, Kat. No. 7-32.

[804] Ephesos Artemision'dan ortaya çıkarılan örnekler için bkz. Hadzisteliou-Price, Kourotrophos, s. 157, Soykal-Alanyalı, ss. 171-176, Res. 1-6; Diğer merkezlerden ele geçen figürinler için bkz. Reynold Alleyne Higgins, **Greek Terracotta Figures**, London, 1969, Pl. 22, Fig. 19, (Rodos), Paula G. Leyenaar-Plaiser, **Les Terres Cuites Grecques et Romaines: Catalogue de la Collection du Musée National des Antiquités à Leiden**, Leiden, 1979, s. 64, Pl. 22.121 (Smyrna), Sven Kielau, Terrakotten aus Pergamon, Tonfiguren aus wohnhäusern der Stadtgrabung, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Bilefeld, 2009, ss. 109-110, Taf. 41B, Kat. 349-357, Taf. 80A, Kat. 357a (Pergamon).

[805] Her iki buluntunun benzer örnekleri için bkz. Marie Dufková, "Terracottas", **Anatolian Collection of Charles University, Kyme**, Sayı: 1, Ed. Jan Bouzek, Praha, 1974, Pl. 27, No. T 9-T-17. Simone Mollard-Besques, **Catalogue Raisonne des Figurines et Reliefs en Terre-Cuite Grecs Etrusques et Romaines III**, No. I-II, Paris, 1972, Terre Cuite, Pl. 127, b-e.

buluntu yaşlı gösterilmiş satyr figürüdür[806]. Kırık olan boyuna kadar korunurken, yer yer aşınmalar yüzeyde görülmektedir. Cepheden resmedilen, anormal anatomik özellikleri olan eser, gür ve kıvırcık saçlı, yanakları şişkin, geniş alınlıdır. Göz çukurları belirginleştirilmiş, açık ağızıyla kızgın, öfkeli bir ifade oluşturulmaya çalışılmıştır. Alnın tam üst kısmından iki yuvarlak boynuz yer almaktadır.

6.1.2.3. Aktör Figürinleri

M-59 mezar kontekstine bağladığımız K-112 numaralı aktör figürini, mezarın hemen kuzeyinden ele geçmiştir. Başı ve omuzun alt kısmı eksik olan figürün detayları yüzeyinde ki aşınmalar nedeniyle izlenememektedir. Anormal vücut ölçülerine sahip figür, kare kaide üzerinde yükselmekte, figürin sol ayağı önde, destek ayağı olan, sağ ayağı geriye adım atar vaziyettedir. Yuvarlak göbeği ve sırtında ki kamburu ön plana çıkarılmış, sağ el boynunda (kulağında ?) sol kol ise belinde gösterilmiştir. Başın korunmaması nedeniyle, yüzün ayrıntılarına ulaşılamamıştır[807]. 84 numaralı örnek, M-43 çömlek mezarın içinde yer aldığı çevirmenin içinden, mezarın yakınından bulunmuştur. Yüzeyinde ki aşınma nedeniyle ayrıntıları izlenememektedir. Yüksek bir kaide üzerinden yükselen, göbek kısmında ki anormal çıkıntı nedeniyle bir aktör figürini olarak sınıflandırdığımız buluntu kontekst yardımıyla MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

6.1.2.4. Hayvan Figürini

Birçok tanrısal kadın ya da erkek figürünün yanı sıra pişmiş toprak figürin grupları üretiminde hayvan figürleri de baskın bir grup olarak görülmektedir. Bu tip figürinler özellikle hem kutsal alanlara hem de çocuk mezarlarının içlerine birer mezar hediyesi olarak bırakılmışlardır[808]. Kaplumbağa, domuz, kuş gibi hayvan

---

[806] Önceleri trajedia oyunlarının arkasından eğlendirici bir kapanış bölümü olarak sunulan satyr oyunları, MÖ 4. yüzyıldan itibaren ayrı bir oyun türü olarak ortaya çıkmıştır. Gül Işın, **Patara Terrakottaları, Hellenistik ve Erken Roma Dönemleri**, Patara V.1, İstanbul, 2007, s. 93.

[807] Benzer örnek için bkz. Franz Winter, **Die Typen der figurlichen Terrakotten**, Cilt: III, 1903, s. 422, No. 11.

[808] Hayvan figürilerinin mezara bırakılmasında ki amaç ölümden sonra Hades'in dünyasında oynamaları içindir. Kurtz ve Boardman, s. 209.

figürlerinin yanından köpeklerde sıklıkla mezarlarda görülmektedir. Atina[809], Pergamon[810], Myrina[811], Delos[812] ve Rodos[813] gibi merkezlerde hem oturan hem de hareket halde betimlenmiş köpek figürinlerinin ele geçtiğini bilmekteyiz.

Teos Batı Nekropolisi içerisinde incelenen mezarlar arasında, çocuk mezarlarının sayıca çok olmamasının da etkisiyle, doğrudan kontekst içerisinden hayvan figürinleri ele geçmemiştir. Tek örnekle temsil edilen K-334 numaralı figürin, özellikleri itibari ile bir köpek figürini olarak tanımlanabilir. H-7 plankaresi içerisinden bulunan Teos örneğinde, dikdörtgen bir kaide üzerinde çömelerek uzanmış köpek görülürken, yüz hatları oldukça aşınmıştır. İri dalgalarla oluşturulan tüyler, vücudun tamamında uygulanmıştır. Boş kalıp tekniğinde üretilen figürinin kaidesinde bir delik bulunmaktadır. Rodos Nekropolisi'nde ele geçen, bir kaide üzerinde oturan çok benzer bir figürin MÖ 4. yüzyıla tarihlenmektedir[814].

6.1.2.5. Ayakta Giyimli Kadın Figürinleri

Ayakta durarak resmedilen kadın figürinleri Hellenistik Dönem dünyasında sıklıkla başvurulan bir pozdur. Özellikle dönem modası olarak büyük boyutlu heykellerin küçük kopyaları olarak tasarlanmışlardır[815]. Tanagra[816], Myrina[817] gibi ön plana çıkan birçok üretim merkezinde bu tip örneklere rastlamaktayız.

Değerlendirdiğimiz figürinler arasında iki mezar buluntusu, (Kat. No. 114 ve Kat. No. 208) giyimli kadın figürini olarak sınıflandırdığımız örneklerdir. 114 katalog numaralı örnek, M-59 sanduka mezar ile ilişki konteks içerisinden, mezarın kuzeyinden bulunmuştur. Ayakta durur biçimde resmedilen kadın figürini, detayları derin değil sığ verilmiş bir khiton giymektedir. Ayaklarını parmak uçlarına kadar kaptan elbisenin üstünde dizin üzerine sarkan bir khimation örtülmüştür. Baş kısmı

[809] Davidson ve Burr-Thompson, s. 155, Fig. 67, No. 98.
[810] Kielau, s. 248, Taf. 100 B, No. 1045-1048, Taf. 101 A, No. 1049-1051.
[811] Leyenaar-Plaisier, s. 362, Pl. 129, No. 1005, ss. 492-493, Pl. 181, No. 1417-1423.
[812] Alfred Laumonier, **Les Figurines de Terre Cuite**, Exploration Archéologique de Delos XXIII, Paris, 1956, s. 278, Pl. 99, No. 1336.
[813] Jacopi, Camiresi, s. 209, Fig. 222.
[814] Benzer örnek için bkz. Jacopi, Camiresi, s. 209, Fig. 222.
[815] Emel Dereboylu, **Aigai Pişmiş Toprak Figürinleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı, İzmir, 2012, s. 180.
[816] Gerhard Kleiner, **Tanagrafiguren**. Untersuchungen zur Hellenistischen Kunst und Geschichte, Berlin, 1942, s. 95.
[817] Simone Mollard-Besques, **Les terres cuites grecques**, Paris, 1963, ss. 93-102.

eksik olan buluntunun sağ kolu, dirsekten kıvrık, elbisenin altında göğüs ortasından elbiseyi tutar (hafif sıkmış) vaziyette verilmiştir. Sol kol ise yine elbise altından aşağıya doğru bel hizasında gösterilirken, elbise kumaşını taşır durumdadır. Figürin sağ ayağı destek ayağı olarak hafif önde, sol ayağı hafif geride dizden kırık resmedilmiştir. Aşınmadan kaynaklı olarak elbise detaylarında bozulmalar görülmekte, arkası tamamen aşınan buluntuda kalıp deliği korunmuştur.

Aynı grup içerisinde değerlendirdiğimiz diğer örnek ise, M-97 çatı kiremidi mezardan ele geçen 208 numaralı kadın figürinidir. İlk örnekte olduğu gibi başı korunamayan buluntunun elbise detayları dikkat çekicidir. Vücut ağırlığı sağ ayakta verilen, sol ayağı önde gösterilen figürin kıvrımları aşağıya düz inen, ayakları tamamen örten bir khiton, onun üzerine belden itibaren khimation giydirilmiş vaziyettedir. Dirsekten kıvrılan, elbise altında ki sağ kol göğüs hizasında elbiseyi tutar resmedilmiştir. Bu hareketle elbise detayları daha canlı görülmektedir. Sol kol ise toplanan khimationun altında gözükmemektedir. Tanagra'dan ele geçen iki benzer figürin yardımıyla Teos örneğimiz MÖ 3. yüzyılın ilk yarısına tarihlendirilebilir[818].

Kadın figürinleri arasında değerlendirdiğimiz son örnek, M-59 sanduka mezarın üstünden bulunan K-113 numaralı eserdir. Ayakta duran figürinin sol ayağı önde, sağ ayağı hareket elde verilmiştir. Baş ve kolları kırık olan buluntunun omuz üstünden çıkan kısmında bir nesne tuttuğu düşünülebilir. Anatomik detayları ayrıntılı verilmeyen figürin, diz altında sonlanan, hareket halinde verilmiş bir tunik giymiştir. Buluntu, mezar kontekstinin doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl içerisinde değerlendirilebilir.

6.1.2.6. Tapınak Oğlanı

Bir dizini ya da her iki ayağını bükerek çömelmiş çocuk figürinleri başta Kıta Yunanistan ve Anadolu coğrafyası olmak üzere Akdeniz Dünyası'nda birçok merkezde ele geçen figürinlerdir[819]. Bu tip heykelcikler kutsal alanlar[820],

[818] Benzer örnekler için bkz. Lucilla Burn ve Reynold Higgins, **Catalogue of Greek Terracottas in the British Museum**, Volume III, The Trustees of the British Museum, London, 2011, s. 54, Pl. 14, No. 2077; F. Winter, s. 42, No. 4.
[819] "Crouching child", "temple boy" ve "tapınak oğlanı" terminolojide kullanılan isimlerdir.

nekropolisler ve yaşam alanlarında bulunan bir gruptur[821]. Kökeni Mısır'a dayandırılan tapınak oğlanlarının MÖ 1. binyılın başına tarihlendirilen Fenike-Mısır üretimi fildişi heykelcikler ilk gösterimler olarak gözükmektedir. Bu heykelciklerde lotus üzerinde çömelmiş vaziyette horuslar resmedilmiştir[822]. Fenike ticaretinin etkisiyle, doğu mallarının Grek Dünyasına taşınmasıyla bu grup ürünler Kıbrıs, Rodos gibi rotalar üzerinden yayılım göstermiştir. Özellikle MÖ 6. yüzyıl son çeyreğinden itibaren Grek merkezlerinde tapınak oğlanları figürinleri ortaya çıkmıştır. En erken Grek kökenli buluntu Kıbrıs'ta ele geçen, MÖ 520 yılına tarihlendirilen, başı yukarı kalkık, çıplak gösterilen taştan üretilen örnektir. Kıbrıs üretimine duruş açısından benzer, MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen Megara Hybalae'da bulunmuş Rodos tipinde bir üretim[823], yayılım alanının ne kadar geniş olduğunu ispatlamaktadır. Geç Arkaik Döneme tarihlendirilen bir Rodos örneği ise çıplak ve başında pilos (?) ile betimlenmiştir[824]. Genel olarak bu grup figürinlerin bir tipolojik gelişiminden bahsetmek mümkün değildir ancak küçük farklılıklar dışında eli ağzında, başına ya da çenesine yaslamış, iki elini birleştirmiş gibi temel bir duruş görülmektedir. Bunun yanında çıplak ya da giyinik veya bazı yardımcı aksesuarlar ile gösterilmiş örneklerde bilinmektedir[825]. Bilhassa başlarındaki başlık, pilos benzeri aksesuarlar ayırt edici özelliklerdir.

Yukarıda bahsettiğimiz gibi farklı yerlerden bulunan çömelen çocuk figürinleri nekropolislerde mezar içlerine ölü hediyesi olarak bırakıldığını bilmekteyiz[826]. Hadzisteliou-Price bu tiplerin mezarlara bırakma geleneğini Apotropeik cinler ile ilintili yorumlandığını söylemektedir[827].

Nekropolis alanında çömelen erkek (tapınak oğlanı) grubu içerisinde sınıflandırdığımız tek bir buluntu ele geçmiştir. M-141 basit mezar kontekstiyle

---

[820] Bir görüş olarak kutsal alanlara bırakılan bu tip figürinlerin tapınağa hizmet eden tapınak oğlanlarına adandığı düşünülmektedir. Theodora Hadzisteliou-Price, "The Type of The Crouching Child and the Temple Boys", **BSA**, Cilt: 64, 1969, (Temple Boys), s. 102.
[821] Hadzisteliou-Price, Temple Boys, s. 95.
[822] Hadzisteliou-Price, Temple Boys, s. 95.
[823] Hadzisteliou-Price, Temple Boys, s. 96, Pl. 22, No. 16.
[824] Hadzisteliou-Price, s. 96.
[825] Çoğunlukla çıplak olsa da khimation giymiş figürinlerde mevcuttur. Alfred Westholm, "The Cypriot 'Temple Boys' ", **OpAth**, Sayı: 2, 1955, s. 75.
[826] Rodos'ta çocuk mezarlarından gelen örnekler için bkz. Jacopi, Camiresi, s. 148, Fig. 144, s. 160, Fig. 159, s. 163, Fig. 162; Laurenzi, s. 193, Fig. 185-186; Kyme İDÇ Nekropolisi'nden bulunan örnekler için bkz. Lebe, ss. 23-28, Lev. 6-7, No. 33-49.
[827] Hadzisteliou-Price, s. 107. Ayrıca bkz. Dipnot 80.

birlikte bulunan 318 numaralı figürin, yere çömelmiş olarak resmedilmiştir. Vücudu çıplak olarak gösterilirken, başına sivri uçlu pylos giymiştir[828]. Sağ bacağını dizden bükerek, sol bacağını ise bağdaş kurar gibi yana çekerek oturmuştur[829]. Sağ kol dirsekten bükülmüş figürün işaret parmağı ağızdadır[830]. Sol kol bacağın üstündedir ancak dirsekten sonrası eksik olduğu için belirgin değildir. Figürün göbeği hafif çıkıntılı yapılmıştır. Korinth'de Demeter kutsal alanına bırakılmış benzer örnekler MÖ 5. yüzyıla tarihlendirilmiştir[831]. Teos buluntusu, aynı mezar içerisinden gelen tek kulplu kâse, bantlı skyphos ve kâsenin yardımıyla MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilebilir. Bu nedenle söz konusu örnek Anadolu'da bulunmuş en erken tapınak oğlanı figürinlerinden biri olarak değerlendirilebilir.

6.1.2.7. Kadın Başı

Yalnızca bir örnekle temsil edilen bu grup, gövdeden kopan başlardır ve bu tiplerin tarihlendirilmesinde ki kıstas, saç tipleri üzerinden yapılan sınıflandırmadır. Birçok çalışmada kadın başları saç stillerine göre ayrılmıştır. Bu gruplar arasında Knidos tipi kadın başı sınıfına giren figürin Teos Nekropolisi'nde tek örnekler temsil edilmektedir. Herhangi bir mezar kontekstine ait olmayan 332 numaralı kadın başının yüzü oldukça aşınmış, yüz detayları korunamamıştır. MÖ 4. yüzyılda yaşamış olan heykeltraş Praksiteles'in Knidos Aphroditesi'nin saç betiminden esinlenerek üretilen bu figürinler, özellikle MÖ 4. yüzyıldan itibaren ortaya çıkar ve Hellenistik Dönemde, MÖ 3. yüzyılda pişmiş toprak figürinler için bir moda haline

[828] Konik biçimli bu şapkalar doğu kökenli bir üründür.
[829] Erken örneklerde eller ve ayaklar farklı duruşlar sergilemektedir. Assos'ta Batı Nekropolü'nde mezar içerisinden ortaya çıkarılan örnekte eller dizde ve göğüstedir. Veysel Tolun, **Assos Batı Nekropolü 1988-1994 Kazılarında Bulunan Pişmiş Toprak Heykelcikler**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2002, Lev. LXII, 1; Korinth'de ele geçen MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilen bir örnekte her iki elde yerdedir. Davidson, s. 38, Pl. 14, No. 192.
[830] Efes Müzesi'nden eli ağızda bir örnek için bkz. Selahattin Erdemgil, **Katalog des Ephesos Museum**, İstanbul, 1989, s. 111; Neandria'da eli ağızda olan bir örnek için bkz. F. Winter, s. 266, No. 7.
[831] Gloria S. Merker, **The Sanctuary of Demeter and Kore, Terracotta Figurines of the Classical, Hellenistic and Roman Periods,** Corinth, Cilt: XVIII, Sayı: IV, New Jersey, 2000, ss. 68-73. Duruş açısından benzerler için bkz. Pl. 19, No. C229-231. Piloslu örnekler için bkz. Pl. 19, 20, No. C233, C235, C238 ve C250.

gelir[832]. Teos örneğimiz stil açısından değerlendirildiğinde, baş hafif sola eğik, saç ortadan ikiye ayrılarak ince dalgalarla yanlardan yukarıda topuz olacak şekilde birleştirilmiştir. Saçın ortadan ayrıldığı kısımda bir ince bant görülmektedir. Hem yüzde hem de baştaki yoğun tahribat nedeniyle bazı noktalar izlenmemektedir. Buluntu MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başına tarihlendirilebilir[833].

6.1.2.8. Ayak Parçası

M-43 konteksti ile ilişkili olan, mezarın doğusundan ele geçen figürine ait ayak parçaları, dizden itibaren sağlam durumdadır. Tek başına bir tarihlendirme yapılamayan buluntu, kontekst yardımıyla MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir.

6.2. METAL BULUNTULAR

6.2.1. Süs Eşyaları

6.2.1.1. Bronz Aynalar

Aynalar prehistorik çağlardan itibaren bir süs eşyası olarak insanlığın ilgisini çekmiş, günümüze değin farklı malzemelerden değişik formlarda tarihsel süreç boyunca kullanılmıştır. Günlük yaşamda bireylerin kullandığı bir ürün olmasının yanı sıra, birçok toplum aynaları ölen kişilerin gömülerinde mezar hediyesi olarak bırakmıştır. Aynaların mezarlara konulmasıyla ilgili farklı görüşler mevcuttur. Pendergrast ölen kişinin ruhunu tutmak, kötü ruhlardan uzaklaştırmak için bırakıldığını belirtirken[834], Hartlaub günümüzdeki ilkel toplumların düşüncelerini baz alarak ruhu temsil ettiğini ifade etmektedir[835]. Arkeolojik materyaller üzerinde, aynaların genellikle kadınlar için üretilen, kullanılan ve kadın mezarlarına hediye

[832] Dorotyh Burr-Thompson, **Troy, The Terracotta Figurines of the Hellenistic Period: Supplementary Monograph**, Cilt: III, Princeton, 1963, s. 37.
[833] Benzer örnekler için bkz. Merker, s. 96, Lev. 13, No. C125; Davidson, s. 33, Pl. 9, No. 136.
[834] Mark Pendergrast, "Mirror Mirror: A Historical and Psychological Overview", **The Book of the Mirror: An Interdisciplinary Collection Exploring the Cultural Story of the Mirror**, Ed. Miranda Anderson, Cambridge, 2007, s. 1.
[835] Gustav Friedrich Hartlaub, **Zauber des Spiegels: Geschichte und Bedeutung des Spiegels in der Kunst**, R. Piper, München, 1951, s. 23.

olarak bırakılan bir süs eşyası olarak betimlenmektedir[836]. Bazı örneklerde aynaların unguentarium, lekythos gibi şişeler ve boncuklar ile birlikte betimlendiği bilinmektedir.

Teos Batı Nekropolisi'nden sekizi mezar içerisinden, biri mezar konktekstleri dışından olmak üzere toplam dokuz adet bronz ayna ele geçmiştir. M-59 sanduka mezar içerisindeki ölen bireyin pelvis yakınına yerleştirilen 107 ve mezar kontekstleri dışından bulunan, tahribata uğramış olan 329 numaralı örnek düz ve kenarları sivrileştirilmiş biçimdedir. M-75 çatı kiremidi mezar içerisinden gelen 149, M-102 içerisinden bireyin sol ayak yanından bulunan 232 ve M-117 içinden tespit edilen 270 benzer formda üretilen buluntulardır. Robinson'un Olynthos örnekleri üzerinden yaptığı sınıflandırmayı temel alarak[837] yukarıda bahsettiğimiz aynalar Tip III içerisinde yer almalıdır. Disk formuna sahip aynalar uçları hafif keskinleştirilmiş, dekorsuz ve düz üretilmiştir. Yoğun bir korozyonun görüldüğü buluntularda, yeşil-mavi patina izleri izlenmektedir. Yakın örneklerini Olynthos[838], Nif-Olympus[839], Assos[840] ve Kyme'de[841] tespit ettiğimiz söz konusu bronz aynaları geniş bir zaman dilimi olarak MÖ 4. yüzyıla tarihlendirmek yerinde olacaktır.

İkinci grup ise kenarları iç bükey yapılmış, disk biçimli düz aynalardır. Olynthos örneklerinde Tip II[842] olarak sınıflandırılan bu aynalar, Teos Nekropolisi'nde iki buluntu ile temsil edilmektedir. M-123 numaralı kiremit mezar içerisinden bulunan 290 katalog numaralı örneğin, kenarları kalın ve iç bükey, disk formlu, düz biçimdedir. Aynı form M-117 mezarı içinden bulunan 270 numaralı ayna

---

[836] Kadın mezarlarının yanı sıra erkek mezarlarında da bırakılmış örnekler bilinmektedir. Kyme Güney Nekropolisi içerisine giren Batı Liman Nekropolisi'nde inhumasyon mezar içerisinden bronz ayna ele geçmiştir. Bu mezardan çıkan kemikler üzerinde yapılan analizlerinde ölen bireyin cinsiyetinin erkek olduğu saptanmıştır. Alan ile ilgili yüksek lisans tez çalışması devam eden Mesut Mert Yenişehirli'ye paylaştığı veriler için teşekkür ederim.

[837] Robinson yaptığı çalışmada Olynthos aynalarını I, II, III ve IV olmak üzere dört tipe ayırmıştır. Bkz. David Robinson, Metal and Minor Miscellaneous Finds, Excavations at Olynthus, Cilt: X, Baltimore, 1941, (Metal), s. 163.

[838] Biri palmet bezemeli iki adet lekythos ile birlikte bir mezar içerisinde bulunan MÖ 4. yüzyıl ortasına tarihlendirilen örnek için bkz. Robinson, Metal, s. 171, Pl. XXXI, No. 515.

[839] MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilen benzer örnek için bkz. Daniş Baykan, "Metal Finds From Nif-Olympus", **Recent Studies on the Archaeology of Anatolia**, Ed. Ergün Laflı-Sami Patacı, BAR İnternational Series, Oxford, 2015, s. 46, Fig. 3, M 09-139.

[840] Bir lahit mezar içerisinden pişmiş toprak figürin ile birlikte bulunan ve MÖ 4. yüzyıla tarihlenen örnek için bkz. Diether Bischop, "Metallfunde: Geräte aus Bronze, Blei und Eisen", Ausgrabungen in Assos 1990, **Asia Minor Studien 1992,** in: Ümit Serdaroglu-Reinhard Stupperich (Hrsg.), Cilt: 5, 1992, s. 150, Taf. 24.1, Abb. 1.

[841] İnhumasyon bir mezar kontekstinden bulunan, MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına verilen bronz ayna için bkz. Foça, s. 58, Lev. 15-a.

[842] İç bükey biçimli Olynthos örneklerinde dekoratif figürler işlenmiştir.

içinde geçerlidir. Yüzeyinde yeşil-mavi patina izleri görülen buluntuların benzer örnekleri Assos[843], Samothrake[844], Atina[845] ve Argos'ta[846] belirlenmiştir. Benzer örneklere göre MÖ 4. yüzyıl olarak verilebilecek 290 numaralı aynanın, ele geçtiği mezardan bulunan unguentarium daha geç bir tarihi gösterebilir[847]. Diğer ayna ise mezar konteksti yardımıyla da MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

Teos Nekropolisinde üç örnekle temsil edilen saplı aynalar Tip I sınıfına girmektedir. M-130 çatı kiremidi mezarın üzerinden gelen 304 numaralı örnek, bir lekythos ve tabak ile birlikte ele geçmiştir. Disk biçimli, düz ve sade aynaya τ biçimli bir sap kısmının eklenmesiyle oluşturulmuştur. Sap kısmının bağlandığı çıkıntının, disk ile bir bütün olması özellikle bu formda üretildiğini kanıtlamaktadır. Ayrıca sapın içinin boş olması ahşap, demir vb malzemeden yapılmış bir çubuğun bu sapa entegre edilerek kullanıldığını düşündürmektedir. Karşılaştırmalı örneklerini Rodos[848] ve Korinth[849] tespit ettiğimiz aynayı, özellikle birlikte ele geçtiği buluntular doğrultusunda MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirmeliyiz. Aynı biçimde üretilin diğer bir saplı ayna ise M-60 sanduka mezarın içerisinden bulunan, düz biçimli bir diske aplike edilen 116 numaralı buluntudur. Kısa ve solid biçimli sap kısmı, damla formunda geniş tarafından iki çiviyle diske aplike edilmiştir. Daralarak küçülen sap, olasılıkla bir yere geçmelidir[850].

Saplı aynalar sınıfında değerlendirdiğimiz üçüncü örnek ise M-110 mezarı içerisinden bulunan, sap kısmı sonradan aplike edilmiş 254 numaralı bronz aynadır. Uç kısmı sivrileştirilmiş düz, disk kısmına, çubuk biçimli solid sap kısmı entegre edilmiştir. Yoğun korozyonun görüldüğü ayna, aynı konteksten ele geçen unguentarium yardımıyla MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başına tarihlendirilmektedir[851].

[843] Bischop, s. 150, Abb. 1, Taf. 24.1.
[844] MÖ 350-325 arasına tarihlendirilen mezardan bulunan ayna için bkz. Dusenbery, s. 1030, S120-6.
[845] Davidson ve Burr-Thompson, s. 98, Fig. 44, No. 12.
[846] Bruneau, s. 468, Fig. 84, No. 59.27.
[847] Aynanın üretildikten sonra uzun süre kullanımıda düşünülmelidir.
[848] Jacopi, Camiro, s. 466, Fig. 18.
[849] Sap kısmında palmet bezemesi bir süsleme uygulanan MÖ 450-400'e tarihlenen bronz ayna için bkz. Davidson, s. 182, Pl. 81, No. 1307.
[850] Benzer örnekler için bkz. Davidson, s. 182, Pl. 181, No. 1307; Jacopi, Camiro, s. 466, Fig. 18.
[851] Paralel örnekler için bkz. Bischop, s. 150, Abb. 1, Taf. 24.1; Dusenbery, s. 1030, S120-6; Davidson ve Burr-Thompson, s. 98, Fig. 44, No. 12; Bruneau, s. 468, Fig. 84, No. 59.27.

6.2.1.2. Fibula

175 numaralı bronz fibula buluntusu, doğrudan mezar kontekstinden değil ancak M-86 mezarıyla ilişkili olarak tespit edilmiştir. Yarısı kırık olan buluntu, iğne kısmından ortasına kadar korunmuştur. Yuvarlak silindirik biçimli, korunamayan kısmıyla U formlu olan fibula iki boğumuyla görülmektedir. Ölen bireyin tekstil ürününe tutturulmuş olabileceği ihtimali düşünülebilir. Mezar ile ilintili örnekler yardımıyla buluntu MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir.

6.2.2. Kesici Alet

6.2.2.1 Demir Bıçak

M-9 oval formlu lahit içerisinden bulunan örnek, standart bıçak formundadır. Düz sırtlı, yanak kısmı kavisli ve keskin, ucu sivridir. Sap kısmının altında düz yüzeyinde, her iki kısmında da dikdörtgen biçimli sığ bir alan oluşturulmuştur. Sardes'te Erken Bizans Dönemi'ne tarihlendirilen bir bıçak form olarak yakın benzerlik göstermektedir[852]. Bizans Dönemi ve sonrasına tarihlendirilen bir yakın örnekte Korinth'de görülmektedir[853]. Olynthos'ta bulunan, MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilen bir bıçak buluntusu diğer bir yakın örnektir[854]. Aynı mezarın köşesinde bulunan pişmiş toprak kase, MÖ 5. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilmiştir[855].

[852] Waldbaum, s. 54, Pl. 14, No. 187.
[853] Davidson, s. 203, Pl. 93, No. 1571.
[854] Robinson, Metal, s. 337, Pl. CI, No. 1600.
[855] Mezarın üzerinin başka bir pişmiş toprak lahit teknesiyle kapatılmış olması ve bir kısmının daha geçe tarihlendirilen bir çatı kiremidi tarafından tahrip edilmesi, bıçak ve kase ile birlikte bırakılmasına soru işareti yaratabilir. Bıçağın mezar içerisinden tek olarak bulunmuş olması sonraki dönemlerde bir soyguna uğradığına işaret edebilir.

6.2.3. Takı

6.2.3.1. Demir Yüzük

Bir takı olarak sınıflandırdığımız, M-115 çatı kiremidi mezarı içerisinden gelen 262 numaralı demir yüzük, ölen bireyin kol kemiklerine yakın kısmından bulunmuştur. Form açısından bir erkek birey için bırakıldığı düşünülen mezar hediyesi, oval ön yüzlü olup, arka kısmında küçük bir kırığı vardır. Yüzeyi korozyona uğramış olan yüzüğün, yakın bir benzeri Olynthos depozitlerinde MÖ 4. yüzyıl ilk yarısına tarihlendirilmiş bir kontekstte yer almaktadır[856].

6.2.4. Çiviler

Birçok sektörde bağlantı elemanı olarak blinen çiviler, hem mimari hem de küçük zanaat işlerinde ustalar tarafından kullanılmış bir üründür. Ahşap ve deri gibi ürünlerin birbirine tutturulmasında en işlevsel grup olarak gözükmektedir[857]. Birçok yerleşim yerinde çiviler arkeolojik kazılarda sıklıkla bulunmaktadır. Teos Nekropolisi'nde mezarlardan bulunan ilk örnek M-30 numaralı birincil kremasyondan bulunan 54 numaralı metal çividir. Uzun ince formda olan çivi, baş kısmı mantar biçimli, gövdesi dört köşeli, 13,4 cm uzunluğunda, 2,1 cm genişliğinde baş kısmına sahiptir[858]. Tek olarak bulunan diğer buluntu ise mezar kontekstleri dışından bulunan kısa, mantar başlı 345 numaralı çividir[859]. Grup olarak değerlendirdiğimiz, dokuz adet çivi ise M-60 numaralı sanduka mezarın içerisinden ele geçmiştir. Dış bükey geniş mantar başlı, kare saplama gövdesi belirgin (birkaçı korozyona bağlı olarak yuvarlak biçimlidir) bu çivilerin, oratalama boyları 3 cm'dir[860]. I formlu üretilen, ancak uygulandıkları yere bağlama amacıyla L formuna

[856] Robinson, Metal, s. 154, Pl. XXVII, No. 487.
[857] Alptekin Oransay, **Arykanda Antik Kentinde 1971- 2002 Kazı Sezonlarında Ele Geçen Madeni Buluntular ve Madencilik Faaliyetleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006, s. 135.
[858] Benzerleri için bkz. Dusenbery, s. 1039, RDS13-2; Robinson, Metal, s. 323, Pl. XCV, No. 1486.
[859] Benzerleri için bkz. Dusenbery, s. 1040, S265-1; Davidson ve Burr-Thompson, s. 99, Fig. 44, No. 15.
[860] Cleere, detaylı incelemesinde 15 cm'den büyük örnekleri mimariyle, 15 cm'den küçük örnekleri ise ahşap vb. ürünlerin bağlanmasında kullanıldığını söylemektedir. Henry Cleere, "Roman Domestic

dönüştürülmüş şekilde korunmuşlardır. Çivilerin uçlarından kıvrıldığı örneklerde mevcuttur. Kontekst yardımıyla bu çivi grubunu MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başlarına tarihlendirebiliriz[861].

6.2.5. Demir Spatula

M-59 numaralı sanduka mezar içerisinden, ölen bireyin bacak kemiği yanından bulunan 108 numaralı spatula iki parça halinde olup, sap kısmından ve gövde ortasından kırıktır. Yüzeyinde yoğun bir korozyon yer alan buluntu, mezarın kadın bir birey için yapılmış olduğunu düşündürürken, kontekstin yardımıyla MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilebilir.

6.2.6. Filiseler

344 katalog numaralı iki adet bronz filise, mezar kontekstleri dışından bulunmuştur. Yan yana birlikte bulunan buluntular, kulp olarak, ahşap kutu vb. eşyalara tutturularak işlem görmüş ya da mimari aksamlarda yardımcı öğe olarak kullanılmış olabilir. Her ikisinde de yuvarlak biçimde alt kısımları ana bölüm olarak gözükürken, materyale bağlanan üst bölümü halkalara kaynaştırılmıştır. En yakın benzeri Olynthos depozitlerinden karşılaştırılabilir[862]. Ayrıca Olympia buluntuları arasında da bu tip bir benzer bulunmaktadır[863].

6.2.7. Bronz Obje

M-83 numaralı çatı kiremidi mezardan çıkarılan 165 katalog numaralı buluntu mezar içerisinden dağılmış halde dört parça olarak bulunmuştur. Uzun ve ince, baş kısmı oval formlu olup sığ biçimli bir deliği özellikleridir. Bronz bir malzemeden

---

Ironwork, as illustrated by the Brading, Isle of Wight, Villa", **University of London Institute of Archaeology Bulletin**, Cilt: 1, 1958, s. 56.

[861] Benzer örnekler için bkz. Ulf Jantzen ve diğerleri, **Samos: Die Wasserleitung des Eupalinos Die Funde**, Cilt: XX, Bonn, 2004, s. 133, Taf. 25, No. 831; Isabelle Kelly Raubitschek, **The Metal Objects (1952-1989**), Isthmia, Cilt: VII, New Jersey, 1998, s. 140, Pl. 78, No. 506 (Klasik Dönem).

[862] Robinson, Metal, s. 229, Pl. LXI, No. 817.

[863] Adolf Furtwängler, **Die Bronzen und Die Übrigen Kleineren Funde von Olympia**. Olympia. Die Ergebnisse der von dem Deutschen Reich veranstalteten Ausgrabung, Cilt: IV, Verlag Von A. Asher & Co, Berlin, 1890, s. 184, No. 1147.

üretilen buluntu için hangi amaçla kullanıldığına dair bir görüşten kaçınılmıştır. Çok parçalı olması ve oldukça zarar görmüş olması sağlıklı bir veri oluşturmamaktadır.

6.3. CAM BULUNTULAR

6.3.1. Şişe

6.3.1.1 Cam Aryballos

Cam ürünler Doğu Akdeniz coğrafyasında gelişim göstermiş, Roma Dönemi'nde cam teknolojisinin gelişimiyle revaçta olan bir grup haline gelmiştir. MÖ 6., MÖ 5. ve MÖ 4. yüzyıllarda cam yapım tekniğinde ve üretiminde Fenike, Mısır gibi öncü merkezler Ege coğrafyası ile karşılaştırıldığında, en çok görüldüğü bölgelerdir. Bu dönemlerde, yapım tekniği olarak iç kalıp ya da başka bir deyişle çekirdek sarma olarak bilinen teknik, sıkça kullanılan bir yöntemdir. Bu teknikle yapılmış ürünler, MÖ 6. yüzyıl ortasından, MS 1. yüzyıl başlarına kadar, birçok merkezde kullanılmıştır. Bu yapım tekniğinde, macun kıvamındaki cam ipliği, bir çubuğa (ya da kalıp bulunan bir çubuğa) sarılır; daha sonra cam şekillendirilir ve soğumasından sonra ürün meydana getirilirdi. Ayrıca, cam tam soğuyup sertleşmeden, sert ve sivri uçlu bir alet ile cam üzerinde aşağı yukarı hareket ettirilerek, motifler ve şekiller oluşturulur. Teos Nekropolisi'nde tek cam buluntusu olan 30 numaralı aryballos, M-15 pişmiş toprak lahit mezardan ele geçmiştir. Yalnızca gövde kısmı korunan aryballos formunda ki örnek, geniş gövdeli ve yuvarlak diplidir. Kulp kısmı başlangıcı korunan aryballos iç kalıp tekniği ile üretilmiş olup, yarı saydam camdan yapılmıştır. Üzerine opak mavi ve sarı camlar sarılarak gövde ortasında zikzaklar oluşturulmuştur. Benzer örneklerini Rodos ve Lesbos'ta tespit ettiğimiz buluntu MÖ 5. yüzyıl başlarına tarihlendirilmektedir[864].

[864] Rodos benzerleri için bkz. Jacopi, Jalisso, s. 213, Fig. 210, No. 10807; Jacopi, Camiresi, s. 99, Fig. 85; Lesbos benzeri için bkz. Lamb, s. 64, Fig. 13, No. 1.

6.3.2. Boncuk

Cam malzemeden yapılan diğer buluntu ise iki ucu delikli, primidal formlu boncuktur. M-30 numaralı birincil kremasyondan mezardan bulunan 55 numaralı örnek, tarihlendirici unsurlardan yoksundur.

6.4. KEMİK BULUNTU

6.4.1. Kemik Obje

Nekropolis alanından tek kemik buluntu, M-30 numaralı mezar içerisinden bulunmuştur. Daire formlu, ortası delik, bir yüzü çember biçimli, olukludur. Olasılıkla bir düğme işleviyle kullanılmış olan buluntu, tarihlendirilememektedir.

6.5. SİKKELER

Antik Çağın en önemli devrimlerinden biri olan paranın icadı ve sonraki yüzyıllarda kullanılması, ölü gömme gelenekleri içerisinde de kendine yer bulmuştur. Birçok nekropoliste yapılan mezar kazılarında ele geçen ölü hediyeleri arasında görülen sikkelerin popüler bir ürün olduğu kanıtlanmıştır[865]. Mitolojik arka planına bakıldığında, öteki dünyaya göç eden ölüleri Styks ırmağından geçirip Hades'e ulaştırma görevi Kharon'a aittir[866]. Bu nedenle ölen bireyler için ağız ya da gözlerine bırakılan oboloslar, ölülerin bu parayı Kharon'a verip nehri kolayca geçmesine yardımcı olmak için açıklanmalıdır. MS 2. yüzyılda yaşamış ünlü hatip Lucian, farklı bir bakış açısıyla ölülere para konmamasıyla Kharon'un nehri geçirmeyeceğini ve yaşama geri göndereceğini hicvetmektedir[867]. Lucian'ın Roma Dönemi'nde yaşadığını var sayarsak daha erken dönemlerde bu durum rakamsal olarak yukarıda da olabilir. Ancak MÖ 4. yüzyıla tarihlendirilen Olynthos Nekropolislerinde 644

[865] Morris, Death, s. 105.
[866] Oldukça sert, kaba ve pinti bir yaşlı figür profili çizen Kharon ile ilgili madde için bkz. Azra Erhat, **Mitoloji Sözlüğü**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2001, ss. 173-174.
[867] Lucian katıldığı cenaze törenlerinde birçok ölen kişiye obolos bırakılmadığını aktarmaktadır.

mezardan yalnızca 66'sında sikke ele geçmesi, her birey için obolos konulduğu anlamına gelmemektir[868].

Tabakaların tarihlendirilmesi sikkeler önemli bir arkeolojik unsurdur ancak mezarların tarihlendirilmesinde sikkeler üzerinden bir tarih vermek tek başına sağlıklı olmamalıdır. Obolos olarak kullanılan bu sikkelerin tedavülden kalkmış, değerini kaybetmiş olanlardan seçildiği de düşünülmelidir.

Teos Batı Nekropolisi'nde ele geçen toplam sekiz sikke buluntusu, çatı kiremidi mezarlar ile doğrudan ilişkilidir. Darp edildiği değere göre gümüş ve bronz olarak sınıflandırdığımız sikkelerin mezarlarla oransal açıdan bakıldığında, bir mezar hediyesi olarak rağbet gösterilmediğini ileri sürebiliriz.

6.5.1. Gümüş Sikkeler

Nekropolis alanından ele geçen dört adet gümüş sikkenin üçü mezar içlerinden, biri ise mezarın dışından ele geçmiştir. Kontekstte bulunan sikkeler kafatası çevresinde görülmüştür. İlk buluntu M-94 içerisinden tespit edilen, 202 katalog numaralı gümüş sikkedir. Ön yüzünde sol pençesini kaldırmış, oturan grifon figürü yer alan sikkenin arka yüzünde bir müzik aleti olan lir tasvir edilmiştir. Teos kentine ait olan sikke, MÖ 4. yüzyıla tarihlenmektedir[869].

Mezar içinden çıkan ikinci gümüş sikke ise M-97 kontekstinden bulunan 212 katalog numaralı buluntudur. Ön yüzü aşınmış olan, çok belirgin olmayan ancak sol pençesi havada oturan grifon figüri olduğunu düşündüğümüz Teos sikkesinin arka yüzünde lir yer almaktadır. Sikke, MÖ 4. yüzyıla tarihlenmelidir[870].

Üçüncü gümüş sikke buluntusu ise M-67 mezarının güneyinden bulunan, ancak mezar ile ilişkisi olmadığını düşündüğümüz için tabaka buluntusu olarak değerlendirdiğimiz 330 katalog numaralı örnektir. En erken Teos sikkeleri arasında görülen buluntunun ön yüzünde kıvrılmış kanatlara sahip, oturan grifon figüri yer alırken, arka yüzde ise inkize tekniğinde darp edilmiş quadratum incusum yer

[868] David M. Robinson, Necrolynthia, s. 205.
[869] Benzer örnek için bkz. **SNG**, The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum, Ionia, Part III, Smyrna-Teos-Islands, Copenhagen, 1946, (Ionia Part III), Pl. 33, No. 1465.
[870] Benzer için bkz. SNG, Ionia Part III, Pl. 33, No. 1465.

almaktadır. Paralel örneklerin doğrultusunda MÖ 6. ve MÖ 5. yüzyıllara tarihlendirilebilir[871].

M-113 çatı kiremidi mezardan tespit edilen 259 katalog numaralı gümüş sikke oldukça aşınmıştır. Hem ön yüz hem de arka yüzün üzerindeki tasvirler net izlenemediği için kesin yargıda bulunmak mümkün değildir.

6.5.2. Bronz Sikkeler

Tümü mezar kontekstlerinden olmak üzere toplam dört adet ele geçen bronz sikkeden, M-101 mezarına ait 22 numaralı örnek ile M-35 içerisinde bulunan 104 numaralı buluntu oldukça aşınmış ve tanımlanamayan durumdadır. Her iki sikke için de tarihlendirme yapmak olanaksızdır.

İyi korunmuş durumda bulunan birinci örneğimiz, M-73 mezarının güneydoğusundan bulunan 146 numaralı sikkedir. Ön yüzünde üstten resmedilmiş kanatlı arı, arka yüzünde ayaklarını bükmüş, başı geriye dönük erkek geyik figürü yer almaktadır. Ephesos kent sikkesi olarak saptadığımız buluntu, yakın örnekleri paralelinde MÖ 4.- MÖ 3. yüzyıla tarihlenmektedir[872].

M-86 mezarından ele geçen 174 katalog numaralı buluntu, 144 örneğine nazaran aşınmış durumda görülmektedir. Ephesos kent sikkesi olarak belirlenen buluntunun ön yüzünde üstten resmedilmiş kanatlı arı, arka yüzünde ayaklarını bükmüş, başı geriye dönük erkek geyik figürü yer almaktadır. 171 numaralı örnek MÖ 4.- MÖ 3. yüzyıla tarihlenmektedir[873].

[871] Yakın örnekler için bkz. SNG, Ionia Part III, Pl. 33, No. 1441; **BMC**, Catalogue of the Greek Coins of Ionia, London, 1892, s. 309, Pl. XXX, No. 1.
[872] Benzer örnekler için bkz. **BMC**, Catalogue of the Greek Coins of Ionia, London, 1892, s. 54, Pl. X, No. 1, (MÖ 305-288); **SNG**, Deutschland, Sammlung V. Aulock, Ionien, 6. Heft, Berlin, 1960, (Ionien), Taf. 56, No. 1836, (MÖ 288-280); **SNG**, The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum, Ionia, Part I, Clazomenae-Ephesus, Copenhagen, 1946, (Ionia Part I), Pl. 5, No. 245-255, (MÖ 387-295).
[873] Benzer örnekler için bkz. BMC, s. 54, Pl. X, No. 1; SNG, Ionien, Taf. 56, No. 1836; SNG, Ionia Part I, Pl. 5, No. 245-255.

6.6. TAŞ BULUNTU

6.6.1. Yazıt

Nekropolis içerisinde ele geçen tek taş buluntu, kazı başlangıcı sırasında yüzeyden tespit edilen 352 numaralı taş yazıttır. Alt kısmından kırık olan, sol köşesi korunamayan yazıtın üzerinde iki satır yazı yazılmıştır. "ΝΕΙΛΟΚΡΑΤΗΣ ΝΥΜΦΟΛΟΧ ΟΥ" ifadesi yer alan yazıtın traskripsiyonu "Nympholokhos oğlu Neilokrates (burada yatıyor)" şeklindedir. Hellenistik Dönem'e tarihlendirilen stelde, Neilokrates şeklinde bir erkek ismi ile bu dönemde ilk defa karşılaşılmaktadır[874].

[874] Yazıtın okunmasında verdiği bilgiler için Hocam Prof. Dr. Cumhur Tanrıver'e teşekkür ederim.

SONUÇ

Teos Batı Nekropolisi içerisinde yer alan 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü'nde toplam 142 adet mezar ortaya çıkarılmıştır. Bu mezarlar buluntu kontekstlerine göre Arkaik ve Geç Klasik-Hellenistik olmak üzere iki evreye tarihlendirilmiştir. Arkaik Dönem mezarlarında bebek ya da çocuk mezarları yetişkin gömüleriyle yakın oranda görülürken, Geç Klasik-Hellenistik Dönem mezarlarının büyük bölümü yetişkin bireylere aittir. Bu döneme tarihlendirilen çocuk mezarları çömlek tipinde yapılmış gömülere defin edilmişlerdir. Nekropolis alanında bulunan en erken gömüler Klazomenai tipi pişmiş toprak lahitler, birincil kremasyon gömüler ve pithos mezarlar ile temsil edilmektedir. Anakaya üzerine yerleştirilen bu gömülerin çevresi yuvarlak, dikdörtgen ve π şekline sahip peribolos lar ile çevrelenmiştir. Bu peribolosların üzerileri bir tümülüs oluşturmak amacıyla toprak yığınları ile kapatılırken, Geç Klasik-Hellenistik gömüler bu küçük tümülüsleri tahrip ederek yerleştirilmiştir.

Nekropolisin kullanıldığı alanı konum bakımından değerlendirdiğimizde, tarıma elverişsiz, kayalık ve verimsiz bir toprak yapısına sahip olduğunu söyleyebiliriz. Teos'un sur tahkimatının dışında, kent çevresinden uzak bir lokasyonda olan arazi, kent ile deniz arasında yer almaktadır[875]. Mevcut yer seçimi Batı Anadolu'daki bazı nekropolisler ile karşılaştırıldığında kent aksiyonlarından uzak ve saklı alanların seçilmesiyle benzerlikler göstermektedir[876].

Teos Batı Nekropolisi'nde tespit edilen en erken mezarlar, Arkaik Döneme tarihlendirilen pithos ve Klazomenai tipi lahit mezarlar ile kremasyon gömülerle birlikte temsil edilmektedir. Bu gömüler anakaya üzerinde yer alan peribolosların içerisinde ya da bitişiğinde tespit edilmesi sonucunda, bu taş sıralarıyla ilişkilendirilmesi kaçınılmazdır. Özellikle bu çevirmelerin üzerilerinin toprak yığınıyla örtülüp, en tepe noktasına phallus, yazıt ve heykel gibi araçların kullanılabilir olabileceği, çalışmanın üçüncü bölümünde karşılaştırmalı örnekler ile aktardığımız üzere bir tümülüs geleneğine işaret ettiğini söyleyebiliriz. Tabi ki de bu

[875] Bu durum önceki yıllarda kent ve çevresinde çalışmalarda bulunmuş olan araştırmacıların gözlemlerini kanıtlamaktadır.

[876] Batı Anadolu'dan Gryneion, Phokaia, Klazomenai, Kolophon, Khios, Samos, Miletos, Troia, Assos, Alabanda, Knidos gibi yerleşimlerin nekropolislerine baktığımızda kent çevresinden uzak tepelerin ve yamaçların kullanıldığını görmekteyiz.

uygulama lahitlerin maliyetleri, yer organizasyonu ya da buna benzer faktörlerin de etkisiyle masraflı bir durum olarak değerlendirilebilir. Ayrıca bu uygulama yukarıda bahsettiğimiz lüks etkileriyle de sosyal statü açısından veriler öne sürmemize olanak sağlamaktadır. Özellikle bezemeli lahitlerin işçiliği, ekonomik maliyetinin de etkisiyle önemli kişiler için yapıldığını kanıtlar niteliktedir. Bunun sonucu olarak salt bu lahitlerin, bunun yanında etrafı çevrelenmiş kremasyon ve pithos gömülerin yer alması Arkaik Dönem için özel ve seçilmiş bir nekropolis varlığına işaret ettiğini söyleyebiliriz.

Kronolojik olarak yaptığımız saptamalarda Klazomenai tipi lahitlerin MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısından itibaren MÖ 5. yüzyıla değin nekropolis içerisinde kullanıldığını göstermektedir. Doğrudan anakaya ya da sertleşmiş zemin üzerine yerleştirilen Arkaik Dönem gömüleri birinci evre olarak sınıflandırılmıştır. Birinci evre gömüler arasında en erken mezar dalgalı çizgili karınlı lekythos ve lekanis ile bu lekanisin içine yerleştirilmiş biberon kontekstine sahip MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısına tarihlendirilen M-20 mezarıdır. Bu evre içerisine sokabileceğimiz biraz daha geç örnekler olan MÖ 6. yüzyıl sonlarına tarihlendirilen mezarlar (M-10 ve M-11), özellikle Doğu Yunan üretimi bantlı skyphosların tarihlendirmelerine dayanarak MÖ 6. yüzyıl sonlarına verilmiştir[877]. M-10 mezarı kontekstine ait karınlı lekythos buluntusu da bu tarihlendirmeyi güçlendirmektedir. Trepezoidal forma sahip M-22 mezarı bezeme stili özellikleriyle Albertinum Grubu içerisine sokulurken, iskeletin yanına bırakılmış alabaster alabastron hediyesi MÖ 6. yüzyıl sonları MÖ 5. yüzyıl başlarını göstermektedir. Buluntu bazlı tarihlendirilebilir son mezar örneğimiz ise, doğrudan mezar içerisinden bulunan cam aryballos ile MÖ 5. yüzyıl başlarına verilen bir çocuk gömüsüdür. Kronolojik bazlı devam ettiğimizde, kremasyon işleminin yapıldığı, M-29 olarak isimlendirilen mezar, paralel tarihler gösteren bantlı skyphoslarla birlikte MÖ 6. yüzyıl sonlarında değerlendirilmiştir. Bir diğer M-31 kremasyon mezar, tek kulplu iç kısmı bantlı örnek yardımıyla aynı tarihi vermektedir. Ayrıca mezar buluntusu bulunamayan ya da olmayan ancak uygulanış bakımından küçük tümülüs geleneği özellikleri gösteren M-35 ve M-36 kremasyon mezarlar birinci evre Arkaik Dönem mezarlar arasında değerlendirilebilir. Arkaik Dönem mezar çeşitlemeleri arasında, bazı pişmiş toprak lahitlerin

[877] M-11 lahdi bezeme özellikleriyle, bilhassa figürlerin stilleriyle Hopkinson Ressamı ve ardıllarının üretimi olarak değerlendirilebilir.

tarihlendirilmesinde (M-14, M-16, M-18) bezeme özelliklerine bakarak sonuçlar elde edilmiş, bu mezarlar Albertinum Grubu üretimleri içerisinde değerlendirilmiştir[878]. Birinci evre içerisinde tespit edilen Arkaik Dönem gömülerinden son örnekler ise MÖ 6. yüzyıl sonu, MÖ 5. yüzyıl başına tarihlendirilen M-41 ve MÖ 5. yüzyıl başına verilen M-38 pithos gömülerdir. Üst üste gömüden ziyade alana yayılmış, üç farklı gömü ve mezar çeşitlenmesinin tespit edildiği birinci evre Arkaik Dönem mezarları için, Geç Tip bantlı skyphosların ağırlıklı olarak yer alması, ayrıca doğu kökenli özellikler gösteren ve paralel olarak Sardes tümülüslerinde statü sahibi kişilerin mezarlarında çok sayıda bulunan alabaster alabastronların kullanılması dikkat çekici durumdur.

Nekropolisin değerlendirilmesinde ikinci evre olarak nitelendirdiğimiz mezarlar, Geç Klasik-Hellenistik Dönem gömüleridir. Arkaik Dönem küçük tümülüsleri tahrip ederek uygulanan bu grup mezarlar, bazen birinci evre mezarların üst kısımlarında bazen de aynı seviyede yan yana tespit edilmiştir. Ağırlıklı olarak çatı kiremidi tipinde inhumasyon gömüler tercih edilirken, çömlek, kremasyon ve çok sınırlı olmak üzere sanduka tipinde yapılmışlardır. Öncelikli olarak sanduka mezarları değerlendirdiğimizde, nicelik bakımından nekropolis alanında çok az sayıda bulunmasını ve birbirleriyle yakın lokasyonda yerleştirmelerini göz önüne alarak aile mezar geleneğine atfedebiliriz[879]. İkinci evre mezarlar arasında en yoğun grubu oluşturan çatı kiremidi mezarlar, kümeler halinde küçük tümülüslerin üzerinde ya da bu tümülüslerle ilişkili birinci evre mezarları da tahrip ederek yerleştirilmiştir. Kümeler halinde tespit edilen bu gömülerin belli bir yön birliği olmaksızın gelişi güzel ve hızlıca yapıldığı söylenebilir. Bu seçimde mezar çukurları için daha kolay kazılabilen tepeciklerin tercih edilmesi, soy bağlantısı gibi bir geleneği düşündürmesinin yanında uygulamadaki kolaylık olarak da açıklanabilir. Nitekim bu kümelerin dışında kalan kayalık bölgelerde bu tip mezarların yerleştirildiği bir örnek dışında görülmemektedir. MÖ 4. yüzyıldan itibaren yoğun olarak Anadolu'da birçok merkezde görülen bu tip mezarlar, yakın tarih aralığını göstermektedir. İkinci evre grup arasında çatı kiremidi mezarlar ile aşağı yukarı aynı seviyelerde bulunan ve

[878] Katalog içerisinde yer almayan, M-16 mezarı içerisinden iskeletin hemen yakınından bulunan alabastron MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başına tarihlendirilmiştir.
[879] M-57, M-58 ve M-59 numaralı taş sanduka mezarlar, hem yapım tekniği hem de mezar hediyelerinin tarihlendirilmesi paralelinde birbirleriyle çağdaş örneklerdir.

genellikle bu mezarların yakınında tespit edilen çömlek mezarlar, yeni doğan ya da doğum sırasında ölen bireylerin için yapıldığını göstermektedir. Bu durum ile ilgili her iki mezar grubununda birbirine yakın ya da bazen yan yana pozisyonlarda bulunması anne-çocuk ilişkisine dayandırılabilir mi? İkinci evre gömüler için az sayıda tercih edilen ancak Arkaik Dönem mezarlarının yöntemleriyle devam eden kremasyon uygulaması son baskın grup olarak değerlendirilebilir. Bu kremasyonların birinci evre uygulamalarıyla aynı şekilde olduğu açıkça söylenebilir.

İkinci evre gömülerini, mezar hediyeleri ekseninde değerlendirdiğimizde MÖ 5. yüzyılda çeşitlilik göze çarparken, MÖ 4. yüzyıl gömülerinde tek düzelik ve süreç içerisinde bir değişim izlenmektedir. MÖ 4. yüzyıl ilk yarısında hem kremasyon hem de çatı kiremidi mezarlarda bodur lekythosların bırakıldığını görmekteyiz. Bunu takiben MÖ 4. yüzyılın ikinci yarısından itibaren MÖ 4. yüzyıl sonu-MÖ 3. yüzyıl başında dönemin modasına uygun olarak unguentariumlar baskın bir biçimde gömü hediyesi olarak kullanılmıştır. Bu durum mezar hediyelerinde bir değişiminin olduğunu, ancak mezar tipolojisinde bir değişimin yaşanmaması olarak açıklanabilir. Unguentarium serileri şişkin gövdeli, ayaksız erken örneklerden, kapasite bakımından azalan iğ formuna devinen örneklere kadar uzanmaktadır. Ancak birçok mezarda erken örnekler çoğunlukta olup az sayıda MÖ 2. yüzyıla uzanan buluntular ele geçmiştir. Nekropoliste sayısal bakımdan en çok ele geçen buluntu grubunu oluşturan ve unguentariumlar ile birlikte bulunan pişmiş toprak alabastronlar, baskın biçimde tercih edilmektedir[880]. Özellikle form gelişimi takip edilemeyen, ancak ele geçtikleri unguentariumlar ile birlikte tarihlendirilen bu kaplar MÖ 3. yüzyıla değin uzanmaktadır. Bu grup mezarlarda MÖ 4. yüzyıla ait çok sayıda kâse grupları ele geçmiştir. Çatı kiremidi mezarlarda unguentarium ve alabastronlu kontekstlerde bulunmasının yanında, çömlek mezarların yanlarında bırakılmış olarakda bulunmuştur.

Özetleyecek olursak, Teos yerleşiminin batısında, kent aksiyonlarının dışında yer alan kayalık ve tarıma elverişsiz arazi kent sakinleri tarafından nekropolis alanı

[880] Arkaik Dönem mezarlarında Sardes tümülüslerini örnek göstererek statü bakımından önemli kişilerin mezarlarına bırakıldığını ileri sürdüğümüz alabaster alabastronların devamı olarak pişmiş toprak alabastronlarında önemli kişlerin mezarlarına bırakıldığı örnekler bilinmektedir. Kıbrıs'ta Salamis'in son kralı Nikokreon'a kenotaph olarak inşa edilen tümülüste çok sayıda ele geçmiş Hellenistik Döneme tarihlendirilen alabastronlar için bkz. Vassos Karageorghis. **Salamis in Cyprus: Homeric, Hellenistic and Roman**, Thames and Hudson, London, 1969, s. 156, Pl. XIV.

olarak tercih edilmiştir. MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısından MÖ 5. yüzyıl başlarında geniş, özenle ve bir küçük tümülüs geleneği oluşturalarak yapılan Arkaik Dönem gömüleri birinci evre, bu geleneği uygulama kolaylığı açısından kullanarak, kümeler halinde gelişi güzel yerleştirilen Geç Klasik-Hellenistik Dönem mezarları ikinci evre olarak saptanmıştır. İkinci evre mezarlar MÖ 4. yüzyıl ortalarından başlayıp, MÖ 4. yüzyıl sonu-MÖ 3. yüzyıl başında yoğun olmak üzere, MÖ 3. ve MÖ 2. yüzyıllara kadar uzanmaktadır. Bu çalışma Teos'un Arkaik, Klasik ve Hellenistik Dönem kronolojisine önemli katkılar sağlamaktadır ancak kentin yerleşim içi çalışmalarında özellikle Arkaik ve Klasik Dönem kronolojisinde yer alan boşlukların doldurulmasıyla bu çalışma daha önemli hale gelecektir. Son olarak Teos toplumunun sosyal, ekonomik yapısı ve ölü gömme gelenekleriyle ile ilgili bilim dünyasına önemli veriler katacaktır. Bugüne değin sınırlı bulgulara sahip olan Ionia ölü gömme geleneklerinin incelendiği çalışmalar katkı sunacaktır.

KAYNAKÇA

Ahlberg, Gudrun. **Prothesis and Ekphora in Greek Geometric Art**, Södra Vägen, Göteborg, 1971.

Akurgal, Ekrem. "Çandarlı (Pitane) Kazısı", **TAD**, Sayı: X-1, 1960, ss. 5-6.

Akurgal, Ekrem. "Çandarlı Kazıları (Özet)", **VI. Türk Tarih Kongresi**, Kongreye Sunulan Bildiriler, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1967, ss. 41-42.

Akurgal, Ekrem. "Bayraklı Nekropolis Çalışmaları", **IX. KST**, Cilt: II, Ankara, 1987, ss. 37-40.

Akurgal, Meral. **Korinth Seramiği**, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1997.

Akyurt, Metin. **M.Ö. 2. Binde Anadolu'da Ölü Gömme Adetleri**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1998.

Alexandrescu, Petre. **Histria IV, La céramique d'époque archaïque et classique (VIIe-IVes.)**, Editura Academiei Republicii Socialiste Romania, Bucarest, 1978.

Alexandridou, Alexandra. "The North Necropolis of Vari Revisited", **ΑΡΧΑΙΟΛΓΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ**, Cilt: 151, 2012, ss. 1-73.

Alexiou, Margaret. **The Ritual Lament in Greek Tradition**, Cambridge University Press, 1974.

Amyx, Darrell Arlynn. "The Attic Stelai: Part III. Vases and other Containers", **Hesperia**, Cilt: 27, No: 4, 1958, ss. 164-252.

Amyx, Darrell Arlynn ve Patricia Lawrance. **Archaic Corinthian Pottery and The Anaploga Well,** Corinth, Cilt: VII, Sayı: 2, New Jersey, 1975.

Anderson, John Kinloch, Martin Sinclair Frankland Hood ve John Boardman. "Excavation on the Kofina Ridge, Chios", **BSA**, Cilt: 49, 1954, ss. 123-182.

Anderson-Stojanovic, Virginia. "The Cronology and Function of Ceramic Unguentaria", **AJA**, Cilt: 91, Sayı: 1, 1987, ss. 105-122.

Anderson-Stojanovic, Virginia. "A Well in the Rachi Settlement at Isthmia", **Hesperia**, Cilt: 62, Sayı: 3 1993, ss. 257-302.

Angermeier, Hans Eberhard. **Das Alabastron: Ein Beitrag zur Lekythen Forschung**, Giessen, Glagow, 1936.

Arslan, Nurettin. "2006 Yılı Assos Kazı Çalışmaları", **Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi**, Sayı: 8, 2009, ss. 49-58.

Arslan, Nurettin ve Nurten Sevinç. "Die eisenzeitlichen Gräber von Tenedos", **IstMitt**, Cilt: 53, 2003, ss. 223-250.

Atila, Cenker, Erdal Korkmaz ve Beyhan Gürman. "Kyme Doğu Nekropolü Mezar Tipleri", **Prof. Dr. Ömer Özyiğit'e Armağan-Studies in Honour of Ömer Özyiğit**, Ed. Emre Okan-Cenker Atila, Ege Yayınları, İstanbul, 2015, ss. 13-27.

Aydın-Tavukçu, Zerrin. **Parion Nekropolü 2005 Yılı Buluntuları**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 2006.

Aydoğmuş, Nihan. "2015-2016 Yılı Myrina ve Gryneion Yüzey Araştırmalarında Bulunan Pişmiş Toprak Ağırlıklar", **Myrina ve Gryneion Arkeolojik Yüzey Araştırmaları Belgeler ve Yeni Araştırmalar,** 1. Cilt, Ed. Murat Çekilmez-Emel Dereboylu-Poulain, Aliağa Kent Kitaplığı, Ankara, 2017, ss. 225-236.

Aytaçlar, Nezih. “The Early Iron Age at Klazomenai”, **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, ss. 17-41.

Baç, Mehmet Sinan. **Klazomenai’de Bulunmuş Doğu Yunan Kâseleri**, (Yayınlanmamış Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İzmir, 1985.

Bailey, Donald Michael. **Greek and Roman Pottery Lamps**, London, British Museum Press, 1972.

Bailey, Donald Michael. **A Catalogue of the Lamps in the British Museum 2**, **Roman Lamps Made in Italy**, British Museum Publications, London, 1980.

Bailey, Donald Michael. **A Catalogue of the Lamps in the British Museum 3**, **Roman Provincial Lamps**, British Museum Publications, London, 1988.

Bakır, Güven, Yaşar Ersoy, Melike Zeren, Fikret Özbay ve Bilge Hürmüzlü. “2002 Yılı Klazomenai Kazısı”, **25. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2004, ss. 101-110.

Bakır, Güven, Yaşar Ersoy, Hüseyin Cevizoğlu ve İlkan Hasdağlı. ”2005 Yılı Klazomenai Kazısı”, **28. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2007, ss. 185-202.

Başaran, Cevat, Vedat Keleş, Hasan Kasapoğlu ve Hasan Ertuğ Ergürer. “Parion 2010 Kazı ve Restorasyon Çalışmaları”, **33. KST**, 1. Cilt, Ankara, 2012, ss. 19-38.

Başaran, Sait. “Enez'de Ortaya Çıkan Klazomenai Tipi Lahitler”, **Refik Duru'ya Armağan, Studies in Honour of Refik Duru,** Ed. Gülsün Umurtak-Şevket Dönmez-Aslıhan Yurtsever, Ege Yayınları, İstanbul, 2007, ss. 271-276.

Baykan, Daniş. “Metal Finds From Nif-Olympus”, **Recent Studies on the Archaeology of Anatolia**, Ed. Ergün Laflı-Sami Patacı, BAR İnternational Series, Oxford, 2015, ss. 41-48.

Beazley, John Davidson. **Attic Red-Figure Vase-Painters**, 2nd edition, Clarendon Press, Oxford, 1963.

Bequignon, Yves ve Alfred Laumonier. "Fouilles de Teos-1924", **BCH**, Cilt: 49, 1925, ss. 281-321.

Berlin, Andrea. "The Hellenistic and Roman Pottery: The Plain Wares", **Tel Anafa,** Journal of Roman Archaeology, Supplementary Cilt: 10, Sayı: 2-i, Ed. Sharon C. Herbert, Ann Arbor, 1997, ss. 1-246.

Berlin, Andrea. "Ilion Before Alexander: A Fourth Century B.C. Ritual Deposit", **Studia Troica**, Cilt: 12, 2012, ss. 133-165.

Bischop, Diether. "Metallfunde: Geräte aus Bronze, Blei und Eisen", Ausgrabungen in Assos 1990, **Asia Minor Studien 1992,** in: Ümit Serdaroğlu-Reinhard Stupperich (Hrsg.), Cilt: 5, 1992, ss. 149-171.

Bittel, Kurt. "Osman-Kayası, eine Hehitische Grabstätte", **Mitteilungen der Deutschen Orient Gesellschaft**, Sayı: 86, 1953, ss. 37-47.

Blegen, Carl William, John Langdon Caskey ve Marion Rawson. **Troy: The Sixth Settlement**, Cilt: III, Princeton University Press, Princeton, 1953.

Blegen, Carl William, Cedric G. Boulter, John Langdon Caskey ve Marion Rawson. **Troy Settlements VIIa, VIIb and VIII**, Cilt: IV, Princeton University Press, Princeton, 1958.

Blegen, Carl William, Hazel Palmer ve Rodney S. Young. The North Cemetery, **Corinth**, Cilt: XIII, New Jersey, 1964.

Blonde, Francine. “Un remblai thasien du IVe siècle avant notre ère”, **BCH**, Cilt: 109, 1985, ss. 281-344.

BMC, **Catalogue of the Greek Coins of Ionia**, London, 1892.

Boardman, John. “Painted Funerary Plaques and Some Remarks on Prothesis, **BSA**, Cilt: 50, 1955, ss. 51-66.

Boardman, John. **Excavations in Chios 1952-1955: Greek Emporio**, BSA, Supplementary, Cilt: 6, Oxford, 1967.

Boardman, John. **Athenian Red Figure Vases, The Classical Period**, Thames and Hudson, London, 1989.

Boardman, John ve John Hayes. **Excavations at Tocra 1963-1965: The Archaic Deposits I**, BSA, Supplementary, Cilt: 4, Oxford, 1966.

Boardman, John ve John Hayes. **Excavations at Tocra 1963-1965: The Archaic Deposits II and Later Deposits**, BSA, Supplementary, Cilt: 10, Oxford, 1973.

Boehlau, Johannes. **Aus Ionischen und Italischen Nekropolen**, Leipzig, 1898.

Boehlau, Johannes ve Karl Schefold. **Larisa am Hermos: Die Ergebnisse der Ausgrabungen 1902-1934**, Cilt III: Die Kleinfunde, Berlin, 1942.

Boulter, Cedric. “Pottery of the Mid-Fifth Century from a Well in the Athenian Agora”, **Hesperia**, Cilt: 22, Sayı: 2, 1953, ss. 59-115.

Boulter, Cedric. “Graves in Lenormant Street, Athens”, **Hesperia**, Cilt: 32, Sayı: 2, 1963, ss. 113-137.

Bourriot, Félix. **Recherches Sur La Nature Du Genos: Etude d 'histoire Sociale Athenienne. Periodes Archaique et Classique**, Atelier reproduction des thèses, Université Lille III, 1976.

Bouzek, Jan. **Studies of Greek Pottery in the Black Sea Area**, Charles University, Prague, 1990.

Bowler, M. James, Jones Rhys, Allen Harry ve Thorne A. Gordon. "Pleistocene Human Remains from Australia: A Living Site and Human Cremation from Lake Mungo, Western New South Wales", **World Archaeology**, Cilt: 2/1, 1970, ss. 39-60.

Boyana, Hülya. "Vergi Listelerine Göre Attika-Delos Birliği ve Ionia ile İlişkileri", **Tarih İncelemeleri Dergisi**, Cilt: XXI, Sayı: 1, 2006, ss. 19-48.

Boysal, Yusuf. "1962 Senesi Teos Kazıları Hakkında Kısa Rapor", **TAD**, Sayı: XII-2, 1965, ss. 5-7.

Boysal, Yusuf. "Müskebi Kazısı 1963 Kısa Raporu/Vorlaufiger Bericht über die Grabungen 1963 in Müskebi", **Belleten**, Cilt: XXXI, Sayı: 121, 1967, ss. 67-77.

Boysal, Yusuf. "Teos Kazısı 1965 Yılı Kısa Raporu", **TAD**, Sayı: XIV, 1967, ss. 231-233.

Boysal, Yusuf ve Baki Öğün. "Teos Kazısı 1962 Kısa Raporu", **TAD**, Sayı: XII-1, 1964, ss. 12-13.

Bruneau, Philippe. "Tombes D'Argos", **BCH**, Cilt: 94, Sayı: 2, 1970, ss. 437-531.

Bruneau, Philippe, Claude Vatin ve Ulpiano Bezerra de Meneses. **L'îlot de la Maison des Comédiens**, Exploration Archéologique de Delos, Cilt: XXVII, Paris, 1970.

Burn, Lucilla. **The Meidias Painter**, Oxford University Press, New York, 1987.

Burn, Lucilla ve Reynold Higgins. **Catalogue of Greek Terracottas in the British Museum**, Cilt: III, The Trustees of the British Museum, London, 2011.

Burow, Johannes. **CVA**, Tubingen, Cilt: 3, 1980.

Burr-Thompson, Dorotyh. **Troy, The Terracotta Figurines of the Hellenistic Period: Supplementary Monograph**, Cilt: III, Princeton, 1963.

Buruldağ, Erdinç. **Assos Batı Nekropolü Ölü Gömme Gelenekleri (M.Ö.7.-M.Ö.1. Yüzyıl)**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale, 2009.

Chandler, Richard. **Travels in Asia Minor: or an Account of a Tour Made at the Expense of the Society of Dilettanti**, Third Edition, London, 1817.

Civelek, Aynur. ”Mezar Stelleri Üzerinde ki Unguentariumlar Üzerine Gözlemler”, **Arkeoloji ve Sanat**, Sayı: 141, 2012, ss. 77-90.

Cleere, Henry. “Roman Domestic Ironwork, as illustrated by the Brading, Isle of Wight, Villa”, **University of London Institute of Archaeology Bulletin**, Cilt: 1, 1958, ss. 55-74.

Closterman, Wendy Elizabeth. **The Self Presentation of the Family: The Function of Classical Attic Peribolos Tombs**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Michigan, 1999.

Coldstream, John Nicholas. “The Pottery”, **Knossos The Sanctuary of Demeter**, BSA, Supplementary, Cilt: 8, 1973, ss. 18-55.

Cook, John Manuel. "Old Smyrna: Fourth-Century Black Glaze," **BSA**, Cilt: 60, 1965, ss. 143-153.

Cook, Robert Manuel. "Old Smyrna: The Clazomenian Sarcophagi", **BSA**, Cilt: 69, 1974, ss. 55-60.

Cook, Robert Manuel. **Clazomenian Sarcophagi**, Mainz am Rhein, 1981.

Çaldıran, Ece. **Klazomenai Kalabak Nekropolisi,** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1983.

Çapar, Ömer. "Homeros Destanları Işığında Anadolu-Hellas Ölü Gömme Adetleri", **Ankara D.T.C.F. Fakülte Dergisi**, Cilt: XXXIII, Sayı: 1-2, 1990, ss. 65-75.

Çırak, Nuray ve Selma Kaya. "İzmir, Seferihisar İlçesi, 3021 Ada, 4 Parseldeki Sondaj Kazısı", **XV. MÇKS**, Ankara, 2007, ss. 1-12.

Çırak, Nuray ve Selma Kaya. "2009 İDÇ Nekropolü Kurtarma Kazısı", **19. MÇKS**, Ankara, 2011, ss. 217-232.

Cramers, Dick ve Erika Simon. "Eine Neues Werk Des Meidias-Malers", **AA**, 1978, ss. 67-73.

Çokay, Sedef. **Antikçağda Aydınlatma Araçları**, Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları, İstanbul, 1998.

Çokay-Kepçe, Sedef. **Antalya Karaçallı Nekropolü: The Karaçallı Necropolis Near Antalya**, AKMED Yayınları, Antalya, 2006.

Daremberg, Charles Victor ve Edmond Saglio. **Dictionnaire Des Antiquites Grecques et Romaines**, Graz, 1963.

Davidson, Gladys. **The Minor Objects**, Corinth, Cilt: XII, New Jersey, 1952.

Davidson, Gladys ve Dorothy Burr-Thompson. **Small Objects From the Pnyx: 1**, Hesperia, Supplement, Cilt: VII, Amsterdam, 1943.

Dereboylu, Emel. **Aigai Pişmiş Toprak Figürinleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2012.

Diederichs, Catherine. "Céramiques Hellénistiques, Romaines et Byzantines", **Salamine de Chypre IX**, Paris, 1980.

Dinç, Rafet. **Lydia Tümülüsleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1993.

Dotterweich, Ulriche. **Unguentarien mit kuppelförmiger Mündung aus Knidos**, Knidos-Studien, Cilt: I, Bibliopolis, 1999.

Dörpfeld, Wilhelm. **Troja und Ilion**, Ergebnisse der Ausgrabungen in den Vorhistorischen und Historischen Schichten von Ilion 1870-1894, Athen, Beck & Barth, 1902.

Drougou, Stella ve Ioannis Touratsoglou. **ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟΙ ΛΑΞΕΥΤΟΙ ΤΑΦΟΙ ΒΕΡΟΙΑΣ**, Β' Εκδοση, Athens, 1998.

Dufková, Marie. "Terracottas", **Anatolian Collection of Charles University, Kyme**, Sayı: 1, Ed. Jan Bouzek, Praha, 1974, ss. 103-163.

Duru, Refik. **Gedikli Karahöyük I: Prof. Dr. U. Bahadır Alkım'ın yönetiminde 1964-1967 yıllarında yapılan kazıların sonuçları/The results of excavations directed by Prof. Dr. U. Bahadır Alkım in the years 1964-1967**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2006.

Dusenbery, Elsbeth B. **Samothrace The Nekropoleis and Catalogues of Burials**, Sayı: 11, Princeton, 1998.

Edwards, Roger. **Corinthian Hellenistic Pottery**, Corinth, Cilt: VII, Sayı: III, New Jersey, 1975.

Ekmen, Hamza. "Yeni Veriler Işığında Başlangıcından M.Ö. II. Binin Sonuna Kadar Anadolu'da Yakarak Gömme (Kremasyon) Geleneği", **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2012, ss. 23-49.

Erdal, Yavuz Selim. "Baklatepe Geç Tunç Çağı Mezarından Gün Işığına Çıkarılan Yanmış İnsan İskelet Kalıntılarının Antropolojik Analizi", **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 19, Sayı: 2, 2002, ss. 115-130.

Erginer, Gürbüz. "Bir Halk Bilimcinin Gözünden Ölüm", **Cogito,** Sayı: 40, Ölüm: Bir Topografya, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2004.

Erhat, Azra. **Mitoloji Sözlüğü**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2001.

Erkanal, Armağan. "Panaztepe Kazısı 1985 yılı Sonuçları", **VIII. KST**, Ankara, 1987, ss. 253-261.

Erkanal, Armağan. "1990 Panaztepe Kazısı Sonuçları", **XIII. KST**, 1. Cilt, Ankara, 1992, ss. 447-456.

Ersoy, Yaşar. **Clazomenae: The Archaic Settlement** (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Bryn Mawr, 1993.

Ersoy, Yaşar ve Elif Koparal. "Urla ve Seferihisar İlçeleri Yüzey Araştırması 2007 Yılı Çalışmaları", **26. AST**, 3. Cilt, Ankara, 2009, ss. 73-90.

Ersoy, Yaşar, Hüseyin Cevizoğlu, Ümit Güngör, İlkan Hasdağlı ve Polat Ulusoy. "2007 Yılı Klazomenai Kazısı", **30. KST**, 3. Cilt, Ankara, 2009, ss. 233-254.

Ersoy, Yaşar, Ümit Güngör ve Hüseyin Cevizoğlu. "2009 Yılı Klazomenai Kazısı", **32. KST**, 4. Cilt, Ankara, 2011, ss. 169-182.

Euripides. **Troades**, Ed. Kevin Hargreaves Lee, Bristol, 1998.

Evren, Adil ve Cengiz İçten. "Selçuk-Efes 3447 Parsel Kurtarma Kazısı", **Birinci Uluslararası Geçmişten Günümüze Selçuk Sempozyumu**, İzmir, 1997, ss. 41-50.

Fazlıoğlu, İsmail. **Eskiçağda Dokuma**, Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü Yayınları, İstanbul, 2001.

Filimonos, Melina ve Angeliki Giannikouri. "Grave Offerings from Rhodes: Pottery and Jewellery", **Hellenistic Rhodes: Politics, Culture, and Society**, Ed. Vincent Gabrielsen-Per Bilde-Troels Engberg Pedersen-Lise Hannestad-Jan Zahle, Aarhus University Press, Aarhus, 1999, ss. 205-239.

Foça, Serhat. **İzmir ili Aliağa ilçesi Kendirci Mevkii İDÇ Liman Kurtarma Kazısı'nda Ortaya Çıkarılan Bir Grup Mezarın İncelenmesi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2011.

Forbeck, Elke. **Die Nekropolen von Milet: Die Grabungen 1901 bis 1909 und die Arbeiten der Jahre 1993 bis 1996**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ruhr-Universität Bochum, Bochum, 1998.

Forti, Lidia. "Gli unguentari del primo periodo elenistico", **RendNap**, Cilt: XXXVII, 1962, ss. 143-157.

Furtwängler, Adolf. **Die Bronzen und Die Übrigen Kleineren Funde von Olympia**. Olympia. Die Ergebnisse der von dem Deutschen Reich veranstalteten Ausgrabung, Cilt: IV, Verlag Von A. Asher & Co, Berlin, 1890.

Gallet de Santerre, Hubert. "La Classification Des Sarcophages De Clazoménes", **RA**, Cilt: 12, 1938, ss. 17-43.

Garland, Robert. "A First Catalogue of Attic Peribolos Tombs", **BSA**, Cilt: 77, 1982, ss. 125-176.

Garland, Robert. **The Greek Way of Death**, Cornell University Press, Ithaca, New York, 1982.

Gassner, Verena, Ulrike Muss, Benedikt Grammer, Martin Gretscher ve Oliver Mariaud. "The Urban Organization of Kolophon and Its Necropoleis: The Results of the 2011–2014 Surveys", **Hesperia**, Cilt: 86, Sayı: 1, 2017, ss. 43-81.

Gates, Charles Werner. **Burials at Ialysos and Kameiros (Rhodes) in the Mid Archaic Period 625-525 B.C.**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Pennsylvania, 1979.

Gauckler, Paul. **Nécropoles puniques de Carthage**, Auguste Picard, Paris, 1915.

Graham, Alexander J. "Abdera and Teos", **JHS**, Cilt: 112, 1992, ss. 44-73.

Greenewalt Jr, Crawford Hallock. "Two Lydian Graves at Sardis", **California Studies in Classical Antiquity**, Cilt: 5, 1972, ss. 113-145.

Greenewalt Jr, Crawford Hallock ve E. E. Freedman. "The Sardis Campaign of 1977", **BASOR**, Sayı: 233, 1979, ss. 1-32.

Guz-Zilberstein, Bracha. “The Typology of the Hellenistic Coarse Ware and Selected Loci of the Hellenistic and Roman Periods”, **Excavations at Dor, Final Report IB, Area A ve C: The Finds**, Ed. E. Stern, Qedem Report, Sayı: 2, Jerusalem, 1995, ss. 289-433.

Güngör, Ümit. “The History of Klazomenai in the Fifth Century and the Settlement on the Island”, **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, ss. 121-131.

Güngör, Ümit. **Klazomenai Yıldıztepe Nekropolisi**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006.

Gürler, Binnur. **Metropolis’in Hellenistik Dönem Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1994.

Hadzisteliou-Price, Theodora. “The Type of The Crouching Child and the Temple Boys”, **BSA**, Cilt: 64, 1969, ss. 95-111.

Hadzisteliou-Price, Theodora. **Kourotrophos: Cults and Representations of The Greek Nursing Deities**, Brill Archive, Leiden, 1978.

Hafız Mehmet Zıllı Evliya Çelebi. **Evliya Çelebi Seyahatnâmesi**, 9. Cilt, Anadolu, Suriye, Hicaz (1671-1672), Devlet Matbaası, İstanbul, 1935.

Hamilton, William John. **Researches in Asia Minor, Pontus and Armenia**, Cilt: I, London, 1842.

Hançerlioğlu, Orhan. **İnanç Sözlüğü: Dinler, Mezhepler, Tarikatlar, Efsaneler**, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1975.

Hartlaub, Gustav Friedrich. **Zauber des Spiegels: Geschichte und Bedeutung des Spiegels in der Kunst**, R. Piper, München, 1951.

Haspels, Caroline Henriette Emilie. **Attic Black Figured Lekythos**, E. de Boccard, Paris, 1936.

Hausmann, Ulriche. **Hellenistische Keramik: Eine Brunnenfüllung Nördlich von bau C und Reliefkeramik verschiedener Fundplätze in Olympia**, OF, Cilt: XXVII, Berlin, 1996.

Hayes, John Walker. **The Hellenistic and Roman Pottery**, PAPHOS, Cilt: III, Nicosia, 1991.

Hägg, Inga ve John M. Fossey. **The Hellenistic Necropolis and Later Structures on the Middle Slopes 1973-1977**, Excavations in the Barbouna Area at Asine, Cilt: 4, Ed. Inga Hägg-Robin Hägg, Uppsala, 1980.

Heimberg, Ursula. **Die Keramik des Kabirions**, Des Kabirenheiligtum bei Theben, Cilt: 3, Berlin: de Gruyter, 1982.

Hellström, Pontus. **Pottery of Classical and Later Date Terracotta Lamps and Glass,** Labraunda, Cilt: II, Sayı: I, Lund, 1965.

Henry, Oliver, Daniel Löwenborg, Frédérique Marchand-Beaulieu, Grégory Tucker, Axel Frejman, Anaïs Lamesa, Christophe Bost, Baptiste Vergnaud, Ivana Stojanovitc, Naomi Carless-Unwinn, Nadine Schibille, Ömür Dünya Çakmaklı ve Erika Andersson. "Labraunda 2016", **Anatolia Antiqua / Eski Anadolu**, Cilt: XXV, 2017, ss. 187-266.

Hermary, Antoine, Panayotova Krastina, Baralis Alexandre, Damyanov Margarit ve Riapov Atila. **Apollonia du Pont (Sozopol)**, La nécropole de Kalfata (Ve-IIIe s. av. J.-C.), Ed. Antoine Hermary, Paris, 2010.

Herodotos. **Herodot Tarihi**, Türkçesi: Müntekim Ökmen, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1973.

Higgins, Reynold Alleyne. **Greek Terracotta Figures**, London, 1969.

Hind, John G. F. "Greek and Barbarian Peoples on the Shores of The Black Sea", **SPHS**, Sayı: 30, 1983-1984, ss. 71-97.

Hoepfner, Wolfram. **Ionien Brücke zum Orient**, Theiss, Konrad, Stuttgart, 2011.

Homeros. **İliada**, Çev. Azra Erhat ve A.Kadir, Can Yayınları, İstanbul, 2008.

Homeros. **Odysseia**, Çev. Azra Erhat ve A.Kadir, Can Yayınları, İstanbul, 2008.

Houby-Nielsen, Sanne Helene. "Burial Language in Archaic and Classical Kerameikos", **Proceedings of the Danish Institue at Athens I**, Ed. Søren Dietz, Aarhus Universty Press, Arhus, 1995, ss. 129-191.

Hölbl, Günther. "Zur kunsthistorichen Stellung der ägyptischen Alabastra aus Fayence", **Studien zur altägyptischen Keramik**, Ed. Dorothea Arnold, Philipp von Zabern, 1981, ss. 43-48.

Humpreys, Sally C. "Family Tombs and Tomb-cult in Ancient Athens", **JHS**, Sayı: 100, 1980, ss. 96-126.

Hunt, D.W.S. "An Archaeological Survey of the Classical Antiquities of the Island of Chios Carried out between the Months of March and July 1938", **BSA**, Cilt: 41, 1940-1945, ss. 29-52.

Hürmüzlü, Bilge. **Klazomenai'de M.Ö. 7. ve 6. Yüzyıl Bezemeli Vazo Formları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1995.

Hürmüzlü, Bilge. **Klazomenai-Akpınar Nekropolisi**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2003.

Hürmüzlü, Bilge. "Burial Grounds at Klazomenai: Geometric through Hellenistic Periods", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, ss. 77-96.

Hürmüzlü, Bilge. "The Organization and Utilization of the Burial Grounds in Klazomenai", **OLBA**, Sayı: XII, 2005, ss. 39-67.

Işın, Gül. **Patara Terrakottaları, Hellenistik ve Erken Roma Dönemleri**, Patara, Cilt: V.1, Ege Yayınları, İstanbul, 2007.

Işın, Gül. "The Building Complex on the Tepecik Acropolis at Patara", **Anatolian Studies**, Cilt: 60, 2010, ss. 93-104.

Ivanov, Teofil. "La Céramique antique de la nécropole d'Apollonia", **Apollonia: Les Fouilles dans la Necropole d'Apollonia, en 1947-1949**, Sofia, 1963, ss. 65-274.

İren, Kaan. "Dark Age Pottery From Southern Aeolis", **International Union For Prehistoric and Protohistoric Science**, Ed. D. Brandherm-M. Trachsel, Proceedings Of The XV World Congress, Oxford, 2008, ss. 29-43.

İren, Kaan ve Ayla Ünlü. "Burning in Geometrik Teos", **Stephanéphoros De l'économie antique à l'Asie Mineure**, Ed. K. Konuk, Hommages à Raymond Descat, Bordeaux, 2012, ss. 309-334.

Jacopi, Giulio. **La Necropoli Di Pontamo (Calchi)**, Clara Rhodos, Cilt: II, Rodi, 1928.

Jacopi, Giulio. **Scavi Nella Necropoli Di Jalisso 1924-1928**, Clara Rhodos, Cilt: III, Rodi, 1929.

Jacopi, Giulio. **Scavi Nelle Necropoli Camiresi 1929-1930**, Clara Rhodos, Cilt: IV, Rodi, 1931.

Jacopi, Giulio. **Esplorazione Archeologica Di Camiro II**, Clara Rhodos, Cilt: VI-VII, Part I, Rodi, 1932.

Jantzen, Ulf, Wolfgang Hautumm, Wolf-Rüdiger Megow ve Martha Weber. **Samos: Die Wasserleitung des Eupalinos Die Funde**, Cilt: XX, Bonn, 2004.

Jehasse, Laurence. **La céramique à vernis noir du rempart méridional**, Salamine de Chypre VIII, Paris, 1978.

Johansen, Knud Friis. "Clazomenian Sarcophagus Studies: the Earliest Sarcophagi", **ActaArch**, Cilt: 13, 1942, ss. 1-64.

Jones, Frances Follin. "The Pottery", **Excavations At Gözlükule**, Tarsus, Cilt: 1, The Hellenistic and Roman Periods, Ed. Hetty Goldman, New Jersey, 1950, ss. 149-296.

Kadıoğlu, Musa ve Canan Özbil. "Yeni Araştırmalar Işığında Teos", **Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haberler**, Sayı: 40, 2015, ss. 4-16.

Kadıoğlu, Musa, Mustafa Adak, Canan Özbil, Duygu Özlem Yalçın ve Yusuf Polat. "2010 Yılı Teos Kazı Raporu", 33. KST, Ankara, 2012, ss. 429-460.

Kadıoğlu, Musa, Canan Özbil, Michael Kerschner ve Hans Mommsen, "Teos im Licht der neuen Forschungen – Yeni Araştırmalar Işığında Teos", **Anatolien - Brücke der Kulturen-Kültürlerin Köprüsü Anadolu,** Ed. Ünsal Yalçın-Hans-Dieter Bienert, Bonn, 2015, ss. 345-366.

Kaibel, Georgivs. **Epiggrammata Graeco Ex Lapidubus Conlecta**, Berlin, 1878.

Kallintzi, Constantina. "Αλάβαστρα από το νεκροταφείο των αρχαίων Αβδήρων", **ΠΕΡΙ ΘΡΑΚΗΣ**, Sayı: 3, 2003, ss. 11-42.

Kallintzi, Constantina. "Κύλικες ιωνικού τύπου από το νεκροταφείο των Αβδήρων", **Ζ΄ Επιστημονική Συνάντηση για την Ελληνιστική Κεραμική**, Atina, 2011, ss. 463-474.

Kanowski, Maxwell George. **Containers of Classical Greece: A Handbook of Shapes**, University of Queensland Press, New York, 1984.

Karageorghis, Vassos. **Salamis in Cyprus: Homeric, Hellenistic and Roman**, Thames and Hudson, London, 1969.

Karwiese, Stefan. "1984 Yılında Efes'de Yapılan Avusturya Kazı ve Onarım Çalışmaları", **VII. KST**, Ankara, 1986, ss. 333-342.

Kasapoğlu, Hasan. "Parion Nekropolü Mezar Tipleri", **Doğudan Yükselen Işık Arkeoloji Yazıları, Atatürk Üniversitesi 50. Kuruluş Yıldönümü Arkeoloji Bölümü Armağanı**, Ed. Birol Can-Mehmet Işıklı, İstanbul, 2007, ss. 481-520.

Keene, Lenore. "Recent Finds at Gryneion", **TAD**, Sayı: IX-2, 1959, ss. 55-59.

Kızıl, Abuzer. "1990-2005 Yılları Arasında Mylasa'da Kurtarma Kazıları Yapılan Mezarlar ve Buluntuları Üzerinde Genel Bir Değerlendirme", **Die Karer und die**

Anderen, Internationales Kolloquium an der Freien Universitat Berlin, Ed. Frank Rumscheid, Bonn, 2009, ss. 397-461.

Kielau, Sven. **Terrakotten aus Pergamon, Tonfiguren aus wohnhäusern der Stadtgrabung**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Bilefeld, 2009.

Kinch, Karl Frederik. **Fouilles de Vroulia (Rhodes)**, Berlin, 1904.

Kjellberg, Lennart. "Eine Neue Klasse Der Klazomenischen Tansarge", **Jdl**, Cilt: 41, 1926, ss. 51-55.

Kleiner, Gerhard. **Tanagrafiguren**, Untersuchungen zur Hellenistischen Kunst und Geschichte, Berlin, 1942.

Knigge, Ursula. "Eridanos Nekropole II. Gräber", **AM,** Cilt: 81, 1966, ss. 112-135.

Knigge, Ursula. **Der Südhügel, Kerameikos Ergebnisse der Ausgrabungen**, Cilt: IX, Walter de Gruyter, Berlin, 1976.

Knigge, Ursula, Rudolf H.W. Stichel ve Klaus Von Woyski. "Kerameikos Tätigkeitsberich 1975-1976", **AA**, 1978, ss. 44-67.

Koldewey, Robert. **Neandria**, Einundfünfzigstes Programm Zum Winckelmannsfeste der archäologischen Gesellschaft zu Berlin, Berlin, 1891.

Konak, Seval. **Teos Antik Kenti Doğu Yunan Kâseleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2011.

Konak, Seval. "Some Remarks on Newly Discovered Graves at Klazomenai", **Keramos Ceramics: A Cultural Approach**, Ed. Gül Gürtekin Demir-Hüseyin Cevizoğlu-Yasemin Polat-Gürcan Polat, Proceedings of the First International

Conference at Ege University, Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara, 2015, ss. 173-183.

Koparal, Elif ve Numan Tuna. "Results of the field surveys at Teos and environs (2007–2009): revealing the Archaic landscape", **Journal of Greek Archaeology,** Sayı: 2, 2015, ss. 195-216.

Koukouli-Chrysanthaki, Chaido. "The Cemeteries of Abdera", **Nécropoles et Sociétés Antiques**, Actes du Colloque International du Centre de Recherches Archéologiques de I'Université de Lille III, Ed. Juliette de La Genière, Naples, 1994, ss. 33-77.

Kourouniotes, Konstantinos. "Ανασκαφαί καί έρέυναί έν Χίω", **ADelt**, Sayı: 1, 1915, ss. 67-71.

Kovacsovics, Wilfried K. **Die Eckterrasse an der Gräberstraße des Kerameikos**, Kerameikos, Cilt: XIV, De Gruyter, Berlin, 1990.

Kranz, Peter ve Reinhard Lullies. **CVA**, Cilt: 38, Kassel II, München, 1975.

Kunisch, Norbert. **Milet: Funde aus Milet Die Attische Importkeramik**, Cilt: V, Sayı: 3, De Gruyter, Berlin, 2016.

Kunze, Emil ve Hans Schleif. **III. Bericht uber Die Augrabungen in Olympia: Winter 1938/39**, Berlin de Gruyter, 1941.

Kurtz, Donna C. **Athenian White Lekythoi: Patterns and Painters**, Clarendon Press, Oxford, 1975.

Kurtz, Donna C. ve John Boardman. **Greek Burial Customs**, Cornell University Press, Ithaca, New York, 1971.

Lamb, Winifred. "Antissa", **BSA**, Cilt: 31, (1930/1931), 1931, ss. 166-178.

Ladstätter, Sabine. XIV. Keramik, Hanghause 2 in Ephesos, Die Wohneinheit 4, Baubefund, Ausstattung, Funde, **FiE**, Cilt: VIII/6, 2005.

Lambrino, Marcelle. **Les Vases Archaïques d'Histria**, Fundaţia Regele Carol I, Bucuresti, 1938.

Laumonier, Alfred. **Les Figurines de Terre Cuite**, Exploration Archéologique de Delos, Cilt: XXIII, Paris, 1956.

Laurenzi, Luciano. "Necropoli Ialisie", **Clara Rhodos**, Cilt: VIII, Bergamo, 1936, ss. 7-207.

Lebe, Fuat. **İDÇ Nekropol'ünde 2009-2011 Yılları Arasında Mezar Dışından Gelen Figürinler**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2013.

Lemos, Anna A. "Rizari. A Cemetery in Chios Town", **Greek Offerings, Essays on Greek Art in honour of John Boardman**, Ed. Olga Palagia, Oxbow Monograph, 89, Oxford, 1997, ss. 73-85.

Leyenaar-Plaiser, Paula G. **Les Terres Cuites Grecques et Romaines: Catalogue de la Collection du Musée National des Antiquités à Leiden**, Leiden, 1979.

Loeschcke, Siegfried. **Lampen aus Vindonissa**, Zürich, 1919.

Löwe, Wanda. "Die Kasseler Grabung 1894 in der Nekropole der archaischen Stadt", **SAMOS- die Kasseler Grabung 1894**, Staatliche Museen Kassel, 1996, ss. 24-107.

Lungu, Vasilica. "Amphorisques Pheniciens au Bord de la Mer Noire", **Pontica**, Sayı: XL, 2007, ss. 111-122.

McFadden, George. “A Tomb of the Necropolis of Ayios Ermoyenis at Kourion”, **AJA**, Cilt: 50, No: 4, 1946, ss. 449-489.

McKinley, Jacqueline. “The Analysis of Cremated Bone”, **Human Osteology in Archaeology and Forensic Science**, Ed. Margaret Cox ve Simon Mays, Greenwich Medical Media, London, 2000.

McPhee, Ian ve Arthur Dale Trendall. **Greek Red-figured Fish-plates**, Antike Kunst, Cilt: 33, Kitapçık: 1 (Supplement), Basel, 1987.

Merker, Gloria S. **The Sanctuary of Demeter and Kore, Terracotta Figurines of the Classical, Hellenistic and Roman Periods,** Corinth, Cilt: XVIII, Sayı: IV, New Jersey, 2000.

Metzger, Ingrid. “Keramik und Lampen”, **Die Klassichen und Hellenistischen Wolmnauser im Westquartier**, Ed. Karl Reber, Eretria, Cilt: X, Lausanne, 1998, ss. 173-227.

Miltner, Franz ve Helene Miltner. ”Bericht über eine Voruntersuchung in Alt-Smyrna”, **Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Institutes in Wien**, Cilt: XXVII, Wien, 1932, ss. 129-188.

Mitsopoulos-Leon, Veronika. **Die Basilika am Staatsmarkt in Ephesos Kleinfunde**, FIE, IX, 2/2, Wien, 1991.

Mollard-Besques, Simone. **Les terres cuites grecques**, Presses Universitaires de France, Paris 1963.

Mollard-Besques, Simone. **Catalogue Raisonne des Figurines et Reliefs en Terre-Cuite Grecs Etrusques et Romaines III**, No. I-II, Paris, 1972.

Moore, Mary, Mary Zelia Pease Philippides ve Dietrich von Bothmer. **Attic Black-Figured Pottery**, Agora, Cilt: 23, New Jersey, 1986.

Morris, Ian. **Burial and ancient society: The rise of the Greek City-state**, Cambridge Universty Press, 1987.

Morris, Ian. **Death-Ritual and Social Structure in Classical Antiquity**, Cambridge Universty Press, 1992.

Musgrave, Jonathan. "Dust and Dam'd Oblivion: A Study of Cremation in Ancient Greece", **BSA**, Cilt: 85, 1990, ss. 271-299.

Mylonas, George E. "Homeric and Mycenaeau Burial Customs", **AJA**, Cilt: 52, Sayı: 1, 1948, ss. 56-81.

Mylonas, George E. ve J. K. Papademetriou. "The New Grave Circle at Mycenae", **Archaeology**, Sayı: 8, 1955, ss. 43-50.

Nicholls, Richard Vaughan. "Old Smyrna: The Iron Age Fortifications And Associated Remains on the City Perimeter", **BSA**, Cilt: 53/54 (1958–59), 1959, ss. 35-137.

Nicole, Georges. **Meidias et Le Style Fleuri Dans La Céramique Attique**, Geneve, 1908.

Nielsen, Thomas Heine, Lars Bjertrup, Mogens Herman Hansen, Lene Rubinstein ve Torben Vestergaard. "Athenian Grave Monuments and Social Class", **Greek Roman and Byzantine Studies**, Cilt: 30, No: 3, 1989, ss. 411-420.

Niemeier, Wolf Dieter. "Die Zierde Ionies", **AA**, 1999, ss. 374-413.

Nohlen, Klaus ve Wolfgang Radt. **Kapıkaya; Ein Felsheiligtum bei Pergamon**, AvP, Cilt: XII, Berlin, 1978.

Oakley, John. **The Phiale Painter**, P. von Zabern, Mainz, 1990.

Oakley, John. **Picturing Death in Classical Athens: The Evidence of the White Lekythoi**, Cambridge University Press, Cambridge, 2004.

Oransay, Alptekin. **Arykanda Antik Kentinde 1971- 2002 Kazı Sezonlarında Ele Geçen Madeni Buluntular ve Madencilik Faaliyetleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2006.

Oxford Latin Dictionary, Oxford, 1968.

Öğün, Baki. "Teos Kazıları 1963", **TAD**, Sayı: XIII-I, 1964, ss. 115-121.

Özbek, Metin. "Aşıklı Höyük Neolitik Çağ İnsanları", **VIII. Arkeometri Sonuçları Toplantısı**, Ankara, 1993, ss. 201-213.

Özbilen Güngör, Günsel. **Geometrik ve Bitkisel Bezemeli Klazomenai Lahitleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2016.

Özeren, Öcal, Funda Ünal ve Ahmet Üner. "Antandros Nekropolü 1995 Yılı Kurtarma Kazısı", **VII. Müze Kurtarma Kazıları Semineri**, Ankara, 1997, ss. 161-177.

Özgen, İlknur ve Jean Öztürk. **Heritage Recovered The Lydian Treasure,** Kültür Bakanlığı, İstanbul, 1996.

Özkan, Turan. **Tenedos Arkaik ve Klasik Nekropolü**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1993.

Özkan, Turan. ”1992 Yılı Gryneion Kazısı Çalışmaları”, **IV. MÇKS**, Ankara, 1994, ss. 1-15.

Özkan, Turan. “Funde aus einem spätgeomtrischen Brandgrab”, **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi**, Cilt: XIV, Sayı: 2, 2009, ss. 57-78.

Öztan, Aliye. “Preliminary Report on the Arıbaş Cemetery at Acemhöyük”, **Bulletin of Middle Eastern Culture Center in Japan**, Sayı: X, 1998, ss. 167-175.

Öztürk, Kemal. **Smyrna Kent Sur Duvarı Önü Bezemesiz Gömü Kapları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2005.

Özyiğit, Ömer. “1989 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları”, **XII. KST**, 1. Cilt, Ankara, 1991, ss. 127-153.

Özyiğit, Ömer. “1998 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları”, **21. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2000, ss. 33-46.

Özyiğit, Ömer. “1999 Yılı Phokaia Kazı Çalışmaları”, **22. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2001, ss. 1-14.

Özyiğit, Ömer. “2000-2001 Yılları Phokaia Kazı Çalışmaları”, **24. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2003, ss. 333-351.

Özyiğit, Ömer. “Phokaia’da Akurgal’ın Kazıları Işığında Son Dönem Çalışmaları”, **Anadolu/Anatolia**, Sayı: 25, 2003, ss. 97-127.

Papuci-Władyka, Ewdoksia. “A Phoenician Amphoriskos from Olbia in the Collection of Jagiellonian University in Krakow. Notes on Our Research in the

Ukraine", **Peregriatones Archaeologicae in Asia at Europa Joanni Chochorowski Dedicatae**, Krakow, 2012, ss. 565-572.

Parker, Robert. **Miasma: Pollution and Purtification in Early Greek Religion**, Clarendon Press, Oxford, 1983.

Pausanias. **Description of Greece**, çev: W.H.S. Jones, The Loeb Classical Library, Cambridge, Harvard University Press London, 1918.

Pavuk, Peter. "Of Spools and Discoid Loom-Weights: Aegean-Type Weaving At Troy Revisited", **KOSMOS: Jewellery, Adornment and Textiles in the Aegean Bronze Age**, Ed. Marie-Louise Nosch-Robert Laffineur, Proceedings of the 13th International Aegean Conference, Liege, 2012, ss. 121-130.

Payne, Humfry. **Necrocorinthia: A Study of Corinthian Art in the Archaic Period**, Clarendon Press, Oxford, 1931.

Pemberton, Elizabeth G. "Ten Hellenistic Graves in Ancient Corinth", **Hesperia**, Cilt: 54, Sayı: 3, 1985, ss. 271-307.

Pemberton, Elizabeth G. **The Sanctuary of Demeter and Kore The Greek Pottery**, Corinth, Cilt: XVIII, Bölüm: I, New Jersey, 1989.

Pemberton, Elizabeth G. "Corinthian Black-Glazed Pottery with Incised and Stamped Decoration", **Hesperia**, Cilt: 66, Sayı: 1, 1997, ss. 49-97.

Pendergrast, Mark. "Mirror Mirror: A Historical and Psychological Overview", **The Book of the Mirror: An Interdisciplinary Collection Exploring the Cultural Story of the Mirror**, Ed. Miranda Anderson, Cambridge, 2007, ss. 1-14.

Pfrommer, Michael. "Milet 1983-1984: Klassische und Hellenistische Keramik aus dem Heroon III", **IstMitt**, Cilt: 35, 1985, ss. 39-76.

Pfuhl, Ernst ve Hans Möbius. **Die Ostgriechischen Grabreliefs I-II**, DAI, Mainz am Rhein: Von Zabern, 1977.

Philipp, Hanna. "Archaische Graber in Ostionien", **IstMitt**, Cilt: 31, 1981, ss. 149-166.

Philippaki, Barbara. **The Attic Stamnos**, Clarendon Press, Oxford, 1967.

Plinius. **Natural History**.

Polat, Bilge Ayça. **Troia'nın Hellenistik ve Roma Dönemi Nekropolleri**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2005.

Polat, Gürcan. "Antandros 2001 Kazıları", **24. KST**, 2. Cilt, Ankara, 2003, ss. 21-30.

Polat, Gürcan ve Yasemin Polat. "Antandros 2002 Kazıları", **25. KST**, 1. Cilt, Ankara, 2004, ss. 453-462.

Polat, Gürcan ve Yasemin Polat. "Antandros Nekropolü 2001-2006 Yılları Ön Raporu", **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi,** Cilt: IX, 2007, ss. 1-20.

Pomeroy, Sarah B. **Families in Classical and Hellenistic Greece: Representations and Realities**, Clarendon Press, Oxford, 1997.

Popham, Mervyn Reddaway, Hugh Sackett ve P. G. Themelis. **Lefkandi I, The Iron Age**, BSA Supplement, Cilt: 11, London, 1979.

Pottier, Edmond, Reinach Salomon ve Alphonse Veyries. **La Nécropole de Myrina**, Recherches Archeologiques Exécutées au nom et aux Frais de L'ecole Francaise d'Athènes, Paris, 1887.

Raubitschek, Isabelle Kelly. **The Metal Objects (1952-1989)**, Isthmia, Cilt: VII, New Jersey, 1998.

Rayet, Oliver. **Monuments de L'art Antique**, Cilt: II, Paris, 1884.

Redissi, Taoufik. "Les alabastrons égyptiens et égyptisants de Carthage", **Africa,** Cilt: XX, 2004, ss. 177-218.

Retief, François Pieter ve Louise Cilliers. "Burial Customs, The Afterlife and The Pollution of Death in Ancient Greece", **Acta Theologica**, Supplement, Cilt: 7, 2005, ss. 44-61.

Richter, Gisela Marie Augusta. "A Newly Acquired Loutrophoros", **BMMA**, Cilt: 23, 1928, ss. 54-57.

Richter, Gisela Marie Augusta ve Marjorie Josephine Milne. **Shapes and Names of Athenian Vases**, New York, 1935.

Robinson, David M. **Mosaics, Vases, and Lamps of Olynthus Found in 1928 and 1931**, Excavations at Olynthus, Cilt: V, Baltimore, 1933.

Robinson, David M. **The Terracottas found in 1931**, Excavations at Olynthus, Cilt: VII, Baltimore, 1933.

Robinson, David M. **Metal and Minor Miscellaneous Finds**, Excavations at Olynthus, Cilt: X, Baltimore, 1941.

Robinson, David M. **Necrolynthia, A Study in Greek Burial Customs and Anthropology**, Cilt: XI, The Johns Hopkins Press, Baltimore, 1942.

Robinson, David M. **Vases Found in 1934 and 1938**, Excavations at Olynthus, Cilt: XIII, Baltimore, 1950.

Roosevelt, Christopher Havemeyer. **Lydian and Persian Period Settlement in Lydia**, Cornell University, 2003.

Roosevelt, Christopher Havemeyer. "Lale Tepe: A Late Lydian Tumulus Near Sardis 1. Introduction, Excavation, and Finds", **Love for Lydia**, A Sardis Anniversary Volume Presented to Crawford H. Greenewalt, Jr., Ed. Nicholas D. Cahill, Report 4, London, 2008.

Roosevelt, Christopher Havemeyer. "Stone Alabastra in Western Anatolia", **New Approaches to Old Stones: Recent Studies of Ground Stone Artifacts**, Ed. Yorke M. Rowan-Jennie R. Ebeling, Equinox Publishing, 2008, ss. 285-297.

Rotroff, Susan Irene. "The Origins and Chronology of Hellenistic Gray Unguentaria", (in) The Eighty-Fifth General Meeting of the Archaeological Institute of America, **AJA**, Cilt: 88, Sayı: 2, 1984, ss. 234-264.

Rotroff, Susan Irene. **Hellenistic Pottery Athenian and Imported Wheelmade Table Ware and Related Material, Agora**, Cilt: XXIX, Bölüm: 1-2, New Jersey, 1997.

Rotroff, Susan Irene. **Hellenistic Pottery The Plain Wares**, Agora, Cilt: XXXIII, New Jersey, 2006.

Rotroff, Susan Irene ve Andrew Oliver Jr. **The Hellenistic Pottery from Sardis: The Finds Through 1994**, Archaeological Exploration of Sardis, Cilt: 12, London, 2003.

Rudolph, Wolf. **Die Bauchlekythos: ein Beitrag zur Formgeschichte der attischen Keramik des 5. Jahrhunderts v. Chr.,** Bloomington, 1971.

Rudolph, Wolf. "Hellenistic Fine Ware Pottery and Lamps from above the House with the Idols at Mycenae", **BSA**, Cilt: 73, 1978, ss. 213-234.

Salkın, Asen. "Dva trakiski groba ot okolnostite na Bizone", **Izvestija Varna**, Cilt: 25/40, 1989, ss. 9-12.

Salles, Jean-François. Les Egouts de la Ville Classique, **Kition-Bomboula II**, Paris, 1983.

Samiou, Chrysiis. "Hellenistic Graves in Abdera", **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, ss. 291-303.

Schäfer, Alfred. **Unterhaltung beim griechischen Symposium**, Mainz, 1997.

Schäfer, Jörg. **Hellenistische Keramik aus Pergamon**, Pergamenische Forschungen, Cilt: 2, Berlin, 1968.

Schefold, Karl. **Untersuchungen zu den Kertscher Vasen**, Berlin, 1934.

Scherrer, Peter ve Elisabeth Trinkl. **Die Tetragonos Agora in Ephesos**, FIE, Cilt: XIII/2, Wien, 2006.

Schiering, Wolfgang. "Milet: Eine Erweiterung der Grabung östlich des Athenatempels", **IstMitt**, Cilt: 29, 1979, ss. 77-108.

Schlörb-Vierneisel, Barbara. "Eridanos – Nekropole I. Gräber und Opferstellen", **AM**, Cilt: 81, 1966, ss. 4-111.

Seeher, Jurgen. “Tarihöncesi Çağlarda Ölüm ve Gömü”, **Arkeoloji ve Sanat Dergisi**, Sayı: 59, 1993, ss. 9-15.

Sethe, Kurt. “Die Bau und Denkmalsteine der alten Ägypter und ihre Namen”, **Sitzungsberichte der Preußischen Akademie der Wissenschaften zu Berlin**, Philosophisch-Historische Klasse, 1933, ss. 864-912.

Sevinç, Nurten, Charles Brian Rose ve Donna Strahan. “A Child’s Sarcophagus From the Salvage Excavations at Gümüşçay”, **Studia Troica**, Cilt: 9, ss. 489-509.

Shapiro, Alan H. “The Iconography of Mourning in Athenian Art”, **AJA**, Cilt: 95, Sayı: 4, 1991, ss. 629-656.

Sjöqvist, Erik. “Morgantina: Hellenistic Medicine Bottles”, **AJA**, Cilt: 64, Sayı: 1, 1960, ss. 78-83.

Skarlatidou, Evi. “Η Καύση των νεκρών σταΆβδηρα κατά την πρώιμη αρχαϊκή εποχή”, **Καύσεις στηνΕποχή του Χαλκού και την Πρώιμη Εποχήτου Σιδήρου**, Ed. N. Chr. Stampolidis, Athens, 2001, ss. 331-341.

Smetana-Scherrer, Rudolfine. “Spätklassische und Hellenistische Keramik”, **Alt-Ägina**, Cilt: II,1, Philipp Van Zabern, Mainz/Rhein, 1982, ss. 56-91.

Smithson, Evelyn Lord. “The Protogeometric Cemetery at Nea Ionia, 1949”, **Hesperia**, Cilt: 30, Sayı: 2, 1961, ss. 147-178.

SNG. Deutschland, Sammlung V. Aulock, Ionien, 6. Heft, Berlin, 1960.

SNG. The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum, Ionia, Part I, Clazomenae-Ephesus, Copenhagen, 1946.

SNG. The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum, Ionia, Part III, Smyrna-Teos-Islands, Copenhagen, 1946.

Snijder, Geerto Aeilko Sebo. "Guttus und Verwandtes", **Mnemosyne**, Third Series, Cilt: 1, Sayı: 1, 1933-1934, ss. 34-60.

Sofianou, Chrysa. "The Loomweights of the Hellenistic Settlement at Trypitos, Siteia", **Textiles and Dress in Greece and the Roman East: A Technological and Social Approach**, Ed. Iris Tzachili-Eleni Zimi, Kondyli Press, Atina, 2012, ss. 77-88.

Sokolowski, Franciszek. **Lois Sacrees de L'Asie Mineure,** Cilt: 9, E. De Boccard, Paris, 1955.

Sophocles. **The Tragedies of Sophocles**, Ed. Richard C. Jebb, Cambridge University Press, 1904.

Soykal-Alanyalı, Feriştah. "Ephesos'ta bulunmuş Olan Bir Terrakotta Figürin Işığında Kourotrophoi", **II. Uluslarası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, Eskişehir, 2002, ss. 169-176.

Sparkes, Brian A. ve Lucy Talcott**. Black and Plain Pottery of the 6th, 5th, 4th Centuries B.C.**, The Athenian Agora, Cilt: XII, Bölüm: 1-2, Princeton, 1970.

Spencer, Nigel. "Early Lesbos Between East and West: A 'Grey Area' of Aegean Archaeology", **BSA**, Cilt: 90, 1995, ss. 269-306.

Stewart, Shannan Marie. **Gordion after the Knot: Hellenistic Pottery and Culture**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Cincinnati, 2010.

Strabon. **Antik Anadolu Coğrafyası (Geographika: XII-XIII-XIV)**, Çev. Adnan Pekman, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul, 1993.

Strang, Jonathan Ryan. **The City Of Dionysos: A Social and Historical Study of The Ionian City of Teos**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), State University of New York at Buffalo, 2007.

Stupperich, Reinhard. "Beobachtungen zu Grabern und Grabsitten in der Nekropole von Assos", **Laverna**, Cilt: 5, 1994, ss. 56-86.

Stupperich, Reinhard. "Vierter Vorbericht über die Grabung in der Westtor-Nekropole von Assos im Sommer 1992", Ed. Ümit Serdaroğlu-Reinhard Stupperich, Ausgrabungen in Assos 1992, **Asia Minor Studien**, Cilt: 21, 1996, ss. 1-31.

Stupperich, Reinhard. "Fünfter Vorbericht über die Grabung in der Westtor-Nekropole von Assos im Sommer 1993", **Asia Minor Studien**, Cilt: 57, 2006, ss. 1-26.

Şahin, Nuran. **Antik Dönemde Anadolu'da Kadın**, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir, 2013.

Şenyurt, Yücel S. "Hititler Döneminde Öbür Dünya Anlayışı", **Bilim ve Ütopya**, Sayı: 36, 1997, ss. 16-19.

Şimşek, Celal, Mustafa Bilgin ve Mehmet Okunak. "Laodikeia Nekropolleri ve Mezar Tipleri", **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi**, Cilt: XX, 2015, ss. 111-157.

Technau, Werner. "Griechische Keramik im Samischen Heraion", Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts, **Athenische Abteilung**, Cilt: 54, 1929, ss. 6-64.

Thalmann, Jean-Paul. "Céramique trouvée à Amathonte", **Greek Geometric And Archaic Pottery Found in Cyprus**, Ed. Einar Gjerstad, P. Åströms Förlag, Stockholm, 1977, ss. 66-108.

Thomson, George. **Tarihöncesi Ege: Eski Yunan Toplumu Üzerine İncelemeler**, Çev. Celal Üster, Homer Kitabevi, İstanbul, 2007.

Thompson, Homer Armstrong. "Two Centuries of Hellenistic Pottery", **Hesperia**, Cilt: 3, Sayı: 4, 1934, ss. 311-476.

Titus Livius. **The History of Rome**, Çev: Evan, T. Sage, The Loeb Classical Library, Harvard University Press, London, 1935.

Tolun, Veysel. **Assos Batı Nekropolü 1988-1994 Kazılarında Bulunan Pişmiş Toprak Heykelcikler**, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2002.

Touchais, Gilles. "Chronique des fouilles et découvertes archéologiques en Grèce en 1995", **BCH**, Cilt: 120.3, 1996, ss. 1109-1349.

Townsend, Emily D. **"A Mycenaean Chamber Tomb under the Temple of Ares"**, Hesperia, Cilt: 24, Sayı: 3, 1955, ss. 187-219.

Trinkl, Elisabeth. **CVA**, Cilt: V, Wien, 2011.

Tsakos, Konstantinos. "Δυτικη Νεκρόπολίς", **ΑΡΧΑΙΟΛΓΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ 24: ΧΡΟΝΙΚΑ**, 1969, ss. 388-390.

Tsakos, Konstantinos. "Stadt und Nekropolen: Samos in der archaischen Epoche (6. Jh)", **SAMOS- die Kasseler Grabung 1894**, Staatliche Museen Kassel, 1996, ss. 120-131.

Tuluk-Von Graeve, Gamze Günay. “Die Unguentarien im Museum von Izmir”, **Anatolia Antiqua / Eski Anadolu**, Sayı: VII, 1999, ss. 127-166.

Tuna-Nörling, Yasemin. “Die Ausgrabungen von Alt-Smyrna und Pitane, Die attisch-schwarzfigurige Keramik”, **Istanbuler Forschungen**, Cilt: 41, 1995, ss. 101-149.

Tuna, Numan. “Teos Araştırmaları 1993”, **XII. AST**, Ankara, 1995, ss. 167-176.

Tuna, Numan. “Teos Araştırmaları 1995”, **XIV. AST**, Cilt: 1, Ankara, 1997, ss. 219-233.

Tuna, Numan. “Teos Araştırmaları 1996”, **XV. AST**, Cilt: 2, Ankara, 1998, ss. 323-331.

Tzannes, Maria Christina. “The Excavations of G. Oikonomos at the Archaic Cemetery of Monastirakia in Klazomenai, 1921-22”, **Klazomenai, Teos and Abdera: Metropoleis and Colony, Proceedings of the International Symposium held at the Archaeological Museum of Abdera**, Thessaloniki, 2004, ss. 97-120.

Ubelaker, H. Douglas. **Human Skeletal Remains: Excavation, Analysis, Interpretation, Manuals on Archeology**, Manuals on Archeology Series, Sayı: 2, Washington, 1989.

Uhri, Ahmet. **Batı Anadolu Erken Tunç Çağı Ölü Gömme Adetleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2006.

Ulusoy, Polat. **Burial Customs of Clazomenae in the Iron Age (1100 – 500 BC)**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bilkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2010.

Utili, Federico. **Die Archaisch Nekropolise Von Assos**, Asia Minor Studien, Cilt: 31, Bonn, 1999.

Uz, Mustafa Duran. "Teos Dionysos Tapınağı Temenos Alanı", **III. AST**, Ankara, 1985, ss. 227-242.

Uz, Mustafa Duran. "The Temple of Dionysos at Teos", **Hermogenes und die Hochhellenistische Architektur**, Ed. W. Hoepfner-E. L. Schwandner, Internationalaes Kolloquium, Mainz, 1990, ss. 51-61.

Uz, Mustafa Duran. **Teos'taki Dionysos Tapınağı**, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Yayınları, Ankara, 2013.

Uzun, Kozan. **Klazomenai Dalgalı Çizgi Bezekli Seramiği**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2007.

Vanderpool, Eugene. "An Alabastron by the Amasis Painter", **Hesperia**, Cilt: 8, Sayı: 3, 1939, ss. 247-266.

Vanderpool, Eugene. "The Rectangular Rock-Cut Shaft", **Hesperia**, Cilt: 15, Sayı: 4, 1946, ss. 265-336.

Vanderpool, Eugene, James R. McCredie ve Arthur Steinberg. "Koroni: A Ptolemaic Camp on the East Coast of Attica", **Hesperia**, Cilt: 31, Sayı: 1, 1962, ss. 26-61.

Vermeule, Emily Dickinson Townsend. "Painted Mycenaean Larnakes", **JHS**, Cilt: 85, 1965, ss. 123-148.

Vermeule, Emily Dickinson Townsend. **Aspects of Death in Early Greek Art and Poetry**, University of California Press, Los Angeles, 1979.

Vessberg, Olof ve Alfred Westholm. **The Hellenistic and Roman Periods in Cyprus,** The Swedish Cyprus Expedition, Cilt: IV, Sayı: 3, Stockholm, 1956.

Viglaki-Sofianou, Maria. "Γεωμετρική νεκρόπολη αρχαίας Σάμου", **ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΜΗ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΥ**, Πρακτικα του Διεθνούς Συμποσίου. Ed. N. ΧΡ.ΣΤΑΜΠΟΛΙΔΗΣ-Α.ΓΙΑΝΝΙΚΟΥΡΗ, Αθηνα, 2004, ss. 189-196.

Voigtländer, Walter. "Funde aus der Insula westlich des Buleuterion in Milet", **IstMitt**, Cilt: 32, 1982, ss. 30-173.

Von Bissing, Wilhelm. **Musée du Caire, Catalogue general: Steingefässe**, Vienna, 1904-1907.

Von Graeve, Volkmar. "Milet 1990, Vorbericht über die Arbeiten des Jahres 1990", **IstMitt**, Cilt: 41, 1991, ss. 125-186.

Von Graeve, Volkmar. "1994/95 Yılı Milet Çalışmaları", **XVIII. KST**, 1. Cilt, Ankara, 1997, ss. 529-554.

Waldbaum, Jane C. **Metalwork From Sardis: The Finds Through 1974**, Archaeological Exploration of Sardis, Cilt: 8, Harvard University Press, 1983.

Wallrodt, Susan. "Ritual Activity in Late Classical Ilion: The Evidence from a Fourth Century B.C. Deposit of Loomweights and Spindlewhorls", **Studia Troica**, Cilt: 12, 2012, ss. 179-200.

Walter-Karydi, Elena. **Samische Gefässe des 6. Jahrhunderts v. Chr. Landschaftsstile**, Samos, Cilt: 6, Sayı: 1, Rudolf Habelt, Bonn, 1973.

Walter, O. "Archäologische Funde in Griechenland vom Frühjahr 1939, bis Frühjahr, 1940", **AA**, 1940, ss. 175-178.

Weinberg, Saul S. **The Geometric and Orientalizing Pottery**, Corinth, Cilt: 7, Sayı: 1, Cambridge, 1943.

Westholm, Alfred. "The Cypriot Temple Boys'", **OpAth**, Sayı: 2, 1955, ss. 75-77.

Winter, F. E. "Sepulturae Intra Urbem and the Pre-Persian Walls of Athens", Studies in Attic Epigraphy History and Topography, **Hesperia Supplement**, Cilt: 19, 1982, ss. 199-204.

Winter, Franz. **Die Typen der figurlichen Terrakotten**, Cilt: III, 1903.

Yağız, Kahraman. **Antandros Urneleri**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi) , Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2005.

Yağız, Kahraman. **Kuzeybatı Anadolu'da İ.Ö. 1. Bin'de Ölü Gömme Gelenekleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2012.

Yalman, Bedri. "Antandros Nekropol Kazısı", **III. Müze Kurtarma Kazıları Semineri**, Ankara, 1993, ss. 449-487.

Yılmaz, Fuat. "Klazomenai Pişmiş Toprak Lahitlerinin Üretim ve Bezeme Teknikleri", **II. Uluslararası Eskişehir Pişmiş Toprak Sempozyumu Bildiriler Kitabı**, Eskişehir, 2002, ss. 77-82.

Young, Rodney S. **Late Geometric Graves and Seventh Century Well in the Agora**, Hesperia, Supplement, Cilt: 2, 1939, ss. 1-249.

Young, Rodney S. "Sepulturae Intra Urbem", **Hesperia**, Cilt: 20, Sayı: 2, 1951, ss. 67-134.

Zeren, Melike. **Klazomenai'de Ele Geçen M.Ö. 4. Yüzyıl Kap Formları**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2004.

Zeren Hasdağlı, Melike. **Albertinum Grubu ve Çevresindeki Klazomenai Lahitleri**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2014.

Zeren Hasdağlı, Melike. "Klazomenai Geç Klasik Dönem Yerel Üretim Kâseleri", **Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları Arkeoloji Dergisi**, Cilt: XXIII, 2018, ss. 109-141.

Zoroğlu, Levent. "Kelenderis Mezar Buluntuları", **Anadolu Araştırmaları**, Sayı: X, 1986, ss. 455-466.

Zschietzschmann, Willy. "Die Darstellungen der Prothesis in der griechischen Kunst", **AM**, Cilt: LIII, 1928, ss. 17-47.

EKLER

EK 1: KATALOG

Katalog No: 1
Mezar No: M-1
Buluntu Yeri: D-5 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 37.84 m
Pervaz Seviyesi: 37.32 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 185 cm x 51 cm
Tekne Ölçüleri: 200 cm x 75 cm
Mezar Tanımı: Mezar, Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahittir. P-9 numaralı çevirmenin ortasında yer alır. Mezar kapağı olarak başka bir mezara ait pişmiş toprak Klazomenai tipi lahit teknesi kullanılmıştır. Kapağın kaymasını engellemek amacıyla güney kısa kenarı bir taş ile desteklenmiştir. Dikdörtgen formludur ve iç kısmındaki dört köşede iç köşe çıkıntıları mevcuttur. Lahdin kuzeydoğu pervazı, güneybatı pervazına göre daha kalındır. Mezarın uzun pervazlarında yer yer kırıklar ve eksikler, mezar teknesinin tabanında ise kırık ve çatlakların olduğu görülmektedir. Pervazlar üzerinde herhangi bir bezemeye ulaşılamamıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 2
Mezar No: M-2
Buluntu Yeri: E-7 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 39.55 m
Pervaz Seviyesi: 39.37 m
İskelet Seviyesi: 39.03 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin/erkek
Kapak Ölçüleri: 240 cm x 90 cm
Tekne Ölçüleri: 215 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde taş kapaklı lahit mezar. Trapezoidal formludur. Pişmiş topraktan yapılan tekne kısmı oldukça zarar görmüş, taş kapak ise toprağın baskısı nedeniyle ikiye ayrılmıştır. Hem güney ve kuzey hem de doğu ve batı kısmındaki pervazlar, büyük boyutlu yekpare taş kapak nedeniyle kırılıp dağılmıştır. Kuzey kısmındaki ayakucu pervazları tekne içerisine dağılmış olarak düşmüş, yalnızca teknenin alt kısmı korunabilmiştir. Teknenin batı pervazının iç kısmında, bant şeklinde iki sıra bitkisel motif uygulanmıştır. Üst kısımda volüt, alt kısımda ise meander süslemeleri zor da olsa izlenmektedir. Mezara gömüsü yapılan bireyin, kafatası dağılmış olarak bulunurken, gövde kemikleri sağlam korunmuştur. Sağ ve sol bacak kemikleri mezar içerisinde dağınık halde tespit edilmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 3
Mezar No: M-3
Buluntu Yeri: D-7 / E-7 plankareleri
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 39.30 m
Pervaz Seviyesi: 39.13 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 220 cm x 58 cm
Tekne Ölçüleri: 204 cm x 48 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın kapağı pişmiş toprak malzemeden üretilmiş olup, orta kısmı bombe şeklinde yapılmıştır. Birbirinden bağımsız iki kapaktan oluşmaktadır. Mezarın doğu ve batı kısmındaki kapakta, baş ile ayakucu kısımlarında semerdam formu verilmiştir. Her iki kapakta toprağın baskısı nedeniyle teknenin içine doğru çökmüştür. Kapakların korunan kısımları çatlamış ve kırılmıştır. Lahidin tekne kısmı genel hatlarıyla korunmuştur. Trapezoidal formlu lahdin, doğu ve kuzey pervazlarının üst kısımları dağılarak yok olmuştur. Kısa kenardaki batı pervazı ile güney pervazı çatlaklar olmasına rağmen iyi durumdadır. Teknenin taban kısmı toprağın baskısı nedeniyle çatlamıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 4
Mezar No: M-4
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: Kapağa ulaşılamamıştır.
Tekne Seviyesi: 40.02 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Çocuk
Kapak Ölçüleri: Kapağa ulaşılamamıştır.
Tekne Ölçüleri: 134 cm x 76 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde lahit mezar. Pişmiş toprak lahit mezarın kapak kısmı korunamamıştır. Lahit teknesine ait hem uzun hem de kısa pervazlara ulaşılamamış, sadece tabana kadar olan kısım kısmen korunmuştur. Dikdörtgen formdaki mezarın üzerinde ve mezar teknesinin iç kısmında herhangi bir bezemeye rastlanmamıştır. Ayrıca iskelete ait bir bulgu tespit edilememiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 5
Mezar No: M-5
Buluntu Yeri: H-9 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 40.60 m
Pervaz Seviyesi: 40.54 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Çocuk
Kapak Ölçüleri: Belirlenememiştir.
Tekne Ölçüleri: 90 cm x 43 cm
Mezar Tanımı: Mezar, Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahittir. Mezarın kapağı yine pişmiş toprak malzemeden yapılmış olup, tekne içerisinde bulunmuştur. Kapak toprağın baskısı nedeniyle parçalanmış ve tahrip olmuştur. Dikdörtgen formludur ve iç kısmındaki dört köşede, iç köşe çıkıntıları mevcuttur. Lahdin tekne kısmındaki kuzeybatı (baş) pervaz genişliği, güneydoğu (ayakucu) pervazına göre daha geniştir. Uzun pervazlarında ise yer yer kırıklar mevcuttur. Mezar teknesinin tabanında kırık ve çatlakların olduğu görülmektedir. Pervazlar üzerinde herhangi bir bezemeye ulaşılamamıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

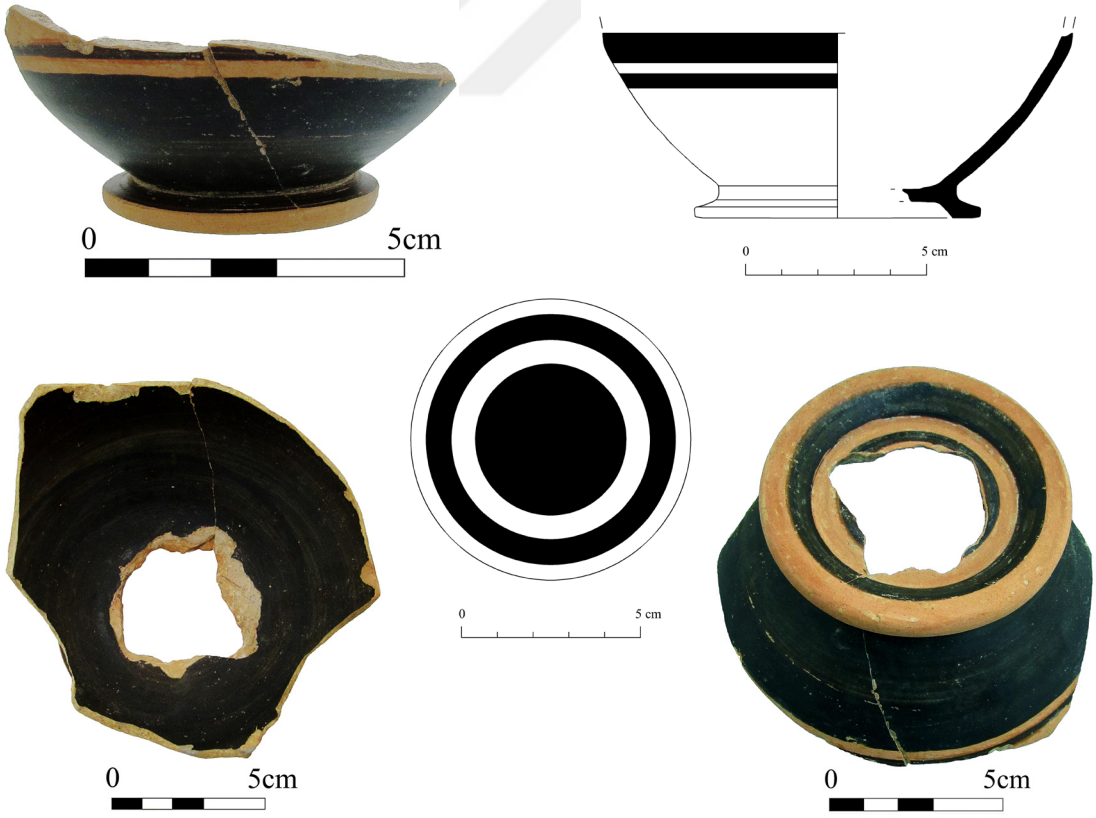

Katalog No: 6
Mezar No: M-6
Buluntu Yeri: G-8 / G-9 plankareleri
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 40.12 m
Pervaz Seviyesi: 40.08 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 145 cm x 64 cm (Korunan)
Tekne Ölçüleri: 123 cm x 66 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın kapağı pişmiş toprak malzemeden, iki parça olarak yapılmıştır. Her bir kapak için, yan yana olmak üzere iki adet '*H*' işaretçisi uygulanmıştır. Baş ve ayak pervazları üzerinde ki kapak kısmı semerdam formu verilerek üretilmiştir. Kapak, toprağın baskısı nedeniyle lahit teknesinin içine doğru çökmüştür. Dikdörtgen formludur ve iç kısmındaki iki köşede, iç köşe çıkıntıları kırılmasına rağmen izlenmektedir. Lahdin güneydoğu kısmı, 112 numaralı çatı kiremidi mezarın yapılması sırasında tahrip olmuştur. 3/4'lük kısmı korunan mezarın, kuzeybatı kısmındaki pervazında yer yer kırıklar mevcuttur. Teknenin taban kısmı çatlaklara bağlı olarak kırık durumdadır.
Mezar Buluntuları:
M-6.1 pişmiş toprak kaide parçası (B-1)
M-6.2 pişmiş toprak oinokhoe (B-2)
M-6.3 pişmiş toprak olpe (B-3)

Katalog No: 7
Buluntu No: B-1
Adı: Kaide Parçası
Kazı Env. No: B-161
Buluntu Yeri: M-6 numaralı mezarın güney köşesinden.
Seviye: 40.26 m
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Yükseklik: 5.1 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 7.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, az mika
Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Firnis Rengi: 5 YR 2.5/1 (Black)
Tanım: Gövdenin yarısı ve kaide kısmı korunmuştur. Ağız ve gövdenin üst kısmı eksiktir. Gövdeden kaideye doğru daralan formlu, dışa çekik, yüksek kaidelidir. Kaidenin alt kısmı deliktir. Gövde ortasında hamur renginde bırakılmış tek sıra bant mevcuttur. Gövdenin üzerinde ve kabın içerisinde siyah firnis uygulanmıştır. Kaidenin altındaki kırık kısmında spiral bant siyah firnis ile yapılmıştır.
Benzer Örnek: Kontekst

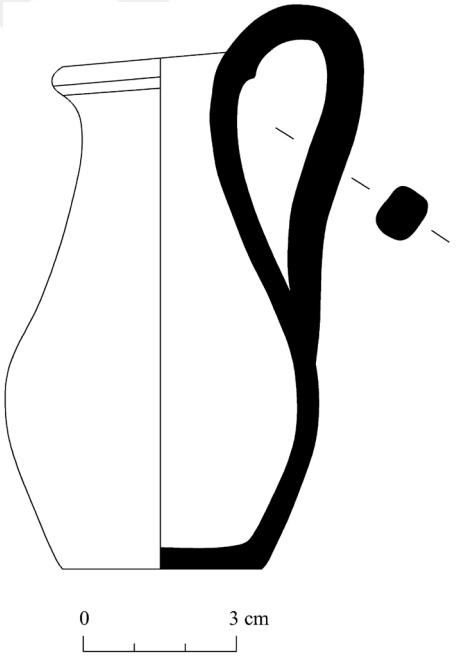

Katalog No: 8
Buluntu No: B-2
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-157
Buluntu Yeri: M-6 numaralı mezarın güney köşesinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.22 m
Yükseklik: 17.5 cm
Ağız Çapı: 8.7 cm (en geniş kısmı)
Kaide Çapı: 7.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Firnis rengi: 5 YR 2.5/1 (Black) (Dudak kısmında, kulp üstünde)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı, ağız üstünden başlayıp gövdede biten tek dikey kulplu, kalın boyunlu, küresel gövdeli ve dışa çekik alçak halka kaidelidir. Ağız kısmında, dudağı çepeçevre saran siyah firnis bir bant uygulanmıştır. Gövde de yer yer kırıklar mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Hürmüzlü, Bezemeli, s. 120, Lev. 66, No. 232

Katalog No: 9
Buluntu No: B-3
Adı: Olpe
Kazı Env. No: B-158
Buluntu Yeri: M-6 numaralı mezarın güney köşesinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.22 m
Yükseklik: 10.2 cm
Ağız Çapı: 3.9 cm
Kaide Çapı: 3.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa dönük, kavisli ağız kenarlı, kalın boyunlu, torba gövdeli ve düz kaidelidir. Dudak üstünden başlayıp, gövdenin şişkin kısmında sonlanan dikey tek kulpludur. Tek parça halinde bulunan olpenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 69, Pl. 35, No. 2300; Sparkes ve Talcott, s. 254, Pl. 13, No. 265

Katalog No: 10
Mezar No: M-7
Buluntu Yeri: H-8 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: Kapak bulunamamıştır.
Tekne Seviyesi: 40.21 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: Kapak bulunamamıştır.
Tekne Ölçüleri: 214 cm x 72 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Mezar, Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahittir. Kapak kısmı ele geçmeyen mezar teknesinin kuzeydoğu pervazının bir kısmı ile güneybatı kısmında ki taban kısmı tespit edilmiştir. Tahrip olmuş mezarın korunan kısımları da çatlamış ve kırılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 11
Mezar No: M-8
Buluntu Yeri: A-5 / B-5 plankareleri
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: Kapak bulunamamıştır.
Tekne Seviyesi: 37.96 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: Kapak bulunamamıştır.
Tekne Ölçüleri: 210 cm x 69 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın kapağı bulunamamıştır. Lahdin tekne kısmına ait pervazlar dağılarak yok olmuştur. Yalnızca lahit teknesinin alt kısmı tespit edilmiştir. Tekne içinde birbirine yakın boyutlarda doğal taşlar ortaya çıkarılmıştır. Teknenin taban kısmı çatlaklara bağlı olarak kırık durumdadır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 12
Mezar No: M-9
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 42.46 m
Tekne Seviyesi: 42.01 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 120 cm x 34 cm (Korunan)
Tekne Ölçüleri: 90 cm x 60 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Oval formlu pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın üstü başka bir mezara ait olan pişmiş toprak tekne ile örtülmüştür. Kapak olarak kullanılan bu teknenin yalnızca batı kısmı korunurken, doğuda yer alan kısım dağılmıştır. Dikdörtgen formlu, hem uzun hem kısa kenar pervazları silindirik, köşe kısımları ise yuvarlaktır. Teknenin 2/3'lük kısmı korunmuştur. Pervazlarda yer yer çatlaklar olmasına rağmen genel formu belirgindir. Taban kısmı bazı yerlerde kırık durumdadır.
Mezar Buluntuları:
M-9.1 demir bıçak (B-4)
M-9.2 pişmiş toprak tek kulplu kase (B-5)

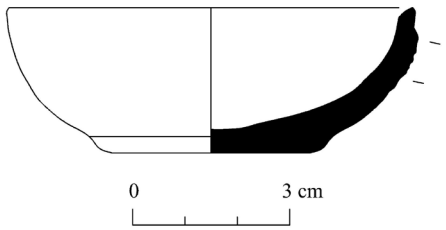
Katalog No: 13
Buluntu No: B-4
Adı: Bıçak
Kazı Env. No: B-180
Buluntu Yeri: M-9 numaralı mezar içerisinden.
Seviye: 41.62 m
Yapıldığı Malzeme: Demir
Uzunluk: 13.4 cm
Genişlik: 2 cm
Kalınlık: 1.5 cm (sap kısmı), 0.3 cm (panel kısmı)
Tanım: Standart bıçak formundadır. Sap kısmı girişi solid biçimlidir. Ağız kısmı korunmuştur. Sırt düz, yanak kısmı kavisli ve keskin, ucu sivridir. Sap altında kare dikdörtgen biçimli panel bırakılmıştır. Korozyon izleri görülmektedir.
Benzer Örnekler: Davidson, s. 203, Pl. 93, No. 1571; Robinson, Metal, s. 337, Pl. CI, No. 1600; Waldbaum, s. 54, Pl. 14, No. 187

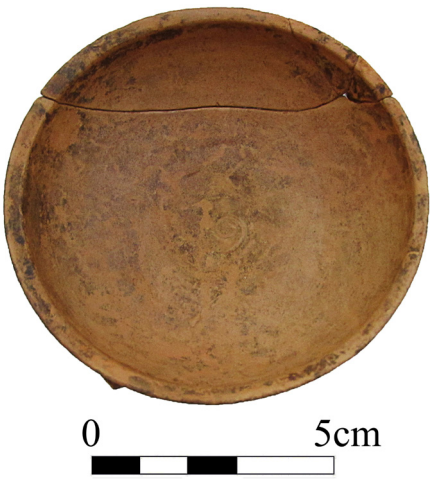

Katalog No: 14
Buluntu No: B-5
Adı: Tek kulplu kase
Kazı Env. No: B-179
Buluntu Yeri: M-9 numaralı mezarın doğu köşesinden.
Seviye: 42.33 m
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Yükseklik: 2.8 cm
Ağız Çapı: 7.8 cm
Kaide Çapı: 3.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Düz ağız kenarlı, içe doğru kavisli dudak yapısında, dışa bombeli, düz yuvarlak kaidelidir. Ağız altından birbirine yatay bağlanan tek kulpludur ancak kulp korunamamıştır. Ağız ve gövde dışında yoğun, iç kısmında ise kısmen korunmuş firnis izleri izlenmektedir. İki parçalı olan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Knigge, Kerameikos, s. 144, Taf. 62.1, Abb. 19, No. 249.1

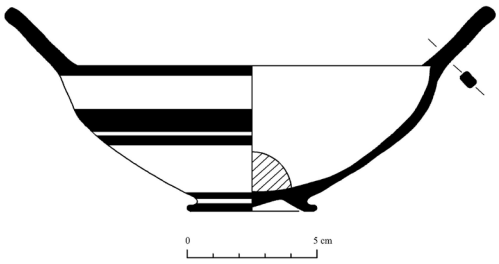
Katalog No: 15
Mezar No: M-10
Buluntu Yeri: H-11 / G-11 plankareleri
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 40.90 m
Pervaz Seviyesi: 40.86 m
İskelet Seviyesi: 40.61 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 207 cm x 70 cm
Tekne Ölçüleri: 200 cm x 64 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Murçla işlem görmüş taşların oluşturduğu, tek sıra halinde ortaya çıkarılan P-4 çevirmesinin önünde yer almaktadır. Mezarın kapağı iki parça olarak pişmiş topraktan yapılmış olup, baş ve ayakucu tarafı semerdam biçimindedir. Toprağın baskısı nedeniyle kapaklar kırılmış, teknenin içine doğru düşmüştür. Mezar teknesi dikdörtgen formludur ve iç kısmındaki dört köşede, iç köşe çıkıntıları mevcuttur. Doğu pervaz genişliği batı pervazına göre biraz daha geniştir. Mezarın uzun pervazlarında yer yer kırıklar ve eksikler, mezar teknesinin tabanında ise kırık ve çatlakların olduğu da görülmektedir. Gömüsü yapılan bireye ait kafatası ve bacak kemikleri bulunmuştur.
Mezar Buluntuları:
M-10.1 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-6)
M-10.2 pişmiş toprak lekythos (B-7)

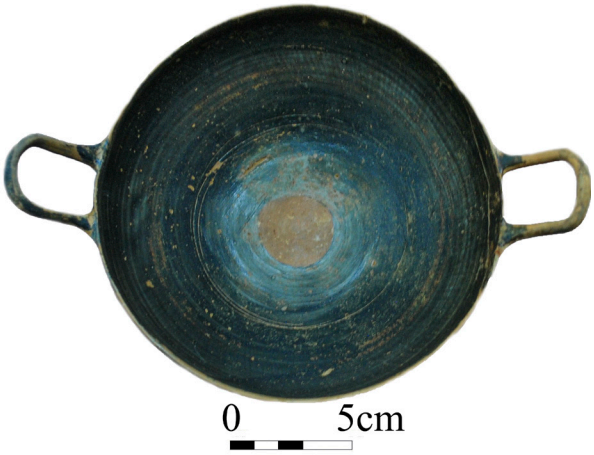

Katalog No: 16
Buluntu No: B-6
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-221
Buluntu Yeri: M-10 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.62 m
Yükseklik: 5.6 cm
Ağız Çapı: 14.2 cm
Kaide Çapı: 4.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Firnis Rengi: Diş bant, iç bant, kaide altı, kulplar: 7.5 YR 3/3 (Dark Brown)
Tondo: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: İçe dönük ağızlı, dudak kısmı kavisli, kaideye doğru daralan üçgen gövdeli, yuvarlak halka kaidelidir. Gövde ile ağız arasında yatay olarak bağlanmış karşılıklı iki adet sepet kulp mevcuttur. Gövdede siyah firnisle boyanmış iki sıra yatay bant yer alır. Üst bant kalın, alt bant ise incedir. Kabın içi, kaide altı ve kulplar siyah, tondo ise kırmızı firnislidir. İki parça halinde ele geçen skyphosun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Baç, s. 136, Lev. 13, Şek. 24, No. 59; Boardman ve Hayes, Tocra I, s. 55, Pl. 38, No. 746, 751, 759; Güngör, Yıldıztepe, s. 77, Fig. 8, No. 81.28.01; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, No. 29

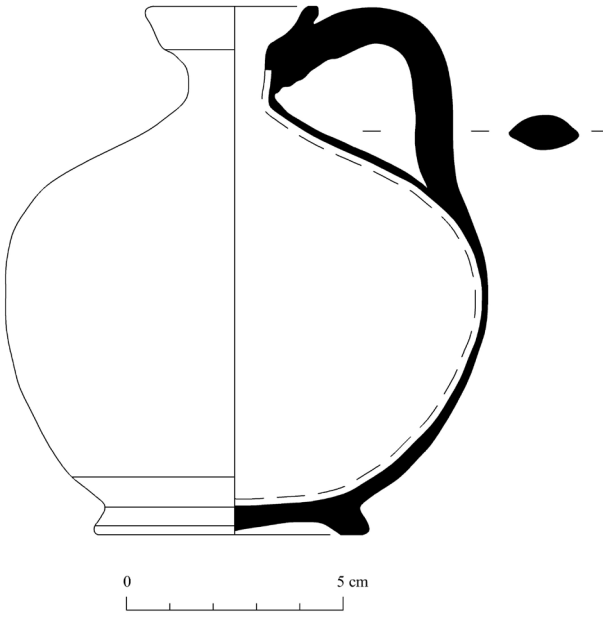

Katalog No: 17
Buluntu No: B-7
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-222
Buluntu Yeri: M-10 numaralı mezar içerisinden, iskeletin sol bacak yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.54 m
Yükseklik: 12.1 cm
Genişlik: 11.2 cm
Ağız Çapı: 3.8 cm
Kaide Çapı: 6.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, sığ boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin geniş gövdeli, alçak halka kaidelidir. Boyundan omuza doğru bağlanan tek şerit kulpludur. Gövde üzerinde, kulp altında çökme mevcuttur. Buluntu üzerinde ki astar iyi korunmuştur. Tek parça halinde ele geçen lekythosun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Alexandrescu, s. 690, Pl. 69; Güngör, Yıldıztepe, s. 96, Fig. 1-2, No. 80-04.11; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 131, Lev. 71, No. 255; Kranz ve Lulies, s. 20, Taf. 55.6

Katalog No: 18
Mezar No: M-11
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 41.00 m
Pervaz Seviyesi: 40.70 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: Belirlenememiştir.
Tekne Ölçüleri: 148 cm x 57 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın kapağı iki parça halinde pişmiş toprak malzemeden üretilmiş olup, baş ve ayakucu kısımlarının semerdam biçimde yapıldığı gözlemlenmiştir. Mezarın kapak kısmı toprağın baskısı sonucu teknenin içine doğru kırılmış ve çökmüştür. Lahdin tekne kısmı trapizoidal biçimde yapılmış olup, her dört köşesinde, iç köşe çıkıntıları mevcuttur. Doğu (baş) pervaz genişliği, batı (ayakucu) pervazına göre daha geniştir. Mezarın uzun pervazlarında ise yer yer kırıkların ve eksiklerin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca mezar teknesinin tabanında kırık ve çatlakların olduğu da görülmektedir. Lahdin büyük kısmında bezeme uygulanmıştır.
Baş Kısmı: Karşılıklı ters durmuş iki hayvan figürü (?), ikisinin arasına doldurma motifi olarak kullanılmış bir lotus palmet.
Kuzey ve Güney Pervazlar: İç içe geçmiş, birbirleriyle birleşmeyen S biçimli kordon dizisi, üst ve alt kısımlarında doldurma ögesi olarak damla motifi, S biçimli kordonların başlangıç ve bitiş noktalarında spiral doldurmalar uygulanmıştır.
Kuzey Üst Panel: Kısa saçlı, ciddi ifadeli genç erkek figürü.
Güney Üst Panel: Kısa saçlı, gülümseyen genç erkek figürü.
Mezar Buluntuları:
M-11.1 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-8)
M-11.2 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-9)
M-11.3 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-10)
M-11.4 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-11)

M-11

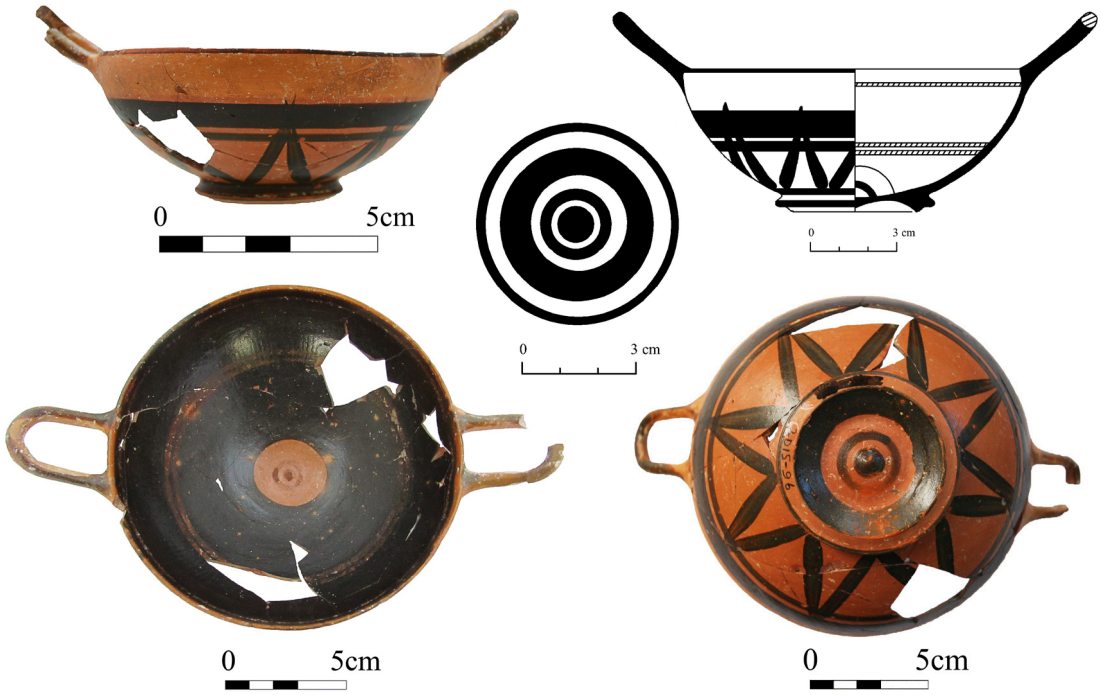

M-11

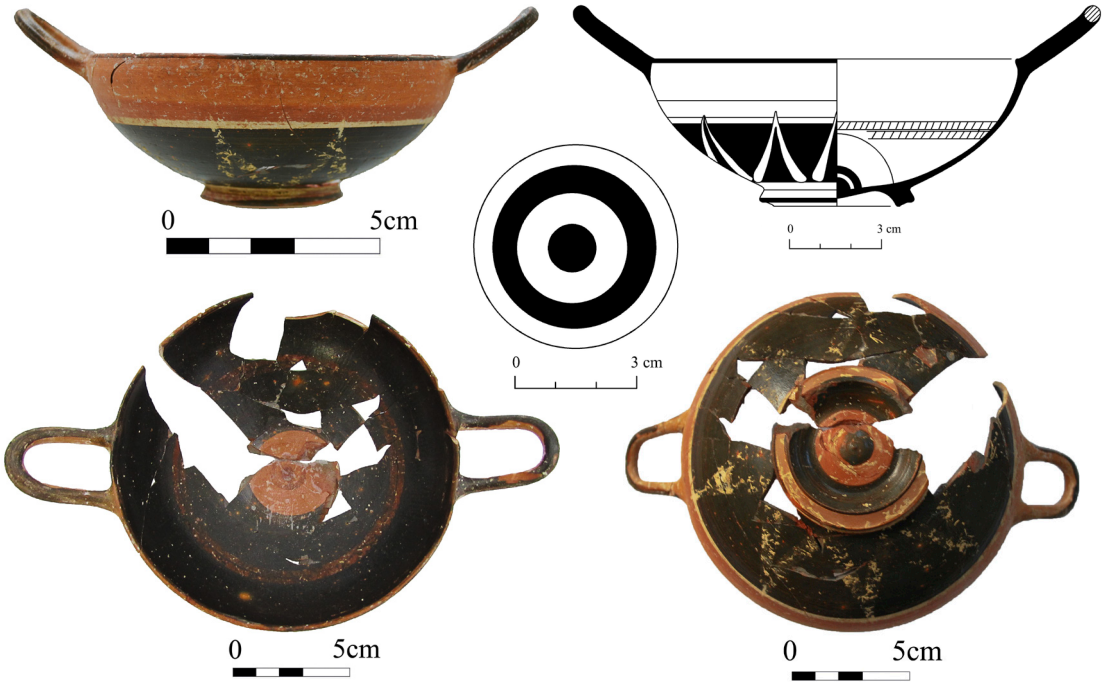

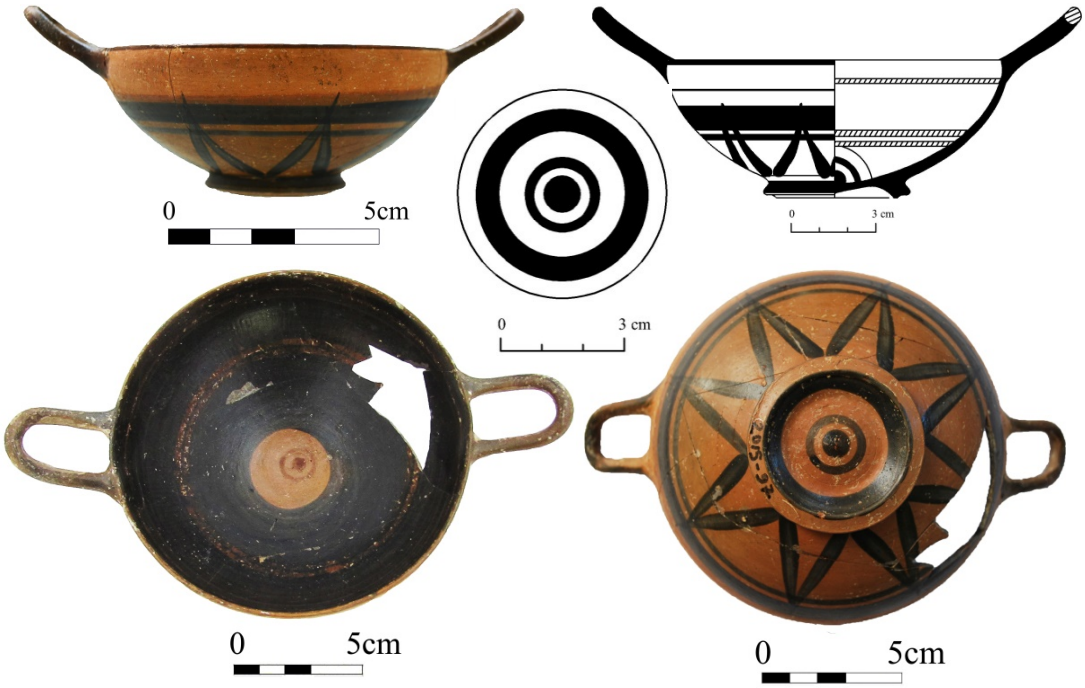
Katalog No: 19
Buluntu No: B-8
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-235
Buluntu Yeri: M-11 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.44 m
Yükseklik: 5 cm
Ağız Çapı: 11.6 cm
Kaide Çapı: 5.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: Alt astar: 2.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Üst astar: 2.5 YR 5/8 (Red)
Firnis Rengi: Şua, bantlar, iç kısım, kulplar: 2.5 YR 3/2 (Dasky Red)
İç bantlar: 2.5 YR 4/8 (Red)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı iki sepet kulplu, kaideye doğru daralan gövdeye sahip, yüksek yuvarlak kaideli açık kap. Ağız altında ince bir bant bezenmiştir. Gövdenin dışında, ince bir bant ve bu bant ile kaide arasında ki panel bitkisel bezeme (şua/ışın) ile doldurulmuştur. Gövde ortası için farklı bir renkte çepeçevre saran kalın bir bant bezenmiştir. Kaidenin dış kısmı ise kalın bant ile aynı renkte boyanmıştır. Kabın içerisi siyah firnislidir. Ortada, kırmızı renkte çepeçevre dönen, eşit kalınlıkta iki adet bant uygulanmıştır. Kabın tondosu astar renginde bırakılmış, tondo üzerinde kırmızı renkte iki adet daire bezenmiştir. Gövde ve kulp kısımlarında eksikler vardır.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 372, Pl. 110, No. 138, Pl. 133, No. 139; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, No. 30-31; Kallintzi, Αβδήρων, s. 475, Pl. 195. A; Koukouli-Chrysanthaki, s. 46, Fig. 18

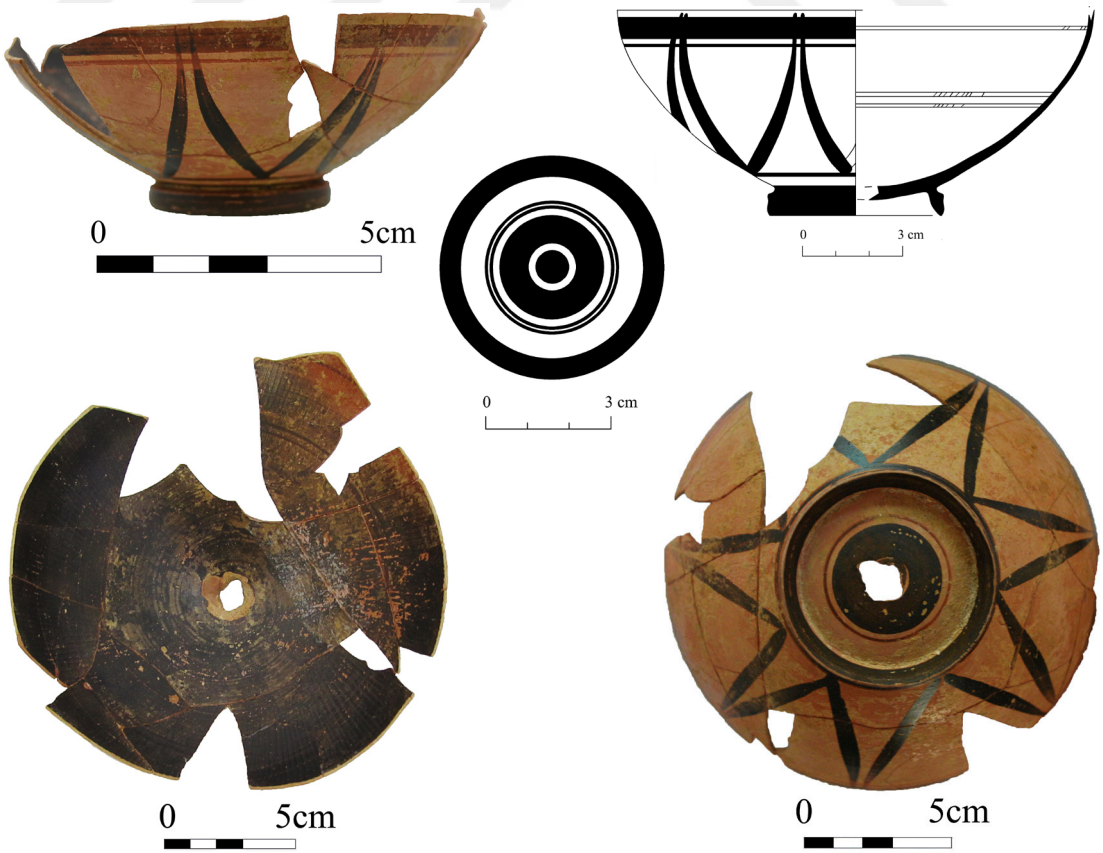
Katalog No: 20
Buluntu No: B-9
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-236
Buluntu Yeri: M-11 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.40 m
Yükseklik: 4.8 cm
Ağız Çapı: 12 cm
Kaide Çapı: 4.9 cm
Hamur Rengi: 10 R 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, az mika
Astar Rengi: Alt astar: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Üst astar: 2.5 YR 5/8 (Red)
Firnis Rengi: Ağız, kulplar, gövde altı, kabın iç kısmı: 2.5 YR 2.5/1 (Reddish Black)
Gövde ortası bantı, şua/ışın: 2.5 Y_/2 9.5/ (Very Pale Yellow)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı iki sepet kulplu, kaideye doğru daralan gövdeye sahip yüksek yuvarlak kaideli açık kap. Kabın içerisinde çepeçevre dönen, kırmızı renkte iki adet bant mevcuttur. Tondo kısmı astar renginde bırakılmıştır. Dudak kısmının altında kahverengi bant uygulanmıştır. Gövdenin dışında ağız kısmından gövde ortasına kırmızı firnisli, gövde ortasından kaide arasına siyah firnisli iki panel oluşturulmuştur. Üst panelin altında kırmızı bant çekilmiştir. Alt panelin üzerinde beyaz boyayla bitkisel motifler (şua/ışın) bezenmiş, gövde ortasında kabı çepeçevre saran ince beyaz bant uygulanmıştır. Gövde ve ağız kısmında eksikler vardır.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 372, Pl. 110, No. 138, Pl. 133, No. 139; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, No. 30-31; Kallintzi, Αβδήρων, s. 475, Pl. 195. A; Koukouli-Chrysanthaki, s. 46, Fig. 18

Katalog No: 21
BuluntuNo: B-10
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-237
Buluntu Yeri: M-11 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.44 m
Yükseklik: 4.9 cm
Ağız Çapı: 11.8 cm
Kaide Çapı: 5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: Alt astar: 2.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Üst astar: 2.5 YR 5/8 (Red)
Firnis Rengi: Şua, bantlar, iç kısım, kulplar: 2.5 YR 3/2 (Dasky Red)
İç bantlar: 2.5 YR 4/8 (Red)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı iki sepet kulplu, kaideye doğru daralan gövdeye sahip yüksek yuvarlak kaideli açık kap. Kabın içerisinde çepeçevre dönen, kırmızı renkte iki adet bant mevcuttur. Kabın tondosu astar renginde bırakılmış, tondo üzerinde kırmızı renkte iki adet daire bezenmiştir Gövdenin dışı iki panele bölünmüştür. Ağız ile gövde ortasındaki üst panel astar renginde, gövde ortası ile kaide arasındaki alt panel kırmızı astarlıdır. Alt panel üzerine bitkisel motifler (şua/ışın) siyah boya ile uygulanmış, gövde ortasında siyah renkte üst kısımda kalın, alt kısımda ince bir bant çepeçevre sarar biçimde bezenmiştir. Dudak kısmının altında kahverengi bant çekilmiştir.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 372, Pl. 110, No. 138, Pl. 133, No. 139; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, No. 30-31; Kallintzi, Αβδήρων, s. 475, Pl. 195. A; Koukouli-Chrysanthaki, s. 46, Fig. 18

Katalog No: 22
Buluntu No: B-11
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-268
Buluntu Yeri: M-11 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.40 m
Yükseklik: 6.2 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 5.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 2.5 YR 7/6 (White Red)
Firnis Rengi: 2.5 YR 3/1 (Dark Reddish Gray)
Tanım: Kaideye doğru daralan gövdeye sahip yüksek torus kaideli açık kap. Ağız ve kulp kısımları korunmamıştır. Gövde üzerinde eksikler vardır. İç kısmı siyah firnisli, tondo kısmı deliktir. Gövde ortasında kalın açık kahverengi bir bant ile iki panel oluşturulmuştur. Aynı renkte ince bir bant kalın bantın altında bezenmiştir. Alt panel gövde ortasından kaideye kadar siyah renkte bitkisel motif (şua/ışın) ile doldurulmuştur.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 372, Pl. 110, No. 138, Pl. 133, No. 139; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, No. 30-31; Kallintzi, Αβδήρων, s. 475, Pl. 195. A; Koukouli-Chrysanthaki, s. 46, Fig. 18

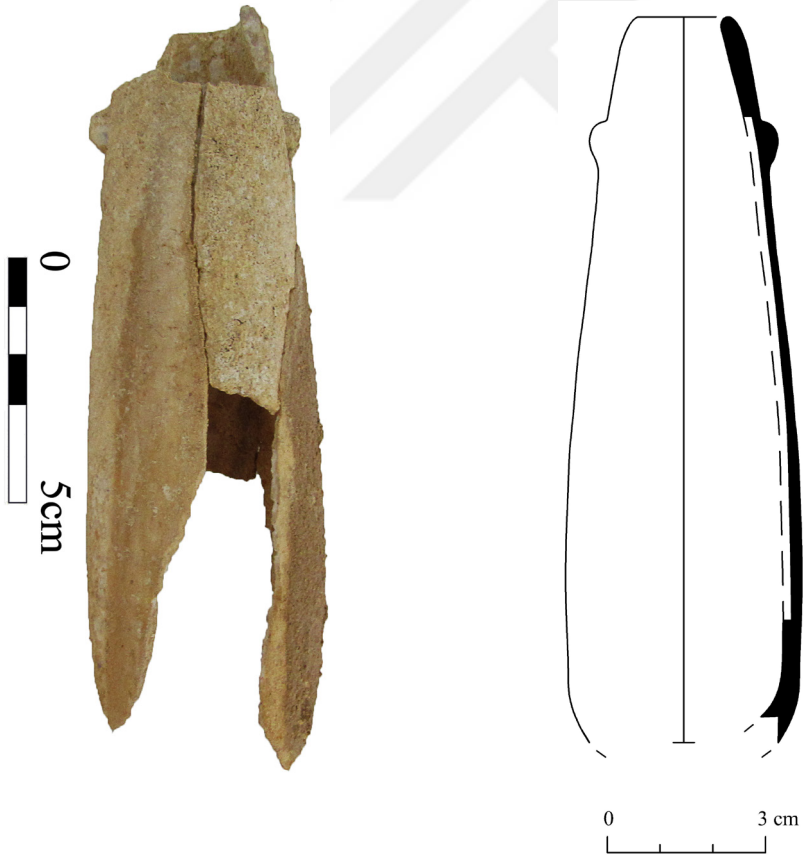

Katalog No: 23
Mezar No: M-12
Buluntu Yeri: H-11 / H-12 plankareleri
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 41.07 m
İskelet Seviyesi: 40.69 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 200 cm x 69 cm
Tekne Ölçüleri: 197 cm x 70 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın kapağı iki parça halinde pişmiş toprak malzemeden yapılmış olup, baş ve ayakucu kısımları semerdam biçimindedir. Mezarın kapak kısmı toprağın baskısı sonucu kırılmış ve çatlamıştır. Her bir kapak için, yan yana olmak üzere iki adet '*B*' işareti uygulanmıştır. Trapezoidal formlu lahdin, iç kısmındaki dört köşesinde, iç köşe çıkıntıları görülmektedir. Lahdin tekne kısmındaki doğu pervaz genişliği batı pervazına göre daha geniştir. Mezarın güneyde yer alan uzun pervazında yer yer kırıklar mevcuttur. Kuzeyde yer alan pervaz dağılarak yok olmuş, kısa kenarları ise sağlam korunmuştur. Lahdin taban kısmı toprağın alttan baskısıyla kırılmıştır. Mezara gömülen bireyin iskeleti parçalanmasına rağmen genel hatlarıyla iyi durumdadır. Kafatası baskıyla düzleşmiş, gövdeye ait omurilik diskleri dağılmıştır. Bacak kemikleri iyi durumda ele geçerken, el ve ayak kemikleri lahit teknesi içerisinde dağılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-12.1 alabaster alabastron (B-12)
M-12.2 pişmiş toprak olpe (B-13)
M 12.3 pişmiş toprak kase (B-14)

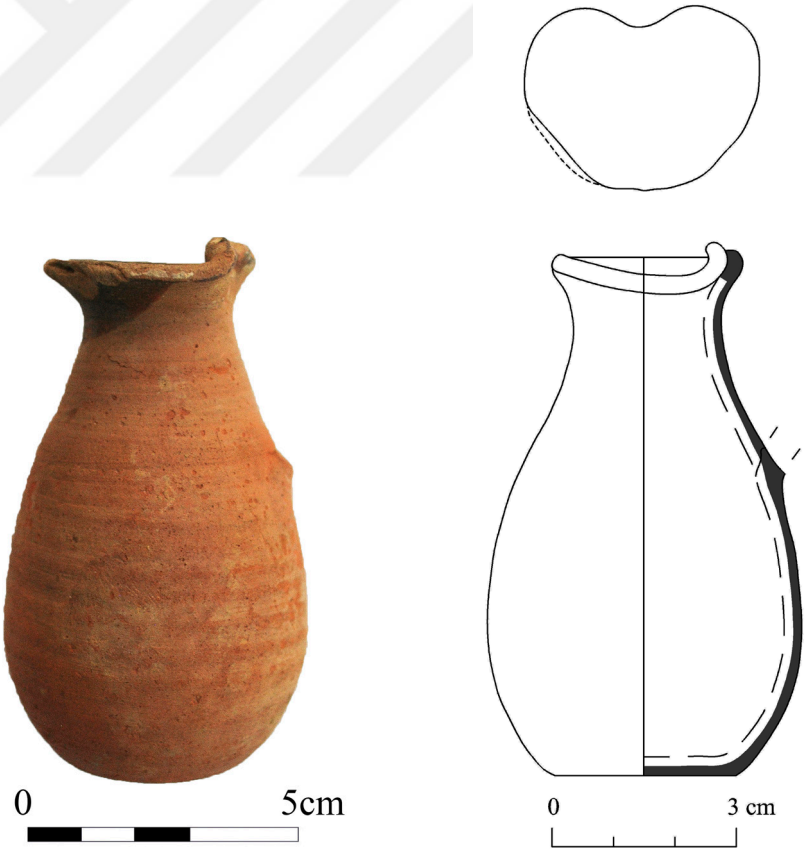

Katalog No: 24
Buluntu No: B-12
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-247
Buluntu Yeri: M-12 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 40.72 m
Yükseklik: 13.8cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: Korunamamıştır.
Yüzey rengi: 10 YR 8/2 (White)
Tanım: Sadece gövdenin bazı kısımları ve gövdenin üst kısmında yarım yuvarlak şeklinde yapılmış karşılıklı iki kulakçık kısmı korunmuştur. Dipten üste doğru daralan formdadır. Buluntu üzerinde yoğun korozyon mevcuttur.
Benzer Örnekler: Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Jacopi, Camiresi, s. 112, Fig. 101, s. 133, Fig. 126

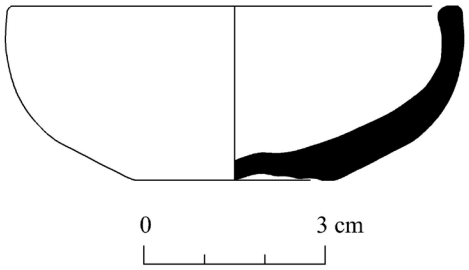

Katalog No: 25
Buluntu No: B-13
Adı: Yonca ağızlı olpe
Kazı Env. No: B-249
Buluntu Yeri: M-12 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.75 m
Yükseklik: 8.5 cm
Ağız Çapı: 3.8 cm
Kaide Çapı: 3.2 cm
Hamur Rengi: 10 R 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Firnis Rengi: 10 R 2/5.1 (Reddish Black)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı dar kalın boyunlu, kaidede daralan torba biçiminde gövdeli ve düz yuvarlak kaidelidir. Gövde ortasından ağız altına bağlanan tek dikey kulpludur. Ağızın altında, boynun yarısını kaplayacak şekilde daldırma tekniğiyle yapılmış siyah firnis uygulanmıştır. Ağız kısmında küçük bir kırığı vardır. Tek parça halinde bulunan olpenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Jacopi, Jalisso, s. 164, Fig. 156, No. 10482

Katalog No: 26
Buluntu No: B-14
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-250
Buluntu Yeri: M-12 numaralı mezar içerisinden, sol ayak yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.72 m
Yükseklik: 2.9 cm
Ağız Çapı: 7.8 cm
Kaide Çapı: 3.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Düz ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, içe gömülü, düz yuvarlak kaidelidir. Astar yer yer korunmuştur. Tek parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Sparkes ve Talcott, s. 301, Pl. 34, Fig. 9, No. 913; Zeren Hasdağlı, Klazomenai, s. 137, Fig. 6, No. 54

Katalog No: 27
Mezar No: M-13
Buluntu Yeri: H-12 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: Kapak ele geçmemiştir.
Pervaz Seviyesi: 41.52 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgisi: Çocuk
Kapak Ölçüleri: Kapak ele geçmemiştir.
Tekne Ölçüleri: 100 cm x 43 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın kapağı ele geçmemiştir. Dikdörtgen formludur, iç köşe çıkıntıları kırılmıştır. Lahdin uzun kenarları sağlam ele geçerken, yalnızca kuzeybatıda yer alan uzun kenarlar ile kısa kenarlar arasındaki birleşme yerlerinde ve taban kısmında çatlaklar mevcuttur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 28
Mezar No: M-14
Buluntu Yeri: I-14, I-13, H-13 plankareleri
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 42.95 m
Pervaz Seviyesi: 42.74 m
İskelet Seviyesi: 42.66 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 207 cm x 62 cm
Tekne Ölçüleri: 158 cm x 68 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın kapağı iki parçadan olup, üst kısmı murçlanmış kireçtaşı plakadan yapılmıştır. Tekne kısmı trapezoidal formlu olup, her dört köşesinde, iç köşe çıkıntılarına sahiptir. Lahdin tekne kısmındaki doğu pervaz genişliği batı pervazına göre daha geniştir. Her iki kısa kenarında ve uzun pervazlarında da yer yer kırıklar mevcuttur. Lahdin taban kısmı toprağın alttan baskısıyla kırılmıştır. Ölen bireye ait kafatası ve bacak kemikleri ele geçmiştir.
Kuzey Pervazı iç kenar: Yumurta frizi
Güney Pervazı iç kenar: Yumurta-ok frizi
Doğu (Baş) Pervazı iç kenar: Yumurta frizi
Batı (Ayakucu) Pervazı iç kenar: Yumurta frizi
Güney Pervazı: İç içe geçmiş, birbirleriyle birleşmeyen S biçimli kordon dizisi, üst ve alt kısımlarında doldurma ögesi olarak lotus figürleri uygulanmıştır.
Güney Pervazı köşe şerit: Meander motifi
Kuzey Pervazı: İç içe geçmiş, birbirleriyle birleşmeyen S biçimli kordon dizisi, üst ve alt kısımlarında doldurma ögesi olarak lotus figürleri uygulanmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

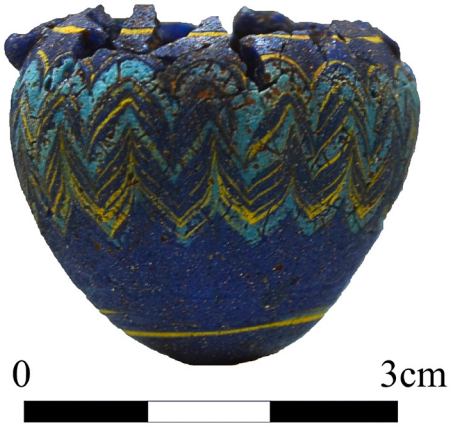

Katalog No: 29
Mezar Yeri: M-15
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Tekne Seviyesi: 42.72 m
İskelet Seviyesi: 42.56 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Çocuk
Kapak Ölçüleri: Belirlenememiştir.
Tekne Ölçüleri: 104 cm x 33 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezar, çok parçalanmış olup sağlıklı bir veriye sahip değildir. Lahidin teknesi toprağın baskısı sonucu tahrip olarak dağılmıştır. Yalnızca kuzey pervazının bir kısmı ve doğu (ayakucu) pervazın tamamı bulunmuştur. Teknenin tabanı çatlaklara rağmen korunmuştur. Ölen bireye ait iskelet ele geçmemiştir. Tekne üzerinde herhangi bir bezemeye rastlanmamıştır.
Mezar Buluntusu:
M-15.1 cam aryballos (B-15)

Katalog No: 30
Buluntu No: B-15
Adı: Aryballos
Kazı Env. No: B-253
Buluntu Yeri: M-15 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Cam
Seviye: 42.60 m
Yükseklik: 3.2 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: -
Tanım: Geniş gövdeli, yuvarlak diplidir. Ağız ve boyun kısmı korunmamıştır. Kulp yoktur ya da kayıptır. İç kalıp ya da çekirdek sarma adı verilen teknikle üretilmiştir. Gövde kobalt renkte yarı saydam camdan yapılmıştır. Üzerine opak mavi ve sarı cam sarılarak, gövde ortasında zikzaklar oluşturulmuştur. Bu zikzakların oluşturulması sırasında kullanılan aletin izleri gövde üzerinde dikey girintiler olarak görülmektedir.
Benzer Örnekler: Jacopi, Camiresi, s. 99, Fig. 85; Jacopi, Jalisso, s. 213, Fig. 210, No. 10807; Lamb, s. 64, Fig. 13, No. 1

Katalog No: 31
Mezar No: M-16
Buluntu Yeri: H-14 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 42.29 m
Pervaz Seviyesi: 42.01 m
İskelet Seviyesi: 41.76 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 230 cm x 100 cm
Tekne Ölçüleri: 234 cm x 109 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın üzeri büyük boyutlu plaka biçimli tek parça kireçtaşı ile kapatılmıştır. Mezar teknesi trapezoidal formlu olup, dört köşesinde, iç köşe çıkıntıları vardır. Lahdin tekne kısmındaki doğu pervaz genişliği batı pervazına göre daha geniştir. Her iki kısa kenar pervazında kırıklar meydana gelmiştir. Mezarın uzun pervazlarında da yer yer kırıklar izlenirken, güneyde yer alan pervaz daha çok tahrip olmuştur. Lahdin taban kısmı toprağın alttan baskısıyla kırılmıştır. Ölen bireyin yalnızca kısmen korunmuş kafatası, gövde ve bacak kemikleri dağılmış olarak ele geçmiştir.
Kuzey Pervaz: S biçimli kordon dizisi
Kuzey Pervaz kenar: Meander dizisi
Kuzey Pervaz Alt Panel (Ayakucu): Hayvan figürü (?)
Kuzey Pervaz Üst Panel (Başucu): Yumurta dizisi (?)
Güney Pervaz kenar: Meander dizisi
Kuzey pervaz iç köşe: Üç silmeye bölünmüştür. Üst; yıldızlı svastika dizisi, orta; yumurta dizisi, alt; yıldızlı svastika dizisi
Başucu iç köşe çıkıntısı: İki silmeye bölünmüştür. Üst; yıldızlı svastika dizisi
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

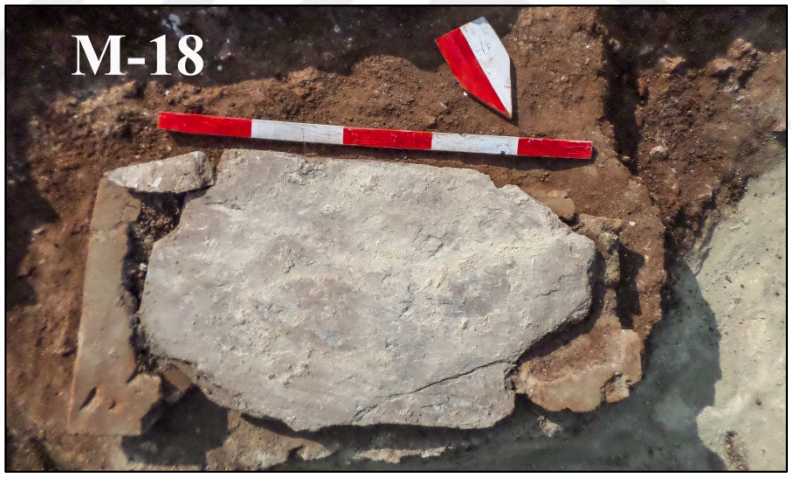

Katalog No: 32
Mezar No: M-17
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 42.49 m
Pervaz Seviyesi: 42.25 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Çocuk
Kapak Ölçüleri: Düzensiz kayrak taşı
Tekne Ölçüleri: 72 cm x 34 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın üzeri üç parçaya ayrılmış tek parça taş plaka ile kapatılmıştır. Dikdörtgen formludur ve iç kısmındaki dört köşede, iç köşe çıkıntıları mevcuttur. Lahdin tekne kısmındaki doğu pervaz genişliği batı pervazına göre daha geniştir. Kısa kenar doğu pervaz sağlam korunurken, batıda yer alanda ise küçük çapta kırıklar mevcuttur. Mezarın güneyde yer alan uzun kenarın bir kısmı tahribat nedeniyle yok olurken, kuzeydeki kısım oldukça iyi korunmuştur. Lahdin taban kısmı toprağın alttan baskısıyla çatlayıp kırılmıştır. Ölen bireye ait bacak kemikleri, dağılmış halde mezar içerisinde bulunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 33
Mezar No: M-18
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 42.04 m
Pervaz Seviyesi: 42.01 m
İskelet Seviyesi: 41.61 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Çocuk
Kapak Ölçüleri: Düzensiz tek kayrak taşı
Tekne Ölçüleri: 94 cm x 53 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın üzeri tek parça düzensiz kayrak taşıyla kapatılmıştır. Lahdin kuzeyde yer alan uzun pervaz kenarı kırılarak mezarın içine düşerken, güneyde yer alan pervaz çatlaklar olmasına rağmen daha iyi korunmuştur. Batı kısa kenar pervazı dağılarak tahrip olurken, doğuda yer alan ise kısmen korunmuş olarak bulunmuştur. Teknenin taban kısmı toprağın baskısı nedeniyle çatlamış ve kırılmıştır. Ölen bireye ait kafatası kemikleri mezar içerisinde dağılmış olarak ele geçmiştir.
Kuzey Pervaz: Lotus ve içi doldurulmuş üçgen doldurma bezemesi
Kuzey Pervaz Üst Panel: Meander
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 34
Mezar No: M-19
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 42.47 m
Pervaz Seviyesi: 42.36 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: Korunamamıştır.
Tekne Ölçüleri: 196 cm x 89 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezar toprağın baskısı sonucu oldukça tahrip olmuştur. Lahdin kapak kısmı kırılmış ve parçalar halinde teknenin içine doğru çökmüştür. Tekne trapezoidal formdadır. Güneyde ve kuzeyde yer alan her iki uzun pervazın yarısı kısmen korunmuştur. Batı da yer alan kısa kenar pervaz dağılarak yok olurken (ayakucu), doğu pervazı (baş) sağlam durumda bulunmuştur. Teknenin taban kısmı çatlaklara rağmen iyi durumdadır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

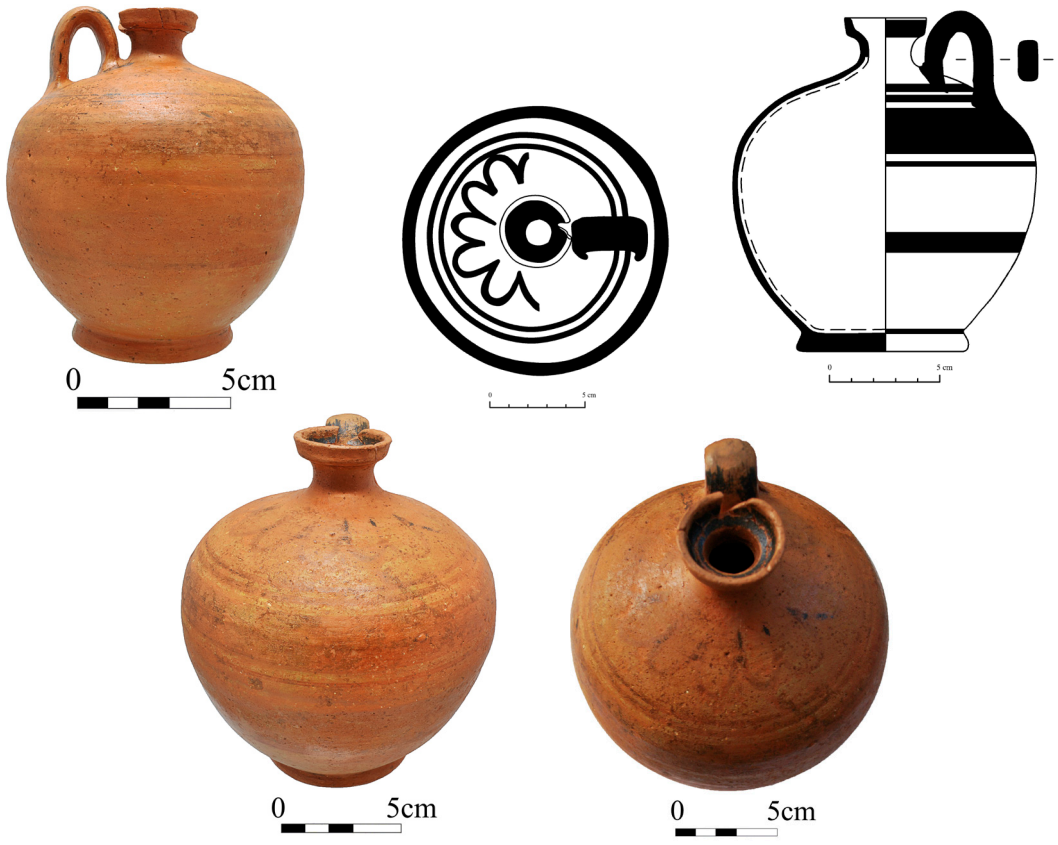

Katalog No: 35
Mezar No: M-20
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 41.71 m
Pervaz Seviyesi: 41.68 m
İskelet Seviyesi: 41.50 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Çocuk
Kapak Ölçüleri: 87 cm x 45 cm
Tekne Ölçüleri: 71 cm x 40 cm
Mezar Tanımı: Mezar, Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezardır. Mezarın üzeri tek parça kayrak taş ile kapatılmıştır. Trapezoidal formludur ve iç kısmındaki dört köşede, iç köşe çıkıntıları izlenmektedir. Her iki uzun kenarda kırıklara rağmen iyi korunmuş, yalnızca kuzeyde yer alan pervaz toprağın baskısı sonucu içe doğru eğilmiştir. Doğu (baş) pervaz sağlam ele geçerken, batı (ayakucu) pervazın köşelerinde tahribat vardır. Teknenin taban kısmı toprağın baskısı sonucu çatlamış ve içe doğru bombe yapmıştır. Ölen bireye ait bir miktar dağılmış kafatası kemikleri bulunmuştur. Mezarın kuzeyinde yarım ay şeklinde, tek sıra halinde doğal taşlardan örülmüş bir çevirme mevcuttur.
Mezar Buluntuları:
M-20.1 pişmiş toprak lekythos (B-16)
M-20.2 pişmiş toprak lekanis (B-17)
M-20.3 pişmiş toprak biberon (B-18)

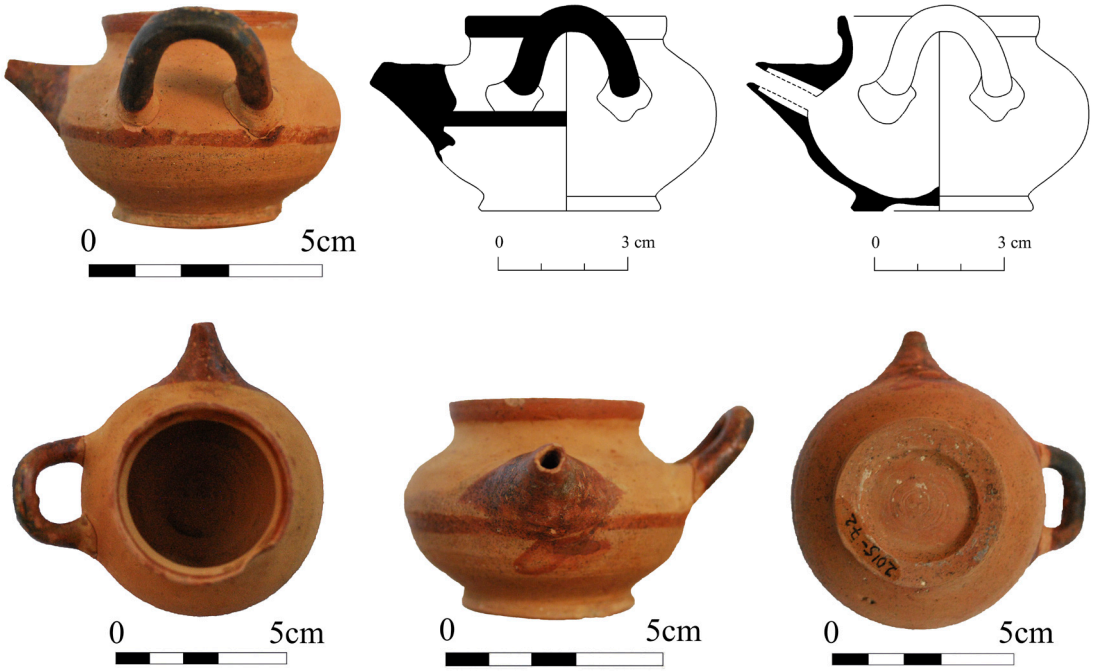
Katalog No: 36
Buluntu No: B-16
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-258
Buluntu Yeri: M-20 numaralı mezarın güneybatı köşesinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.80 m
Yükseklik: 15.1 cm
Genişlik: 13.7 cm
Ağız Çapı: 3.7 cm
Kaide Çapı: 7.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: Gövde bant: 2.5 YR 5/8 (Red)
Dalgalı çizgiler ve ağız: 2.5 YR 3/2 (Dusky Red)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, dar ve kısa boyunlu, şişkin gövdeli, dışa çekik alçak yuvarlak kaidelidir. Ağız kısmıyla temas etmeden, omuzdan gövdeye bağlanan tek dikey kulpludur. Dudağın iç kısmında ve kulpta siyah firnis, boyundan omuza kadar olan kısımda hızlı dalgalı çizgiler, omuzda iki sıra yiv, omuzdan kaideye kadar aralıklı yatay bir bant yer almaktadır. Tek parça halde ele geçen lekythosun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Boardman ve Hayes, Tocra I, s. 70, Pl. 48, No. 840; Boehlau, s. 50, Taf. VIII, No. 8; Greenewalt, s. 117, Pl. 3.2, No. 12; Schiering, s. 106, 107, Taf. 25.2, Abb. 7

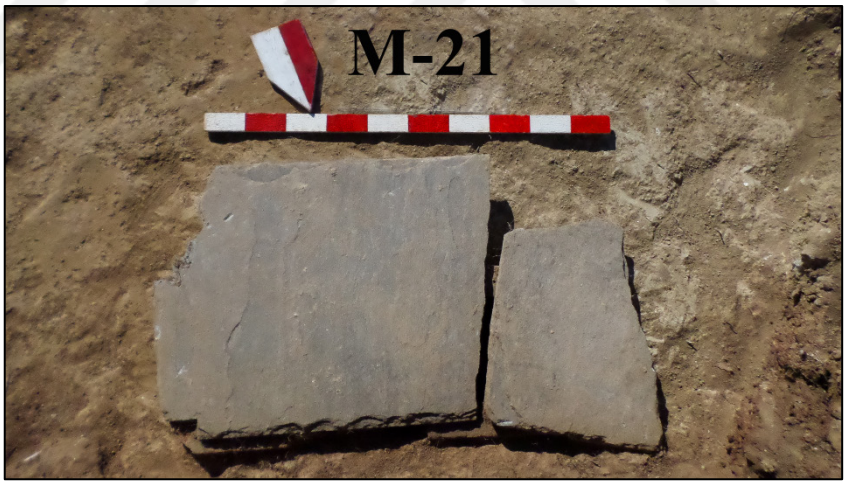
Katalog No: 37
Buluntu No: B-17
Adı: Lekanis
Kazı Env. No: B-259
Buluntu Yeri: M-20 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.72 m
Yükseklik: 5.1 cm (Kap), 3.5 cm (Kapak)
Ağız Çapı: 16.5 cm (Kap), 16.5 cm (Kapak)
Kaide Çapı: 7 cm (Kap), 3.8 cm (Kapak Tutamağı)
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Tanım: İki parçadan oluşuyor. Kap kısmı, düz ağız kenarlı, kaideye doğru daralan gövdeli, yüksek halka kaidelidir. Kapak kısmı ise düz kenarlı, ortadan yuvarlak yüksek tutamaklıdır. Lekanisin yüzeyinde yer yer aşınmalar mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 28, Pl. 17, No. 2057; Utili, s. 324, Abb. 39, No. 717

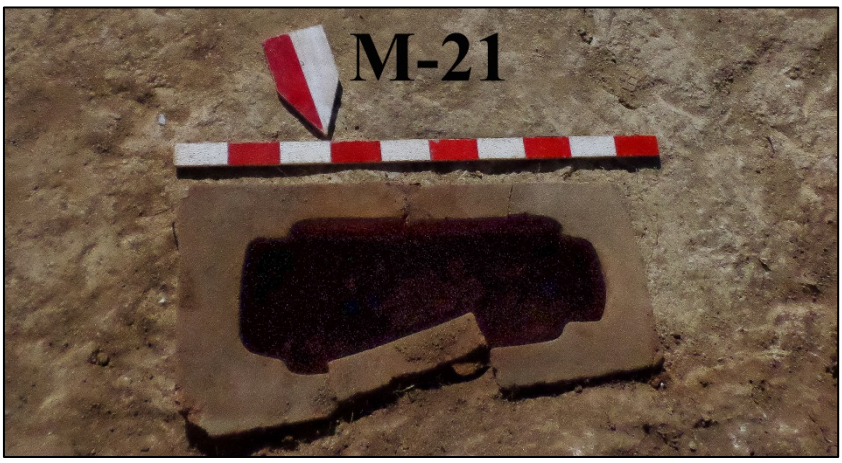

Katalog No: 38
Buluntu No: B-18
Adı: Biberon
Kazı Env. No: B-260
Buluntu Yeri: M-20 numaralı mezarın güneydoğusu.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.76 m
Yükseklik: 4.5 cm
Ağız Çapı: 4.6 cm
Kaide Çapı: 4.2 cm
Karın Genişliği: 6.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish)
Firnis Rengi: Gövde altı: 10 YR 7/8 (Brownish Yellow)
Kulp, biberon ağzı: 7.5 YR 3/3 (Dark Brown)
Ağız ve gövde bandı: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Tanım: Hafif dışa eğimli, düz ağız kenarlı, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli, alçak yuvarlak kaidelidir. Gövde ortasında yatay sepet kulp ve daralarak hacmi küçülen boru biçimli akıtacak kısmı yer almaktadır. Ağız kısmının altında iç ve dış kısmı ile gövde ortasında yatay bant uygulanmıştır. Biberonun ağızı ile kulpların tamamı açık kahverengi firnis ile kaplanmıştır.
Benzer Örnek: Kontekst

Katalog No: 39
Mezar No: M-21
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 41.93 m
Pervaz Seviyesi: 41.90 m
İskelet Seviyesi: 41.66 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Çocuk
Kapak Ölçüleri: Düzensiz kayrak taşı
Tekne Ölçüleri: 87 cm x 44 cm
Mezar Tanımı: Mezar Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın üzeri biri daha büyük olmak üzere iki parça kayrak taş ile kapatılmıştır. Trapezoidal formlu olup, her dört köşede iç köşe çıkıntılarına sahiptir. İç köşe geçişleri standart örneklere göre daha yumuşaktır. Her iki uzun kenarda kırıklara rağmen iyi korunmuştur, yalnızca kuzeyde yer alan pervazın orta kısmı toprağın baskısı sonucu içe doğru eğilmiştir. Hem doğuda hem de batıda yer alan kısa kenar pervazları sağlam durumdadır. Ölen bireye ait bir miktar dağılmış kafatası, omurga ve kol kemikleri ele geçmiştir. Mezar, çember biçimine yakın tek sıra halinde doğal taşlardan örülmüş bir taş sırası ile çevrelenmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

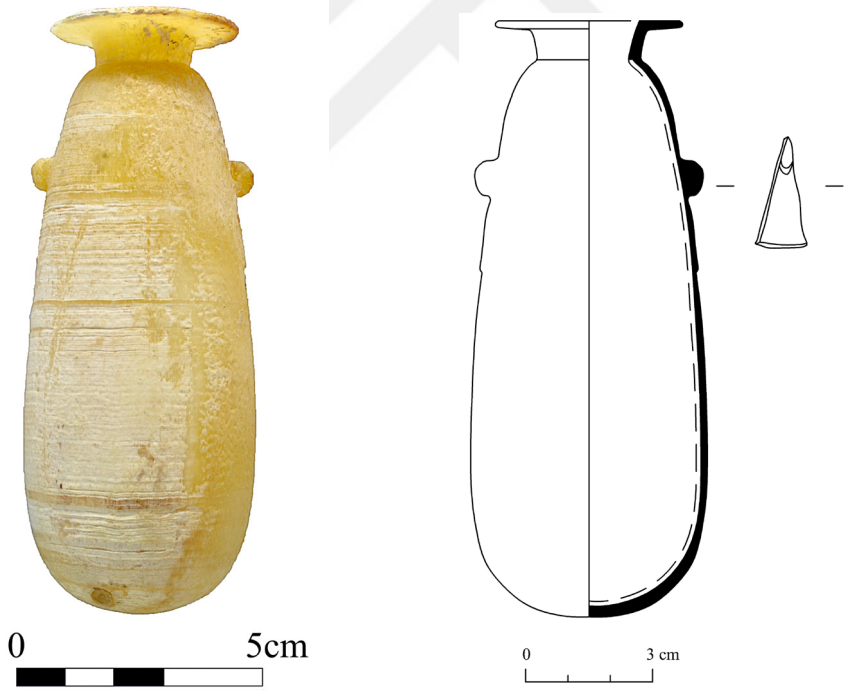

Katalog No: 40
Mezar No: M-22
Buluntu Yeri: C-14 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 42.55 m
Pervaz Seviyesi: 42.48 m
İskelet Seviyesi: 42.10 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 226 cm x 111 cm
Tekne Ölçüleri: 210 cm x 109 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın üzeri tek parça halinde kısmen işlem görerek plaka haline getirilmiş kireçtaşı bir blok ile kapatılmıştır. Kapağın üst kısmı çatı biçimi verilerek yapılmıştır. Lahdin teknesi, trapezoidal formlu olup, iç kısmındaki her dört köşede iç köşe çıkıntıları mevcuttur. Uzun ve kısa kenarlarında çatlaklar izlenmektedir. Taban kısmı toprağın baskısı sonucu çatlamıştır. Yoğun kireç tabakası ve üzerine gelen kapak baskısından dolayı, mezar teknesinin yüzeyinde yer alan bezemeler mevcut durumda net görülememektedir. Kafatası kuzeydoğu köşeye kaymış durumda tespit edilirken, göğüs kafesi kemikleri ve pelvis mezar teknesinin kenarlarında dağılmış bulunmuştur.
Güney Uzun Pervaz: Saç örgüsü sırası ve doldurma motifi olarak palmet bezemeleri
Kuzey Uzun Pervaz: Doldurma motifi olarak palmet bezemeleri
Doğu Pervaz (Ayakucu) İç Köşe: Meander
Batı Pervaz (Baş) İç Köşe: Yıldız rozeti
Mezar Buluntusu:
M-22.1 alabaster alabastron (B-19)

Katalog No: 41
Buluntu No: B-19
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-264
Buluntu Yeri: M-22 numaralı mezar içerisinde, sağ kolun yanından.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 41.87 m
Yükseklik: 14.1 cm
Ağız Çapı: 4.5 cm
Yüzey Rengi: 7.5 YR -1 (White)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik şişman gövdeli, gövdenin üst kısmında yarım yuvarlak şeklinde yapılmış karşılıklı iki kulakçıklı, yuvarlak diplidir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Konak, Klazomenai, s. 315, Fig. 4, Cat. No. 5; Roosevelt, Alabastra, s. 287, Fig. 18.2; Scherrer ve Trinkl, s. 161, Taf. 36, Abb. 169, Kat. No. 269

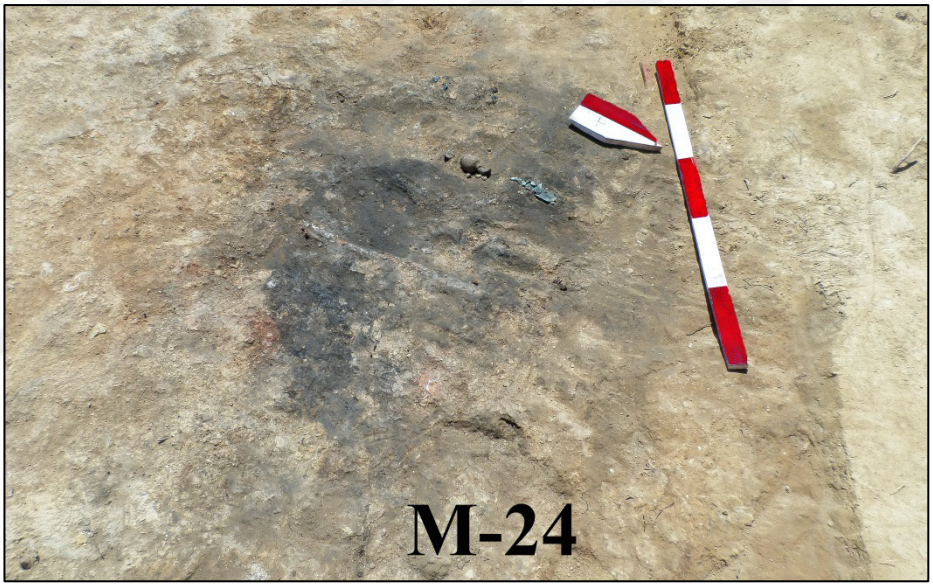

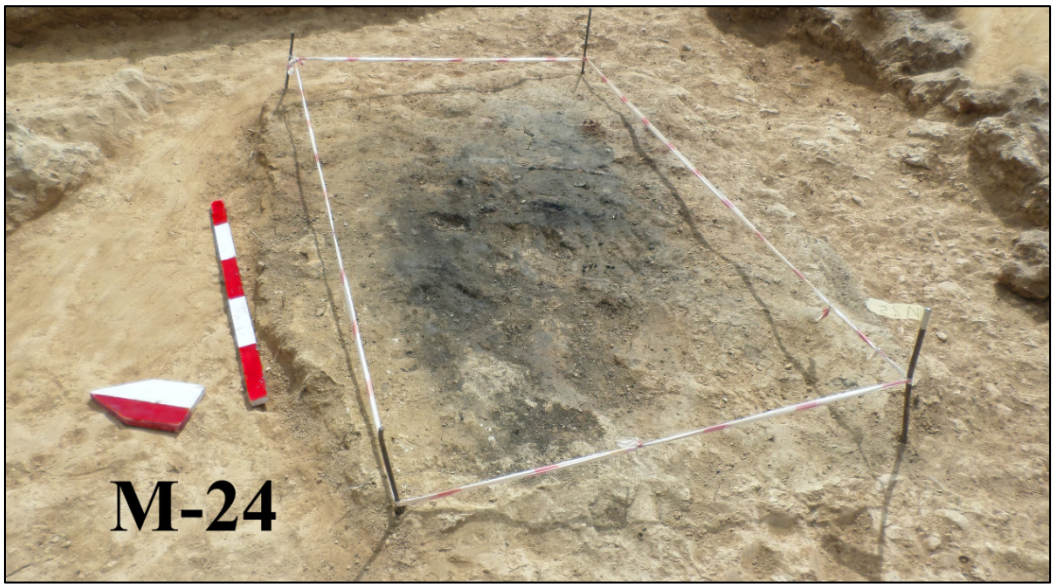
Katalog No: 42
Mezar No: M-23
Buluntu Yeri: A-14 plankaresi
Mezar Tipi: Pişmiş toprak lahit mezar
Kapak Seviyesi: 39.61 m
Pervaz Seviyesi: 39.56 m
İskelet Seviyesi: 39.26 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 200 cm x 80 cm
Tekne Ölçüleri: 210 cm x 86 cm
Mezar Tanımı: Klazomenai tipinde pişmiş toprak lahit mezar. Mezarın üstü, doğuda ve batıda birer adet olmak üzere pişmiş topraktan yapılmış iki adet kapak ile örtülmüştür. Tam form vermeyen ve kırıklar halinde izlenen kapaklar semerdam biçiminde yapılmıştır. Mezar teknesi trapezoidal formda olup, her dört köşede iç köşe çıkıntılarına sahiptir. Her iki uzun kenarda kırıklar mevcuttur. Doğu tarafında ki baş kısmı sağlam bulunmuş, batı da yer alan ayakucu ise kırılarak çökmüştür. Bireye ait iskelet genel hatlarıyla korunmuştur. Sırt üstü yatırılan bireyin kafatası, pelvis, kol ve bacak kemikleri sağlam durumdadır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

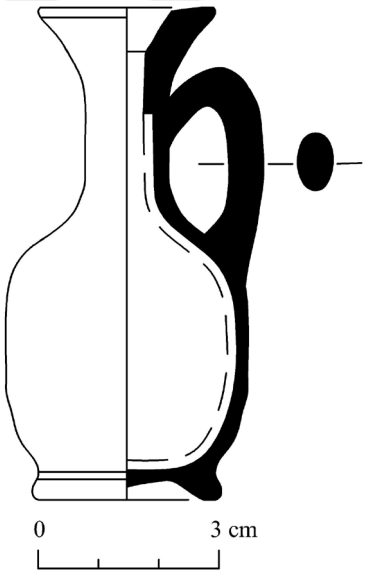
Katalog No: 43
Mezar No: M-24
Buluntu Yeri: G-6 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 38.93 m
İskelet Seviyesi: 38.88 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kremasyon Ölçüleri: 190 cm x 90 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakası içinde karbonlaşmış odun parçacıklarının tespit edildiği alanda yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka tespit edilmiştir.
Mezar Buluntusu:
M-24.1 pişmiş toprak lekythos (B-20)

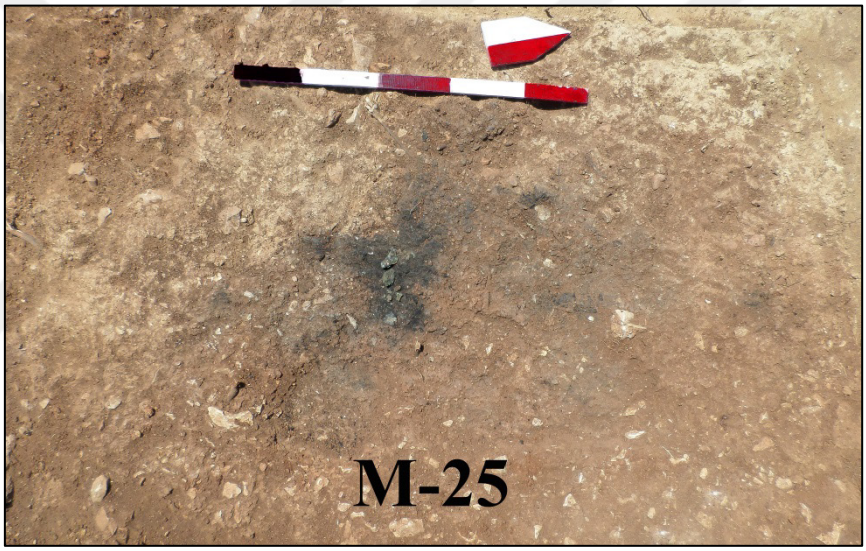

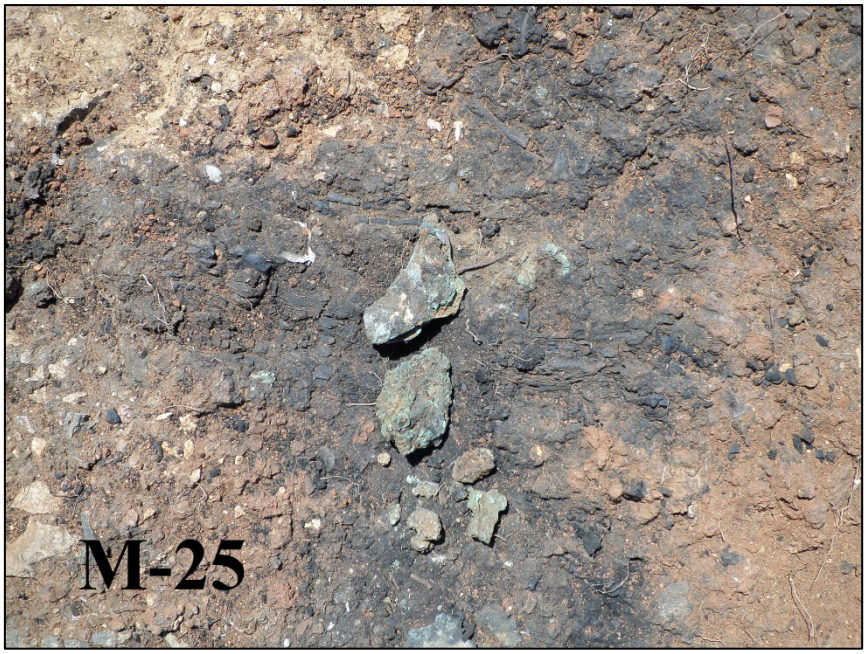
Katalog No: 44
Buluntu No: B-20
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-67
Buluntu Yeri: M-24 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.96 m
Yükseklik: 8.2 cm
Ağız Çapı: 2.7 cm
Kaide Çapı: 3 cm
Hamur Rengi: 10 YR 5/1 (Gray)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 10 YR 5/2 (Grayish Brown)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, silindirik boyunlu, kaidede de daralan şişkin gövdeli, halka kaidelidir. Boyundan omuza doğru bağlanan tek şerit kulpludur. Buluntunun üzerinde yer yer firnis izleri görülmektedir. Çok parçalı halde bulunan eserin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Dusenbery, s. 450, No. H-10-A; Heimberg, s. 138, Taf. 17, No. 393; Robinson, Vases, s. 142, Pl. 109, No. 86 A; Özkan, Tenedos, s. 152, Lev. 89, No. 108

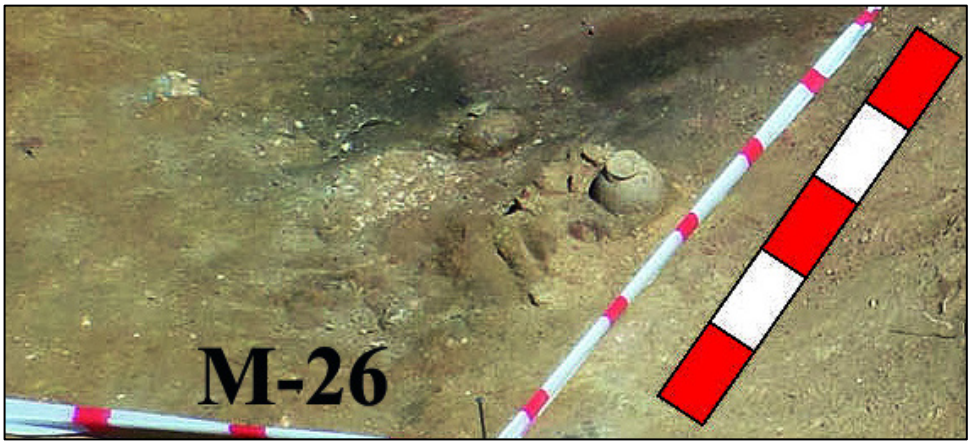
Katalog No: 45
Mezar No: M-25
Buluntu Yeri: G-7 / G-8 plankareleri
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 39.75 m
İskelet Seviyesi: 39.60 m
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 160 cm x 150 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakası içinde karbonlaşmış odun parçacıklarının tespit edildiği alan içerisinde yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka saptanmıştır. Çok az sayıda kemik parçaları ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

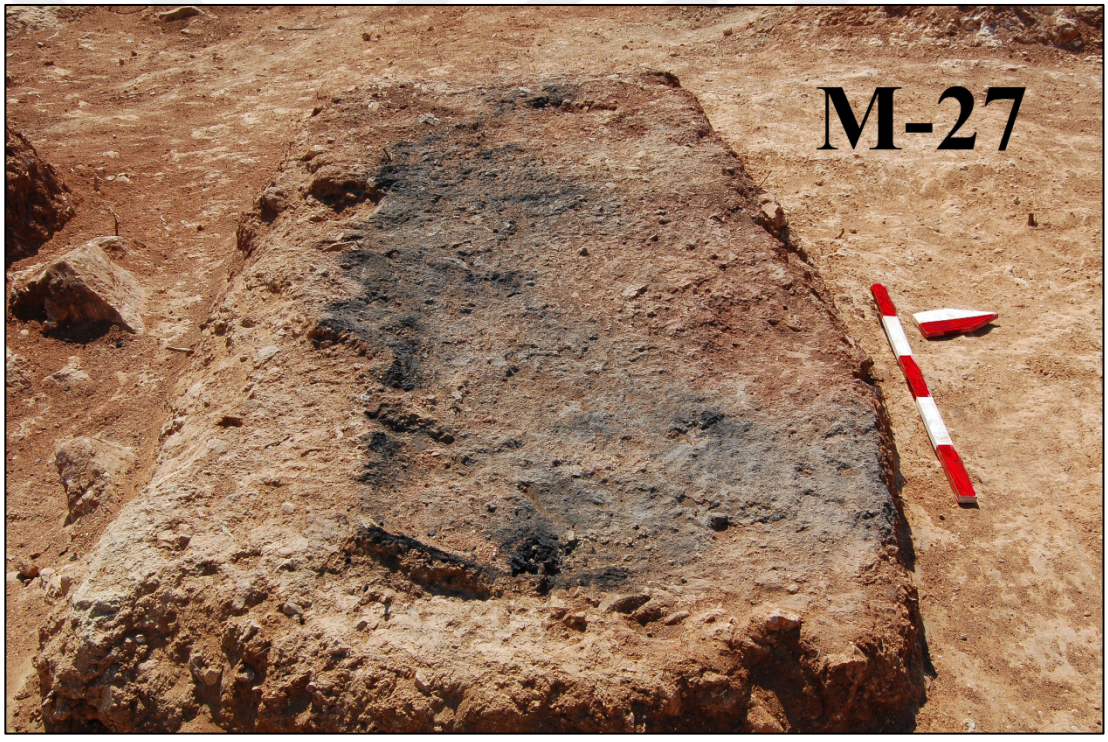

Katalog No: 46
Mezar No: M-26
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 39.54 m
İskelet Seviyesi: 39.40 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 120 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakası içinde karbonlaşmış odun parçacıklarının tespit edildiği alanda yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka saptanmıştır. Çok az miktarda kemik parçaları bulunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

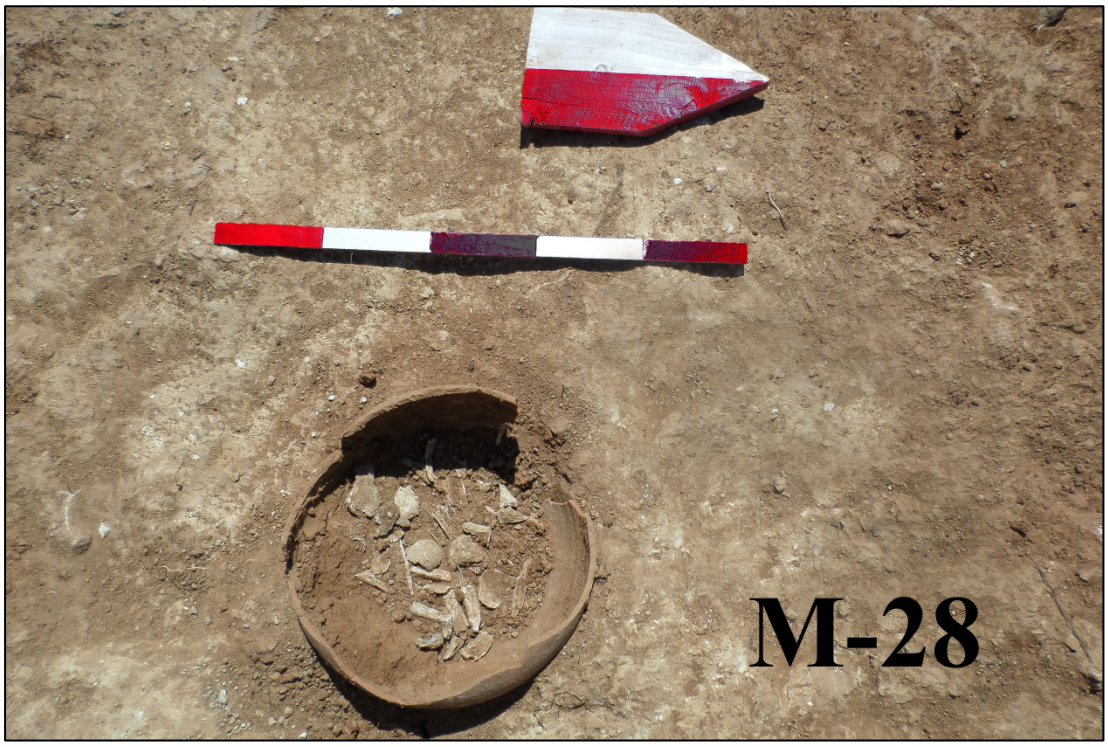
Katalog No: 47
Mezar No: M-27
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 39.47 m
İskelet Seviyesi: 39.40 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 300 cm x 126 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakasının tespit edildiği alanda yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka saptanmıştır. Az miktarda kemik parçaları siyah yanık toprak tabakası içerisinde bulunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

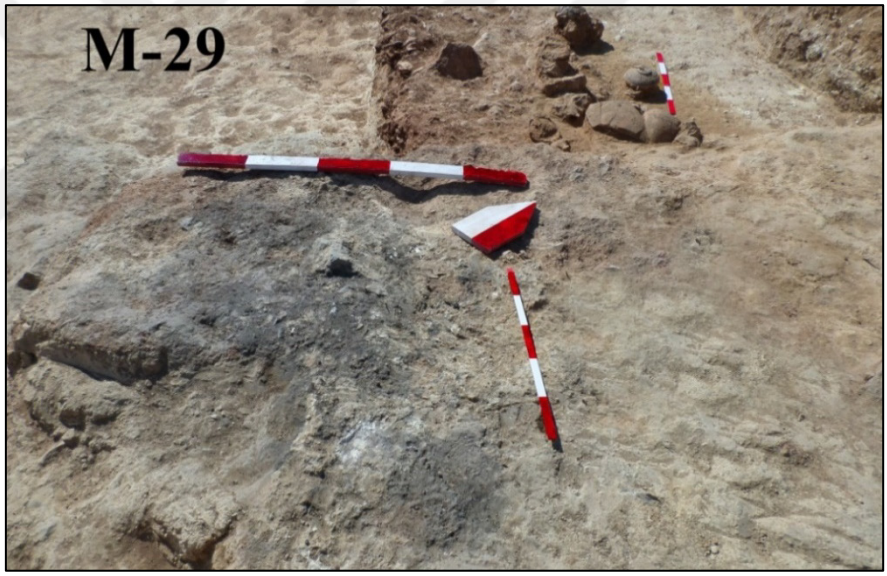

Katalog No: 48
Mezar No: M-28
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: İkincil kremasyon
Çömlek Seviyesi: 39.49 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Mezar Tanımı: M-26 ve M-27 numaralı birincil kremasyon mezarların yakınında bulunmuştur. Yakma işlemi gerçekleştirildikten sonra kalan kemik parçaları bir çömlek içerisine bırakılıp inhumasyon olarak gömüsü yapılmıştır. Kül tabakası tespit edilememiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 49
Mezar No: M-29
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 39.42 m
İskelet Seviyesi: 39.37 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 190 cm x 150 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakasının tespit edildiği alanda yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka tespit edilmiştir. Az miktarda kemik parçaları siyah yanık toprak tabakası içerisinde bulunmuştur.
Mezar Buluntuları:
M-29.1 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-21)
M-29.2 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-22)
M-29.3 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-23)

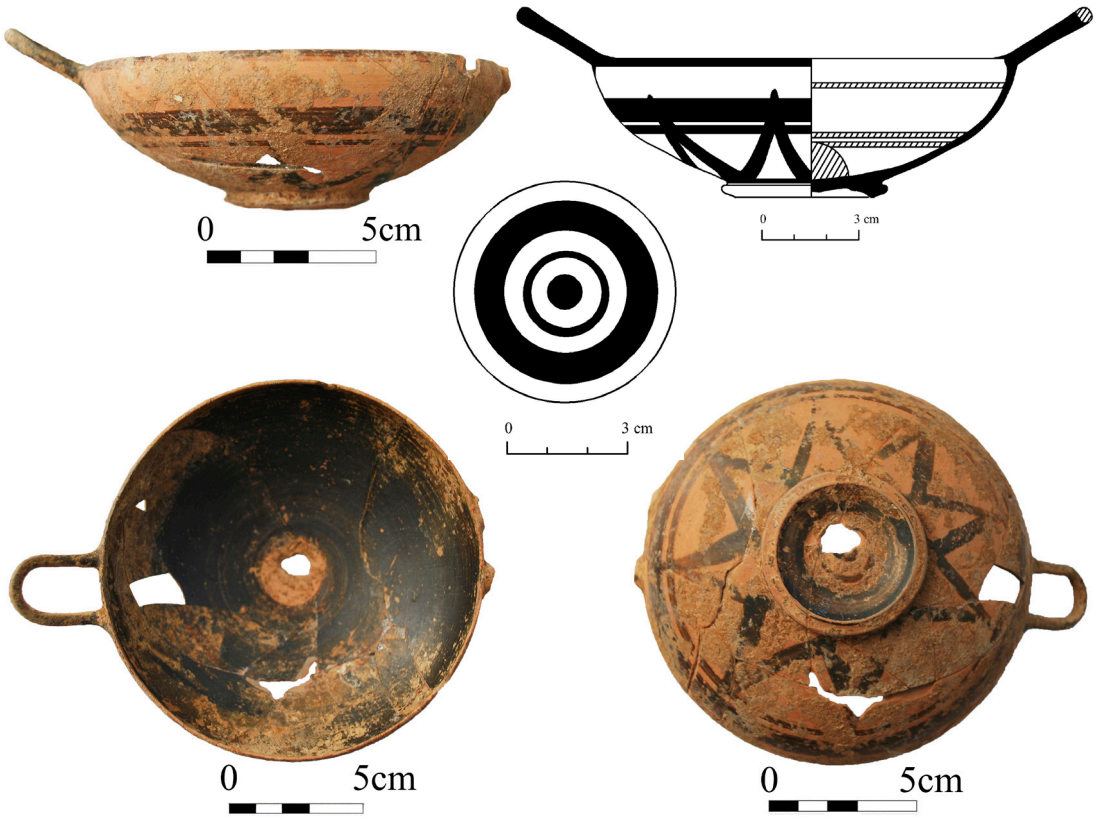

Katalog No: 50
Buluntu No: B-21
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-93
Buluntu Yeri: M-29 numaralı mezarın kuzeybatısından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.41 m
Yükseklik: 4.1 cm
Ağız Çapı: 12.1 cm
Kaide Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/3 (Light Reddish Brown)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: Gövde altı bandı, kaide, kap içi: 2.5 YR 2.5/1 (Reddish Black)
İç bant: 2.5 YR 4/8 (Red)
Tanım: İçe dönük ağızlı, dudak kısmı kavisli, kaideye doğru daralan üçgen gövdeli, yuvarlak halka kaidelidir. Gövde ile ağız arasında yatay olarak bağlanmış karşılıklı iki adet sepet kulp yerleri belirgin olmasına rağmen, biri noksandır. Kabın iç kısmının tamamında yer yer dökülmüş siyah firnis mevcuttur, tondo kısmı ise astar renginde bırakılmıştır. Gövdenin dış kısmı ortasından kaideye kadar ve kaidenin iç kısmı siyah firnis ile kaplanmıştır. Geri kalan alanlar astar renginde bırakılmıştır. Buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Kontekst

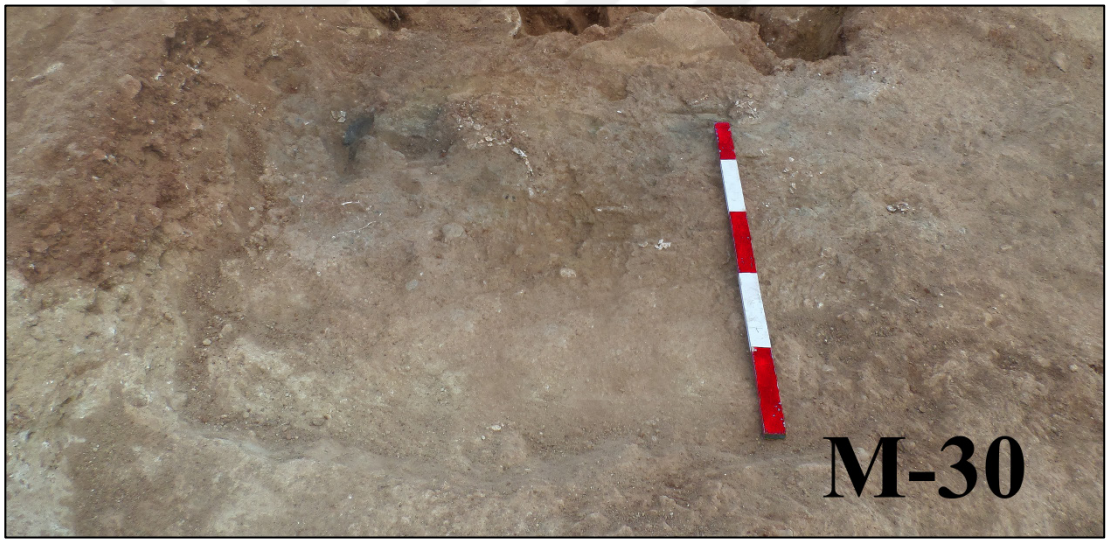
Katalog No: 51
Buluntu No: B-22
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-94
Buluntu Yeri: M-29 numaralı mezarın kuzeybatısından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.34 m
Yükseklik: 4.3 cm
Ağız Çapı: 12.3 cm
Kaide Çapı: 4.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/3 (Light Reddish Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Brown)
Firnis Rengi: Kabın iç kısmı: 7.5 YR 2.5/1 (Black)
Gövde bandı, kaide altı, şua: 2.5 YR 3/4 (Dark Reddish Brown)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı iki sepet kulplu, kaideye doğru daralan üçgen gövdeli ve yüksek yuvarlak kaideli açık kap. Kulbun birisi kırık ve eksiktir. Kabın içi siyah firnis ile kaplanmıştır. Kabın tondosu astar renginde bırakılmıştır. Gövdenin dışı açık kahverengi bir bant ile iki panele bölünmüştür. Kalın bantın altında aynı renkte ince bir bant çekilmiştir. Paneller astar renginde bırakılmıştır. Alt panel üzerine bitkisel motifler (şua/ışın) açık kahverengi boya ile uygulanmıştır.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 372, Pl. 110, No. 138, Pl. 133, No. 139; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, No. 30-31; Kallintzi Αβδήρων, s. 475, Pl. 195. A; Koukouli-Chrysanthaki, s. 46, Fig. 18

Katalog No: 52
Buluntu No: B-23
Adı: Bantlı Skyphos
Kazı Env. No: B-96
Buluntu Yeri: M-29 numaralı mezarın kuzeybatısından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.30 m
Yükseklik: 4.4 cm
Ağız Çapı: 11.6 cm
Kaide Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/6 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: İç, gövde, kaide: 5 YR 3/1 (Very Dark Gray)
Dudak, ağız, gövde bandı: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye daralan üçgen gövdeli ve yüksek yuvarlak kaidelidir. Kulplar yoktur ya da eksiktir. Gövdenin iç kısmı tamamen firnislidir. Tondo kısmı astar rengindedir. Gövdenin dış kısmı iki panele bölünmüştür. Üst panel astar, alt panel siyah firnis rengindedir. Ağız ve gövdenin yarısı korunamamıştır. Kaide kısmında delik vardır.
Benzer Örnekler: Kontekst

Katalog No: 53
Mezar No: M-30
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 39.33 m
İskelet Seviyesi: 39.25 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 220 cm x 90 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakasının tespit edildiği alanda yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka saptanmıştır. Az miktarda kemik parçaları siyah yanık toprak tabakası içerisinde bulunmuştur.
Mezar Buluntuları:
M-30.1 demir çivi (B-24)
M-30.2 cam boncuk (B-25)
M-30.3 kemik obje (B-26)

Katalog No: 54
Buluntu No: B-24
Adı: Çivi
Kazı Env. No: B-102
Buluntu Yeri: M-30 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Demir
Seviye: 39.30 m
Uzunluk: 13.4 cm
Genişlik: 2.1 cm
Tanım: Uzun ince formdadır. Baş kısmı yuvarlaktır. Uç kısmına doğru incelen bir biçimdedir. Buluntunun restorasyonu yapılamamıştır.
Benzer Örnekler: Dusenbery, s. 1039, RDS13-2; Robinson, Metal, s. 323, Pl. XCV, No. 1486

Katalog No: 55
Buluntu No: B-25
Adı: Obje (Boncuk)
Kazı Env. No: B-132
Buluntu Yeri: M-30 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Cam
Seviye: 39.30 m
Uzunluk: 1.2 cm
Genişlik: 0.7 cm
Delik Çapı: 0.2 cm
Tanım: İki ucu açık, primidal formlu boncuk. Mavi renklidir. Restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: -

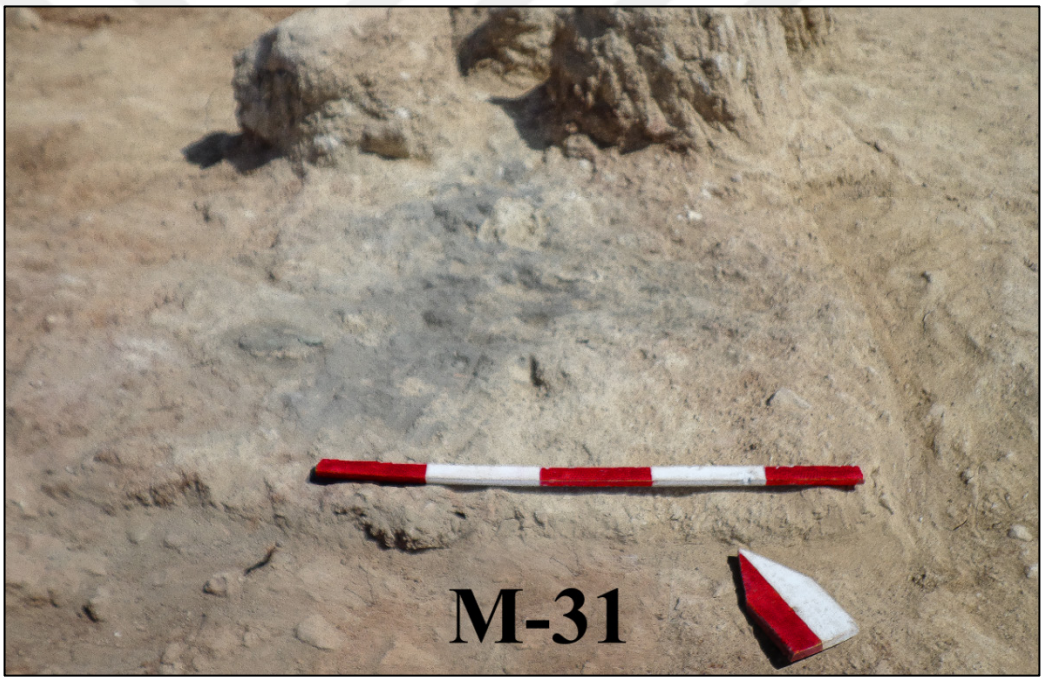
Katalog No: 56
Buluntu No: B-26
Adı: Obje (Düğme)
Kazı Env. No: B-133
Buluntu Yeri: M-30 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Kemik
Seviye: 39.30 m
Çap: 1.3 cm
Delik Çapı: 0.2 cm
Kalınlık: 0.3 cm
Tanım: Daire formludur, ortası delik, kenarlarından yivlidir.
Benzer Örnek: -

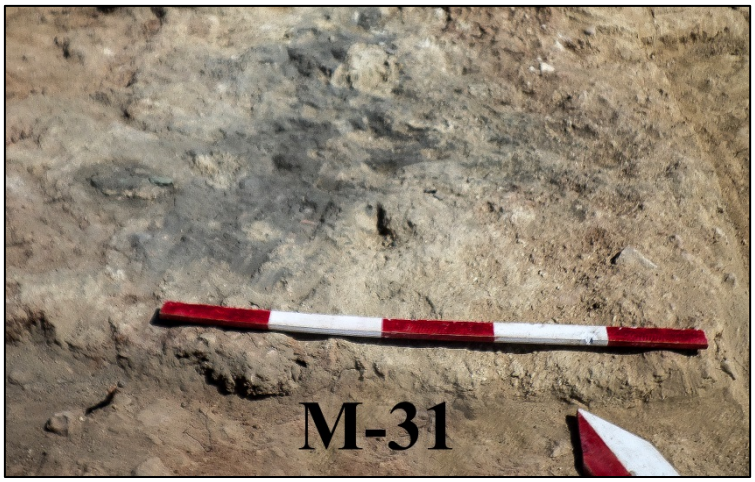

0
5cm

0
3cm

0
5cm

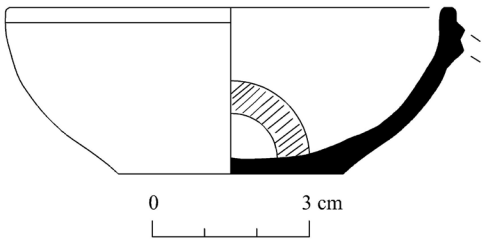
Katalog No: 57
Mezar No: M-31
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 39.25 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 144 cm x 133 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakasının tespiti ile birlikte yakma işlemi gerçekleştirildiği yanmış odun parçalarının olduğu alan ortaya çıkarılmıştır. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka saptanmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-31.1 pişmiş toprak tek kulplu kase (B-27)

Katalog No: 58
Buluntu No: B-27
Adı: Tek kulplu kase
Kazı Env. No: B-172
Buluntu Yeri: M-31 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.19 m
Yükseklik: 3.2 cm
Ağız Çapı: 8.6 cm
Kaide Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/3 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: Tondo kısmı bant: 10 R 3/1 (Dark Reddish Gray)
Ağız kısmı bant: 10 R 5/6 (Red)
Tanım: Düz ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekinhus gövdeli, düz yuvarlak kaidelidir. Ağız altından bağlanan tek sepet kulpludur ancak korunamamıştır. Ağız ve gövdenin bazı kısımlarında firnis izleri mevcuttur. Tondonun ortasında içi astar renginde bırakılmış açık kahverenginde, daire şeklinde bir bezeme vardır. Çok parçalı olan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Dusenbery, s. 742, XS-162; Lambrino, s. 180, Fig. 133a, Fig. 134a

Katalog No: 59
Mezar No: M-32
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 40.75 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 115 cm x 90 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, bazı yerlerde kesintiye uğrayan siyah toprak tabakasının tespiti ile birlikte yakma işlemi gerçekleştirildiği dar bir alan ortaya çıkarılmıştır. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka bulunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

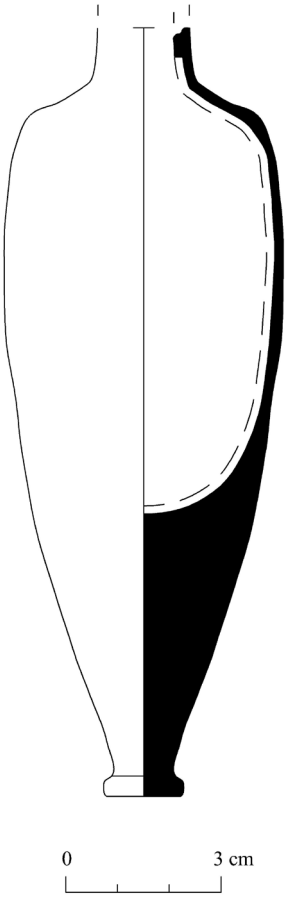
Katalog No: 60
Mezar No: M-33
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 40.76 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 204 cm x 180 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakasının tespiti ile birlikte yakma işleminin gerçekleştirildiği geniş bir alan ortaya çıkarılmıştır. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka bulunmuştur. Siyah tabakanın olduğu alan doğal taşlardan yapılmış çevirmenin içerisinde yer almaktadır.
Mezar Buluntusu:
M-33.1 pişmiş toprak amphoriskos (B-28)

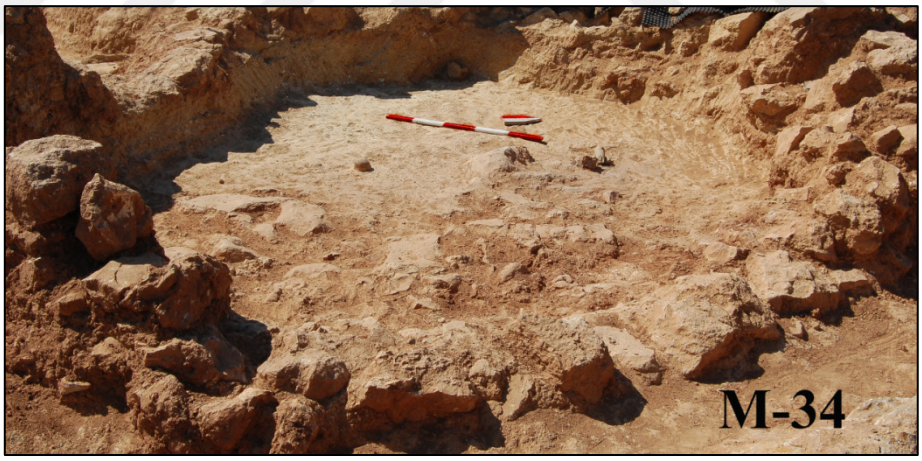

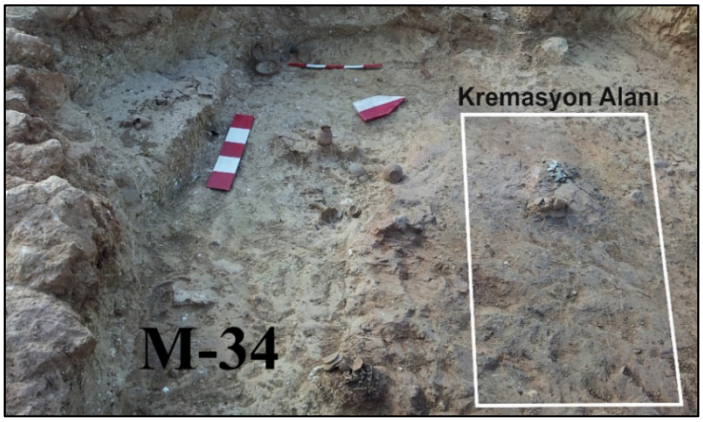
Katalog No: 61
Buuluntu No: B-28
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-225
Buluntu Yeri: M-33 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.67 m
Yükseklik: 15 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 1.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/3 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Ağız ve boyun kısmı korunamamıştır. Kaideye doğru daralan konik gövdeli, küçük, düz ve yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük kısmında dökülmüştür. Gövdenin bazı yerlerinde kremasyon ile ilintili yanık izleri mevcuttur. Üç parça halinde bulunan amphoriskosun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Forbeck, s. 342, Taf. 260.5; Scherrer ve Trinkl, s. 159, Taf. 36, Abb. 166, Kat. No. 266

Katalog No: 62
Mezar No: M-34
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil Kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 40.93 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 170 cm x 140 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakasının tespit edildiği alanda yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka saptanmıştır. Kremasyon alan, düzgün olmayan doğal taşlardan oluşturulmuş tek sıra örülmüş yuvarlak formlu P-4 çevirmesi içerisinde yer almaktadır.
Mezar Buluntuları:
M-34.1 pişmiş toprak lekythos (B-29)
M-34.2 pişmiş toprak oinokhoe (B-30)
M-34.3 pişmiş toprak kap (B-31)
M-34.4 pişmiş toprak kase (B-32)
M-34.5 pişmiş toprak amphoriskos (B-33)
M-34.6 pişmiş toprak kase (B-34)
M-34.7 pişmiş toprak kase (B-35)
M-34.8 kabartmalı seramik parçası (B-36)

Katalog No: 63
Buluntu No: B-29
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-251
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezar çevresinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.75 m
Yükseklik: 18.1 cm
Ağız Çapı: 4.6 cm
Kaide Çapı: 9.3 cm
Karın Genişliği: 11.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Firnis Rengi: 2.5 YR 2.5/1 (Reddish Black)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, silindirik boyunlu, şişkin gövdeli, halka kaidelidir. Şerit kulbu boyundan omuza dikey olarak bağlanmıştır. Lekythos, süsleme ve figürler için dört ana bölüme ayrılmıştır. Boynun üzerinde, gövde ile başlangıç noktasında olan alt kısma doğru genişleyen, iki silme arasında yapılmış dil motifleri ve bu dil motiflerinin hemen altında iki silme kuşağı arasında lotus-palmet motifleri yer almaktadır. Lotus-palmet süslemelerinin arasında hem üstte hem de altta fırça darbeleriyle atılmış birer tane virgül formunda bezeme mevcuttur. Kabın gövde kısmında ana bant olarak beş adet figürin yerleştirildiği sahne kısmı bulunmaktadır. Figürlerin yer aldığın bantın hemen altında, bu figürlerin oluşturduğu sahneyi sınırlandıran yumurta dizisi bezemesi yer almaktadır.
Benzer Örnekler: Burn, Pl. 11

0
5cm

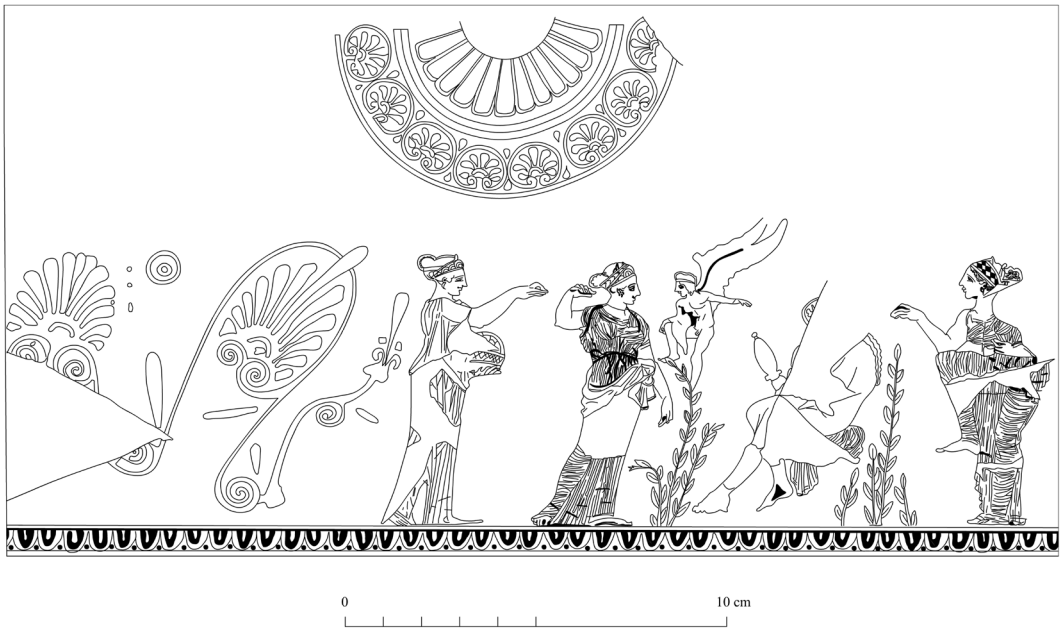

0
5cm

0
5cm

0
5cm

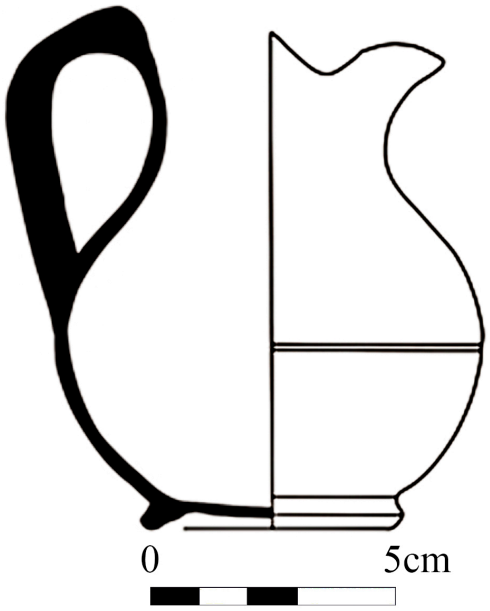

0
5cm

0
5cm

0
10 cm

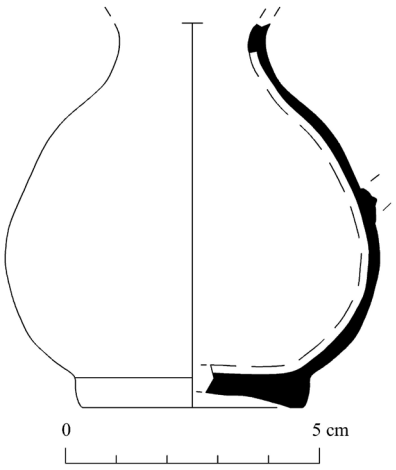
Katalog No: 64
Buluntu No: B-30
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-241
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezar üzerinden, çevirmenin güneybatısından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.82 m
Yükseklik: 10 cm
Genişlik: 8.3 cm
Ağız Çapı: 6.3 cm
Kaide Çapı: 4.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Firnis Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten tek kulplu, kalın boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve alçak halka kaidelidir. Ağız kısmında eksikler mevcuttur. Karın kısmında çepeçevre saran bir yiv mevcuttur. Astar izleri yer yer izlenmektedir. Tek parça halinde bulunan buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 149, Taf. 78.5, No. 277,1; Robinson, Mosaics, s. 221, Pl. 170, No. 794; Robinson, Vases, s. 216, Pl. 152, No. 289; Sparkes ve Talcott, s. 244, Pl. 6, Fig. 2, No. 118

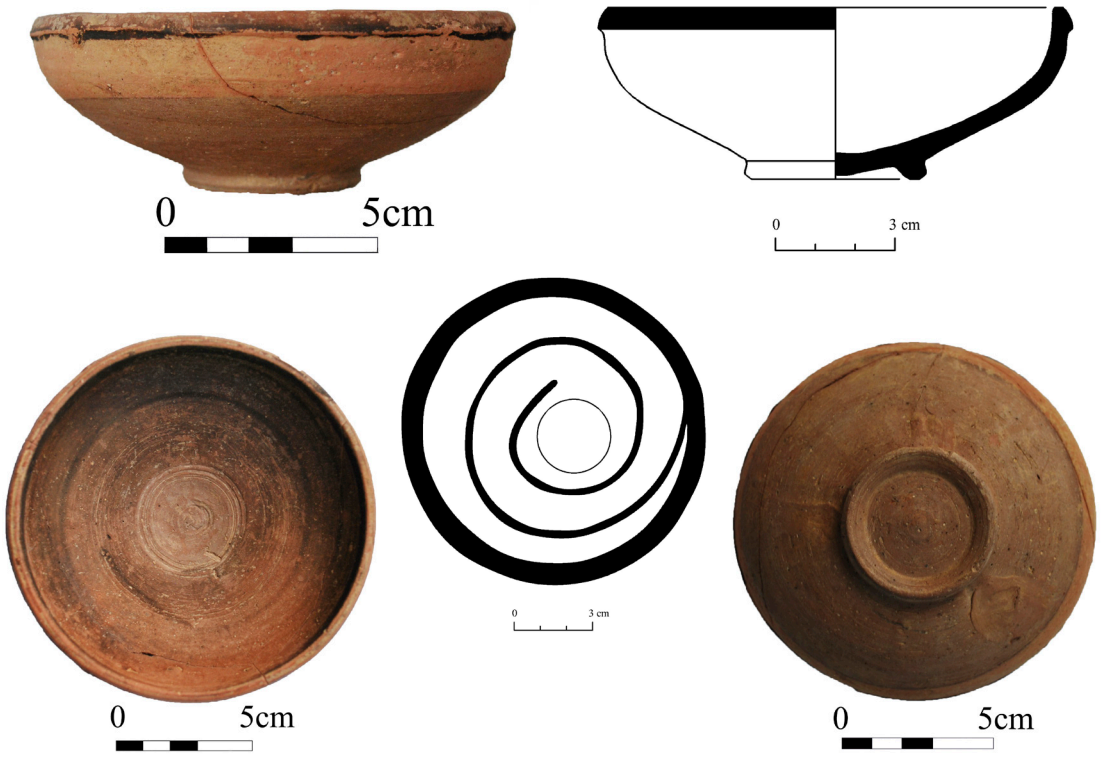

Katalog No: 65
Buluntu No: B-31
Adı: Kap
Kazı Env. No: B-242
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezar üzerinden, çevirmenin güneybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.87 m
Yükseklik: 7.6 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 4.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 2 YR 5/8 (Red)
Tanım: Ağız ve boyun kısmında eksikler vardır. Boyundan kaideye daralan şişkin gövdeli, yüksek halka kaidelidir. Boyundan gövdeye doğru yanık kısımlar mevcuttur. Tek parça halinde bulunan buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnek: Robinson, Mosaics, s. 264, Pl. 196, No. 1127

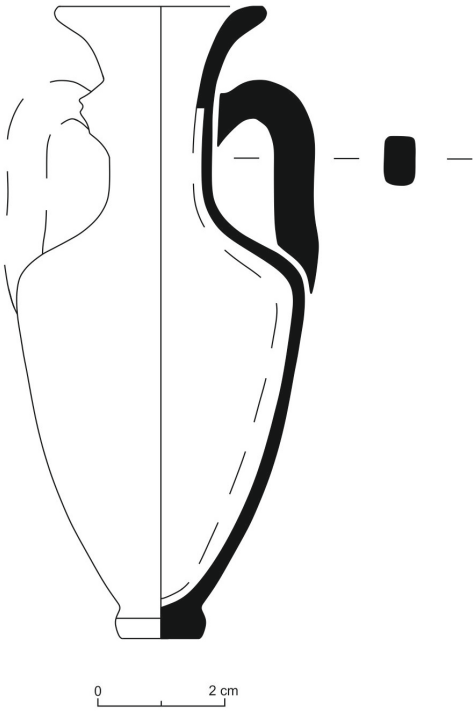

Katalog No: 66
Buluntu No: B-32
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-243
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezar üzerinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.75 m
Yükseklik: 4.3 cm
Ağız Çapı: 11.6 cm
Kaide Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 10 YR 6/6 (Brownish Yellow)
Firnis Rengi: İç kısım bant: 7.5 YR 5.6 (Strong Brown)
Ağız: 5 YR 2.5/2 (Dark Reddish Brown)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak halka kaidelidir. İç kısmında kahverengi, dudak üzerinde ve ağız altında siyah firnis izleri izlenmektedir. Çok parçalı halde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Boardman ve Hayes, Tocra II, s. 95, Fig. 43, No. 2414; Zeren Hasdağlı, Klazomenai, s. 136, Fig. 4, No. 37

Katalog No: 67
Buluntu No: B-33
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-244
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezar üzerinden, çevirmenin güneybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.94 m
Yükseklik: 11 cm
Ağız Çapı: 3.2 cm
Kaide Çapı: 1.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 10 R 5/8 (Red)
Tanım: Dışa dönük yuvarlak ağızlı, silindirik kısa boyunlu, dar omuzlu, kaideye doğru daralan üçgen gövdeli, topuk diplidir. Boyundan çıkan karşılıklı iki kulp, omuza dikey olarak bağlanmıştır, bir kulp sağlam korunmuştur. Ağzı ve gövdenin bazı kısımlarında eksikler mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnek: Blonde, s. 515, Fig. 13, No. 154

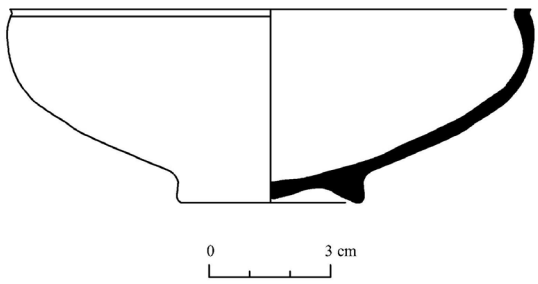

Katalog No: 68
Buluntu No: B-34
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-246
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezar çevresinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.80 m
Yükseklik: 3.2 cm
Ağız Çapı: 7.8 cm
Kaide Çapı: 3.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/6 (Red)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, düz yuvarlak kaidelidir. Ağız ve gövde kısmında eksikler mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Uzun, s. 263, Fig. 194, No. 6; Voigtländer, s. 145, Abb. 39, No. 241; Zeren, Kat. No. 35

Katalog No: 69
Buluntu No: B-35
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-270
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezarın çevresinden, çevirmenin günaybatısından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.70 m
Yükseklik: 4.8 cm
Ağız Çapı: 12.9 cm
Kaide Çapı: 4.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Firnis Rengi: İç kısmı: 2.5 YR 2/3.1 (Reddish Black)
Tanım: İçe dönük düz ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak yuvarlak kaidelidir. Ağız ve gövdenin büyük bir kısmı korunamamıştır. Kaidenin iç kısmı siyah firnis ile kaplanmıştır. Firnis üzerinde yer yer aşınmalar mevcuttur.
Benzer Örnek: Diederichs, s. 27, Pl. 7, No. 72

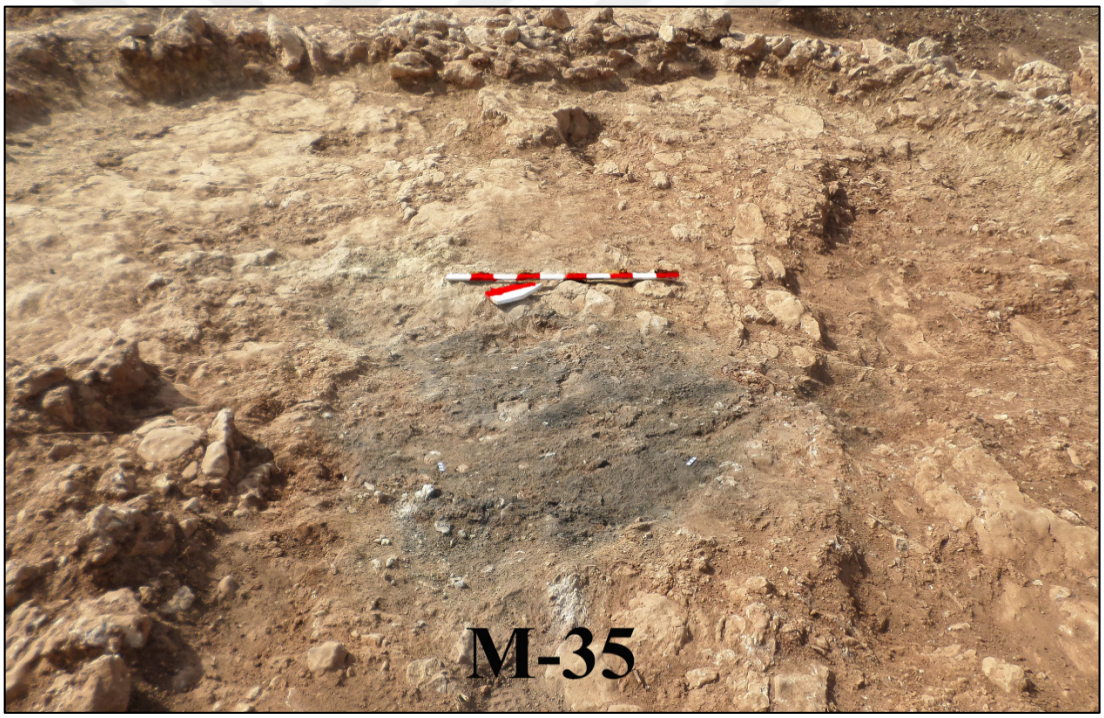

Katalog No: 70
Buluntu No: B-36
Adı: Kabartmalı seramik parçası
Kazı Env. No: B-267
Buluntu Yeri: M-34 numaralı mezar üstünden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.69 m
Yükseklik: 21.8 cm
Genişlik: 11.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Oturur vaziyette bir kadın ve kadına arkasından sarılmış erkek figürü. Erkek figürünün sağ bacağın ve kolları korunmuş geri kalan kısmı kırık ve eksiktir. Erkek figürün elleri kadın figürün göğüslerinin üzerinde yer almaktadır. Kadın figürün başı yukarıda, üzgün ya da acı çeken bir ifadeyle verilmiştir. Elbise detaylarıyla anatomik detaylar çok belirgindir. Eser parçalar halinde bulunmuş bir kısmı restorasyon görmüştür.
Benzer Örnek: Kontekst

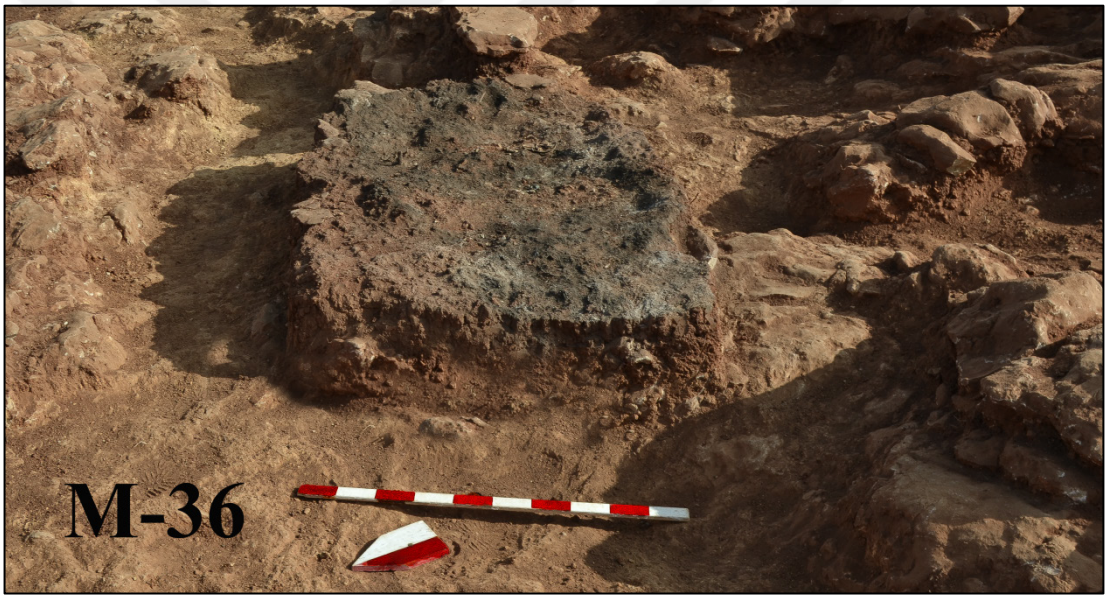

Katalog No: 71
Mezar No: M-35
Buluntu Yeri: J-13 / J-14 / K-13 plankareleri
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil Kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 41.34 m
İskelet Seviyesi: 41.44 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 220 cm x 180 cm
Mezar Tanımı: Doğal taşlardan tek sıra şekilde örülmüş P-2 çevirmesi içerisinde yer almaktadır. Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakası içinde karbonlaşmış odun parçacıklarının tespit edildiği alan içerisinde yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka ortaya çıkarılmıştır. Çok az sayıda kemik parçaları ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 72
Mezar No: M-36
Buluntu Yeri: F-14 plankaresi
Mezar Tipi: Kremasyon
Kremasyon Tipi: Birincil kremasyon
Kremasyon Seviyesi: 41.91 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kremasyon Ölçüleri: 203 cm x 120 cm
Mezar Tanımı: Sert bir zemin üzerinde, siyah toprak tabakası içinde karbonlaşmış odun parçacıklarının tespit edildiği alan içerisinde yakma işlemi gerçekleştirilmiştir. Yanık tabakanın üzerinde söndürme işlemi için kullanılmış taşlı bir tabaka ortaya çıkarılmıştır. Gömü P-1 çevirmesi içerisinde yer almaktadır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 73
Mezar No: M-37
Buluntu Yeri: H-10 / H-11 plankareleri
Mezar Tipi: Pithos mezar
Pithos Seviyesi: 40.91 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kapak Ölçüleri: 134 cm x 126 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Mezarın ait olduğu pithosun, ağız ve üst gövde kısmı toprağın baskısı sonucu çatlamış, kırılmış ve tahrip olmuştur. Pithos mezar, toprağa yatay biçimde yatırılmış olarak bulunmuştur. Gövdenin alt kısmı kısmen korunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 74
Mezar No: M-38
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Pithos mezar
Pithos Seviyesi: 41.36 m
İskelet Seviyesi: 40.40 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Pithos Ölçüleri: 196 cm x 126 cm, AR: 117 cm, AK: 8 cm
Mezar Tanımı: Pithos mezar toprağa yatay olarak yatılmış şekilde bulunmuştur. Pithosun yalnızca gövde kısmında küçük kırıklar ve tamamında çatlaklar mevcuttur. Ağız kısmı bir kapak ile kapatılmıştır ancak kapak kısmı kırık halde tespit edilmiştir. Ölen birey sırt üstü uzanır şekilde pithosun içerisine bırakılmıştır. İskelete ait kafatası, gövde ve kol kemikleri kısmen korunurken, bacak kemikleri sağlam ele geçmiştir. El ve ayak kemikleri dağılmış halde bulunmuştur.
Mezar Buluntusu:
M-38.1 alabaster alabastron (B-37)

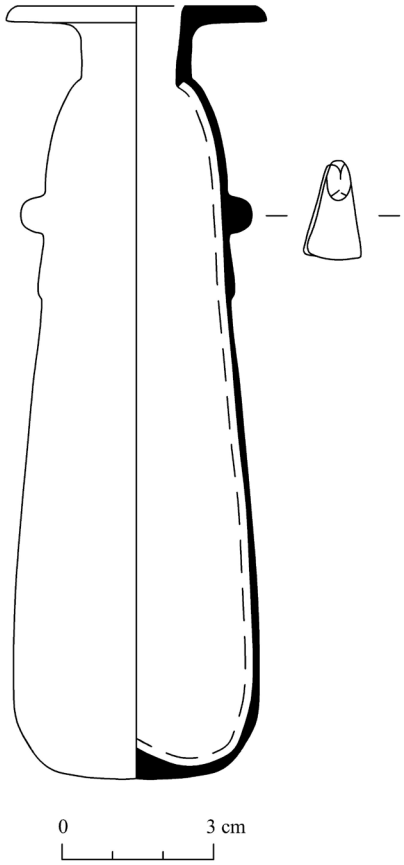

Katalog No: 75
Buluntu No: B-37
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-231
Buluntu Yeri: M-38 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 40.48 m
Yükseklik: 15.3 cm
Ağız Çapı: 5.3 cm
Yüzey Rengi: 7.5 YR -/1 (White)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, ince ve geniş çaplı ağız diskli, kısa silindirik boyunlu, hafif profillendirilmiş omuzlu, gövdede dikdörtgen çıkıntılı karşılıklı kulp tutamaklı, dibe doğru genişleyen gövdeli, yuvarlatılmış diplidir. Gövde üzerinde yatay yivler izlenmektedir. Tek parça halinde ele geçen buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Jacopi, Cameresi, s. 112, Fig. 101, s. 118, Fig. 108, s. 135, Fig. 128, s. 249, Fig. 269; Sevinç ve diğerleri, s. 491, Fig. 3, No. 3

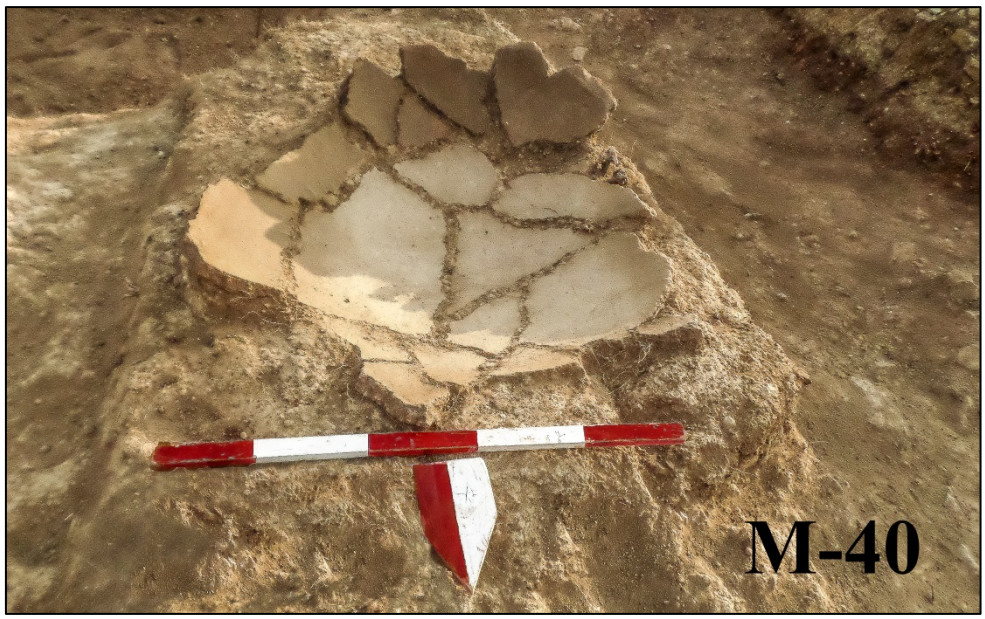
Katalog No: 76
Mezar No: M-39
Buluntu Yeri: H-14 / J-14 plankareleri
Mezar Tipi: Pithos mezar
Pithos Seviyesi: 42.67 m
İskelet Seviyesi: 42.31 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Pithos Ölçüleri: 230 cm x 210 cm
Mezar Tanımı: Pithos mezar toprağa yatay biçimde yatırılmış şekilde bulunmuştur. Mezarın ait olduğu pithosun, ağız ile üst gövde kısmı toprağın baskısı sonucu çatlamış ve kırılmış olarak tespit edilmiştir. Gövdenin toprak altında kalan kısmı çatlayıp kırılmasına rağmen korunmuştur. Gömüsü yapılan bireyin kafatası ezilmiş olarak bulunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 77
Mezar No: M-40
Buluntu Yeri: H-9 plankaresi
Mezar Tipi: Pithos mezar
Pithos Seviyesi: 41.86 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Pithos Ölçüleri: 120 cm x 120 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Pithos mezar, toprağa yatay yatırılmış şekilde bulunmuştur. Mezarın yalnızca toprağa yatırılmış olan gövde kısmı tespit edilmiştir. Bu kısım kırılmış ve çatlamıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 78
Mezar No: M-41
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Pithos mezar
Pithos Seviyesi: 42.47 m
İskelet Seviyesi: 41.57 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Pithos Ölçüleri: 165 cm x 145 cm
Mezar Tanımı: Pithos mezar toprağa yatay biçimde yatırılmış şekilde bulunmuştur. Pithos büyük oranda korunmuştur. Ağız kısmı kayrak taşından yapılmış düzleştirilmiş bir taş ile kapatılmıştır. Kapak kısmında kırıklar vardır. Ölen birey sırt üstü uzanır şekilde pithosun içerisine bırakılmıştır. İskelet genel olarak sağlam korunmuş olup, bireye ait kafatası ve göğüs kafesi kemiklerinin dağınık durumda izlendiği belirlenmiştir. İskeletin el ve ayak kemikleri korunamamıştır.
Mezar Buluntuları:
M-41.1 alabaster alabastron (B-38)
M-41.2 alabaster alabastron (B-39)

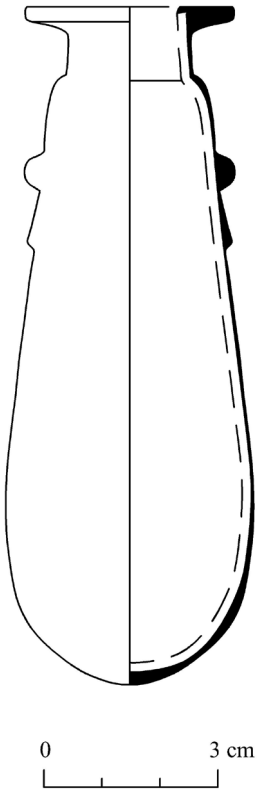

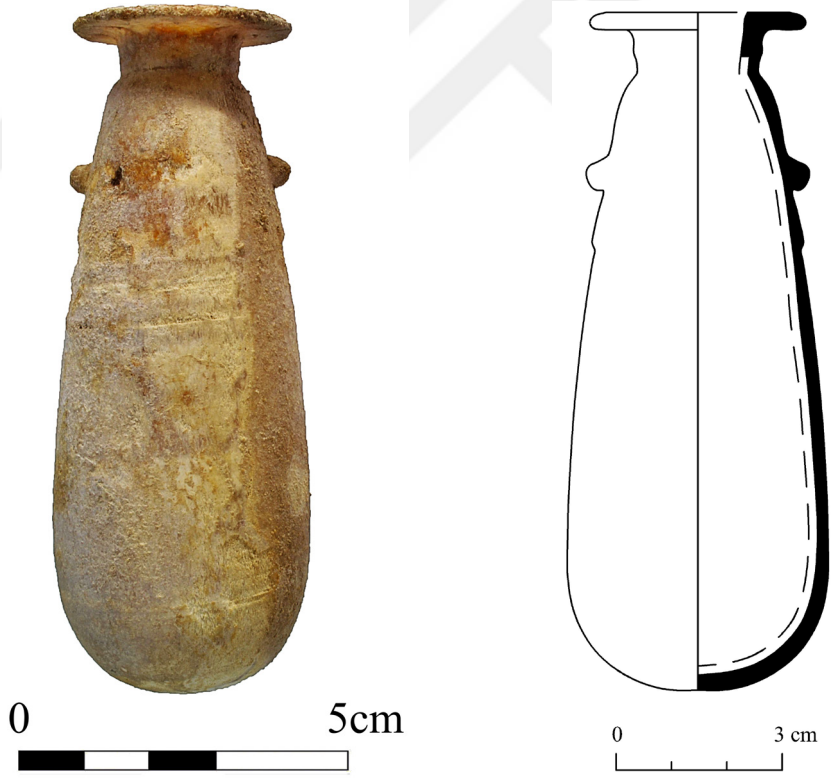

Katalog No: 79
Buluntu No: B-38
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-262
Buluntu Yeri: M-41 numaralı mezar içerisinden, pelvisin solundan.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 41.47 m
Yükseklik: 11.7 cm
Ağız Çapı: 3.6 cm
Yüzey Rengi: 7.5 YR -/1 (White)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa, kalın ve silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Gövde ile boyun arasında eksikler mevcuttur. Çok parçalı bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Jacopi, Camiresi, s. 108, Fig. 96, No. 12880; Löwe, ss. 31, 32, Grab 12.1; Roosevelt, Alabastra, s. 287, Fig. 18.2

Katalog No: 80
Buluntu No: B-39
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-263
Buluntu Yeri: M-41 numaralı mezar içerisinden, sağ omuz yanından.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 41.47 m
Yükseklik: 12.3 cm
Ağız Çapı: 4.1 cm
Yüzey Rengi: 10 YR 8/2 (White)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik şişkin gövdeli, gövdenin üst kısmında yarım yuvarlak şeklinde yapılmış karşılıklı iki kulakçıklı, yuvarlak diplidir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Konak, Klazomenai, s. 315, Fig. 4, Cat. No. 5; Roosevelt, Alabastra, s. 287, Fig. 18.2; Scherrer ve Trinkl, s. 161, Taf. 36, Abb. 169, Kat. No. 69

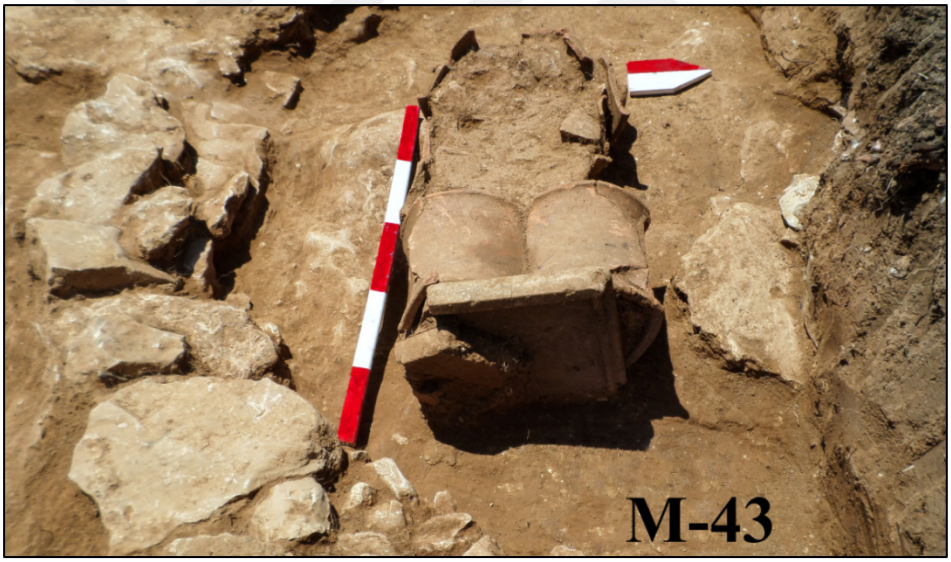

Katalog No: 81
Mezar No: M-42
Buluntu Yeri: D-5 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 37.95 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 70 cm x 45 cm
Mezar Tanımı: P-9 çevirmesi içerisinde yer alan çömlek tipindeki mezar, arı kovanı biçiminde yapılmıştır. Toprağa yatay yerleştirilen situla formunda ki çömlek mezarın güneydoğu ağız kısmı bir adet çatı kiremidi ile kapatılırken arkadan küçük moloz taşlarla desteklenmiştir. Kuzeybatı yönü ise üç adet moloz taşla kapatılmıştır. Mezarın üst kısmı tamamen tahrip olmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 82
Mezar No: M-43
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 38.35 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Cinsiyet: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 100 cm x 52 cm
Mezar Tanımı: Mezar, toprak içerisine yerleştirilmiş üç adet büyük boyutlu kabın iç içe geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Çömlek mezarın doğu kısmı bir adet pişmiş toprak çatı kiremidi ile kapatılmıştır. Mezarın batıda kalan kısmı oldukça tahrip olmuş, çok parçalı kırık bir durumda tespit edilmiştir.
Mezar Buluntuları:
M-43.1 pişmiş toprak lekythos (B-40)
M-43.2 pişmiş toprak figürin (B-41)
M-43.3 pişmiş toprak figürine ait ayak parçası (B-42)
M-43.4 pişmiş toprak kase (B-43)
M-43.5 pişmiş toprak kase (B-44)

Katalog No: 83
Buluntu No: B-40
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-12
Buluntu Yeri: M-43 numaralı mezarın içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 37.92 m
Yükseklik: 7.9 cm
Ağız Çapı: 2.9 cm
Kaide Çapı: 2.8 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)
Firnis Rengi: Palmet bezeme: 10 YR 3/1 (Very Dark Gray)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, silindirik boyunlu, kaidede de daralan şişkin gövdeli, halka kaidelidir. Boyundan omuza doğru bağlanan tek şerit kulpludur. Gövdeden kaideye kadar uzanan kısımda palmet süslemesi yer almaktadır. Kabın ağız kenarından başlayıp kaide kısmına kadar firnis izleri mevcuttur. Ancak bu firnis izleri yer yer korunmuştur. Tek parça halinde bulunan eserin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Jacopi, Jalisso, s. 157, Fig. 150, No. 6713; Robinson, Vases, s. 155, Pl. 106, No. 125; Özkan, Tenedos, s. 374, Pl. 90, No. 113

Katalog No: 84
Buluntu No: B-41
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-11
Buluntu Yeri: M-43 numaralı mezarın çevirmesinin güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.00 m
Yükseklik: 6.1 cm
Genişlik: 2.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Yüksek kaide üzerinde yükselen aktör figürini. Baş kısmı eksik olan figürinin izlenebilir ölçüde göbek kısmında ki anormal çıkıntı görülmektedir. Yüzeydeki aşınmalar nedeniyle ayrıntılar izlenememektedir.
Benzer Örnek: Kontekst

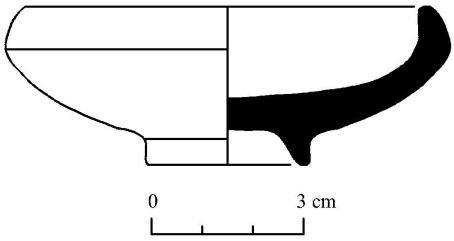

Katalog No: 85
Buluntu No: B-42
Adı: Figürine ait ayak parçası
Kazı Env. No: B-13
Buluntu Yeri: M-43 numaralı mezarın doğusu.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.06 m
Yükseklik: 3.7 cm
Genişlik: 1.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Dizden ayağa kadar korunmuş figürine ait ayak parçası.
Benzer Örnek: Kontekst

Katalog No: 86
Buluntu No: B-43
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-14
Buluntu Yeri: M-43 numaralı mezarın doğusu.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.20 m
Yükseklik: 3.1 cm
Ağız Çapı: 8.2 cm
Kaide Çapı: 3.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, az mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak yuvarlak kaidelidir. Ağız kısmında yer yer kırıkları olan ve çok parçalı halde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Anderson-Stojanovic, Isthmia, s. 287, Fig. 13, No. 66; Edwards, s. 35, Pl. 3, 44, No. 95

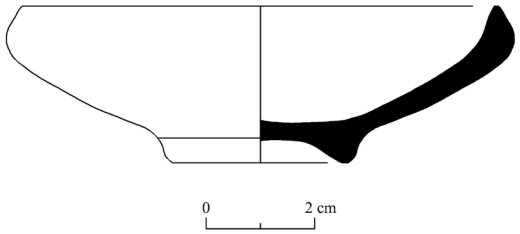

Katalog No: 87
Buluntu No: B-44
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-15
Buluntu Yeri: M-43 numaralı mezarın kuzeybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.20 m
Yükseklik: 2.9 cm
Ağız Çapı: 8.8 cm
Kaide Çapı: 3.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/4 (Reddish Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/3 (Reddish Yellow)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak yuvarlak kaidelidir. Tek parça halinde bulunan buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Edwards, s. 35, Pl. 3, 44, No. 95; Metzger, s. 193, Abb. 239, No. 330; J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C14

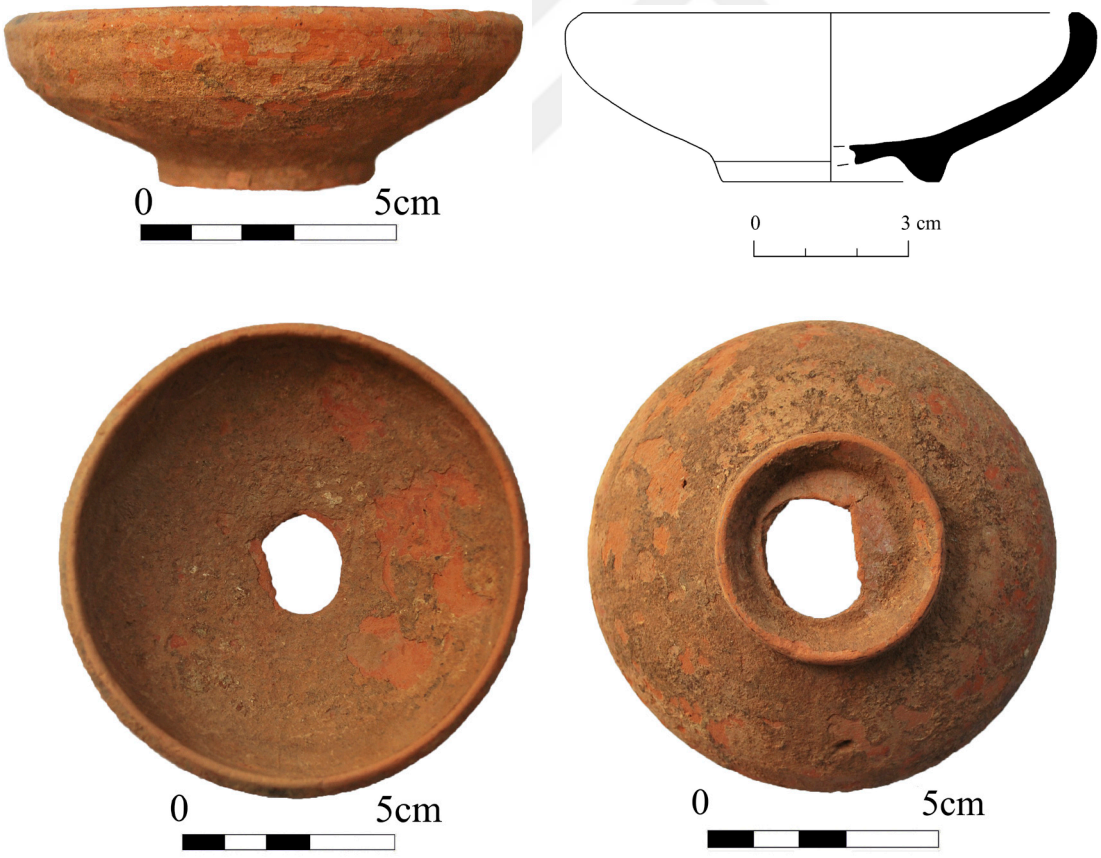

Katalog No: 88
Mezar No: M-44
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 38.39 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 90 cm x 40 cm
Mezar Tanımı: Mezar, toprak içerisine yerleştirilmiş iki adet büyük boyutlu silindirik (situla) formda çömleğin iç içe geçirilmesiyle meydana getirilmiştir. Çömlek mezarın kuzey ve güneyde ki ağız kısımları tutamaklı yuvarlak kapaklar ile kapatılmıştır. Mezar toprağın baskısı nedeniyle çatlamış ve kırılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-44.1 pişmiş toprak kase (B-45)

Katalog No: 89
Buluntu No: B-45
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-27
Buluntu Yeri: M-44 numaralı mezarın kuzeydoğusu.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.30 m
Yükseklik: 3.3 cm
Ağız Çapı: 9.5 cm
Kaide Çapı: 4.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: İçe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak yuvarlak kaidelidir. Tek parça halinde bulunan buluntunun restorasyonu yapılmıştır. Kaide ortası kırıktır.
Benzer Örnekler: J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C15; Sparkes ve Talcott, s. 295, Fig. 8, No. 829; Vessberg ve Westholm, ss. 57, 58, Fig. 21, No. 4

Katalog No: 90
Mezar No: M-45
Buluntu Yeri: G-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 39.37 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Bebek
Mezar Ölçüleri: 35 cm x 27 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezarın üst kısmı ele geçmiştir. Yalnızca dik olarak bırakıldığı bölüm olan olan gövde kısmı korunmuştur. Form belirsizdir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 91
Mezar No: M-46
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 39.36 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 62 cm x 52 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar için silindir biçime sahip situla formunda kap kullanılmıştır. Toprağa yatay yerleştirilen çömlek mezarın kuzeybatı yönündeki geniş ağız kısmı bir çatı kiremidi ile kapatılırken, arka kısmı küçük moloz taşlar ile desteklenmiştir. Mezarın üst kısmı toprağın baskısına bağlı olarak çatlamış ve kırılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 92
Mezar No: M-47
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 38.74 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Cinsiyet: Belirlenememiştir.
Mezar Ölçüleri: 29 cm x 27 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar açıkağızlı bir kap kullanılarak yapılmıştır. Açık ağızı toprakta olacak şekilde tespit edilen mezar çatlamış ve kırılmıştır. Formu belirsiz mezarın kabı tahrip olmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 93
Mezar No: M-48
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar grubu
Çömlek Seviyesi: 39.38 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 110 cm x 90 cm
Mezar Tanımı: Birden fazla farklı formlara sahip çömlek tipinde yapılmış mezar grubudur. Hem yatay hem de dik şekilde bırakılmış olarak bulunmuştur. Dağılmış ve parçalanmış olarak ortaya çıkarılmışlardır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 94
Mezar No: M-49
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 38.62 m
İskelet Seviyesi: 38.50 m
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 100 cm x 40 cm
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar için silindirik biçimli situla form kullanılmıştır. Toprağa yatay olarak yerleştirilen iki çömlekten oluşan mezar, çatlamış ve kırılmıştır. Üst kısmı toprağın baskısı nedeniyle kısmen tahrip olmuştur. Az miktarda kemik parçaları çömlek içerisinden ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 95
Mezar No: M-50
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 41.19 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 115 cm x 41 cm
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar, kırık ve çok parçalı olarak ele geçmiştir. Formu belirlenemeyen kap, yatay olarak bırakılmış şekilde tespit edilmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

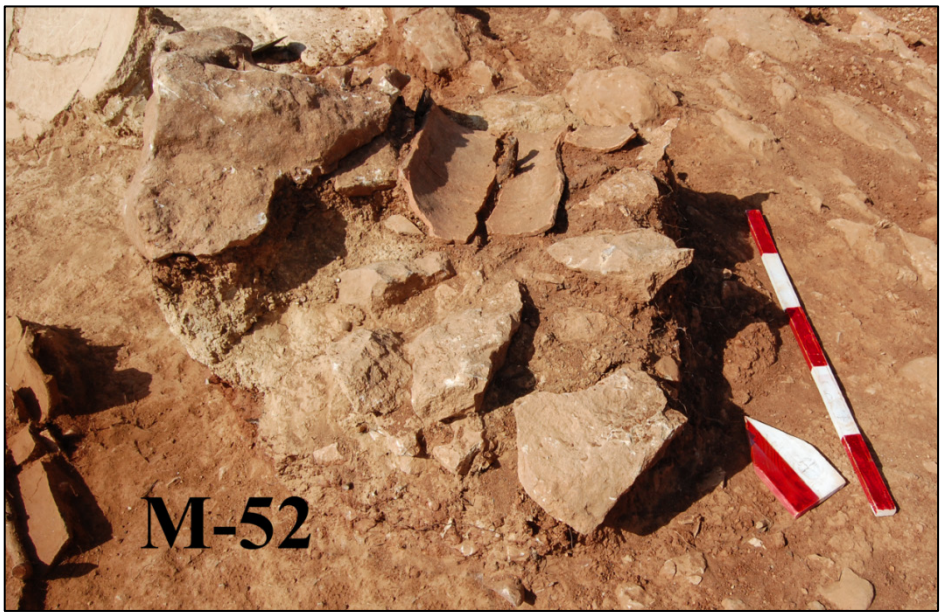
Katalog No: 96
Mezar No: M-51
Buluntu Yeri: H-8 / H-9 plankareleri
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 39.71 m
İskelet Seviyesi: 39.56 m
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Çocuk/bebek
Mezar Ölçüleri: 107 cm x 45 cm
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar için silindirik biçimli situla form kullanılmıştır. Toprağa yatay yerleştirilen iç içe geçmiş iki situlanın birleştirilmesiyle oluşan mezar, çatlamış ve kırılmıştır. Üst kısmı toprağın baskısı nedeniyle kısmen tahrip olmuştur. Mezarın üstü bir pithosa ait parçalar ile kapatılmıştır. Az miktarda kötü korunmuş kemik parçaları dağınık olarak çömlek içerisinden ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 97
Mezar No: M-52
Buluntu Yeri: H-8 / H-9 plankareleri
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 40.33 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Çocuk/bebek
Mezar Ölçüleri: 128 cm x 52 cm
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar için silindirik biçimli situla form kullanılmıştır. Toprağa yatay yerleştirilen, üst kısmı tamamen tahrip olmuş olan mezarın, güney ile batı kısımları farklı boy ve ebatlarda taşlarla desteklenerek sabitlenmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 98
Mezar No: M-53
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 41.03 m
İskelet Seviyesi: 40.88 m
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 80 cm x 55 cm
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar için amphora formunda bir kap kullanılmıştır. Yatay şekilde bulunan amphoranın içerisine ölen bireyin gömüsü yapılmıştır. Kap içerisinden az sayıda kemik parçaları tespit edilmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 99
Mezar No: M-54
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 41.15 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 60 cm x 40 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezarın formu belirlenememiştir. Toprağa yatay yerleştirilen, parçalı ve kırık halde olan kabın içerisine ölen bireyin gömüsü yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-54.1 pişmiş toprak oinokhoe (B-46)

Katalog No: 100
Buluntu No: B-46
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-224
Buluntu Yeri: M-54 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.90 m
Yükseklik: 15.5 cm
Ağız Çapı: 7.1 cm (En geniş), 3.6 cm (En dar)
Kaide Çapı: 5.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa dönük dudaklı, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten dikey, tek, yüksek kulplu, geniş kalın boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve yüksek halka kaidelidir. Gövde üzerinde yatay atılmış kazıma çizgiler mevcuttur. Buluntunun bazı kısımlarında astar izleri izlenmektedir. Tek parça halinde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Hermary ve diğerleri, s. 229, Planche 104, CC 1 a

Katalog No: 101
Mezar No: M-55
Buluntu Yeri: H-13 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 41.74 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 41 cm x 35 cm
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar için amphora formlu kap kullanılarak yapılmıştır. Mezarın kulp ve gövde parçaları dağılmış halde ele geçmiştir. Mezarın üstü pişmiş toprak çatı kiremitleri kapatılmıştır. Gömüsü yapılan bireye ait herhangi bir kemik parçası ele geçmemiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

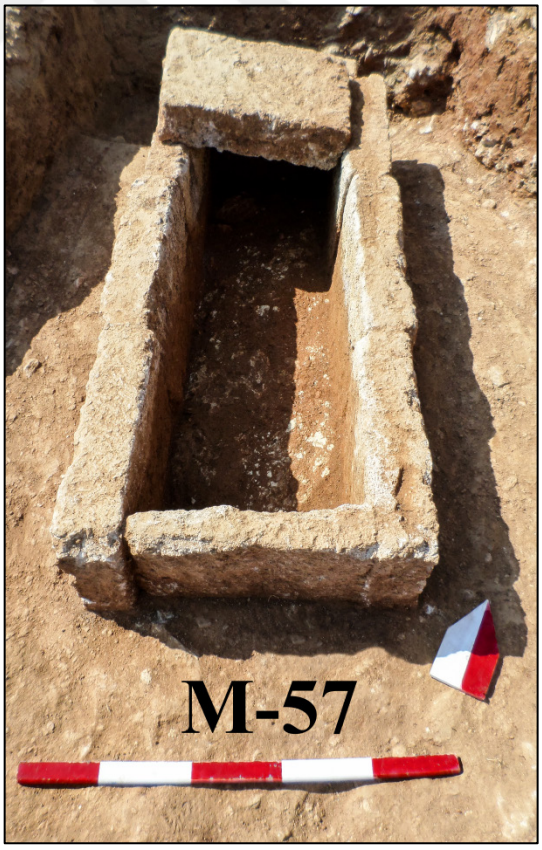
Katalog No: 102
Mezar No: M-56
Buluntu Yeri: G-13 plankaresi
Mezar Tipi: Çömlek mezar
Çömlek Seviyesi: 41.18 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Mezar Ölçüleri: 53 cm x 40 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çömlek tipindeki mezar için amphora kap kullanılmıştır. Mezarın kulp, gövde ve kaide parçaları dağılmış halde ele geçmiştir. Gömüsü yapılan bireye ait herhangi bir kemik parçası ele geçmemiştir. Mezar doğal taşlardan oluşturulmuş tek sıra taş dizisine dayandırılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 103
Mezar No: M-57
Buluntu Yeri: G-6 plankaresi
Mezar Tipi: Sanduka mezar
Kapak Seviyesi: 38.37 m
Sanduka Seviyesi: 38.22 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 204 cm x 63 cm
Sanduka Ölçüleri: 176 cm x 56 cm
Mezar Tanımı: Kuzeydoğu ve güneybatıda ki uzun kenarlarında üçer adet, kuzeybatı ve güneydoğu kısmında ki kısa kenarında ise birer adet olmak üzere dikdörtgen şekli verilmiş, birbirine yakın boyutlarda işlenmiş düz kireçtaşı bloklardan mezarın sanduka (tekne) kısmı oluşturulmuştur. Mezarın üzeri aynı biçime sahip dört adet kireçtaşı düz blok ile kapatılmıştır. Mezarın kapakları toprağın baskısı nedeniyle teknenin içine doğru çökmüştür. Gömüsü yapılan bireyin mezar içine bırakıldığı zemin sert sıkıştırılmış topraktır. İskelete ait herhangi bir veri tespit edilememiştir.
Mezar Buluntusu:
M-57.1 bronz sikke (B-47)

Katalog No: 104
Buluntu No: B-47
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-76
Buluntu Yeri: M-57 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 37.81 m
Çap: 1.2 cm
Ön Yüz: Tanımlanamamıştır.
Arka Yüz: Tanımlanamamıştır.
Benzer Örnek: -

Katalog No: 105
Mezar No: M-58
Buluntu Yeri: G-6 plankaresi
Mezar Tipi: Sanduka mezar
Kapak Seviyesi: 38.86 m
Sanduka Seviyesi: 38.70 m
İskelet Seviyesi: 38.37 m
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 210 cm x 50 cm
Sanduka Ölçüleri: 180 cm x 53 cm
Mezar Tanımı: Kuzey ve güneyde yer alan uzun kenarlarında üçer adet, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarında ise birer adet olmak üzere, dikdörtgen biçimli, birbirine yakın boyutlarda kireçtaşı düz bloklardan, mezarın sanduka (tekne) kısmı oluşturulmuştur. Mezarın üzeri aynı özelliklerde ki dört adet kireçtaşı blok ile kapatılmıştır. Gömüsü yapılan bireyin mezar içine bırakıldığı zemin sert sıkıştırılmış topraktır. Ölen bireye ait kafatasının çok az kısmı korunurken, yalnızca sağ ve sol bacağa ait diz kapağı ile ayak kemikleri arasında kalan kısmı korunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 106
Mezar No: M-59
Buluntu Yeri: G-6 plankaresi
Mezar Tipi: Sanduka mezar
Kapak Seviyesi: 39.22 m
Sanduka Seviyesi: 39.02 m
İskelet Seviyesi: 38.67 m
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kapak Ölçüleri: 210 cm x 50 cm
Sanduka Ölçüleri: 175 cm x 52 cm
Mezar Tanımı: Kuzeydoğu ve güneybatıda yer alan uzun kenarlarında üçer adet, kuzeybatı ve güneybatı kısmındaki kısa kenarında ise birer adet olmak üzere, birbirine yakın boyutlarda taş bloklardan dikdörtgen şekilde, mezarın sanduka (tekne) kısmı oluşturulmuştur. Mezarın üzeri aynı biçimde dört adet kireçtaşı taş bloklar ile kapatılmıştır. Ortada yer alan iki kapak toprağın baskısı nedeniyle mezarın içine doğru çökmüştür. Gömüsü yapılan bireyin mezar içine bırakıldığı zemin sert sıkıştırılmış topraktır. Ölen bireye ait mezarın kafatasının çok az kısmı parçalı ve kırık olarak bulunurken, sağ ve sol kemikleri korunmuş olarak tespit edilmiştir.
Mezar Buluntuları:
M-59.1 bronz ayna (B-48)
M-59.2 demir spatula (B-49)
M-59.3 pişmiş toprak kase (B-50)
M-59.4 pişmiş toprak oinokhoe (B-51)
M-59.5 pişmiş toprak guttus (B-52)
M-59.6 pişmiş toprak figürin (B-53)
M-59.7 pişmiş toprak figürin (B-54)
M-59.8 pişmiş toprak figürin (B-55)

Katalog No: 107
Buluntu No: B-48
Form: Ayna
Kazı Env. No: B-62
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 38.70 m
Çap: 8.5 cm
Kalınlık: 0.1 cm
Tanım: Disk formlu, kenarları sivrileştirilmiş düz ayna. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmamıştır.
Benzer Örnekler: Baykan, s. 46, Fig. 3, M. 09-139; Bischop, s. 150, Taf. 24.1, Abb. 1; Foça, s. 58, Lev. 15a; Robinson, Metal, s. 171, Pl. XXXI, No. 515

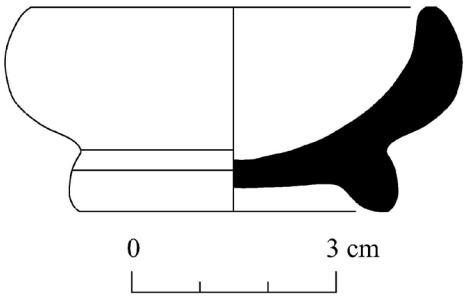

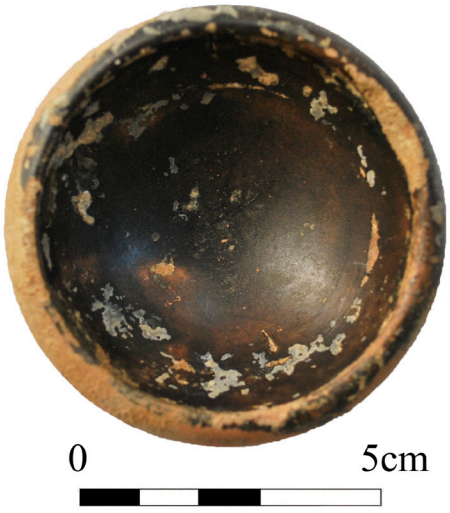
Katalog No: 108
Buluntu No: B-49
Form: Spatula
Kazı Env. No: B-63
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Demir
Seviye: 38.71 m
Uzunluk: 10.7 cm
Genişlik: 2.3 cm
Tanım: İki parça halindedir. Uç kısmı korunmamıştır. Uzun ince bir formdadır. Sap kısmı belirgindir ancak kırılmıştır. Buluntunun restorasyonu yapılmamıştır.
Benzer Örnek: -

Katalog No: 109
Buluntu No: B-50
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-50
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.00 m
Yükseklik: 3 cm
Ağız Çapı: 6 cm
Kaide Çapı: 4.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 7.5 YR 2.5/1 (Black)
Tanım: İçe dönük ağız kenarlı olan kase, kaideye doğru daralan ekhinus gövdelidir. Alçak halka kaideli buluntu, tek parça halinde bulunup restorasyonu yapılmıştır. Siyah firnisi büyük ölçüde korunurken, yer yer dökülmeler izlenmektedir. Tek parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Hellström, s. 58, Pl. 5-33, No. 42; Jehasse, s. 43, Fig. 28, No. 160; Robinson, Mosaics, s. 232, Pl. 175, No. 876; Rotroff ve Oliver Jr., s. 33, Pl. 15, No. 75; Sparkes ve Talcott, s. 302, Fig. 9, No. 946

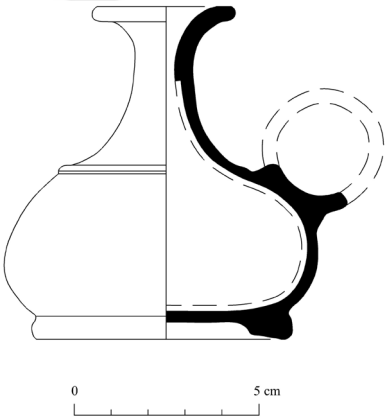
Katalog No: 110
Buluntu No: B-51
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-52
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.90 m
Yükseklik: 11 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 4.1 cm
Hamur Rengi: 10 YR 8/4 (Very Pale Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 10 YR 6/6 (Brownish Yellow)
Tanım: Ağız ve boyun kısmı kırılmış, boynun altından itibaren olan kısmı korunmuştur. Ağızdan başlayıp gövdede biten dikey tek kulplu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve alçak halka kaidelidir. Buluntunun büyük kısmında astar izleri izlenmektedir. Tek parça halinde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Robinson, Mosaics, s. 220, Pl. 170, No. 789

,

Katalog No: 111
Buluntu No: B-52
Adı: Guttus
Kazı Env. No: B-53
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.01 m
Yükseklik: 9 cm
Ağız Çapı: 3.9 cm
Kaide Çapı: 6.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum
Firnis Rengi: 5 YR 2.5/1 (Black)
Tanım: Dışa dönük, yuvarlak ağız kenarlı, kısa ve gövdeye doğru genişleyen boyunlu, kaideye doğru daralan ovoid gövdeli, geniş halka kaidelidir. Gövdeden ağıza bağlanan yuvarlak tek kulpludur ancak kırıktır. Buluntunun üzerindeki siyah firnis büyük oranda korunmuştur, bazı kısımlarında dökülmeler mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan guttusun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Anderson ve diğerleri, s. 180, Fig. 17, No. 118; Pemberton, Pottery, s. 99, Fig. 18, Pl. 16, No. 135; Robinson, Vases, s. 247, Pl. 168, No. 414; Salles, s. 47, Fig. 17-18, No. 127; Stewart, s. 263, Fig. 206, No. 150

Katalog No: 112
Buluntu No: B-53
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-49
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.00 m
Yükseklik: 10.3 cm
Genişlik: 3.4 cm
Kalınlık: 3.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, az mika
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Ayakta aktör figürini. Baş ve omuzun alt kısmı eksiktir. Kare kaide üzerinde hareket halinde olan figür, yuvarlak göbekli, sırtı kambur biçimindedir. Sağ el boyunda (kulakta ?), sol kol belinde gösterilmiştir. Detaylar yüzeyde ki aşınma nedeniyle net izlenememektedir.
Benzer Örnek: Winter, s. 422, No. 11

Katalog No: 113
Buluntu No: B-54
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-54
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın üstü.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.90 m
Yükseklik: 6.6 cm
Genişlik: 2.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Tanım: Ayakta kadın figürini. Başı ve kolları kırıktır. Sol ayak önde sağ ayak hareket halinde verilmiştir. Diz üzerinde sonlanan, kıvrımları hareketli verilmiş bir tunik giymiştir. Sağ elinde, omuzu üzerinde bir nesne (?) tutmaktadır.
Benzer Örnek: Kontekst

Katalog No: 114
Buluntu No: B-55
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-72
Buluntu Yeri: M-59 numaralı mezarın kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.85 m
Yükseklik: 13.4 cm
Genişlik: 4.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, az mika
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Ayakta giyimli kadın figürini. Baş kısmı kırık ve eksiktir. Detayları sığ verilmiş khiton, ayaklarını parmak uçlarına kadar kapatan, dizin üzerine kadar sarkan bir khimation giymiştir. Dirsekten kıvrık sağ kol elbise altında göğüs ortasından khitonu tutmaktadır. Sol kol elbise altından bel hizasında khimationu taşımaktadır. Sağ ayak önde, dizden kırık sol ayak geridedir. Figürin arkasında kalıp deliği korunmuştur.
Benzer Örnek: Kontekst

Katalog No: 115
Mezar No: M-60
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Sanduka mezar
Kapak Seviyesi: 39.34 m
Sanduka Seviyesi: 39.25 m
İskelet Seviyesi: 38.76 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin/kadın
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 73 cm
Mezar Tanımı: Sanduka tipindeki mezarın tekne kısmı, kısa ve uzun kenarlarında birer tane olmak üzere dört adet yekpare plakanın birleştirilmesiyle dikdörtgen form verilecek şekilde oluşturulmuştur. Ölen birey mezara bırakıldıktan sonra üzeri semerdam şekli verilmiş üç adet plakadan oluşan kapak ile kapatılmıştır. Kısa kenar blokların altı düz blokların üzerine oturtulmuştur. Tekneyi oluşturan plakaların iç tarafında, hem üst hem de alt kısmında 8-10 cm genişliğinde silmeler uygulanmış, bu silmeler arasında kalan kısımlarda bir panel oluşturulmuştur. Aynı teknik kapağı oluşturan plakaların iç kısımları içinde de uygulanmıştır. Teknenin üst kısmındaki silmeler dekoratif işlem görmüştür. Plakaların birleştiği kısımlar birbirlerinin içine geçmedir. Ölen bireyin bırakıldığı teknenin taban kısmı sıkıştırılmış toprak zemindir. Bireye ait iskelet kısmı sandukanın da yardımıyla genel hatlarıyla korunmuştur. Kafatası, gövde kemikleri, sağ-sol kol ve sağ-sol bacak kemikleri iyi durumda ele geçmiştir. El ve ayak kemikleri mezar içerisinde dağılmış bir biçimde bulunmuştur.
Mezar Buluntuları:
M-60.1 bronz ayna (B-56)
M-60.2 demir çiviler (B-57)
M-60.3 alabaster alabastron (B-58)
M-60.4 alabaster alabastron (B-59)
M-60.5 pişmiş toprak oinokhoe (B-60)

Katalog No: 116
Buluntu No: B-56
Form: Ayna
Kazı Env. No: B-115
Buluntu Yeri: M-60 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 39.36 m
Çap: 16.9 cm
Kalınlık: 0.6 cm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Kenarları kalınlaştırılmıştır. Tutamak olarak kullanılmış, daralarak küçülen sap kısmı aynanın diskine aplike edilmiştir. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Davidson, s. 182, Pl. 181, No. 1307; Jacopi, Camiro, s. 466, Fig. 18

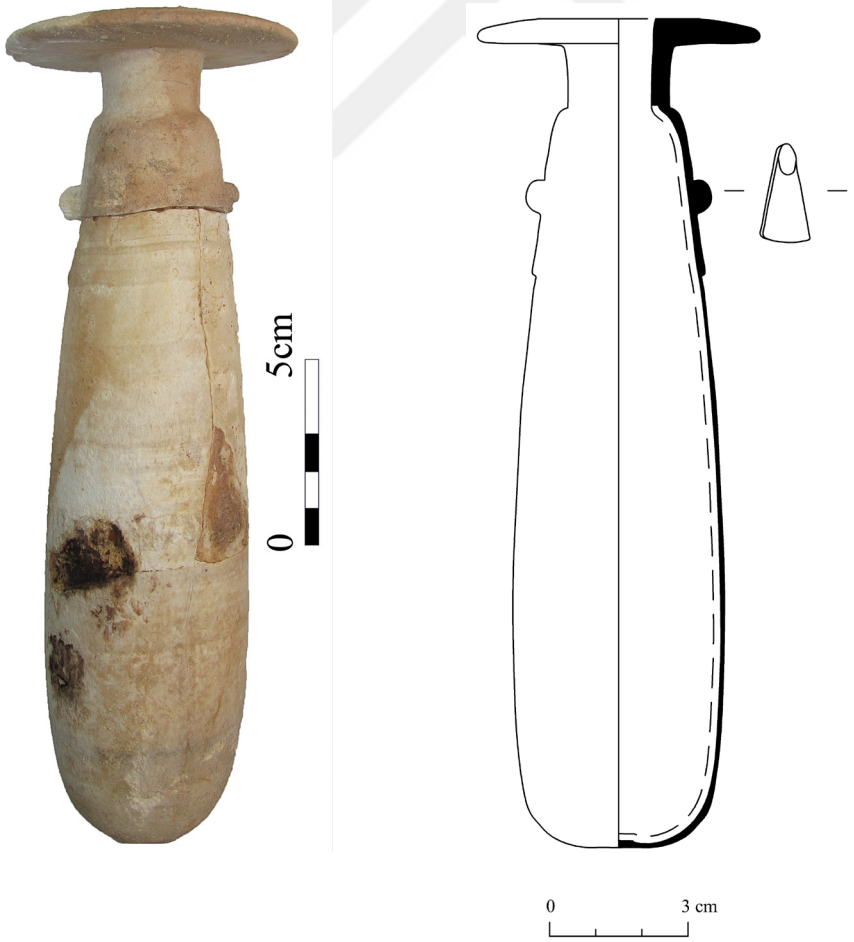
Katalog No: 117
Buluntu No: B-57
Form: Çivi (9 adet)
Kazı Env. No: B-114
Buluntu Yeri: M-60 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Demir
Seviye: 39.34 m
Uzunluk: 3 cm (Ortalama)
Genişlik: 0.4 cm (Ortalama)
Tanım: Geniş başlı, uzun formlu, uçları sivrileştirilmiş dokuz adet çivi. Orta kısmından bükülerek L formu verilmiştir. Yoğun korozyonun görüldüğü çivilerde, restorasyon tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Jantzen ve diğerleri, s. 133, Taf. 25, No. 831; Raubitschek, s. 140, Pl. 78, No. 506

Katalog No: 118
Buluntu No: B-58
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-122
Buluntu Yeri: M-60 numaralı mezar içerisinden, iskeletin sol yanından.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 38.79 m
Yükseklik: 18.5 cm
Ağız Çapı: 6.2 cm
Yüzey Rengi: 10 YR _/2 8/ (Very Pale Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, gövdenin üst kısmında yarım yuvarlak şeklinde yapılmış karşılıklı iki kulakçıklı, yuvarlak diplidir. Dip kısmında eksiği olan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Jacopi, Camiresi, s. 118, Fig. 108, No. 13067, s. 329, Fig. 365; Jacopi, Jalisso, s. 250, Fig. 247, No. 12002, s. 155, Fig. 148, No. 6648; Roosevelt, Lale Tepe, ss. 17, 18, Fig. 16, No. 78; Schlörb-Vierneisel, s. 39, Beilage 30.4, No. 3

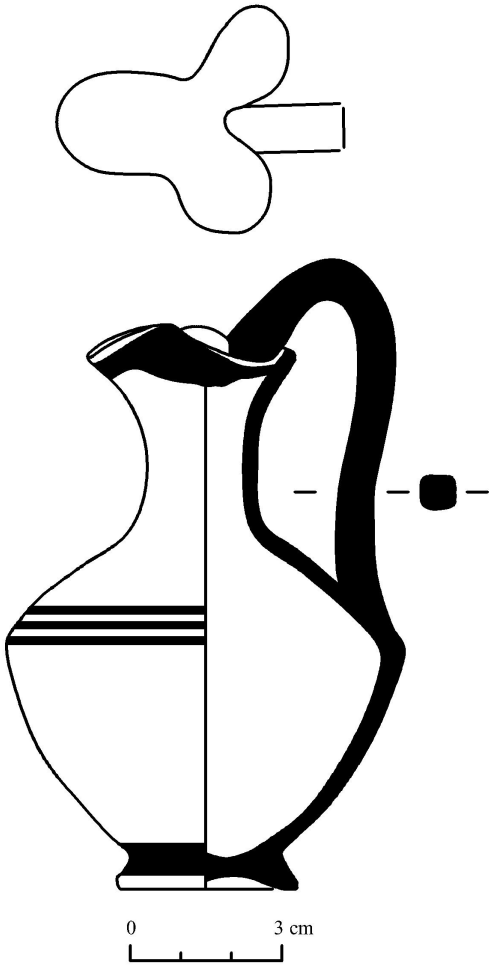

Katalog No: 119
Buluntu No: B-59
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-123
Buluntu Yeri: M-60 numaralı mezar içerisinden, iskeletin sağ yanından.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 38.77 m
Yükseklik: 18 cm
Ağız Çapı: 6.2 cm
Yüzey Rengi: 10 YR _/2 8/ (Very Pale Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, gövdenin üst kısmında yarım yuvarlak şeklinde yapılmış karşılıklı iki kulakçıklı, yuvarlak diplidir. Çok parçalı halde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Jacopi, Camiresi, s. 118, Fig. 108, No. 13067, s. 329, Fig. 365; Jacopi, Jalisso, s. 250, Fig. 247, No. 12002, s. 155, Fig. 148, No. 6648; Roosevelt, Lale Tepe, ss. 17, 18, Fig. 16, No. 78; Schlörb-Vierneisel, s. 39, Beilage 30.4, No. 3

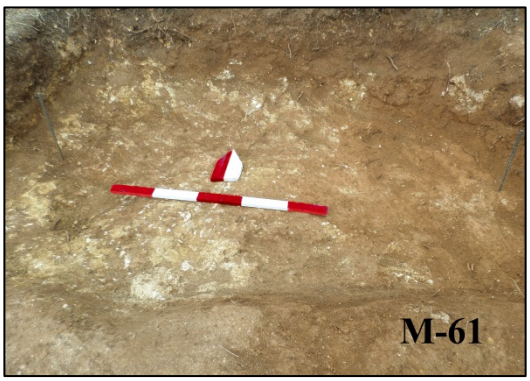
Katalog No: 120
Buluntu No: B-60
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-119
Buluntu Yeri: M-60 numaralı mezarın üstünden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.30 m
Yükseklik: 12.4 cm
Ağız Çapı: 4.1 cm
Kaide Çapı: 3.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Firnis Rengi: Ağız, kulp, gövde bandı, kaide: 2.5 YR 2.5/4 (Dark Reddish Brown)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdenin ortasında biten tek yüksek kulplu, uzun boyunlu, kaideye doğru daralan keskin gövdeli ve düz halka kaidelidir. Buluntunun ağız ve kulp kısmında firnis belirgindir. Gövdenin ve kaidenin ortasında çepeçevre saran iki bant mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Kontekst

Katalog No: 121
Mezar No: M-61
Buluntu Yeri: B-4 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 37.29 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 195 cm x 63 cm
Mezar Tanımı: Genel olarak toprağın baskısı nedeniyle kısmen zarar görmüştür. Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey ve güney kısmında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarda oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Mezarın güney kısmındaki üç adet çatı kiremidi, kuzey kısmındaki üç kiremidin üzerine düşmesiyle çatlamış ve kırılmıştır. Doğu kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremidi dağılıp parçalanırken, batıdaki kısmen korunmuştur. Batıda ki kısa kenar çatı kiremidinin hemen üzerinde silindirik formda bir kaba ait parçalar ele geçmiştir. Ölen bireyin gömüsü anakayaya yakın kırmızımsı, beyaz sert bir kayaç içerisine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 122
Mezar No: M-62
Buluntu Yeri: B-4 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi
Kapak Seviyesi: 37.75 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 186 cm x 62 cm
Mezar Tanımı: Mezar genel hatlarıyla korunmuş durumda bulunmuştur. Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey ve güney yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Mezarın güney kısmındaki üç adet çatı kiremidi, kuzey kısmındaki üç çatı kiremidinin üzerine düşmesiyle çatlamış ve kırılmıştır. Doğu ve batı kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremitlerin üst kısımları dağılırken, alt kısımları çatlamış olarak ele geçmiştir. Ölen bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 123
Mezar No: M-63
Buluntu Yeri: C-4 / C-5 plankareleri
Mezar Tipi: Çatı kiremidi
Kapak Seviyesi: 37.88 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 142 cm x 59 cm
Mezar Tanımı: Mezar dağılmış bir şekilde ele geçmiştir. Çatı kiremidi tipindeki mezar, doğu ve batı yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzey ve güney kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidinin dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Mezarın doğu ve batı kısmındaki uzun kenar çatı kiremitlerinin büyük kısmı tahrip olurken, kuzey ve güneyde yer alan kısa kenar kiremitlerin yalnızca kuzey kısmı kısmen korunmuş, güneyde yer alan ise dağılarak yok olmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert bir kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

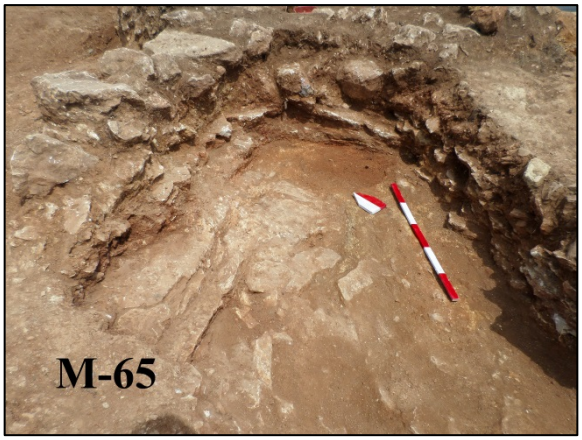
Katalog No: 124
Mezar No: M-64
Buluntu Yeri: D-5 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi
Kapak Seviyesi: 37.75 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 191 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Mezarda kırık ve çatlak olmasına rağmen iyi derecede korunmuştur. Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Kuzeyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri güneydeki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Doğu ve batı kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremitleri ise sağlam bir şekilde tespit edilmiştir. Ölen bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır. Mezarın güney yönünde doğal taşlardan tek sıra taş dizisi olarak yapılmış P-9 çevirme duvarına dayandırılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 125
Mezar No: M-65
Buluntu Yeri: C-5 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 37.94 m
İskelet Seviyesi: 37.26 m
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar genel hatlarıyla iyi korunmuştur. Uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidinin dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Kuzeydoğu kısmındaki uzun kenar kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle güneybatı kısmındaki kiremitlerin üzerine çökmüştür. Kısa kenarda yer alan kiremitlerin üst kısımları dağılmıştır. Ölen bireye ait iskelet kemiklerinin çok az bir kısmı dağılmış halde bulunmuştur. Bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

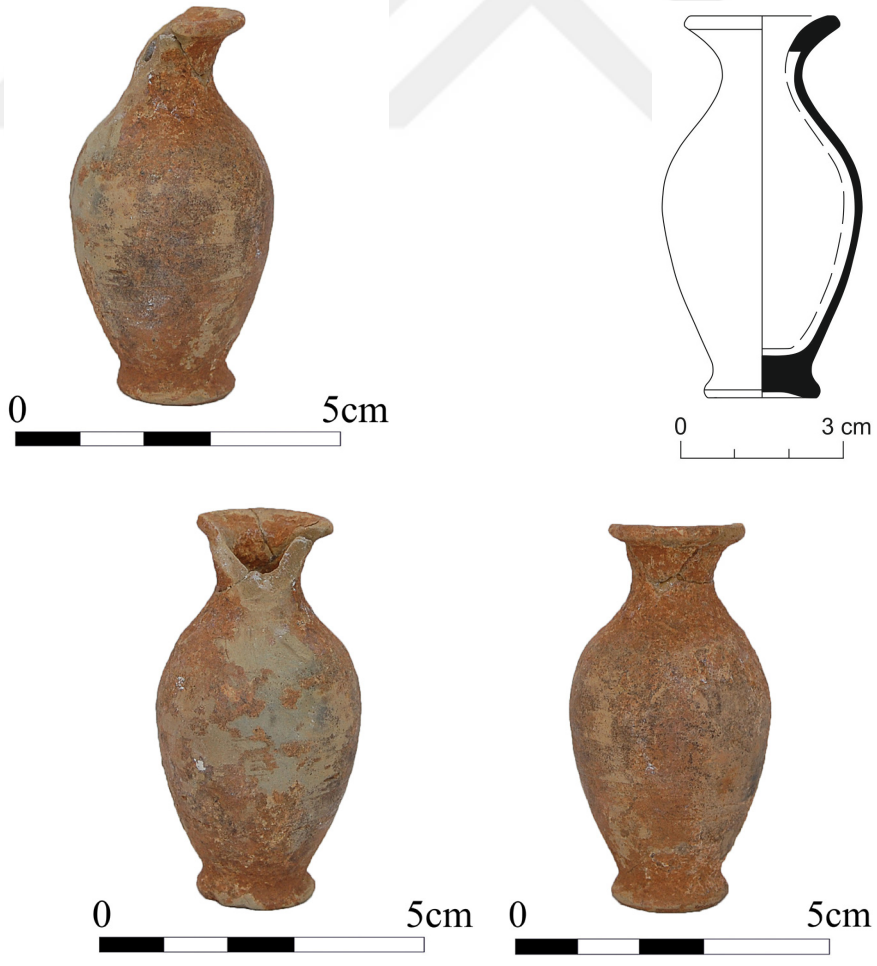

Katalog No: 126
Mezar No: M-66
Buluntu Yeri: D-5 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.12 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 205 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, toprağın baskısı nedeniyle kiremitleri kırılmasına rağmen iyi korunmuştur. Uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Mevcut kiremitler kırılarak birbirlerinin üstüne binmişlerdir. Ölen bireyin gömüsü sert bir kayaç üzerine yapılırken, iskelete dair bir veri ele geçmemiştir. Mezar P-9 çevirmesinin içinde yer almaktadır.
Mezar Buluntusu:
M-66.1 pişmiş toprak unguentarium (B-61)

Katalog No: 127
Buluntu No: B-61
Adı: Olpe
Kazı Env. No: B-2
Buluntu Yeri: M-66 numaralı mezarın dışından, P-9 çevirmesi içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 37.86 m
Yükseklik: 7 cm
Ağız Çapı: 2.6 cm
Kaide Çapı: 2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 10 YR 5/6 (Yellowish Brown)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, dışa çekik düz kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar bazı kısımlarda dökülmüştür. Ağızın yarısı kırıktır. Çok parçalı olan olpenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Coldstream, s. 33, Pl. 15, No. 24-26; Robinson, Vases, s. 235, Pl. 166, No. 371

Katalog No: 128
Mezar No: M-67
Buluntu Yeri: D-5 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.18 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 170 cm x 58 cm
Mezar Tanımı: Düzensiz taşlardan oluşturulmuş tek sıra taşlardan meydana getirilmiş P-9 çevirmesinin içerisinde yer alan mezar, çatı kiremidi tipindedir. Çok parçalı ve kırık olmasına rağmen genel hatlarıyla korunmuştur. Uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

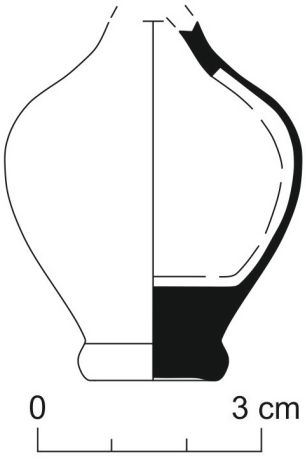
Katalog No: 129
Mezar No: M-68
Buluntu Yeri: D-5 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.26 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 170 cm x 58 cm
Mezar Tanımı: M-67 mezarının hemen yanında, tek taş sırası ile düzensiz taşlardan oluşturulmuş P-9 çevirmesinin içerisinde yer alan mezar, çatı kiremidi tipindedir. Çok parçalı ve kırık olmasına rağmen genel hatlarıyla korunmuştur. Uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Ölen bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-68.1 pişmiş toprak unguentarium (B-62)

Katalog No: 130
Buluntu No: B-62
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-3
Buluntu Yeri: M-68 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 37.97 m
Yükseklik: 4.8 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 1.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 5 YR 6/3 (Light Reddish Brown)
Tanım: Kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, dışa çekik düz kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük kısmında dökülmüştür. Ağız ve boyun kısmı korunamayan, tek parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Blegen ve diğerleri, North, s. 291, Pl. 76, No. 491-11; Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 355-3

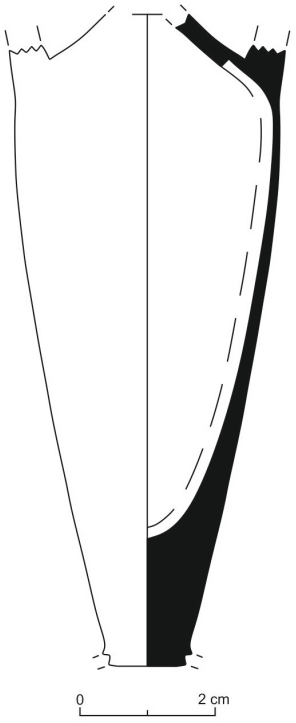
Katalog No: 131
Mezar No: M-69
Buluntu Yeri: E-5 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.38 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 68 cm x 40 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Mezar oldukça tahrip olmuş bir durumda tespit edilmiştir. Çatı kiremidi tipindeki mezarın yalnızca karşılıklı olarak yapılmış birer adet çatı kiremidi bulunmuştur. Diğer materyaller olasılıkla tahribata uğramıştır. Ölen bireyin bırakıldığı tekne kısmı anakaya düzleştirilerek yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-69.1 pişmiş toprak amphoriskos (B-63)

Katalog No: 132
Buluntu No: B-63
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-4
Buluntu Yeri: M-69 numaralı mezarın dışından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.18 m
Yükseklik: 9.7 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 0.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Ağız, boyun ve kulp parçaları eksiktir. Uzun armudi biçimli gövdeye sahip amphoriskosun omuzdan çıkan kulbu korunmuştur.
Benzer Örnek: Evren ve İçten, s. 44, Şekil 4; Hellström, s. 67, Pl. 12, No. 195; Scherrer ve Trinkl, s. 159, Kat. Nr. 264, Taf. 36, Abb. 164

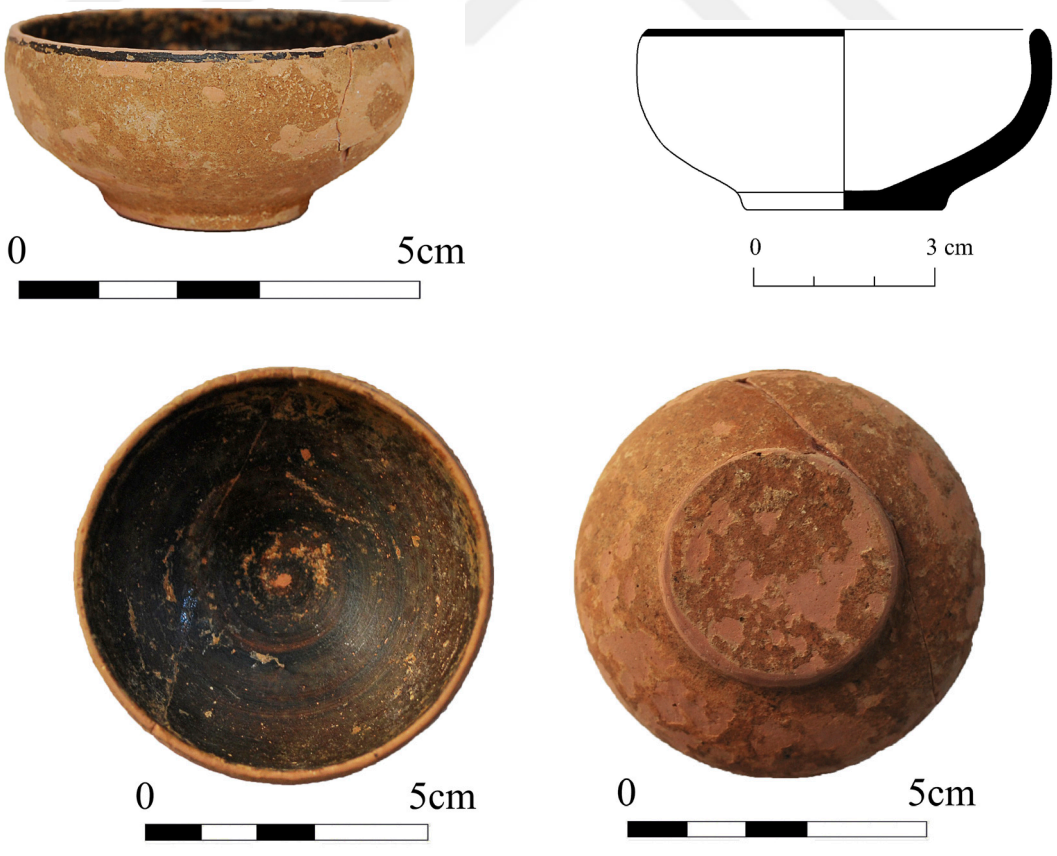

Katalog No: 133
Mezar No: M-70
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.53 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 187 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle zarar görmesine rağmen, genel olarak iyi korunmuştur. Kuzeyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri güneydeki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Doğu ve batı kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremitleri ise üst kısımları tahrip olmasına rağmen iyi korunmuştur. P-7 çevirmesi içerisinde yer almaktadır.
Mezar Buluntuları:
M-70.1 pişmiş toprak kase (B-64)
M-70.2 pişmiş toprak oinokhoe (B-65)
M-70.3 pişmiş toprak oinokhoe (B-66)
M-70.4 pişmiş toprak guttus (B-67)
M-70.5 pişmiş toprak amphora (B-68)
M-70.6 pişmiş toprak alabastron (B-69)
M-70.7 pişmiş toprak alabastron (B-70)

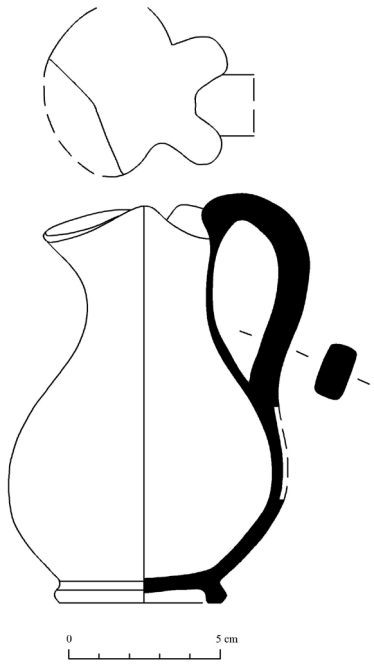

Katalog No: 134
Buluntu No: B-64
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-5
Buluntu Yeri: M-70 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.29 m
Yükseklik: 3 cm
Ağız Çapı: 6.5 cm
Kaide Çapı: 3.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: İç kısım, dudak: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, düz yuvarlak kaidelidir. Buluntunun iç kısmında firnis büyük ölçüde, dudak kısmında ki ise yer yer korunmuştur. Çok parçalı halde bulunan kâsenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Boulter, Agora, s. 86, Pl. 29, No. 75

Katalog No: 135
Buluntu No: B-65
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-6
Buluntu Yeri: M-70 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.20 m
Yükseklik: 13.5 cm
Ağız Çapı: 6.4 cm
Kaide Çapı: 5.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 10 YR 5/6 (Yellowish Brown)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten tek kulplu, kısa kalın boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve dışa çekik yüksek halka kaidelidir. Buluntunun bazı kısımlarında yer yer astar izleri izlenmektedir. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Hermary ve diğerleri, s. 195, Planche 93d, VN5; Robinson, Vases, s. 247, Pl. 159, No. 416a; Sparkes ve Talcott, s. 351, Pl. 74, Fig. 14, No. 1626; Thompson, s. 324, Fig. 8, No. A 49

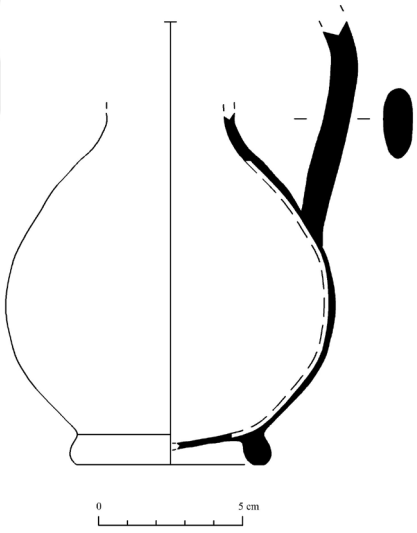

Katalog No: 136
Buluntu No: B-66
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-9
Buluntu Yeri: M-70 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.10 m
Yükseklik: 13.4 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 6.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 10 YR 6/4 (Light Yellowish Brown)
Tanım: Ağız, boyun ve kulbun üst kısmı korunmamıştır. Boyundan kaideye daralan geniş gövdeli, düz halka kaideli, ağızdan (?) gövdeye uzanan tek kulpludur. Çok parçalı halde ele geçen, gövde kısmında eksikler bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Robinson, Mosaics, s. 212, Pl. 166, No. 729

Katalog No: 137
Buluntu No: B-67
Adı: Guttus
Kazı Env. No: B-8
Buluntu Yeri: M-70 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.03 m
Yükseklik: 8.7 cm
Ağız Çapı: 4.2 cm
Kaide Çapı: 5.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 4/4 (Reddish Brown)
Tanım: Dışa dönük, yuvarlak ağız kenarlı, kısa dar boyunlu, kaideye doğru daralan hafif köşeli gövdeli, alçak halka kaidelidir. Gövdeden yuvarlak dikey tek kulpludur. Buluntunun üzerindeki astar yer yer korunmuştur. Çok parçalı halde bulunan guttusun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Anderson ve diğerleri, s. 152, Fig. 17, No. 211; Sparkes ve Talcott, s. 319, Pl. 39, No. 1195

Katalog No: 138
Buluntu No: B-68
Adı: Amphora
Kazı Env. No: B-10
Buluntu Yeri: M-70 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.03 m
Yükseklik: 23 cm
Ağız Çapı: 10.5 cm
Kaide Çapı: 9.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa dönük ağızlı, kısa kalın boyunlu, boyundan gövdenin başlangıcına uzanan karşılıklı çift kulplu, kaideye doğru uzanan şişkin gövdeli, alçak halka kaidelidir. Gövdenin bir yüzünde bazı kısımlarda eksik olan ve çok parçalı halde bulunan amphoranın restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Işın, Acropolis at Patara, s. 97, Fig. 5

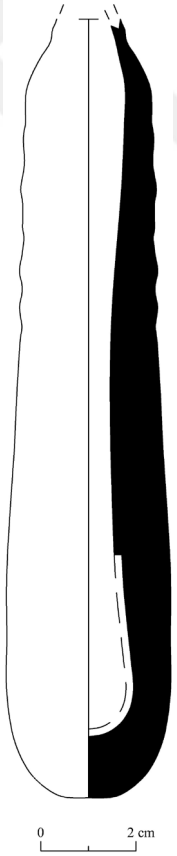

Katalog No: 139
Buluntu No: B-69
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-16
Buluntu Yeri: M-70 numaralı mezarın üstü, kuzeybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.45 m
Yükseklik: 18.1 cm
Ağız Çapı: 3.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu ve gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki firnis izleri yer yer korunmuştur. Çok parçalı halde ele geçen, gövdenin altında eksik parçası bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 135, No. 82.4; Forbeck, s. 364, Taf. 314.1; Kızıl, s. 456, Resim 156

Katalog No: 140
Buluntu No: B-70
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-17
Buluntu Yeri: M-70 numaralı mezarın üstü, kuzeybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.45 m
Yükseklik: 16.5 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Tanım: Ağız kısmı korunmamıştır. Silindirik boyunlu ve gövdeli, yuvarlak diplidir. Çok parçalı halde ele geçen, gövdenin altında eksik parçası bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 440, Fig. 2, No. 1.3; Forbeck, s. 372, Taf. 333.1; Kızıl, s. 456, Resim 156

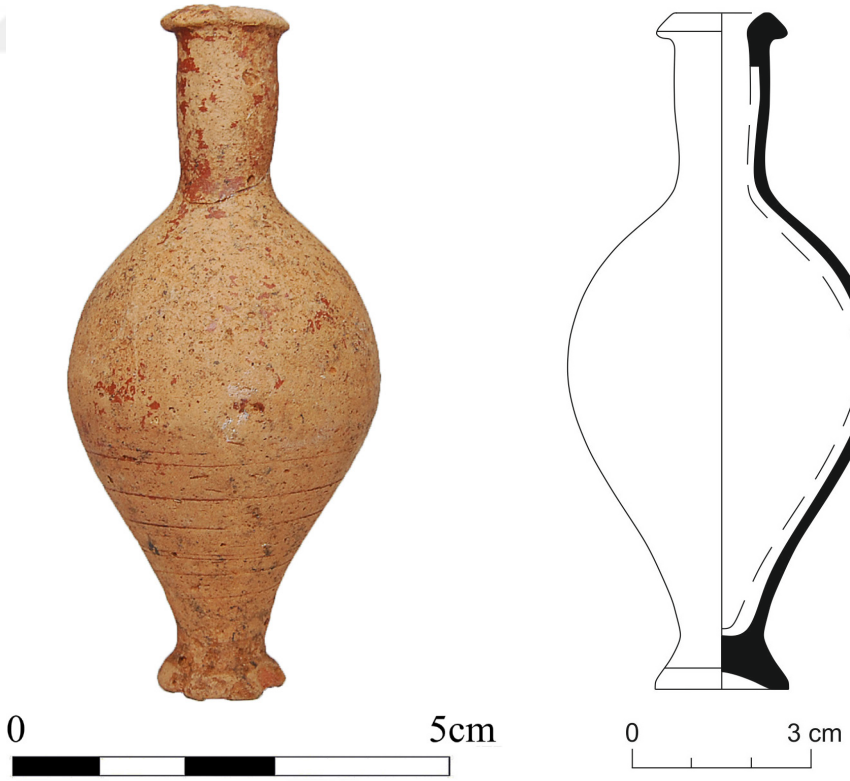

Katalog No: 141
Mezar No: M-71
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.19 m
İskelet Seviyesi: 37.59 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Cinsiyet: Yetişkin/erkek
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey ve güney yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Kuzeyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri güneydeki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Doğu ve batı kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremitleri ise üst kısımları tahrip olmasına rağmen iyi korunmuştur. Ölen bireye ait iskeletin kemikleri, pelvisten ayak kısmına kadar korunmuştur. Yalnızca bacak kısımları iyi durumda olan iskeletin pelvis kısmı ise dağılmıştır. İskeletin hemen altında siyah yanık tabakası görülmüştür. Mezar orta büyüklükte ki doğal taşlardan yapılmış yarım ay şeklinde ki P-7 çevirmesi içerisinde yer almaktadır. Bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-71.1 pişmiş toprak unguentarium (B-71)

Katalog No: 142
Buluntu No: B-71
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-20
Buluntu Yeri: M-71 numaralı mezarın kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 37.99 m
Yükseklik: 11.3 cm
Ağız Çapı: 1.6 cm
Kaide Çapı: 2.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 10 R 4/6 (Red)
Tanım: Dışa çekik ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik düz halka kaidelidir. Gövde altında ve ayak kısmında çark izleri görülmektedir. Buluntu üzerinde dökülmüş olan astar, gövde üzerinde ve boyun kısmında yer yer belirgindir. İki parça halinde bulunan unguentarium restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 186, Taf. 96.5, E 92.1; Pfrommer, s. 76, Abb. 52, No. 52; Rotroff ve Oliver Jr., s. 67, Pl. 44, No. 255; Rotroff, Plain Wares, s. 290, Fig. 62, No. 416

Katalog No: 143
Mezar No: M-72
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.06 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Belgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 70 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Kuzeyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri güneydeki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Doğu kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremidi sağlam korunurken, batı kısmında yer alan ise üst kısmı kırık olmasına rağmen sağlam korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-72.1 pişmiş toprak amphora (B-72)

Katalog No: 144
Buluntu No: B-72
Adı: Amphora
Kazı Env. No: B-74
Buluntu Yeri: M-72 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.62 m
Yükseklik: 16.6 cm
Ağız Çapı: 7.8 cm
Kaide Çapı: 6.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/4 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 5/4 (Brown)
Tanım: Dışa dönük ağızlı, kalın boyunlu, boyundan gövdenin başlangıcına uzanan karşılıklı çift kulplu, kaideye doğru uzanan ovoid gövdeli, dışa çekik yüksek halka kaidelidir. Buluntunun büyük kısmında astar izleri korunmuştur. İki parça halinde bulunan amphoranın restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnek: Dusenbery, ss. 139, 140, S. 78-1

Katalog No: 145
Mezar No: M-73
Buluntu Yeri: D-6 / E-6 plankareleri
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.04 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünde yer alan uzun kenarları üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Kuzeyde ve güneyde yer alan çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle çatlayıp iç içe geçmiştir. Doğu ve batı kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremitleri sağlam korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-73.1 bronz sikke (B-73)

Katalog No: 146
Buluntu No: B-73
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-23
Buluntu Yeri: M-73 numaralı mezarın güneydoğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 38.91 m
Çap: 1.3 cm
Ön Yüz: Üstten resmedilmiş kanatlı arı figürü.
Arka Yüz: Ayaklarını bükmüş erkek geyik. Baş geriye dönük.
Benzer Örnekler: BMC, s. 54, Pl. X, No. 1; SNG, Ionien, Taf. 56, No. 1836; SNG, Ionia Part I, Pl. 5, No. 245-255

Katalog No: 147
Mezar No: M-74
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.50 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 225 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzeydoğu ve güneybatı yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğuda oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Hem uzun hem de kısa kenarlarda yer alan çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle iç içe geçmiştir. 75 numaralı mezarın hemen bitişiğinde yer alan mezar, doğal taşlardan tek sıra halinde yapılmış yarım ay şeklindeki P-7 çevirmesinin içerisinde yer almaktadır. Ölen bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

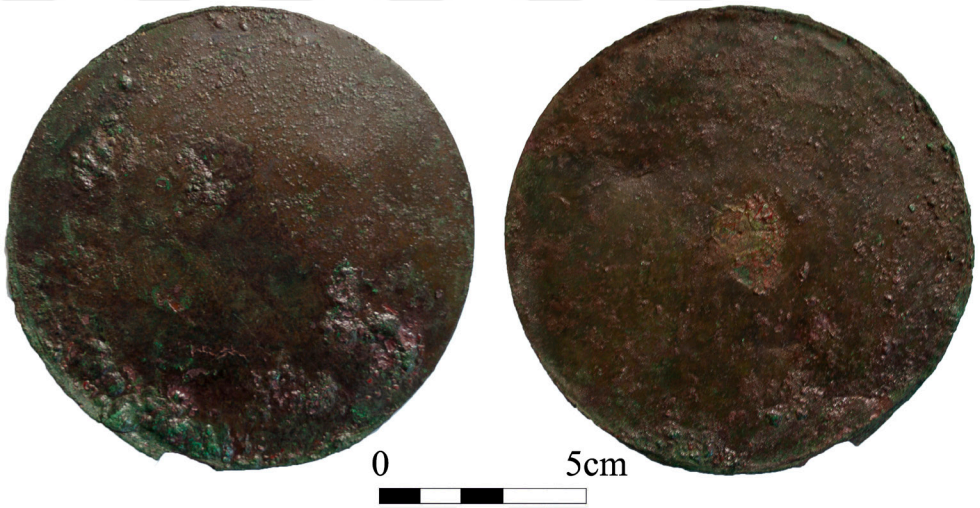

Katalog No: 148
Mezar No: M-75
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 32.60 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 182 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenarlardaki çatı kiremitler toprağın baskısı nedeniyle kırılarak iç içe geçmiş bir durumda tespit edilmiştir. Batı kısmında ki kısa kenar çatı kiremidinin üst kısmı kırılmasına rağmen korunmuştur. Doğu kısmında yer alan, çatı kiremidi, olasılıkla 74 numaralı mezarın yapılması sırasında tahrip olarak dağılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-75.1 bronz ayna (B-74)
M-75.2 pişmiş toprak ağırşak (B-75)
M-75.3 pişmiş toprak ağırşak (B-76)

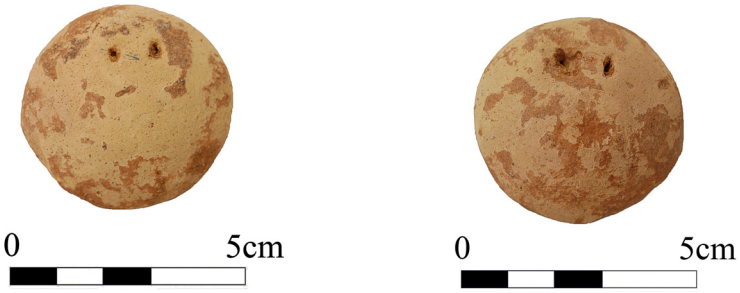
Katalog No: 149
Buluntu No: B-75
Adı: Ayna
Kazı Env. No: B-24
Buluntu Yeri: M-75 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 32.25 m
Çap: 11.5 cm
Kalınlık: 1.5 mm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Bir yüzü hafif eğimli, diğer yüzü kenarları profillendirilmiş biçimdedir. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Baykan, s. 46, Fig. 3, M. 09-139; Bischop, s. 150, Taf. 24.1, Abb. 1; Foça, s. 58, Lev. 15a; Robinson, Metal, s. 171, Pl. XXXI, No. 515

Katalog No: 150
Buluntu No: B-75
Adı: Ağırşak
Kazı Env. No: B-25
Buluntu Yeri: M-75 numaralı mezar içerisinden.
Seviye: 32.15 m
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Yükseklik: 4.6 cm
Genişlik: 3.2 cm
Kalınlık: 1.7 cm
Tanım: Disk formlu, yüzeyi bombeli, yanları yuvarlatılmış ağırşak. Üst kısmında eşit büyüklükte iki deliği bulunmaktadır.
Benzer Örnekler: Davidson, s. 171, Pl. 77, No. 1208; Wallrodt, s. 189, Pl. 1, No. 8

Katalog No: 151
Buluntu No: B-76
Adı: Ağırşak
Kazı Env. No: B-26
Buluntu Yeri: M-75 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 32.18 m
Yükseklik: 4.1 cm
Genişlik: 4.4 cm
Kalınlık: 1.5 cm
Tanım: Disk formlu, yüzeyi bombeli, yanları yuvarlatılmış ağırşak. Her iki yüzünde de iki deliği yer almaktadır.
Benzer Örnekler: Davidson ve Burr-Thompson, s. 94, Fig. 41, No. 147; Wallrodt, s. 189, Pl. 2, No. 15

Katalog No: 152
Mezar No: M-76
Buluntu Yeri: D-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.04 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 187 cm x 57 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünde ki uzun kenarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Kuzeyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri güneydeki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Doğu ve batı kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremitlerinin üst kısımları tahrip olmasına rağmen iyi korunmuştur. Mezarın batı kısmında kırılmış ve tahrip olmuş amphora parçaları tespit edilmiştir. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 153
Mezar No: M-77
Buluntu Yeri: E-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.69 m
İskelet Seviyesi: 38.33 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 192 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünü oluşturan uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenar çatı kiremitleri iç içe geçmiş ve üst kısımları kırılmış, kısa kenar çatı kiremitlerin ise üst kısımları tahrip olmasına rağmen iyi korunmuştur. Mezarın batı kısmında kırılmış ve tahrip olmuş amphora parçaları tespit edilmiştir. Ölen bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır. Kafatası, kol ve bacak kemikleri iyi durumda bulunurken, gövde kemikleri dağılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

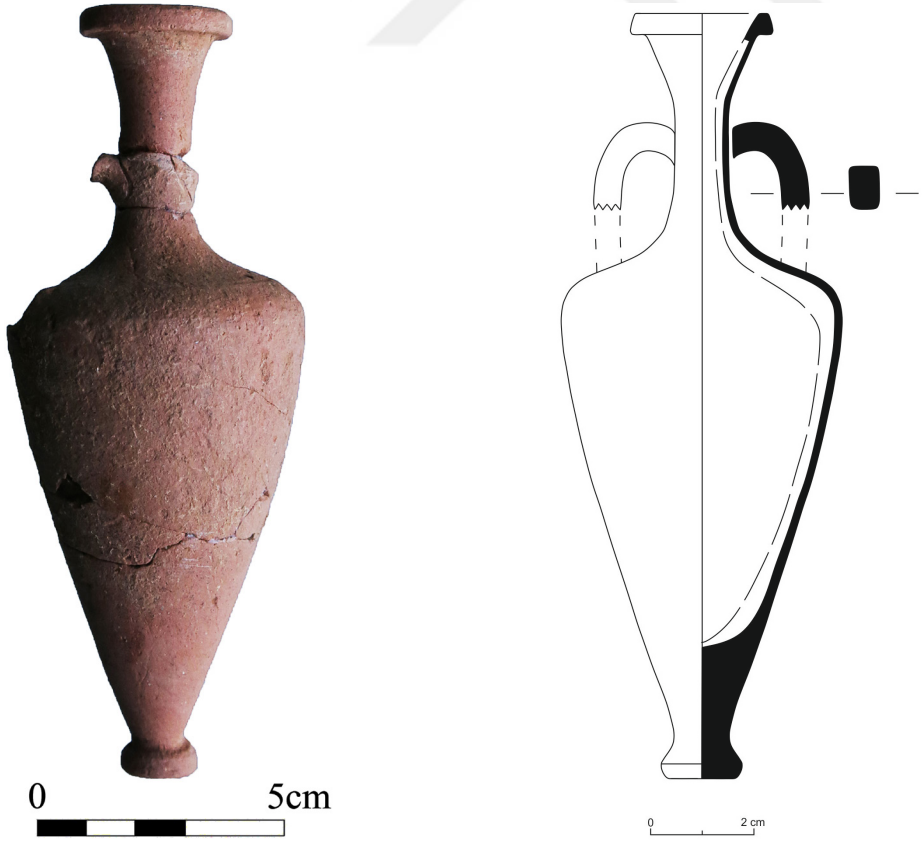

Katalog No: 154
Mezar No: M-78
Buluntu Yeri: D-6 / E-6 plankareleri
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.15 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 183 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünü oluşturan üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Kuzeyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri, güneydeki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Doğuda yer alan kısa kenar çatı kiremidi sağlam korunurken, batıda yer alan oldukça tahrip olmuş ve sadece alt kısmı sağlam korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-78.1 pişmiş toprak amphoriskos (B-77)

Katalog No: 155
Buluntu No: B-77
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-28
Buluntu Yeri: M-78 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 37.63 m
Yükseklik: 14.7 cm
Ağız Çapı: 2.7 cm
Kaide Çapı: 1.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, silindirik kısa boyunlu, kaideye doğru daralan üçgen gövdeli, küçük topuk kaidelidir. Boyundan çıkan karşılıklı iki kulp, omuza dikey olarak bağlanmıştır ancak kulplar kırılmıştır. Çok parçalı halde bulunan amphoriskosun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Evren ve İçten, s. 49, Şek. 13; Hellström, s. 27, Pl. 12, No. 65; Mitsopoulos-Leon, s. 151, Taf. 210, No. O 13

Katalog No: 156
Mezar No: M-79
Buluntu Yeri: E-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.88 m
İskelet Seviyesi: 38.20 m
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 185 cm x 58 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzeydoğu ve güneybatı yönünde ki uzun kenarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, güneydoğu ve kuzeybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Kuzeydoğuda yer alan uzun kenar çatı kiremitleri güneybatıda ki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Kısa kenar çatı kiremitlerinin üst kısımları tahrip olmuştur. Ölen bireyin gömüsü anakaya üzerine yapılmıştır. Bireyin kafatası dağılmış olarak ele geçerken, sağ ve sol kolun omuz ile dirsek arasında kalan kısmıyla, sağ ve sol bacağın dizden aşağıya doğru olan çok az bir kısmı korunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

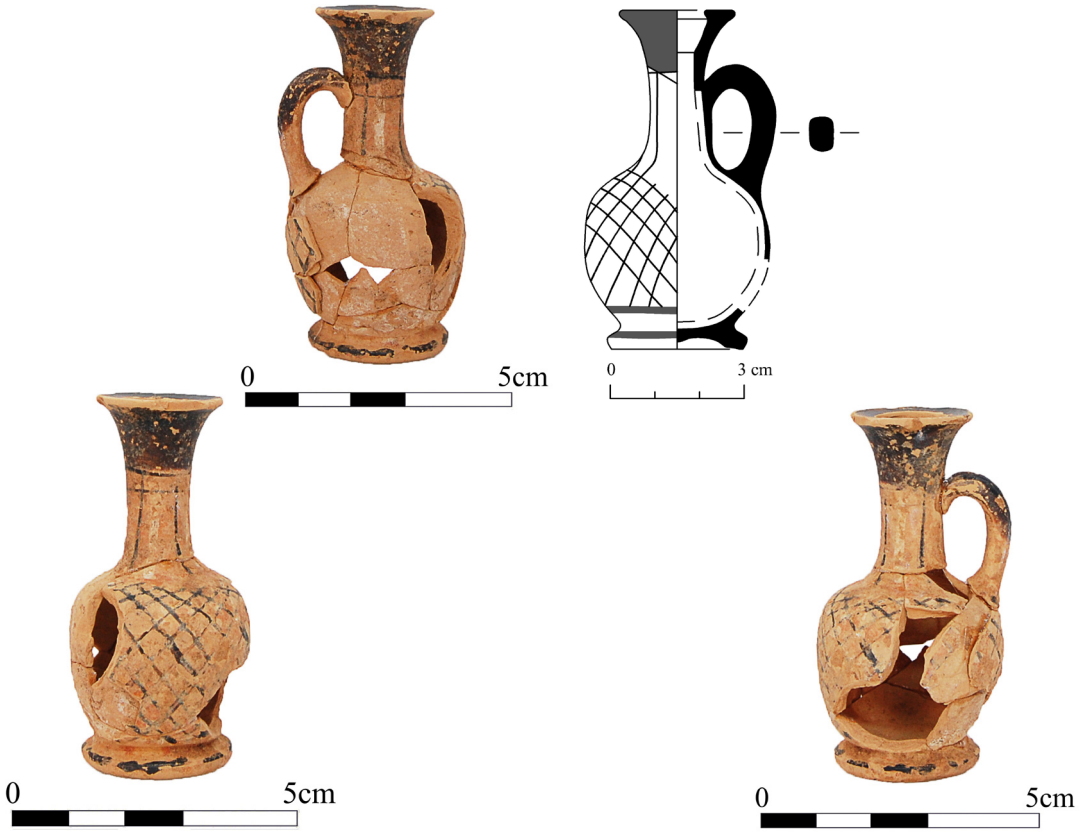

Katalog No: 157
Mezar No: M-80
Buluntu Yeri: E-7 / F-7 plankareleri
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.18 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 176 cm x 59 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney yönünü oluşturan üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Kuzeyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri güneydeki kiremitlerin üzerine düşmesiyle kırılmış ve çatlamıştır. Doğuda yer alan kısa kenar çatı kiremidi üst kısmı kırılmasına rağmen sağlam korunmuş, batıda yer alan daha fazla tahrip olmuştur. Ölen bireyin gömüsü düz anakaya zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-80.1 pişmiş toprak lekythos (B-78)

Katalog No: 158
Buluntu No: B-78
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-29
Buluntu Yeri: M-80 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.81 m
Yükseklik: 7.6 cm
Ağız Çapı: 2.6 cm
Kaide Çapı: 3.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 7.5 YR 3/3 (Dark Brown)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, silindirik boyunlu, şişkin gövdeli, halka kaidelidir. Şerit kulbu boyundan omuza dikey olarak bağlanmıştır. Boyun üzerinde dikey ve yatay yapılmış çizgiler, gövde üzerinde ise dibe kadar uzanan ve simetrik olmayan baklava dilimi motifleri yer almaktadır. Kabın ağız kenarından başlayıp kulbun boyun ile birleştiği bölümde ve kulbun üst kısmında siyah firnis belirgindir. Ağız kenarında çok küçük aşınmalar ve gövdenin bazı kısımlarında kırıklar vardır. Çok parçalı halde bulunan buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Çokay-Kepçe, s. 120, Kat. No. SF 13; Dusenbery, s. 480, No. XR-4; Foça, ss. 55, 56, Lev. 10 b-c; Robinson, Mosaics, s. 182, Pl. 146, No. 479, s. 183, No. 147, No. 489; Robinson, Vases, s. 164, Pl. 108; Vessberg ve Westholm, s. 59, Fig. 22, No. 3

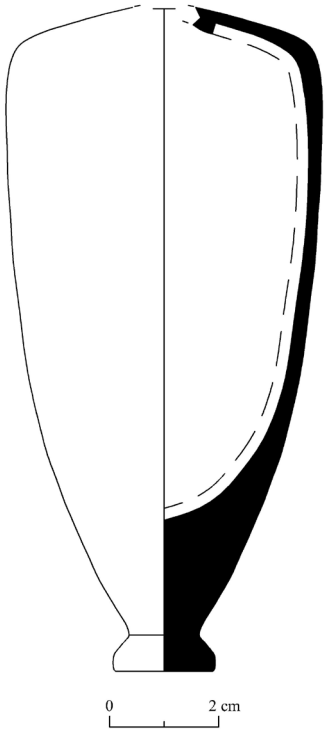
Katalog No: 159
Mezar No: M-81
Buluntu Yeri: F-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.98 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 187 cm x 55 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey ve güney yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın üst kısmı yoğun tahribata uğramış, hem uzun hem de kısa kenar kiremitlerinin üst kısımları dağılarak yok olmuştur. Ölen bireyin gömüsü anakaya zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-81.1 pişmiş toprak amphoriskos (B-79)
M-81.2 pişmiş toprak lekythos (B-80)

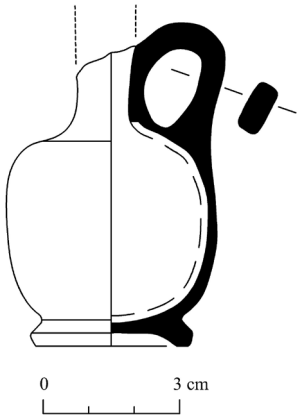
Katalog No: 160
Buluntu No: B-79
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-30
Buluntu Yeri: M-81 numaralı mezarın kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.79 m
Yükseklik: 12.2 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 1.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Ağız, kulp ve boyun kısmı kırıktır. Kaideye doğru daralan üçgen gövdeli, küçük düğme kaidelidir. Gövde üzerinde yanık izleri mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Evren ve İçten, s. 44, Şekil 4; Hellström, s. 67, Pl. 12, No. 195; Scherrer ve Trinkl, s. 159, Kat. Nr. 264, Taf. 36, Abb. 164

Katalog No: 161
Buluntu No: B-80
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-31
Buluntu Yeri: M-81 numaralı mezar içersinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.61 m
Yükseklik: 7 cm (Korunan)
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)
Firnis Rengi: 2.5 Y 2.5 /1 (Black)
Palmet bezeme: 2.5 Y 2.5 /1 (Black)
Tanım: Ağız kısmı kırıktır, boynun yarısı korunmuştur. Kaidede de daralan şişkin gövdeli, dışa çekik alçak halka kaidelidir. Boyundan omuza doğru bağlanan tek şerit kulbu mevcuttur. Gövdenin bir yüzünde, kulbun karşı kısmında, kaideye kadar uzanan bitkisel süsleme (palmet) yer almaktadır. Kulbun altında ve kaide etrafında yer yer siyah firnis izleri izlenmektedir. Tek parça halinde bulunan eserin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Berlin, Ilion, s. 147, Pl. 2, No. 6; Blegen ve diğerleri, Troy IV, s. 280, Pl. 316, No. 37.947; Jacopi, Jalisso, s. 162, Fig. 154, No. 10476; Robinson, Mosaics, s. 175, Pl. 142, No. 423; Robinson, Vases, s. 151, Pl. 104, No. 105; Schlörb-Vierneisel, s. 65, Beilage 46.9, No. 122.2

Katalog No: 162
Mezar No: M-82
Buluntu Yeri: E-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.11 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 140 cm x 85 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın doğu ve batı yönünü oluşturan iki ya da üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenarda yer alan çatı kiremitlerinin çatı formu belirgin değildir. Kısa kenar çatı kiremitlerinden yalnızca güneyde kalan üst kısmı kırılıp yok olmasına rağmen kısmen korunmuştur. Olasılıkla, uzun kenarda yer alan üçüncü çatı kiremitleri ile kuzeyde yer alan kısa kenar çatı kiremidi toprağın baskısı nedeniyle dağılarak kırılması ve tahrip olması nedeniyle tespit edilememiştir. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-82.1 pişmiş toprak unguentarium (B-81)

Katalog No: 163
Buluntu No: B-81
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-32
Buluntu Yeri: M-82 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.76 m
Yükseklik: 10 cm (Tahmini)
Ağız Çapı: 1.5 cm
Kaide Çapı: 2.1 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Buluntunun yalnızca ağız, boyun ile gövdenin yarısı ve kaide kısmı korunmuştur. Dışa dönük ağızlı, silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik düz kaidelidir. Unguentariumun gövde ve boyun parçaları eksik olduğu için restorasyonu yapılamamıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 185, Taf. 96.1, E 87,1; Rotroff, Plain Wares, s. 290, Fig. 62, No. 415

Katalog No: 164
Mezar No: M-83
Buluntu Yeri: E-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 31.61 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 188 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın doğu ve batı kısmını oluşturan uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batıda yer alan kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenarın batısında yer alan iki sıra çatı kiremidi oldukça tahrip olmuş, yalnızca doğu kısmında yer alan uzun kenar çatı kiremitleri çatı formunu verir durumda tespit edilmiştir. Doğu ve batıda yer alan çatı kiremitleri ise üst kısımları yok olmasına rağmen korunmuştur. Mezarın batı kısmındaki kısa kenar çatı kiremidinin hemen bitişiğinde, formu belirsiz olan oldukça tahrip olmuş bir adet büyük boyutlu pişmiş toprak kap (olasılıkla amphora formunda) bulunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-83.1 bronz olta ucu (B-82)

Katalog No: 165
Buluntu No: B-82
Adı: Obje
Kazı Env. No: B-33
Buluntu Yeri: M-83 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 31.14 m
Uzunluk: 5.9 cm
Genişlik: 0.5 cm
Tanım: Uzun ince biçimlidir. Baş kısmı oval formdadır, gövde kısmına doğru genişlemektedir. Dört parça halde bulunmuştur. Restorasyonu yapılmamıştır.
Benzer Örnek: -

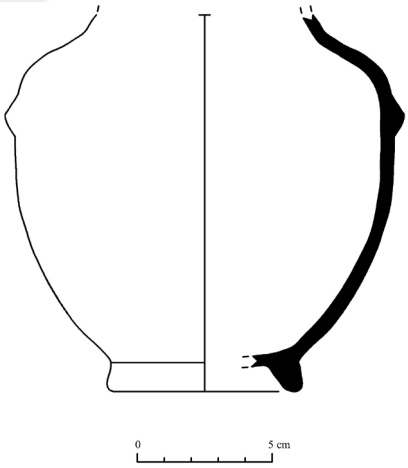
Katalog No: 166
Mezar No: M-84
Buluntu Yeri: F-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.04 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 170 cm x 61 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney kısmını oluşturan uzun kenarında üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Güney kısımda yer alan uzun kenar çatı kiremitleri, kuzeyde yer alan kiremitlerin üzerine düşmesiyle çatlamasına ve kırılmasına neden olmuştur. Batı ve doğu kısımda yer alan kısa kenar çatı kiremitleri çatlaklar olmasına rağmen iyi durumdadır. Genel hatlarıyla iyi korunan mezar tek sıra doğal taşlarla yarım ay şeklinde ki P-6 çevirmesi içerisinde yer almaktadır. Ölen bireyin gömüsü anakaya zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-84.1 pişmiş toprak amphora (B-83)

Katalog No: 167
Buluntu No: B-83
Adı: Amphora (?)
Kazı Env. No: B-34
Buluntu Yeri: M-84 numaralı mezarın kuzeydoğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.65 m
Yükseklik: 14.4 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 7.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Tanım: Ağız, boyun ve kulp kısmı korunmamıştır. Şişkin gövdeli, halka kaidelidir. Çok parçalı halde ele geçen buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: -

Katalog No: 168
Mezar No: M-85
Buluntu Yeri: E-8 / F-8 plankareleri
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.20 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 65 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneydoğu ve kuzeybatı yönünde üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu ve güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın hem uzun hem de kısa kenarlarında ki çatı kiremitleri toprağın baskısına bağlı olarak yoğun tahribata uğramış, bu çatı kiremitleri mezarın büyük kısmında dağılmıştır. Ölen bireyin gömüsü sert anakaya zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

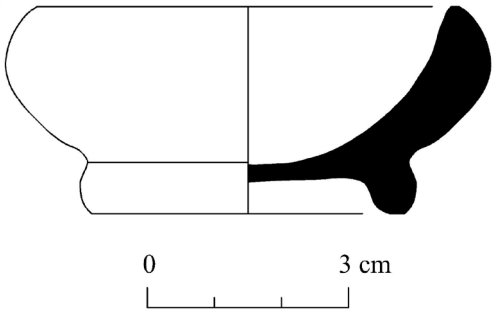
Katalog No: 169
Mezar No: M-86
Buluntu Yeri: F-6 / G-6 plankareleri
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.27 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 200 cm x 80 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneydoğu ve kuzeybatı yönünde üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu ve güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın hem uzun hem de kısa kenarlarında ki çatı kiremitleri toprağın baskısına bağlı olarak yoğun tahribata uğramış, bu çatı kiremitleri mezarın büyük kısmında dağılarak yok olmuştur. Sadece uzun kenar çatı kiremitleri korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-86.1 pişmiş toprak kase (B-84)
M-86.2 pişmiş toprak unguentarium (B-85)
M-86.3 pişmiş toprak kase (B-86)
M-86.4 bronz sikke (B-87)
M-86.5 pişmiş toprak kase (B-88)
M-86.6 bronz fibula (B-89)

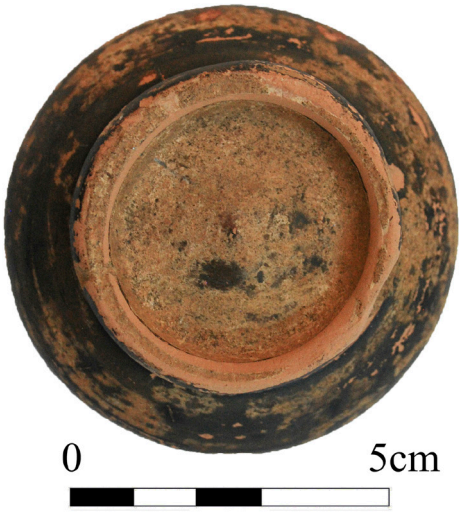

Katalog No: 170
Buluntu No: B-84
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-35
Buluntu Yeri: M-86 numaralı mezarın içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.93 m
Yükseklik: 3.1 cm
Ağız Çapı: 6.2 cm
Kaide Çapı: 4.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 10 YR 6/8 (Brownish Yellow)
Firnis Rengi: 10 YR 3/1 (Very Dark Gray)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı olan kase, kaideye doğru daralan ekhinus gövdelidir. Dışa çekik yüksek halka kaideli olan buluntu, tek parça halinde bulunup restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Hellström, s. 58, Pl. 5-33, No. 42; Jehasse, s. 43, Fig. 28, No. 160; Robinson, Mosaics, s. 232, Pl. 175, No. 876; Rotroff ve Oliver Jr., s. 33, Pl. 15, No. 75; Sparkes ve Talcott, s. 302, Fig. 9, No. 946

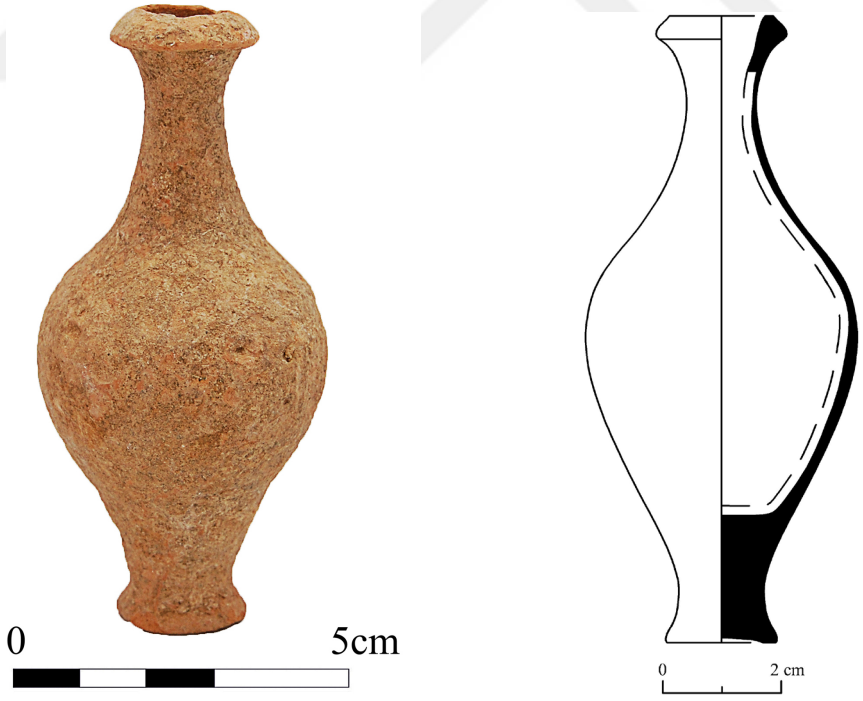

Katalog No: 171
Buluntu No: B-85
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-36
Buluntu Yeri: M-86 numaralı mezar kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.02 m
Yükseklik: 10.6 cm
Ağız Çapı: 1.6 cm
Kaide Çapı: 2.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik düz kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar yer yer dökülmüştür. Tek parçalı olan unguentarium restorasyonu yapılarak tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 186, Taf. 96.5, E 96,1; Rotroff, Plain Wares, s. 290, Fig. 62, No. 415

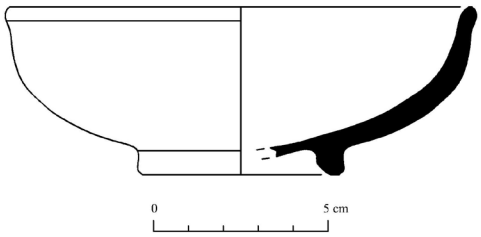

Katalog No: 172
Buluntu No: B-86
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-37
Buluntu Yeri: M-86 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.07 m
Yükseklik: 3.1 cm
Ağız Çapı: 8 cm
Kaide Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı olan kase, kaideye doğru daralan ekhinus gövdelidir. Yüksek halka kaideli olan buluntu, tek parça halinde bulunup restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Hellström, s. 75, Pl. 38, No. 356

Katalog No: 173
Buluntu No: B-87
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-39
Buluntu Yeri: M-86 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.00 m
Yükseklik: 4.8 cm
Ağız Çapı: 13.4 cm
Kaide Çapı: 5.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)
Tanım: Hafif dışa dönük ağız kenarlı olan buluntu, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, halka kaidelidir. İki parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Metzger, s. 183, Abb. 224, No. 41

Katalog No: 174
Buluntu No: B-88
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-38
Buluntu Yeri: M-86 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 39.07 m
Çap: 1.2 cm
Ön Yüz: Üstten resmedilmiş kanatlı arı figürü.
Arka Yüz: Ayaklarını bükmüş erkek geyik, baş geriye dönük.
Benzer Örnek: BMC, s. 54, Pl. X, No. 1; SNG, Ionia Part I, Pl. 5, No. 245-255; SNG, Ionien, Taf. 56, No. 1836

Katalog No: 175
Buluntu No: B-89
Form: Fibula
Kazı Env. No: B-75
Buluntu Yeri: M-86 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 39.89 m
Uzunluk: 3.1 cm
Genişlik: 1 cm
Tanım: U formlu fibula. İğne kısmından ortasına kadar korunmuş, yarısı kırılmıştır.
Benzer Örnek: -

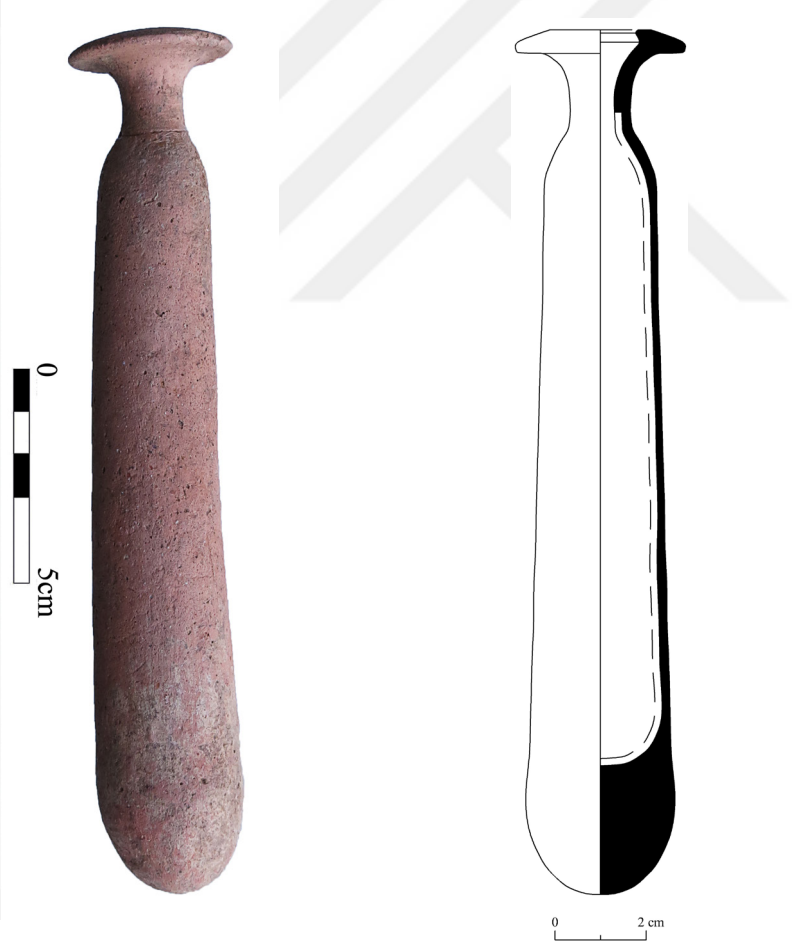

Katalog No: 176
Mezar No: M-87
Buluntu Yeri: G-6 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.47 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 202 cm x 82 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneydoğu ve kuzeybatı yönünde üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu ve güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Toprağın baskısına bağlı yoğun tahribat nedeniyle tüm kiremitler iç içe geçmiştir. Kısa kenarda yer alan çatı kiremitlerin ise yalnızca tabandaki çok az kısmı korunmuştur. Mezar 59 numaralı taş sanduka mezarın üstüne yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-87.1 pişmiş toprak alabastron (B-90)
M-87.2 pişmiş toprak alabastron (B-91)
M-87.3 pişmiş toprak alabastron (B-92)
M-87.4 pişmiş toprak alabastron (B-93)
M-87.5 pişmiş toprak alabastron (B-94)
M-87.6 pişmiş toprak alabastron (B-95)
M-87.7 pişmiş toprak figürin (B-96)
M-87.8 pişmiş toprak kase (B-97)

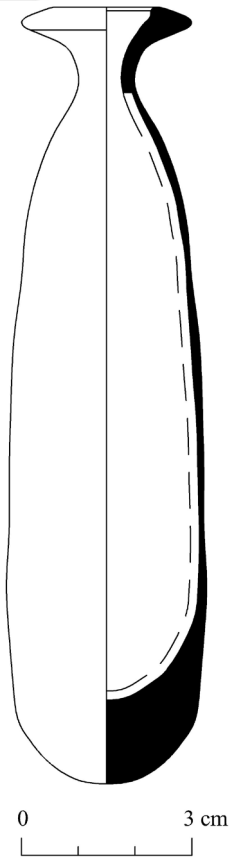

Katalog No: 177
Buluntu No: B-90
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-43
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.12 m
Yükseklik: 19.1 cm
Ağız Çapı: 3.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Tek parçalı halde ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2

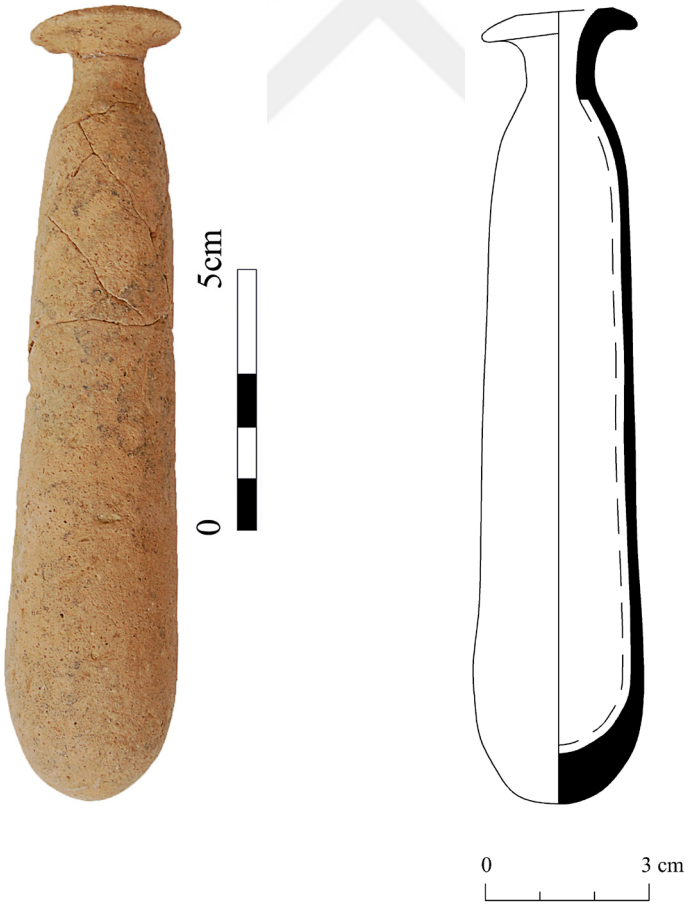

Katalog No: 178
Buluntu No: B-91
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-44
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.05 m
Yükseklik: 13.7 cm
Ağız Çapı: 3.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 10 YR 6/3 (Pale Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, şişkin silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. İki parça ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Forbeck, s. 339, Taf. 254.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6; Kallintzi, Αλάβαστρα, s. 42, Φωτ. 16

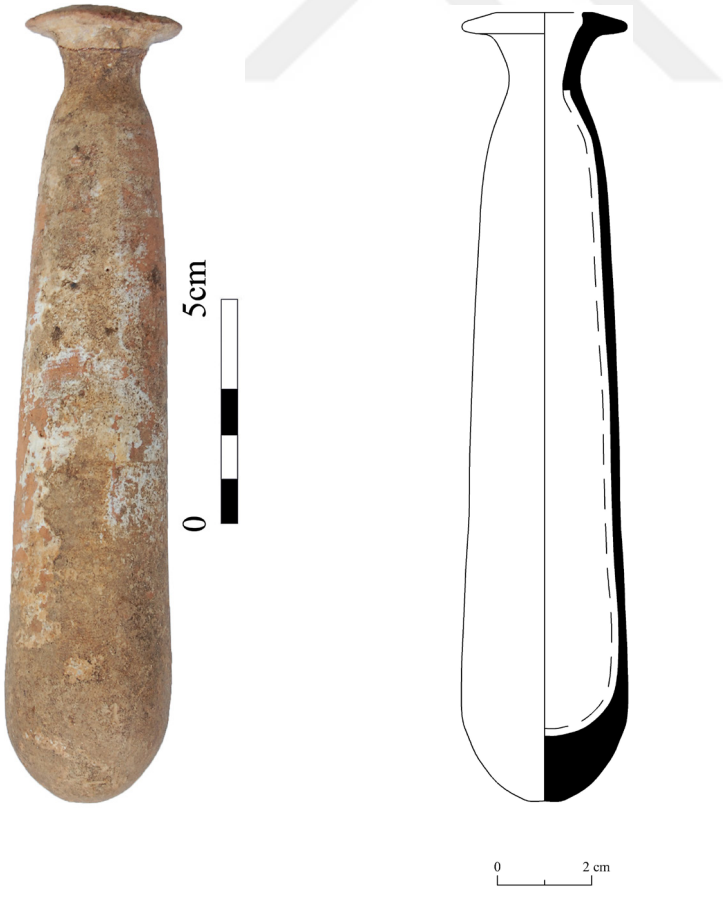

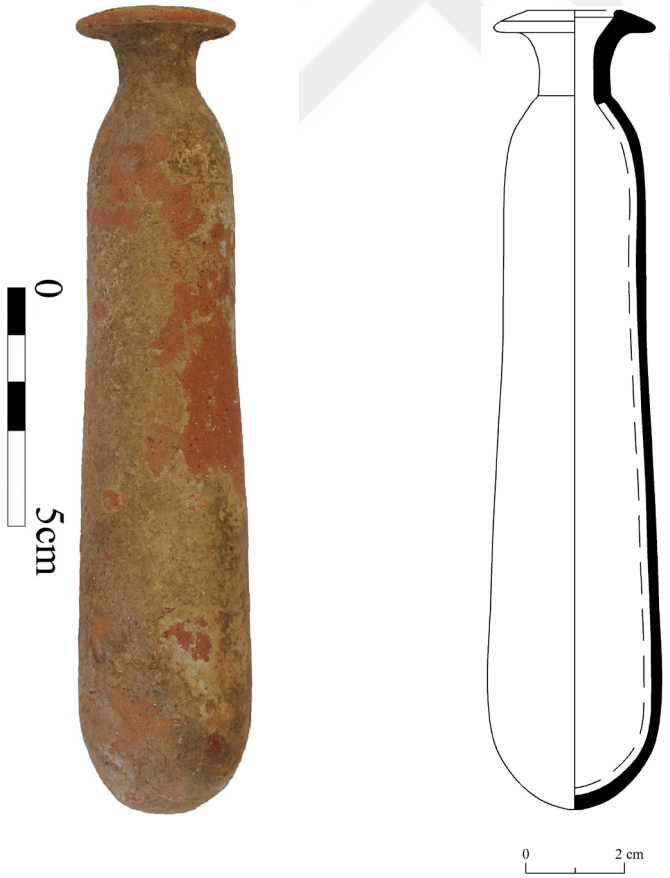
Katalog No: 179
Buluntu No: B-92
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-45
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.08 m
Yükseklik: 14.6 cm
Ağız Çapı: 2.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Çok parçalı olarak ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 135, No. 82.4; Forbeck, s. 389, Taf. 375.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5

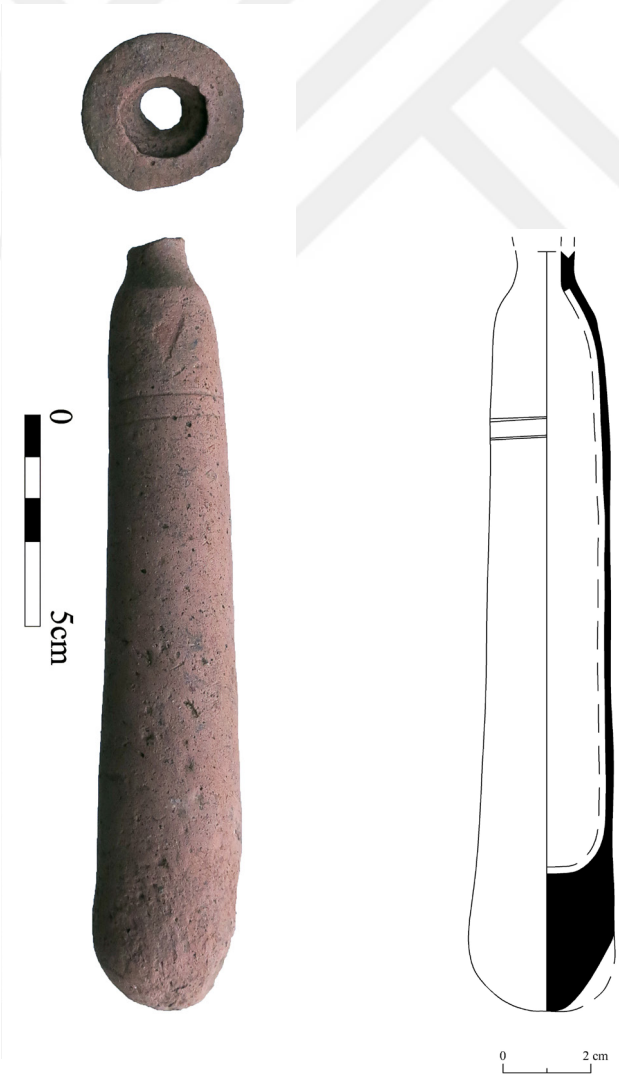
Katalog No: 180
Buluntu No: B-93
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-46
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.03 m
Yükseklik: 16.9 cm
Ağız Çapı: 3.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Çok parçalı ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 135, No. 82.4; Forbeck, s. 389, Taf. 375.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5

Katalog No: 181
Buluntu No: B-94
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-47
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.10 m
Yükseklik: 16.3 cm
Ağız Çapı: 3.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Çok parçalı ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 137, No. 82.6; Forbeck, s. 389, Taf. 375.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6

Katalog No: 182
Buluntu No: B-95
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-48
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.03 m
Yükseklik: 17.5 cm
Ağız Çapı: -
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Ağız kısmı kırıktır. Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Çok parçalı ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2

Katalog No: 183
Buluntu No: B-96
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-40
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezarın kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.40 m
Yükseklik: 3.4 cm
Genişlik: 1.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Kourotrophos tipi figürin. Bel hizasından itibaren kırıktır. Başı örtülü kadın, kucağında bebek-çocuk taşımaktadır. Yüzeyde ki aşınma nedeniyle ayrıntılar izlenememektedir.
Benzer Örnekler: Dufková, Cat. No. Pl 27, No. T 9; Mollard-Besques, Terre-Cuite, Pl. 127, b-e

Katalog No: 184
Buluntu No: B-97
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-41
Buluntu Yeri: M-87 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.30 m
Yükseklik: 3.6 cm
Ağız Çapı: 10 cm
Kaide Çapı: 4.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Hafif dışa dönük ağız kenarlı olan kase, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, halka kaidelidir. Çok parçalı halde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Heimberg, s. 133, Taf. 12, No. 212

Katalog No: 185
Mezar No: M-88
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.11 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 120 cm x 60 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneybatı ve kuzeydoğu yönündeki üç adet uzun kenar çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitleri, toprağın baskısı nedeniyle ciddi şekilde zarar görmüştür. Güneydoğu kısmındaki çatı kiremidi dağılıp yok olurken, kuzeybatı kısmındaki çatı kiremidi ise üst kısmı tahrip olmuş, çok az bir kısmı korunmuştur.
Mezar Buluntuları:
M-88.1 pişmiş toprak oinokhoe (B-98)
M-88.2 pişmiş toprak oinokhoe (B-99)
M-88.3 pişmiş toprak unguentarium (B-100)

Katalog No: 186
Buluntu No: B-98
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-64
Buluntu Yeri: M-88 numaralı mezarın içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.73 m
Yükseklik: 13 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 6.7 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Ağız, boyun ve kulp kısmı kırılmış, ele geçmemiştir. Kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve dışa çekik düz halka kaidelidir. Buluntunun büyük kısmında astar izleri yok olmuştur. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Robinson, Mosaics, s. 214, Pl. 168, No. 740

Katalog No: 187
Buluntu No: B-99
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-55
Buluntu Yeri: M-88 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.02 m
Yükseklik: 9.3 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 4.1 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/5 (Very Pale Brown)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 7.5 YR 5/4 (Brown)
Tanım: Ağız ve boyunun bir kısmı korunmamıştır. Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı (?), ağızdan başlayıp gövdede biten dikey tek kulplu, kaideye doğru daralan gövdeli ve düz halka kaidelidir. Buluntunun üzerinde astar izleri izlenmektedir. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Robinson, Mosaics, s. 220, Pl. 170, No. 789

Katalog No: 188
Buluntu No: B-100
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-56
Buluntu Yeri: M-88 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.00 m
Yükseklik: 9.2 cm
Ağız Çapı: 2 cm
Kaide Çapı: 1.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif iğ forma sahip gövdeli, kısa ayaklı, düz yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar kısmen dökülmüştür. Tek parça halinde bulunan unguentarium restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 187, Taf. 96.7, E 100.1; Vessberg ve Westholm, s. 61, Fig. 24, No. 31

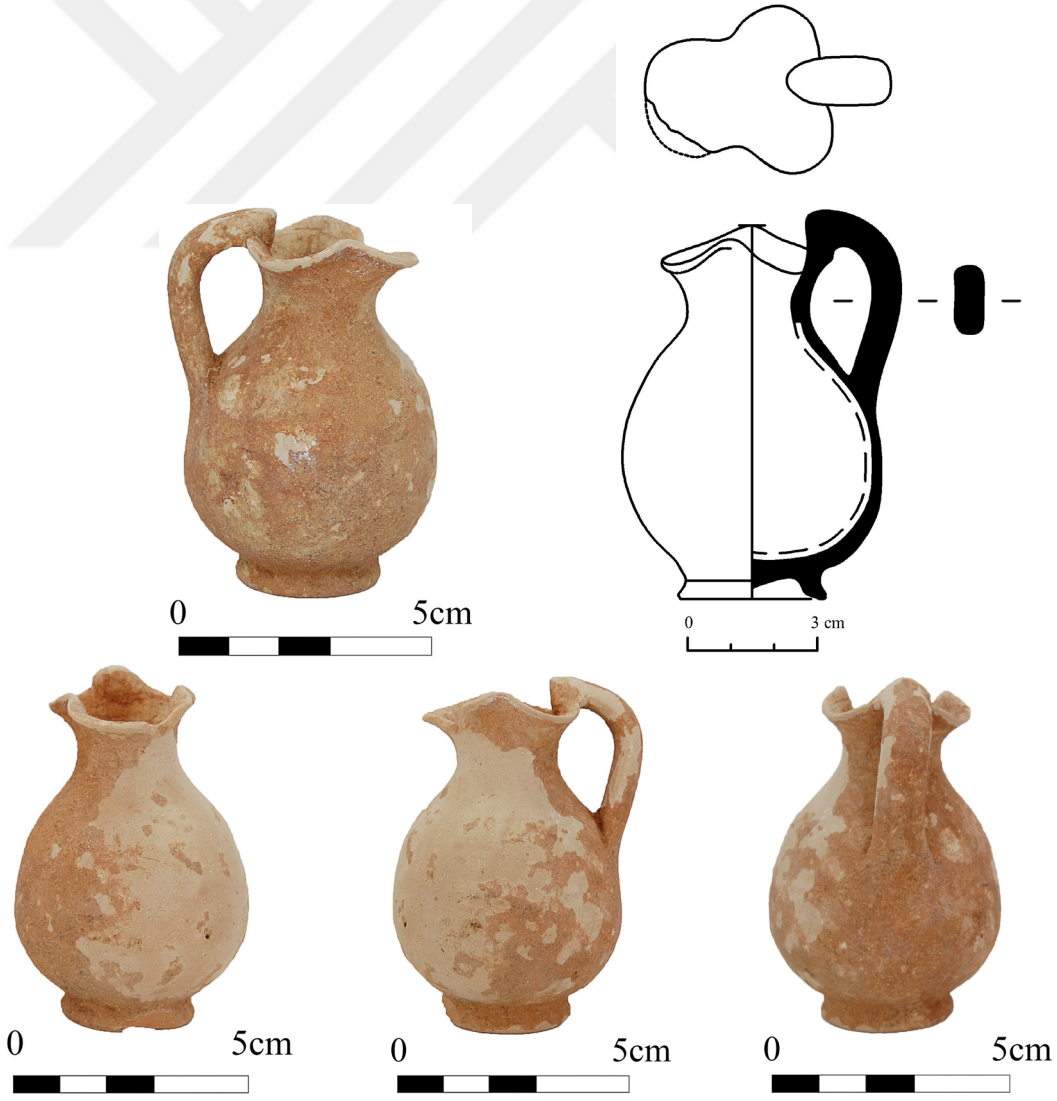

Katalog No: 189
Mezar No: M-89
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.33 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 105 cm x 50 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneybatı ve kuzeydoğu yönündeki uzun kenarında iki adet kenar çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında yer yer kırıklar olmasına rağmen, mezar oldukça sağlam korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert anakaya zemin üzerine yapılmıştır. Mezarın güneyinde tek sıra taşlardan yapılmış yarım daire şeklinde ki P-5 çevirmesi içerisinde yer almaktadır.
Mezar Buluntuları:
M-89.1 pişmiş toprak oinokhoe (B-101)
M-89.2 pişmiş toprak amphoriskos (B-102)
M-89.3 pişmiş toprak stamnos (B-103)

Katalog No: 190
Buluntu No: B-101
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-66
Buluntu Yeri: M-89 numaralı mezarın doğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.01 m
Yükseklik: 9 cm
Ağız Çapı: 4.1 cm
Kaide Çapı: 3.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/4 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 10 YR 7/3 (Very Pale Brown)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten tek dikey kulplu, kısa kalın boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve yüksek halka kaidelidir. Buluntunun bazı kısımlarında yer yer astar izleri izlenmektedir. Tek parça halinde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Jacopi, Jalisso, s. 250, Fig. 247; Robinson, Vases, s. 215, Pl. 152, No. 287

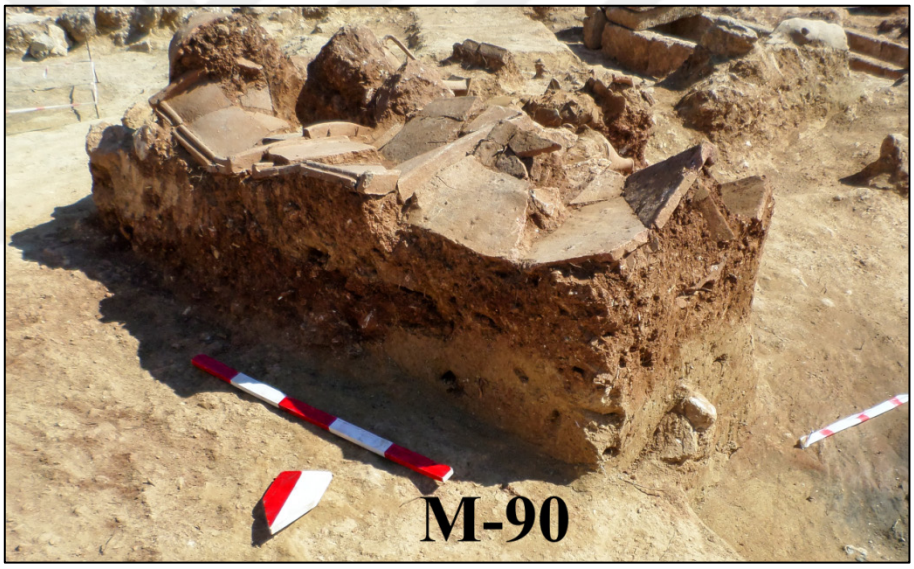
Katalog No: 191
Buluntu No: B-102
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-70
Buluntu Yeri: M-89 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.06 m
Yükseklik: 14.01 cm (Tahmini)
Ağız Çapı: 2.6 cm
Kaide Çapı: 1.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Ağız, kulp, boyun ve gövde parçaları eksiktir. Dışa dönük ağız kenarlı, silindirik uzun boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli, küçük düz yuvarlak kaidelidir. Boyundan çıkan karşılıklı iki kulp, omuza dikey olarak bağlanmıştır.
Benzer Örnekler: Henry ve diğerleri, s. 235, Fig. 75, No. T94.01; Jacopi, Jalisso, s. 45, Fig. 31, No. 10754; Scherrer ve Trinkl, s. 161, Abb. 162, Taf. 36, Kat. No. 262

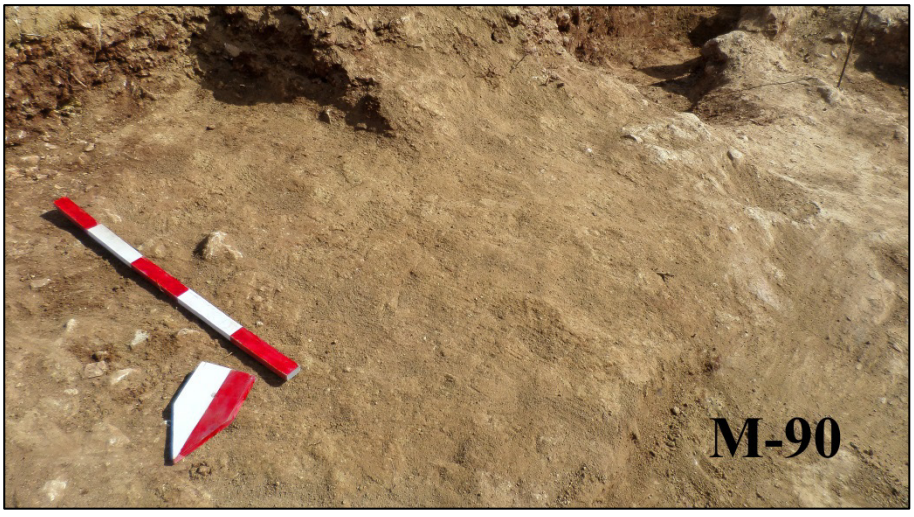

Katalog No: 192
Buluntu No: B-103
Adı: Stamnos
Kazı Env. No: B-71
Buluntu Yeri: M-89 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.17 m
Yükseklik: 7cm
Ağız Çapı: 4.2 cm
Kaide Çapı: 4.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 8/4 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 7.5 YR 6/3 (Light Brown)
Firnis Rengi: Bezeme: 7.5 YR 2.5/1 (Black)
Tanım: Dışa dönük, ince dudaklı, geniş ve yuvarlak ağızlı, geniş omuzdan itibaren kaideye daralan oval gövdeli, alçak kaidelidir. Omuz üstünden yükselen yüksek ve çift yatay kulpludur. Gövde üzeri beş ince bir kalın bantlı, omuz üzeri nokta şeklinde bordürlüdür. Kulbun biri eksiktir.
Benzer Örnekler: Çırak ve Kaya, Seferihisar, s. 2, Resim 14; Filimonos ve Giannikouri, s. 207, Pl. 17, No. 17213; Robinson, Mosaics, ss. 38, 39, Pl. 36, No. P-64

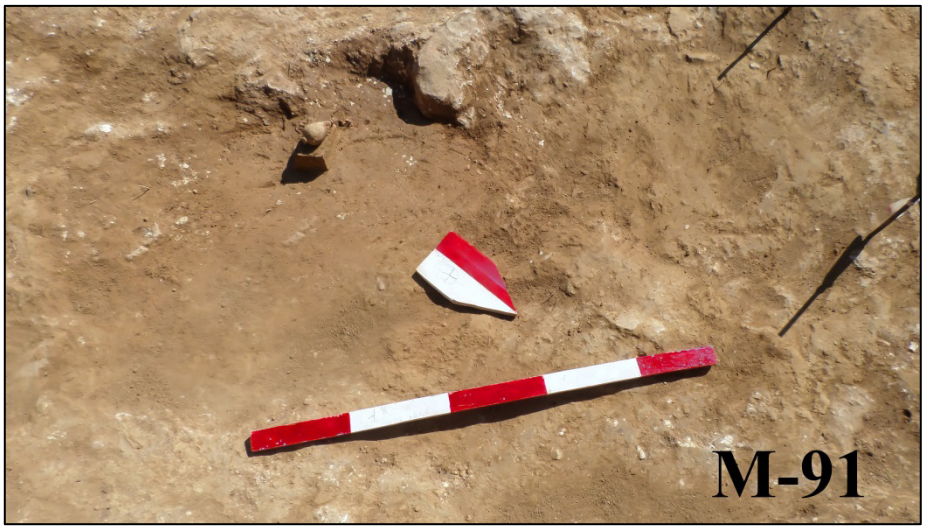
Katalog No: 193
Mezar No: M-90
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.59 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 200 cm x 82 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneybatı ve kuzeydoğu kısmında ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı sonucu iç içe girmiş, oldukça zarar görmüştür. Kısa kenar çatı kiremitleri dağılarak yok olmuştur. Ölen bireyin gömüsü anakayaya yakın sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 194
Mezar No: M-91
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 38.76 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 174 cm x 64 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneybatı ve kuzeydoğu yönünde ki uzun kenarlarında üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı sonucu iç içe girmiş, birbirlerinin üzerine düşmüştür. Kuzeybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremidinin üst kısmı kırılmış, yalnızca alt kısmı sağlam korunmuş, güneybatıda yer alan ise kırıkları olmasına rağmen düzgün ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu:
M-91.1 pişmiş toprak amphoriskos (B-104)

Katalog No: 195
Buluntu No: B-104
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-82
Buluntu Yeri: M-91 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.34 m
Yükseklik: 11 cm
Ağız Çapı: 3.2 cm
Kaide Çapı: 1.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/6 (Red)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, silindirik kısa boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli, küçük düz yuvarlak kaidelidir. Boyundan çıkan karşılıklı iki kulp, omuza dikey olarak bağlanmıştır. Çok parçalı halde bulunan buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Evren ve İçten, s. 47, Şek. 9; Hellström, s. 27, Pl. 12, No. 169

Katalog No: 196
Mezar No: M-92
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.94 m
İskelet Seviyesi: 39.30 m
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 203 cm x 80 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın güneybatı ve kuzeydoğu yönünde yer alan uzun kenarlarında üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı sonucu iç içe girmiş, birbirlerinin üzerine düşmüştür. Kuzeybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremidinin üst kısmı kırılıp yok olmasına rağmen alt kısmı sağlam korunmuş, güneybatıda yer alan ise kırılmasına rağmen düzgün ele geçmiştir. Bireye ait iskeletin kemikleri kötü korunmuştur. Yalnızca gövdeye ait kemikler ele geçerken, diğer uzuvlar ve kafatası kemikleri mezar içerisinde dağılmış olarak tespit edilmiştir. Ölen bireyin gömüsü sert anakaya zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 197
Mezar No: M-93
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.38 m
İskelet Seviyesi: 40.33 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 205 cm x 90 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzey ve güney kısmını oluşturan uzun kenarlarında üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı sonucu iç içe girmiş, üst üste bulunmuştur. Hem doğu hem de batıda yer alan kısa kenar çatı kiremitlerinin üst kısımları dağılmış, sadece alt kısımları korunmuştur. Bireye ait iskeletin kafatası kırılmış halde bulunurken, yalnızca sağ kol kemikleri tespit edilmiştir. Her iki ayağa ait kemikler genel hatlarıyla korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü anakayaya yakın sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-93.1 pişmiş toprak alabastron (B-105)

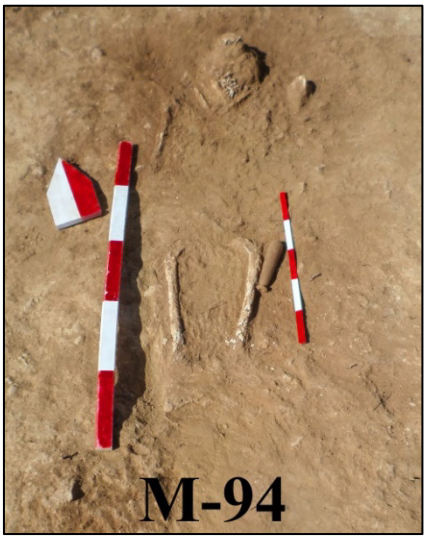

Katalog No: 198
Buluntu No: B-105
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-84
Buluntu Yeri: M-93 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.22 m
Yükseklik: 18.2 cm
Ağız Çapı: 3.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 4/4 (Reddish Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak sivri diplidir. Üzerinde astar izleri görülmektedir. İki parça halinde ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 135, No. 82.4; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6

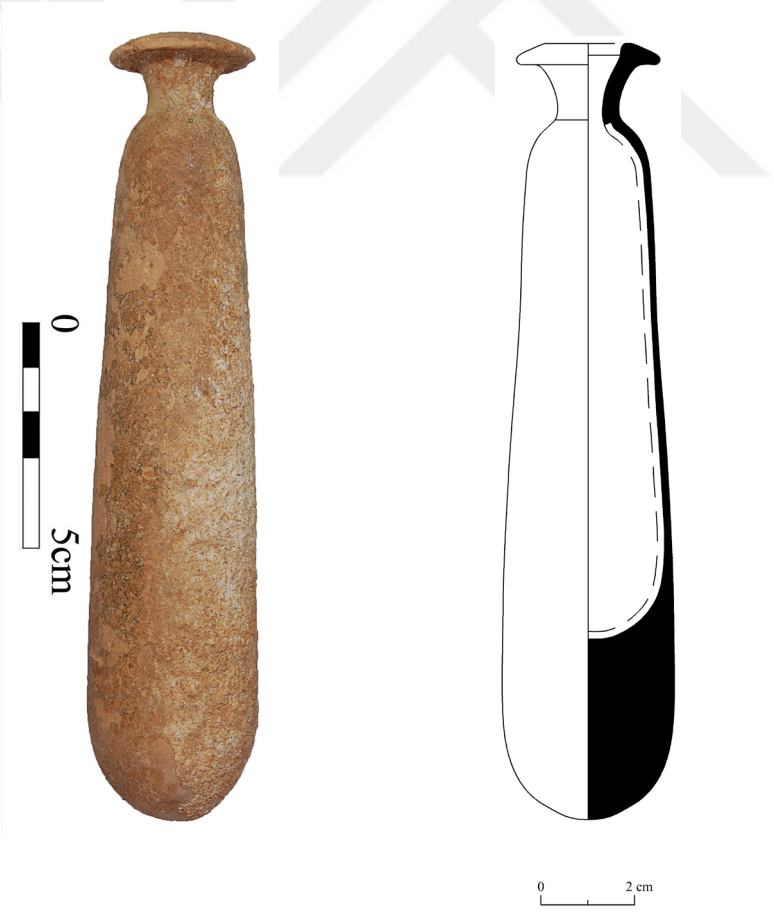

Katalog No: 199
Mezar No: M-94
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.25 m
İskelet Seviyesi: 39.84 m
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Cinsiyet: Belirlenememiştir
Kapak Ölçüleri: 214 cm x 70 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın kuzeybatı ve güneydoğu yönünde yer alan üç adet uzun kenar çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu ve güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı sonucu iç içe girmiş, üst üste bulunmuştur. Hem kuzeydoğu hem de güneybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremitleri mezar içerisinde dağılarak yok olmuştur. Bireye ait iskeletin yalnızca sağ ve sol bacak kemikleri korunabilmiştir. Ölen bireyin gömüsü anakayaya yakın sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-94.1 pişmiş toprak alabastron (B-106)
M-94.2 pişmiş toprak minyatür krem kabı (B-107)
M-94.3 gümüş sikke (B-108)

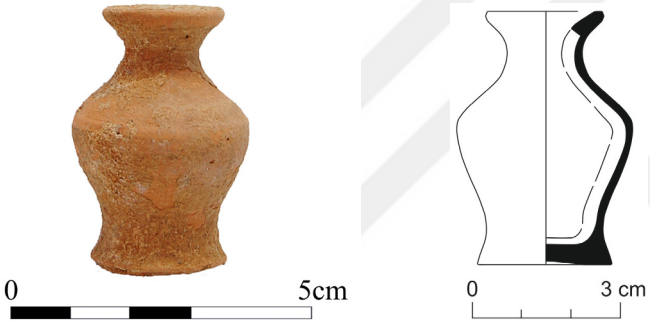

Katalog No: 200
Buluntu No: B-106
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-85
Buluntu Yeri: M-94 numaralı mezar içerisinden, pelvisin yanında.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.64 m
Yükseklik: 16.6 cm
Ağız Çapı: 3.1 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki astar izleri büyük ölçüde görülmektedir. İki parça halinde ele geçen alabastronun, restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 137, No. 82.6; Forbeck, s. 381, Taf. 354.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3

Katalog No: 201
Buluntu No: B-107
Adı: Minyatür krem kabı
Kazı Env. No: B-86
Buluntu Yeri: M-94 numaralı mezar içerisinden, ayak ucundan**.**
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.61 m
Yükseklik: 5 cm
Ağız Çapı: 2.3 cm
Kaide Çapı: 2.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa boyunlu, kaideye doğru daralan hafif yuvarlatılmış keskin gövdeli, kısa kalın ayaklı ve dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Tek parça halinde bulunan kabın restorasyonu yapılarak tamamlanmıştır.
Benzer Örnek: Heimberg, Taf. 44, No. 762

Katalog No: 202
Buluntu No: B-108
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-87
Buluntu Yeri: M-94 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Gümüş
Seviye: 39.80 m
Çap: 1.1 cm
Ön Yüz: Sol pençesi havada, oturan grifon figürü.
Arka Yüz: Lir.
Benzer Örnek: SNG, Ionia Part III, Pl. 33, No. 1465

Katalog No: 203
Mezar No: M-95
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.92 m
İskelet Seviyesi: 39.47 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 202 cm x 72 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın doğu-batı yönünde ki uzun kenar da üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzey ve güney kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitlerinin üst kısmı toprağın baskısı sonucu kırılarak dağılmıştır. Kuzeyde yer alan kısa kenar çatı kiremidi bulunamazken, güney kısmı kırıklara rağmen kısmen korunmuştur. Bireye ait iskeletin yalnızca bacak kemiklerine ait parçalar ele geçmiştir. Ölen bireyin gömüsü sert anakaya zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-95.1 pişmiş toprak unguentarium (B-109)

Katalog No: 204
Buluntu No: B-109
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-92
Buluntu Yeri: M-95 numaralı mezar içerisinden, sol bacağın üst kısmının solundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.34 m
Yükseklik: 6.5 cm
Ağız Çapı: 1.9 cm
Kaide Çapı: 2.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa ve kalın boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaksız ve dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Tek parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Pemberton, Corinth, s. 284, Pl. 80, No. 2, No. 26; Rotroff, Table Ware, s. 355, Fig. 72, Pl. 85, No. 1167; Schlörb-Vierneisel, s. 89, Beilage 53.6, No. 154

Katalog No: 205
Mezar No: M-96
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.88 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 67 cm x 58 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar oldukça tahrip olmuştur. Form olarak nasıl bir biçimde olduğu anlaşılamamaktadır. Ancak materyal olarak çatı kiremidinin kullanılması çatı formunda yapıldığı izlenimini uyandırmaktadır.
Mezar Buluntusu:
M-96.1 pişmiş toprak unguentarium (B-110)

Katalog No: 206
Buluntu No: B-110
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-57
Buluntu Yeri: M-96 numaralı mezar çevresi, mezarın güneybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.60 m
Yükseklik: 10.5 cm
Ağız Çapı: 1.8 cm
Kaide Çapı: 2.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli, kısa ayaklı, dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar kısmen dökülmüştür. Tek parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Eridanos, s. 124, Beilage 76.2, No. 221.5; Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357

Katalog No: 207
Mezar No: M-97
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.41 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 192 cm x 82 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeydoğu-güneybatı yönünde ki uzun kenarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı ve güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitlerini toprağın baskısı sonucu üst üste binmiştir. Kuzeybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremidi sağlam korunurken, güneybatıdakinin üst kısmı iyi durumda tespit edilmiştir. Ölen bireyin gömüsünün yapıldığı kısım için doğal taşlardan dikdörtgen şekilde bir tekne, anakaya oyularak oluşturulmuştur.
Mezar Buluntuları:
M-97.1 pişmiş toprak figürin (B-111)
M-97.2 pişmiş toprak alabastron (B-112)
M-97.3 pişmiş toprak unguentarium (B-113)
M-97.4 pişmiş toprak unguentarium (B-114)
M-97.5 gümüş sikke (B-115)

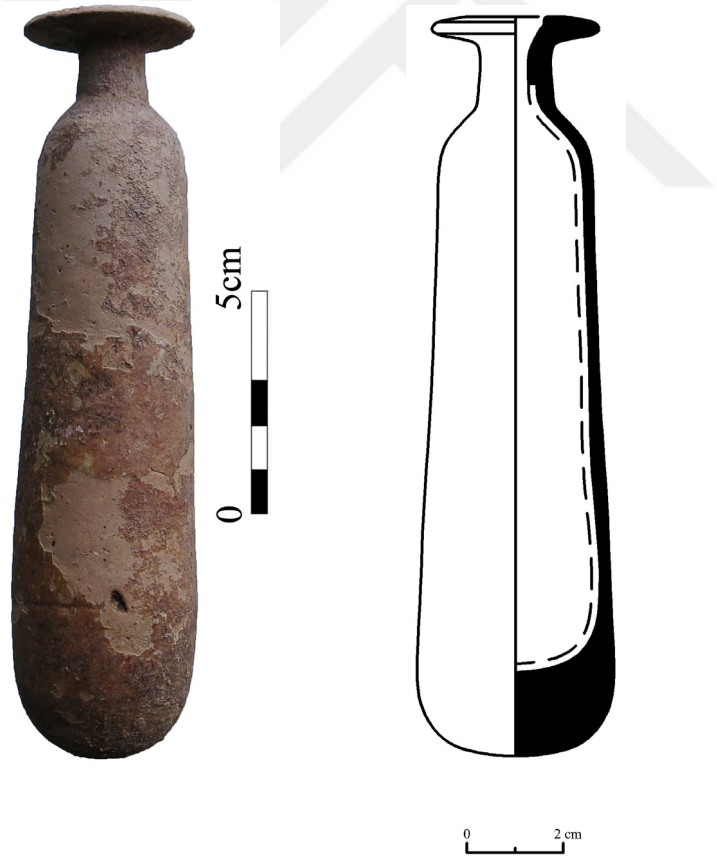

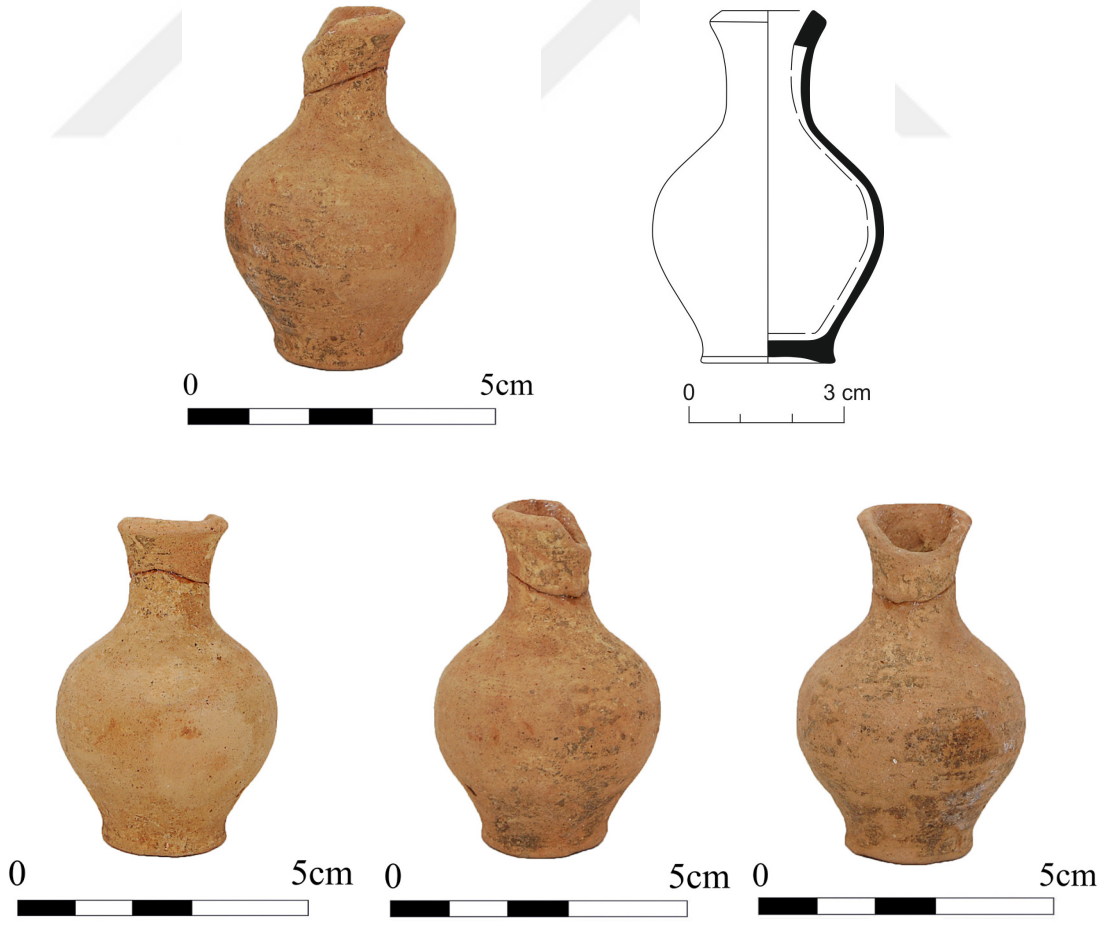
Katalog No: 208
Buluntu No: B-111
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-97
Buluntu Yeri: M-97 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.80 m
Yükseklik: 13.5 cm
Genişlik: 3.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 4/4 (Reddish Brown)
Tanım: Ayakta giyimli kadın figürini. Kalıp tekniğinde üretilmiştir. Baş korunmamıştır. Sol ayak önde, geride ki sağ ayak elbise içinde verilmiştir. Ayakları tamamen örten khiton, bel hizasının altına kadar khimation giymiştir. Dirsekten kıvrılmış sağ kol göğüs hizasından elbiseyi tutmaktadır. Sol kol khimationun altındadır.
Benzer Örnekler: Burn ve Higgins, s. 54, Pl. 14, No. 2077; Winter, s. 42, No. 4

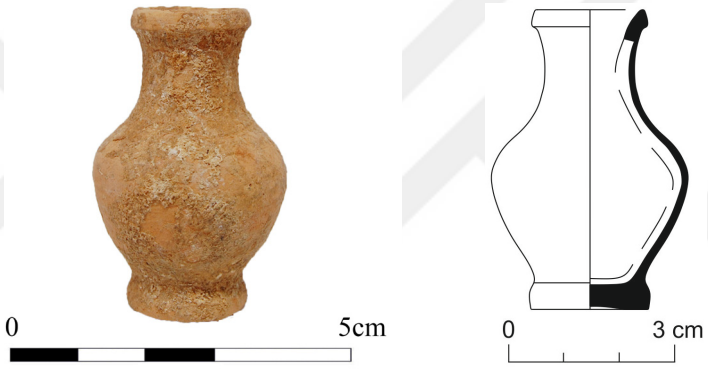
Katalog No: 209
Buluntu No: B-112
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-98
Buluntu Yeri: M-97 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.70 m
Yükseklik: 15.5 cm
Ağız Çapı: 3.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Belli kısımlarında astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Dusenbery, s. 174, S111-4; Schlörb-Vierneisel, s. 70, Beilage 47.3, No. 131.2

Katalog No: 210
Buluntu No: B-113
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-99
Buluntu Yeri: M-97 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.65 m
Yükseklik: 6.8 cm
Ağız Çapı: 2 cm
Kaide Çapı: 2.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/3 (Light Reddish Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 10 YR 5/3 (Brown)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa ve kalın boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli, ayaksız ve dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Gövde üzerinde çok az kısmında firnis izleri görülmektedir. Ağız kısmında eksikler olan, iki parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Rotroff, Table Ware, s. 354, Fig. 72, Pl. 85, No. 1164; Schlörb-Vierneisel, s. 89, Beilage 53.6, No. 154.1

Katalog No: 211
Buluntu No: B-114
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-100
Buluntu Yeri: M-97 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.70 m
Yükseklik: 5.5 cm
Ağız Çapı: 2 cm
Kaide Çapı: 2.1 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa ve kalın boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaksız ve dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Tek parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Rotroff, Table Ware, s. 355, Fig. 72, Pl. 85, No. 1165

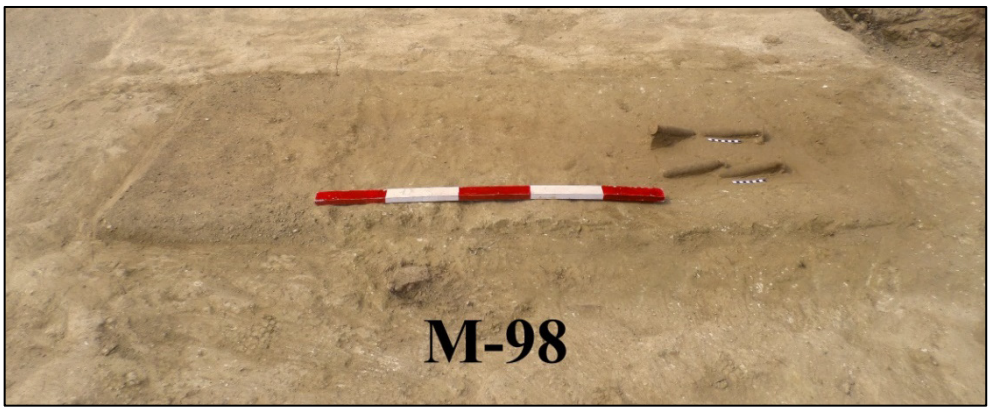

Katalog No: 212
Buluntu No: B-115
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-101
Buluntu Yeri: M-97 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Gümüş
Seviye: 38.65 m
Çap: 1 cm
Ön Yüz: Sol pençesi havada, oturan grifon figürü.
Arka Yüz: Lir.
Benzer Örnek: SNG, Ionia Part III, Pl. 33, No. 1465

Katalog No: 213
Mezar No: M-98
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.66 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 209 cm x 80 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey ve güney yönünde ki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu ve batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın kuzeyinde kalan uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı sonucu güneyde yar alan kiremitlerinin üzerine düşmüştür. Doğuda yer alan çatı kiremidi sağlam ele geçerken, batıdaki kiremit üst kısmı kırılmasına rağmen korunmuştur. Ölen birey sert kayaç üzerine yerleştirilmiştir.
Mezar Buluntuları:
M-98.1 pişmiş toprak alabastron (B-116)
M-98.2 pişmiş toprak alabastron (B-117)
M-98.3 pişmiş toprak alabastron (B-118)
M-98.4 pişmiş toprak alabastron (B-119)

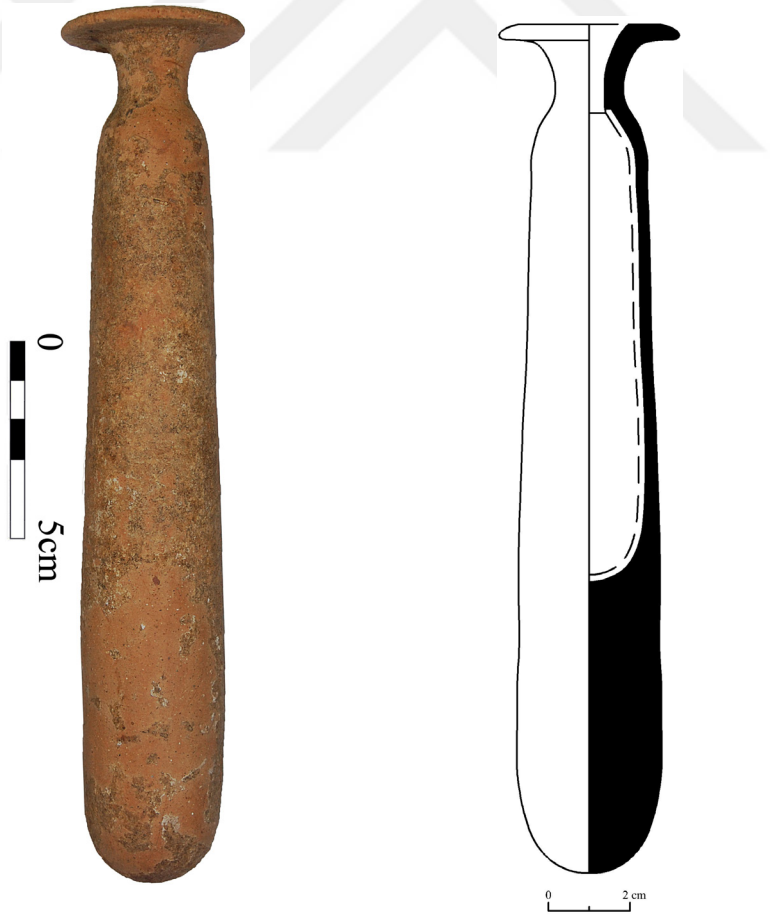

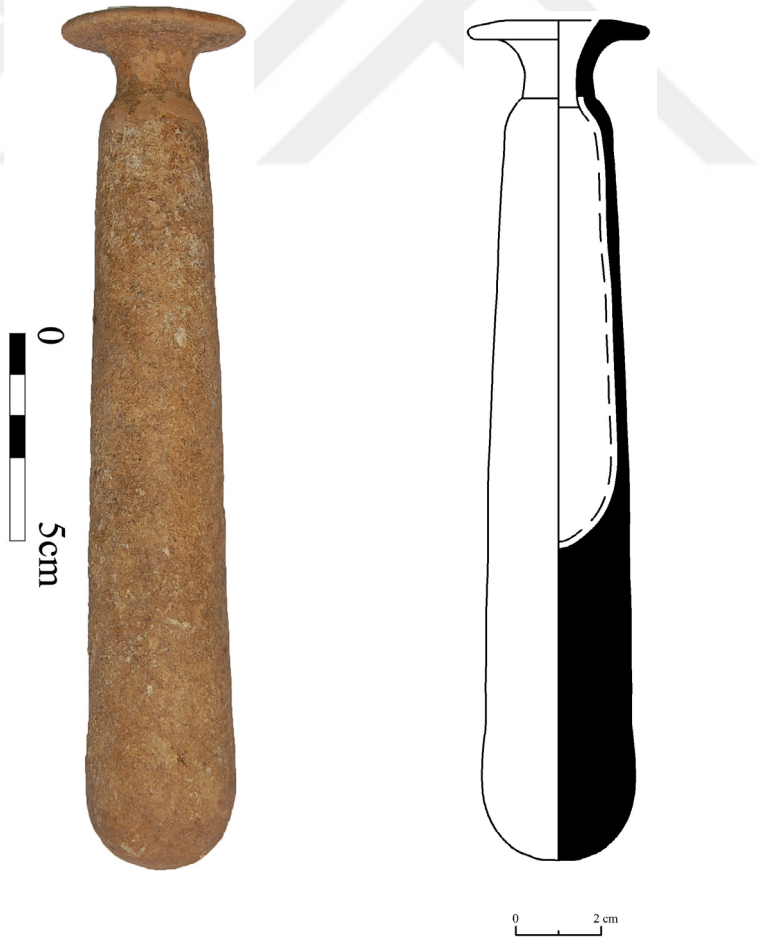
Katalog No: 214
Buluntu No: B-116
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-105
Buluntu Yeri: M-98 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.94 m
Yükseklik: 20.3 cm
Ağız Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/3 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Belli kısımlarında astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Kızıl, s. 451, Res. 140

Katalog No: 215
Buluntu No: B-117
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-106
Buluntu Yeri: M-98 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.94 m
Yükseklik: 20.9 cm
Ağız Çapı: 4.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Belli kısımlarında astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3; Kızıl, s. 451, Res. 140

Katalog No: 216
Buluntu No: B-118
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-107
Buluntu Yeri: M-98 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.96 m
Yükseklik: 19.7 cm
Ağız Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Belli kısımlarında astar izleri görülmektedir. Tek parça halde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5; Kızıl, s. 451, Res. 140

Katalog No: 217
Buluntu No: B-119
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-108
Buluntu Yeri: M-98 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.93 m
Yükseklik: 19.4 cm
Ağız Çapı: 4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Belli kısımlarında astar izleri görülmektedir. İki parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Kızıl, s. 451, Res. 140

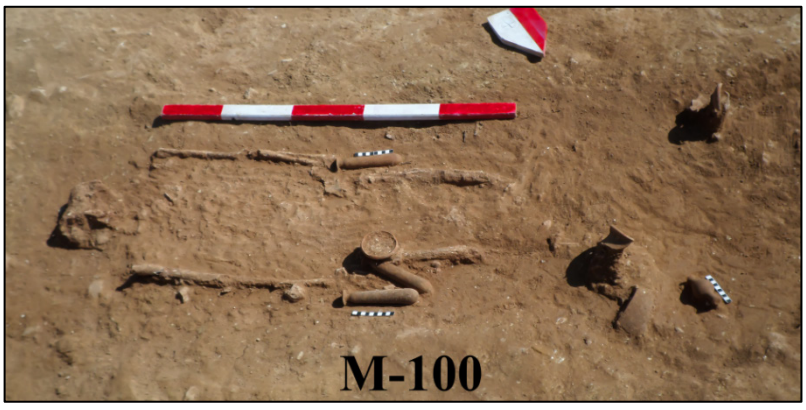
Katalog No: 218
Mezar No: M-99
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.09 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 66 cm x 60 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Mezar yoğun bir tahribata uğramıştır. Ele geçen tek çatı kiremidi nedeniyle mezarın nasıl bir forma sahip olduğu üzerine sağlıklı bir veri yoktur. Tip olarak çatı kiremidi formunda yapıldığı düşünülmektedir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

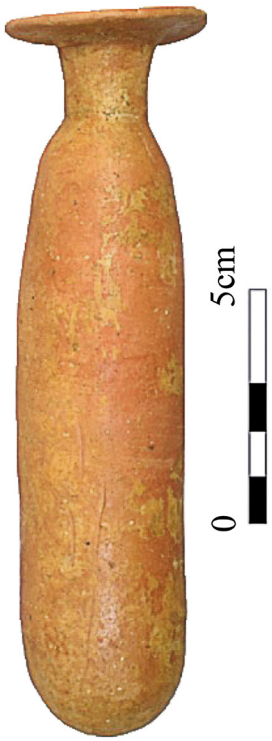

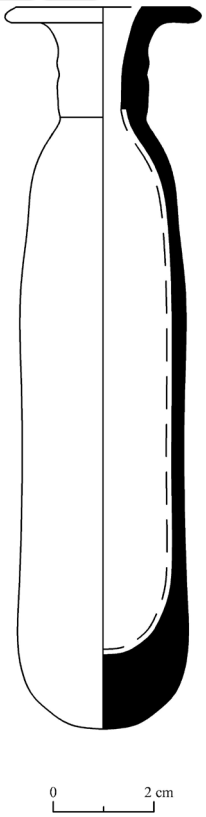
Katalog No: 219
Mezar No: M-100
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.01 m
İskelet Seviyesi: 39.40 m
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin/erkek
Kapak Ölçüleri: 210 cm x 84 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeydoğu-güneybatı yönünde ki uzun kenarlarında üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı-güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle kırılmıştır. Kısa kenarda yer alanlar ise çatlaklar olmasına rağmen sağlam durumda bulunmuştur. Gömüsü yapılan bireyin kafatası kısmen korunurken, sağ ve sol kol kemikleri iyi durumdadır. Bacak kemiklerinin yalnızca diz kapağına kadar olan kısımları korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert kayaç üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-100.1 pişmiş toprak alabastron (B-120)
M-100.2 pişmiş toprak alabastron (B-121)
M-100.3 pişmiş toprak alabastron (B-122)
M-100.4 pişmiş toprak unguentarium (B-123)
M-100.5 pişmiş toprak kase (B-124)

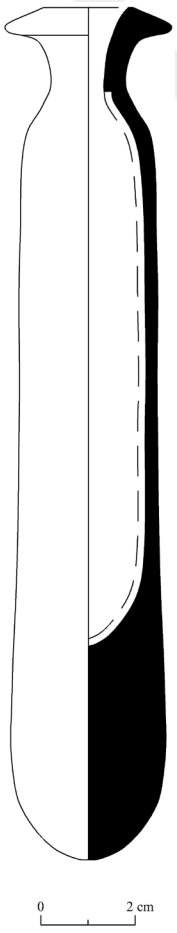
Katalog No: 220
Buluntu No: B-120
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-125
Buluntu Yeri: M-100 numaralı mezar içerisinden, sol bacak kemiği yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.32 m
Yükseklik: 14.4 cm
Ağız Çapı: 4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen şişkin silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 440, Fig. 3, No. 1.4; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3; Kızıl, s. 444, Res. 110; Rotroff ve Oliver Jr., s. 71, Pl. 45, No. 272

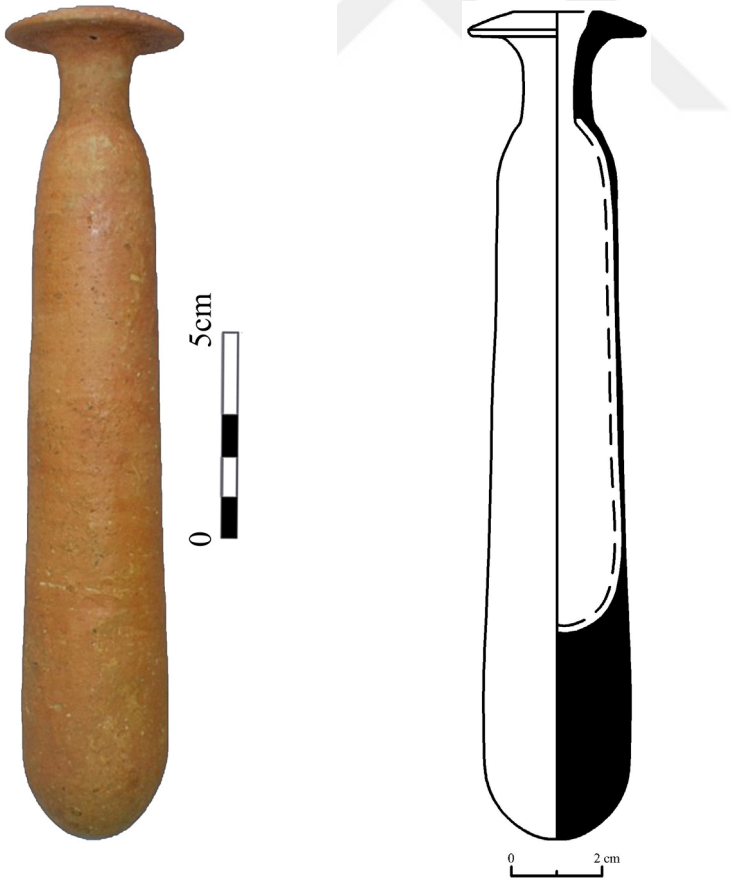

Katalog No: 221
Buluntu No: B-121
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-126
Buluntu Yeri: M-100 numaralı mezar içerisinden, sağ bacak kemiği yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.34 m
Yükseklik: 18.1 cm
Ağız Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Gövdenin alt kısmında yer yer astar izleri gözükmektedir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 340, Taf. 258.1; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5; Kızıl, s. 451, Res. 140

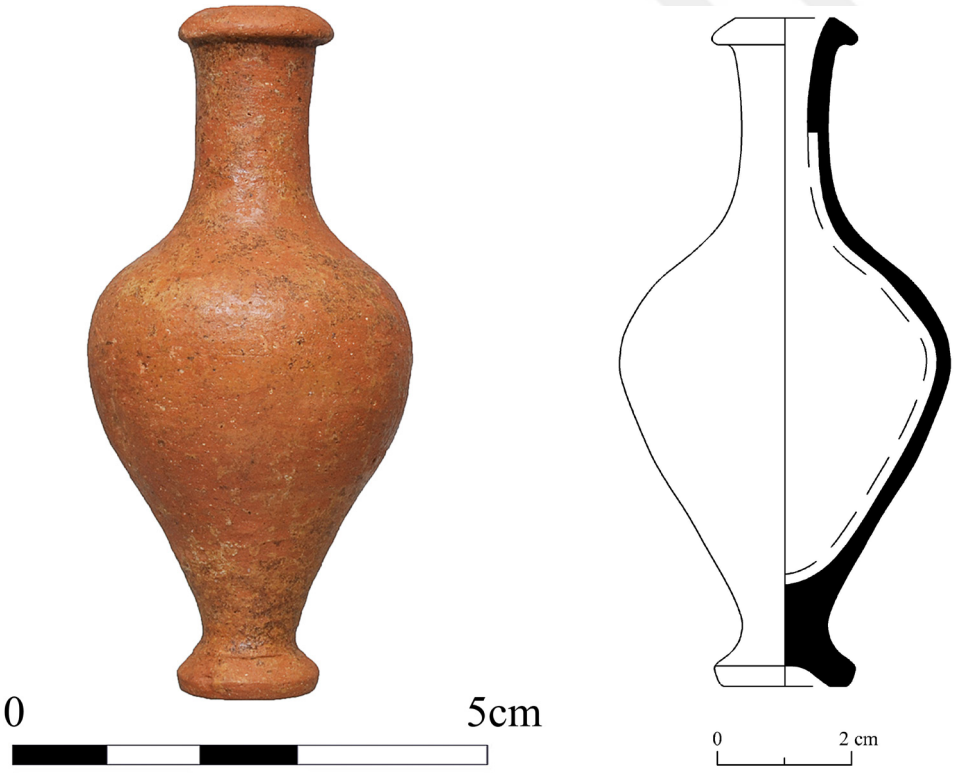

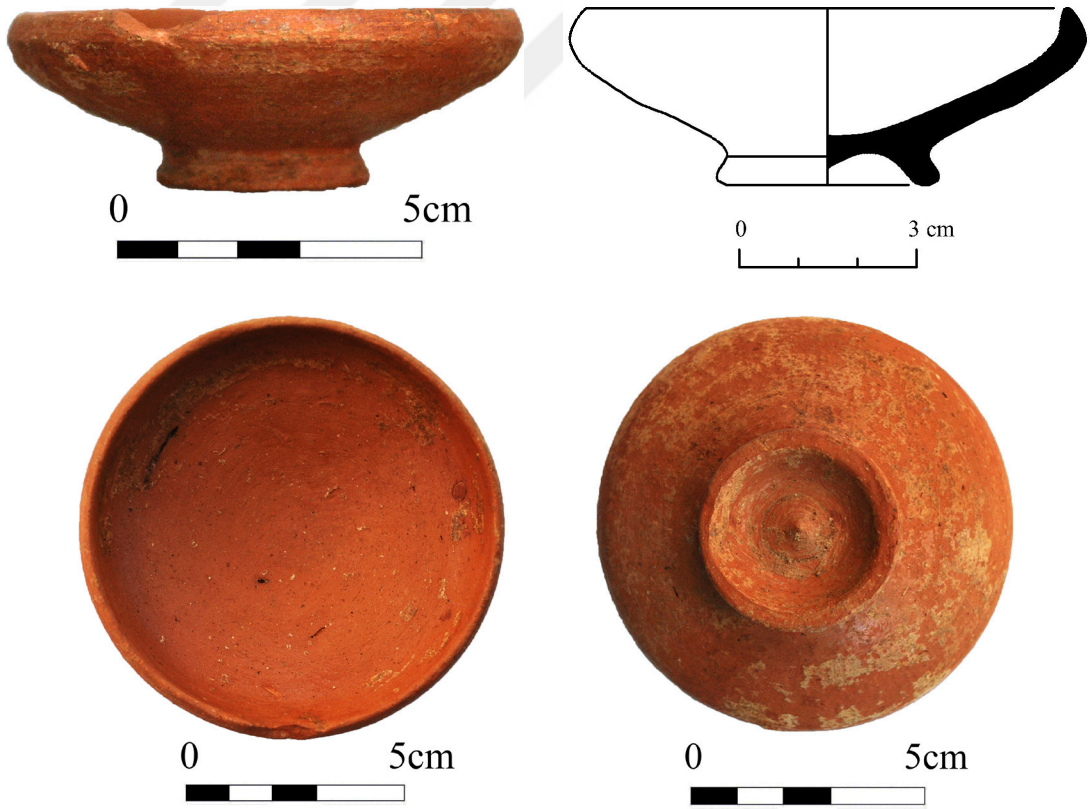
Katalog No: 222
Buluntu No: B-122
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-127
Buluntu Yeri: M-100 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.34 m
Yükseklik: 18.3 cm
Ağız Çapı: 3.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 3/8 (Yellowish Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Gövdenin alt kısmında yer yer astar izleri gözükmektedir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 136, No. 82.5; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 6

Katalog No: 223
Buluntu No: B-123
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-128
Buluntu Yeri: M-100 numaralı mezar içerisinden, sağ ayak ucundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.29 m
Yükseklik: 10 cm
Ağız Çapı: 1.4 cm
Kaide Çapı: 2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 2.5 YR 3/3 (Dark Reddish Brown)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaksız ve dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar yer yer dökülmüştür. Tek parça halde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Foça, s. 65, Lev. 29 a-b; Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 55, No. 700

Katalog No: 224
Buluntu No: B-124
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-129
Buluntu Yeri: M-100 numaralı mezar içerisinden, sağ bacak kemiği üzerinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.37 m
Yükseklik: 3 cm
Ağız Çapı: 8.6 cm
Kaide Çapı: 3.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak yuvarlak kaidelidir. Buluntunun üzerindeki astar gövde kısmında yer yer dökülmüştür. Tek parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Edwards, s. 225, Pl. 3-44, No. 95, Pl. 2, No. 93; Metzger, s. 216, Abb. 239, No. 330; J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-14

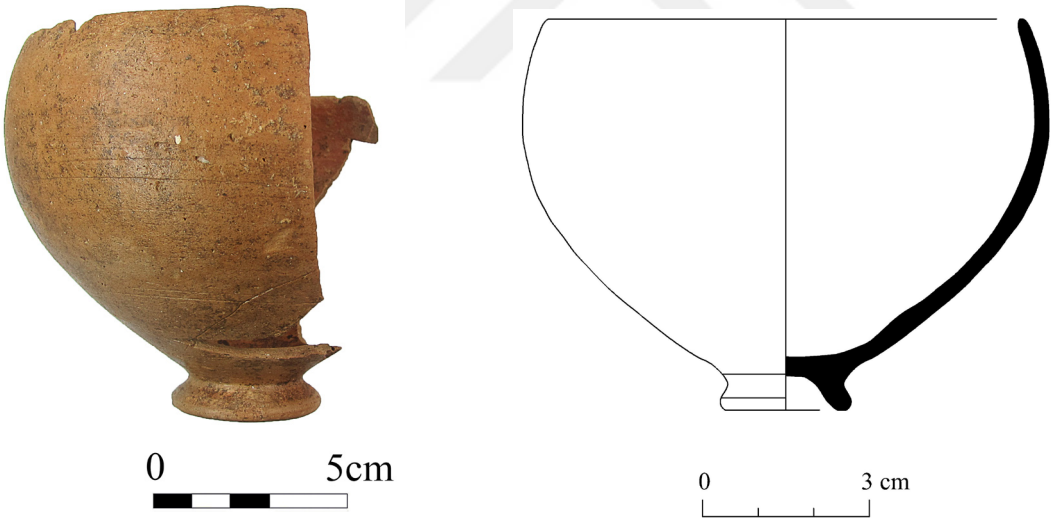

Katalog No: 225
Mezar No: M-101
Buluntu Yeri: H-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.36 m
İskelet Seviyesi: 39.78 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 195 cm x 73 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönündeki uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle kırılmıştır. Doğuda yer alan kısa kenar çatı kiremidinin üst kısmı yok olmuş, yalnızca alt kısmı korunmuş, batıdaki ise çatlaklara rağmen iyi durumda bulunmuştur. Gömüsü yapılan bireyin kafatası dağılmış olmasına rağmen kısmen korunurken, kol ve bacak kemikleri genel hatlarıyla sağlam durumdadır. Ölen birey sert anakaya zemin üzerine yerleştirilmiştir.
Mezar Buluntuları:
M-101.1 pişmiş toprak kase (B-125)
M-101.2 pişmiş toprak unguentarium (B-126)
M-101.3 pişmiş toprak alabastron (B-127)
M-101.4 gümüş sikke (B-128)

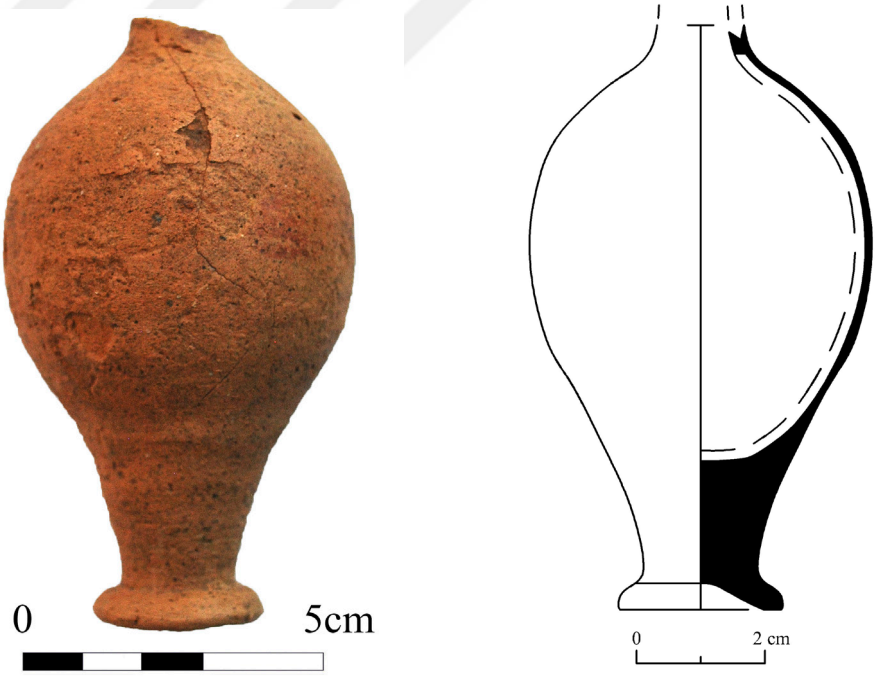

Katalog No: 226
Buluntu No: B-125
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-131
Buluntu Yeri: M-101 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.74 m
Yükseklik: 7.1 cm
Ağız Çapı: 8.7 cm
Kaide Çapı: 2.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Ağızın tamamı ve gövdenin yarısı korunamamıştır. Boyun kısmından kaideye doğru daralan şişkin gövdeli, yüksek yuvarlak kaidelidir. Gövde üzerinde çark izleri belirgindir. Tek parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Foça, s. 60, Lev. 20 e-f; Forbeck, s. 290, Taf. 186.2; J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-20

Katalog No: 227
Buluntu No: B-126
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-162
Buluntu Yeri: M-101 numaralı mezarın altından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.55 m
Yükseklik: 9.1 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 2.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Ağız ve boyun kısmı korunamamıştır. Kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı, dışa çekik yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük oranda dökülmüştür. Çok parçalı halde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357; Schlörb-Vierneisel, s. 94, Beilage 59.1, No. 166; Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 705

Katalog No: 228
Buluntu No: B-127
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-163
Buluntu Yeri: M-101 numaralı mezarın altından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.58 m
Yükseklik: 13 cm
Ağız Çapı: 3.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 7.5 YR 4/6 (Strong Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki astar kısmen korunmuştur. Ağız kısmında eksik mevcuttur. İki parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 440, Fig. 2, No. 1.3; Rotroff ve Oliver Jr., s. 71, Pl. 45, No. 273

Katalog No: 229
Buluntu No: B-128
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-164
Buluntu Yeri: M-101 numaralı mezarın altından.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 39.53 m
Çap: 0.9 cm
Ön Yüz: Belirsiz
Arka Yüz: Belirsiz
Benzer Örnek: -

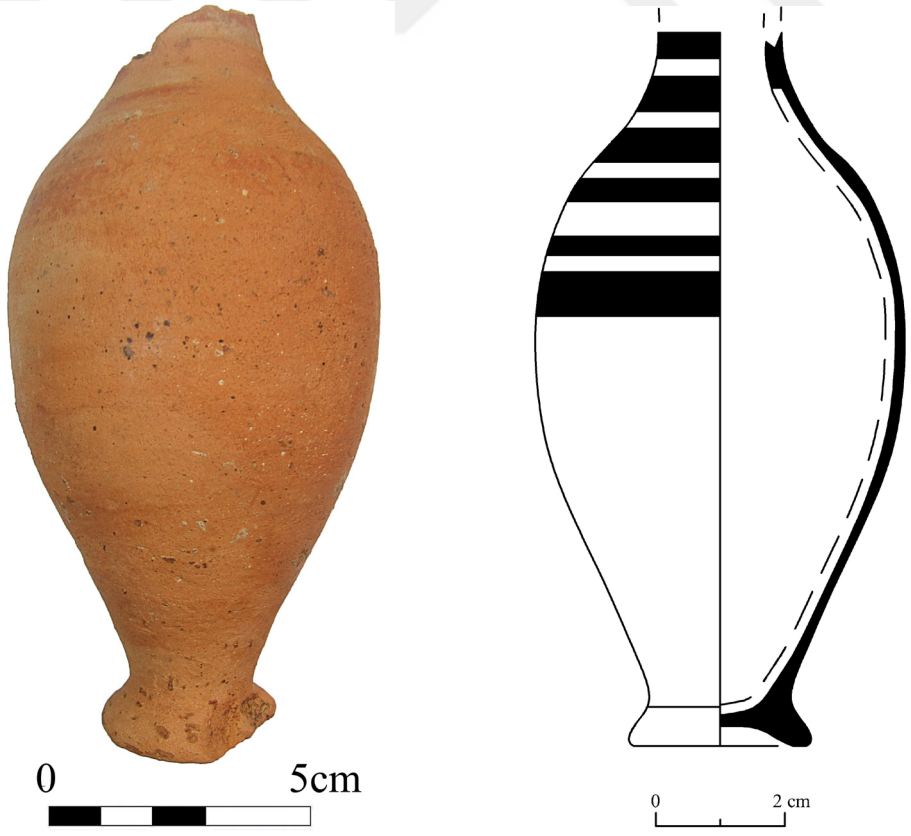

Katalog No: 230
Mezar No: M-102
Buluntu Yeri: H-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.37 m
İskelet Seviyesi: 38.80 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin/kadın
Kapak Ölçüleri: 214 cm x 72 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle kırılmıştır. Hem doğuda hem de batıda yer alan kısa kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle tahrip olarak mezar içerisinde dağılmıştır. Ölen bireye ait iskelet genel hatlarıyla korunmuştur. Kafatası, sağ-sol kol kemikleri ile sağ-sol bacak kemikleri sağlam olarak bulunmuştur. Ölen bireyin gömüsü anakaya üzerine traşlanarak yapılmıştır. Mezarın doğu kısmında at nalı şeklinde doğal taşlardan oluşan P-5 çevirmesi içerisinde yer almaktadır.
Mezar Buluntuları:
M-102.1 pişmiş toprak unguentarium (B-129)
M-102.2 bronz ayna (B-130)

Katalog No: 231
Buluntu No: B-129
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-134
Buluntu Yeri: M-102 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.83 m
Yükseklik: 11.1 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 2.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: Bezeme, bant: 2.5 YR 4/6 (Red)
Tanım: Ağız ve boyun kısmı kırılmıştır. Kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Boyun ve gövdenin üst kısmında kırmızı bant bezemesi yer almaktadır. Buluntu üzerinde ki astar tamamen dökülmüştür. Tek parça halinde olan unguentariumun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Forbeck, s. 230, Taf. 104.4; Mitsopoulos-Leon, s. 152, Taf. 208, O-5

Katalog No: 232
Buluntu No: B-130
Adı: Ayna
Kazı Env. No: B-135
Buluntu Yeri: M-102 numaralı mezarın içinden, sol ayak ucundan.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 38.80 m
Çap: 9.5 cm
Kalınlık: 10 mm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Bir yüzü hafif eğimli, diğer yüzü kenarları profillendirilmiş biçimdedir. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Baykan, s. 46, Fig. 3, M. 09-139; Bischop, s. 150, Taf. 24.1, Abb. 1; Foça, s. 58, Lev. 15a; Robinson, Metal, s. 171, Pl. XXXI, No. 515

Katalog No: 233
Mezar No: M-103
Buluntu Yeri: H-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.59 m
İskelet Seviyesi: 38.99 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 213 cm x 99 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle üst kısımları kırılmıştır. Batıda yer alan kısa kenar çatı kiremidi sağlam korunmuştur. Ölen bireye ait kafatası iyi durumda ele geçerken, göğüs kafesi ve sağ-sol kol kemikleri kısmen korunmuştur. Bacak kemikleri ise pelvisten diz kapağına kadar sağlam izlenmektedir. Bireyin gömüsü toprak içerisine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-103.1 pişmiş toprak unguentarium (B-131)
M-103.2 pişmiş toprak alabastron (B-132)
M-103.3 pişmiş toprak alabastron (B-133)
M-103.4 pişmiş toprak alabastron (B-134)
M-103.5 pişmiş toprak alabastron (B-135)
M-103.6 pişmiş toprak alabastron (B-136)

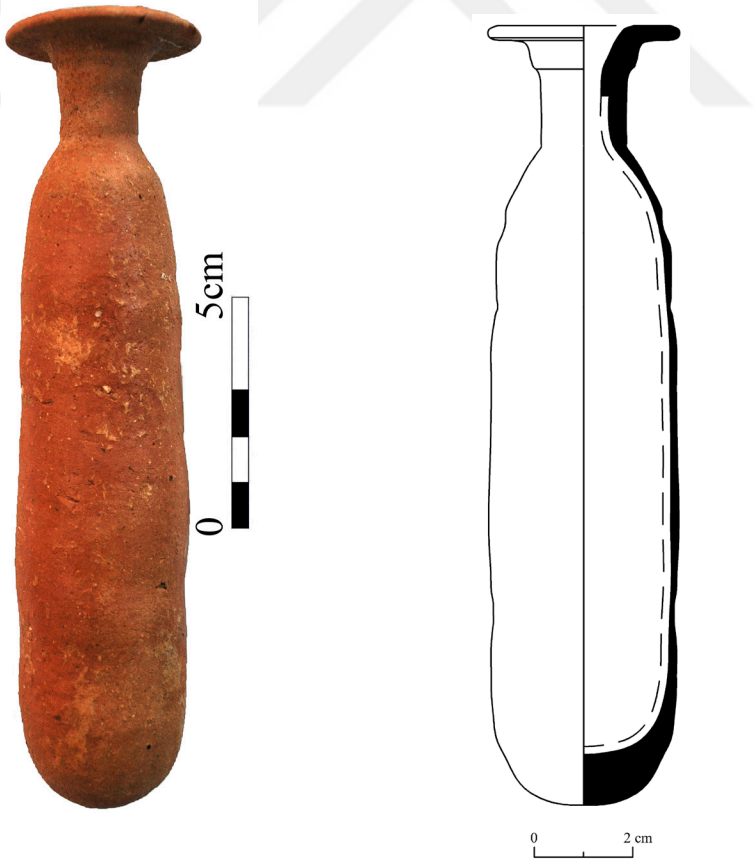

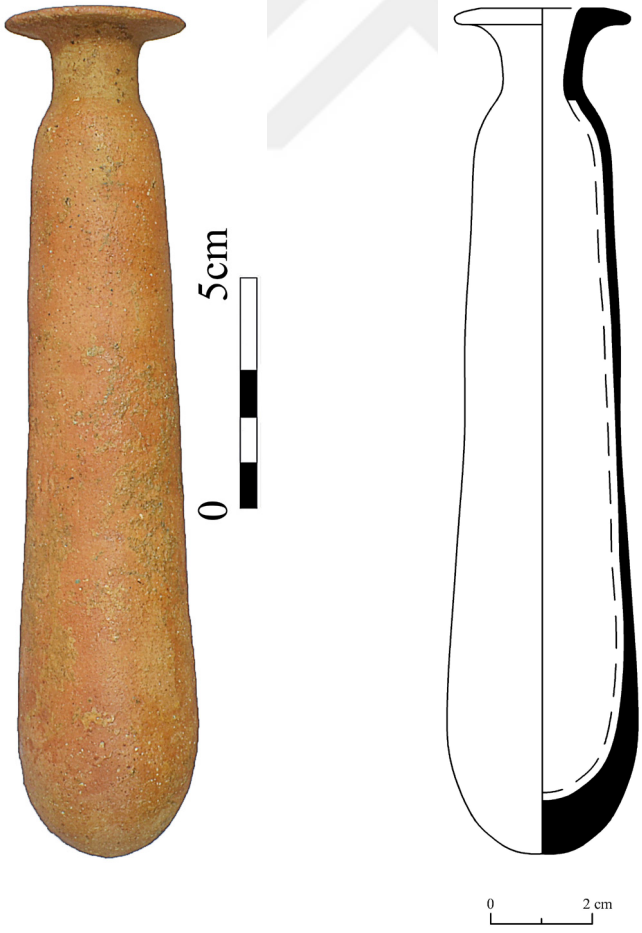
Katalog No: 234
Buluntu No: B-131
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-139
Buluntu Yeri: M-103 numaralı mezar içerisinden, iskeletin sağ ayak ucundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.83 m
Yükseklik: 10.6 cm
Ağız Çapı: 2.3 cm
Kaide Çapı: 1.9 cm
Hamur Rengi: 10 YR 7/8 (Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 Y 5/4 (Light Olive Brown)
Firnis Rengi: 5 Y 5/4 (Olive)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik düz yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar korunurken, gövdede siyah firnis izleri belirgindir. Tek parça olan unguentarium restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357; Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 705; Zoroğlu, s. 465, Lev. III, Res. 9 b

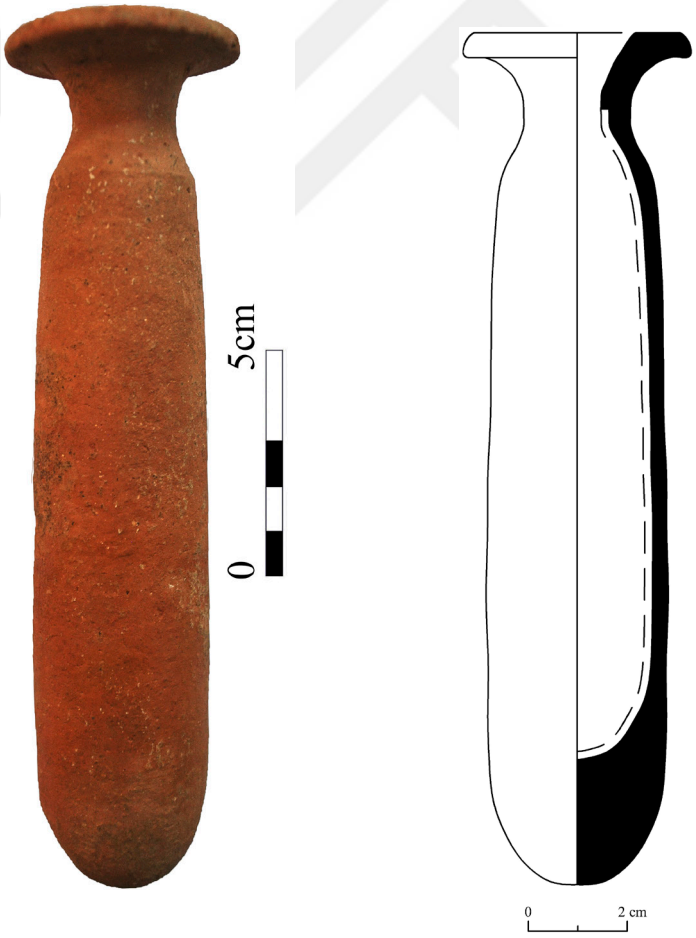
Katalog No: 235
Buluntu No: B-132
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-140
Buluntu Yeri: M-103 numaralı mezar içerisinden, iskeletin sol omuz yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.85 m
Yükseklik: 15.8 cm
Ağız Çapı: 3.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Buluntunun üzerinde yer yer astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 484, Fig. 122, No. 81.5; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3; Kızıl, s. 444, Resim 110

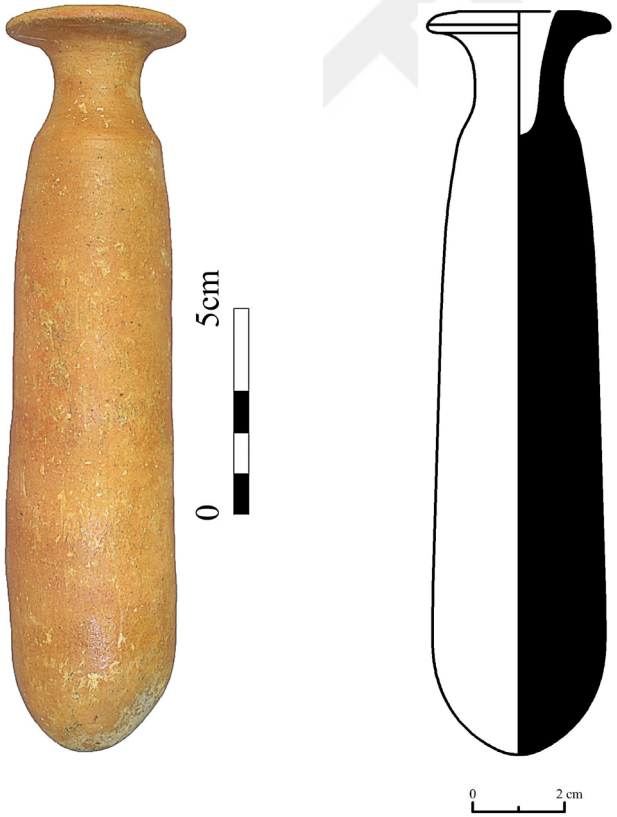
Katalog No: 236
Buluntu No: B-133
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-141
Buluntu Yeri: M-103 numaralı mezar içerisinden, sol kol yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.85 m
Yükseklik: 16.7 cm
Ağız Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Buluntunun tamamında astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 137, No. 82.6; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3

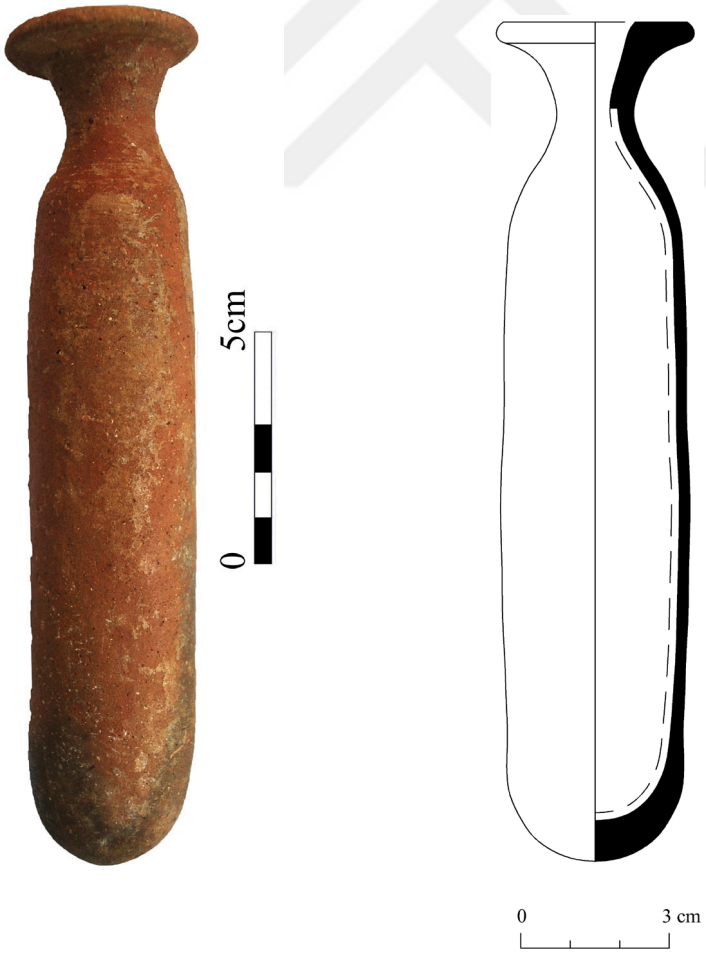
Katalog No: 237
Buluntu No: B-134
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-142
Buluntu Yeri: M-103 numaralı mezar içerisinden, pelvis yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.87 m
Yükseklik: 17.3 cm
Ağız Çapı: 4.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Buluntunun tamamında astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Kızıl, s. 444, Resim 110

Katalog No: 238
Buluntu No: B-135
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-143
Buluntu Yeri: M-103 numaralı mezar içerisinden, sağ bacak yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.85 m
Yükseklik: 16.2 cm
Ağız Çapı: 3.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Buluntunun tamamında astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 108, No. 3; Rotroff ve Oliver Jr., s. 71, Pl. 45, No. 273

Katalog No: 239
Buluntu No: B-136
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-144
Buluntu Yeri: M-103 numaralı mezar içerisinden, sol diz hizası.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 38.88 m
Yükseklik: 17.1 cm
Ağız Çapı: 3.8 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Buluntunun büyük kısmında astar izleri görülmektedir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 109, No. 4; Kızıl, s. 412, Resim 110

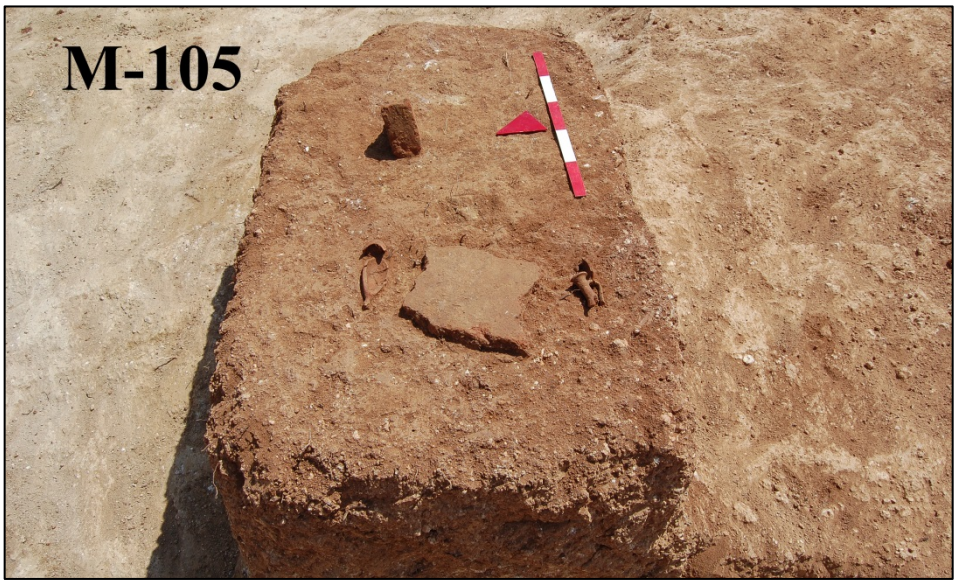
Katalog No: 240
Mezar No: M-104
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.65 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 170 cm x 60 cm (Korunan)
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar oldukça tahrip olmuş durumdadır. Mezarın yalnızca uzun kenar çatı kiremitleri ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

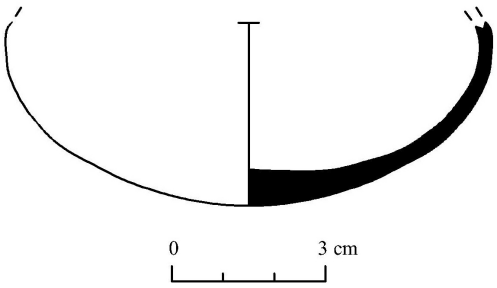
Katalog No: 241
Mezar No: M-105
Buluntu Yeri: G-9 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.72 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 116 cm x 66 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezardan yalnızca iki adet karşılıklı çatılmış çatı kiremidi bulunmuştur. Bu çatı kiremitleri birbirlerinin içine girerek kırılmışlardır. Nasıl bir form verilerek yapıldığına dair sağlıklı veri mevcut değildir.
Mezar Buluntusu:
M-105.1 pişmiş toprak kase (B-137)

Katalog No: 242
Buluntu No: B-137
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-138
Buluntu Yeri: M-105 numaralı mezarın üstü.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.68 m
Yükseklik: 3.6 cm
Genişlik: 9.5 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Ağız kısmının tamamı kırıktır. Dibe doğru daralan gövdeli, yuvarlak formludur. Buluntunun üzerindeki astar tamamen dökülmüştür. İki parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: -

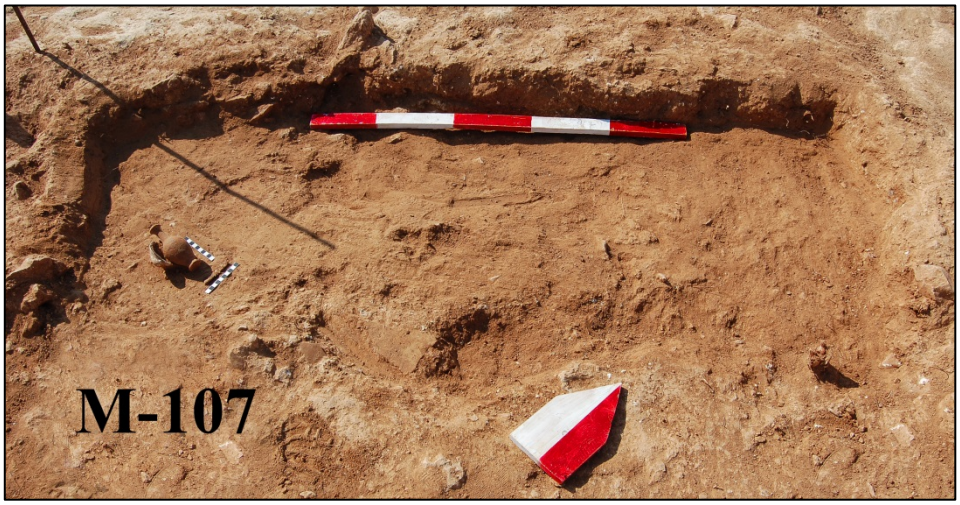
Katalog No: 243
Mezar No: M-106
Buluntu Yeri: G-9 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.42 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 118 cm x 68 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezardan oldukça tahrip olmuş yalnızca iki adet çatı kiremidi bulunmuştur. Mezarın tip olarak nasıl bir form verilerek yapıldığına dair sağlıklı veri mevcut değildir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

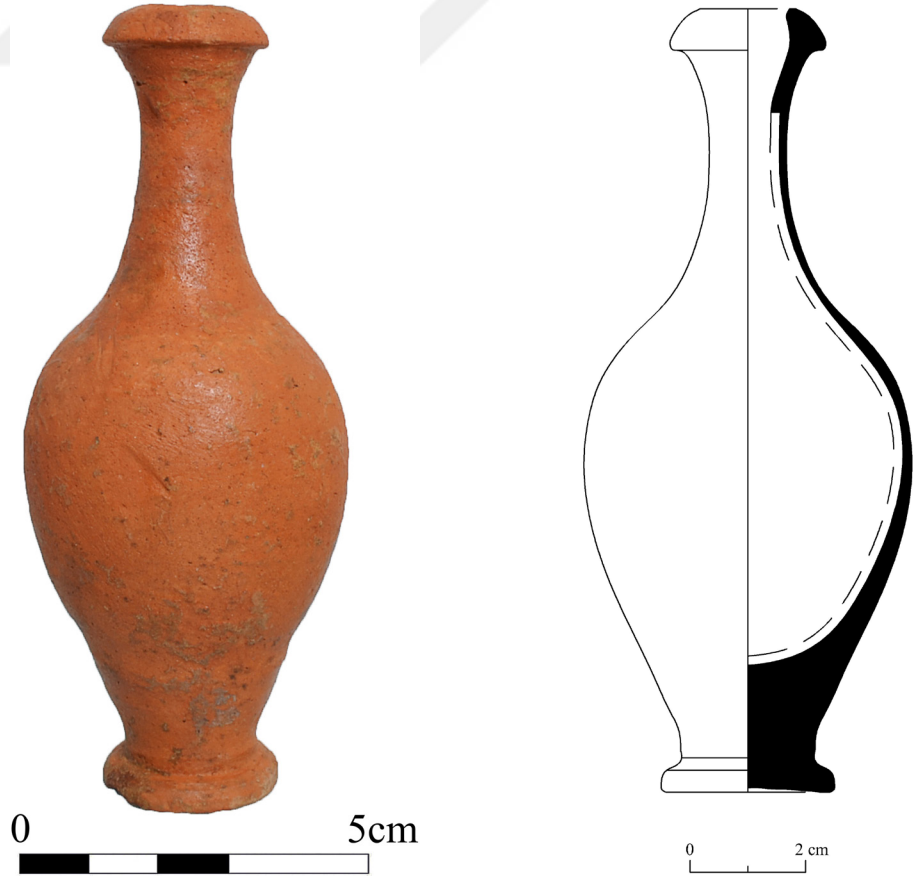

Katalog No: 244
Mezar No: M-107
Buluntu Yeri: H-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.49 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 223 cm x 85 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeybatı-güneydoğu yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle üst kısımları kırılmıştır. Kuzeydoğu ve güneybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremitleri üst kısımları kırılmasına rağmen korunmuştur.
Mezar Buluntusu:
M-107.1 pişmiş toprak unguentarium (B-138)

Katalog No: 245
Buluntu No: B-138
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-149
Buluntu Yeri: M-107 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.11 m
Yükseklik: 13.6 cm
Ağız Çapı: 1.6 cm
Kaide Çapı: 3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, çok kısa ayaklı, dışa çekik düz ve yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar yer yer dökülmüştür. Tek parçalı halde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Forbeck, s. 230, Taf. 104.4; Mitsopoulos-Leon, s. 152, Taf. 208, O-5

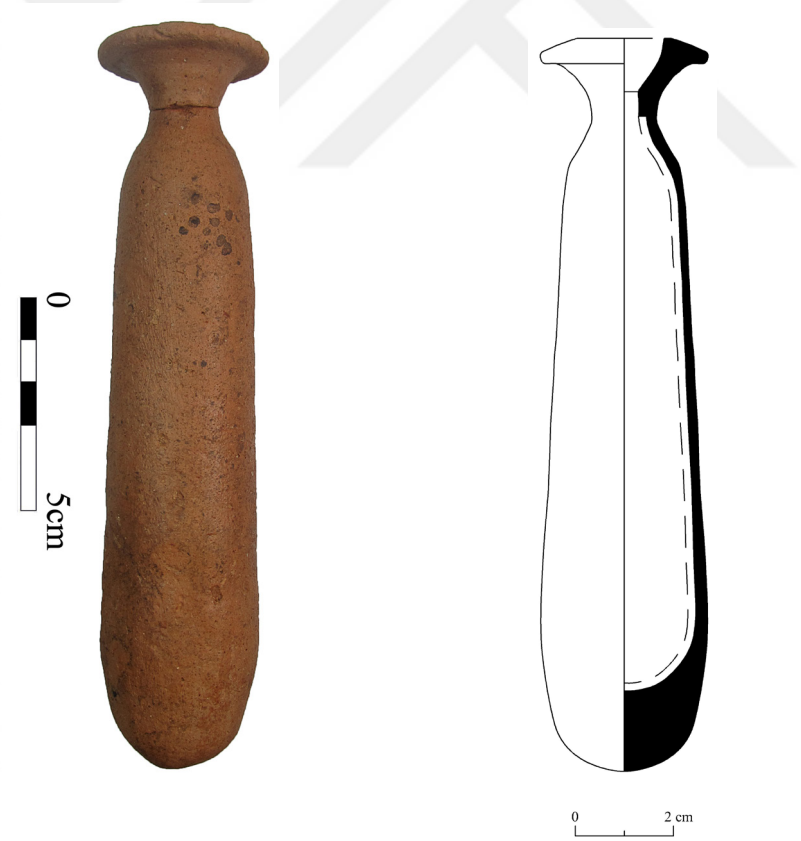

Katalog No: 246
Mezar No: M-108
Buluntu Yeri: H-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.51 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 196 cm x 66 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeybatı-güneydoğu yönündeki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle üst kısımları kırılmıştır. Kuzeydoğu ve güneybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremitleri ise toprağın baskısı sonucu üst kısımları kırılmasına rağmen, insitu durumunu korumuştur. Ölen bireye ait iskelet kafatası erimiş olarak tespit edilirken, sağ-sol kol kemikleri kısmen tespit edilmiştir. Her iki bacağa ait kemiklerin çok az bir kısmı bulununken, ölen bireyin gömüsü sert anakaya üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-108.1 pişmiş toprak alabastron (B-139)
M-108.2 pişmiş toprak unguentarium (B-140)
M-108.3 pişmiş toprak kase (B-141)

Katalog No: 247
Buluntu No: B-139
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-152
Buluntu Yeri: M-108 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.97 m
Yükseklik: 15 cm
Ağız Çapı: 3.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 4/6 (Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki astar korunmamıştır. İki parça halde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5; Kızıl, s. 444, Resim 110

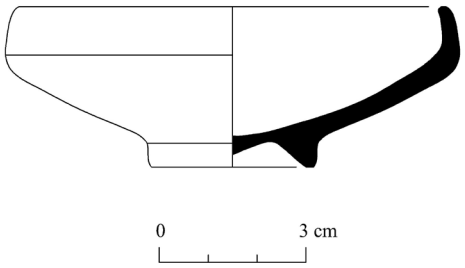

Katalog No: 248
Buluntu No: B-140
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-166
Buluntu Yeri: M-108 numaralı mezarın altından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.80 m
Yükseklik: 13.7 cm
Ağız Çapı: 2.8 cm
Kaide Çapı: 2.7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaklı ve dışa çekik düz, yuvarlak kaidelidir. Ağız ve boyun kısmında yanık görülmektedir. Buluntu üzerinde ki astarın büyük kısmı dökülmüştür. İki parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 160, Taf. 68.1, No. 364.2; Rotroff, Plain Wares, s. 415, Fig. 62, No. 415; Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 706

Katalog No: 249
Buluntu No: B-141
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-170
Buluntu Yeri: M-108 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.99 m
Yükseklik: 3.3 cm
Ağız Çapı: 8.7 cm
Kaide Çapı: 3.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, alçak yuvarlak kaidelidir. Astar izleri belirgindir, iç kısmında ise bazı bölgelerde siyah firnis görülmektedir. İki parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Anderson ve diğerleri, s. 178, Fig. 15, No. 220; Edwards, s. 225, Pl. 3-44, No. 95, Pl. 2, No. 93; Hellström, s. 59, Pl. 33, No. 64; Metzger, s. 216, Abb. 239, No. 330; J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-14

Katalog No: 250
Mezar No: M-109
Buluntu Yeri: H-9 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.21 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 150 cm x 45 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, tespit edildiği durum itibariyle oldukça tahrip olmuştur. Uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle iç içe giren mezarın, kuzeybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremidi insitu durumda tespit edilmiştir. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 251
Mezar No: M-110
Buluntu Yeri: H-9 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 39.91 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 218 cm x 80 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeydoğu-güneybatı yönündeki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı-güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle, çatı kiremitlerinin üst kısımları kırılarak iç içe geçmiştir. Kuzeybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremidi üst kısmından kırılmış olarak korunurken, güneydoğudaki kısa kenar çatı kiremidi dağılarak yok olmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-110.1 pişmiş toprak unguentarium (B-142)
M-110.2 pişmiş toprak alabastron (B-143)
M-110.3 bronz ayna (B-144)

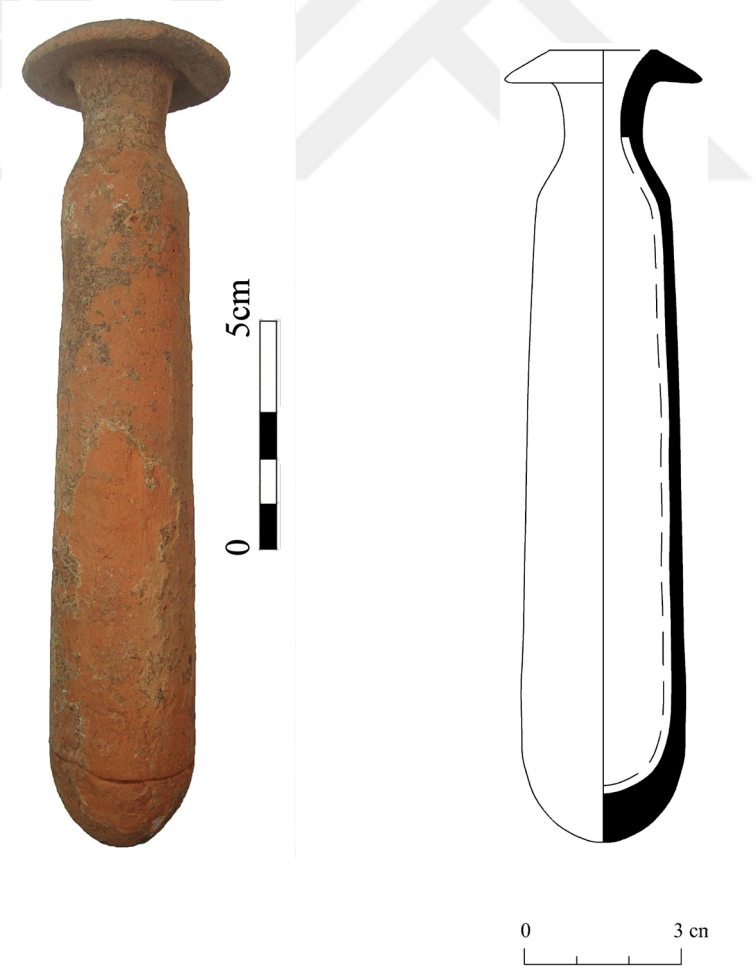

Katalog No: 252
Buluntu No: B-142
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-154
Buluntu Yeri: M-110 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.35 m
Yükseklik: 15 cm
Ağız Çapı: 1.6 cm
Kaide Çapı: 3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 10 R 4/6 (Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, çok kısa ayaklı ve dışa çekik, düz, yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar yer yer dökülmüştür. Tek parçalı halde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Forbeck, s. 230, Taf. 104.4; Mitsopoulos-Leon, s. 152, Taf. 208, O-5

Katalog No: 253
Buluntu No: B-143
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-155
Buluntu Yeri: M-110 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.27 m
Yükseklik: 15.3 cm
Ağız Çapı: 3.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki astar korunmamıştır. İki parça halde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6; Kızıl, s. 444, Resim 110

Katalog No: 254
Buluntu No: B-144
Form: Ayna
Kazı Env. No: B-156
Buluntu Yeri: M-110 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 39.30 m
Çap: 9.4 cm
Kalınlık: 10 mm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Alt kısmında uzun biçimli, aplike edilmiş sap kısmı eklenmiştir. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmamıştır.
Benzer Örnekler: Bischop, s. 150, Abb. 1, Taf. 24.1; Bruneau, s. 468, Fig. 84, No. 59.27; Davidson ve Burr-Thompson, s. 98, Fig. 44, No. 12; Dusenbery, s. 1030, S120-6

Katalog No: 255
Mezar No: M-111
Buluntu Yeri: H-8 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.31 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 24 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın mevcut bulunan kısımlarından yola çıkarak karşılıklı çatılarak bir çatı formu verildiği anlaşılmaktadır. Ancak sadece mezarın güneybatıda dik olarak yerleştirilen kısa kenar çatı kiremidi ile güneydoğuda yer alan uzun kenara ait kiremitlerin çok az bir kısmı kalmıştır. Mezarın bu denli tahrip olmasının sebebi, üzerine M-107 numaralı mezarın yapılmış olmasıdır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 256
Mezar No: M-112
Buluntu Yeri: H-9 / G-8 plankareleri
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.38 m
İskelet Seviyesi: 39.67 m
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 204 cm x 66 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeybatı-güneydoğu yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle üst kısımları kırılarak iç içe geçmiştir. Her iki kısa kenar çatı kiremidi de kırıklara rağmen iyi durumda tespit edilmiştir. Mezarın kuzeybatısındaki uzun kenarda, M-6 numaralı mezara ait lahit teknesi ve kapak parçaları dağılmış halde bulunmuştur. Az sayıda kemik parçasının ele geçtiği mezardaki ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

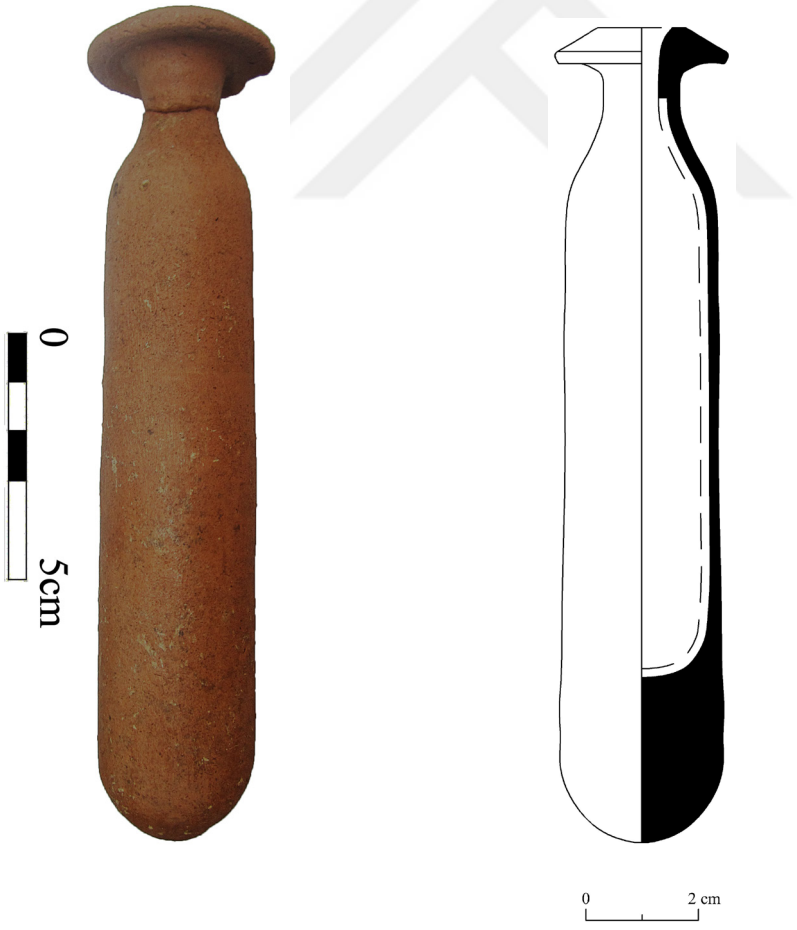

Katalog No: 257
Mezar No: M-113
Buluntu Yeri: H-9 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Çömlek Seviyesi: 40.31 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 218 cm x 88 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, doğu-batı yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenar çatı kiremitlerinde yer yer eksikler vardır. Kısa kenar çatı kiremitleri tamamen dağılmış halde bulunmuştur. Ölen bireyin gömüsü bir pithos mezar tahrip edilerek yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-107.1 pişmiş toprak alabastron (B-145)
M-107.2 gümüş sikke (B-146)

Katalog No: 258
Buluntu No: B-145
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-167
Buluntu Yeri: M-113 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 39.66 m
Yükseklik: 14.7 cm
Ağız Çapı: 3.3 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki firnis korunmuştur. Ağız kısmında eksik mevcuttur. İki parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2; Kızıl, s. 444, Resim 110

Katalog No: 259
Buluntu No: B-146
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-169
Buluntu Yeri: M-113 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Gümüş
Seviye: 39.70 m
Çap: 0.8 cm
Ön Yüz: Belirsiz.
Arka Yüz: Belirsiz.
Benzer Örnek: -

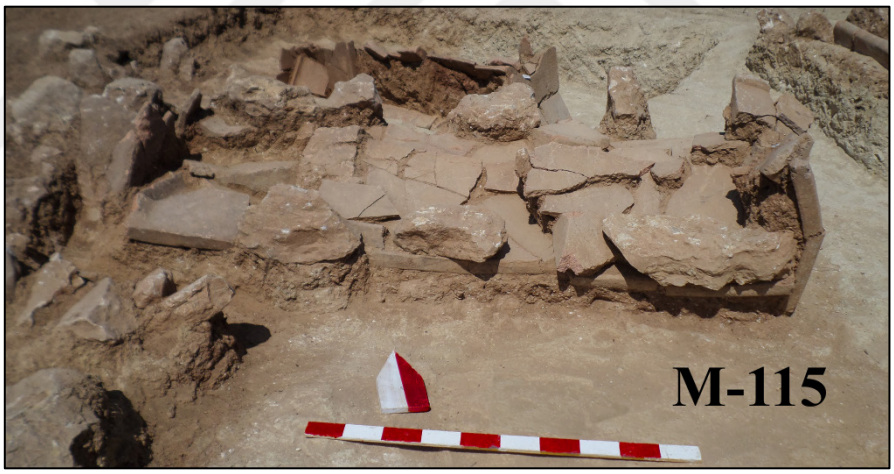

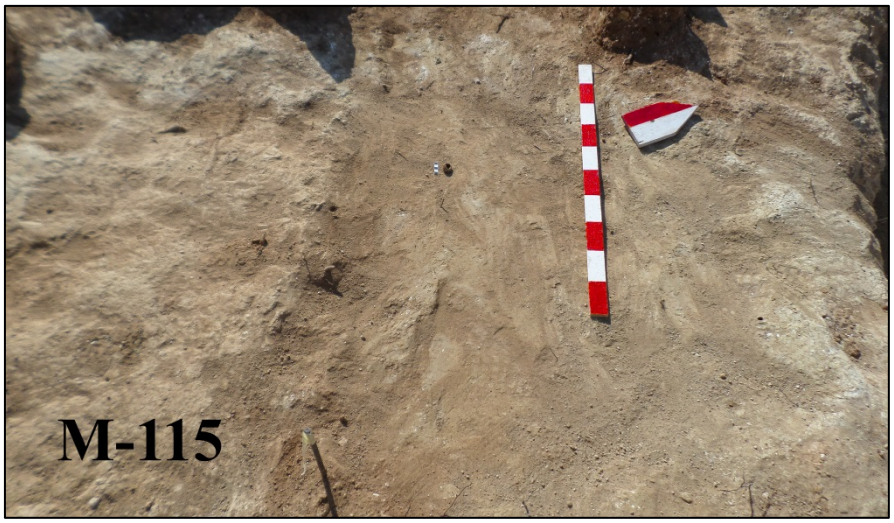
Katalog No: 260
Mezar No: M-114
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.14 m
İskelet Seviyesi: 39.53 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 187 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarlarında üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidinin dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle üst kısımları kırılarak iç içe geçmiştir. Doğu ve batı kısmında yer alan kısa kenar çatı kiremitleri ise çatlaklar ve kırıklar olmasına rağmen iyi durumda tespit edilmiştir. Gömüsü sert anakaya zemin üzerine yapılan bireyin iskeleti genel hatlarıyla iyi durumda değildir. Yalnızca dağılmış kafatası ve bacak kemikleri ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 261
Mezar No: M-115
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 42.18 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 225 cm x 84 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeydoğu-güneybatı yönünde ki uzun kenarlarında üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı-güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın uzun kenarlarında ki çatı kiremitleri birbirlerinin üzerine düşmesiyle üst kısımları kırılarak iç içe geçmiştir. Kısa kenarlarında ki çatı kiremitlerinin ise yalnızca taban kısmında kalanları tespit edilebilmiştir. Mezar genel olarak kırık ve çatlaklara sahip durumdadır. P-4 çevirmesi içerisinde yer almaktadır. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-115.1 demir yüzük (B-147)

Katalog No: 262
Buluntu No: B-147
Adı: Yüzük
Kazı Env. No: B-182
Buluntu Yeri: M-115 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Demir
Seviye: 41.71 m
Uzunluk: 2 cm
Genişlik: 2.7 cm
Kalınlık: 40 mm
Tanım: Oval ve kalınlaştırılmış üst kısım, daire kesit ve yuvarlak formlu yüzük. Arka kısmında küçük bir eksik vardır. Yüzeyi korozyonludur.
Benzer Örnek: Robinson, Metal, s. 154, Pl. XXVII, No. 487

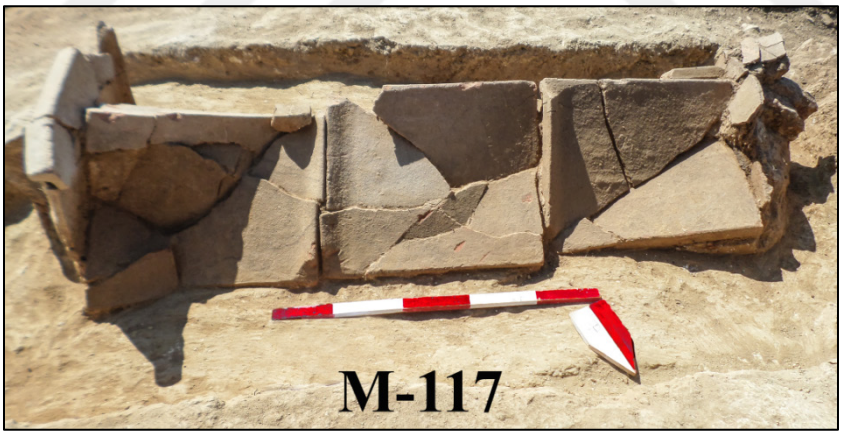

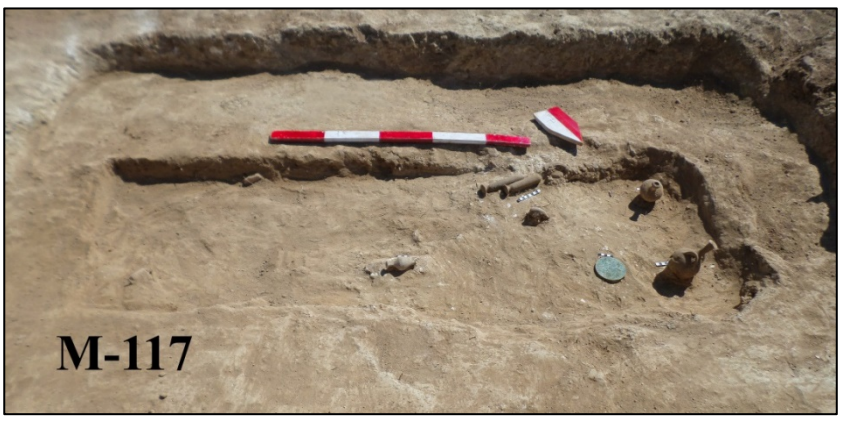
Katalog No: 263
Mezar No: M-116
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.87 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 199 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeybatı-güneydoğu yönünde uzun kenarlarında üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın kuzeybatısında yer alan çatı kiremitleri, güneydoğuda yer alan çatı kiremitlerinin üzerine toprağın baskısıyla düşmüştür. Kısa kenarda yer alan çatı kiremitlerinden yalnızca güneybatıda yer alanı sağlam korunurken, karşısındaki kuzeydoğu kısa kenarı korunamamış, mezar içerisinde dağılmıştır. Ölen bireyin gömüsü sert anakaya zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 264
Mezar No: M-117
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.93 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 223 cm x 70 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarlarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Mezarın kuzey kısmında yer alan uzun kenar çatı kiremitleri, güneyde yer alan çatı kiremitlerinin üzerine toprağın baskısıyla düşerek kırılmış ve çatlamıştır. Doğudaki kısa kenar çatı kiremidi çatlaklara rağmen iyi korunurken, batıda ki dağılarak yok olmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert bir zemin üzerine yapılmıştır. Mezarın üzeri niteliksiz taşlar ile örtülmüştür.
Mezar Buluntuları:
M-117.1 pişmiş toprak unguentarium (B-148)
M-117.2 pişmiş toprak unguentarium (B-149)
M-117.3 pişmiş toprak alabastron (B-150)
M-117.4 pişmiş toprak alabastron (B-151)
M-117.5 pişmiş toprak unguentarium (B-152)
M-117.6 bronz ayna (B-153)

Katalog No: 265
Buluntu No: B-148
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-185
Buluntu Yeri: M-117 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.32 m
Yükseklik: 20.3 cm
Ağız Çapı: 3.6 cm
Kaide Çapı: 4.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 7.5 YR 3/1 (Very Dark Gray)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaklı ve dışa çekik, düz, yuvarlak kaidelidir. Gövdeden yatay iki sepet kulpludur. Buluntu üzerinde ki astar ve firnis büyük oranda korunmuştur. Ağız kısmında ve gövdede eksikler vardır. Tek parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Forbeck, s. 370, Taf. 328.2; Knigge, Kerameikos, s. 159, Taf. 67.4, No. 358.1; Rotroff, Plain Wares, s. 288, Fig. 61, Pl. 51, No. 401, 403

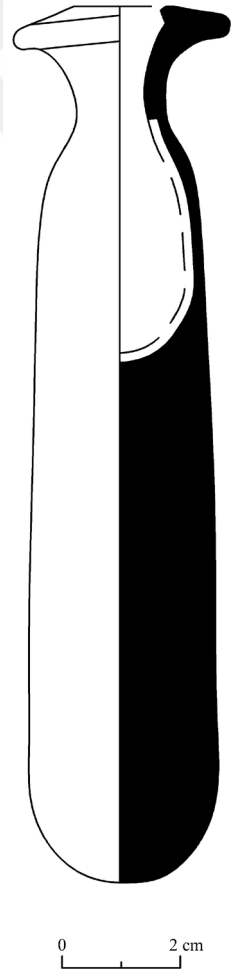

Katalog No: 266
Buluntu No: B-149
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-186
Buluntu Yeri: M-117 numaralı mezar içinden, batı kısa kenarından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.39 m
Yükseklik: 15.5 cm
Ağız Çapı: 3.2 cm
Kaide Çapı: 3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik yassı ağızlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, doğrudan kaideye daralan ayaksız, dışa çekik, düz ve yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astarın tamamı dökülmüştür. İki parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Blegen ve diğerleri, North, s. 291, Pl. 76, No. 491-10; Foça, ss. 65, 66, Lev. 29 a-b, c-d; Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 55, No. 700; Tuluk-Von Graeve, s. 129, Taf. I-a, Abb. 1, Kat. No. 1; Zoroğlu, s. 464, Lev. III, Resim 9 a

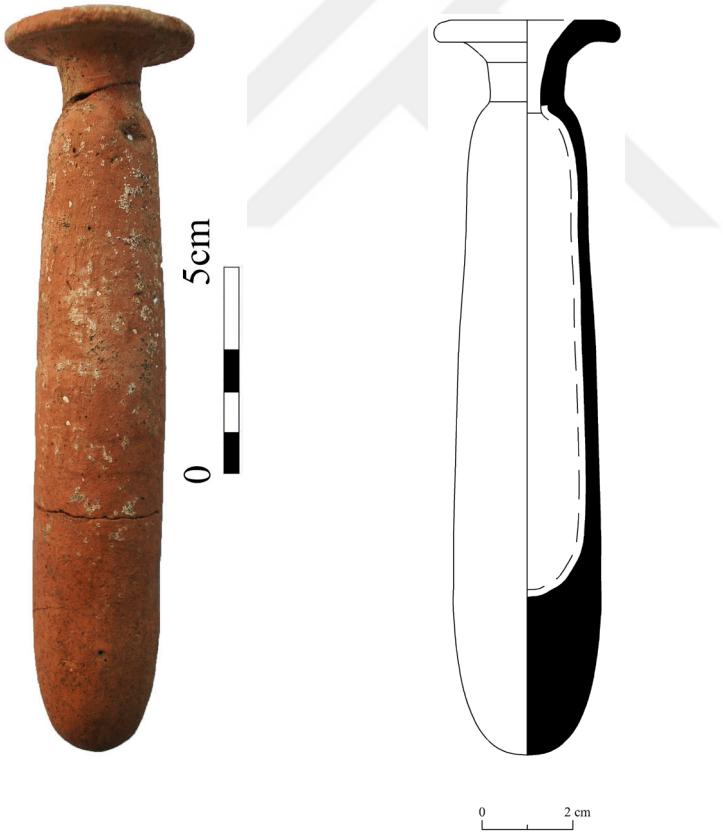

Katalog No: 267
Buluntu No: B-150
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-187
Buluntu Yeri: M-117 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.31 m
Yükseklik: 14.9 cm
Ağız Çapı: 3.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki astar büyük oranda korunmuştur. Tek parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 484, Fig. 122, No. 81.5; Kızıl, s. 444, Resim 110

Katalog No: 268
Buluntu No: B-151
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-188
Buluntu Yeri: M-117 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.20 m
Yükseklik: 16.4 cm
Ağız Çapı: 4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerindeki astar gövdenin bazı kısımlarında korunmuştur. Üç parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2

Katalog No: 269
Buluntu No: B-152
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-189
Buluntu Yeri: M-117 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.39 m
Yükseklik: 9.7 cm
Ağız Çapı: 1.6 cm
Kaide Çapı: 1.9 cm
Hamur Rengi: 7.5 R 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)
Firnis Rengi: 5 YR 4/6 (Yellowish Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaklı ve dışa çekik, düz, yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar ve firnis büyük oranda korunmuştur. İki parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 46, I-1; Forbeck, s. 351, Taf. 286.2; Knigge, Eridanos, s. 125, Beilage 76.4, No. 224.2; Knigge, Kerameikos, s. 159, Taf. 78.1, No. 360.1, s. 186, Taf. 96.5, E 95, A. 1; Schlörb-Vierneisel, s. 99, Beilage 60.4, No. 178.1, s. 100, Beilage 60.4, No. 180.3

Katalog No: 270
Buluntu No: B-153
Form: Ayna
Kazı Env. No: B-190
Buluntu Yeri: M-117 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 41.26 m
Çap: 9.8 cm
Kalınlık: 25 mm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Bir yüzü hafif eğimli, diğer yüzü kenarları profillendirilmiş biçimdedir. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Baykan, s. 46, Fig. 3, M. 09-139; Bischop, s. 150, Taf. 24.1, Abb. 1; Foça, s. 58, Lev. 15a; Robinson, Metal, s. 171, Pl. XXXI, No. 515

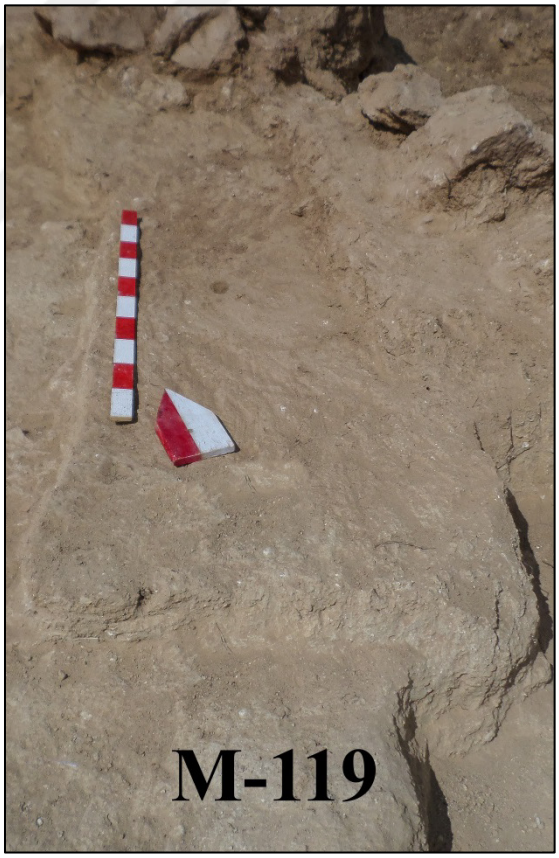
Katalog No: 271
Mezar No: M-118
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 42.34 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 186 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın yalnızca karşılıklı çatılarak yapılmış uzun kenarına ait ikişer adet çatı kiremidi tespit edilmiştir. Bu kiremitlerde yoğun tahribat vardır. Kısa kenarda yer alan çatı kiremitlerine ulaşılamamıştır. İyi korunamayan mezar, doğal taşlardan yapılmış taş dizisinin içerisinde yer almaktadır. Ölen bireyin gömüsü sert bir zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

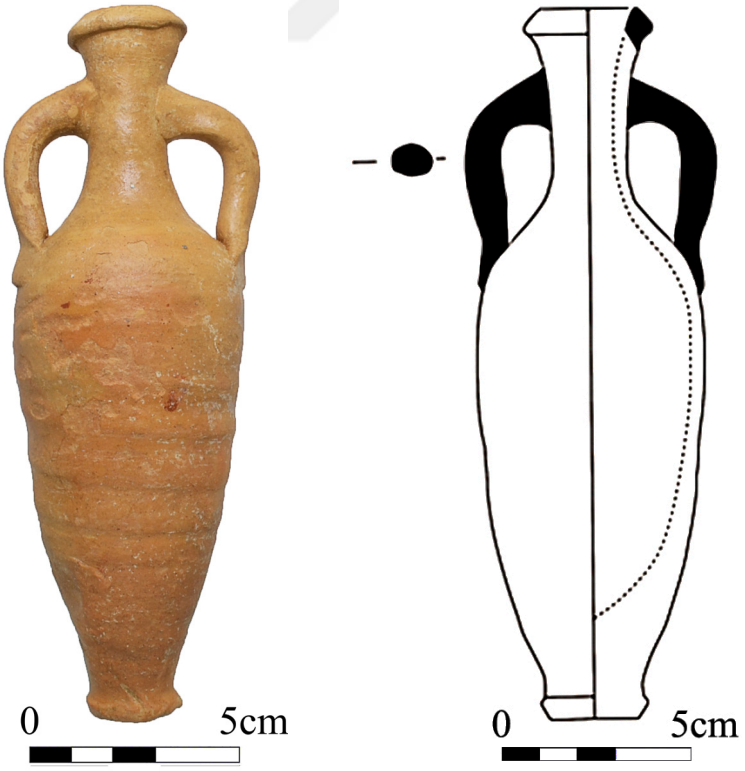

Katalog No: 272
Mezar No: M-119
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 42.25 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 215 cm x 75 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın yalnızca doğu ve batı kısmındaki uzun kenarına ait karşılıklı çatılarak yapılmış üçer adet çatı kiremidi tespit edilmiştir. Toprağın baskısıyla batıdaki çatı kiremitleri doğudakilerin üzerine çökmüştür. Kısa kenarda yer alan çatı kiremitlerine ulaşılamamıştır. Yoğun bir tahribata uğrayan mezarın, etrafında taş dizisi mevcuttur.
Mezar Buluntusu:
M-119.1 pişmiş toprak amphoriskos (B-154)

Katalog No: 273
Buluntu No: B-154
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-193
Buluntu Yeri: M-119 numaralı mezar üzerinden, kuzeydeki kısa kenarından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.75 m
Yükseklik: 19 cm
Ağız Çapı: 2.5 cm
Kaide Çapı: 2.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan çok az şişkin, hafif uzun gövdeli, düz ve küçük yuvarlak kaidelidir. Boynun ortasından başlayıp omuzda biten, karşılıklı kulpludur. Gövde üzerinde birbirine paralel şekilde yapılmış olan yivler mevcuttur. Astar kısmı korunmuştur. Tek parça halinde bulunan amphoriskosun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Berlin, Plain, s. 57, Pl. 2, PW 75; Jones, s. 239, Fig. 143, No. 358; Rotroff, Plain Wares, s. 301, Fig. 69, Pl. 59, No. 536

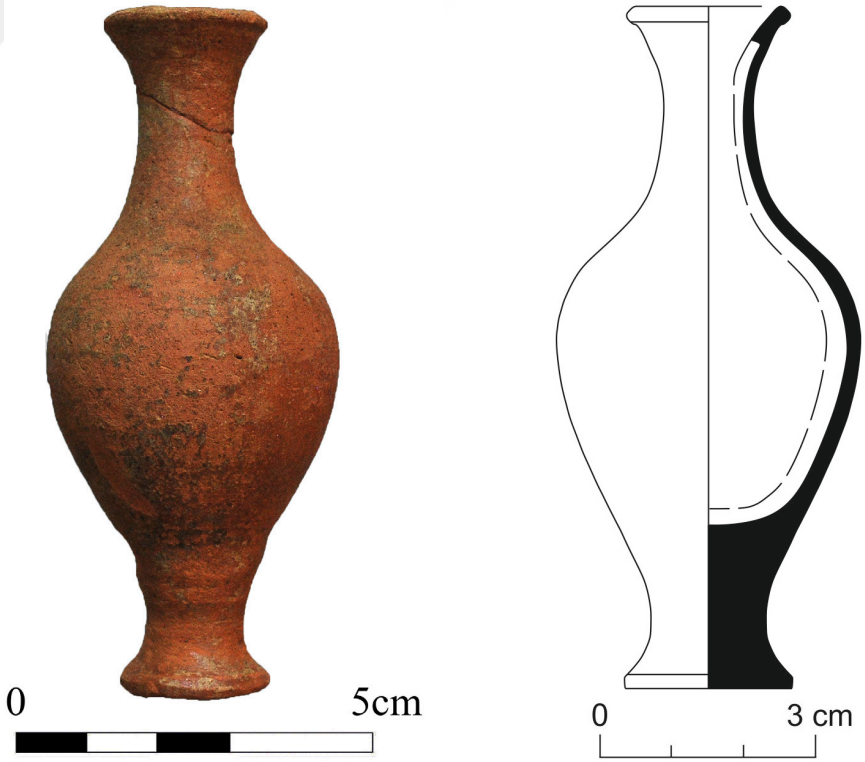

Katalog No: 274
Mezar No: M-120
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 42.11 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 184 cm x 80 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezarın yalnızca karşılıklı çatılarak yapılmış kuzey ve güney kısmındaki uzun kenarına ait üçer adet çatı kiremidi tespit edilmiştir. Toprağın baskısıyla uzun kenar çatı kiremitleri tahrip olarak dağılmıştır. Dik olarak köşelere bırakılan kısa kenar çatı kiremitlerine ulaşılamamıştır. Ölen bireyin gömüsü anakayaya yakın sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-120.1 pişmiş toprak unguentarium (B-155)
M-120.2 pişmiş toprak alabastron (B-156)
M-120.3 pişmiş toprak unguentarium (B-157)
M-120.4 pişmiş toprak alabastron (B-158)
M-120.5 pişmiş toprak kase (B-159)
M-120.6 pişmiş toprak unguentarium (B-160)
M-120.7 pişmiş toprak kandil (B-161)

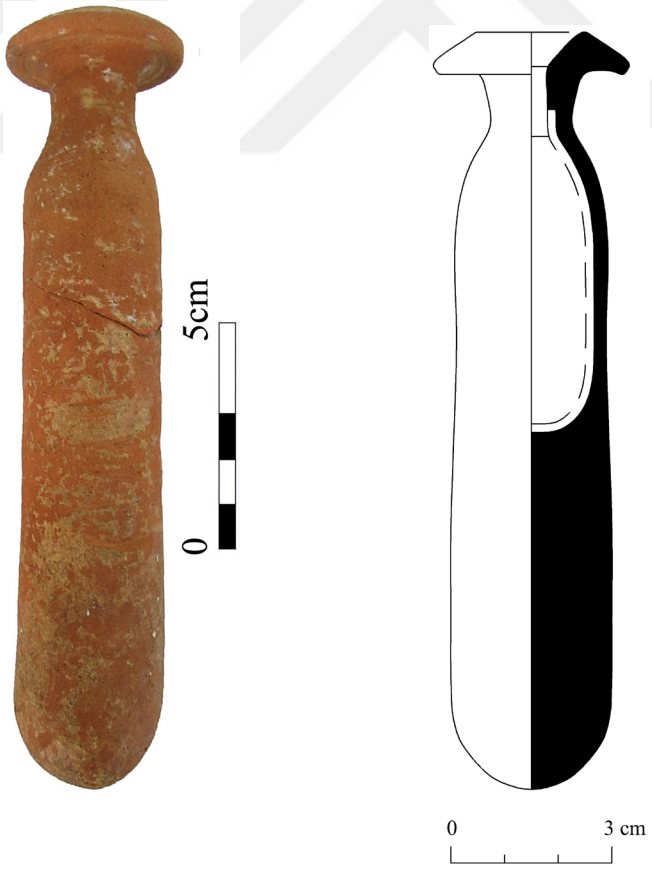

Katalog No: 275
Buluntu No: B-155
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-196
Buluntu Yeri: M-120 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.73 m
Yükseklik: 9.7 cm
Ağız Çapı: 2 cm
Kaide Çapı: 2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaklı ve dışa çekik, düz, yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük oranda korunmuştur. İki parça halinde bulunan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 162, Taf. 68.3, No. 374; Pemberton, Corinth, s. 303, Pl. 80, No. 50; Pfrommer, s. 76, Abb. 52, Kat. Nr. 52; Rotroff, Plain Wares, s. 296, Fig. 66, Pl. 54, No. 495

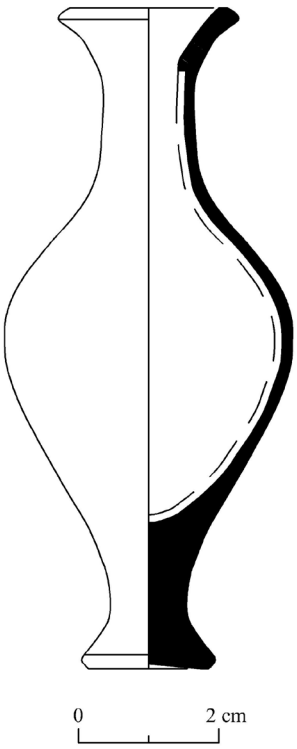

Katalog No: 276
Buluntu No: B-156
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-197
Buluntu Yeri: M-120 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.70 m
Yükseklik: 14.2 cm
Ağız Çapı: 3.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru daralan silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerinde ki astar yer yer dökülmesine rağmen iyi korunmuştur. Çok parçalı halde ele geçen, gövdenin altında eksik parçası bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2

Katalog No: 277
Buluntu No: B-157
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-199
Buluntu Yeri: M-120 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.73 m
Yükseklik: 9.5 cm
Ağız Çapı: 2.1 cm
Kaide Çapı: 1.8 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, ayaklı ve dışa çekik, düz, yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük oranda korunmuştur. Firnis izleri ise belirgin bir şekilde kısmen gözükmektedir. Kaide kısmında küçük bir kırığı olan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 162, Taf. 68.3, No. 374; Pemberton, Corinth, s. 303, Pl. 80, No. 50; Pfrommer, s. 76, Abb. 52, Kat. Nr. 52; Rotroff, Plain Wares, s. 296, Fig. 66, Pl. 54, No. 495

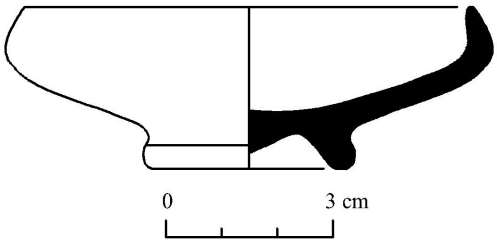

Katalog No: 278
Buluntu No: B-158
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-200
Buluntu Yeri: M-120 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.70 m
Yükseklik: 14.9 cm
Ağız Çapı: 3.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru daralan silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Dip kısmında yanık izleri görülmektedir. Üzerinde ki astar korunmuştur. Tek parça olarak ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 107, No. 2

Katalog No: 279
Buluntu No: B-159
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-201
Buluntu Yeri: M-120 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.69 m
Yükseklik: 2.9 cm
Ağız Çapı: 7.9 cm
Kaide Çapı: 3.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, yüksek yuvarlak kaidelidir. Gövde üzerinde yer yer yanık izleri gözükmektedir. Tek parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Anderson ve diğerleri, s. 178, Fig. 15, No. 220; Edwards, s. 225, Pl. 3-44, No. 95, Pl. 2, No. 93; Hellström, s. 59, Pl. 33, No. 64; Metzger, s. 216, Abb. 239, No. 330; J. Schäfer, s. 43, Taf. 4, C-14

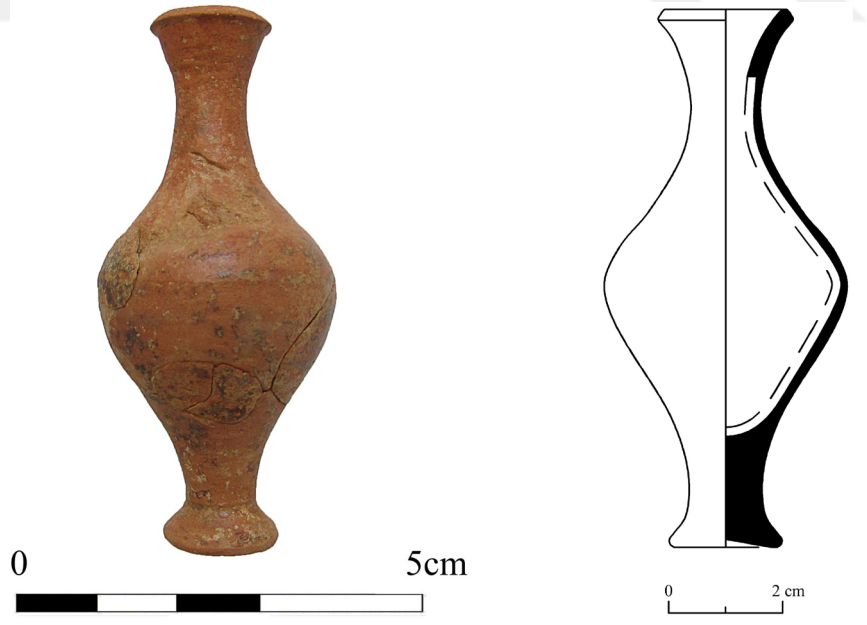

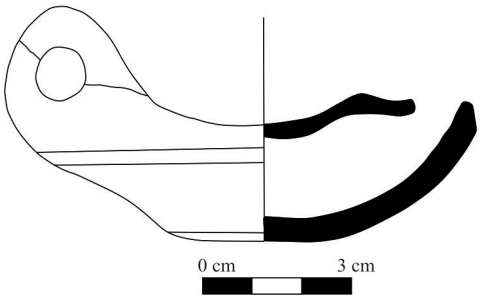

Katalog No: 280
Buluntu No: B-160
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-202
Buluntu Yeri: M-120 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.74 m
Yükseklik: 9.5 cm
Ağız Çapı: 2.1 cm
Kaide Çapı: 1.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, uzun ayaklı ve dışa çekik, düz, yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük oranda korunmuştur. Firnis gövdenin bazı yerlerinde mevcuttur. Çok parçalı olan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 162, Taf. 68.3, No. 374; Pemberton, Corinth, s. 303, Pl. 80, No. 50; Pfrommer, s. 76, Abb. 52, Kat. Nr. 52; Rotroff, Plain Wares, s. 296, Fig. 66, Pl. 54, No. 495

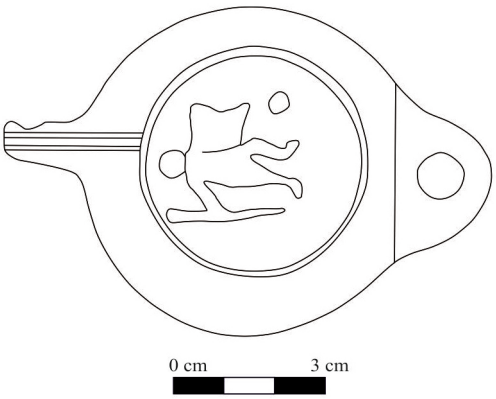

Katalog No: 281
Buluntu No: B-161
Adı: Kandil
Kazı Env. No: B-195
Buluntu Yeri: M-120 numaralı mezar üzerinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.90 m
Yükseklik: 4.2 cm
Genişlik: 6.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Tanım: U formlu kandil.. Fitil deliği öne doğru uzatılmış ve sağlamdır. Düz dipli olan kandilin yüzeyindeki astarda dökülmeler vardır. Fitil deliğinde yanma izi olan kandilin yüzeyinde yer yer aşınmalar görülmektedir. Diskus deliğinin yanında bir erkek ?, tanrı figürü bulunmaktadır.
Benzer Örnekler: Bailey, Lamps 3, s. 376, Pl. 101, No. Q3040; Ladstätter, Taf. 175, 216, K417; Loeschcke, s. 237, Abb. 7, Tip VIII, L2

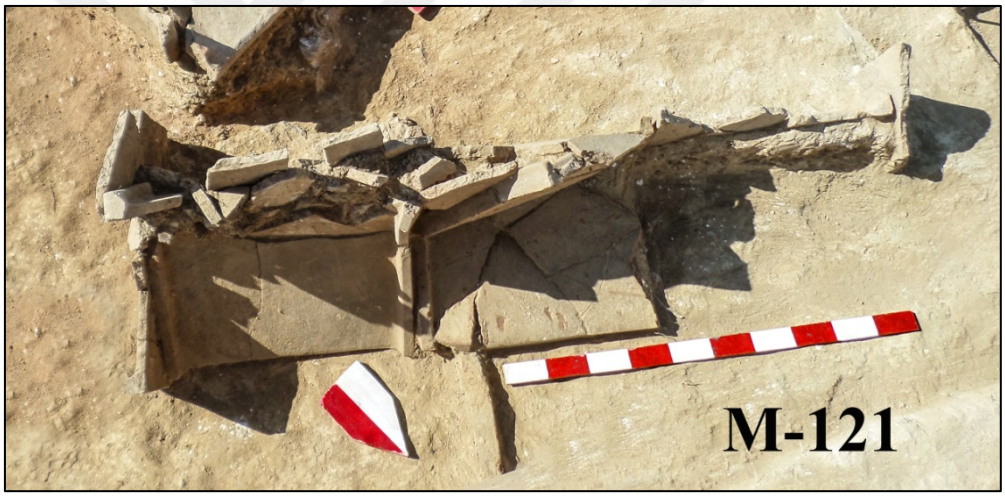

Katalog No: 282
Mezar No: M-121
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 42.16 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 192 cm x 62 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla oluşturulmuştur. Mezarın uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı sonucu iç içe girmiştir. Kısa kenar çatı kiremitlerinden doğu kısmında yer alan korunurken, batı tarafı oldukça tahrip olmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

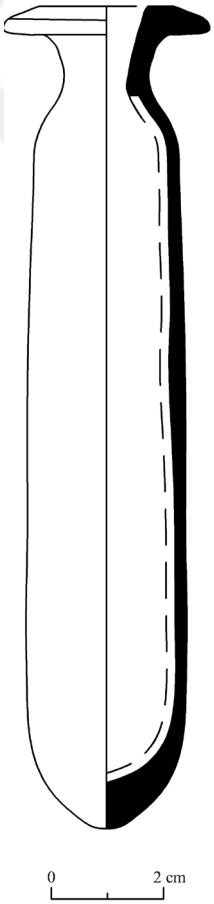
Katalog No: 283
Mezar No: M-122
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 42.04 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 205 cm x 78 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeydoğu-güneybatı yönündeki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı-güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle oldukça tahrip olmuş, iç içe geçmiştir. Her iki kısa kenar çatı kiremidinin üst kısımlarından kırılarak dağılmış, yalnızca alt kısımları sağlam korunmuştur. Bireyin yatırıldığı yer için etrafı niteliksiz taşlar ile çevrilmiş bir alan oluşturulmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-122.1 pişmiş toprak alabastron (B-162)
M-122.2 pişmiş toprak alabastron (B-163)
M-122.3 pişmiş toprak alabastron (B-164)
M-122.4 pişmiş toprak alabastron (B-165)
M-122.5 pişmiş toprak unguentarium (B-166)

Katalog No: 284
Buluntu No: B-162
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-203
Buluntu Yeri: M-122 numaralı mezar içinden, mezarın kuzey uzun kesitinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.30 m
Yükseklik: 14.7 cm
Ağız Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 10 YR 7/8 (Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerinde ki astar korunmuştur. İki parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Kızıl, s. 444, Resim 110

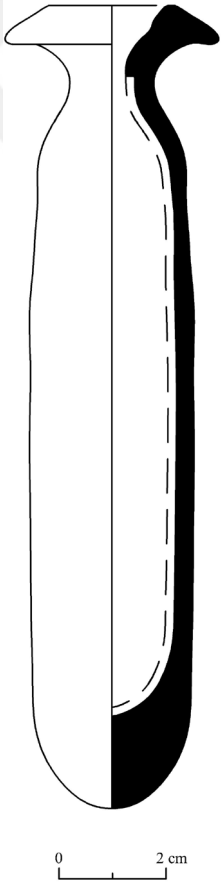

Katalog No: 285
Buluntu No: B-163
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-204
Buluntu Yeri: M-122 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.26 m
Yükseklik: 15.6 cm
Ağız Çapı: 4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerinde ki astar yer yer korunmuştur. Tek parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Kızıl, s. 444, Resim 110

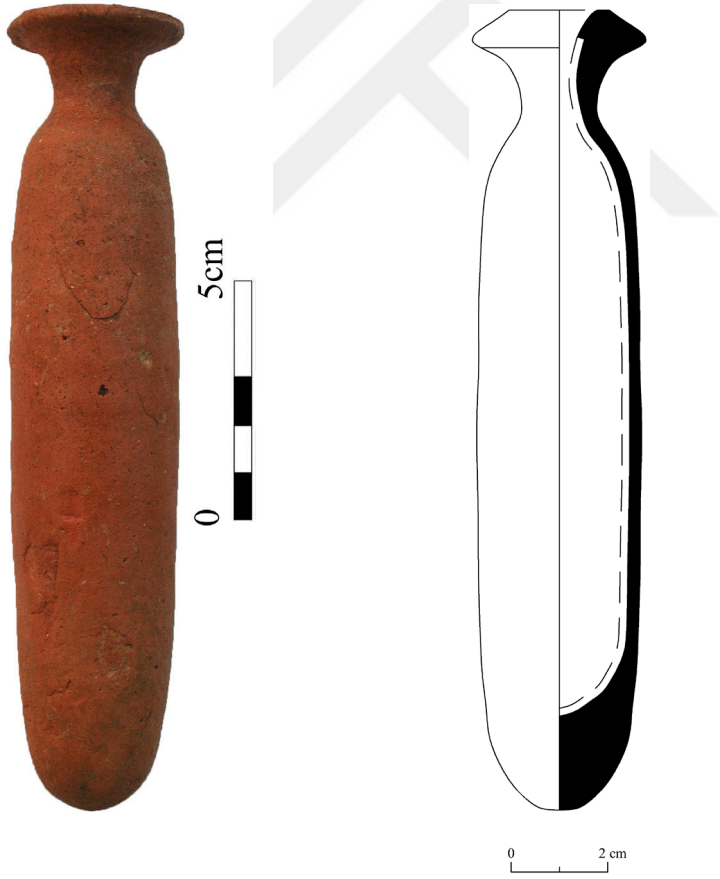

Katalog No: 286
Buluntu No: B-164
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-205
Buluntu Yeri: M-122 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.25 m
Yükseklik: 15 cm
Ağız Çapı: 3.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Üzerinde ki astar yer yer korunmuştur. Tek parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4; Kızıl, s. 444, Resim 110

Katalog No: 287
Buluntu No: B-165
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-206
Buluntu Yeri: M-122 numaralı mezar içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.20 m
Yükseklik: 16 cm
Ağız Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, orta kısmı şişkin silindirik gövdeli, dibe doğru daralan, yuvarlak diplidir. Üzerinde ki astar yer yer korunmuştur. Tek parça halinde ele geçen alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Kızıl, s. 444, Resim 110

Katalog No: 288
Buluntu No: B-166
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-207
Buluntu Yeri: M-122 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.28 m
Yükseklik: 11.2 cm
Ağız Çapı: 2.2 cm
Kaide Çapı: 2.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Light Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik, düz kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük oranda dökülmüştür. Tek parça halinde olan unguentarium restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Jones, s. 231, Pl. 135, No. 248; Thompson, s. 342, Fig. 22, B 44; Tuluk-Von Graeve, s. 143, Abb. 2a

Katalog No: 289
Mezar No: M-123
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.96 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 234 cm x 67 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, doğu-batı yönünde ki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzey-güney kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet pişmiş toprak kap ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle kırılmış birbirlerinin üzerine düşmüştür. Hem kuzey hem de güney kısmında ki kısa kenar boşluklarını kapatmak için yuvarlak formda, zigzag bezemeli iki adet kap kullanılmıştır. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntuları:
M-123.1 bronz ayna (B-167)
M-123.2 pişmiş toprak unguentarium (B-168)

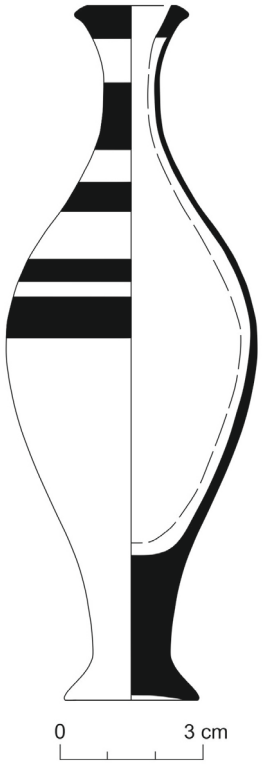

Katalog No: 290
Buluntu No: B-167
Form: Ayna
Kazı Env. No: B-208
Buluntu Yeri: M-123 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 41.30 m
Çap: 7.8 cm
Kalınlık: 40 mm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Bir yüzü hafif eğimli, diğer yüzü kenarları profillendirilmiş biçimdedir. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bischop, s. 150, Abb. 1, Taf. 24.1; Bruneau, s. 468, Fig. 84, No. 59.27; Davidson ve Burr-Thompson, s. 98, Fig. 44, No. 12; Dusenbery, s. 1030, S120-6

Katalog No: 291
Buluntu No: B-168
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-209
Buluntu Yeri: M-123 numaralı mezarın içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.28 m
Yükseklik: 14.5 cm
Ağız Çapı: 2.6 cm
Kaide Çapı: 2.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: Bant bezemeleri: 2.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, uzun silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, uzun ayaklı ve dışa çekik, düz, yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki firnis kısmen korunmuştur. Ağız kısmından başlayıp gövde ortasına devam eden bantlar mevcuttur. Boyunda ve gövdede astar izleri bazı kısımlarda belirgindir. Tek parça halinde olan unguentariumun restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnek: Drougou ve Touratsoglou, s. 77, Pl. 53, Π 1461

Katalog No: 292
Mezar No: M-124
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.81 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 201 cm x 61 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde üç adet uzun kenar çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenar çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle kırılmış birbirlerinin üzerine düşmüş, kiremitlerin bazı kısımları tahribat nedeniyle mezar içerisinde dağılmıştır. Doğuda yer alan kısa kenar çatı kiremidi kısmen korunurken, batıdaki çatı kiremidine ulaşılamamıştır. Ölen birey sert zemin üzerine bırakılarak gömüsü gerçekleşmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

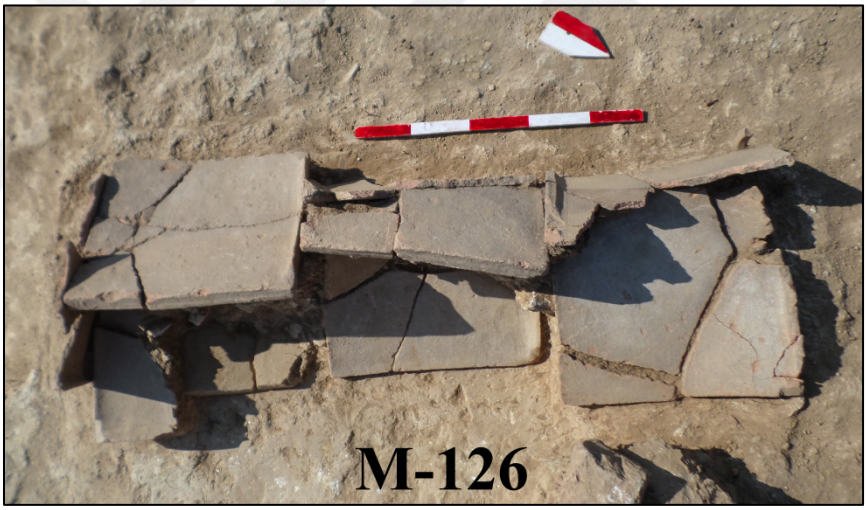

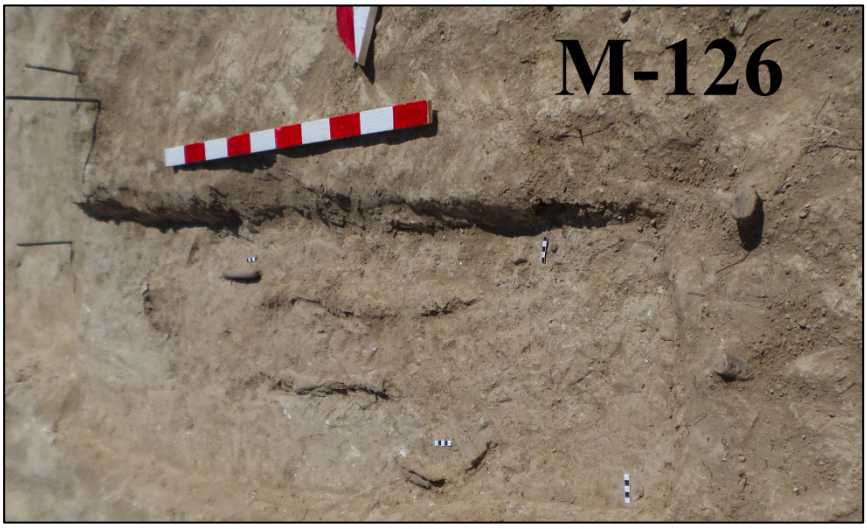
Katalog No: 293
Mezar No: M-125
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.44 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 192 cm x 59 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenar çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Güneyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri kuzeyde yer alan kiremitlerin üzerine düşmüştür. Daha iyi korunmuş olan güneyde ki üç adet uzun kiremitlerin bitişiğine üç adet niteliksiz doğal taşlar yerleştirilerek mezar desteklenmiştir. Kısa kenarlarda yer alan çatı kiremitlerinin üst kısımları baskı nedeniyle kırılmış ve dağılmıştır. Kiremitlerin yalnızca yarıdan itibaren olan kısmı korunmuştur. Ölen bireyin gömüsü sert zemin üzerine bırakılarak gerçekleşmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

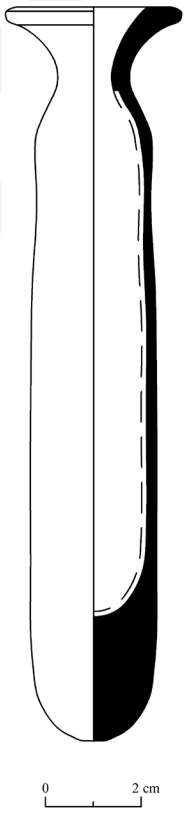
Katalog No: 294
Mezar No: M-126
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.58 m
İskelet Seviyesi: 41.07 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 215 cm x 93 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde üç adet uzun kenar çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Kuzey kısımda yer alan uzun kenar çatı kiremitleri tahribat nedeniyle zarar görmüştür. Kısa kenarlardaki batı çatı kiremidi dağılıp yok olurken, doğu kısımdaki çatı kiremidinin üst kısmında tahribat olmasına rağmen kısmen korunmuştur. Gömüsü sert bir zemin üzerine yapılan bireyin iskeletine ait yalnızca bacak kemikleri diz kapaklarına kadar bulunmuştur.
Mezar Buluntusu:
M-126.1 pişmiş toprak alabastron (B-169)

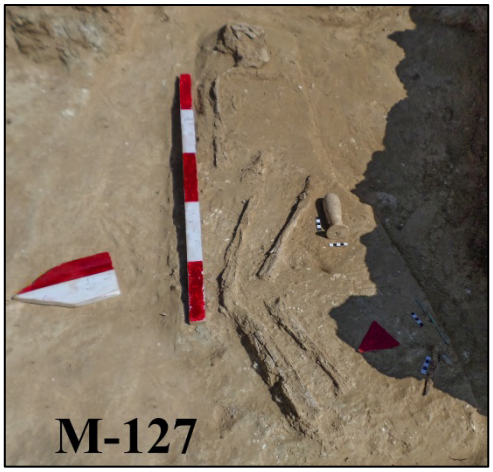
Katalog No: 295
Buluntu No: B-169
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-232
Buluntu Yeri: M-126 numaralı mezar içerisinden, pelvis hizasından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.90 m
Yükseklik: 15.4 cm
Ağız Çapı: 3.5 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Tek parça halinde bulunan alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Bruneau, s. 465, Fig. 76, No. 59.4

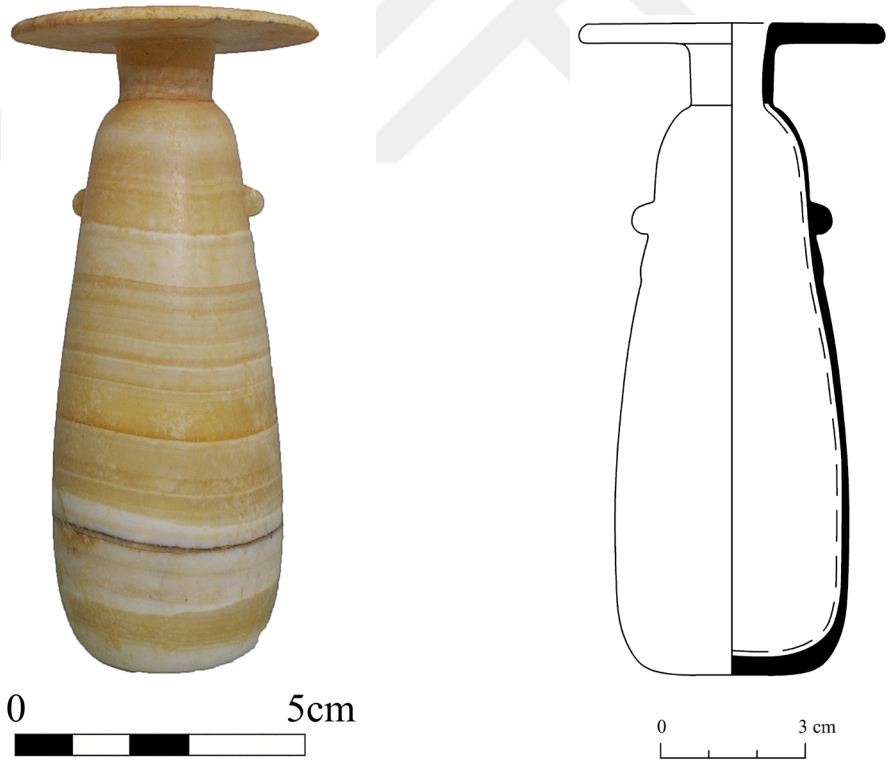

Katalog No: 296
Mezar No: M-127
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.49 m
İskelet Seviyesi: 40.89 m
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 174 cm x 75 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeydoğu-güneybatı yönünde ki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeybatı-güneydoğu kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Güneydoğuda yer alan uzun kenar çatı kiremitleri kuzeybatıda yer alan çatı kiremitlerinin üzerine düşerek kiremitleri tahrip etmiştir. Kuzeybatıda yer alan kısa kenar çatı kiremidi, kırıkları olmasına rağmen sağlam ele geçerken, güneydoğuda ki kiremit tahrip olmuş durumdadır. Sert bir zemin üzerine gömüsü yapılan bireyin iskeleti genel hatlarıyla iyi korunmuştur. Diz kapağından kıvrılarak gömülen bireyin kafatası parçalanmış olarak bulunmuştur. İskelete ait sağ kol ile sağ ve sol bacak kemikleri kısmen iyi durumdadır.
Mezar Buluntusu:
M-127.1 alabaster alabastron (B-170)

Katalog No: 297
Buluntu No: B-170
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-211
Buluntu Yeri: M-127 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Alabaster
Seviye: 40.92 m
Yükseklik: 13.6 cm
Ağız Çapı: 6.4 cm
Yüzey Rengi: 7.5 YR 8/1 (White)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, ince ve geniş çaplı ağız diski, kısa silindirik boyun, hafif profillendirilmiş omuz, gövdede dikdörtgen çıkıntılı kulp tutamakları, dibe doğru genişleyen gövde, yuvarlatılmış diplidir. Tek parça halinde ele geçen buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Boulter, Lenormant, s. 125, Pl. 45, No. G-3; Evren ve İçten, s. 49, Şek. 6; Kallintzi, Αλάβαστρα, s. 29, Σχ. 10, Φώτ 10; Kovacsovics, s. 36, Taf. 34.9, No. 24.11; Redissi, s. 191, Fig. 13

Katalog No: 298
Mezar No: M-128
Buluntu Yeri: H-10 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.96 m
İskelet Seviyesi: 40.52 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 66 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Uzun kenar çatı kiremitleri birbirinin üzerine düşmesiyle, kiremitlerin üst kısımları kırılmış ve tahrip olmuştur. Doğu ve batıda yer alan kısa kenar çatı kiremitlerinin ise yalnızca alt kısımları kalmıştır. Gömüsü sert bir zemine yapılan bireyin yalnızca parçalanmış kafatası kemikleri ile sol bacağa ait kemik parçası bulunmuştur.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

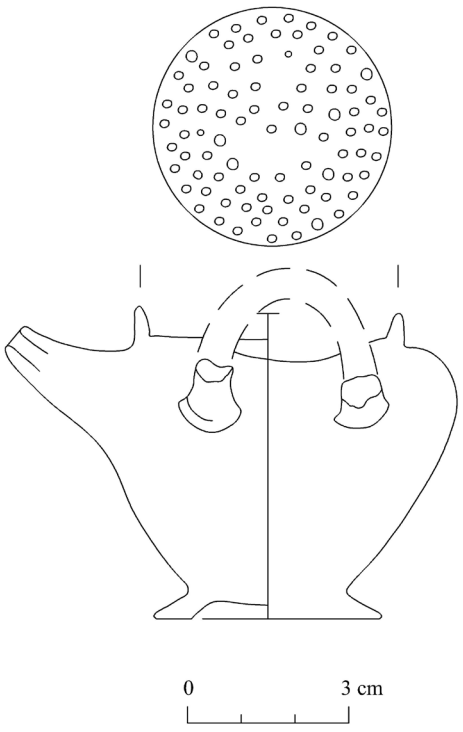
Katalog No: 299
Mezar No: M-129
Buluntu Yeri: H-10 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.96 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Belirlenememiştir.
Kapak Ölçüleri: 76 cm x 59 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar yoğun tahribata uğramıştır. Karşılıklı olarak çatılmış iki adet çatı kiremidi ile kısa kenarlarını kapatan, dikine koyulmuş çatı kiremitleri kırılmış ve dağılmış olarak tespit edilmiştir. Ölen bireyin gömüsü sert bir zemin üzerine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-129.1 pişmiş toprak biberon (B-171)

Katalog No: 300
Buluntu No: B-171
Adı: Biberon
Kazı Env. No: B-215
Buluntu Yeri: M-129 numaralı mezar üzerinden, çatı kiremidin kuzeydoğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.50 m
Yükseklik: 5.7 cm
Ağız Çapı: 6.6 cm
Kaide Çapı: 4.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Yuvarlatılmış yüksek düz ağızlı, V formunda gövdeli, dışa çıkık etek kaidelidir. Üst kısmı süzgeç biçiminde olup, gövde üstünden çıkan, daralarak hacmi küçülen boru şeklinde akıtacak ağzı korunmuştur. Gövde üstünde ki yatay tek kulbu kırılmıştır. Tamamında astar korunmuş, akıtacak ağzında kahverengi firnis izlenmektedir.
Benzer Örnekler: Robinson, Vases, s. 268, Pl. 179, No. 486; Sparkes ve Talcott, s. 320, Pl. 39, No. 1199

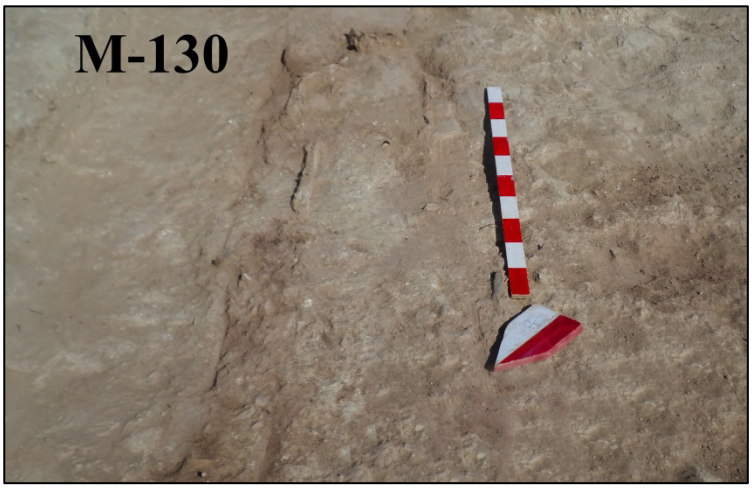

Katalog No: 301
Mezar No: M-130
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.47 m
İskelet Seviyesi: 40.82 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 190 cm x 66 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Güneyde yer alan uzun kenar çatı kiremitleri kuzeyde yer alan çatı kiremitlerinin üzerine düşmüştür. Doğu ve batıda yer alan kısa kenar çatı kiremitlerinin ise üst kısımları tahrip olmuş, yalnızca alt kısımları korunmuştur. Gömüsü sert bir zemine yapılan bireyin, yalnızca sol bacağına ait bir kemik parçası tespit edilmiştir.
Mezar Buluntuları:
M-130.1 pişmiş toprak lekythos (B-172)
M-130.2 pişmiş toprak tabak (B-173)
M-130.3 bronz ayna (B-174)

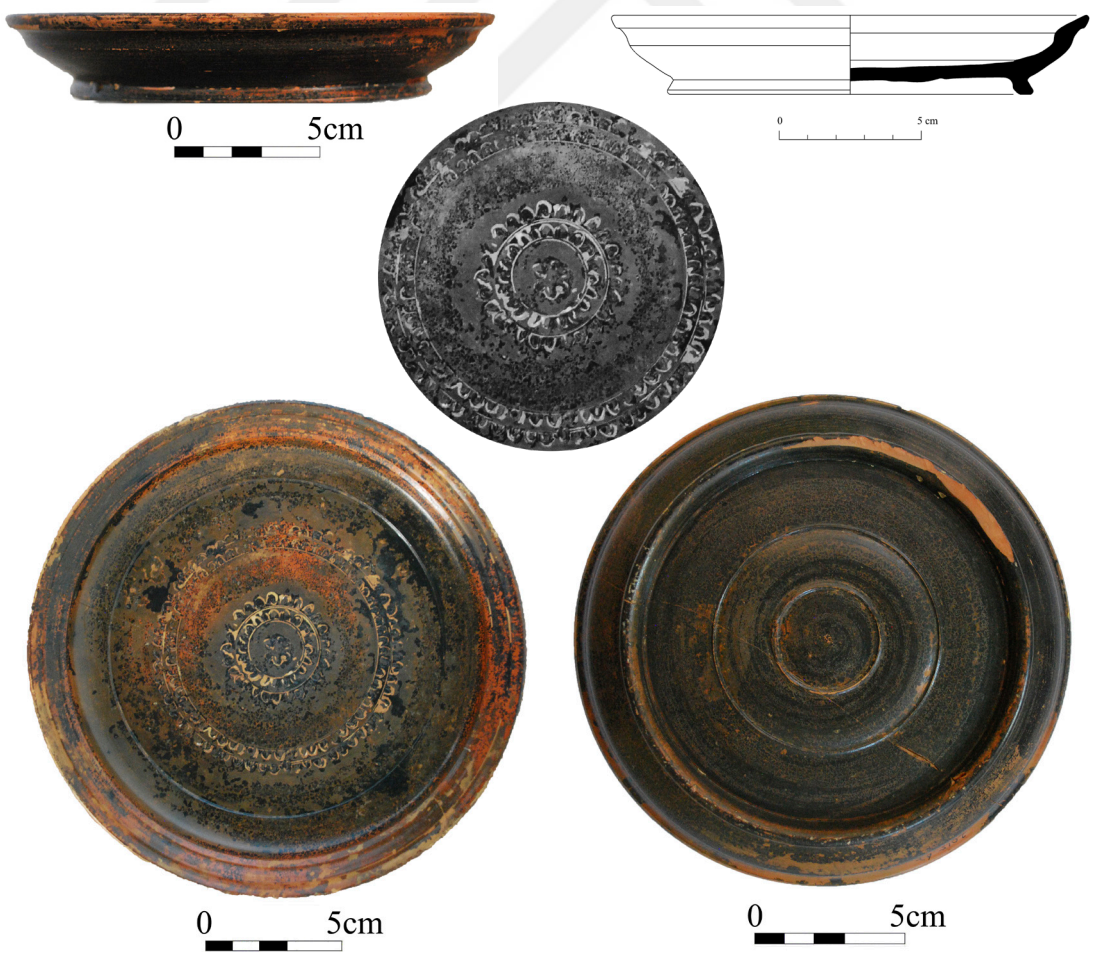

Katalog No: 302
Buluntu No: B-172
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-216
Buluntu Yeri: M-130 numaralı mezarın üzerinden, kuzeydoğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.40 m
Yükseklik: 6.8 cm
Kaide Çapı: 4.8 cm
Ağız Çapı: 2.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Firnis Rengi: 7.5 YR 2/5.1 (Black)
Tanım: Düz dudak tablalı, konik ağız formlu, silindirik boyunlu, kaidede de daralan şişkin gövdeli, düz halka kaidelidir. Boyundan omuza doğru bağlanan tek şerit kulplu. Gövdenin bir yüzünde, kaide ile omuz arasında sınırlanan, kırmızı figür tekniğinde yapılmış bir hayvan figürü (geyik) yer almaktadır. Çok az kısmında deforme olmasına rağmen, lekythosun tamamında siyah firnis korunmuştur. Tek parça halinde ele geçen lekythosun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Dusenbery, s. 658, No. H7.2; Robinson, Vases, s. 242, Pl. 167, No. 402; Sparkes ve Talcott, s. 316, Pl. 38, No. 1137, 1138

Katalog No: 303
Buluntu No: B-173
Adı: Tabak
Kazı Env. No: B-217
Buluntu Yeri: M-130 numaralı mezarın üzerinden, kuzeydoğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.43 m
Yükseklik: 2.8 cm
Ağız Çapı: 16.7 cm
Kaide Çapı: 12.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 4/3 (Reddish Brown)
Firnis Rengi: 10 YR 3/1 (Very Dark Gray)
Tanım: Dışa dönük, yuvarlatılmış ağız kenarlı, gövdeden kaideye doğru daralan gövdeli, dışa bükey, geniş, yuvarlak alçak kaidelidir. İç kısmı profillendirilmiştir. Tondoda yatay bant içinde ve merkezde kazıma dil bezemeleri yer almaktadır. Gövde dışında yoğun, iç kısmında ise kısmen korunmuş siyah firnis izleri belirgindir.
Benzer Örnekler: Blonde, s. 313, No. 179; Schlörb-Vierneisel, s. 55, Abb. 1, Beilage 34.1, No. 4; Technau, s. 45, Abb. 33, No. 10

Katalog No: 304
Katalog No: B-174
Form: Ayna
Kazı Env. No: B-218
Buluntu Yeri: M-130 numaralı mezarın üzerinden, kuzeydoğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: 41.38 m
Çap: 14 cm
Kalınlık: 30 mm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Kenarları yuvarlatılmıştır. Tutamak olarak kullanılmış sap kısmı aynanın diskine iki çiviyle aplike edilmiştir. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Davidson, s. 182, Pl. 81, No. 1307; Jacopi, Camiro, s. 466, Fig. 18

Katalog No: 305
Mezar No: M-131
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.30 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 180 cm x 61 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, doğu-batı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Hem uzun hem de kısa kenarları oluşturan çatı kiremitleri çatlak ve kırıkları olmasına rağmen sağlam korunmuştur. Çatı formu net bir şekilde izlenmektedir. Ölen birey in gömüsü sert biz zemin üzerine yapılmıştır. Mezar tek sıra doğal taşlardan yapılmış, yarım daire şeklinde bir çevirmenin içerisinde yer almaktadır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 306
Mezar No: M-132
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.36 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 130 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeybatı-güneydoğu yönünde iki adet uzun kenar çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Hem uzun hem de kısa kenarları oluşturan çatı kiremitleri çatlak ve kırıkları olmasına rağmen sağlam korunmuştur. Çatı formu net bir şekilde izlenmektedir. Ölen bireyin gömüsü sert bir zemin üzerine, anakayayı oluşturan doğal taşların arasına yerleştirilerek yapılmıştır. Mezar tek sıra doğal taşlardan yapılmış bir çevirmenin bitişiğinde yer almaktadır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 307
Mezar No: M-133
Buluntu Yeri: I-10 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.55 m
İskelet Seviyesi: 40.09 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 63 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar oldukça tahrip olmuştur. Nasıl bir forma sahip olduğu konusunda yeterli, veri yoktur. Sadece iki adet çatı kiremidine ait parçalar tespit edilmiştir. Gömüsü sert biz zemin üzerine yapılan bireye ait iskeletin yalnızca bacak kemiği ele geçmiştir. Birey anakayayı oluşturan doğal taşların arasına yerleştirilmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

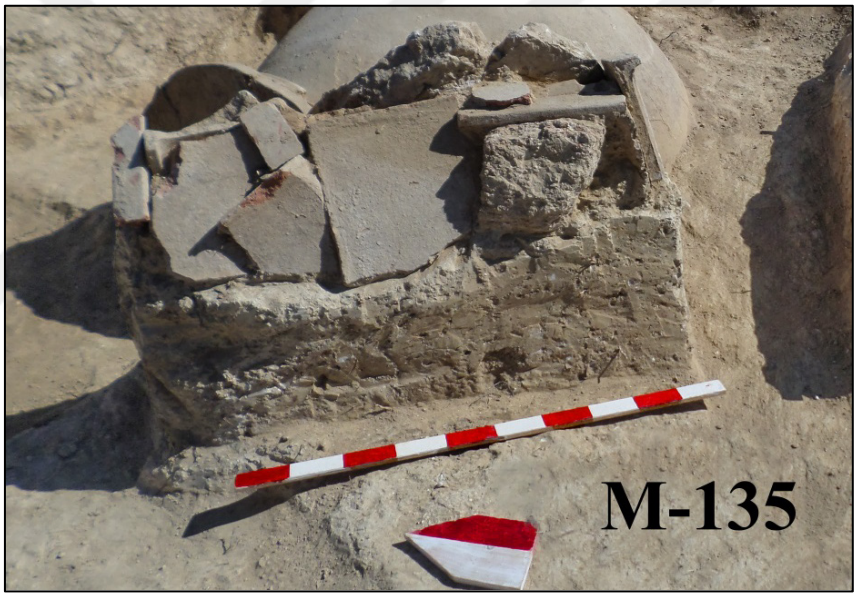

Katalog No: 308
Mezar No: M-134
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 40.82 m
İskelet Seviyesi: 40.22 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 188 cm x 75 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzey-güney yönünde ki uzun kenarlarda üç adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Hem uzun hem de kısa kenarları oluşturan çatı kiremitleri çatlak ve kırıkları olmasına rağmen sağlam korunmuştur. Çatı formu net bir şekilde izlenmektedir. Ölen bireyin gömüsü sert bir zemin üzerine yapılmıştır. Yalnızca kafatasına ait kemikler ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

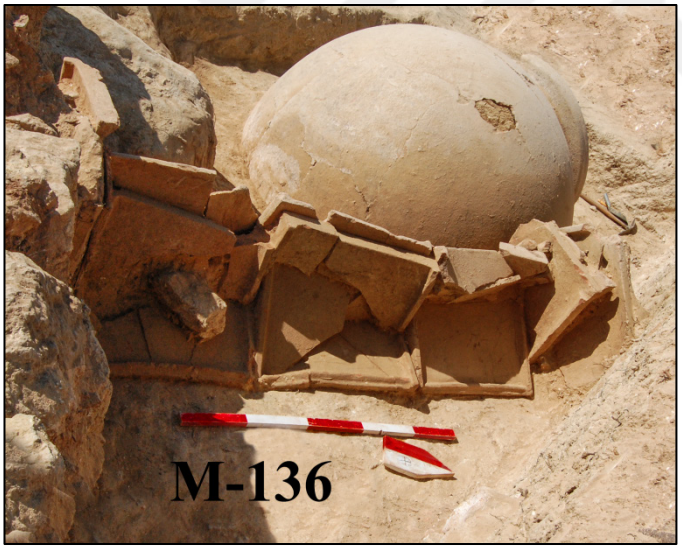

Katalog No: 309
Mezar No: M-135
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.63 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 104 cm x 38 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeybatı-güneydoğu yönünde ki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Hem uzun hem de kısa kenarlarda yer alan çatı kiremitleri toprağın baskısı nedeniyle çatlamış ve kırılmıştır. Ölen bireyin gömüsü toprak tabakası içerisine yapılmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

Katalog No: 310
Mezar No: M-136
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Çatı kiremidi mezar
Kapak Seviyesi: 41.14 m
İskelet Seviyesi: 40.56 m
Yatış Yönü: Kuzeydoğu-güneybatı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 203 cm x 74 cm
Mezar Tanımı: Çatı kiremidi tipindeki mezar, kuzeybatı-güneydoğu yönünde ki uzun kenarda üçer adet çatı kiremidinin karşılıklı olarak çatılması, kuzeydoğu-güneybatı kısmındaki kısa kenarlarında oluşan boşluğun ise birer adet çatı kiremidi ile dik olarak yerleştirilip kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Her iki yönde de bulunan uzun kenar çatı kiremitleri, birbirinin üzerine düşmesiyle iç içe girmiştir. Kuzeydoğuda yer alan kısa kenarda, üç adet çatı kiremidi yan yana konularak yapılmıştır. Her iki kısa kenarda da çatlaklar ve kırıklar mevcuttur. Sert bir zemin üzerine sırt üstü şekilde yatırılarak gömüsü yapılan bireyin iskeleti genel hatlarıyla korunmuştur. Kafatası oldukça tahrip olan iskeletin, yalnızca sağ-sol kol kemikleri ile sağ-sol bacak kemikleri sağlam durumda ele geçmiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

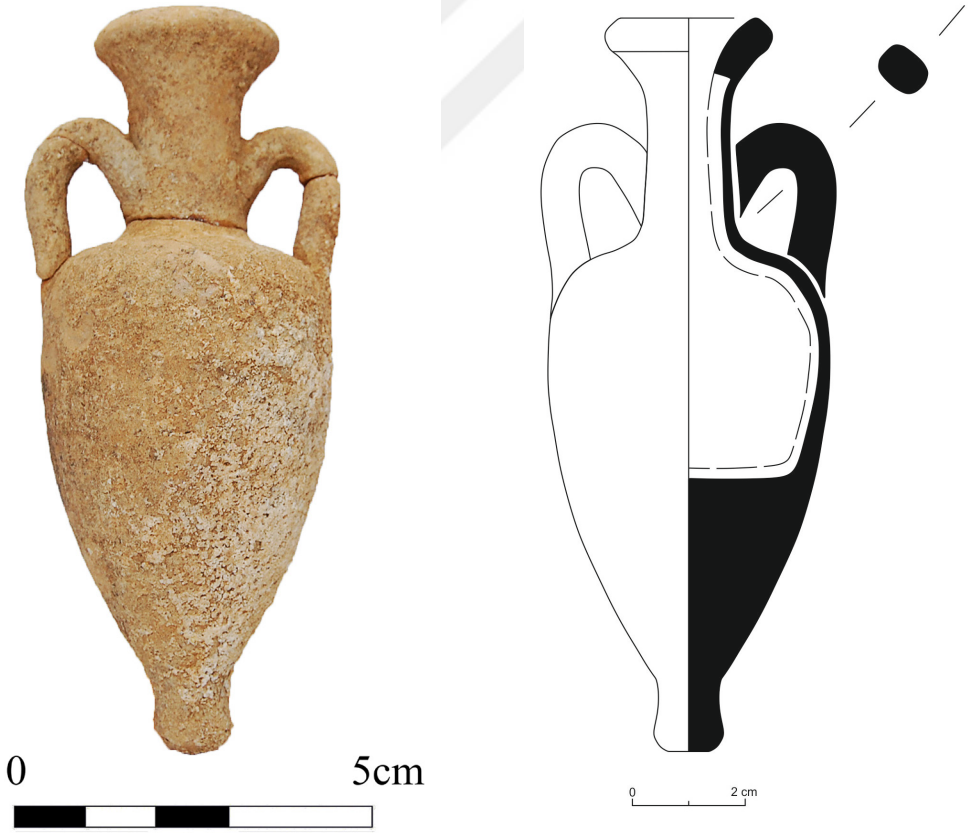

Katalog No: 311
Mezar No: M-137
Buluntu Yeri: D-6 plankaresi
Mezar Tipi: Sanduka mezar
Kapak Seviyesi: 38.38 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 192 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Birbirinden farklı boyutlarda doğal taşların üst üste konularak dikdörtgen bir tekne oluşturulmasından sonra, teknenin üzerinin üç adet büyük boyutlu doğal taş ile kapatılmasıyla meydana getirilmiştir. Genel hatlarıyla korunan ve sanduka tipine yakın bir formda olan mezar, irili ufaklı doğal taşlardan yapılmış olan P-7 çevirmesinin içerisine konumlandırılmıştır.
Mezar Buluntusu:
M-137.1 pişmiş toprak amphoriskos (B-175)

Katalog No: 312
Buluntu No: B-175
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-19
Buluntu Yeri: M-137 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 37.90 m
Yükseklik: 13 cm
Ağız Çapı: 2.8 cm
Kaide Çapı: 0.7 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 8/4 (Pink)
Tanım: Mantar ağızlı, silindirik kısa boyunlu, kaideye doğru daralan armudi gövdeli, düğme kaidelidir. Boyundan çıkan karşılıklı iki kulp, omuza dikey olarak bağlanmıştır. Çok parçalı halde bulunan buluntunun restorasyonu tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Blonde, s. 515, Fig. 13, No. 153; Jacopi, Camiresi, s. 287, Fig. 316; Kızıl, s. 444, Resim 111

Katalog No: 313
Mezar No: M-138
Buluntu Yeri: G-12 / G-13 Plankareleri
Mezar Tipi: Basit sanduka mezar
İskelet Seviyesi: 41.39 m
Yatış Yönü: Kuzey-güney
Birey Bilgileri: Bebek/çocuk
Kapak Ölçüleri: 111 cm x 60 cm
Mezar Tanımı: Ölen bireyin doğrudan toprağa gömüsü yapılmıştır. Üzeri büyük boyutta tek parça bir plaka ile kapatılmıştır. Bireyin gömüsünün yapıldığı yerin etrafı doğal taşlarla yapılmış tek sıra dizisiyle çevrelenmiştir. Kemik parçaları ele geçmemiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

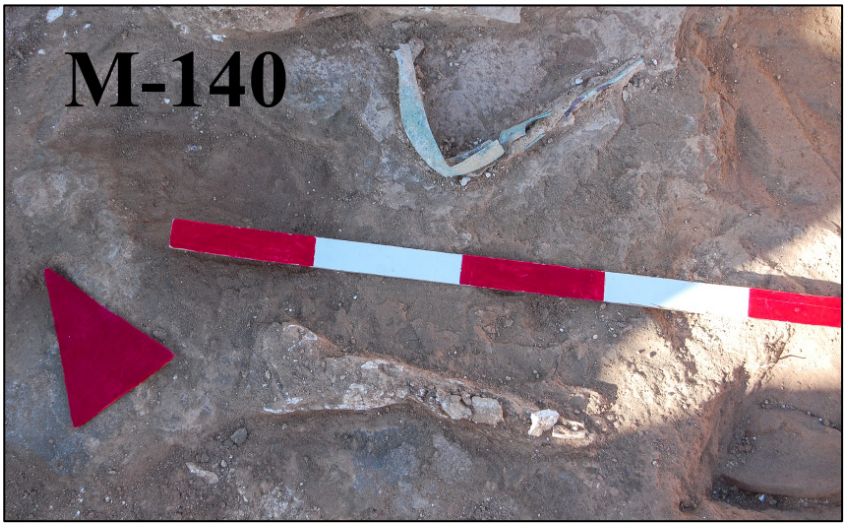
Katalog No: 314
Mezar No: M-139
Buluntu Yeri: E-5 plankaresi
Mezar Tipi: Anakaya oygu
Anakaya Tekne Seviyesi: 38.56 m
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Kuzeybatı-güneydoğu
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 125 cm x 48 cm
Mezar Tanımı: Mezar, anakayanın içerisinde bir dikdörtgen bir çukurun kazılmasıyla oluşturulmuştur. Mezar teknesi olarak kullanılan bu dikdörtgen anakaya oygunun üzerinde kullanılan materyaller (taş-kiremit vb.) ya tahribat nedeniyle yok olmuş ya da başka bir mezar için taşınmıştır.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

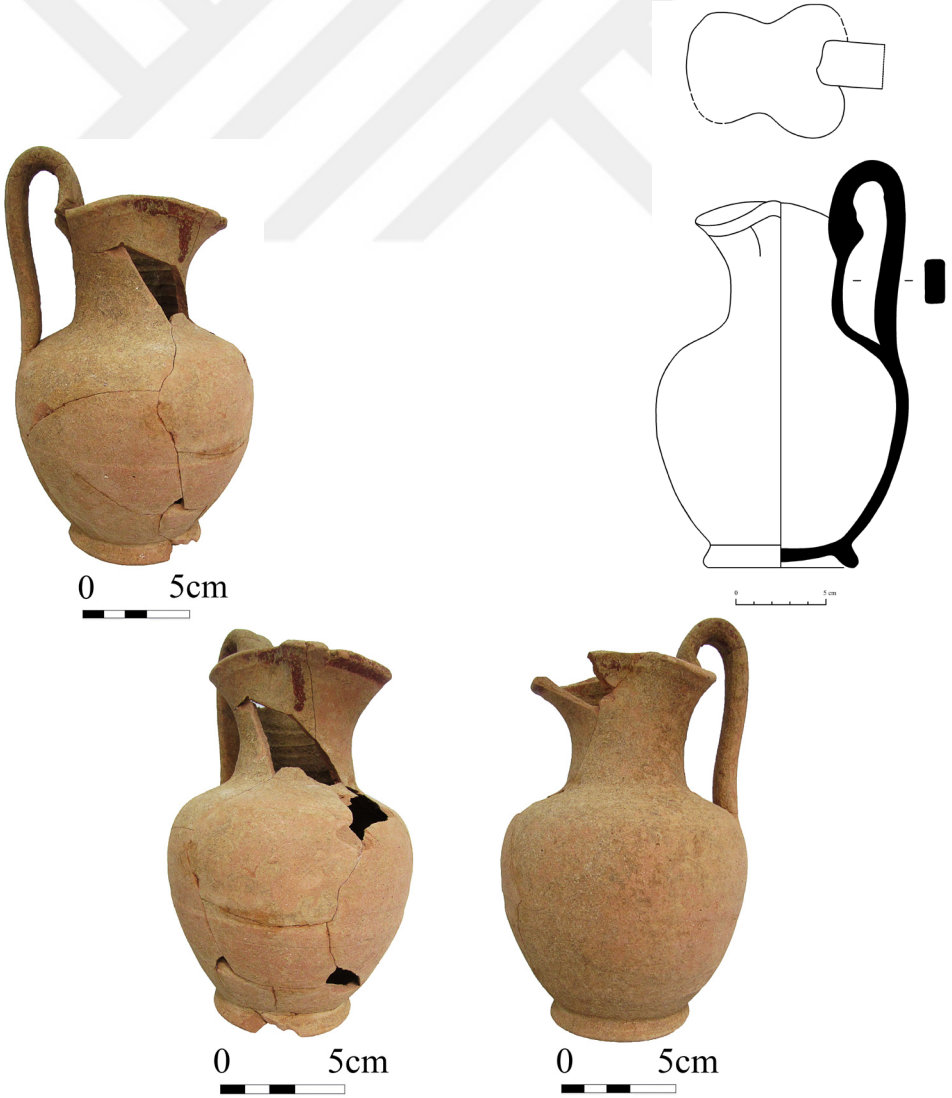

Katalog No: 315
Mezar No: M-140
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Basit mezar
Kapak Seviyesi: Kapak bulunamamıştır.
Taş Tekne Seviyesi: 40.54 m
İskelet Seviyesi: 40.44 m
Yatış Yönü: Doğu-batı
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: 220 cm x 70 cm
Mezar Tanımı: Basit mezar tipindedir. Gömüsü yapılan birey için düzgün olmayan doğal taşlar kullanılarak tek sıra halinde yapılmış U formunda bir tekne oluşturulmuştur. Doğu kısmında siyah yanık izleri mevcuttur. Sadece bacak kemiğine ait bir parça bulunmuştur.
Mezar Buluntusu:
M-140.1 pişmiş toprak oinokhoe (B-176)

Katalog No: 316
Buluntu No: B-176
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-240
Buluntu Yeri: M-140 numaralı mezarın kuzeybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.20 m
Yükseklik: 20.2 cm
Ağız Çapı: 9.9 cm
Kaide Çapı: 8.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten tek kulplu, kalın boyunlu, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve yüksek halka kaidelidir. Ağız ve boyun kısmında eksikler mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Robinson, Mosaics, s. 212, Pl. 166, No. 726

Katalog No: 317
Mezar No: M-141
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi
Mezar Tipi: Basit mezar
İskelet Seviyesi: 40.45 m
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Birey Bilgileri: Yetişkin
Kapak Ölçüleri: Belirlenememiştir.
Mezar Tanımı: Ölen bireyin gömüsünün nasıl yapıldığı belirsizdir. Herhangi bir kapağa ya da sınırlandırmaya rastlanılmadığı için mezarın ölçülerini verebilmek oldukça güçtür. Dağılmış durumda az sayıda kemik parçaları ele geçmiştir.
Mezar Buluntuları:
M-141.1 pişmiş toprak figürin (B-177)
M-141.2 pişmiş toprak bantlı skyphos (B-178)
M-141.3 pişmiş toprak kase (B-179)
M-141.4 pişmiş toprak tek kulplu kase (B-180)

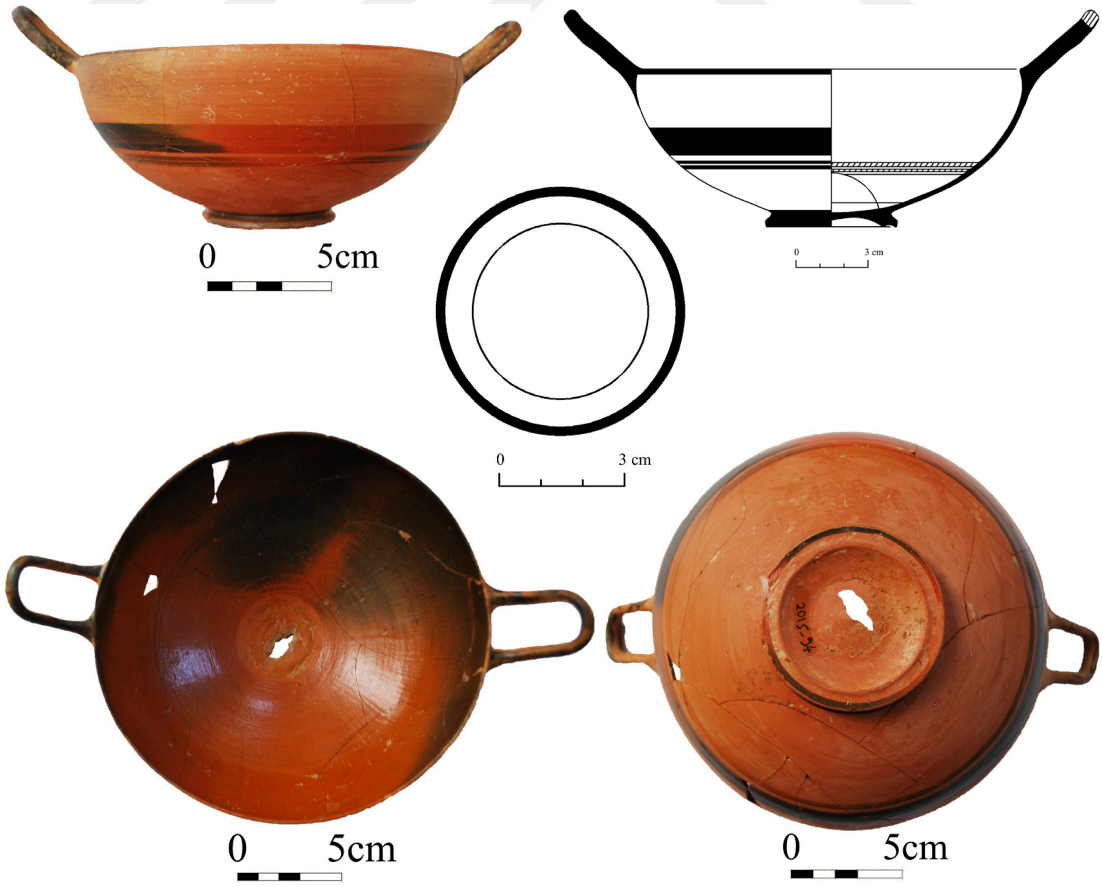

Katalog No: 318
Buluntu No: B-177
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-233
Buluntu Yeri: M-141 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.50 m
Yükseklik: 9,2 cm
Genişlik: 4.8 cm
Kalınlık: 3,4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 4/3 (Brown)
Katkı Maddesi: Kum, az mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Tanım: Çömelmiş erkek (tapınak oğlanı) figürini. Sağ bacağı dizden bükülmüş, sol bacağı bağdaş kurmuştur. Çıplak gösterilen figürün göbeği belirgin yapılmış, başında bir pylos giymiştir. Sağ kol dirsekten bükülmüş, figürin işaret parmağı ağızdadır. Sol kol bacağın üstündedir ancak kırılmıştır. Yüz detayları aşınma nedeniyle görülememektedir.
Benzer Örnekler: Merker, Pl. 19, 20, No. C229-231, C233, C235, C238 ve C250

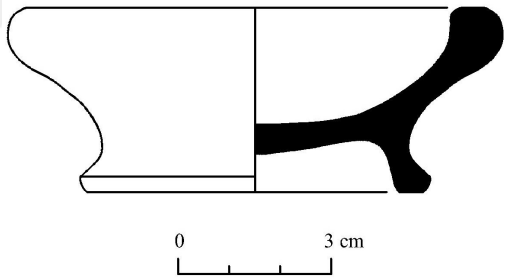

Katalog No: 319
Buluntu No: B-178
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-234
Buluntu Yeri: M-141 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.51 m
Yükseklik: 6.6 cm
Ağız Çapı: 15.8 cm
Kaide Çapı: 5.9 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: İç kısım, gövde bantları, kulplar, kaide: 2.5 YR 5/8 (Red)
Dış kısım: 5 YR 3/3 (Dark Reddish Brown)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı yüksek iki sepet kulplu, kaideye daralan üçgen gövdeli ve yüksek yuvarlak kaidelidir. Kulplarda, ağız üzerinde ve tondo kısmında kırmızı ve siyah firnis belirgindir. Gövde üzerinde yatay yapılmış siyah renkte kalın bir bant, hemen altında ise kırmızı renkte ince bir bant mevcuttur. Tondo ve gövde kısımlarında çok küçük eksikler olan skyphosun, restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 76, Pl. 174, Record 121, Pl. 175, Record 123, 124, Pl. 138, Record 145, Pl. 135, Record 148; Güngör, Yıldıztepe, s. 77, Fig. 8, No. 81.28.01; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 37, Lev. 7, No. 29

Katalog No: 320
Buluntu No: B-179
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-239
Buluntu Yeri: M-141 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.55 m
Yükseklik: 3.6 cm
Ağız Çapı: 9.3 cm
Kaide Çapı: 7 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/6 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Tanım: Hafif dışa dönük, düz ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli dış bükey, yüksek yuvarlak kaidelidir. Astar buluntunun kaide kısmında yoğun, diğer kısımlarında yer yer korunmuştur. Tek parçalı halde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Güngör, Fifth, s. 126, Fig. 11; Voigtländer, s. 161, Abb. 52, No. 353

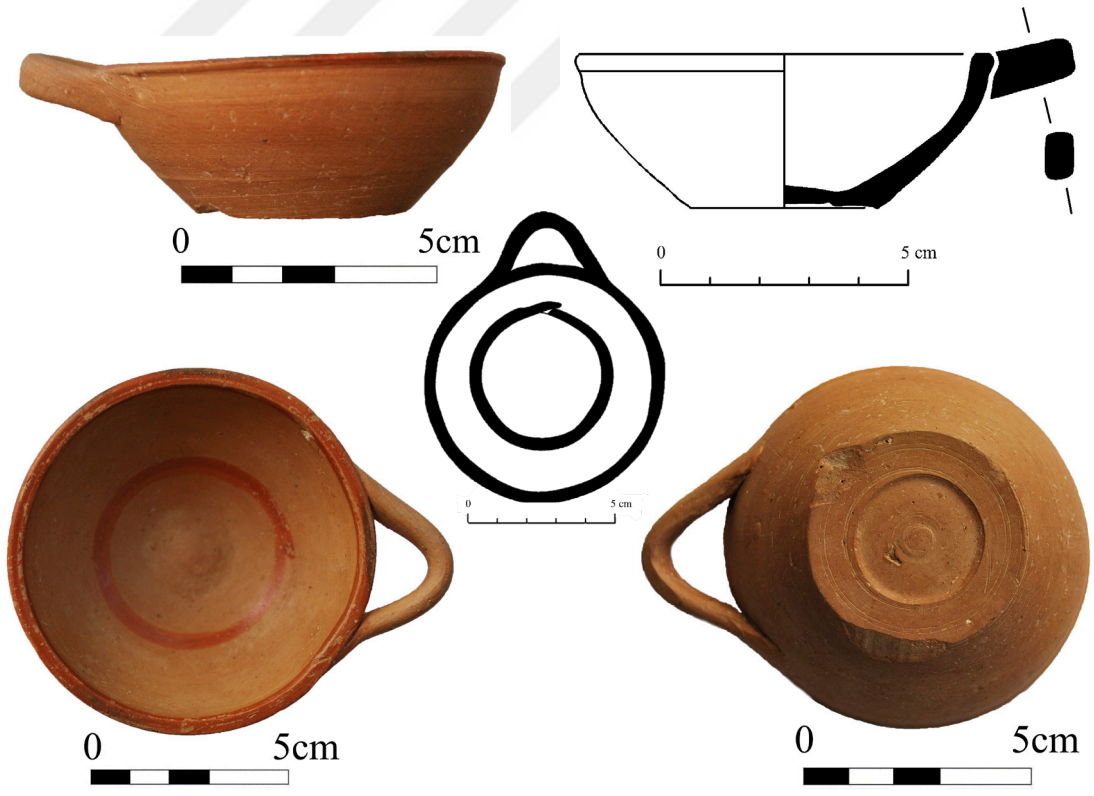

Katalog No: 321
Buluntu No: B-180
Adı: Tek kulplu kase
Kazı Env. No: B-228
Buluntu Yeri: M-141 numaralı mezar içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.54 m
Yükseklik: 3.1 cm
Ağız Çapı: 8.2 cm
Kaide Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 6/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: Tondo bantı: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Düz ağız kenarlı, kaideye doğru daralan gövdeli, düz yuvarlak kaidelidir. Ağzın altından yatay yapılmış tek kulpludur. Ağız kısmı bant şeklinde kırmızı firnis ile kaplanmıştır. Tondo üzeri kırmızı firnisli yuvarlak bir bant ile çevrelenmiştir. Tek parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Boardman, Chios, s. 165, Fig. 113, Kat. No. 813; Niemeier, s. 384, Kat. No. 15, Abb. 14, 15, 27

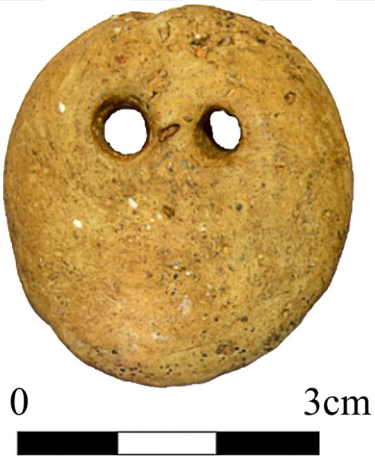
Katalog No: 322
Mezar No: M-142
Buluntu Yeri: J-12 / K-12 plankareleri
Mezar Tipi: Anıtsal mezar
İskelet Seviyesi: İskelet ele geçmemiştir.
Yatış Yönü: Belirlenememiştir.
Cinsiyet: Belirlenememiştir.
Mezar Ölçüleri: İç kısım: 470 cm x 480 cm
Dış Kısım: 870 cm x 890 cm
Mezar Tanımı: Kare planlı anıtsal mezar. Anakayanın olduğu yerde bir traşlama yapılmıştır. Niteliksiz taşlardan bir yığma tepe oluşturulmuştur. İç kısım duvarları niteliksiz taşlardan düzgün bir taş işçiliği ile örülmüştür. Dış kısım ise büyük boyutlu düzgün taşlarda örülmüştür. Kuzey kısmında ki örgünün tabanda yer alan tek sırası korunmuştur. Ölen bireye ait herhangi bir veri elde edilememiştir.
Mezar Buluntusu: Herhangi bir mezar hediyesi bulunamamıştır.

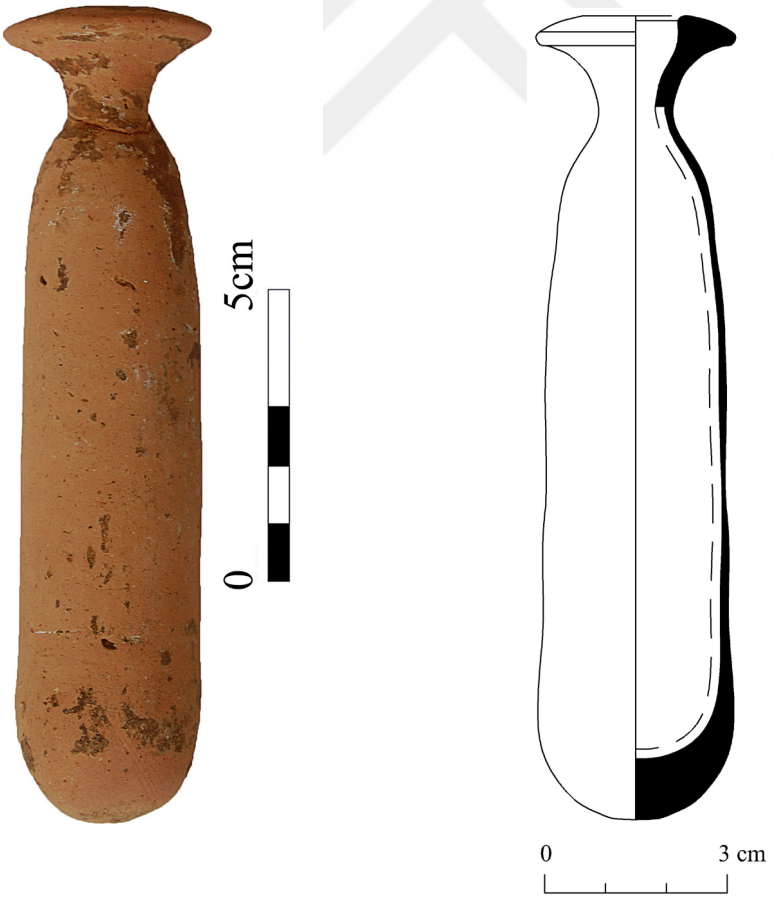

M-142

M-142

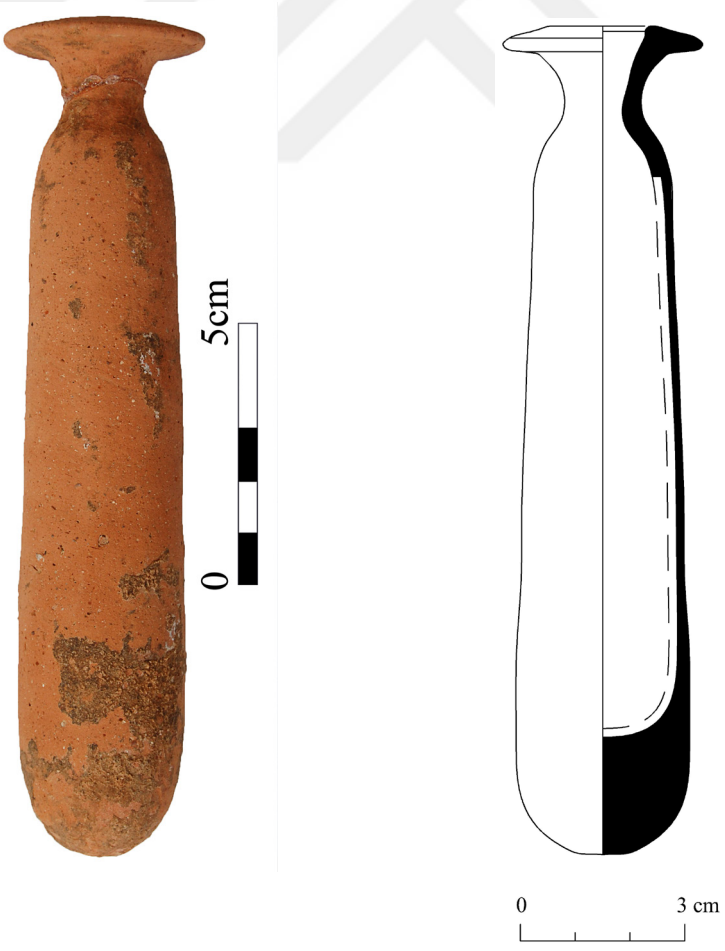
Katalog No: 323
Buluntu No: B-181
Adı: Ağırşak
Kazı Env. No: B-255
Buluntu Yeri: G-13 plankaresinin doğusundaki çevirmenin kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Uzunluk: 4.1 cm
Genişlik: 3.1 cm
Kalınlık: 0.9 cm
Hamur Rengi: 5 YR 5/6 (Yellowish Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 10 YR 5/3 (Brown)
Tanım: Disk formlu ağırşak. Yüzeyi düz, yanları yuvarlatılmış üst kısmında eşit büyüklükte iki deliği bulunmaktadır.
Benzer Örnekler: Davidson, s. 171, Pl. 77, No. 1205; Davidson ve Burr-Thompson, s. 93, Fig. 41, No. 145

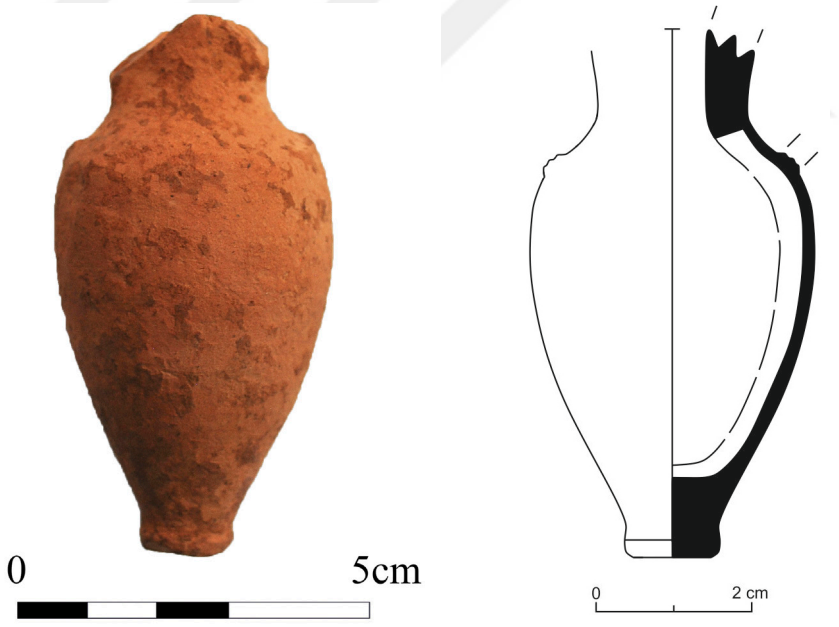
Katalog No: 324
Buluntu No: B-182
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-60
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi, M-48 numaralı mezarın batısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 13.3 cm
Ağız Çapı: 3.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, dibe doğru genişleyen şişkin silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Çok az kısmında astar izleri görülmektedir. İki parça halinde ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 440, Fig. 3, No. 1.4; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 110, No. 5

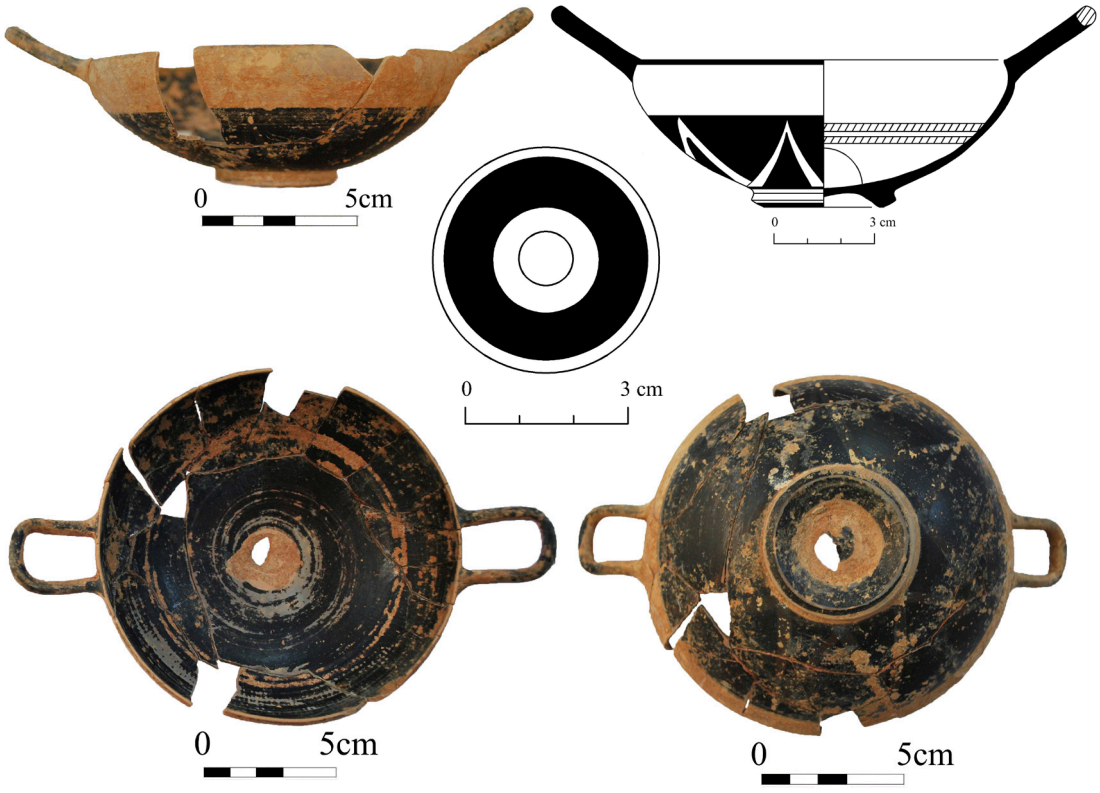
Katalog No: 325
Buluntu No: B-183
Adı: Alabastron
Kazı Env. No: B-61
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi, M-48 numaralı mezarın batısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 15.1 cm
Ağız Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Tanım: Dışa çekik düzleştirilmiş ağız kenarlı, silindirik boyunlu, silindirik gövdeli, yuvarlak diplidir. Çok az kısmında astar izleri görülmektedir, büyük kısmında firnis dökülmüştür. İki parça halinde ele geçen, alabastronun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Bruneau, s. 486, Fig. 133, No. 82.2; Forbeck, s. 387, Taf. 375.2; Hägg ve Fossey, s. 95, Fig. 111, No. 6

Katalog No: 326
Buluntu No: B-184
Adı: Amphoriskos
Kazı Env. No: B-220
Buluntu Yeri: H-11 plankaresinin güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 7 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 4/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Ağız ve kulp kısmı korunamamıştır. Gövdeden kaideye doğru daralan bir formdadır. Küçük, yuvarlak diplidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük oranda dökülmüştür. Tek parça halinde ele geçen amphoriskosun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Forbeck, s. 393, Taf. 383.1-2; Jacopi, Camiro, s. 448, Fig. 3, No. 14147

Katalog No: 327
Buluntu No: B-185
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-90
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi, M-92 numaralı mezarın doğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 4.4 cm
Ağız Çapı: 11.6 cm
Kaide Çapı: 4.3 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 10 YR 7/6 (Yellow)
Firnis Rengi: İç kısım, gövde altı, kulplar, kaide altı: 5 Y 2.5/1 (Black)
Şua/ışın, bantlar: 2.5 Y 3/3 (Dark Olive Brown)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı iki sepet kulplu, kaideye daralan gövdeli ve yüksek yuvarlak kaidelidir. Kulplarda ve tondo kısmında yer yer dökülmüş siyah firnisler mevcuttur. Gövdenin dış kısmı kaideye kadar siyah firnis üzerine, gövdenin yarısını kaplayacak şekilde şua motifleri ile bezenmiştir. Bazı kısımlarında eksikler olan skyphosun, restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: -

Katalog No: 328
Buluntu No: B-186
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-227
Buluntu Yeri: H-11 plankaresi, M-122 numaralı mezarın alt seviyesinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 40.53 m
Yükseklik: 6 cm
Ağız Çapı: 14.6 cm
Kaide Çapı: 5.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: Alt: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Üst: 10 YR 5/1 (Gray)
Firnis Rengi: Dudak, kulplar, gövde, bantlar, iç kısım: 2.5 Y 2.5/1 (Black)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı yüksek iki sepet kulplu, kaideye daralan gövdeli ve yüksek yuvarlak kaidelidir. Kulplarda, ağız üzerinde ve tondo kısmında siyah firnis belirgindir. Gövde üzerinde yatay yapılmış siyah renkte bir bant mevcuttur. Bazı kısımlarında eksikler olan skyphosun, restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 76, Pl. 174, Record 121, Pl. 175, Record 123, 124, Pl. 138, Record 145, Pl. 135, Record 148; Güngör, Yıldıztepe, s. 77, Fig. 8, No. 81.28.01; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 37, Lev. 7, No. 29

Katalog No: 329
Buluntu No: B-187
Form: Ayna
Kazı Env. No: B-59
Buluntu Yeri: M-48 numaralı mezarın batısından.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye: -
Çap: 9.4 cm
Kalınlık: 10 mm
Tanım: Disk formlu, düz ayna. Üzerinde yoğun bir korozyon ve yeşil-mavi patina izleri görülmektedir. Oldukça tahrip olmuş olan buluntu da kırıklar mevcuttur.
Benzer Örnekler: Baykan, s. 46, Fig. 3, M. 09-139; Bischop, s. 150, Taf. 24.1, Abb. 1; Foça, s. 58, Lev. 15a; Robinson, Metal, s. 171, Pl. XXXI, No. 515

Katalog No: 330
Buluntu No: B-188
Adı: Sikke
Kazı Env. No: B-146
Buluntu Yeri: M-67 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Gümüş
Seviye:-
Çap: 0.7 cm
Ön Yüz: Kanatları kıvrılmış, oturan grifon figürü.
Arka Yüz: Dörtlü quadratum incusum.
Benzer Örnekler: BMC, s. 309, Pl. XXX, No. 1; SNG, Ionia Part III, Pl. 33, No. 1441

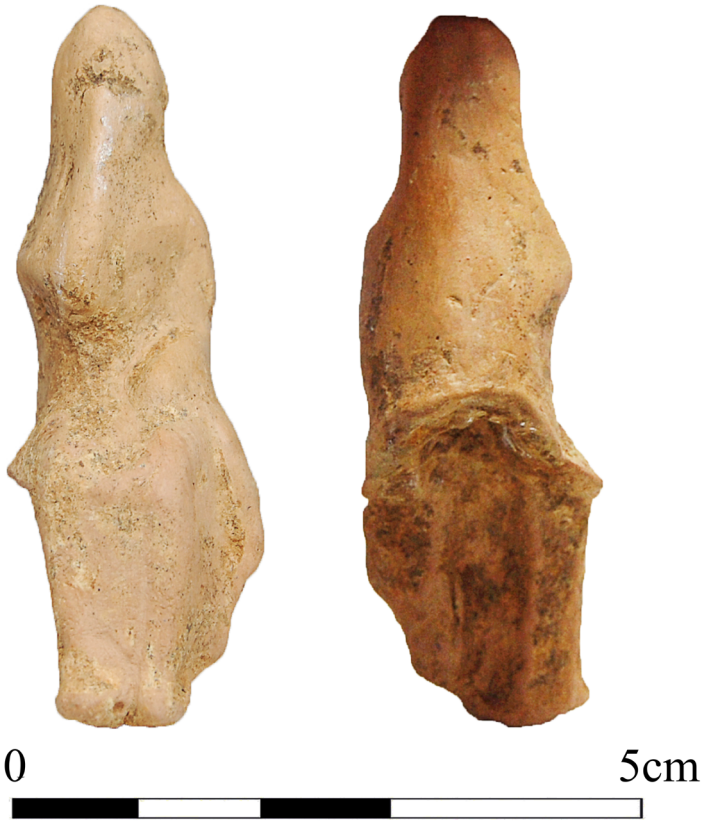
Katalog No: 331
Buluntu No: B-189
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-77
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi, M-24 numaralı mezarın kuzeydoğusu.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye:-
Yükseklik: 4.4 cm
Genişlik: 3.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Grotesk figürini. Boyundan itibaren kırıktır. Cepheden gösterilmiştir. Gür ve kıvırcık saçlı, yanakları şişkin, geniş alınlıdır. Göz çukurları belirgin, alnın tam üst kısmından iki yuvarlak boynuz yer almaktadır.
Benzer Örnek: -

Katalog No: 332
Buluntu No: B-190
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-109
Buluntu Yeri: G-7 plankaresi, M-88 numaralı mezarın güneydoğu köşesindeki çevirmenin içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 1.6 cm
Genişlik: 1.1 cm
Kalınlık: 1.2 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Kadın figürini başı. Yüz detayları aşınma nedeniyle izlenmemektedir. Baş hafif sola eğik, saçlar ortadan ayrılarak topuz olacak şekilde birleştirilmiştir. Saçın ortadan ayrıldığı kısımda ince bir bant görülmektedir.
Benzer Örnekler: Merker, s. 96, Lev. 13, No. C125; Davidson, s. 33, Pl. 9, No. 136

Katalog No: 333
Buluntu No: B-191
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-110
Buluntu Yeri: G-6 plankaresi, M-57 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 5.4 cm
Genişlik: 2.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Tanım: Kourotrophos tipi figürin. Bel hizasından itibaren kırıktır. Oturur vaziyette başı örtülü kadın, kucağında bebek-çocuk taşımaktadır. Yüzeyde ki aşınma nedeniyle ayrıntılar izlenememektedir.
Benzer Örnekler: Dufková, Pl. 27, No. T 10-T-17; Mollard-Besques, Terre-Cuite, Pl. 127, b-e

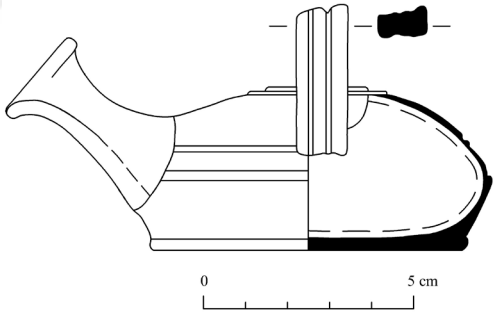

Katalog No: 334
Buluntu No: B-192
Adı: Figürin
Kazı Env. No: B-174
Buluntu Yeri: H-7 Plankaresi. M-95 numaralı mezarın çevresinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 4.2 cm
Genişlik: 4.6 cm
Kalınlık: 2.4 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/6 (Strong Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Tanım: Köpek figürini. Yüz detayları oldukça aşınmıştır. Figür dikdörtgen bir kaide üzerinde çömelmektedir. Tüyler iri dalgalarla oluşturulmuş, vücudun tamamında uygulanmıştır. Kaide kısmında kalıp deliği korunmuştur.
Benzer Örnek: Jacopi, Camiresi, s. 209, Fig. 222

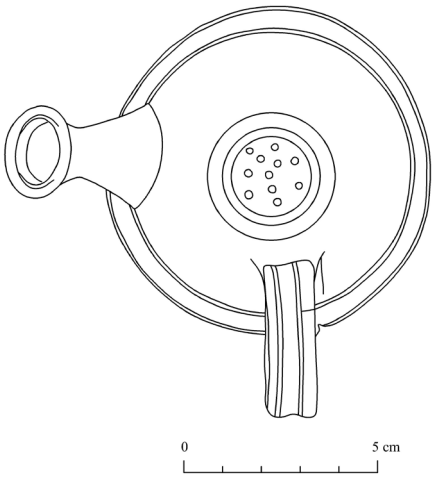

Katalog No: 335
Buluntu No: B-193
Adı: Guttus
Kazı Env. No: B-265
Buluntu Yeri: G-9 plankaresi sondaj içi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 37.50 m
Yükseklik: 3.8 cm
Ağız Çapı: 2.5 cm
Kaide Çapı: 7.4 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 7.5 YR 5/8 (Strong Brown)
Firnis Rengi: 7.5 YR 3/3 (Dark Brown)
Tanım: Siyah firnisli, süzgeç ağızlı, düz kaideli, konik formda akıtacaklıdır. Daire şeklinde, yivlendirilmiş kulplu, ağız ve omuz kısmında iki sıra yivlendirilmiştir. Yüzeydeki siyah firnis yer yer aşınmıştır.
Benzer Örnekler: Robinson, Mosaics, s. 257, Pl. 192, No. 1073; Robinson, Vases, s. 263, Pl. 174, No. 475; Salles, ss. 44, 45, Fig. 17, 18, No. 125

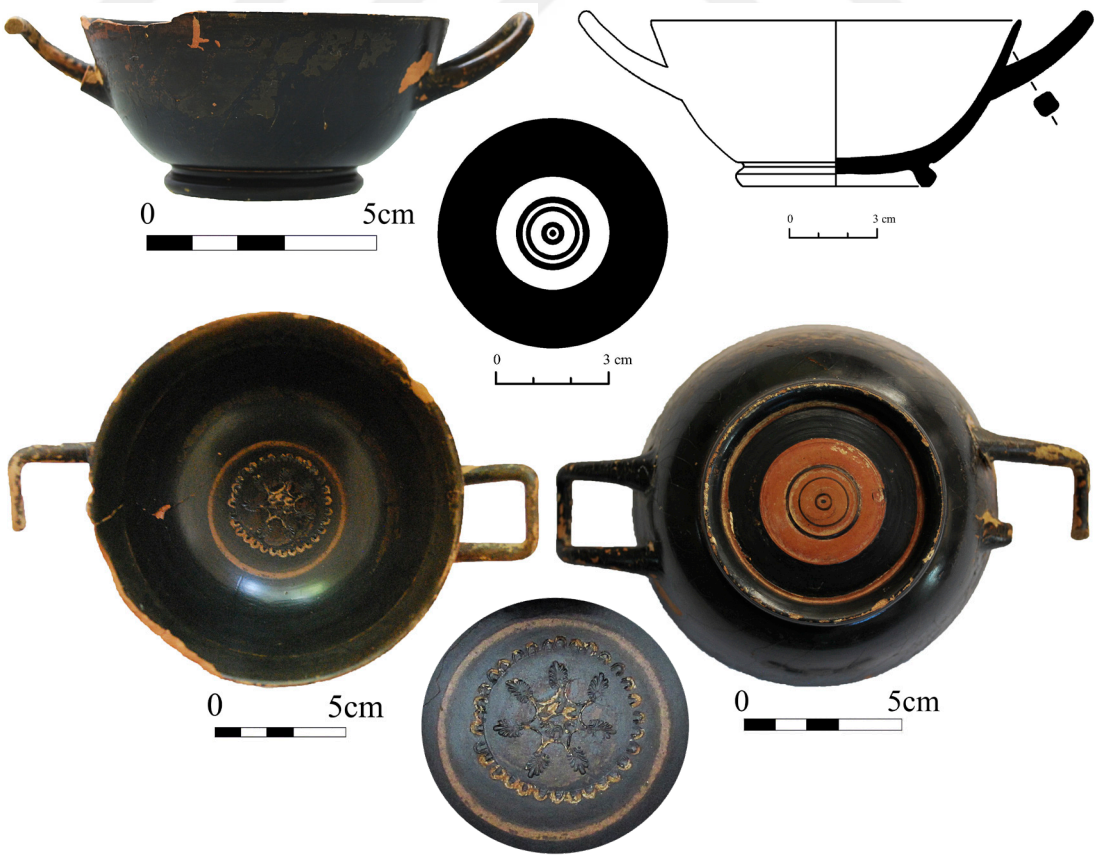

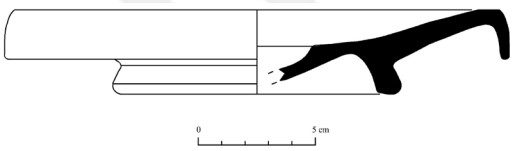

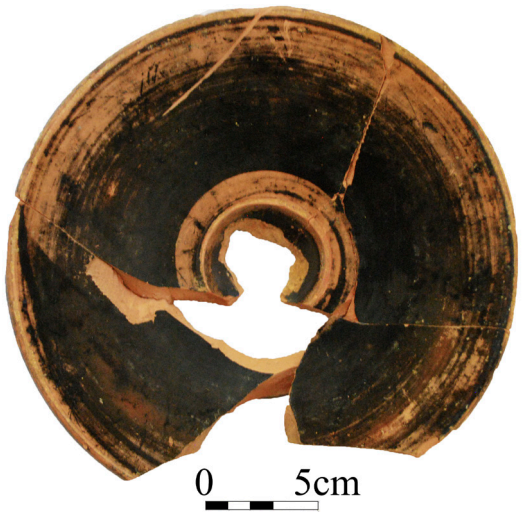
Katalog No: 336
Buluntu No: B-194
Adı: Skyphos
Kazı Env. No: B-269
Buluntu Yeri: G-8 / G-9 plankareleri.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 5.7 cm
Ağız Çapı: 11.7 cm
Kaide Çapı: 6.4 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 5/8 (Yellowish Red)
Firnis Rengi: 10 YR 2/1 (Black)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yuvarlatılmış ince dudaklı, kaideye doğru daralan gövdeli, profillendirilmiş alçak, yuvarlak kaidelidir. Karşılıklı yapılmış, yatay kulplar mevcuttur. Kulbun birinde ve ağız bir kısmında eksikler vardır. Tondo kısmında yuvarlak bir bant içerisinde baskı bezemesi mevcuttur. Merkezde damgalanmış altı palmet, palmetleri çevreleyen kazınmış kymation, kazıma tekniğinde daire ile çevrelenmiştir.
Benzer Örnekler: Pemberton, Corinthian, s. 59, Fig. 7, No. 57; Sparkes ve Talcott, s. 277, Fig. 6, No. 588

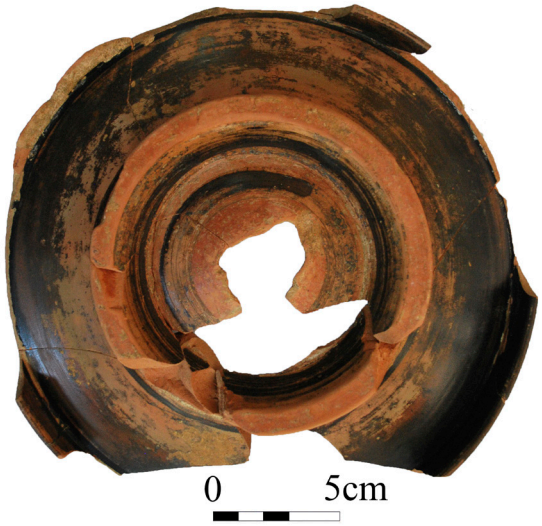

Katalog No: 337
Buluntu No: B-195
Adı: Balık tabağı
Kazı Env. No: B-223
Buluntu Yeri: H-11 Plankaresi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 3.6 cm
Ağız Çapı: 21.1 cm
Kaide Çapı: 12.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Firnis Rengi: 2.5 YR 2.5/1 (Reddish Black)
Tanım: Üst kısmı geniş düz zeminli, gövde ortasına kadar sarkık, kalıp şekilli yuvarlak kaidelidir. Tondo kısmı derindir. Tondo ve gövdenin bir kısmında eksikler mevcuttur. Hem iç hem de dış kısmında ki siyah firnis büyük oranda korunmuştur. Çok parçalı bulunan tabağın restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Jehasse, s. 34, Fig. 22, No. 38; Sparkes ve Talcott, s. 310, Pl. 37, No. 1075; Vanderpool ve diğerleri, s. 40, Fig. 8, No. 22

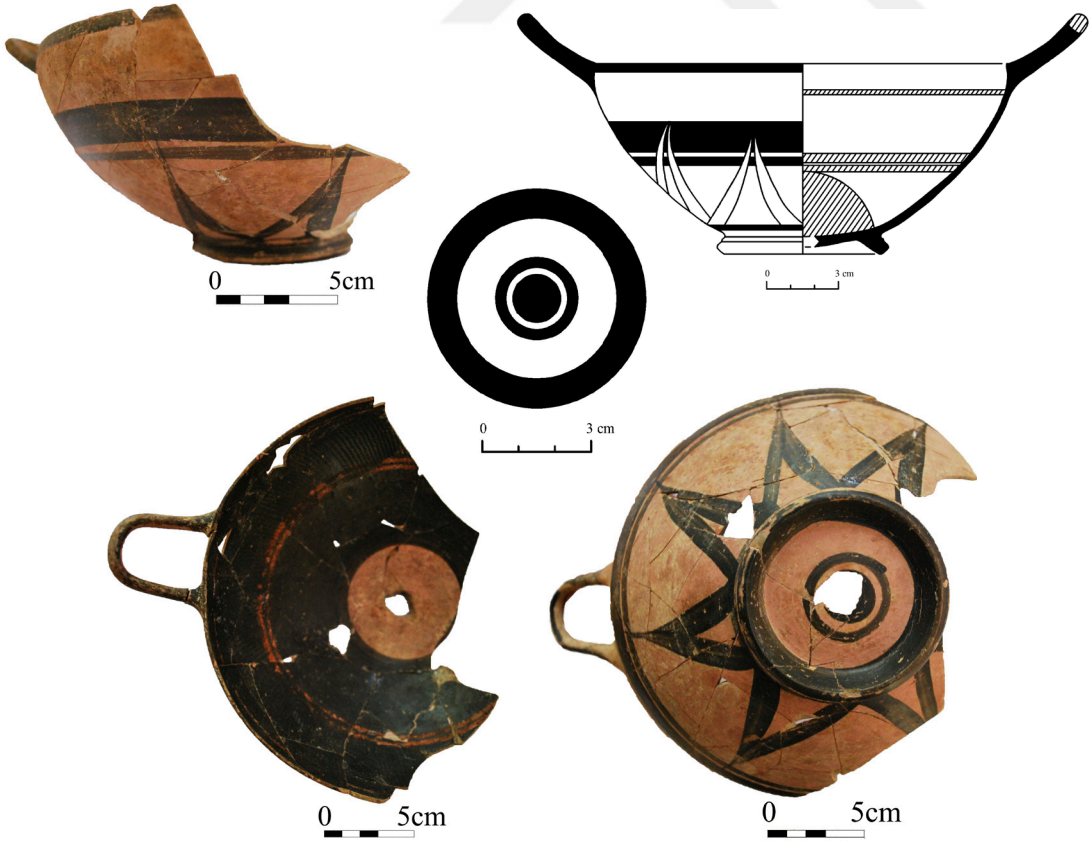

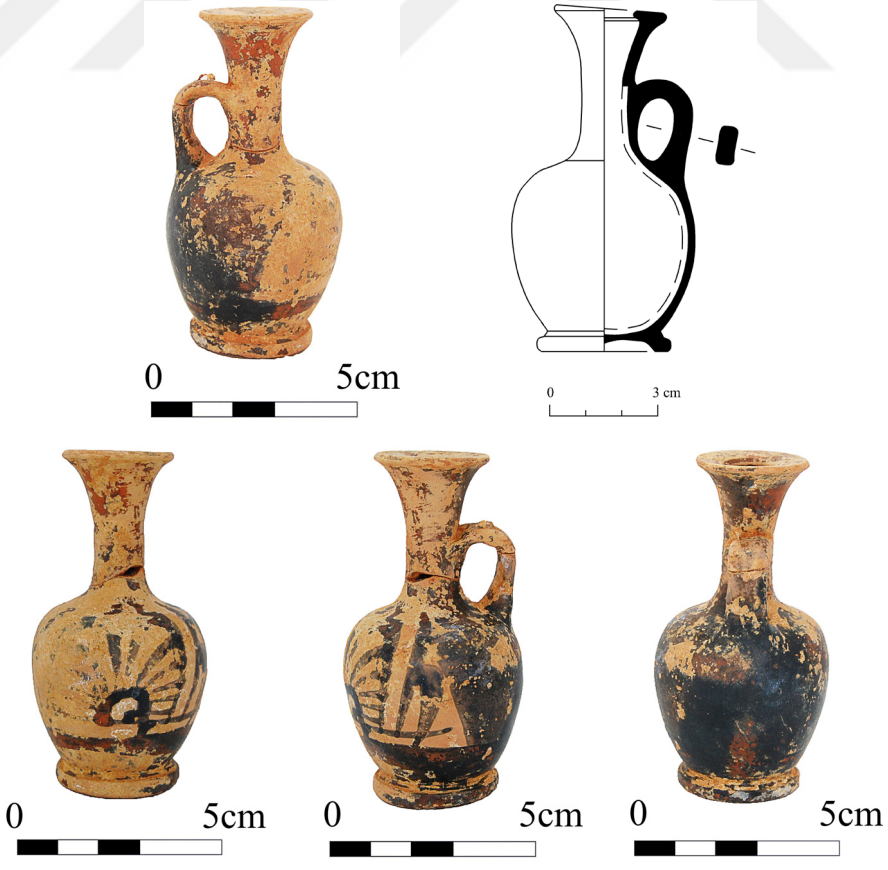
Katalog No: 338
Buluntu No: B-196
Adı: Kase
Kazı Env. No: B-80
Buluntu Yeri: H-8 plankaresi ortasında ki P-5 çevirmesi içerisinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 2.5 cm
Ağız Çapı: 8.3 cm
Kaide Çapı: 6.2 cm
Hamur Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Firnis Rengi: 10 YR 2/1 (Black)
Kaide Altı Monogram:
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, kaideye doğru daralan ekhinus gövdeli, dış bükey, alçak, yuvarlak kaidelidir. Buluntunun büyük kısmında siyah firnis korunmuştur, dudak kısmında ise yer yer dökülmeler vardır. Tek parça halde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Edwards, s. 32, Pl. 2, No. 39; Pfrommer, s. 62, Abb. 12, Kat. Nr. 12; Technau, s. 43, Abb. 31.1

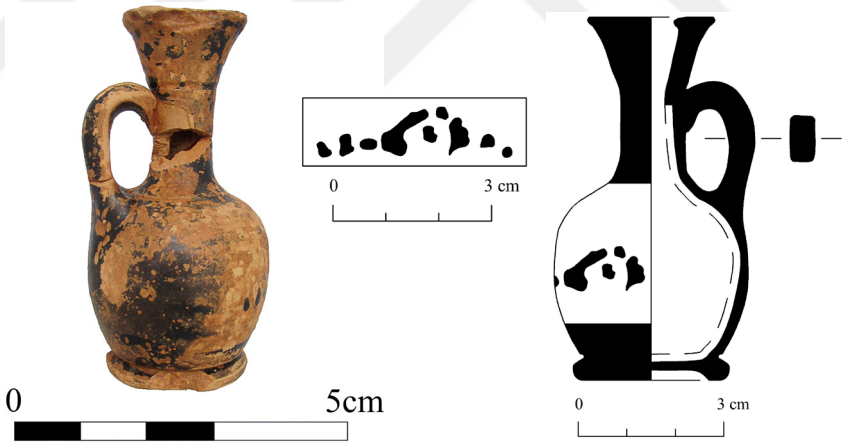
Katalog No: 339
Buluntu No: B-197
Adı: Bantlı skyphos
Kazı Env. No: B-165
Buluntu Yeri: G-8 plankaresi kuzeybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 8 cm
Ağız Çapı: 17 cm
Kaide Çapı: 6.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 10 YR 7/6 (Yellow)
Firnis Rengi: İç kısım, gövde altı, kulplar, kaide altı, şua/ışın, bantlar: 5 Y 2.5/1 (Black)
Tanım: Hafif içe dönük ağız kenarlı, ağız kenarının altından karşılıklı iki sepet kulplu, kaideye daralan üçgen gövdeli ve yüksek yuvarlak kaidelidir. Kulplarda ve tondo kısmında yer yer dökülmüş siyah firnisler mevcuttur. Gövdenin dış kısmı kaideye kadar siyah firnis üzerine, gövdenin yarısını kaplayacak şekilde şua motifleri ile bezenmiştir. Yarısı korunan skyphosun, restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Ersoy, s. 372, Pl. 110, No. 138, Pl. 133, No. 139; Hürmüzlü, Bezemeli, s. 38, Lev. 7, No. 30-31; Kallintzi, Αβδήρων, s. 475, Pl. 195. A; Koukouli-Chrysanthaki, s. 46, Fig. 18

Katalog No: 340
Buluntu No: B-198
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-58
Buluntu Yeri: M-48 numaralı mezarın batısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 9.6 cm
Ağız Çapı: 3.1 cm
Kaide Çapı: 3.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)
Firnis Rengi: Palmet bezemesi: 2.5 Y 2.5/1 (Black)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, silindirik boyunlu, kaidede de daralan şişkin gövdeli, halka dışa çekik kaidelidir. Boyundan omuza doğru bağlanan tek şerit kulplu. Gövdenin bir yüzünde kaideye kadar uzanan palmet süsleme yer alırken, diğer yüzünde düz siyah firnis kullanılmıştır. Lekythos'un üzerinde firnis izleri yer yer korunmuştur. İki parça halinde bulunan buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Jacopi, Jalisso, s. 157, Fig. 150, No. 6713; Özkan, Tenedos, s. 374, Pl. 90, No. 113; Robinson, Vases, s. 153, Pl. 105, No. 104

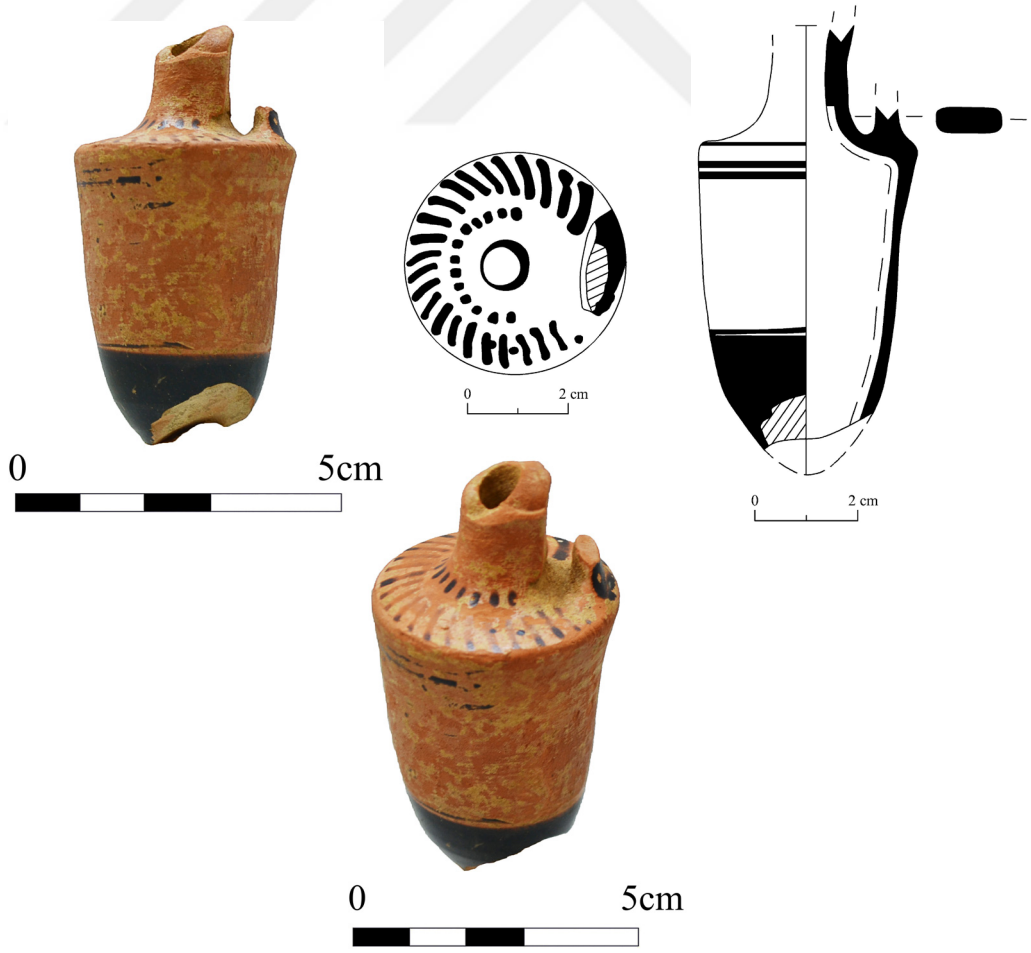

Katalog No: 341
Buluntu No: B-199
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-192
Buluntu Yeri: I-11 plankaresinin kuzeyi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 7.5 cm
Ağız Çapı: 2.6 cm
Kaide Çapı: 3.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)
Firnis Rengi: 2.5 Y 2.5/1 (Black)
Tanım: Düz ağız kenarlı, konik ağız formlu, silindirik boyunlu, kaidede de daralan şişkin gövdeli, halka dışa çekik kaidelidir. Boyundan omuza doğru bağlanan tek şerit kulpludur. Kabın ağız kenarından başlayıp kaide kısmına kadar yer yer astar ve firnis izleri mevcuttur. Gövde üzerinde net izlenemeyen palmet bezemesi bezenmiştir.Tek parça halinde bulunan buluntunun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Jacopi, Jalisso, s. 159, Fig. 152, No. 6679; Özkan, Tenedos, s. 374, Lev. 90, No. 113; Robinson, Vases, s. 153, Pl. 105, No. 104

Katalog No: 342
Buluntu No: B-200
Adı: Lekythos
Kazı Env. No: B-254
Buluntu Yeri: G-13 kuzeydoğu kısmı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: 41.61 m
Yükseklik: 8.2 cm
Genişlik: 4.3 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 8/3 (Pink)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Firnis Rengi: 2.5 Y 2.5/1 (Black)
Tanım: Ağız kısmı ve kaide korunamamıştır. İnce, silindirik boyunlu, boyundan omuza keskin geçişli, kaideye doğru hafif daralan, uzun gövdelidir. Omuzdan ağız ya da boyuna bağlanan tek dikey kulpludur ancak kulp korunamamıştır. Omuz üzerinde siyah firnisle yapılmış biri kısa diğer uzun olmak üzere iki sıra dil motifi bezemesi mevcuttur. Gövde üzerinde ise üst kısımda iyi korunmamış siyah firnisli şeritler mevcuttur. Korunamayan kaide ile gövde alt kısmı tamamen siyah firnis ile bezenmiştir. Tek parça halde bulunan lekythosun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Knigge, Kerameikos, s. 112, Taf. 27.2, No. 6

Katalog No: 343
Buluntu No: B-201
Adı: Katharos
Kazı Env. No: B-176
Buluntu Yeri: H-11 plankaresinin güneybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 8 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 4.1 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 7/8 (Reddish Yellow)
Firnis Rengi: 2.5 YR 2.5/2 (Very Dusky Red)
Tanım: Ağız kısmının yarısı korunamamıştır. Kaideye doğru daralan şişkin gövdeli, dış bükey yüksek kaidelidir. Astar büyük ölçüde korunmuştur. Alacalı kırmızı ve siyah firnis izleri belirgin bir şekilde gözükmektedir.
Benzer Örnek: Heimberg, s. 128, Taf. 3, No. 45

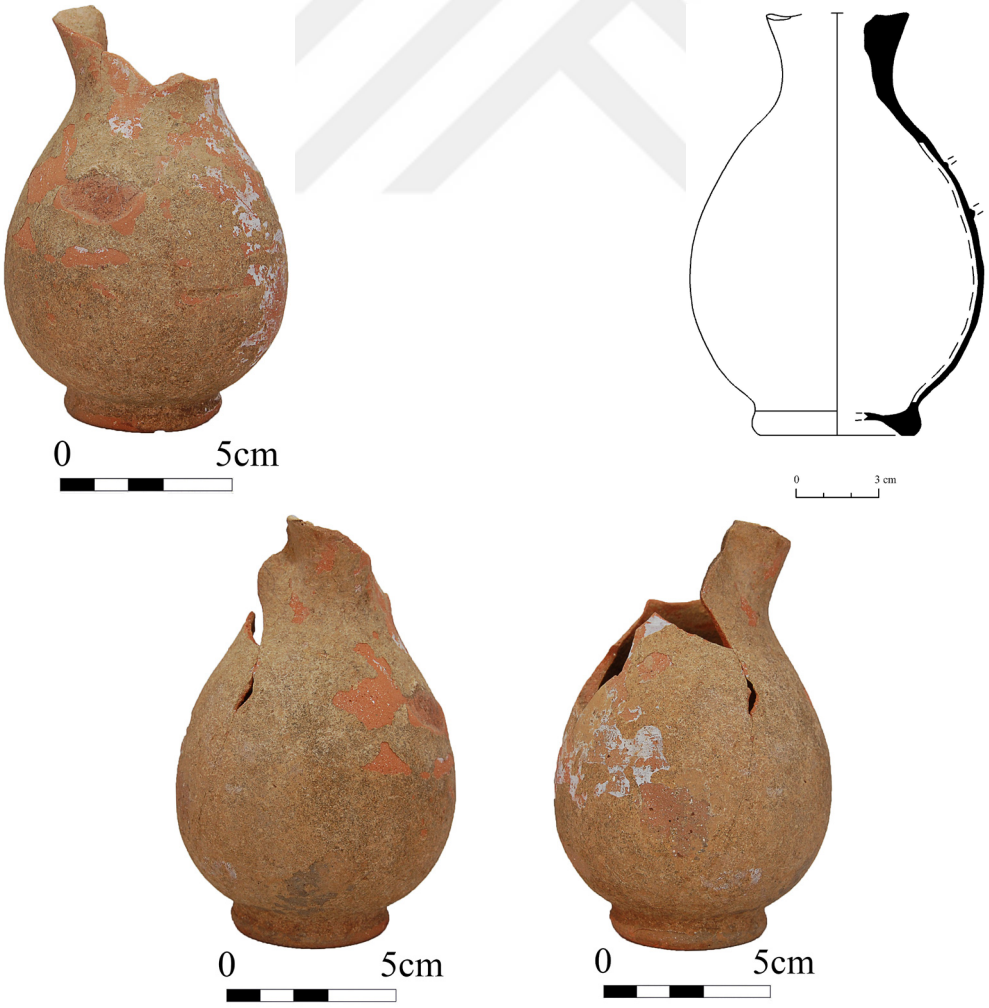
Katalog No: 344
Buluntu No: B-202
Adı: Filise
Kazı Env. No: B-69
Buluntu Yeri: M-43 numaralı mezarın kuzeyinden.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye:-
Adet: 2
Uzunluk: 2.2 cm
Genişlik: 1.6 cm
Çap: 1 cm
Tanım: İki adettir. Halka biçimindedir. Uç kısmından kaynaştırılarak geçirilmiş aplike parçalar mevcuttur.
Benzer Örnekler: Furtwängler, s. 184, No. 1147; Robinson, Metal, s. 229, Pl. LXI, No. 817

Katalog No: 345
Buluntu No: B-203
Adı: Çivi
Kazı Env. No: B-175
Buluntu Yeri: A-4 plankaresi güneybatısı.
Yapıldığı Malzeme: Bronz
Seviye:-
Uzunluk: 1cm
Çap: 1.5 cm
Tanım: Baş kısmı mantar biçimlidir. Saplama kısmı ince ve sivri kısmına daralmaktadır.
Benzer Örnekler: Davidson ve Burr-Thompson, s. 99, Fig 44, No. 15; Dusenbery, s. 1040, S265-1

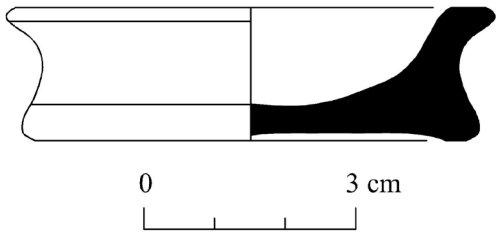

Katalog No: 346
Buluntu No: B-204
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-73
Buluntu Yeri: M-46 numaralı mezarın altından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 15.3 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 5.6 cm
Hamur Rengi: 10 R 6/8 (Light Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 6/4 (Light Brown)
Tanım: Ağız, boyun, kulp ve gövdenin bir kısmına ulaşılamamıştır. Dışa dönük ağızlı, kaideye doğru daralan şişkin gövdeli ve yüksek halka kaidelidir. Buluntunun büyük kısımlarında astar izleri izlenmektedir. Tek parça halinde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Robinson, Mosaics, s. 221, Pl. 170, No. 792; Robinson, Vases, s. 215, Pl. 152, No. 287

Katalog No: 347
Buluntu No: B-205
Adı: İçbükey Gövdeli Tuzluk
Kazı Env. No: B-112
Buluntu Yeri: H-8 plankaresinin güneydoğusundaki P-5 çevirme duvarı yanından.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 1.9 cm
Ağız Çapı: 6.9 cm
Kaide Çapı: 6.5 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 5/3 (Brown)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 2.5 YR 7/8 (Light Red)
Tanım: Düz ağız kenarlı, dış bükey dudaklı, makara biçimli gövdeli, sığ, dışa çekik, düz yuvarlak kaidelidir. Tek parça halinde bulunan kasenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Robinson, Vases, s. 390, Pl. 238, 239, No. 937; Sparkes ve Talcott, s. 302, Fig. 9, Pl. 34, No. 934

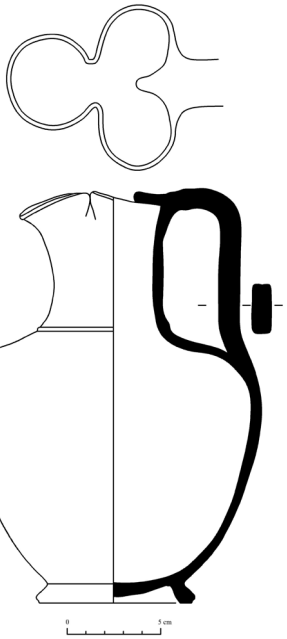

Katalog No: 348
Buluntu No: B-206
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-229
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 21.8 cm
Ağız Çapı: 9.3 cm
Kaide Çapı: 8.5 cm
Hamur Rengi: 5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 7.5 YR 5/8 (Red)
Tanım: Dışa dönük ağız kenarlı, yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten tek kulplu, kalın boyunlu, kaideye doğru daralan gövdeli ve dışa çekik halka kaidelidir. Gövdenin bir yüzünde kırıklar mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnek: Robinson, Mosaics, s. 212, Pl. 166, No. 726

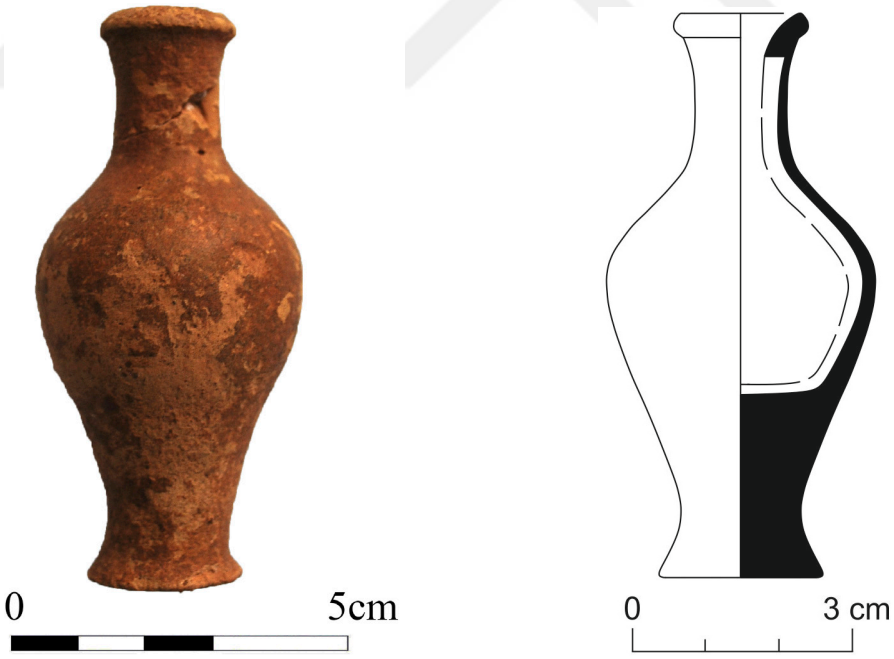
Katalog No: 349
Buluntu No: B-207
Adı: Oinokhoe
Kazı Env. No: B-230
Buluntu Yeri: I-11 plankaresi, P-4 çevirmesi içinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 10 cm
Ağız Çapı: Korunamamıştır.
Kaide Çapı: 4.6 cm
Hamur Rengi: 2.5 YR 5/8 (Red)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Tanım: Dışa dönük yonca ağızlı, ağızdan başlayıp gövdede biten tek kulplu, dar, kalın boyunlu, kaideye doğru daralan gövdeli ve dışa çekik düz halka kaidelidir. Ağız, kulp, gövde ve kaidede eksikler mevcuttur. Çok parçalı halde bulunan oinokhoenin restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 149, Taf. 78.5, No. 276.1; Robinson, Vases, s. 216, Pl. 152, No. 288; Sparkes ve Talcott, s. 244, Pl. 6, Fig. 2, No. 118

Katalog No: 350
Buluntu No: B-208
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-51
Buluntu Yeri: M-38 numaralı mezarın güneyinden.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 8.9 cm
Ağız Çapı: Korunmamıştır.
Kaide Çapı: 2.6 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 6/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika, kalsit
Astar Rengi: 5 YR 6/3 (Light Reddish Brown)
Tanım: Ağız ve boyun kısmı kırıktır, boyundan itibaren korunmuştur. Silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik, düz yuvarlak kaidelidir. Unguentariumun restorasyonu yapılmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Kerameikos, s. 158, Taf. 67.4, No. 357; Schlörb-Vierneisel, s. 94, Beilage 59.1, No. 166; Smetana-Scherrer, s. 88, Taf. 56, No. 705

Katalog No: 351
Buluntu No: B-209
Adı: Unguentarium
Kazı Env. No: B-83
Buluntu Yeri: H-7 plankaresinin doğusunda ki çevirmenin doğusundan.
Yapıldığı Malzeme: Pişmiş toprak
Seviye: -
Yükseklik: 7.7 cm
Ağız Çapı: 1.6 cm
Kaide Çapı: 2.1 cm
Hamur Rengi: 7.5 YR 7/6 (Reddish Yellow)
Katkı Maddesi: Kum, mika
Astar Rengi: 2.5 YR 4/6 (Red)
Tanım: Dışa çekik düz ağız kenarlı, kısa silindirik boyunlu, kaideye doğru daralan hafif şişkin gövdeli, kısa ayaklı ve dışa çekik, düz yuvarlak kaidelidir. Buluntu üzerinde ki astar büyük oranda korunmuştur. İki parça halinde bulunan unguentarium restorasyonu yapılarak büyük ölçüde tamamlanmıştır.
Benzer Örnekler: Knigge, Eridanos, s. 124, Beilage 76.2, No. 221.1; Knigge, Kerameikos, s. 185, Taf. 96.1, E 87,2

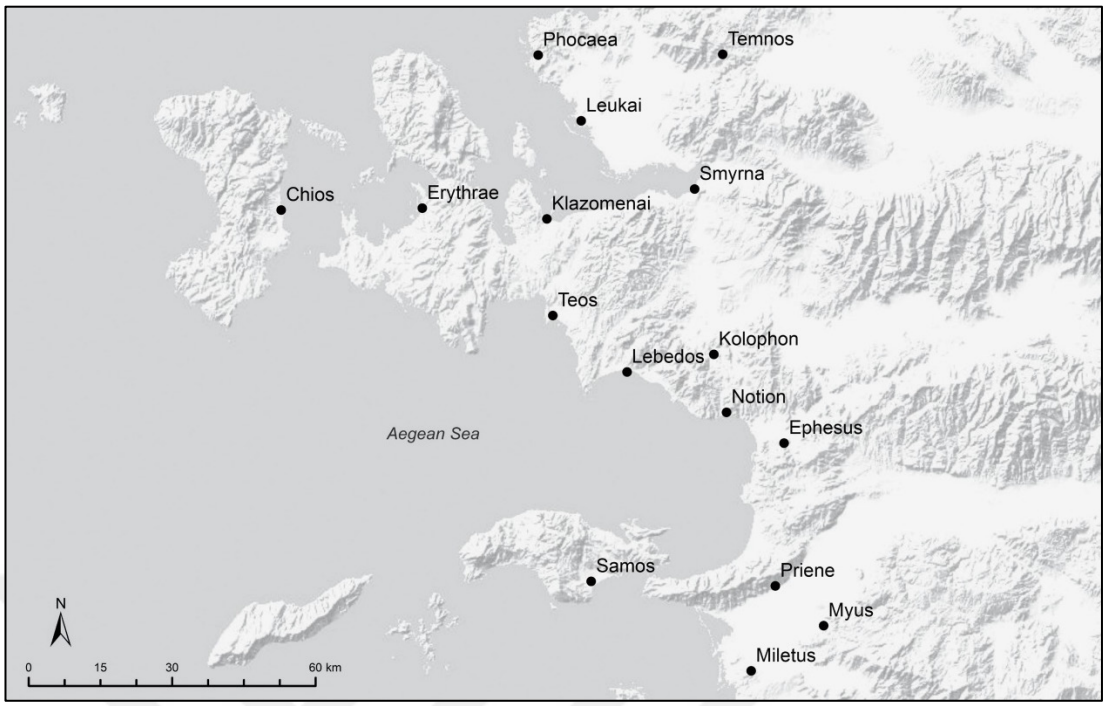

Katalog No: 352
Buluntu No: B- 210
Adı: Yazıt
Kazı Env. No: -
Buluntu Yeri: Yüzey
Yapıldığı Malzeme: Taş
Seviye: Yüzey
Uzunluk: 87 cm
Genişlik: 64 cm
Tanım: Dikdörtgen biçimli taş yazıt. Üst kısmında iki satır yazı işlenmiştir. “ΝΕΙΛΟΚΡΑΤΗΣ ΝΥΜΦΟΛΟΧ ΟΥ”, "Nympholokhos oğlu Neilokrates (burada yatıyor)"
Benzer Örnek: -

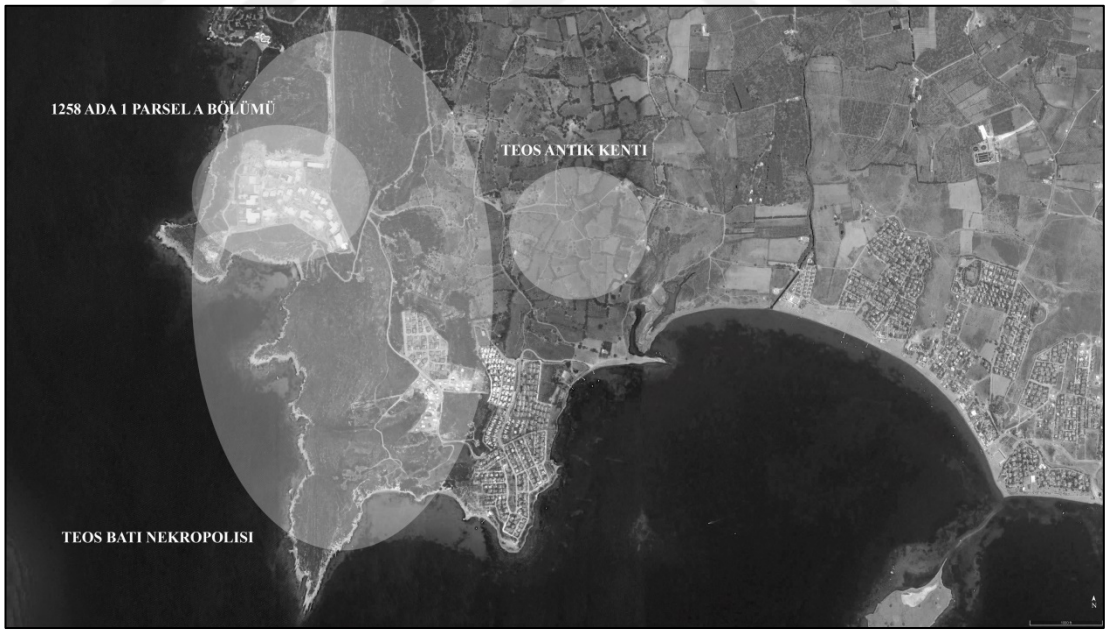

EK 2: HARİTALAR

a. Ionia Bölgesi Yerleşimleri ve Teos Kenti Konumu (Koparal ve Tuna, Fig. 1)

b. Teos Batı Nekropolisi Genel Görünüm

EK 3: LEHVALAR

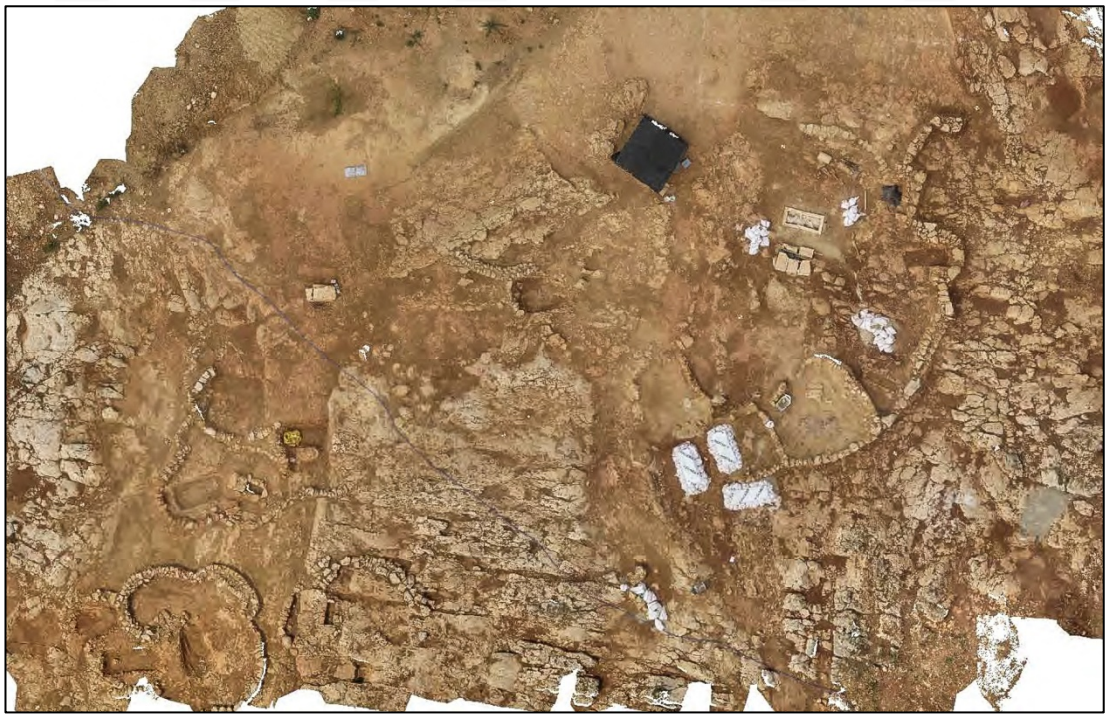
a. 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Kazı Öncesi Genel Görünüm

b. 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Kazı Öncesi Genel Görünüm

a. 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Kazı Sonrası Hava Fotoğrafı

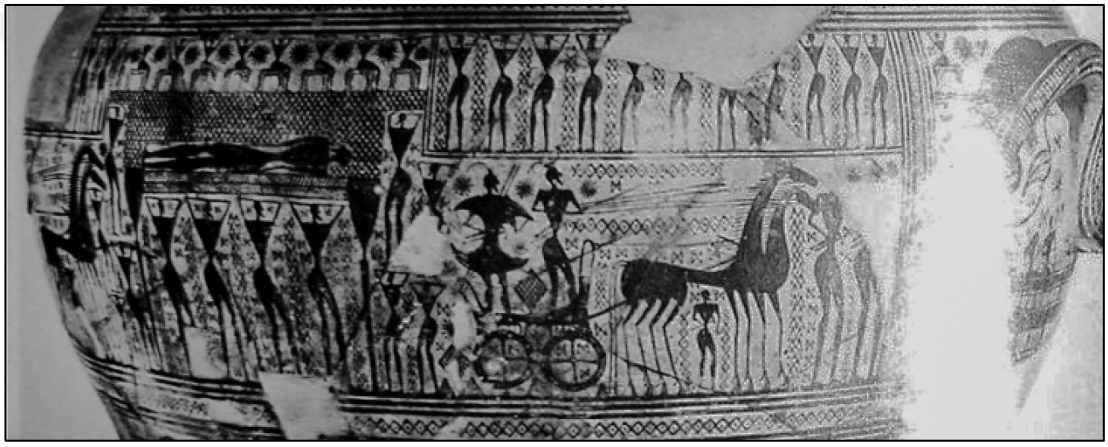
b. 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Kazı Sonrası Hava Fotoğrafı

a. 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Kazı Sonrası Hava Fotoğrafı

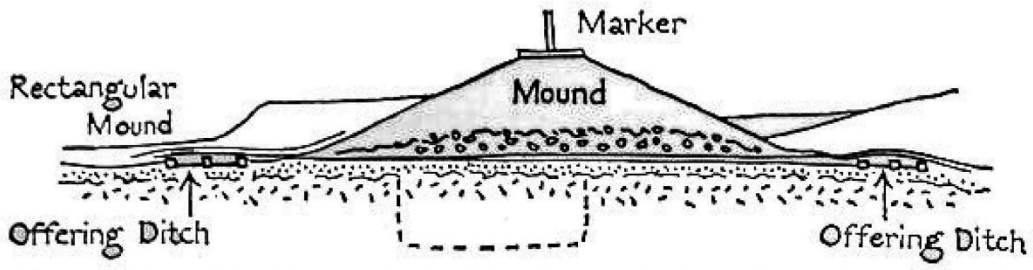
a. Geometrik Dönem Krater Üzerinde Prothesis Sahnesi (Ahlberg, Fig. 18)

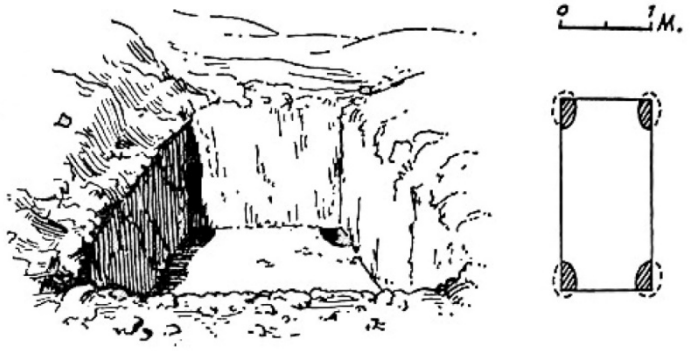
b. Geometrik Dönem Krater Üzerinde Prothesis ve Ekphora Sahnesi (Ahlberg, Fig. 4)

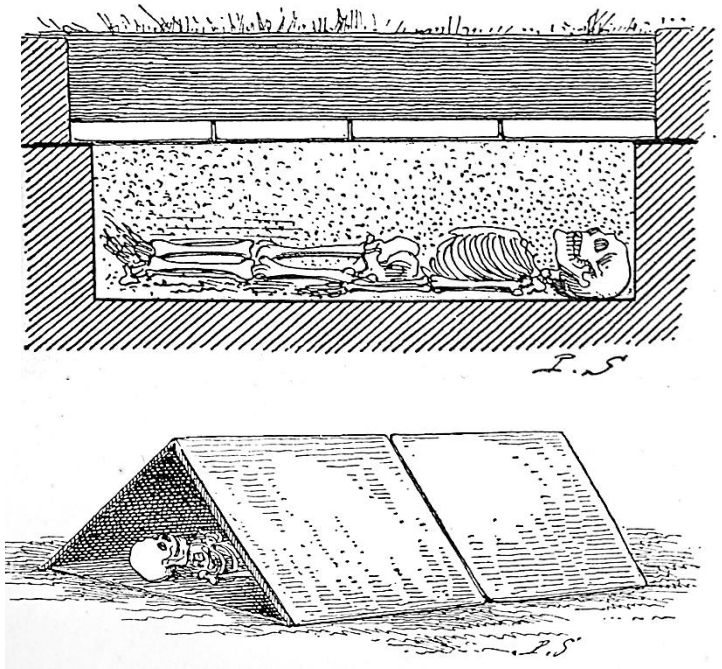
c. Güney Attika, Vari'den Pişmiş Toprak Model Ekphora Gösterimi (Garland, Fig. 9)

a. Kremasyon Geleneğinde Gömü ve Mezar Hediyelerinin Yerleştirilme Durumu, (Kurtz ve Boardman, Fig. 10)

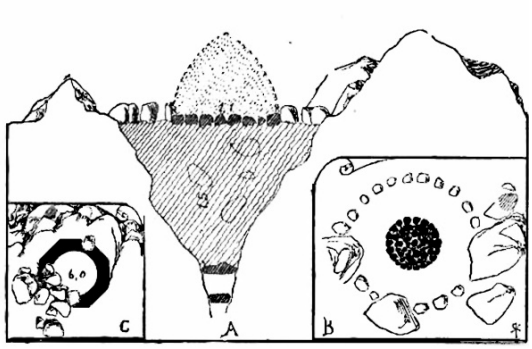
b. Vroulia, Rodos'ta Kremasyon Gömü Çukuru (Kurtz ve Boardman, Fig. 30)

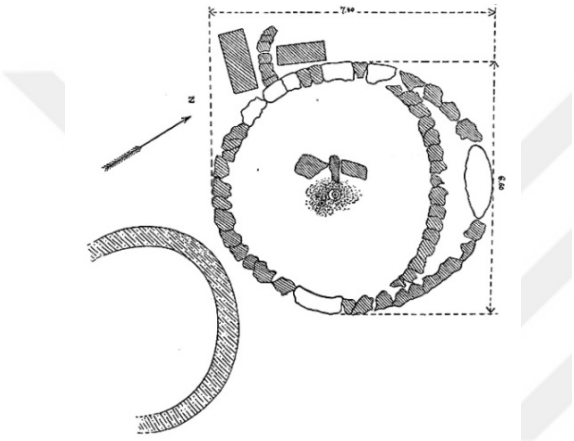
c-d. Myrina Nekropolisi'nden İnhumasyon Mezar Örnekleri (Pottier ve diğerleri, Fig. 4, Fig. 15)

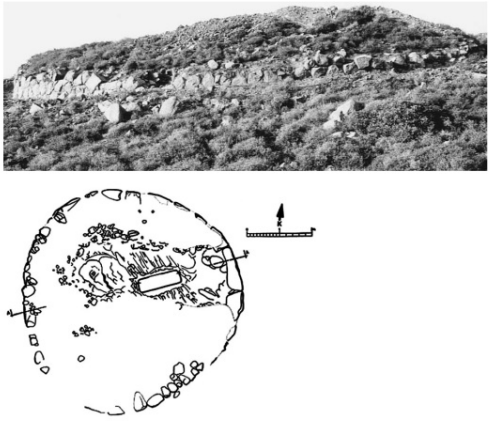
a. Eski Smyrna Küçük Tümülüs Mezar ve Peribolosu (Cook, Old Smyrna, Pl. 13-a)

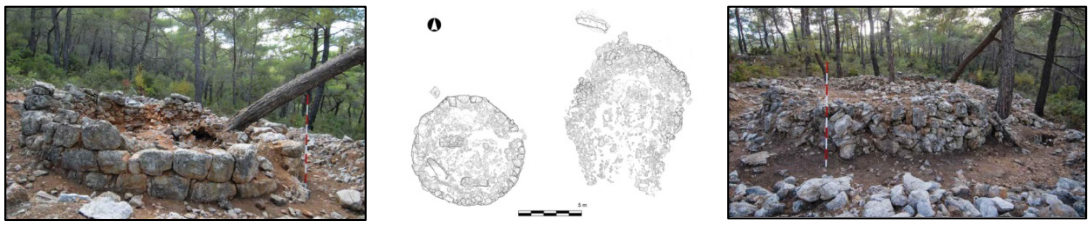
b. Neandria Küçük Tümülüs Mezar ve Peribolosu (Koldewey, Abb. 31)

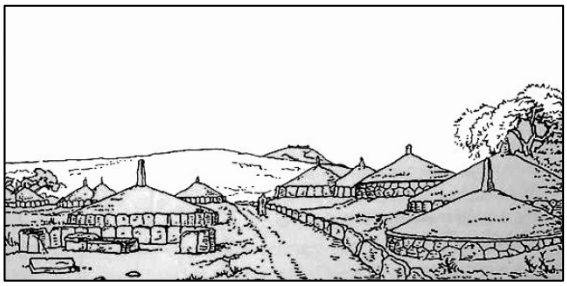
c. Samos Kuzey Nekropolü Küçük Tümülüs Mezar ve Peribolosu (Boehlau, Fig. 20)

d. Klazomenai Nalbant Tepe Tümülüsü (Hürmüzlü, Organization, Fig. 7)

e, f, g. Kolophon Güney Nekropolü Küçük Tümülüs Mezarlar (Gassner ve diğerleri Fig. 18-a, b, c)

h. Larissa Tümülüs Mezarları (Kurtz ve Boardman, Fig. 32)

a. M-2 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezar Batı Pervazı İç Kısmı

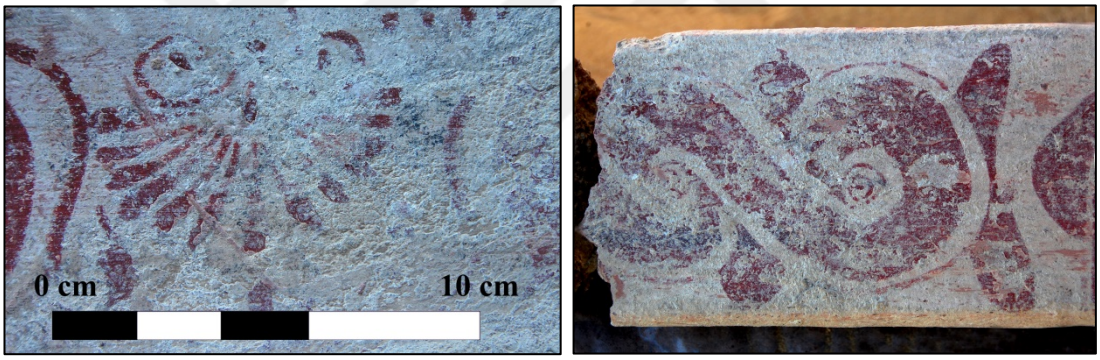
b. M-6 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kapak Üzeri “H” İşaretleyicileri

c. M-6 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Gömü Hediyeleri

a. M-11 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Baş Kısmı Hayvan Figürü

b-c. M-11 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Baş Kısmı
Palmet Bezemesi ve Kuzey Pervazı S Biçimli Kordon Dizisi

d. M-11 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Güney Pervazı S Biçimli
Kordon Dizisi ve Damla Motifi

a-b. M-11 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey ve Güney Üst Panel Üzerindeki Erkek Figürü Betimlemeleri

c. M-12 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kapak Üzeri "B" İşaretleyicileri

a. M-14 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Güney Pervazı İç Kenar Yumurta-Ok Frizi

b. M-14 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Başucu Pervazı İç Kenar Yumurta Frizi

c. M-14 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Başucu Pervazı İç Kenar Yumurta Frizi Ayrıntı

a. M-14 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Güney Pervazı İç Kenar Yumurta-Ok Frizi

b. M-14 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Güney Pervazı S Biçimli Kordon Dizisi ve Lotus Figürleri

c. M-14 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervazı S Biçimli Kordon Dizisi ve Lotus Figürleri

a. M-14 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Güney Pervazı Köşe Şeridi Meander Motifi

b. M-16 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervazı S Biçimli Kordon Dizisi ve Üst Panel (Başucu) Yumurta Dizisi Betimlemeleri

c. M-16 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervaz Kenarı Meander Betimlemesi

a. M-16 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervazı Alt Panel (Ayakucu) Hayvan Figürü Betimlemesi

b. M-16 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervazı İç Köşe Bezemeleri

c. M-16 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervazı İç Köşe Bezemeleri

a. M-16 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervazı İç Köşe Bezemeleri

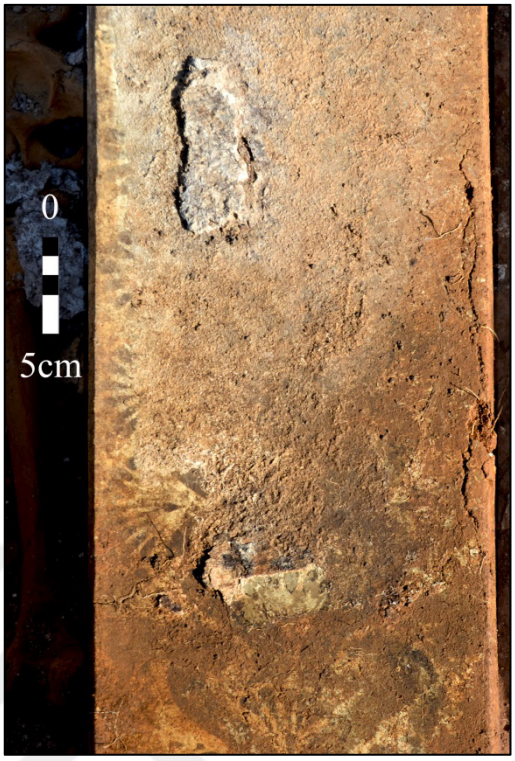

b. M-16 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Gömü Hediyesi Alabaster Alabastron

c. M-18 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey Pervazı ve Pervazın Üst Paneli Meander Süslemesi

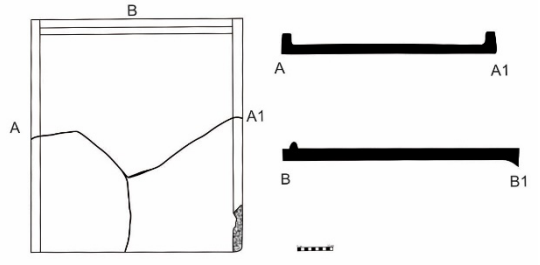

a-b. M-22 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Kuzey ve Güney Pervazı Betimlemeleri

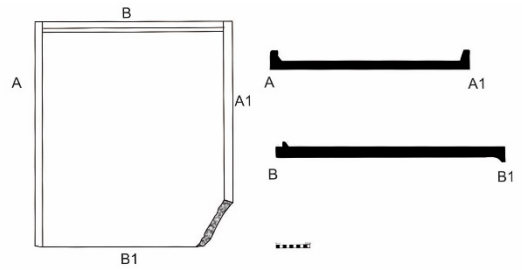

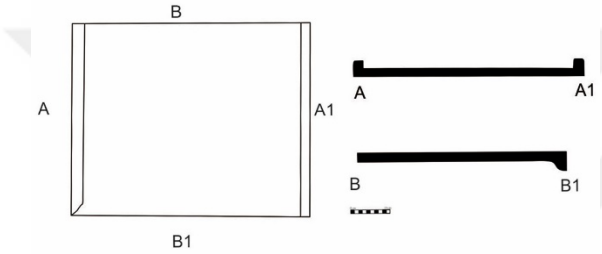
c-d. M-22 Klazomenai Tipi Pişmiş Toprak Lahit Mezarın Batı Pervazı (Başucu) İç Köşe Betimlemesi, Yıldız Rozeti

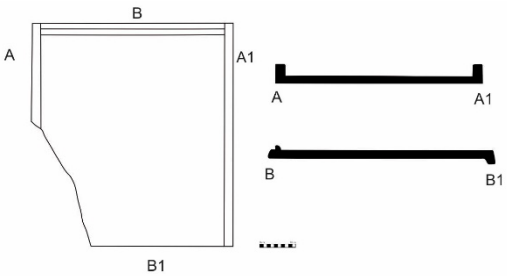
a. M-66 No'lu Mezarın Çatı Kiremidi

b. M-76 No'lu Mezarın Çatı Kiremidi

c. M-89 No'lu Mezarın Çatı Kiremidi

d. M-95 No'lu Mezarın Çatı Kiremidi

EK 4: TABLOLAR

TEOS BATI NEKROPOLİSİ 1258 ADA 1 PARSEL A BÖLÜMÜ MEZARLARI ve MEZAR BULUNTULARI					
Kat. No	**Mezar No**	**Mezar Tipi**	**Yatış Yönü**	**Buluntular**	**Tarihlendirme**
1	1	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	KD – GB	-	Arkaik Dönem ?
2	2	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
3	3	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
4	4	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
5	5	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	KB – GD	-	Arkaik Dönem ?
6	6	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	KB – GD		MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
7				Pişmiş Toprak Kaide Parçası (B-1)	MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı*
8				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-2)	MÖ 6. yüzyıl sonu
9				Pişmiş Toprak Olpe (B-3)	MÖ 6. yüzyıl sonu
10	7	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	KD – GB	-	Arkaik Dönem ?
11	8	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	KB – GD	-	Arkaik Dönem ?
12	9	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B		MÖ 5. yüzyıl ikinci çeyreği
13				Demir Bıçak (B-4)	MÖ 5. yüzyıl ikinci çeyreği*
14				Pişmiş Toprak Tek Kulplu Kâse (B-5)	MÖ 5. yüzyıl ikinci çeyreği
15	10	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B		MÖ 6. yüzyıl sonu
16				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-6)	MÖ 6. yüzyıl sonu
17				Pişmiş Toprak Lekythos (B-7)	MÖ 6. yüzyıl sonu
18	11	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B		MÖ 6. yüzyıl sonu
19				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-8)	MÖ 6. yüzyıl sonu
20				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-9)	MÖ 6. yüzyıl sonu
21				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-10)	MÖ 6. yüzyıl sonu
22				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-11)	MÖ 6. yüzyıl sonu
23	12	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B		MÖ 5. yüzyıl
24				Alabaster Alabastron (B-12)	MÖ 5. yüzyıl
25				Pişmiş Toprak Olpe (B-13)	MÖ 5. yüzyıl
26				Pişmiş Toprak Kâse (B-14)	MÖ 5. yüzyıl
27	13	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	KB – GD	-	Arkaik Dönem ?
28	14	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Albertinum grubu
29	15	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B		MÖ 5. yüzyıl başı

30				Cam Aryballos (B-15)	MÖ 5. yüzyıl başı
31	16	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
32	17	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
33	18	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
34	19	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
35	20	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B		MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı
36				Pişmiş Toprak Lekythos (B-16)	MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı
37				Pişmiş Toprak Lekanis (B-17)	MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı
38				Pişmiş Toprak Biberon (B-18)	MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı*
39	21	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
40	22	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B		MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
41				Alabaster Alabastron (B-19)	MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
42	23	Pişmiş Toprak Lahit Mezar	D – B	-	Arkaik Dönem ?
43	24	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz		MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
44				Pişmiş Toprak Lekythos (B-20)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
45	25	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz	-	-
46	26	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz	-	-
47	27	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz	-	-
48	28	Kremasyon Mezar (İkincil)	Belirsiz	-	-
49	29	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz		MÖ 6. yüzyıl sonu
50				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-21)	MÖ 6. yüzyıl sonu
51				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-22)	MÖ 6. yüzyıl sonu
52				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-23)	MÖ 6. yüzyıl sonu
53	30	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz		-
54				Demir Çivi (B-24)	-
55				Cam Boncuk (B-25)	-
56				Kemik Obje (B-26)	-
57	31	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz		MÖ 6. yüzyıl sonu
58				Pişmiş Toprak Tek Kulplu Kâse (B-27)	MÖ 6. yüzyıl sonu
59	32	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz	-	-
60	33	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz		MÖ 4. yüzyıl

61				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-28)	MÖ 4. yüzyıl
62	34	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz		MÖ 4. yüzyıl
63				Pişmiş Toprak Lekythos (B-29)	MÖ 5. yüzyıl ikinci yarısı
64				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-30)	MÖ 5. yüzyıl ikinci yarısı MÖ 4. yüzyıl başı
65				Pişmiş Toprak Kap (B-31)	MÖ 4. yüzyıl
66				Pişmiş Toprak Kâse (B-32)	MÖ 4. yüzyıl
67				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-33)	MÖ 4. yüzyıl
68				Pişmiş Toprak Kâse (B-34)	MÖ 4. yüzyıl
69				Pişmiş Toprak Kâse (B-35)	MÖ 4. yüzyıl
70				Pişmiş Toprak Kabartmalı Seramik Parçası (B-36)	MÖ 4. yüzyıl*
71	35	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz	-	-
72	36	Kremasyon Mezar (Birincil)	Belirsiz	-	-
73	37	Pithos Mezar	Belirsiz	-	-
74	38	Pithos Mezar	D – B		MÖ 5. yüzyıl
75				Alabaster Alabastron (B-37)	MÖ 5. yüzyıl
76	39	Pithos Mezar	D – B	-	-
77	40	Pithos Mezar	Belirsiz	-	-
78	41	Pithos Mezar	D – B		MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
79				Alabaster Alabastron (B-38)	MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
80				Alabaster Alabastron (B-39)	MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
81	42	Çömlek Mezar	KB – GD	-	-
82	43	Çömlek Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl
83				Pişmiş Toprak Lekythos (B-40)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
84				Pişmiş Toprak Figürin (B-41)	MÖ 4. yüzyıl*
85				Pişmiş Toprak Ayak Parçası (B-42)	MÖ 4. yüzyıl*
86				Pişmiş Toprak Kâse (B-43)	MÖ 4. yüzyıl
87				Pişmiş Toprak Kâse (B-44)	MÖ 4. yüzyıl
88	44	Çömlek Mezar	K – G		MÖ 4. yüzyıl
89				Pişmiş Toprak Kâse (B-45)	MÖ 4. yüzyıl
90	45	Çömlek Mezar	Belirsiz	-	-
91	46	Çömlek Mezar	KB – GD	-	-

92	47	Çömlek Mezar	KB – GD	-	-
93	48	Çömlek Mezar Grubu	Belirsiz	-	-
94	49	Çömlek Mezar	KD – GB	-	-
95	50	Çömlek Mezar	Belirsiz	-	-
96	51	Çömlek Mezar	K – G	-	-
97	52	Çömlek Mezar	KD – GB	-	-
98	53	Çömlek Mezar	K – G	-	-
99	54	Çömlek Mezar	Belirsiz		MÖ 5. yüzyıl sonu
100				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-46)	MÖ 5. yüzyıl sonu
101	55	Çömlek Mezar	Belirsiz	-	-
102	56	Çömlek Mezar	Belirsiz	-	-
103	57	Sanduka Mezar	KB – GD		-
104				Bronz Sikke (B-47)	-
105	58	Sanduka Mezar	K – G	-	-
106	59	Sanduka Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl
107				Bronz Ayna (B-48)	MÖ 4. yüzyıl
108				Demir Spatula (B-49)	MÖ 4. yüzyıl*
109				Pişmiş Toprak Kâse (B-50)	MÖ 4. yüzyıl ortası ve sonrası
110				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-51)	MÖ 5. yüzyıl
111				Pişmiş Toprak Guttus (B-52)	MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısı
112				Pişmiş Toprak Figürin (B-53)	MÖ 4. yüzyıl*
113				Pişmiş Toprak Figürin (B-54)	MÖ 4. yüzyıl*
114				Pişmiş Toprak Figürin (B-55)	MÖ 4. yüzyıl*
115	60	Sanduka Mezar	D –B		MÖ 5. yüzyıl
116				Bronz Ayna (B-56)	MÖ 5. yüzyıl*
117				Demir Çiviler (B-57)	MÖ 5. yüzyıl*
118				Alabaster Alabastron (B-58)	MÖ 5. yüzyıl
119				Alabaster Alabastron (B-59)	MÖ 5. yüzyıl
120				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-60)	MÖ 5. yüzyıl*
121	61	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
122	62	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?

123	63	Çatı Kiremidi Mezar	K – G	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
124	64	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
125	65	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
126	66	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
127				Pişmiş Toprak Olpe (B-61)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
128	67	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
129	68	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl sonu
130				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-62)	MÖ 4. yüzyıl sonu
131	69	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 5. ve 4. yüzyıl
132				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-63)	MÖ 5. ve 4. yüzyıl
133	70	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl
134				Pişmiş Toprak Kâse (B-64)	MÖ 4. yüzyıl başı, ortaları
135				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-65)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
136				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-66)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
137				Pişmiş Toprak Guttus (B-67)	MÖ 4. yüzyıl üçüncü çeyreği
138				Pişmiş Toprak Amphora (B-68)	MÖ 4. yüzyıl
139				Pişmiş Toprak Alabastron (B-69)	MÖ 4. yüzyıl
140				Pişmiş Toprak Alabastron (B-70)	MÖ 4. yüzyıl
141	71	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
142				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-71)	MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
143	72	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 5. yüzyıl
144				Pişmiş Toprak Amphora (B-72)	MÖ 5. yüzyıl
145	73	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
146				Bronz Sikke (B-73)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
147	74	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
148	75	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl
149				Bronz Ayna (B-74)	MÖ 4. yüzyıl
150				Pişmiş Toprak Ağırşak (B-75)	MÖ 4. yüzyıl
151				Pişmiş Toprak Ağırşak (B-76)	MÖ 4. yüzyıl
152	76	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?

153	77	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
154	78	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 5. ve 4. yüzyıl
155				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-77)	MÖ 5. ve 4. yüzyıl
156	79	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
157	80	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl ikinci çeyreği
158				Pişmiş Toprak Lekythos (B-78)	MÖ 4. yüzyıl ikinci çeyreği
159	81	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB		MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
160				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-79)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
161				Pişmiş Toprak Lekythos (B-80)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
162	82	Çatı Kiremidi Mezar	K – G		MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
163				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-81)	MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
164	83	Çatı Kiremidi Mezar	K – G		Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
165				Bronz Olta Ucu (B-82)	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
166	84	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
167				Pişmiş Toprak Amphora (B-83)	-
168	85	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
169	86	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
170				Pişmiş Toprak Kâse (B-84)	MÖ 4. yüzyıl ortası ve sonrası
171				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-85)	MÖ 3. yüzyıl başı
172				Pişmiş Toprak Kâse (B-86)	Geç Klasik Dönem
173				Pişmiş Toprak Kâse (B-87)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
174				Bronz Sikke (B-88)	MÖ 4. ve 3. yüzyıl
175				Bronz Fibula (B-89)	MÖ 4. yüzyıl*
176	87	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
177				Pişmiş Toprak Alabastron (B-90)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
178				Pişmiş Toprak Alabastron (B-91)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
179				Pişmiş Toprak Alabastron (B-92)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
180				Pişmiş Toprak Alabastron (B-93)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
181				Pişmiş Toprak Alabastron (B-94)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
182				Pişmiş Toprak Alabastron (B-95)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı

183				Pişmiş Toprak Figürin (B-96)	MÖ 4. yüzyıl*
184				Pişmiş Toprak Kâse (B-97)	MÖ 4. yüzyıl
185	88	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı ?
186				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-98)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
187				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-99)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
188				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-100)	MÖ 2. yüzyıl öncesi
189	89	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 5. ve 4. yüzyıl
190				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-101)	MÖ 5. yüzyıl sonu
191				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-102)	MÖ 5. ve 4. yüzyıl
192				Pişmiş Toprak Stamnos (B-103)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
193	90	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
194	91	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 5. ve 4. yüzyıl
195				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-104)	MÖ 5. ve 4. yüzyıl
196	92	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
197	93	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
198				Pişmiş Toprak Alabastron (B-105)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
199	94	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
200				Pişmiş Toprak Alabastron (B-106)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
201				Pişmiş Toprak Minyatür Krem Kabı (B-107)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
202				Gümüş Sikke (B-108)	MÖ 4. yüzyıl
203	95	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonları
204				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-109)	MÖ 4. yüzyıl sonları
205	96	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
206				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-110)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
207	97	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl sonları
208				Pişmiş Toprak Figürin (B-111)	MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
209				Pişmiş Toprak Alabastron (B-112)	MÖ 4. yüzyıl ortaları
210				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-113)	MÖ 4. yüzyıl sonları
211				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-114)	MÖ 4. yüzyıl sonları
212				Gümüş Sikke (B-115)	MÖ 4. yüzyıl

213	98	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
214				Pişmiş Toprak Alabastron (B-116)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
215				Pişmiş Toprak Alabastron (B-117)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
216				Pişmiş Toprak Alabastron (B-118)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
217				Pişmiş Toprak Alabastron (B-119)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
218	99	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
219	100	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl sonu
220				Pişmiş Toprak Alabastron (B-120)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
221				Pişmiş Toprak Alabastron (B-121)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
222				Pişmiş Toprak Alabastron (B-122)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
223				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-123)	MÖ 4. yüzyıl sonu
224				Pişmiş Toprak Kâse (B-124)	MÖ 4. yüzyıl sonu
225	101	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
226				Pişmiş Toprak Kâse (B-125)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı*
227				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-126)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
228				Pişmiş Toprak Alabastron (B-127)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
229				Gümüş Sikke (B-128)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı*
230	102	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
231				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-129)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
232				Bronz Ayna (B-130)	MÖ 4. yüzyıl
233	103	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
234				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-131)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
235				Pişmiş Toprak Alabastron (B-132)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
236				Pişmiş Toprak Alabastron (B-133)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
237				Pişmiş Toprak Alabastron (B-134)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
238				Pişmiş Toprak Alabastron (B-135)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
239				Pişmiş Toprak Alabastron (B-136)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
240	104	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
241	105	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
242				Pişmiş Toprak Kâse (B-137)	-
243	106	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?

244	107	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
245				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-138)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
246	108	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
247				Pişmiş Toprak Alabastron (B-139)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
248				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-140)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
249				Pişmiş Toprak Kâse (B-141)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
250	109	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
251	110	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
252				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-142)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
253				Pişmiş Toprak Alabastron (B-143)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
254				Bronz Ayna (B-144)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
255	111	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
256	112	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
257	113	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
258				Pişmiş Toprak Alabastron (B-145)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
259				Gümüş Sikke (B-146)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı*
260	114	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
261	115	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı ?
262				Demir Yüzük (B-147)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı ?
263	116	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
264	117	Çatı Kiremidi Mezar	K – G		MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısı MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
265				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-148)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
266				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-149)	MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısı
267				Pişmiş Toprak Alabastron (B-150)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
268				Pişmiş Toprak Alabastron (B-151)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
269				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-152)	MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı
270				Bronz Ayna (B-153)	MÖ 4. yüzyıl
271	118	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
272	119	Çatı Kiremidi Mezar	K – G		MÖ 2. yüzyıl ortaları
273				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-154)	MÖ 2. yüzyıl ortaları
274	120	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı

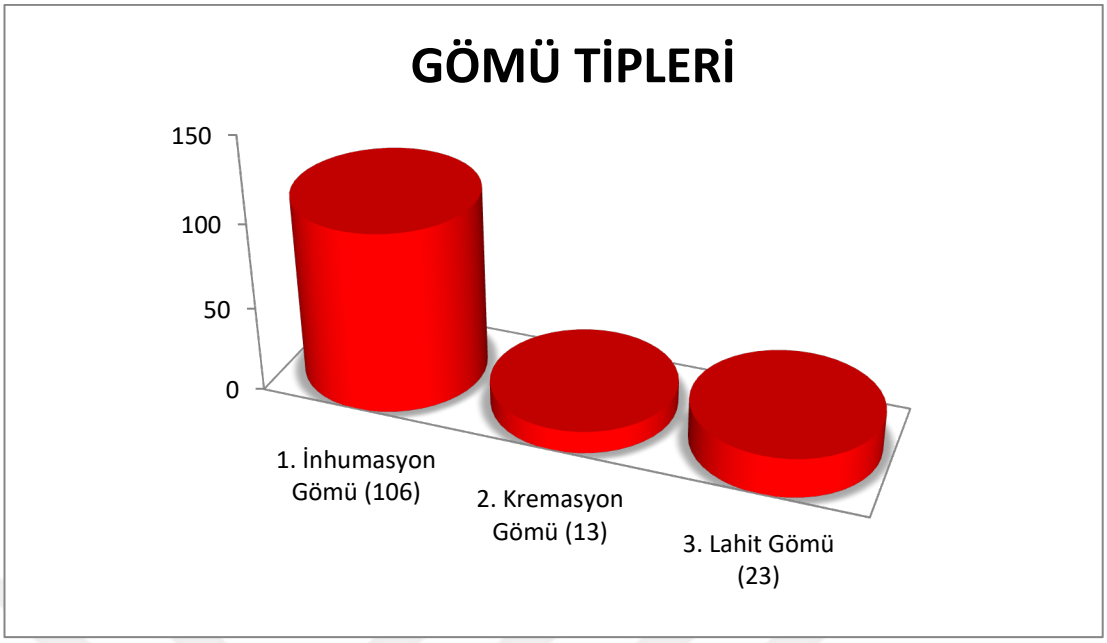
275				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-155)	MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı
276				Pişmiş Toprak Alabastron (B-156)	MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı*
277				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-157)	MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı
278				Pişmiş Toprak Alabastron (B-158)	MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı*
279				Pişmiş Toprak Kâse (B-159)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
280				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-160)	MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı
281				Pişmiş Toprak Kandil (B-161)	MS 1. yüzyıl
282	121	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
283	122	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
284				Pişmiş Toprak Alabastron (B-162)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
285				Pişmiş Toprak Alabastron (B-163)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
286				Pişmiş Toprak Alabastron (B-164)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
287				Pişmiş Toprak Alabastron (B-165)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
288				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-166)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
289	123	Çatı Kiremidi Mezar	K – G		MÖ 2. yüzyıl
290				Bronz Ayna (B-167)	MÖ 2. yüzyıl*
291				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-168)	MÖ 2. yüzyıl
292	124	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
293	125	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
294	126	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
295				Pişmiş Toprak Alabastron (B-169)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
296	127	Çatı Kiremidi Mezar	KB – GD		MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
297				Alabaster Alabastron (B-170)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
298	128	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
299	129	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB		MÖ 4. yüzyıl
300				Pişmiş Toprak Biberon (B-171)	MÖ 4. yüzyıl
301	130	Çatı Kiremidi Mezar	D – B		MÖ 4. yüzyıl başı
302				Pişmiş Toprak Lekythos (B-172)	MÖ 4. yüzyıl başı
303				Pişmiş Toprak Tabak (B-173)	MÖ 4. yüzyıl başı
304				Bronz Ayna (B-174)	MÖ 4. yüzyıl başı*
305	131	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?

306	132	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
307	133	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
308	134	Çatı Kiremidi Mezar	D – B	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
309	135	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
310	136	Çatı Kiremidi Mezar	KD – GB	-	Geç Klasik-Hellenistik Dönem ?
311	137	Basit Sanduka Mezar	D – B		MÖ 5. ve 4. yüzyıl
312				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-175)	MÖ 5. ve 4. yüzyıl
313	138	Basit Sanduka Mezar	K – G	-	-
314	139	Anakaya Oygu Mezar	KB – GD	-	-
315	140	Basit Mezar	D – B		MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
316				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-176)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
317	141	Basit Mezar	Belirsiz		MÖ 6. yüzyıl son çeyreği
318				Pişmiş Toprak Figürin (B-177)	MÖ 6. yüzyıl son çeyreği*
319				Pişmiş Toprak Skyphos (B-178)	MÖ 6. yüzyıl son çeyreği
320				Pişmiş Toprak Kâse (B-179)	MÖ 5. yüzyıl
321				Pişmiş Toprak Tek Kulplu Kase (B-180)	MÖ 6. yüzyıl son çeyreği
322	142	Anıtsal Mezar	Belirsiz	-	-
Mezar Kontekstleri Dışından Bulunan Buluntular					
323				Pişmiş Toprak Ağırşak (B-181)	MÖ 4. ve 3. yüzyıl
324				Pişmiş Toprak Alabastron (B-182)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
325				Pişmiş Toprak Alabastron (B-183)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
326				Pişmiş Toprak Amphoriskos (B-184)	MÖ 4. yüzyıl
327				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-185)	MÖ 6. yüzyıl son çeyreği
328				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-186)	MÖ 6. yüzyıl son çeyreği
329				Bronz Ayna (B-187)	MÖ 4. yüzyıl
330				Bronz Sikke (B-188)	MÖ 6. ve 5. yüzyıl
331				Pişmiş Toprak Figürin (B-189)	-
332				Pişmiş Toprak Figürin (B-190)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
333				Pişmiş Toprak Figürin (B-191)	MÖ 4. yüzyıl
334				Pişmiş Toprak Figürin (B-192)	MÖ 4. yüzyıl
335				Pişmiş Toprak Guttus (B-193)	MÖ 4. yüzyıl ikinci yarısı

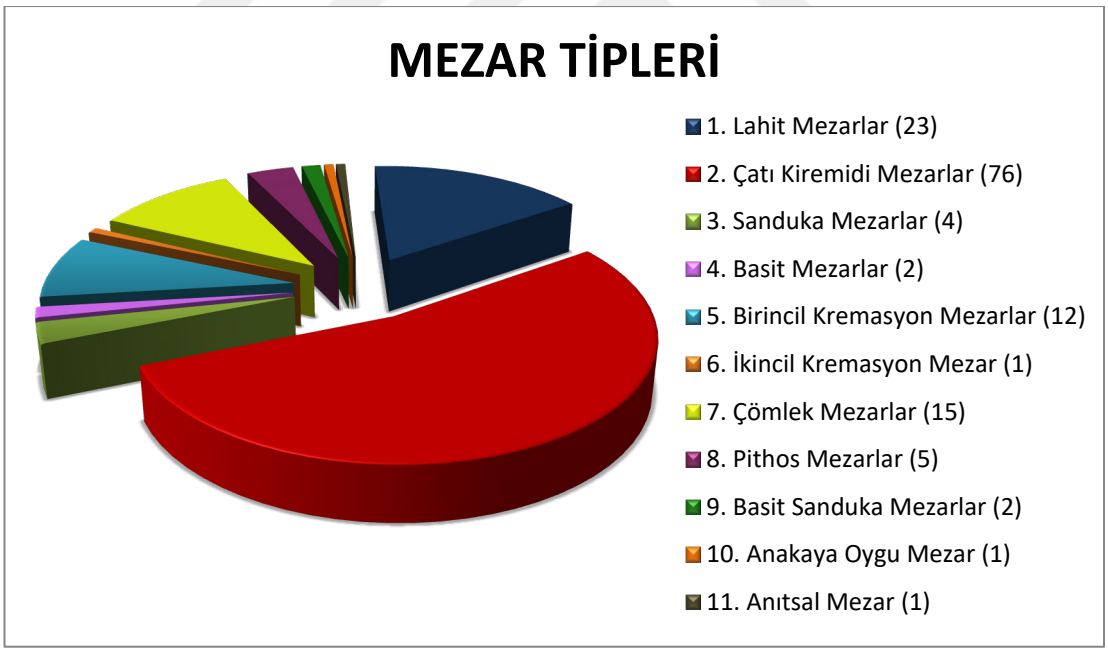
336				Pişmiş Toprak Siyah Firnis Skyphos (B-194)	MÖ 5. yüzyıl sonları
337				Pişmiş Toprak Balık Tabağı (B-195)	MÖ 4. yüzyıl üçüncü çeyreği
338				Pişmiş Toprak Kâse (B-196)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
339				Pişmiş Toprak Bantlı Skyphos (B-197)	MÖ 6. yüzyıl son çeyreği
340				Pişmiş Toprak Lekythos (B-198)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
341				Pişmiş Toprak Lekythos (B-199)	MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı
342				Pişmiş Toprak Lekythos (B-200)	MÖ 5. yüzyıl ilk çeyreği
343				Pişmiş Toprak Kantharos (B-201)	MÖ 5. yüzyıl ikinci yarısı
344				Bronz Filise (B-202)	-
345				Demir Çivi (B-203)	-
346				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-204)	MÖ 5. yüzyıl sonları
347				Pişmiş Toprak İç bükey Gövdeli Tuzluk) (B-205)	MÖ 5. yüzyıl sonları
348				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-206)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
349				Pişmiş Toprak Oinokhoe (B-207)	MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı
350				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-208)	MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı
351				Pişmiş Toprak Unguentarium (B-209)	MÖ 3. yüzyıl başı
352				Taş Yazit (B-210)	Hellenistik Dönem

*Kontekstler baz alarak yapılan tarihlendirmeler

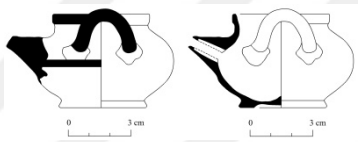
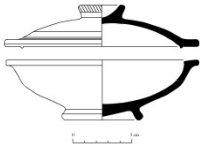
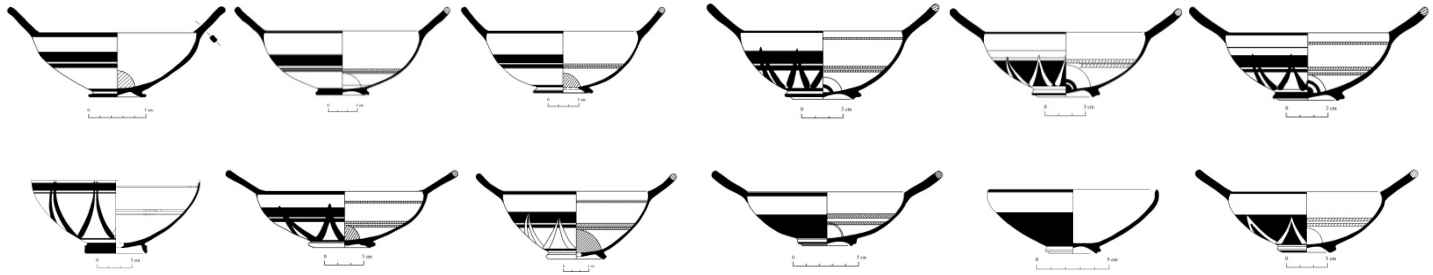
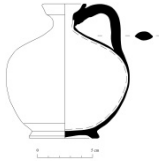
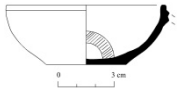
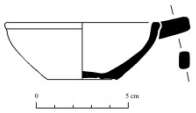
TEOS BATI NEKROPOLİSİ 1258 ADA 1 PARSEL A BÖLÜMÜ PİŞMİŞ TOPRAK LAHİT MEZARLAR							
No	**Tip**	**Form**	**Kapak Ölçüsü**	**Tekne Ölçüsü**	**Baş Genişlik**	**Ayak Genişlik**	**Tarih**
M-1	Dikdörtgen	Form II	185 x 51 cm	200 x 75 cm	75 cm	75 cm	Arkaik Dönem ?
M-2	Trapezoidal	Form IV	240 x 90 cm	215 x 60 cm	60 cm	-	Arkaik Dönem ?
M-3	Trapezoidal	Form IV	220 x 58 cm	204 x 48 cm	-	-	Arkaik Dönem ?
M-4	-	-	-	134 x 76 cm	-	-	Arkaik Dönem ?
M-5	Dikdörtgen	Form III	-	90 x 43 cm	43 cm	39 cm	Arkaik Dönem ?
M-6	Dikdörtgen	Form II	145 x 64 cm (Korunan)	123 x 66 cm	66 cm	-	MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
M-7	-	-	-	214 x 72 cm	-	-	Arkaik Dönem ?
M-8	-	-	-	210 x 69 cm	-	-	Arkaik Dönem ?
M-9	Oval	-	120 x 34 cm (Korunan)	90 x 60 cm (Korunan)	-	-	MÖ 5. yüzyıl ikinci çeyreği
M-10	Dikdörtgen	Form III	207 x 70 cm	200 x 64 cm	64 cm	59 cm	MÖ 6. yüzyıl sonu
M-11	Dikdörtgen	Form III veya IV	-	148 x 57 cm	57 cm	50 cm	MÖ 6. yüzyıl sonu
M-12	Trapezoidal	Form IV	200 x 69 cm	197 x 70 cm	70 cm	58 cm	MÖ 5. yüzyıl
M-13	Dikdörtgen	Form II	-	100 x 43 cm	43 cm	-	Arkaik Dönem ?
M-14	Trapezoidal	Form IV	207 x 62 cm	158 x 68 cm	68 cm	59 cm	Albertinum grubu
M-15	-	-	-	104 x 33 cm	-	-	MÖ 5. yüzyıl başı
M-16	Trapezoidal	Form IV	230 x 100 cm	234 x 109 cm	109 cm	88 cm	Albertinum grubu
M-17	Dikdörtgen	Form II	-	72 x 34 cm (Korunan)	34 cm	30 cm	Arkaik Dönem ?
M-18	Dikdörtgen	Form IV	-	94 x 53 cm	53 cm	38 cm	Arkaik Dönem ?
M-19	Trapezoidal	Form IV	-	196 x 89 cm	89 cm	-	Arkaik Dönem ?
M-20	Dikdörtgen	Form III	87 x 45 cm	71 x 40 cm	40 cm	32 cm	MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı
M-21	Trapezoidal	Form IV	-	87 x 44 cm	44 cm	36 cm	Arkaik Dönem ?
M-22	Trapezoidal	Form IV	226 x 111 cm	210 x 109 cm	109 cm	82 cm	MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı
M-140	Trapezoidal	Form IV	200 x 80 cm	210 x 86 cm	86 cm	76 cm	Arkaik Dönem ?

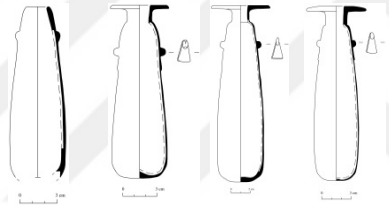
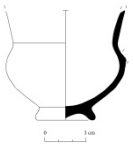
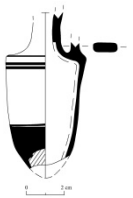
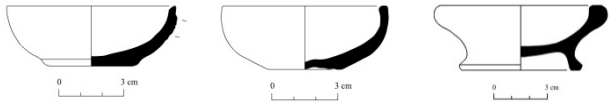
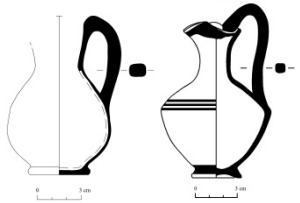
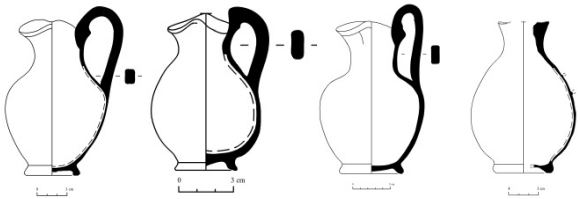
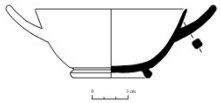
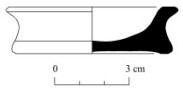
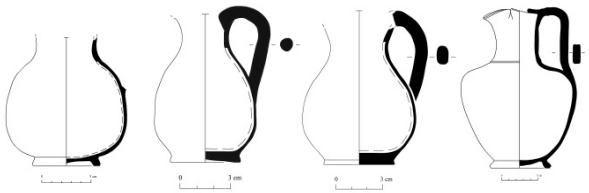

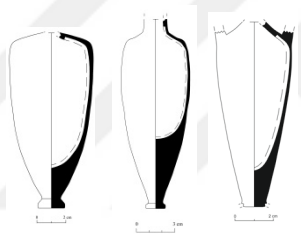
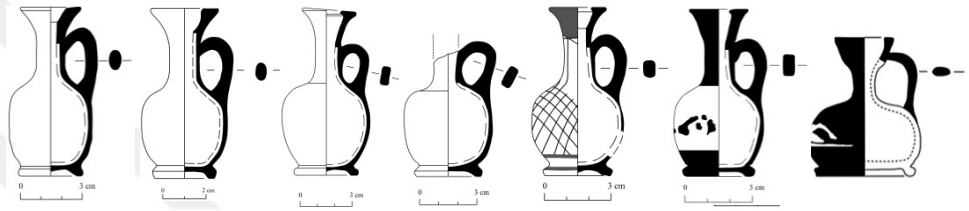
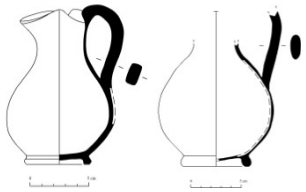
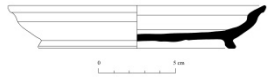
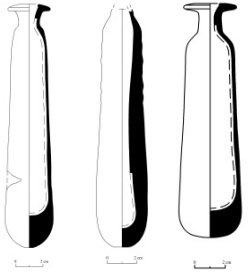
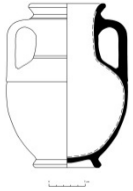
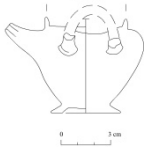
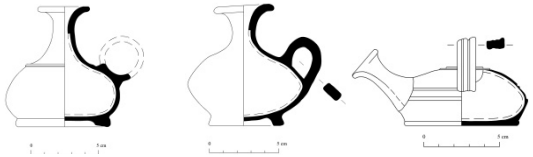
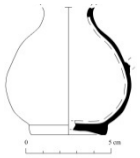
a. Teos Batı Nekropolisi 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Gömü Tipleri

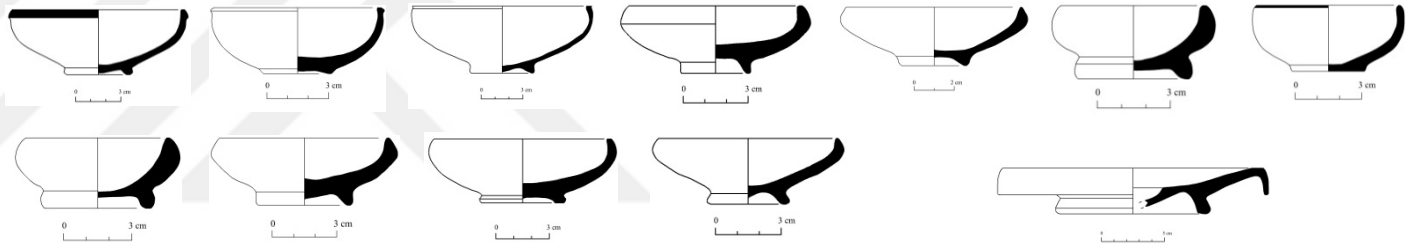
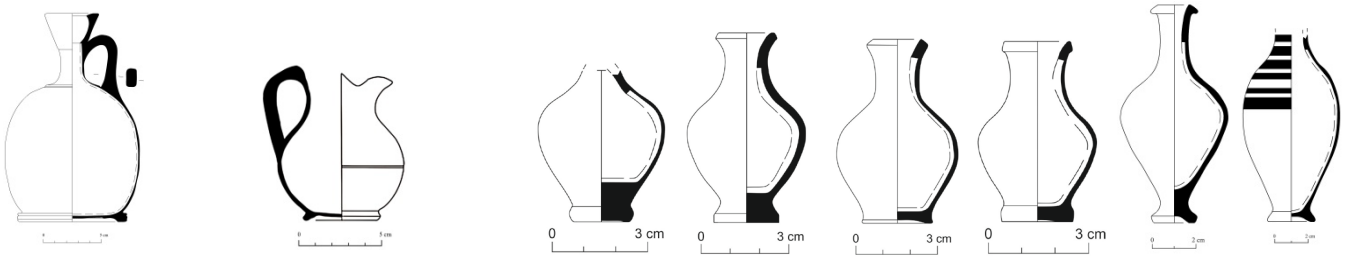
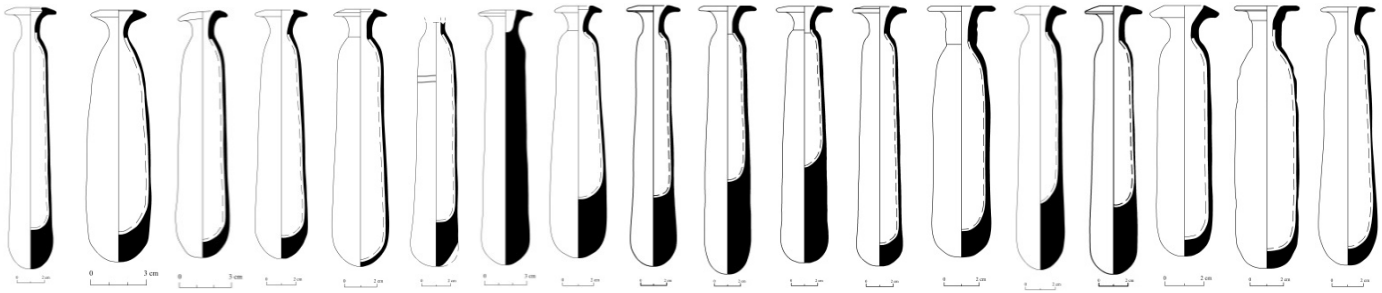

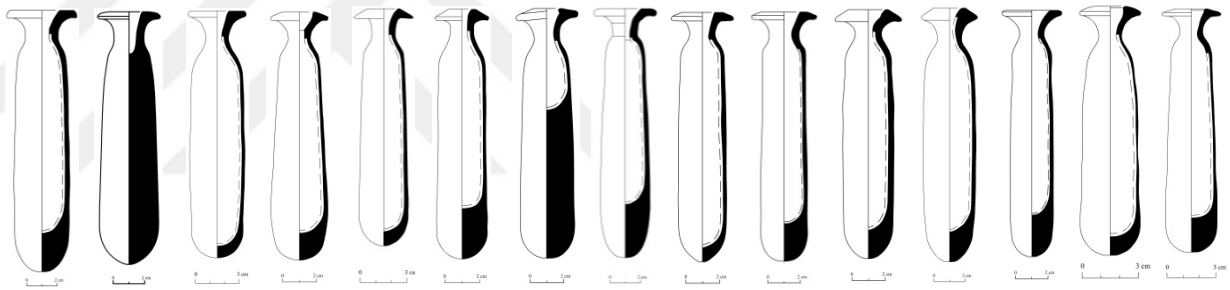
b. Teos Batı Nekropolisi 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Mezar Tipleri

MÖ 6. yüzyıl ikinci yarısı	 K-38 K-37 K-36
MÖ 6. yüzyıl sonu	 K-16, K-319, K-328, K-19, K-20, K-21, K-22, K-51, K-339, K-50, K-52, K-327 K-17 K-58, K-321 K-8 K-9
MÖ 6. yüzyıl sonu MÖ 5. yüzyıl başı	 K-41, K-79, K-80

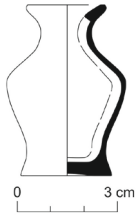
MÖ 5. yüzyıl	 K-24, K-75, K-118, K-119 K-144 K-343 K-342 K-25 K-14, K-26, K-320 K-110, K-120
MÖ 5. yüzyıl sonu	 K-100, K-190, K-316, K-346 K-336 K-347
MÖ 5. yüzyıl sonu MÖ 4. yüzyıl başı	 K-297 K-186, K-187, K-349, K-348 K-192

MÖ 4. yüzyıl ilk yarısı	 K-160, K-61, K-132 K-44, K-83, K-340, K-161, K-158, K-341, K-302 K-338 K-135, K-136 K-127 K-303
MÖ 4. yüzyıl	 K-139, K-140, K-209 K-138 K-67, K-155, K-191, K-195, K-312, K-326 K-300 K-111, K-137, K-335 K-65

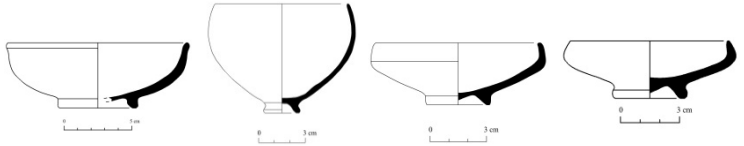
	 K-66, K-68, K-69, K-86, K-87, K-109, K-134, K-170, K-172, K-184, K-224 K-337 K-63 K-64 K-130, K-204, K-210, K-211, K-223, K-231
MÖ 4. yüzyıl sonu MÖ 3. yüzyıl başı	 K-177, K-178, K-179, K-180, K-181, K-182, K-198, K-200, K-214, K-215, K-216, K-217, K-220, K-221, K-222, K-228, K-235, K-236

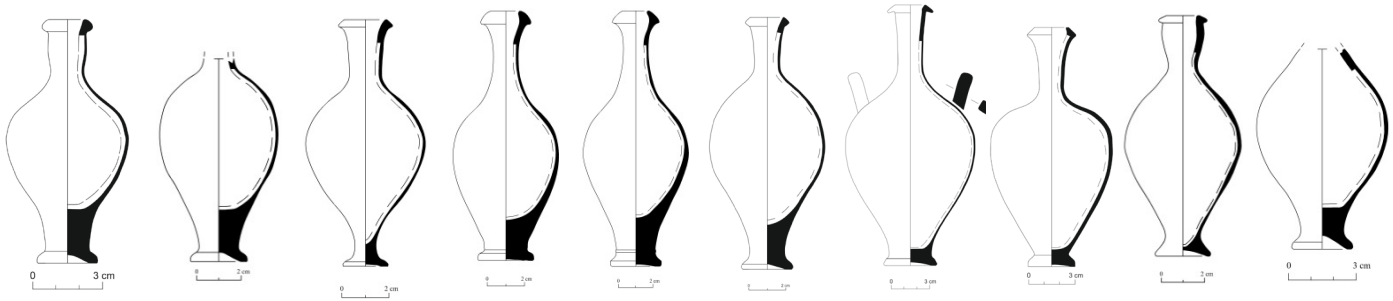
K-237, K-238, K-239, K-247, K-253, K-258, K-267, K-268, K-284, K-285, K-286, K-287, K-295, K-324, K-325

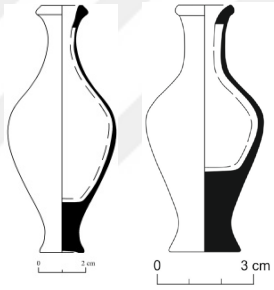
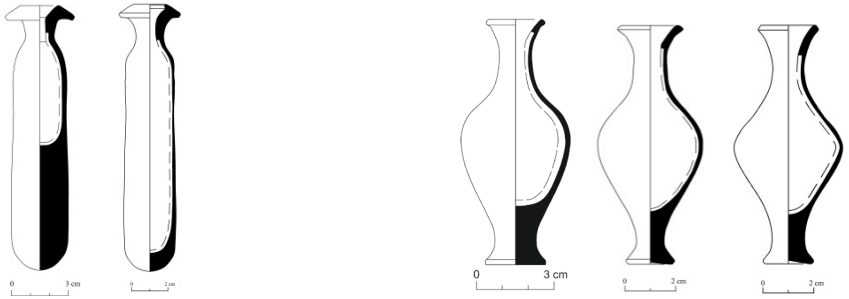
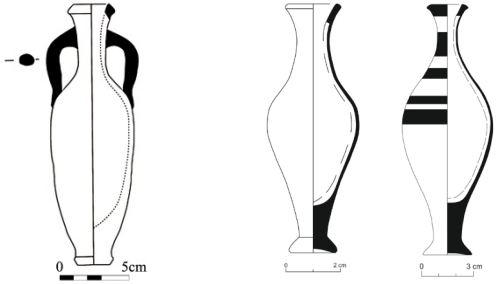
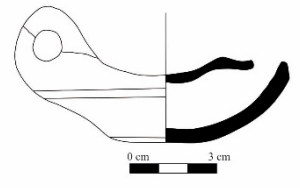
K-201

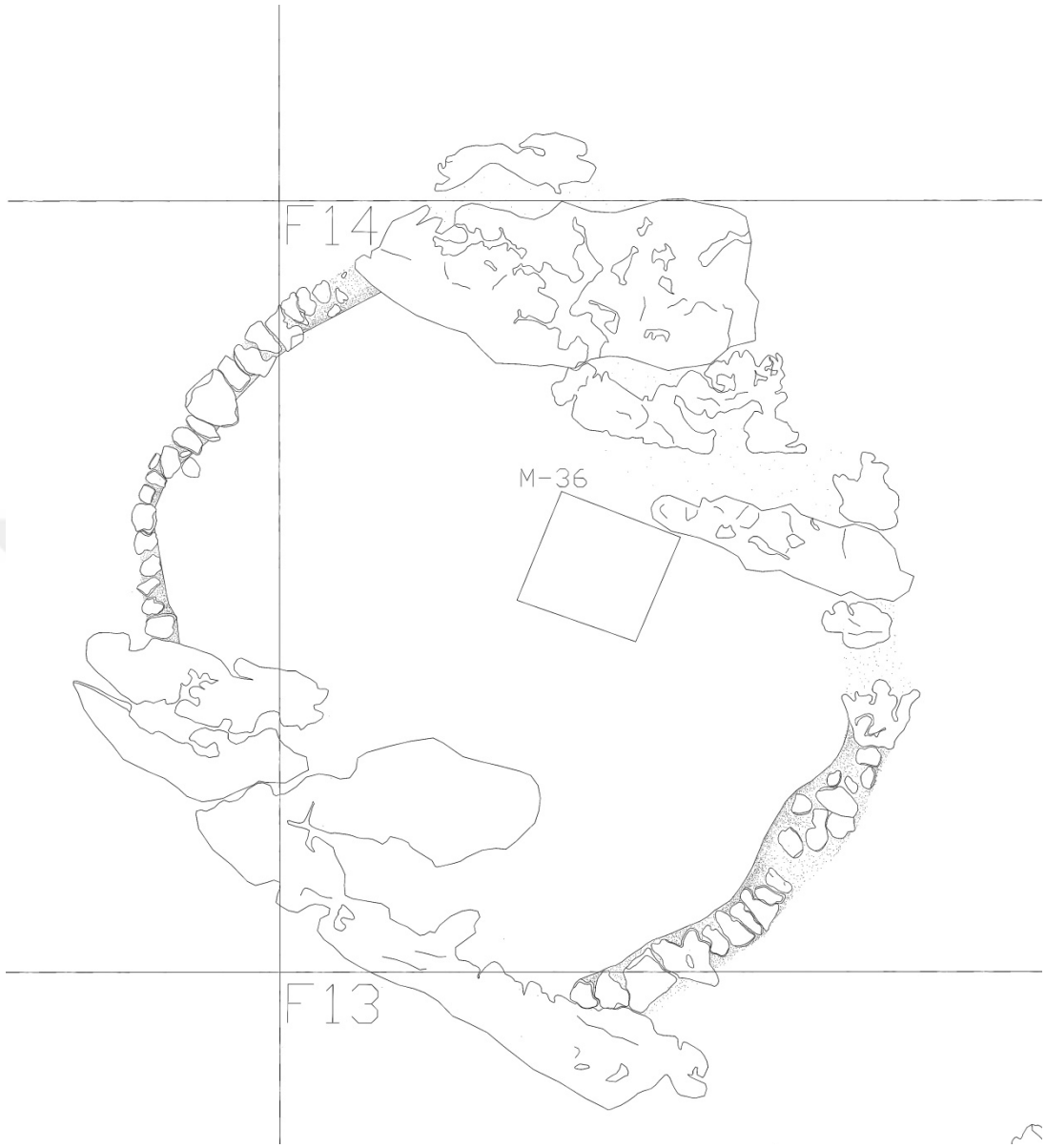
K-173, K-226, K-249, K-279

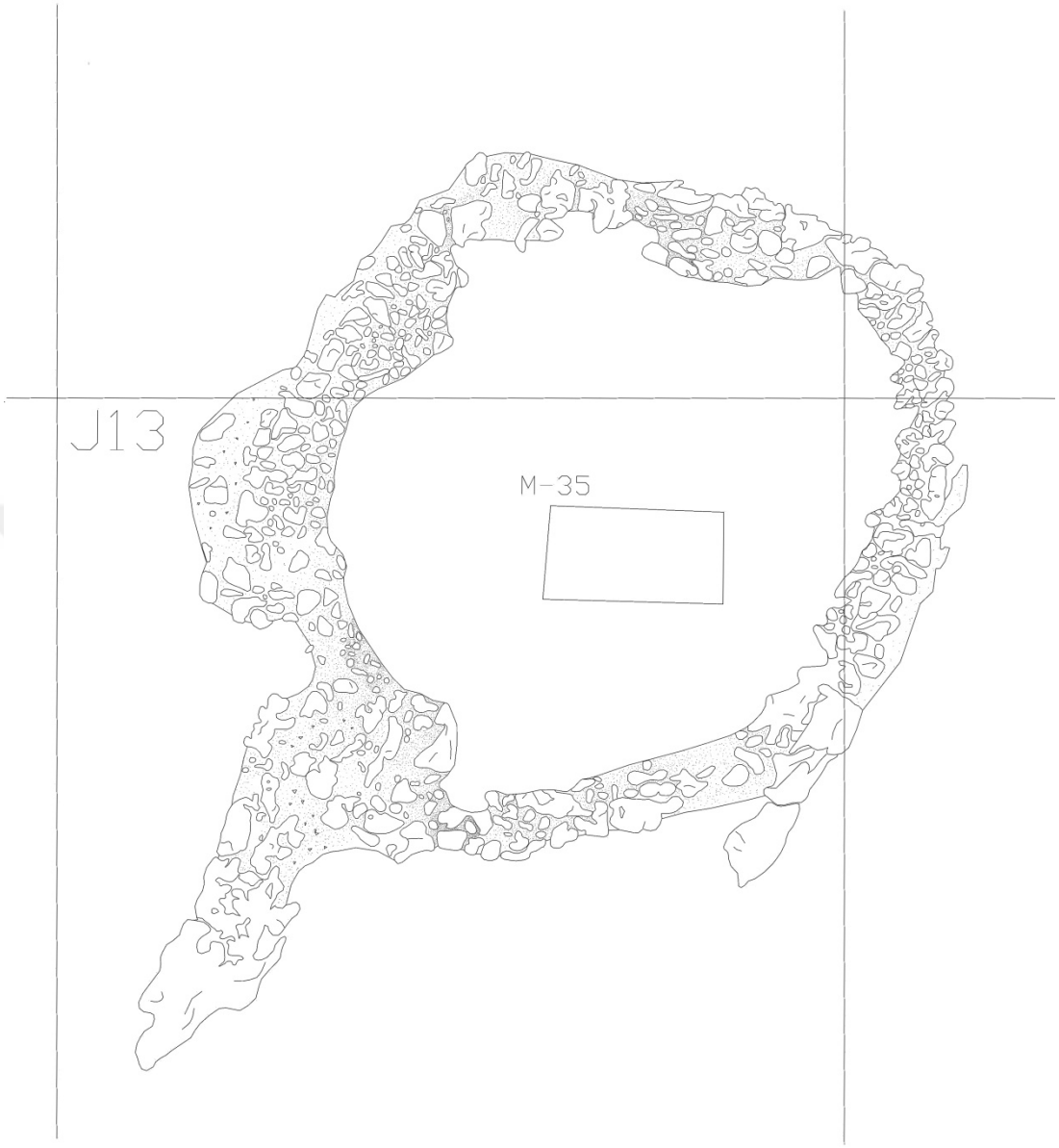
K-206, K-227, K-234, K-245, K-252, K-248, K-265, K-266, K-288, K-350

<table>
<tr><td>MÖ 3. yüzyıl başı</td><td colspan="2">
K-171, K-351</td><td>MÖ 3. yüzyıl ilk yarısı</td><td colspan="2">
K-142, K-163, K-269</td></tr>
<tr><td>MÖ 3. yüzyıl ikinci yarısı</td><td colspan="5">
K-276, K-278 K-275, K-277, K-280</td></tr>
<tr><td>MÖ 2. yüzyıl</td><td colspan="2">
K-273 K-188, K-291</td><td>MS 1. yüzyıl</td><td colspan="2">
K-281</td></tr>
</table>

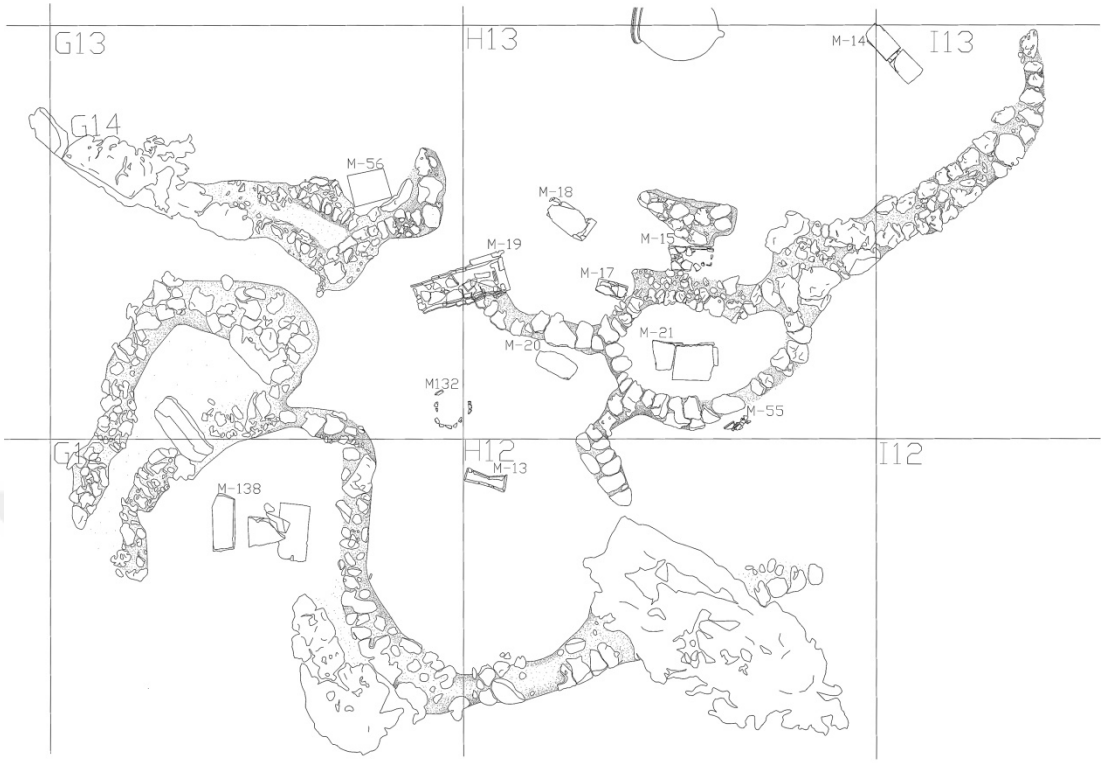
EK 5: PLANLAR

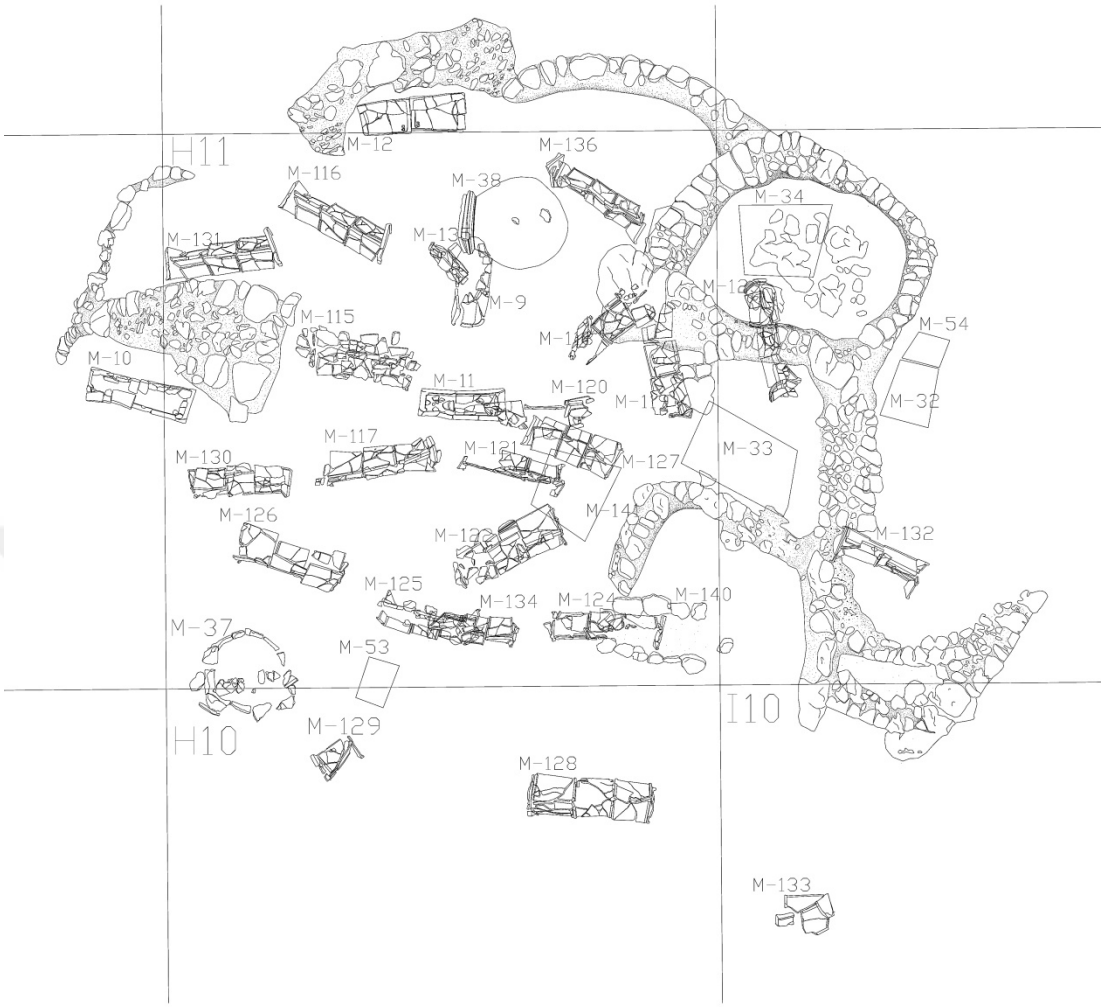
a. P-1 Çevirmesi

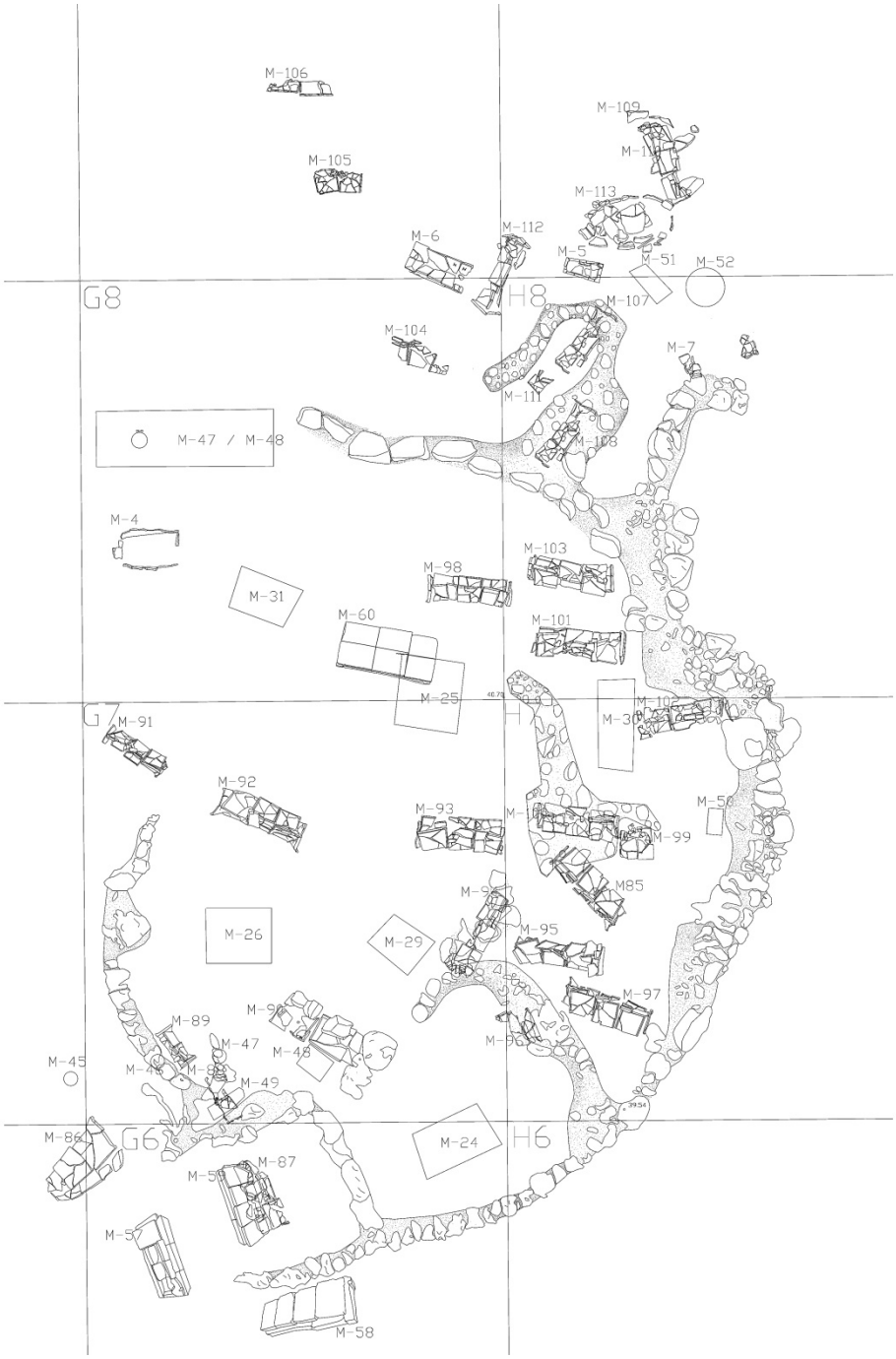
a. P-2 Çevirmesi

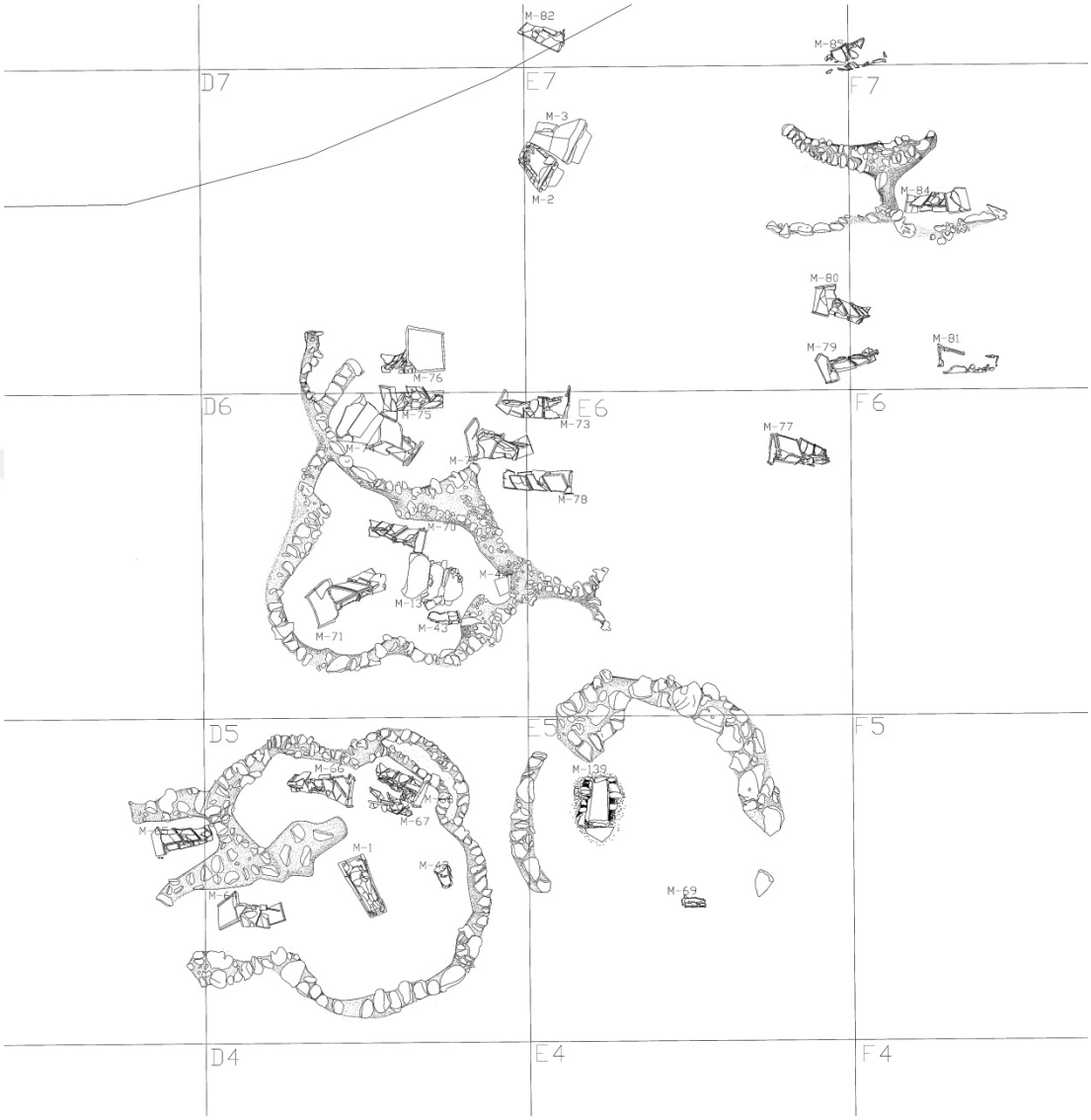
a. P-3 Çevirmesi

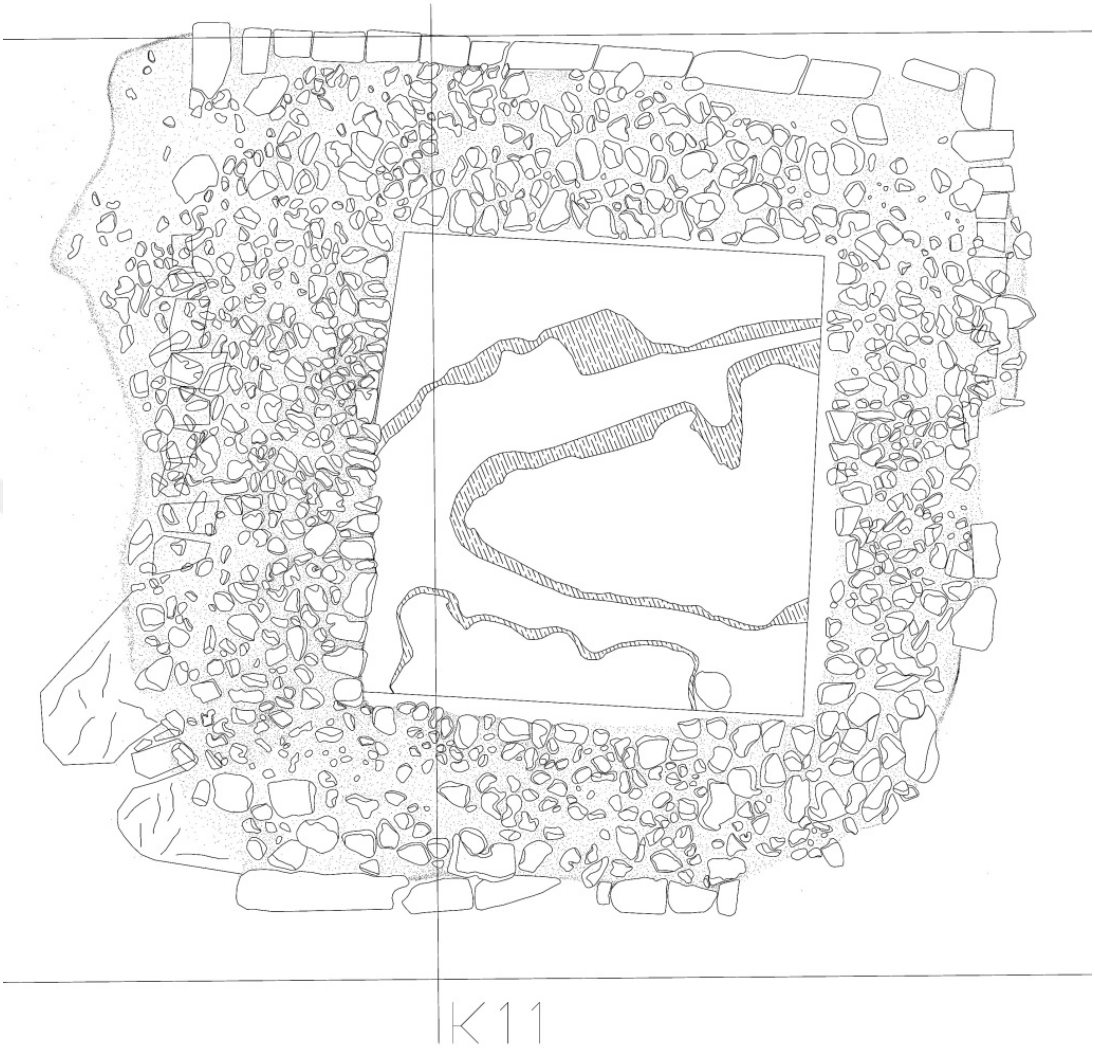
a. P-4 Çevirmesi

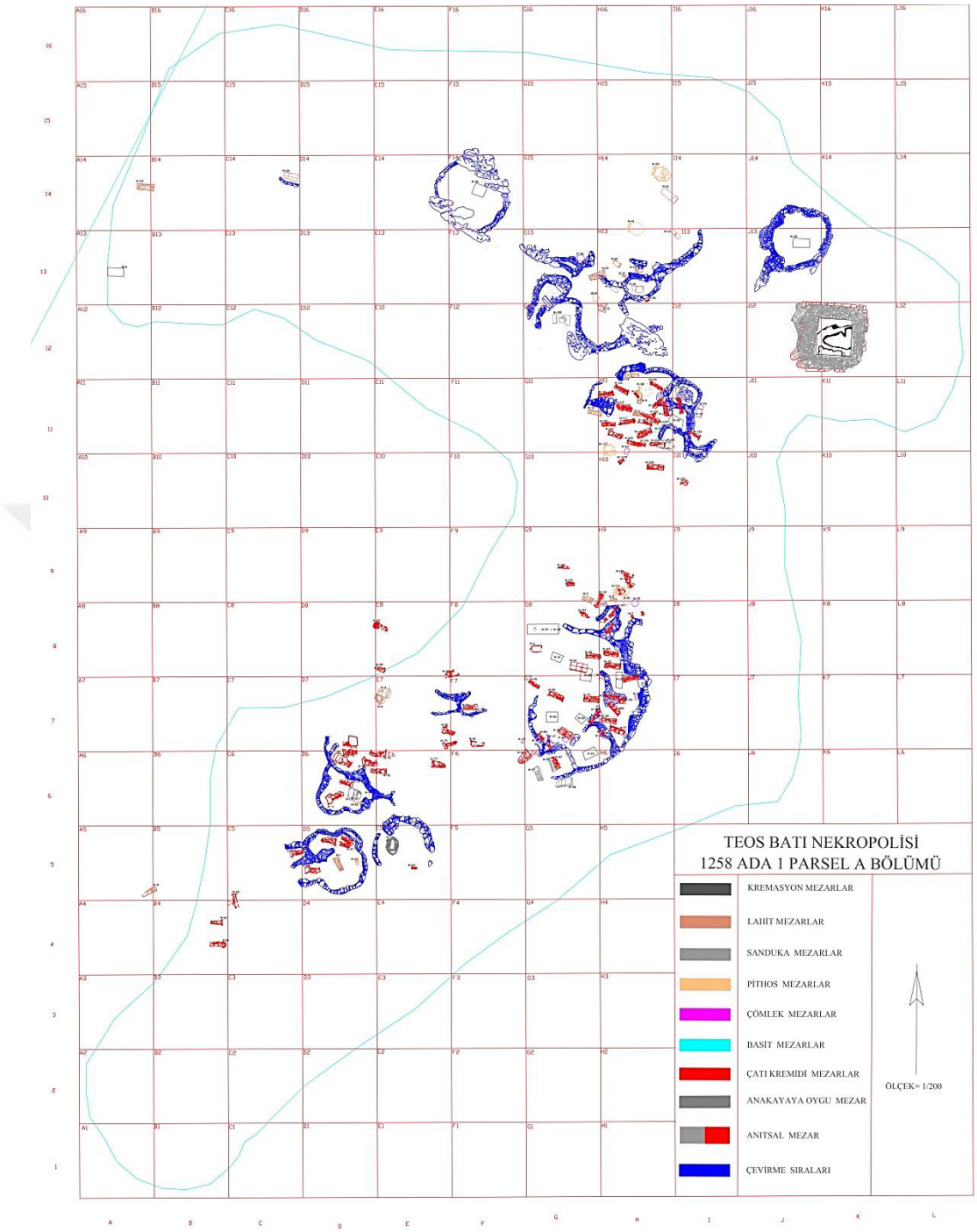
a. P-5 Çevirmesi

a. P-6, P-7, P-8, P-9 Çevirmeleri

a. Anıtsal Mezar Planı

a. Teos Batı Nekropolisi 1258 Ada 1 Parsel A Bölümü Plan